

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW – COMPENSA FIRMA (19043)

SPIS TREŚCI

§ 1. Postanowienia ogólne	II
§ 2. Definicje	II
§ 3. Zakres ubezpieczenia	15

UBEZPIECZENIE MIENIA OD OGNIĄ I INNYCH ZDARZEŃ LOSOWYCH

§ 4. Przedmiot i miejsce ubezpieczenia	16
§ 5. Zakres ubezpieczenia	17
§ 6. Wyłączenia odpowiedzialności szczególne	17
§ 7. Suma ubezpieczenia i limity odpowiedzialności	18
§ 8. Ubezpieczenie na sumy stałe	19
§ 9. Ubezpieczenie na pierwsze ryzyko	19
§ 10. Ustalenie wysokości odszkodowania	19

UBEZPIECZENIE MIENIA OD KRADEŻY Z WŁAMANIEM I RABUNKU

§ 11. Przedmiot i miejsce ubezpieczenia	20
§ 12. Zakres ubezpieczenia	21
§ 13. Wyłączenia odpowiedzialności szczególne	21
§ 14. Suma ubezpieczenia i limity odpowiedzialności	21
§ 15. Ubezpieczenie na sumy stałe	22
§ 16. Ubezpieczenie na pierwsze ryzyko	22
§ 17. Ustalenie wysokości odszkodowania	22

UBEZPIECZENIE MIENIA OD WANDALIZMU

§ 18. Przedmiot i miejsce ubezpieczenia	23
§ 19. Zakres ubezpieczenia	23
§ 20. Wyłączenia odpowiedzialności szczególne	23
§ 21. Suma ubezpieczenia i limity odpowiedzialności	23
§ 22. Ustalenie rozmiaru szkody i wysokości odszkodowania	23

UBEZPIECZENIE SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO

Dział I – UBEZPIECZENIE SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO OD SZKÓD RZECZOWYCH

§ 23. Przedmiot i miejsce ubezpieczenia	24
§ 24. Zakres ubezpieczenia	24
§ 25. Wyłączenia odpowiedzialności szczególne	24
§ 26. Suma ubezpieczenia sprzętu elektronicznego	25
§ 27. Ustalenie wysokości odszkodowania	25

Dział II – UBEZPIECZENIE ZEWNĘTRZNYCH NOŚNIKÓW DANYCH ORAZ DANYCH

§ 28. Przedmiot i miejsce ubezpieczenia	26
§ 29. Zakres ubezpieczenia	26
§ 30. Wyłączenia odpowiedzialności szczególne	26
§ 31. Suma ubezpieczenia	26
§ 32. Ustalenie wysokości odszkodowania	26

UBEZPIECZENIE MIENIA OD WSZYSTKICH RYZYK	27
§ 33. Przedmiot i miejsce ubezpieczenia	27
§ 34. Zakres ubezpieczenia	27
§ 35. Wyłączenia odpowiedzialności szczególne	28
§ 36. Suma ubezpieczenia i limity odpowiedzialności	30
§ 37. Ubezpieczenie na sumy stałe	31
§ 38. Ubezpieczenie na pierwsze ryzyko	31
§ 39. Ustalenie wysokości odszkodowania	31
UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ	32
§ 40. Przedmiot i zakres ubezpieczenia	32
§ 41. Wyłączenia odpowiedzialności szczególne	33
§ 42. Świadczenia	35
§ 43. Suma gwarancyjna i limity odpowiedzialności	35
§ 44. Ustalenie wysokości i wypłata odszkodowania	36
UBEZPIECZENIE SZYB I INNYCH PRZEDMIOTÓW OD STŁUCZENIA	36
§ 45. Przedmiot i miejsce ubezpieczenia	36
§ 46. Zakres ubezpieczenia	36
§ 47. Wyłączenia odpowiedzialności szczególne	36
§ 48. Suma ubezpieczenia i limity odpowiedzialności	36
§ 49. Ustalenie wysokości odszkodowania	36
UBEZPIECZENIE NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW	37
§ 50. Przedmiot ubezpieczenia	37
§ 51. Zakres ubezpieczenia	37
§ 52. Wyłączenia odpowiedzialności szczególne	37
RODZAJE ŚWIADCZEŃ	38
§ 53. Świadczenia podstawowe	38
§ 54. Świadczenia dodatkowe	38
§ 55. Forma umowy ubezpieczenia	39
§ 56. Suma ubezpieczenia	39
§ 57. Ustalenie wysokości świadczenia	39
§ 58. Uprawnieni do otrzymania świadczenia	39
UBEZPIECZENIE MIENIA W TRANSPORCIE KRAJOWYM (CARGO)	40
§ 59. Przedmiot i miejsce ubezpieczenia	40
§ 60. Zakres ubezpieczenia	40
§ 61. Wyłączenia odpowiedzialności szczególne	40
§ 62. Suma ubezpieczenia i limity odpowiedzialności	40
§ 63. Ustalenie wysokości odszkodowania	41
UBEZPIECZENIE ASSISTANCE	41
§ 64. Przedmiot i miejsce ubezpieczenia	41
§ 65. Zakres ubezpieczenia pomocy technicznej	41
§ 66. Zakres ubezpieczenia pomocy medycznej	42
§ 67. Zakres ubezpieczenia pomocy informacyjnej	43
§ 68. Wyłączenia odpowiedzialności szczególne	44

UBEZPIECZENIE iMe – UBEZPIECZENIE POMOCY INFORMATYCZNEJ	44
§ 69. Przedmiot i zakres ubezpieczenia	44
§ 70. Wyłączenia odpowiedzialności	45
§ 71. Sposób skorzystania z pomocy	45
UBEZPIECZENIE OCHRONY PRAWNEJ	45
§ 72. Przedmiot i zakres ubezpieczenia	45
§ 73. Wyłączenia odpowiedzialności szczególne	46
§ 74. Suma ubezpieczenia i limity odpowiedzialności	47
§ 75. Zasady wykonania umowy i ustalania wysokości kosztów prawnych (świadczeń ubezpieczeniowych)	47
§ 76. Obowiązki ubezpieczonego	48
POSTANOWIENIA WSPÓLNE	49
§ 77. Wyłączenia generalne	49
§ 78. Suma ubezpieczenia/suma gwarancyjna	49
§ 79. Składka ubezpieczeniowa	50
§ 80. Zawarcie umowy ubezpieczenia	50
§ 81. Początek i koniec odpowiedzialności	50
§ 82. Odstąpienie i wypowiedzenie umowy	51
§ 83. Obowiązki ubezpieczającego / ubezpieczonego	51
§ 84. Ustalenie wysokości odszkodowania	52
§ 85. Wypłata odszkodowania lub świadczenia	52
§ 86. Roszczenia regresowe	53
§ 87. Postanowienia dotyczące składania reklamacji	53
§ 88. Postanowienia dotyczące składania skarg	54
§ 89. Ważne informacje dla ubezpieczających, ubezpieczonych, i uprawnionych z umowy	54
§ 90. Postanowienia końcowe	54
ZAŁĄCZNIK NR 1 – ŚRODKI BEZPIECZEŃSTWA	55
§ 1. Zabezpieczenie mienia	55
§ 2. Konstrukcja ścian, sufitów, podłóg i dachów lokali, w których przechowywane jest ubezpieczone mienie	55
§ 3. Zabezpieczenie okien i innych otworów zewnętrznych	55
§ 4. Konstrukcja i zabezpieczenie drzwi zewnętrznych	55
§ 5. Konstrukcja zamków, klódek i uchwytów	56
§ 6. Zabezpieczenie kluczy	56
§ 7. Zabezpieczenie mienia w innym miejscu niż lokal (mienie na placu)	56
§ 8. Zabezpieczenie wartości pieniężnych podczas przechowywania	56
§ 9. Zabezpieczenie wartości pieniężnych podczas transportu	57
§ 10. Zabezpieczenie przenośnego sprzętu elektronicznego ubezpieczonego klauzulą poza miejscem ubezpieczenia (101/I)	57
ZAŁĄCZNIK NR 2 – KLAUZULE DODATKOWE DO UBEZPIECZENIA MIENIA	59
Klauzula rzeczoznawców	59
Klauzula aktów terroru, strajków, zamieszek i rozruchów	59
Klauzula budynków, budowli i lokali w trakcie przebudowy, remontu lub modernizacji i innych robót	59
Klauzula ubezpieczenia obiektów innych niż budynki/budowle, nie związanych trwale z gruntem lub znajdujących się w nich mienia	59
Klauzula stałych elementów zewnętrznych od uszkodzeń wskutek osuwania się zalegającego śniegu lub lodu	60
Klauzula ubezpieczenia mienia od szkód elektrycznych	60
Klauzula ubezpieczenia maszyn od awarii	61
Klauzula ubezpieczenia mienia poza miejscem ubezpieczenia	61
Klauzula ubezpieczenia zepsucia środków obrotowych lub mienia osób trzecich	62
Klauzula utraty dokumentów do refundacji recept	62
Klauzula stałych oraz zwiększonych kosztów działalności	63
Klauzula wykupienia zasady proporcji	63

Klauzula ubezpieczenia pojazdów używanych	64
Klauzula katastrofy budowlanej	64
Klauzula nieosiągnięcia zysku w następstwie szkody	65
Klauzula ubezpieczenia elementów zewnętrznych przymocowanych na stałe do budynków i budowli	65
Klauzula zwiększenia limitu odpowiedzialności za stałe elementy wykończeniowe	66
Klauzule mające zastosowanie wyłącznie do ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od szkód rzeczowych	66
Klauzula ubezpieczenia sprzętu elektronicznego poza miejscem ubezpieczenia (I01/1)	66
Klauzula sprzętu elektronicznego na stałe zainstalowanego w pojazdach samochodowych (I01/2)	67
Klauzula rozszerzenia zakresu terytorialnego (I02)	67
Klauzule mające zastosowanie wyłącznie do ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym (cargo)	67
Klauzula kradzieżowa	67
Klauzula terytorialna	68
Klauzula załadunku, przeładunku i rozładunku	68

ZAŁĄCZNIK NR 3 – KLAUZULE DODATKOWE DO UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ 69

KLAUZULA NR 1	69
włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone pracownikom Ubezpieczonego (OC pracodawcy)	
KLAUZULA NR 2	69
włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w rzeczach ruchomych użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub na podstawie innej umowy uprawniającej do posiadania / używania cudzego mienia (OC najemcy ruchomości)	
KLAUZULA NR 3	69
włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w rzeczach stanowiących przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu lub innych czynności wykonywanych w ramach usług prowadzonych przez Ubezpieczonego	
KLAUZULA NR 4	70
włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w rzeczach ruchomych osób trzecich znajdujących się w pieczy lub pod dozorem Ubezpieczonego	
KLAUZULA NR 5	70
włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody poniesione przez producenta produktu finalnego wskutek wadliwości produktów dostarczonych przez Ubezpieczonego	
KLAUZULA NR 6	70
włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody poniesione przez użytkownika maszyn lub urządzeń wyprodukowanych, naprawionych, dostarczonych lub konserwowanych przez Ubezpieczonego, powstałe wskutek wadliwości rzeczy wytworzonych lub poddanych obróbce z użyciem tych maszyn lub urządzeń	
KLAUZULA NR 7	71
włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wynikające z uwolnienia się jakichkolwiek substancji niebezpiecznych (klauzula 72 godzin)	
KLAUZULA NR 8	71
włączenie rozszerzonej odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przez podwykonawcę Ubezpieczonego (rozszerzona OC podwykonawcy)	
KLAUZULA NR 9	72
włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody będące następstwem zdarzeń powstałych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z wyłączeniem terytorium USA i Kanady oraz ich terytoriów zależnych	
KLAUZULA NR 10	72
włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wynikające z prowadzenia prac wyburzeniowych i rozbiórkowych oraz używania młotów pneumatycznych, hydraulicznych, katarów lub innych maszyn lub urządzeń o działaniu powodujących drgania lub wibracje	
KLAUZULA NR 11	72
włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wynikające z utraty, zniszczenia lub zaginięcia dokumentów powierzonych Ubezpieczonemu w związku z prowadzoną przez niego działalnością	
KLAUZULA NR 12	72
włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w podziemnych instalacjach lub urządzeniach w trakcie wykonywania prac lub usług przez Ubezpieczonego	
KLAUZULA NR 13	73
włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody spowodowane w związku z organizowaniem imprez	
KLAUZULA NR 14	73
Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w pojazdach mechanicznych i ich wyposażeniu fabrycznym należących do osób trzecich, znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczonego, który prowadzi działalność hotelarską (OC parkingowa dla działalności hotelarskiej)	

KLAUZULA NR 15	74
Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w rzeczach wniesionych przez gości hotelowych w związku z prowadzeniem działalności hotelarskiej	
KLAUZULA NR 16	74
Włączenie odpowiedzialności cywilnej wspólnot mieszkaniowych za szkody wyrządzone członkom tej wspólnoty mieszkaniowej	
KLAUZULA NR 17	74
Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody spowodowane przeniesieniem chorób zakaźnych i zakażeń	
KLAUZULA NR 18	75
Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z prowadzeniem działalności zawodowej aptekarza lub farmaceuty	
KLAUZULA NR 19	75
Ograniczenie zakresu ubezpieczenia do odpowiedzialności cywilnej z tytułu posiadania mienia i prowadzenia działalności biurowej	
KLAUZULA NR 20	75
Włączenie odpowiedzialności cywilnej członków zarządu wspólnoty mieszkaniowej za szkody wyrządzone wspólnocie mieszkaniowej	
KLAUZULA NR 21	76
Włączenie obowiązkowego ubezpieczenia OC biura rachunkowego oraz odpowiedzialności cywilnej za czyste straty finansowe powstałe w wyniku wykonywania przez Ubezpieczonego usług obsługi kadrowo płacowej oraz określonych czynności doradztwa podatkowego	
KLAUZULA NR 22	76
Włączenie obowiązkowego ubezpieczenia OC za szkody powstałe wskutek wykonywania czynności pośrednika w obrocie nieruchomościami	
KLAUZULA NR 23	76
Włączenie odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego za szkody mające postać czystych strat finansowych	
OBOWIAZEK INFORMACYJNY ADMINISTRATORA DANYCH OSOBOWYCH	79

INFORMACJE, O KTÓRYCH MOWA W ART. 17 USTAWY O DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ I REASEKURACYJNEJ ORAZ ROZPORZĄDZENIU MINISTRA FINANSÓW W SPRAWIE INFORMACJI ZAMIESZCZANYCH WE WZORCACH UMÓW STOSOWANYCH PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ

Rodzaj informacji	Numer zapisu z wzorca umownego
1. Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartość wykupu ubezpieczenia	OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA: § 2 pkt 1, 2, 6, 8 – 10, 13 – 21, 28, 30, 34, 35, 39, 40, 44, 45, 46 48 – 50, 55, 56, 61, 62, 67 – 69, 71, 77, 79, 81, 83 – 87; § 3 ust. 3, 10, 11, 12, 13; § 4 ust. 1, 2, 6, 7, 8; § 5 ust. 1 – 3; § 6 ust. 3; § 11 ust.1, 2, ust. 5 – 9; § 12 ust. 1 – 3; § 18 ust.1, 2; § 19; § 23 ust. 1; § 24 ust. 1 – 5; § 28 ust. 1; § 29; § 33 ust. 1, 2, 5, – 12; § 34; § 40 ust. 1 – 11; § 42 ust. 1; § 45 ust. 1; § 46; § 50 ust. 1, 2; § 51 ust. 1 – 3, 5, 6; § 53 ust. 1, 2; § 54 ust. 1, 2; § 59; § 60; § 64 ust. 2, 3; § 65; § 66; § 67; § 69 ust. 2; § 72 ust. 3 – 13; ZAŁĄCZNIK NR 2 KLAUZULE DODATKOWE DO UBEZPIECZENIA MIENIA: Klauzula rzeczoznawców: ust. 1; Klauzula aktów terroru, strajków, zamieszek i rozruchów: ust. 1; Klauzula budynków, budowli i lokali w trakcie budowy przebudowy, remontu lub modernizacji i innych robót: ust. 1, 2; Klauzula ubezpieczenia obiektów innych niż budynki/budowle nie związanych trwale z gruntem lub znajdującego się w nich mienia: 1 – 4; Klauzula stałych elementów zewnętrznych od uszkodzeń wskutek osuwania się zalegającego śniegu lub lodu: ust. 1; Klauzula ubezpieczenia mienia od szkód elektrycznych: ust. 1, 2; Klauzula ubezpieczenia maszyn od awarii: ust. 1, 3; Klauzula ubezpieczenia mienia poza miejscem ubezpieczenia: ust. 1; Klauzula ubezpieczenia zepsucia środków obrotowych lub mienia osób trzecich: ust.1, 2, 4; Klauzula utraty dokumentów do refundacji recept: ust. 1, 2; Klauzula stałych oraz zwiększonych kosztów działalności: ust. 1 – 3; Klauzula wykupienia zasady proporcji; Klauzula ubezpieczenia pojazdów używanych podlegających rejestracji: ust. 1, 5; Klauzula katastrofy budowlanej: ust. 1; Klauzula nieosiągnięcia zysku w następstwie szkody: ust. 1 – 3; Klauzula ubezpieczenia elementów zewnętrznych przymocowanych na stałe do budynków i budowli: ust. 1; Klauzula zwiększenia limitu odpowiedzialności za stałe elementy wykończeniowe: ust. 1;

Rodzaj informacji	Numer zapisu z wzorca umownego
	Klauzule mające zastosowanie wyłącznie do ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od szkód rzeczowych: Klauzula ubezpieczenia sprzętu elektronicznego poza miejscem ubezpieczenia (101/1): ust. 1, 2; Klauzula sprzętu elektronicznego na stałe zainstalowanego w pojazdach samochodowych (101/2): ust. 1, 2; Klauzula rozszerzenia zakresu terytorialnego (102): ust. 1; Klauzule mające zastosowanie wyłącznie do ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym (cargo): Klauzula kradzieżowa: ust. 1; Klauzula terytorialna: ust. 1; Klauzula załadunku, przeładunku i rozładunku: ust. 1 – 3; ZAŁĄCZNIK NR 3 – KLAUZULE DODATKOWE DO UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ: KLAUZULA NR 1: ust. 1; KLAUZULA NR 2: ust. 1; KLAUZULA NR 3: ust. 1; KLAUZULA NR 4: ust. 1; KLAUZULA NR 5: ust. 1; KLAUZULA NR 6: ust. 1; KLAUZULA NR 7: ust. 1 pkt 1; KLAUZULA NR 8: ust. 1; KLAUZULA NR 9: ust. 1; KLAUZULA NR 10: ust. 1; KLAUZULA NR 11: ust. 1; KLAUZULA NR 12: ust. 1; KLAUZULA NR 13: ust. 1; KLAUZULA NR 14: ust. 1; KLAUZULA NR 15: ust. 1; KLAUZULA NR 16: ust. 1; KLAUZULA NR 17: ust. 1; KLAUZULA NR 18: ust. 1; KLAUZULA NR 19: ust. 1; KLAUZULA NR 20: ust. 1; KLAUZULA NR 21: ust. 1; KLAUZULA NR 22: ust. 1; KLAUZULA NR 23: ust. 1;

Rodzaj informacji	Numer zapisu z wzorca umownego
2. Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA: § 3 ust.10 pkt 2, 3; § 4 ust. 3 – 5, 8; § 6; § 7 ust.2-6; § 10 ust. 1 – 5, 7; § 11 ust. 4, 6 – 9; § 12 ust. 2; § 13; § 14 ust. 2 – 5; § 17; § 19 ust. 2; § 20; § 21; § 22 ust. 2, 3; § 25; § 27 ust. 3, 5 – 7 ; § 28 ust. 2, 3; § 30; § 31 ust. 2; § 32 ust. 3, 4; § 33 ust. 3, 4, 9, 10, 11, 12; § 35; § 36 ust. 2 – 9; § 38 ust. 2; § 39; § 40 ust. 2 pkt. 4, ust. 6, 8-12; § 41; § 42 ust.2; § 43 ust. 1, 3 – 7; § 44 ust. 2 – 7; § 47; § 49 ust. 2, 3; § 50 ust. 3, 4; § 51 ust. 3; § 52; § 53 ust. 2 – 5; § 54 ust. 3 – 10; § 56 ust. 2, 4; § 57 ust. 13; § 59 ust. 2; § 61; § 62 ust. 2, 3; § 63 ust. 3 – 6; § 64 ust. 4, 6; § 65 ust. 2; § 66 ust. 3; § 68; § 70 § 73; § 74 ust. 1, 2; § 75 ust. 1 – 8; § 77; § 78 ust. 1-3; § 83 ust. 3, 4; § 84 ust. 2 – 4, 7 – 9; ZAŁĄCZNIK NR 2 KLAUZULE DODATKOWE DO UBEZPIECZENIA MIENIA: Klauzula rzeczoznawców: ust. 1, 3; Klauzula aktów terroru, strajków, zamieszek i rozruchów: ust. 2 – 4; Klauzula budynków, budowli i lokali w trakcie budowy przebudowy, remontu lub modernizacji i innych robót: ust. 3-6; Klauzula ubezpieczenia obiektów innych niż budynki/budowle nie związanych trwale z gruntem lub znajdującego się w nich mienia: ust 5 – 7; Klauzula stałych elementów zewnętrznych od uszkodzeń wskutek osuwania się zalegającego śniegu lub lodu: ust. 2 – 5; Klauzula ubezpieczenia mienia od szkód elektrycznych: ust. 3 – 6; Klauzula ubezpieczenia maszyn od awarii: ust. 2, 5 – 9; Klauzula ubezpieczenia mienia poza miejscem ubezpieczenia: ust. 2 – 4, 6 – 8, 10 – 14; Klauzula ubezpieczenia zepsucia środków obrotowych lub mienia osób trzecich: ust. 1, 3 – 6; Klauzula utraty dokumentów do refundacji recept: ust. 4, 5 – 8; klauzula stałych oraz zwiększonych kosztów działalności: ust. 4 – 10; Klauzula wykupienia zasady proporcji; Klauzula ubezpieczenia pojazdów używanych podlegających rejestracji: ust. 2, 4, 6 – 13; Klauzula katastrofy budowlanej: ust. 2, 3, 5 – 8; Klauzula nieosiągnięcia zysku w następstwie szkody: ust. 4, 6 – 9; Klauzula ubezpieczenia elementów zewnętrznych przymocowanych na stałe do budynków i budowli: ust. 2, 5 – 10; Klauzula zwiększenia limitu odpowiedzialności za stałe elementy wykończeniowe: ust. 1 – 5; Klauzule mające zastosowanie wyłącznie do ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od szkód rzeczowych: Klauzula ubezpieczenia sprzętu elektronicznego poza miejscem ubezpieczenia (101/1): ust. 2 – 8;

Rodzaj informacji	Numer zapisu z wzorca umownego
	Klauzula sprzętu elektronicznego na stałe zainstalowanego w pojazdach samochodowych (101/2): ust. 2 – 8; Klauzula rozszerzenia zakresu terytorialnego (102): ust. 2 – 6; Klauzule mające zastosowanie wyłącznie do ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym (cargo): Klauzula kradzieżowa: ust. 3, 5 – 7; Klauzula terytorialna: ust. 2, 4, 5; Klauzula załadunku, przeładunku i rozładunku: ust. 4, 6, 7; ZAŁĄCZNIK NR 3 – KLAUZULE DODATKOWE DO UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ: KLAUZULA NR 1: ust. 2, 3; KLAUZULA NR 2: ust. 2, 3; KLAUZULA NR 3: ust. 2, 3; KLAUZULA NR 4: ust. 2, 3; KLAUZULA NR 5: ust. 2, 3; KLAUZULA NR 6: ust. 2, 3; KLAUZULA NR 7: ust. 3, 4; KLAUZULA NR 8: ust. 1 pkt 2 – 4, ust. 2, 3; KLAUZULA NR 9: ust. 1, 2; KLAUZULA NR 10: ust. 2, 3; KLAUZULA NR 11: ust. 1 pkt 2, ust. 2; KLAUZULA NR 12: ust. 2; KLAUZULA NR 13: ust. 3, 4; KLAUZULA NR 14: ust. 2, 3; KLAUZULA NR 15: ust. 2, 3; KLAUZULA NR 16: ust. 2, 3; KLAUZULA NR 17: ust. 2, 3; KLAUZULA NR 18: ust. 2, 3; KLAUZULA NR 19: ust. 2, 3; KLAUZULA NR 20: ust. 2, 3; KLAUZULA NR 21: ust. 2, 3; KLAUZULA NR 22: ust. 2, 3; KLAUZULA NR 23: ust. 2, 3.

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW – COMPENSA FIRMA (19043)

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Na podstawie niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia małych i średnich przedsiębiorstw – „Compensa Firma” („OWU”), Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group zwane dalej COMPENSA, zawiera umowy ubezpieczenia („Umowa”) z osobami fizycznymi, osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej wykonującymi we własnym imieniu działalność gospodarczą („Ubezpieczający”).

2. Umowa może zostać zawarta na cudzy rachunek.

3. W porozumieniu z Ubezpieczającym, COMPENSA może wprowadzić do Umowy postanowienia dodatkowe lub odmienne od zapisów niniejszych OWU. Wprowadzenie ww. postanowień wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności. W razie wprowadzenia do Umowy postanowień dodatkowych lub odmiennych, niniejsze OWU mają zastosowanie o tyle, o ile wprowadzone do Umowy postanowienia nie stanowią inaczej.

4. W przypadku zawarcia umowy na cudzy rachunek:

1) Ubezpieczający zobowiązany jest doręczyć Ubezpieczonemu warunki umowy ubezpieczenia na piśmie, lub - jeżeli osoba ta wyrazi na to zgodę - na innym trwałym nośniku, jak również poinformować Ubezpieczonego o prawie żądania od COMPENSA informacji, zgodnie z pkt 2) poniżej;

2) Ubezpieczony może żądać, by COMPENSA udzieliła mu informacji o postanowieniach zawartej umowy oraz OWU w zakresie, w jakim dotyczą praw i obowiązków Ubezpieczonego; COMPENSA zobowiązana jest na żądanie Ubezpieczonego, zapewnić mu dostęp do ww. materiałów informacyjnych w formie papierowej, elektronicznej lub w inny uzgodniony z nim sposób;

3) z zastrzeżeniem ust. 5, Ubezpieczony jest uprawniony do żądania należytego świadczenia bezpośrednio od COMPENSY, chyba że strony uzgodniły inaczej; jednakże uzgodnienie takie nie może zostać dokonane, jeżeli zdarzenie objęte ubezpieczeniem już zaszło;

4) roszczenie o zapłatę składki przysługuje COMPENSIE wyłącznie przeciwko Ubezpieczającemu;

5) zarzut mający wpływ na odpowiedzialność COMPENSY może ona podnieść również przeciwko Ubezpieczonemu.

5. Uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od COMPENSA.

§ 2. DEFINICJE

Użyte w OWU definicje (w porządku alfabetycznym) oznaczają:

1) **AKTY TERRORU** – działanie mające na celu wywarcie wpływu na organy władzy lub administracji publicznej poprzez użycie siły, przemocy lub groźby użycia przemocy przez osobę lub grupę osób działających samodzielnie, lub na rzecz bądź z ramienia jakiejkolwiek organizacji lub rządu, w celach politycznych, ekonomicznych, religijnych, ideologicznych;

2) **AWARIA** – występujący nagle stan niesprawności przedmiotu uniemożliwiający jego prawidłowe funkcjonowanie lub całkowite unieruchomienie, a w przypadku instalacji i urządzeń technologicznych - nagle, samoistne pęknięcie lub rozszczelnienie się instalacji lub urządzeń technologicznych;

3) **BUDOWLE** – trwale związane z gruntem obiekty budowlane niebędące budynkami wraz z wbudowanymi i stanowiącymi całość techniczną i użytkową instalacjami lub urządzeniami technicznymi oraz zainstalowanymi stałymi elementami wykończeniowymi nie służącymi

bezpośrednio funkcjom produkcyjnym i/lub usługowym, np. wiaty, altany, ogrodzenia, bramy, podjazdy, drogi;

4) **BUDYNKI** – obiekty budowlane jedno lub wielokondygnacyjne trwale związane z gruntem, wydzielone z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadające fundamenty, dach oraz wbudowane i stanowiące całość techniczną i użytkową instalacje lub urządzenia techniczne oraz zainstalowane stałe elementy wykończeniowe nie służące bezpośrednio funkcjom produkcyjnym i/lub usługowym;

5) **CENTRUM ALARMOWE** – podmiot, który w imieniu COMPENSY świadczy usługi assistance;

6) **CZYSTA STRATA FINANSOWA** – uszczerbek majątkowy nie będący szkodą rzeczową lub osobową oraz niewynikający ze szkody rzeczowej lub osobowej wyrządzonej osobie trzeciej występującej z roszczeniami;

7) **DANE** – dowolne przedstawienie faktów, informacji lub pojęć w formie właściwej do przetwarzania w systemie komputerowym, łącznie z odpowiednim oprogramowaniem powodującym wykonanie funkcji przez system informatyczny, to jest:

a) bazy danych (rozumiane jako zbiory danych o określonej strukturze, zapamiętane w pamięci komputera oraz zewnętrznych nośnikach danych), w tym również oprogramowanie do zarządzania nimi,

b) oprogramowanie systemowe i narzędziowe,

c) biblioteki programistyczne,

d) standardowe i niestandardowe w standardzie oprogramowanie firmowe, w tym oprogramowanie biurowe,

e) oprogramowanie użytkowe/aplikacyjne z danej dziedziny zastosowań sporządzane na zamówienie złożone własnym służbom informatycznym w przedsiębiorstwie lub podmiotom zewnętrznym;

8) **DYM I SADZA** – mieszanina ciała stałego i gazu powstała jako produkt spalania, w tym na skutek pożaru;

9) **EROZJA** – powierzchniowe niszczenie metali powodowane przez oddziaływania mechaniczne, np. tarcie, uderzenia;

10) **FALA UDERZENIOWA** – fala ciśnieniowa wytworzona w wyniku silnego wybuchu lub ruchu ciała z prędkością ponaddźwiękową (np. przekraczaniu prędkości dźwięku przez samolot, rakietę);

11) **FRANSZYZA INTEGRALNA** – ustalona w Umowie kwota, do wysokości której COMPENSA nie ponosi odpowiedzialności za szkodę (uwzględniona przy każdej szkodzie będącej następstwem jednego zdarzenia); jeżeli wysokość szkody przekracza tę kwotę, COMPENSA wypłaca odszkodowanie bez potrącenia franszyzy integralnej;

12) **FRANSZYZA REDUKCYJNA** – ustalona w Umowie kwotowa lub procentowa część objętej Umową szkody stanowiąca udział Ubezpieczonego w tej szkodzie (dla celów wyliczenia należytego odszkodowania łączna wartość szkód poniesionych przez Ubezpieczonego lub przez poszkodowanego i będących następstwem jednego zdarzenia stanowi podstawę, przy uwzględnieniu której wylicza się wysokość franszyzy redukcyjnej);

13) **GRAD** – opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu;

14) **GRAFFITI** – akt wandalizmu polegający na wykonaniu rysunków, napisów lub malunków na mieniu objętym ubezpieczeniem;

15) **INFЕКCJA** – rozstrój zdrowia wywołany przez czynniki chorobotwórcze pochodzenia bakteryjnego, wirusowego, grzybiczego (zakażenia) oraz pasożytniczego (zarażenia, choroby inwazyjne pasożytnicze);

16) **KATASTROFA BUDOWLANA** – niezamierzone, gwałtowne zniszczenie obiektu budowlanego lub jego części, a także konstrukcyjnych

elementów rusztowań, elementów urządzeń formujących, ścianek szczelnych i obudowy wykopów (nie jest katastrofą budowlaną; uszkodzenie elementu wbudowanego w obiekt budowlany, nadającego się do naprawy lub wymiany; uszkodzenie lub zniszczenie urządzeń budowlanych związanych z budynkami; awaria instalacji);

17) KAWITACJA – powstawanie w przepływającej cieczy pęcherzyków wypełnionych gazem lub parą, wskutek miejscowego obniżenia się ciśnienia w miejscach znacznego wzrostu prędkości przepływu, powodujące niszczenie stykających się z cieczą elementów konstrukcji;

18) KOROZJA – proces niszczenia metali lub ich stopów następujący w wyniku reakcji chemicznych lub elektrochemicznych zachodzących podczas zetknięcia z otaczającym je środowiskiem gazowym lub ciekłym;

19) KOSZTY LECZENIA – koszty poniesione na badania i zabiegi ambulatoryjne lub operacyjne, pobyt w placówce służby zdrowia, jak również na zakup leków i środków opatrunkowych;

20) KRADZIEŻ Z WŁAMANIEM – dokonanie albo usiłowanie zaboru:

a) mienia z lokalu:

i) po uprzednim usunięciu siłą zabezpieczenia i otworzeniu wejścia przy użyciu narzędzi, albo podrobionego lub dopasowanego klucza, bądź klucza oryginalnego, w którego posiadanie sprawca wszedł wskutek włamania do innego lokalu lub w wyniku rabunku,

ii) przez sprawcę, który ukrył się w lokalu przed jego zamknięciem,

b) mienia / ładunku z pojazdu mechanicznego:

i) po uprzednim usunięciu siłą zabezpieczenia będącego częścią konstrukcji pojazdu przy użyciu narzędzi albo podrobionego lub dopasowanego klucza, bądź oryginalnego klucza, w którego posiadanie sprawca wszedł wskutek włamania do lokalu lub w wyniku rabunku,

ii) w następstwie kradzieży tego pojazdu mechanicznego;

c) mienia z placu po uprzednim usunięciu siłą zabezpieczenia przy użyciu narzędzi, albo podrobionego lub dopasowanego klucza, bądź klucza oryginalnego, w którego posiadanie sprawca wszedł wskutek włamania do lokalu lub w wyniku rabunku.

21) LAWINA – gwałtowne zsuwanie lub staczanie mas śniegu, lodu lub kamieni z naturalnych stoków;

22) LOKAL – przestrzeń w budynku wydzielona trwałymi ścianami wraz ze stałymi elementami wykończeniowymi, stanowiąca funkcjonalną lub gospodarczą całość, służąca zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych lub użytkowych, składająca się z jednego lub większej liczby pomieszczeń;

23) MATERIAŁY NIEBEZPIECZNE – materiały i przedmioty wybuchowe, gazy, ciekłe i stałe materiały zapalne, materiały samozapalne, materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy zapalne, materiały utleniające, nadtlarki organiczne, materiały trujące, materiały zakaźne, materiały promieniotwórcze lub żrące, uznawane za towary niebezpieczne zgodnie z ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 roku o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz.U. 2011 nr 227 poz. 1367);

24) MASZYNY, URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE:

a) ewidencjonowane rzeczowe, ruchome składniki majątku wykorzystywane przez Ubezpieczonego przedsiębiorcę do prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, za wyjątkiem: elementów budynków, budowli lokali, środków obrotowych oraz nakładów inwestycyjnych;

b) nie stanowiące środków trwałych Ubezpieczonego przedsiębiorcy mienie przekazane Ubezpieczonemu w celu wykonania przy jego pomocy pracy lub usługi;

25) MIEJSCE UBEZPIECZENIA – określone w Umowie miejsce na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, w którym prowadzona jest działalność gospodarcza przez Ubezpieczonego przedsiębiorcę, i w którym znajduje się mienie objęte ubezpieczeniem;

26) MIENIE OSÓB TRZECICH – mienie znajdujące się w posiadaniu Ubezpieczonego przedsiębiorcy, nie stanowiące jego własności, będące przedmiotem usługi wykonywanej przez Ubezpieczonego przedsiębiorcę;

27) MIENIE PRACOWNICZE – mienie stanowiące własność pracowników Ubezpieczonego przedsiębiorcy;

28) NAGŁE ZACHOROWANIE – rozstrój zdrowia, który powstał w sposób nagły i wymaga natychmiastowej pomocy medycznej;

29) NAKŁADY INWESTYCYJNE:

a) koszty poniesione przez Ubezpieczonego przedsiębiorcę, przed wystąpieniem zdarzenia objętego ubezpieczeniem, na remonty bieżące, kapitalne i adaptacyjne oraz na elementy wykończeniowe budynków lub lokali nie stanowiących własności Ubezpieczonego przedsiębiorcy, ale wykorzystywanych przez niego do prowadzenia działalności gospodarczej, lub

b) w przypadku, gdy Ubezpieczony przedsiębiorca nie poniósł kosztów określonych w ust. a) przed wystąpieniem zdarzenia objętego ubezpieczeniem, a jest zobowiązany do naprawienia skutków tego zdarzenia powstałych w niebędącym jego własnością budynku lub lokalu wykorzystywanym przez niego do prowadzenia działalności gospodarczej – koszty remontu elementów wykończeniowych z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, materiałów, technologii, konstrukcji i standardu wykończenia;

30) NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK – nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w wyniku którego Ubezpieczony – niezależnie od swojej woli – doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia a w następstwie tego, trwałego uszczerbku na zdrowiu lub zmarł;

31) NISKOCENNE SKŁADNIKI MAJĄTKU – nieewidencjonowane rzeczowe składniki majątku Ubezpieczonego przedsiębiorcy o jednostkowej wartości poniżej 10.000 zł, niezaliczane zgodnie z obowiązującymi przepisami do środków trwałych ani wyposażenia;

32) OSOBY BLISKIE – małżonek, osoby pozostające w konkubinacie, rodzeństwo, wstępni, zstępni, teściowie, zięciowie, synowie, ojczym, macocha, pasierbowie, przysposobieni i przysposabiający;

33) OSOBY TRZECIE – wszystkie podmioty pozostające poza stosunkiem ubezpieczenia (nie będące Ubezpieczającym, Ubezpieczonym lub Uprawnionym) oraz nie będące pracownikami lub podwykonawcami;

34) OSUNIĘCIE SIĘ ZIEMI – nie spowodowane bezpośrednio działalnością ludzką usuwanie się ziemi na stokach;

35) PĘKANIE MROZOWE – zamarznięcie wody lub innego płynu technologicznego wewnątrz rynien spustowych lub znajdujących się wewnątrz budynków lub budowli: urządzeniach instalacji wodnych, kanalizacyjnych, technologicznych, klimatyzacyjnych lub grzewczych lub też zbiornikach kotłów, bojlerów, wodomierzy, spluczek, urządzeń kąpielowych, sanitarnych i armatury;

36) PODWYKONAWCA – podmiot nie będący pracownikiem w rozumieniu OWU, któremu Ubezpieczony przedsiębiorca powierzył wykonanie w swoim imieniu pracy lub usługi;

37) POJAZD MECHANICZNY – pojazd samochodowy, ciągnik rolniczy, pojazd wolnobieżny, motorower, przyczepa w rozumieniu ustawy prawo o ruchu drogowym;

38) POLISA – dokument wystawiony przez COMPENSE, który potwierdza zawarcie Umowy;

39) POWÓDŹ – zalanie terenu w wyniku podniesienia się wody w zbiornikach lub korytach wód płynących lub stojących wskutek:

a) opadów atmosferycznych,

b) spływu wód po zboczach,

c) topnienia kry lodowej,

d) tworzenia się zatorów lodowych;

40) POŻAR – działanie ognia, który powstał bez przeznaczonego do tego celu paleniska lub przedostał się poza palenisko i rozprzestrzenił się o własnej sile;

41) PRACOWNIK – osoba fizyczna zatrudniona przez Ubezpiezonego przedsiębiorcę na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania lub spółdzielczej umowy o pracę, lub też na podstawie innej umowy cywilno-prawnej, jeśli przy wykonywaniu prac, czynności, usług podlega ona kierownictwu tego przedsiębiorcy i ma obowiązek do stosowania się do jego wskazówek; za pracownika uważa się również praktykanta lub wolontariusza, którym przedsiębiorca powierzył wykonanie pracy, usługi lub innych czynności;

42) PRODUKT – każda rzecz ruchoma, nawet stanowiąca część składową innej rzeczy ruchomej lub nieruchomości. Za produkt uważa się także energię;

43) PRZEDSIĘBIORCA – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nie będąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą zarejestrowaną na terenie Rzeczypospolitej Polskiej; za przedsiębiorców uznaje się także wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej;

44) PRZEŁADUNEK – ogół czynności mających na celu przemieszczenie ładunku bezpośrednio z jednego środka transportu na drugi;

45) PRZEPIĘCIE ELEKTRYCZNE – nagły wzrost lub spadek napięcia prądu elektrycznego z przyczyn niezależnych od Ubezpiezonego;

46) PRZEPIĘCIE PIORUNOWE – nagły i krótkotrwały wzrost napięcia prądu, przewyższający napięcie znamionowe określone dla danego urządzenia lub instalacji, który powstał na skutek wyładowania atmosferycznego);

47) PRZEWOŹNIK ZAWODOWY – przedsiębiorca prowadzący na podstawie przepisów prawnych stałą i zarobkową działalność w zakresie transportu;

48) PRZEWROCENIE SIĘ DRZEW LUB ZAWALENIE BUDYNKÓW I BUDOWLI – przewrócenie się drzew lub upadek ich części bądź zawalenie się lub oderwanie się części obiektu budowlanego nie będących w posiadaniu Ubezpiezonego na ubezpieczone mienie;

49) RABUNEK:

a) rozbój – zabór lub usiłowanie zaboru mienia połączone z użyciem przemocy wobec osoby lub groźby natychmiastowego jej użycia albo dokonane poprzez doprowadzenie osoby do stanu nieprzytomności lub bezbronności;

b) kradzież rozbójnicza – użycie przez sprawcę kradzieży mienia przemocy, groźby użycia przemocy albo doprowadzenie człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności w celu utrzymania posiadania rzeczy zabranej;

c) wymuszenie rozbójnicze – doprowadzenie innej osoby do rozporządzenia mieniem za pomocą przemocy, groźby zamachu na życie lub zdrowie albo gwałtownego zamachu na mienie;

50) ROZŁADUNEK – ogół czynności wykonywanych po zakończeniu przewozu w miejscu przeznaczenia, mających na celu wyjęcie mienia ze środka transportu;

51) RYZYKO – zdarzenie faktyczne, niepewne, o charakterze nagłym i niespodziewanym, niezależne od woli Ubezpiezonego;

52) STAŁE ELEMENTY WYKOŃCZENIOWE – elementy zamontowane na stałe w sposób uniemożliwiający ich odłączenie od budynku lub lokalu bez użycia narzędzi, bez spowodowania ich uszkodzenia lub uszkodzenia substancji budynku lub lokalu, to jest:

a) powłoki malarskie,

b) okładziny ścian, sufitów, podłóg, schodów, sufity podwieszane,

c) przegrody, ścianki działowe oraz elementy zabudowy wewnętrznej,

d) okna i drzwi zewnętrzne oraz wewnętrzne wraz z ościeżnicami i zamknięciami, kraty, rolety, żaluzje, markizy i okiennice,

e) wszelkie instalacje wraz z osprzętem,

f) meble wbudowane;

53) SPORTY EKSTREMALNE – aktywność sportowa wymagająca ponadprzeciętnych umiejętności, działania w warunkach dużego ryzyka, której wykonywanie zagraża zdrowiu i życiu, to jest:

a) wspinaczka skalna, lodowa, taternictwo, alpinizm, himalaizm, speleologia, buldering, wszelkie odmiany Le Parkour, canyoning, trekking, jeśli choć część trasy przebiega na wysokości powyżej 3.000 m n.p.m.,

b) kajakerstwo górskie, rafting i wszelkie jego odmiany, hydrospeed, surfing, kitesurfing, wakeboarding oraz windsurfing i wszelkie jego odmiany jeśli w czasie jego uprawiania wiatr przekracza 50 km/h, pływanie długodystansowe na wodach otwartych,

c) wszelkie odmiany nurkowania na głębokość poniżej 15 m oraz freediving,

d) żegluga poza wodami terytorialnymi w odległości powyżej 12 mil morskich od brzegu,

e) narciarstwo ekstremalne: skialpinizm, ski-tour, zjazdy ekstremalne, freestyle, jazda poza wyznaczonymi trasami, zjazdy wyczynowe,

f) snowboarding ekstremalny: freeride, snowboarding wysokogórski, snowboarding prędkościowy, skoki i ewolucje snowboardowe, jazda poza wyznaczonymi trasami, zjazdy wyczynowe,

g) snake glist, snowkite, snowtrikke, snowblades, supershorties, boardercross, snowscooting, icesurfing,

h) jazda samochodami, jazda na rowerach, rolkach, deskorolkach, motocyklach oraz quadach po trasach specjalnych (specjalnie przygotowana trasa do jazdy samochodami, jazdy na rowerach, rolkach, deskorolkach, motocyklach oraz quadach, również w terenie naturalnym, obfitująca w przeszkody w rodzaju wysokich ścianek, beczek, wszelkiego rodzaju murków, poręczy, schodów, usypanych z ziemi górów, „hopów”, „dirtów”, ramp, skoczni, zjazdów, dołów, muld, kolein, słupków lub tyczek), torach wyścigowych, halach bądź w terenie naturalnym obfitującym w przeszkody,

i) kolarstwo: górskie, torowe, szosowe, downhill, wyczynowa jazda na BMX, street lunge, mountain boarding,

j) udział w polowaniach na zwierzęta z użyciem broni palnej lub pneumatycznej, myślistwo, łucznictwo,

k) wyprawy do miejsc charakteryzujących się ekstremalnymi warunkami klimatycznymi lub przyrodniczymi tj. obszary górskie lub wyżynne na wysokości powyżej 3.000 m n.p.m., do strefy podbiegunowej, na Alaskę, Syberię, Kamchatkę, w obszary pustynne, do dżungli,

l) sporty walki oraz sporty obronne tj: karate, judo, capoeira, jujitsu, takewondo, zapasy, kendo, kung-fu, tai chi, aikido, signum polonicum, rekonstrukcje walk, bitew historycznych,

m) zorbing;

54) SPRZĘT ELEKTRONICZNY – urządzenia składające się z elektronicznych podzespołów (półprzewodniki, chipy, tranzystory itp.), które wykorzystywane są do przetwarzania danych, przeprowadzania pomiarów, kontroli, jak również do sterowania procesami, obejmujące w szczególności: sprzęt biurowy i elektronicznego przetwarzania danych, sprzęt komunikacyjny i radiowy, sprzęt medyczny, sprzęt poligraficzny, profesjonalny sprzęt RTV (fonia i wizja), sprzęt alarmowy, pomiarowokontrolny;

55) SZKODA – uszczerbek majątkowy lub niemajątkowe następstwo zdarzenia w postaci śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia (szkoda

osobowa) lub uszczerbek majątkowy powstały w następstwie zdarzenia w postaci utraty, zniszczenia lub uszkodzenia rzeczy (szkoda rzeczowa) oraz czysta strata finansowa;

56) SZKODA SERYJNA – szkody będące następstwem serii zdarzeń, których przyczyną było to samo zaniechanie lub działanie Ubezpieczonego przedsiębiorcy, w tym spowodowane tym samym błędem konstrukcyjnym lub spowodowane wprowadzeniem do obrotu produktu posiadającego takie same wady lub braki, niezależnie od liczby poszkodowanych;

57) SZKODY GÓRNICZE – szkody powstałe w związku z prowadzeniem prac geologicznych, wydobywczych kopalin ze złóż i robót podziemnych z zastosowaniem techniki górniczej;

58) ŚRODKI OBROTOWE – materiały, wytworzone lub przetworzone produkty gotowe lub znajdujące się w toku produkcji, półprodukty, surowce, towary lub materiały nabyte w celu sprzedaży, z wyłączeniem wartości pieniężnych;

59) TRANSPORT WŁASNY – transport wykonywany pojazdem mechanicznym stanowiącym własność Ubezpieczonego przedsiębiorcy lub wykonywany na jego zlecenie przez podmiot nie będący przewoźnikiem zawodowym;

60) TRANSPORT ZAWODOWY – transport wykonywany przez przewoźnika zawodowego na podstawie zawartej umowy o przewóz, potwierdzonej wydaniem listu przewozowego lub innego dokumentu przewozowego;

61) TRWAŁY USZCZERBEK NA ZDROWIU – trwałe upośledzenie czynności organizmu będące następstwem uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia;

62) TRZĘSIENIE ZIEMI – naturalny, krótki i gwałtowny wstrząs (lub ich seria) gruntu, powstały pod powierzchnią ziemi i rozchodzący się w postaci fal sejsmicznych od ośrodka (epicentrum), znajdującego się na powierzchni, gdzie drgania są najsilniejsze;

63) UBEZPIECZAJĄCY – podmiot zawierający Umowę, zobowiązany do opłacenia składki;

64) UBEZPIECZENIE NA PIERWSZE RYZYKO – system ubezpieczenia, w którym suma ubezpieczenia ustalana jest według wysokości prawdopodobnej maksymalnej szkody, jaka może powstać wskutek jednego zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia;

65) UBEZPIECZENIE NA SUMY STAŁE – system ubezpieczenia, w którym suma ubezpieczenia odpowiada całkowitej wartości mienia objętego ubezpieczeniem;

66) UBEZPIECZONY – podmiot objęty ochroną ubezpieczeniową, to jest:

a) we wszystkich, poza wskazanymi w pkt c)-f), rodzajach ubezpieczenia – wskazany w dokumencie potwierdzającym zawarcie Umowy w pozycji „Ubezpieczony”;

i) przedsiębiorca,

ii) inny podmiot, którego interes majątkowy jest objęty ochroną ubezpieczeniową,

b) w ubezpieczeniu assistance oraz ubezpieczeniu iMe - wskazany w dokumencie potwierdzającym zawarcie Umowy w pozycji Ubezpieczony;

i) przedsiębiorca oraz pracownik lub pracownicy Ubezpieczonego przedsiębiorcy,

ii) inny podmiot, którego interes majątkowy jest objęty ochroną ubezpieczeniową, zgodnie z postanowieniami OWU w zakresie tych ubezpieczeń,

c) w ubezpieczeniu NNW – wskazanie w dokumencie potwierdzającym zawarcie Umowy osoby będące pracownikami Ubezpieczonego lub przedsiębiorcą;

d) w przypadku objęcia Umową mienia osób trzecich / mienia znajdującego się w posiadaniu Ubezpieczonego przedsiębiorcy, lecz nie będącego jego własnością – osoba trzecia będąca właścicielem tego mienia;

e) w ubezpieczeniu mienia pracowniczego – pracownik będący właścicielem tego mienia;

f) w ubezpieczeniu ochrony prawnej – Ubezpieczony oraz dodatkowo jego pracownicy w zakresie wskazanym w OWU, jeżeli wypadek ubezpieczeniowy powstał podczas wykonywania obowiązków pracowniczych na rzecz Ubezpieczonego;

67) UDERZENIE PIORUNA – bezpośrednie oddziaływanie siły i temperatury pochodzących z wyładowania atmosferycznego (pioruna) na ubezpieczone mienie lub bezpośredni, natychmiastowy skutek takiego wyładowania, z wyłączeniem jego pośrednich skutków, w tym szkód spowodowanych zjawiskiem indukcji elektromagnetycznej lub przepięciem piorunowym;

68) UDERZENIE POJAZDU – uderzenie w mienie przez pojazd w rozumieniu Prawa o ruchu drogowym;

69) UPADEK STATKU POWIETRZNEGO – katastrofa bądź przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek jego części lub przewożonego ładunku, z wyłączeniem zrzutu paliwa;

70) UPRAWNIONY – osoba fizyczna, uprawniona do odbioru świadczenia z tytułu śmierci Ubezpieczonego;

71) WANDALIZM – bezprawne, rozmyślne zniszczenie lub uszkodzenie mienia przez osoby trzecie, o ile było ono działaniem ukierunkowanym wyłącznie na zniszczenie lub uszkodzenie mienia;

72) WARTOŚĆ KSIĘGOWA BRUTTO – wartość mienia wynikająca z ewidencji księgowej, która zgodnie z ustawą o rachunkowości odpowiada wartości początkowej mienia, z uwzględnieniem przeszacowań;

73) WARTOŚĆ ODTWORZENIOWA (NOWA) – wartość odpowiadająca kosztom odtworzenia mienia do stanu nowego, lecz nie ulepszanego, tj.:

a) w przypadku budynków i budowli – wartość odpowiadająca kosztom remontu lub odbudowy w tym samym miejscu, z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, materiałów, technologii, konstrukcji i standardu wykończenia,

b) w przypadku lokali – wartość odpowiadająca cenie zakupu lokalu w tym samym miejscu albo kosztom remontu lokalu z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, materiałów, technologii, konstrukcji i standardu wykończenia,

c) w przypadku maszyn, urządzeń i wyposażenia – wartość odpowiadająca kosztom naprawy, zakupu lub wytworzenia nowego przedmiotu tego samego rodzaju, typu oraz o tych samych bądź zbliżonych parametrach, z uwzględnieniem kosztów transportu i montażu;

74) WARTOŚĆ RYNKOWA – wartość odpowiadająca cenie zakupu lub sprzedaży możliwej do uzyskania na konkretnie oznaczonym co do czasu i miejsca rynku;

75) WARTOŚĆ RZECZYWISTA – wartość odtworzeniowa (nowa) pomniejszona o stopień zużycia technicznego mienia;

76) WARTOŚCI PIENIĘŻNE:

a) krajowe i zagraniczne znaki pieniężne,

b) czek, z wyjątkiem czeków zakreślonych, skasowanych lub opatrzonych indosem pełnomocniczym, zawierającym wzmiankę „wartość do inkasa”, „należność do inkasa” lub inną o podobnym charakterze,

c) weksle, z wyjątkiem weksli opatrzonych indosem pełnomocniczym, zawierającym wzmiankę „wartość do inkasa” lub inną o podobnym charakterze,

d) inne dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę z wyłączeniem kart płatniczych, kredytowych, charge i debetowych,

e) złoto, srebro, platyna i pozostałe metale z grupy platynowców oraz wyroby z tych metali, a także kamienie szlachetne, perły, bursztyny,

f) wszelkiego rodzaju karty telefoniczne (w tym karty dla telefonii komórkowej) oraz druki ścisłego zarachowania opatrzone nominałem (w szczególności bony towarowe, bilety);

77) WIATR – ruch mas powietrza wywołany różnicą ciśnień atmosferycznych;

78) WPROWADZENIE PRODUKTU DO OBROTU – wprowadzenie do obrotu handlowego, to jest udostępnienie przez producenta (to jest podmiot, który wytwarza produkt w zakresie swojej działalności gospodarczej), jego upoważnionego przedstawiciela lub importera, nieodpłatnie albo za opłatą, po raz pierwszy na terytorium danego państwa produktu lub innego wyrobu w celu jego używania przez użytkownika finalnego lub dalszego dystrybuowania;

79) WYBUCH – zespół zjawisk towarzyszących gwałtownej reakcji chemicznej przebiegającej ze znacznym wzrostem temperatury i ciśnienia gazów, bądź rozerwanie ścian zbiornika wypełnionego gazami lub parą z gwałtownym wyrównaniem ciśnienia wewnętrznego i zewnętrznego wyzwalamym znaczną ilość energii; za wybuch uważa się także implozję polegającą na gwałtownym uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym;

80) WYCZYNOWE UPRAWIANIE SPORTU – uprawianie dyscyplin sportowych w ramach sekcji lub klubów sportowych, polegające na regularnym uczestniczeniu w treningach i zawodach sportowych, jak również uprawianie dyscyplin sportowych w celach zarobkowych, a także uczestniczenie w wyprawach lub ekspedycjach związanych z uprawianiem sportów ekstremalnych ;

81) WYPADEK POJAZDU MECHANICZNEGO – nagle działanie siły mechanicznej w momencie zetknięcia się pojazdu mechanicznego z osobami, przedmiotami, zwierzętami, a także przewrócenie się pojazdu mechanicznego, jego spadnięcie lub zatonięcie;

82) ZAKŁAD – umowa między osobami polegająca na wykonaniu czynności, która ma na celu udowodnienie drugiej stronie swojej racji;

83) ZALANIE – działanie na mienie:

a) wody, pary wodnej lub płynów, które wydostały się z zamontowanych na stałe przewodów i urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, grzewczych, klimatyzacyjnych lub technologicznych w wyniku ich awarii, bądź pozostawienia otwartych kranów lub innych zaworów;

b) wody, która wydostała się z pralki, wirówki, automatu do napojów, dystrybutora wody, lodówki lub zmywarki oraz innych maszyn, urządzeń, wyposażenia o podobnym charakterze na skutek ich awarii,

c) wody lub ścieków na skutek cofnięcia się ich z sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej,

d) wody lub innej substancji, która wydostała się z uruchamianej automatycznie instalacji gaśniczej, z wyłączeniem przypadków będących następstwem pożaru, prób, naprawy, przebudowy, modernizacji instalacji lub budynku,

e) wody powstałej wskutek opadów atmosferycznych,

f) wody powstałej z topnienia zalegającego śniegu lub lodu w wyniku gwałtownej zmiany temperatury,

g) wody ze stłuczonego lub pękniętego akwarium,

h) płynu z uszkodzonego łóżka wodnego;

84) ZALEGANIE ŚNIEGU LUB LODU – bezpośrednie działanie ciężaru nagromadzonego śniegu lub lodu na elementy konstrukcji dachów bądź elementy nośne budynków lub budowli;

85) ZAŁADUNEK – ogół czynności wykonywanych bezpośrednio

przed rozpoczęciem przewozu w miejscu nadania, mających na celu umieszczenie przygotowanego do przewozu mienia na lub wewnątrz środka transportu;

86) ZAPADANIE SIĘ ZIEMI – obniżenie poziomu terenu z powodu zaważenia się podziemnych, pustych przestrzeni w gruncie;

87) ZDARZENIE – śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub utrata, zniszczenie lub uszkodzenie rzeczy; w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków – nieszczęśliwy wypadek;

w ubezpieczeniu assistance oraz w ubezpieczeniu ochrony prawnej – objęte ubezpieczeniem zdarzenie określone w postanowieniach OWU dotyczących danego ubezpieczenia, w ubezpieczeniu iMe – wskazane w postanowieniach OWU w zakresie tego ubezpieczenia zdarzenie uprawniające do uzyskania wsparcia informatycznego;

88) ZEWNĘTRZNE NOŚNIKI DANYCH – nadające się do wymiany przenośne przedmioty umożliwiające gromadzenie danych, nadające się do odczytu;

89) ZJAWISKO INDUKCJI – oddziaływanie pola elektrycznego lub magnetycznego na przedmioty znajdujące się w tym polu, powodujące powstanie przepływu prądu elektrycznego w obwodach elektrycznych powyższych przedmiotów, bez zetknięcia się z urządzeniem wywołującym to pole;

90) ZŁOŚLIWE OPROGRAMOWANIE KOMPUTEROWE – oprogramowanie komputerowe (aplikacje, skrypty, itp.), którego jawne lub niejawne działanie wywołuje skutki inne niż oczekiwane przez użytkownika;

91) ZUŻYCIE TECHNICZNE MIENIA – trwałe zmiany fizykochemiczne zachodzące w czasie eksploatacji, w wyniku których okres zdolności do pełnienia przez mienie określonych funkcji użytkowych stopniowo się wyczerpuje (zmniejsza).

§ 3. ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Ochroną ubezpieczeniową w ramach Umowy zawartej na podstawie niniejszych OWU, jako Ubezpieczony przedsiębiorca, objęty może zostać wyłącznie przedsiębiorca posiadający mienie w łącznej wartości nie przekraczającej 10 mln zł oraz osiągający obroty w poprzednim roku obrotowym nie przekraczające 25 mln zł rocznie.

2. W przypadku, gdy Ubezpieczonym w ramach Umowy zawartej na podstawie niniejszych OWU jest wspólnota mieszkaniowa, ochrona ubezpieczeniowa odnosi się nie do prowadzenia działalności gospodarczej i posiadania mienia wykorzystywanego w tej działalności, lecz do zarządzania mieniem wspólnoty mieszkaniowej oraz posiadania tego mienia – jednakże wyłącznie w zakresie objętym Umową.

3. Umowa może obejmować:

- 1) ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych,
- 2) ubezpieczenie mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku,
- 3) ubezpieczenie mienia od wandalizmu,
- 4) ubezpieczenie sprzętu elektronicznego,
- 5) ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk,
- 6) ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej,
- 7) ubezpieczenie szyb i innych przedmiotów od stłuczenia,
- 8) ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków,
- 9) ubezpieczenie mienia w transporcie krajowym (cargo),
- 10) ubezpieczenie assistance,
- 11) ubezpieczenie ochrony prawnej,
- 12) ubezpieczenie iMe – ubezpieczenie pomocy informatycznej.

4. Warunkiem zawarcia Umowy w zakresie ubezpieczenia mienia od wandalizmu jest jednocześnie ubezpieczenie tego mienia od ognia i innych zdarzeń losowych i/lub od kradzieży z włamaniem i rabunku.

5. Warunkiem zawarcia Umowy w zakresie ubezpieczenia szyb i innych przedmiotów od stłuczenia oraz ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym (cargo) jest jednocześnie ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych lub ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku lub ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.

6. Warunkiem zawarcia Umowy w zakresie ubezpieczenia assistance jest jednocześnie ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych i/lub ubezpieczenie mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku i/lub ubezpieczenie sprzętu elektronicznego i/lub ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk i/lub ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej i/lub ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków.

7. Warunkiem zawarcia Umowy w zakresie ubezpieczenia ochrony prawnej jest jednocześnie ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych i/lub ubezpieczenie mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku i/lub ubezpieczenie sprzętu elektronicznego i/lub ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk i/lub ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej.

8. Warunkiem zawarcia Umowy w zakresie ubezpieczenia iMe jest jednocześnie ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych i/lub ubezpieczenie mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku i/lub ubezpieczenie sprzętu elektronicznego i/lub ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk i/lub ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej.

9. W razie zajścia zdarzenia Ubezpieczający zobowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów. W razie ubezpieczenia na cudzy rachunek powyższy obowiązek stosuje się również do Ubezpieczonego.

10. W ramach Umowy COMPENSA w granicach sumy ubezpieczenia zwraca również faktycznie poniesione przez Ubezpieczonego przedsiębiorcę:

- 1) koszty wynikłe z zastosowania środków o, których mowa w ust. 9 jeżeli zastosowane środki były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne;
- 2) udokumentowane i uzasadnione koszty usunięcia pozostałości po szkodzie – do 10% ustalonej wysokości odszkodowania z tytułu tej szkody;
- 3) koszty odtworzenia dokumentów niezbędnych do prowadzenia działalności gospodarczej tj. zezwolenia na działalność, licencje, certyfikaty, koncesje, wypisy z ksiąg wieczystych i tym podobne; księgi rachunkowe; faktury i rachunki; umowy cywilnoprawne; dokumentację techniczną budynków i linii technologicznych – do wysokości 10% ustalonej wysokości odszkodowania nie więcej jednak niż 20.000 zł.

11. Ubezpieczone mienie objęte jest również ochroną w zakresie kosztów powstałych wskutek akcji ratowniczej lub gaśniczej, wyburzenia lub odgruzowania prowadzonych w związku z wystąpieniem określonych w Umowie zdarzeń objętych zakresem ubezpieczenia i powodujących szkody w ubezpieczonym mieniu.

12. W ubezpieczeniu mienia na sumy stałe automatyczną ochroną ubezpieczeniową zostają objęte środki trwałe Ubezpieczonego, których wartość wzrosła w związku z ich modernizacją lub nabyciem nowych środków trwałych w okresie ubezpieczenia, pod następującymi warunkami:

- 1) automatyczna ochrona ubezpieczeniowa obowiązuje przez okres 30 dni od daty zwiększenia wartości mienia w dokumentach księgowych;
- 2) ochroną ubezpieczeniową objęte jest wyłącznie mienie znajdujące się w miejscu ubezpieczenia określonym w Umowie;
- 3) odpowiedzialność COMPENSY w stosunku do automatycznie ubezpieczonego mienia ograniczona jest do kwoty odpowiadającej 20% łącznej sumy ubezpieczenia mienia określonej dla poszczególnych kategorii mienia oraz rodzajów ubezpieczeń, nie więcej jednak niż 500.000 zł,

4) automatyczna ochrona ubezpieczeniowa nie dotyczy mienia ubezpieczonego na pierwsze ryzyko, w tym również wartości pieniężnych.

13. W ubezpieczeniu mienia automatyczną ochroną ubezpieczeniową zostaje objęte mienie Ubezpieczonego przedsiębiorcy znajdujące się w nowej lokalizacji, pod następującymi warunkami:

1) nowa lokalizacja oznacza znajdujące się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nowe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej przez Ubezpieczonego przedsiębiorcę, inne niż miejsce ubezpieczenia wskazane w Umowie;

2) nowa lokalizacja objęta jest automatycznie ochroną ubezpieczeniową przez okres 14 dni od momentu przejścia mienia w posiadanie Ubezpieczonego,

3) sumy ubezpieczenia mienia w nowej lokalizacji ustalone są w granicach sum ubezpieczenia i limitów odpowiedzialności wskazanych w Umowie (na polisie) dla poszczególnych kategorii mienia oraz rodzajów ubezpieczeń,

4) zakres wykonywanej w nowej lokalizacji działalności nie wykracza poza opis rodzaju i sposobu użytkowania mienia podany w Umowie (na polisie).

UBEZPIECZENIE MIENIA OD OGNI A I INNYCH ZDARZEŃ LOSOWYCH

§ 4. PRZEDMIOT I MIEJSCE UBEZPIECZENIA

1. Przedmiotem ubezpieczenia mogą być określone w Umowie (na polisie), wykorzystywane w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą wskazaną w Umowie (na polisie):

- 1) nakłady inwestycyjne Ubezpieczonego przedsiębiorcy;
- 2) stanowiące własność Ubezpieczonego przedsiębiorcy lub znajdujące się w posiadaniu Ubezpieczonego przedsiębiorcy na podstawie innego tytułu prawnego:
  - a) budynki, budowle i lokale;
  - b) maszyny, urządzenia i wyposażenie;
  - c) środki obrotowe;
  - d) niskocenne składniki majątku;
  - e) wartości pieniężne.

2. Ochroną ubezpieczeniową może być objęte:

- 1) mienie osób trzecich;
  - 2) mienie pracownicze.
3. Przedmiotem ubezpieczenia nie stanowi sprzęt elektroniczny, chyba że mienie to nie zostało ubezpieczone w ramach Umowy w zakresie ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od szkód rzeczowych.

4. Mienie, o którym mowa w ust. 1 oraz ust. 2 pkt. 1) objęte jest ochroną ubezpieczeniową w miejscu ubezpieczenia określonym w Umowie.

5. Mienie pracownicze ubezpieczone jest w każdym miejscu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w którym na polecenie Ubezpieczonego przedsiębiorcy świadczona jest praca przez pracownika, którego to mienie jest własnością.

6. W przypadku ubezpieczenia budynków, budowli, lokali lub nakładów inwestycyjnych od ognia i innych zdarzeń losowych, przedmiotem ubezpieczenia są również udokumentowane i poniesione przez Ubezpieczonego przedsiębiorcę koszty poszukiwania przyczyn powstania szkody będącej następstwem ww. ryzyk, o ile COMPENSA ponosi odpowiedzialność za tą szkodę na podstawie Umowy. Za koszty te uznaje się:

- 1) koszty wykonania czynności niezbędnych dla ustalenia elementów, których uszkodzenie bądź wada była bezpośrednią przyczyną powstania szkody,

2) koszty naprawy mienia uszkodzonego wskutek poszukiwania przyczyny tej szkody.

7. W przypadku, o którym mowa w ust. 6, przedmiotem ubezpieczenia są również udokumentowane i poniesione przez Ubezpieczonego koszty naprawy lub wymiany uszkodzonych lub wadliwych elementów, które były przyczyną powstania tej szkody.

8. Koszty, o których mowa w ust. 6 – 7, objęte są odpowiedzialnością z tytułu Umowy wyłącznie do wyczerpania limitu odpowiedzialności w wysokości 10% sumy ubezpieczenia budynków, budowli, lokali, nakładów inwestycyjnych, nie więcej jednak niż:

- 1) w przypadku kosztów określonych w ust. 6 – 10.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia;
- 2) w przypadku kosztów określonych w ust. 7 – 1.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

§ 5. ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia i będące bezpośrednim następstwem poniżej określonych ryzyk:

1) w przypadku Umowy obejmującej zakres podstawowy ubezpieczenia:

- a) pożaru;
- b) uderzenia pioruna;
- c) wybuchu;
- d) upadku statku powietrznego;

2) w przypadku Umowy obejmującej zakres pełny ubezpieczenia – ryzyka wymienione w pkt. 1) oraz:

- a) dymu i sadzy;
- b) fali uderzeniowej;
- c) gradu;
- d) lawiny;
- e) osunięcia się ziemi;
- f) pęknięcia mrozowego;
- g) przepięcia piorunowego;
- h) przewrócenia się drzew lub zawalenia budynków i budowli;
- i) trzęsienia ziemi;
- j) uderzenia pojazdu;
- k) wiatru (przy czym za bezpośrednie działanie wiatru uważa się również uderzenie w ubezpieczony przedmiot rzeczy, przedmiotów, roślin uniesionych, przemieszczonych lub przewróconych przez wiatr);
- l) zalania;

m) zalegania śniegu lub lodu (przy czym za bezpośrednie następstwo zalegania śniegu lub lodu uważa się zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia powstałe wskutek uszkodzenia, bądź zniszczenia elementów konstrukcji dachu, bądź elementów nośnych budynku lub budowli);

n) zapadania się ziemi.

2. Na wniosek Ubezpieczającego, za opłatą dodatkowej składki, ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych w zakresie pełnym może zostać rozszerzone o ryzyko powodzi.

3. W przypadku ubezpieczenia w zakresie pełnym, na wniosek Ubezpieczającego do Umowy mogą zostać włączone – na zasadach i w zakresie określonym w Załączniku nr 2 do OWU – następujące klauzule:

- 1) rzeczoznawców;
- 2) aktów terroru, strajków, zamieszek i rozruchów;
- 3) budynków, budowli i lokali w trakcie budowy, przebudowy, remontu lub modernizacji i innych robót;
- 4) obiektów innych niż budynki/budowle nie związanych trwale z gruntem lub znajdującego się w nich mienia;

5) stałych elementów zewnętrznych od uszkodzeń wskutek osuwania się zalegającego śniegu lub lodu;

6) mienia od szkód elektrycznych;

7) maszyn od awarii;

8) mienia poza miejscem ubezpieczenia;

9) zepsucia środków obrotowych lub mienia osób trzecich;

10) utraty dokumentów niezbędnych do refundacji recept;

11) stałych oraz zwiększonych kosztów działalności;

12) wykupienia zasady proporcji;

13) pojazdów używanych;

14) katastrofy budowlanej;

15) nieosiągnięcia zysku w następstwie szkody.

§ 6. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI SZCZEGÓLNE

1. Ubezpieczenie, oprócz wyłączeń odpowiedzialności wymienionych w § 77, nie obejmuje również szkód powstałych w:

1) taborze kolejowym i pływającym, statkach powietrznych (w tym dronach), pojazdach podlegających rejestracji, chyba że stanowią fabrycznie nowe środki obrotowe lub fabrycznie nowe mienie osób trzecich;

2) złożach geologicznych, zarówno w pokładach naturalnych, jak i ,po wydobyciu, na składowiskach, hałdach, zwałowiskach;

3) przedmiotach znajdujących się w kopalniach głębinowych, odkrywkowych lub wykorzystywanych do prac prowadzonych na otwartym morzu;

4) dziełach sztuki, antykach, zbiorach kolekcjonerskich, filatelistycznych, numizmatycznych, muzealnych;

5) dokumentach, aktach, rękopisach, księgach, rysunkach, planach, pieczętkach;

6) materiałach wybuchowych, sztucznych ogniach, petardach, broni lub amunicji;

7) sprzęcie muzycznym lub oświetleniowym:

a) stanowiącym wyposażenie dyskotek, klubów, rewii, cyrków, przedsiębiorstw branży rozrywkowej,

b) wykorzystywanym w czasie imprez, w których przewidywana liczba uczestników przekracza 300 osób;

8) kartach kredytowych lub płatniczych, wekslach, czekach innych niż zdefiniowane jako wartości pieniężne;

9) prototypach, modelach poglądowych, wzorach;

10) danych, z wyłączeniem oprogramowań komputerowych stanowiących środki obrotowe;

11) inwentarzu żywym, drzewostanach, roślinach na pnii, uprawach;

12) mieniu składowanym niezgodnie z wymaganiami producenta lub dostawcy, chyba że nieprawidłowe składowanie nie było przyczyną powstania lub zwiększenia rozmiaru szkody (w przypadku, gdy nieprawidłowe składowanie było przyczyną zwiększenia rozmiaru szkody, wyłączenie odpowiedzialności dotyczy wyłącznie szkody w zakresie wynikającym z nieprawidłowego składowania);

13) maszynach, urządzeniach lub wyposażeniu przeznaczonych – zgodnie z istniejącą na datę powstania szkody dokumentacją – na złom lub do likwidacji;

14) liniach przesyłowych, transmisyjnych lub dystrybucyjnych (w tym liniach energetycznych, telefonicznych, telegraficznych, światłowodowych, wodociągowych, kanalizacyjnych, gazowych), z włączeniem przewodów, kabli, słupów, wież i wszelkiego rodzaju sprzętu, który może być połączony z tymi instalacjami, w tym wszelkiego rodzaju podstacji znajdujących się w odległości większej niż 100 m od ubezpieczonych budynków i budowli;

15) mieniu poddanym działaniu ognia lub ciepła w celu obróbki;

16) szklarniach, kurnikach, myjniach bezdotykowych samoobsługowych, namiotach, budynkach lub budowlach w całości lub części zbudowanych z tworzyw sztucznych, w tym pokrytych brezentem lub w mieniu znajdującym się w szklarniach, kurnikach, myjniach bezdotykowych samoobsługowych, namiotach, budynkach lub budowlach w całości lub części zbudowanych z tworzyw sztucznych, w tym pokrytych brezentem;

17) kioskach, kontenerach, obiektach budowlanych nie związanych trwale z gruntem lub mieniu znajdującym się w kioskach, kontenerach, obiektach budowlanych nie związanych trwale z gruntem., z zastrzeżeniem że za opłatą dodatkowej składki Umowa może zostać rozszerzona na zasadach określonych w klauzuli obiektów innych niż budynki/budowle nie związane trwale z gruntem lub znajdujące się w nich mienia;

18) automatach wrzutowych;

19) gruntach (łącznie z systemem melioracji lub kanałów przepustowych), trawnikach, pasach startowych, liniach kolejowych, wałach, rowach, zbiornikach wodnych, wodach powierzchniowych lub podziemnych, kanałach, platformach wiertniczych, studniach, rurociągach przesyłowych, kablach podziemnych, tunelach, mostach, dokach, nabrzeżach, molach, pirsach, budowlach przeciwpowodziowych;

20) środkach odurzających lub substancjach psychotropowych, chyba że stanowią środki obrotowe Ubezpieczonego prowadzącego działalność aptekarską, hurtownię farmaceutyczną lub świadczącego usługi medyczne, o ile te rodzaje działalności wskazane zostały w Umowie;

21) silosach i magazynach zbożowych lub mieniu znajdującym się w silosach lub magazynach zbożowych;

22) mieniu znajdującym się na straganach lub na targowiskach;

23) stanowiących mienie pracownicze wartościach pieniężnych, pojazdach mechanicznych;

24) maszynach, urządzeniach, wyposażeniu lub środkach obrotowych, które zostały oddane przez Ubezpieczonego w posiadanie zależne osobom trzecim;

25) budynkach, budowlach, lokalach oraz znajdującym się w tych budynkach, budowlach, lokalach mieniu, jeśli:

a) przeznaczone są one do rozbiórki,

b) wybudowane zostały bez wymaganych zezwoleń lub nie spełniają warunków prawa budowlanego (w tym nie są gotowe do eksploatacji lub nie posiadają odbioru technicznego),

c) znajdują się w trakcie budowy, przebudowy, montażu lub modernizacji, na których przeprowadzenie wymagane jest zezwolenie na prowadzenie tych robót,

d) wykorzystywane są do działalności gospodarczej innej niż wskazana w Umowie (na polisie).

2. Ponadto zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje szkód powstałych w wyniku:

1) zalania przez wody morskie będącego skutkiem sztormu, wiatru, przypływu, tsunami, przerwania tam lub umocnień nadbrzeży;

2) przenikania lub podniesienia się wód gruntowych, chyba że to jest skutkiem powodzi – o ile zakres ubezpieczenia został rozszerzony o powódź;

3) zagrzybienia, zamarzania lub przemarzania ścian, bez względu na przyczynę;

4) powolnego zawilgocenia lokalu z powodu nieuszczelnności urządzeń wodno-kanalizacyjnych, instalacji grzewczych lub technologicznych;

5) powodzi lub zalania, na skutek których doszło do zniszczenia lub uszkodzenia środków obrotowych lub mienia osób trzecich składowanych w lokalach poniżej poziomu gruntu – w zakresie tego mienia, jeśli mienie to nie było składowane na paletach, półkach lub stelażach znajdujących się na wysokości co najmniej 10 centymetrów od poziomu podłogi, chyba że do szkody doszło w wyniku zalania z góry;

6) przepięcia piorunowego oddziałującego na elementy zabezpieczające (np. odgromniki, mierniki, liczniki, lampy);

7) wybuchu:

a) w komorze spalania silników spalinowych;

b) lamp kineskopowych, jeżeli Ubezpieczony przedsiębiorca jest ich producentem;

c) wywołanego przez Ubezpieczonego przedsiębiorcę w celach produkcyjnych lub eksploatacyjnych;

d) powstałego w elementach przełączających lub przełącznikach elektrycznych wskutek występującego w nich ciśnienia gazów;

8) przypalenia, osmolenia lub wypalenia związanego z:

a) prowadzoną działalnością, np. palarnia kawy, suszarnia;

b) paleniem lub suszeniem tytoniu;

9) zalania wskutek testów stałych urządzeń gaśniczych lub systemu wykrywania lub sygnalizacji pożaru;

10) nie przeprowadzenia zabiegów konserwacyjno-remontowych wymaganych przez obowiązujące przepisy prawa lub zalecenia producentów, o ile obowiązek ich przeprowadzenia leży po stronie Ubezpieczonego;

11) zapadania się, osuwania się, osiadania lub przemieszczania się gruntu w wyniku działalności człowieka;

12) zalania, gradu, zalegania śniegu lub lodu, wiatru, jeśli szkoda powstała wskutek utrzymania dachu w nienależyтым stanie, niezabezpieczenia otworów dachowych lub okiennych, utrzymania w nienależyтым stanie rynien dachowych lub spustowych, stolarki okiennej lub innych elementów budynku lub budowli, o ile za zabezpieczenie, zamknięcie, utrzymanie lub konserwację ww. elementów odpowiedzialny jest Ubezpieczony;

13) pęknięcia mrozowego, o ile do szkody doszło z uwagi na to, iż:

a) instalacje wodne, kanalizacyjne, technologiczne, klimatyzacyjne lub grzewcze znajdowały się w nienależyтым stanie technicznym;

b) w okresach spadków temperatur poniżej 0 stopni Celsjusza nie zapewniono należytego ogrzewania pomieszczeń lub odpowiednie zabezpieczenie instalacji przed działaniem mrozu;

c) w przypadku braku możliwości utrzymania dodatniej temperatury lub odpowiedniego zabezpieczenia instalacji lub zbiorników przed działaniem mrozu, nie zamknięto zaworów doprowadzających i nie usunięto wody lub innego płynu z instalacji lub zbiorników, o ile powyższe zaniechania wynikły z przyczyn zależnych od Ubezpieczonego;

14) powodzi, o ile zakres ubezpieczenia nie został rozszerzony o to ryzyko;

15) upadku sprzętu elektronicznego;

16) uszkodzeń wpływających wyłącznie na estetykę w tym: zadrapania, porysowania, poplamienia.

3. W przypadku mienia będącego przedmiotem budowy, przebudowy, remontu, modernizacji, montażu lub instalacji, ubezpieczenie nie obejmuje szkód powstałych w związku z prowadzeniem tych robót, z zastrzeżeniem, że za opłatą dodatkowej składki Umowa może zostać rozszerzona na zasadach określonych w klauzuli budynków, budowli i lokali w trakcie budowy, przebudowy, remontu i modernizacji i innych robót.

§ 7. SUMA UBEZPIECZENIA I LIMITY ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Za wartość mienia, dla celów określenia sumy ubezpieczenia, przyjmuje się:

1) dla budynków, budowli, lokali, maszyn, urządzeń i wyposażenia:

a) wartość odtworzeniową – jeżeli stopień zużycia technicznego mienia nie przekracza 50%, lub

b) wartość księgową brutto – jeżeli stopień amortyzacji nie przekracza 50%, lub

- c) wartość rzeczywistą;
  - 2) dla środków obrotowych – najwyższą wartość mienia przewidywaną w okresie ubezpieczenia, odpowiadającą cenie zakupu lub kosztom wytworzenia;
  - 3) dla nakładów inwestycyjnych – wartość odpowiadającą wydatkom na remonty kapitalne i adaptacyjne oraz na wykończenie wnętrz oraz koszty naprawy, jakie zobowiązany jest ponieść Ubezpieczony wskutek zdarzeń powstałych w niebędącym jego własnością budynku lub lokalu wykorzystywanym przez niego do prowadzenia działalności gospodarczej (wartość odtworzeniową);
  - 4) dla mienia osób trzecich – wartość rzeczywistą, bez uwzględnienia prowizji lub marży;
  - 5) dla złota, srebra, kamieni szlachetnych, pereł, bursztynu oraz platyny i pozostałych metali z grupy platynowców – wartość rynkową bez marży i prowizji, a dla wyrobów z tych metali i kamieni szlachetnych oraz pereł lub bursztynu – wartość odpowiadającą cenie ich zakupu lub kosztom wytworzenia;
  - 6) dla pozostałych wartości pieniężnych – wartość nominalną (wartość nominalną waluty obcej przelicza się na złote według średniego kursu ogłoszonego przez Prezesa NBP z dnia zawarcia Umowy);
  - 7) dla mienia pracowniczego – wartość rzeczywistą mienia przypadającego na jednego pracownika pomnożoną przez liczbę pracowników.
2. Suma ubezpieczenia dla niskocennych składników majątku ograniczona jest do kwoty stanowiącej równowartość 15% łącznej sumy ubezpieczenia określonej dla mienia ubezpieczonego od ognia i innych zdarzeń losowych z wyłączeniem wartości pieniężnych i mienia pracowniczego, jednak nie więcej niż 20.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
3. Limit odpowiedzialności za szkody będące następstwem pęknięcia mrozowego ograniczony jest do kwoty 50.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia.
4. Limit odpowiedzialności za szkody będące następstwem przepięcia piorunowego ograniczony jest do kwoty 200.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia.
5. Limit odpowiedzialności za szkody w mieniu składowanym na wolnym powietrzu powstałe w wyniku gradu, wiatru, zalania oraz powodzi – o ile zakres ubezpieczenia został rozszerzony o ryzyko powodzi – ograniczony jest do kwoty 100.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia.
6. Limit odpowiedzialności za szkody będące następstwem uderzenia pojazdu będącego w posiadaniu Ubezpieczonego ograniczony jest do kwoty 5.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia.

§ 8. UBEZPIECZENIE NA SUMY STAŁE

Na sumy stałe może być ubezpieczone następujące mienie:

- 1. budynki, budowle i lokale;
- 2. maszyny, urządzenia i wyposażenie;
- 3. środki obrotowe;
- 4. wartości pieniężne.

§ 9. UBEZPIECZENIE NA PIERWSZE RYZYKO

- 1. Na pierwsze ryzyko może być ubezpieczone mienie osób trzecich, mienie pracownicze oraz nakłady inwestycyjne.
- 2. Sumę ubezpieczenia mienia pracowniczego przypadającą na jednego pracownika ustala Ubezpieczający biorąc pod uwagę wysokość maksymalnej prawdopodobnej straty, jaka może powstać wskutek jednego zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia. Łączna suma

ubezpieczenia mienia pracowniczego odpowiada iloczynowi kwoty przyjętej jako suma ubezpieczenia przypadająca na jednego pracownika i liczby pracowników.

§ 10. USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

1. Wysokość odszkodowania określa się według cen z dnia powstania zdarzenia, zgodnie z poniższymi zasadami:

1) dla budynków, budowli i lokali – według kosztów zakupu (dotyczy wyłącznie lokali), kosztów odbudowy w tym samym miejscu lub remontu (naprawy), z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, materiałów, technologii i konstrukcji, przy czym:

a) w przypadku ubezpieczenia według wartości odtworzeniowej (nowej) – dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień zużycia technicznego mienia nie przekracza 50% – bez potrącania stopnia faktycznego zużycia technicznego mienia; dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień zużycia technicznego mienia przekracza 50% – według wartości rzeczywistej;

b) w przypadku ubezpieczenia według wartości księgowej brutto – dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień amortyzacji nie przekracza 50% – bez potrącania stopnia amortyzacji, przy czym całkowita wartość odszkodowania nie może przekroczyć wartości księgowej brutto przedmiotu ubezpieczenia na dzień wystąpienia zdarzenia dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień amortyzacji przekracza 50% – według wartości rzeczywistej;

c) w przypadku ubezpieczenia według wartości rzeczywistej – po potrąceniu stopnia faktycznego zużycia technicznego mienia;

2) dla maszyn, urządzeń i wyposażenia – według ceny zakupu, naprawy lub kosztów wytworzenia mienia o tych samych bądź zbliżonych parametrach technicznych z uwzględnieniem kosztów transportu i montażu, przy czym:

a) w przypadku ubezpieczenia według wartości odtworzeniowej (nowej) – dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień zużycia technicznego mienia nie przekracza 50% – bez potrącania stopnia faktycznego zużycia technicznego; dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień zużycia technicznego mienia przekracza 50% – według wartości rzeczywistej;

b) w przypadku ubezpieczenia według wartości księgowej brutto – dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień amortyzacji nie przekracza 50% – bez potrącania stopnia amortyzacji, jednakże całkowita wartość odszkodowania nie może przekroczyć wartości księgowej brutto przedmiotu ubezpieczenia na dzień wystąpienia zdarzenia; dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień amortyzacji przekracza 50% – według wartości rzeczywistej;

c) w przypadku ubezpieczenia według wartości rzeczywistej – po potrąceniu stopnia faktycznego zużycia technicznego mienia;

3) dla środków obrotowych – według ceny ich zakupu lub kosztów wytworzenia, kosztów naprawy lub czyszczenia;

4) dla mienia osób trzecich:

a) w odniesieniu do mienia przyjętego w celu wykonania usługi – według kosztów naprawy uszkodzonego mienia lub wartości określonej w dowodzie przyjęcia, bez uwzględnienia prowizji lub marży, jednak nie więcej niż do jego wartości rzeczywistej;

b) w odniesieniu do mienia przyjętego do sprzedaży komisowej – według wartości podanej w dowodzie przyjęcia, bez uwzględnienia prowizji komisowej, jednak nie więcej niż do jego wartości rzeczywistej;

5) dla niskocennych składników majątku – według ich wartości rzeczywistej;

6) dla złota, srebra, kamieni szlachetnych, pereł i bursztynu, a także platyny i pozostałych metali z grupy platynowców – według wartości

rynkowej bez marży i prowizji, a dla wyrobów z tych metali, kamieni szlachetnych, pereł lub bursztynu – według ceny ich zakupu, kosztów wytworzenia lub kosztów naprawy;

7) dla pozostałych wartości pieniężnych – według wartości nominalnej; dla zagranicznych znaków pieniężnych jest to równowartość w złotych według średniego kursu NBP z dnia powstania zdarzenia;

8) dla mienia pracowniczego – według wartości rzeczywistej, do wysokości nie przekraczającej sumy ubezpieczenia określonej dla jednego pracownika;

9) dla nakładów inwestycyjnych – według kosztów naprawy przy uwzględnieniu dotychczasowych wymiarów, materiałów, technologii i konstrukcji;

10) dla kosztów określonych w § 3 ust. 10 i 11 oraz § 4 ust. 6 i 7 – na podstawie oryginalnych rachunków, dowodów wpłaty lub innych dokumentów potwierdzających zasadność poniesionych kosztów oraz fakt ich poniesienia.

2. Ceny, na podstawie których ustalana jest wysokość odszkodowania, ustalane są w wysokości na dzień powstania zdarzenia.

3. Jeżeli określona w Umowie, według systemu sum stałych, suma ubezpieczenia dla danego przedmiotu ubezpieczenia jest niższa od jego wartości w dniu powstania zdarzenia (niedoubezpieczenie):

1) w przypadku szkody częściowej, - wysokość odszkodowania, określona zgodnie z ust. 1 oraz § 84, zostanie ustalona poprzez zmniejszenie wartości szkody w takiej proporcji, w jakiej suma ubezpieczenia tego przedmiotu pozostaje do jego wartości w dniu powstania zdarzenia (zasada proporcji);

2) w przypadku szkody całkowitej – odszkodowanie wypłaca się do wysokości sumy ubezpieczenia uszkodzonego mienia lub określonych w umowie limitów odpowiedzialności dla tego mienia.

4. Zasady proporcji, o której mowa w ust. 3, nie stosuje się jeżeli:

1) wartość ubezpieczonego mienia nie przekracza 130% zadeklarowanej sumy ubezpieczenia;

2) łączna wartość szkód doznanych przez Ubezpieczonego w następstwie jednego zdarzenia nie przekracza 10% sumy ubezpieczenia, o ile wartość szkód nie jest wyższa niż 10.000 zł;

3) w stosunku Ubezpieczającego/Ubezpieczonego będącego konsumentem w rozumieniu art. 22 (1) Kodeksu cywilnego oraz w stosunku do Ubezpieczającego będącego osobą fizyczną zawierającą Umowę związaną bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

5. O ile nie umówiono się inaczej, należne odszkodowanie wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości:

1) w przypadku szkód z tytułu ubezpieczenia mienia pracowniczego – 100 zł;

2) w pozostałych rodzajach szkód - 300 zł.

6. Franszyzy redukcyjnej określone w ust. 5 mogą zostać:

1) zniesione lub zastąpione franszyzą integralną za opłatą dodatkowej składki bądź

2) podwojone za zniżką składki.

7. Postanowienia ust. 5 i 6 nie dotyczą:

1) szkód powstałych w wyniku pękania mrozowego, w których stosuje się franszyzę redukcyjną w wysokości 10% wartości szkody, jednak nie mniej niż 500 zł,

2) szkód w mieniu składowanym na wolnym powietrzu powstałych w wyniku gradu, wiatru, zalania lub powodzi, w których stosuje się franszyzę redukcyjną w wysokości 10% wartości szkody, jednak nie mniej niż 1.000 zł;

3) klauzul rozszerzających zakres ochrony ubezpieczeniowej w ramach

ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych, w których stosuje się wyłączenie franszyzy określone w treści danej klauzuli.

UBEZPIECZENIE MIENIA OD KRADZIEŻY Z WŁAMANIEM I RABUNKU

§ 11. PRZEDMIOT I MIEJSCE UBEZPIECZENIA

1. Przedmiotem ubezpieczenia mogą być określone w Umowie (na polisie), wykorzystywane w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą wskazaną w Umowie (na polisie):

1) nakłady inwestycyjne Ubezpieczonego przedsiębiorcy,

2) stanowiące własność Ubezpieczonego przedsiębiorcy lub znajdujące się w posiadaniu Ubezpieczonego przedsiębiorcy na podstawie innego tytułu prawnego:

a) maszyny, urządzenia i wyposażenie,

b) środki obrotowe,

c) niskocenne składniki majątku,

d) wartości pieniężne.

2. Ochroną ubezpieczeniową może być objęte określone w Umowie:

1) mienie osób trzecich,

2) mienie pracownicze.

3. Przedmiot ubezpieczenia nie stanowi sprzęt elektroniczny, chyba że mienie to nie zostało ubezpieczone w ramach Umowy w zakresie ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od szkód rzeczowych.

4. Z zastrzeżeniem ust. 7, mienie, o którym mowa w ust. 1 oraz ust. 2 pkt. 1, objęte jest ochroną ubezpieczeniową w miejscu ubezpieczenia określonym w Umowie, przy czym lokal, w którym mienie to się znajduje, musi być zabezpieczone zgodnie z wymogami określonymi w Załączniku nr 1.

5. Wartości pieniężne w czasie transportu objęte są ochroną w każdym miejscu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w którym znalazły się w toku wykonywania przez Ubezpieczonego lub w jego imieniu transportu tych wartości.

6. Mienie pracownicze ubezpieczone jest w każdym miejscu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w którym na polecenie Ubezpieczonego przedsiębiorcy świadczona jest praca przez pracownika, którego to mienie jest własnością.

7. Ochroną ubezpieczeniową objęte jest również mienie składowane na placu w miejscu ubezpieczenia określonym w Umowie, którego składowanie na wolnym powietrzu jest dopuszczalne zgodnie z obowiązującymi Ubezpieczonego normami lub instrukcjami postępowania z danym rodzajem mienia, przy czym plac, na którym mienie to się znajduje musi być zabezpieczony zgodnie z wymogami określonymi w Załączniku nr 1.

8. O ile Umowa nie obejmuje ubezpieczenia nakładów inwestycyjnych ochroną ubezpieczeniową od szkód powstałych w wyniku kradzieży z włamaniem lub rabunku objęte są również stałe elementy wykończeniowe budynków lub budowli, z zastrzeżeniem ust. 9.

9. O ile do ubezpieczenia nie włączona została klauzula zwiększenia limitu odpowiedzialności za stałe elementy wykończeniowe, COMPENSA odpowiada za szkody w takim mieniu powstałe w wyniku kradzieży z włamaniem lub rabunku do limitu odpowiedzialności stanowiącego równowartość 10% łącznej sumy ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku całego ubezpieczonego mienia, z wyłączeniem wartości pieniężnych i mienia pracowniczego, nie wyższego jednak niż 10.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

§ 12. ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia będące bezpośrednim następstwem poniżej określonych ryzyk:

1) w przypadku ubezpieczenia mienia określonego w § 11 ust. 1 i 2, z wyłączeniem wartości pieniężnych:

a) kradzieży z włamaniem, przy czym odpowiedzialnością objęta jest również szkoda będąca następstwem uszkodzenia lub zniszczenia ubezpieczonego mienia w związku z kradzieżą z włamaniem;

b) rabunku;

2) w przypadku ubezpieczenia wartości pieniężnych znajdujących się w miejscu ubezpieczenia:

a) kradzieży z włamaniem;

b) rabunku;

3) w przypadku ubezpieczenia wartości pieniężnych w czasie transportu:

a) rabunku;

b) zniszczenia lub uszkodzenia środka transportu wskutek pożaru, uderzenia pioruna, wybuchu lub wypadku drogowego;

c) ryzyk powodujących śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia osoby sprawującej pieczę nad ubezpieczonym mieniem i uniemożliwiające ochronę przewożonych wartości pieniężnych.

2. Ochroną ubezpieczeniową objęte są również szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek kradzieży z włamaniem dokonanej bez wejścia sprawcy do ubezpieczonego lokalu (np. kradzież z wystawy), jednakże wyłącznie do wysokości 15% łącznej sumy ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku z wyłączeniem sumy ubezpieczenia wartości pieniężnych.

3. Na wniosek Ubezpieczającego do Umowy mogą zostać włączone – na zasadach i w zakresie określonych w Załączniku nr 2 do OWU – następujące klauzule:

1) mienia poza miejscem ubezpieczenia;

2) elementów zewnętrznych przymocowanych na stałe do budynku lub budowli;

3) utraty dokumentów niezbędnych do refundacji recept;

4) pojazdów używanych;

5) zwiększenia limitu odpowiedzialności za stałe elementy wykończeniowe;

6) obiektów innych niż budynki/budowle nie związanych trwale z gruntem lub znajdującego się w nich mienia.

§ 13. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI SZCZEGÓLNE

Ubezpieczenie, oprócz wyłączeń odpowiedzialności wymienionych w § 77, nie obejmuje również szkód powstałych w:

1) taborze kolejowym i pływającym, statkach powietrznych (w tym dronach), pojazdach podlegających rejestracji, chyba że stanowią fabrycznie nowe środki obrotowe lub fabrycznie nowe mienie osób trzecich;

2) złożach geologicznych zarówno w pokładach naturalnych, jak i po wydobywaniu, na składowiskach, hałdach, zwałowiskach;

3) przedmiotach znajdujących się w kopalniach głębinowych, odkrywkowych lub wykorzystywanych do prac prowadzonych na otwartym morzu;

4) dziełach sztuki, antykach, zbiorach kolekcjonerskich, filatelistycznych, numizmatycznych, muzealnych;

5) dokumentach, aktach, rękopisach, księgach, rysunkach, planach, pieczętach;

6) materiałach wybuchowych, sztucznych ogniach, petardach, broni lub amunicji;

7) sprzęcie muzycznym lub oświetleniowym:

a) stanowiącym wyposażenie dyskotek, klubów, rewii, cyrków, przedsiębiorstw branży rozrywkowej;

b) wykorzystywanym w czasie imprez, w których przewidywana liczba uczestników przekracza 300 osób;

8) kartach kredytowych lub płatniczych, wekslach, czekach innych niż zdefiniowane jako wartości pieniężne;

9) prototypach, modelach pogładowych, wzorach;

10) danych, z wyłączeniem oprogramowań komputerowych stanowiących środki obrotowe;

11) inwentarzu żywym, drzewostanach, roślinach na pniu, uprawach;

12) maszynach, urządzeniach lub wyposażeniu przeznaczonych - zgodnie z istniejącą na datę powstania szkody dokumentacją - na złom lub do likwidacji;

13) wartościach pieniężnych oraz w przedmiotach ze złota, srebra, platyny i pozostałych metali z grupy platynowców, kamieni szlachetnych, półszlachetnych i pereł, powstałych w następstwie zdarzenia określonego w § 12 ust. 2;

14) mieniu, w tym również w wartościach pieniężnych, znajdującym się w budynkach, budowlach, lokalach lub na placu zabezpieczonych niezgodnie z postanowieniami dotyczącymi należytego zabezpieczenia mienia przed kradzieżą z włamaniem, określonymi w niniejszych OWU oraz Załączniku nr 1 do niniejszych OWU, o ile szkoda była następstwem braku ww. zabezpieczenia lub w zakresie w jakim brak ww. zabezpieczeń zwiększył rozmiar szkody;

15) mieniu znajdującym się w obiektach innych niż budynki, budowle lub lokale (nie dotyczy wartości pieniężnych w czasie transportu i mienia składowanego na placu, zgodnie z § 11 ust. 7), w obiektach budowlanych nie związanych trwale z gruntem lub znajdującego się w nich mienia, z zastrzeżeniem że za opłatą dodatkowej składki Umowa może zostać rozszerzona na zasadach określonych w klauzuli obiektów innych niż budynki/budowle nie związanych trwale z gruntem lub znajdującego się w nich mienia;

16) wartościach pieniężnych, powstałych w czasie ich transportu w obrębie ubezpieczonego lokalu;

17) środkach odurzających i substancjach psychotropowych, chyba że stanowią środki obrotowe Ubezpieczonego prowadzącego działalność aptekarską, hurtownię farmaceutyczną lub świadczącego usługi medyczne o ile te rodzaje działalności wskazane zostały w Umowie;

18) mieniu znajdującym się na straganach lub targowiskach;

19) następujących rodzajach mienia pracowniczego: wartościach pieniężnych, pojazdach mechanicznych;

20) maszynach, urządzeniach, wyposażeniu lub środkach obrotowych, które zostały oddane przez Ubezpieczonego w posiadanie zależne osobom trzecim;

21) automatach wrzutowych.

§ 14. SUMA UBEZPIECZENIA I LIMITY ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Za wartość mienia, dla celów określenia sumy ubezpieczenia, przyjmuje się:

1) dla maszyn, urządzeń i wyposażenia:

a) wartość odtworzeniową – jeżeli stopień zużycia technicznego mienia nie przekracza 50%, lub

b) wartość księgową brutto – jeżeli stopień amortyzacji nie przekracza 50%, lub

c) wartość rzeczywistą;

2) dla środków obrotowych – wartość odpowiadającą cenie zakupu lub kosztom wytworzenia;

3) dla nakładów inwestycyjnych – wartość odpowiadającą wydatkom na remonty kapitalne i adaptacyjne oraz na wykończenie wnętrz oraz koszty naprawy jakie zobowiązany jest ponieść Ubezpieczony w skutek zdarzeń powstałych w niebędącym jego własnością budynku lub lokalu wykorzystywanym przez niego do prowadzenia działalności gospodarczej (wartość odtworzeniowa);

4) dla mienia osób trzecich – wartość rzeczywiście, bez uwzględnienia prowizji i marży;

5) dla złota, srebra, kamieni szlachetnych, pereł, bursztynu oraz platyny i pozostałych metali z grupy platynowców – wartość rynkową bez marży i prowizji, a dla wyrobów z tych metali i kamieni szlachetnych oraz z pereł lub bursztynu – wartość odpowiadającą cenie ich zakupu lub kosztom wytworzenia;

6) dla pozostałych wartości pieniężnych – wartość nominalną (wartość nominalną waluty obcej przelicza się na złote według średniego kursu ogłoszonego przez Prezesa NBP z dnia zawarcia Umowy),

7) dla mienia pracowniczego – wartość rzeczywiście mienia przypadającego na jednego pracownika pomnożona przez liczbę pracowników.

2. Suma ubezpieczenia niskocennych składników majątku ograniczona jest do kwoty stanowiącej równowartość 15% łącznej sumy ubezpieczenia mienia ubezpieczonego od kradzieży z włamaniem i rabunku z wyłączeniem wartości pieniężnych i mienia pracowniczego, nie więcej niż 20.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

3. W przypadku ubezpieczenia wartości pieniężnych, z zastrzeżeniem limitów odpowiedzialności dla poszczególnych rodzajów szkód określonych w Załączniku nr I do OWU, w Umowie ustala się odrębne sumy ubezpieczenia dla szkód:

1) będących następstwem kradzieży z włamaniem,

2) będących następstwem rabunku w lokalu – z zastrzeżeniem ust. 5,

3) w czasie transportu,.

4. W ubezpieczeniu wartości pieniężnych górną granicą odpowiedzialności COMPENSA jest suma ubezpieczenia określona w Umowie, o ile nie przekracza ona limitu przewidzianego dla przechowywania i transportowania wartości pieniężnych określonego w Załączniku nr I do niniejszych OWU. W przypadku, gdy ww. suma ubezpieczenia jest wyższa o tego limitu, to górną granicą odpowiedzialności COMPENSY jest ww. limit określony w Załączniku nr I do niniejszych OWU.

5. Maksymalna odpowiedzialność COMPENSY za szkody w wartościach pieniężnych powstałe w wyniku rabunku w lokalu ograniczona jest do wysokości przychodu z prowadzonej działalności gospodarczej objętej Umową uzyskanego w ciągu 5 kolejnych dni roboczych w wybranym przez Ubezpieczonego okresie, nie dłuższym jednak niż 12 miesięcy przed powstaniem zdarzenia, jednakże nie może ona przekroczyć wysokości sumy ubezpieczenia ustalonej przez Ubezpieczającego w Umowie.

§ 15. UBEZPIECZENIE NA SUMY STAŁE

Na sumy stałe może być ubezpieczone następujące mienie:

1. maszyny, urządzenia i wyposażenie;

2. środki obrotowe;

3. wartości pieniężne.

§ 16. UBEZPIECZENIE NA PIERWSZE RYZYKO

1. Na pierwsze ryzyko może być ubezpieczone następujące mienie:

1) nakłady inwestycyjne;

2) maszyny, urządzenia i wyposażenie;

3) środki obrotowe;

4) mienie osób trzecich;

5) wartości pieniężne;

6) niskocenne składniki majątku;

7) mienie pracowniczego.

2. Sumę ubezpieczenia mienia pracowniczego przypadającą na jednego pracownika ustala Ubezpieczający według wysokości prawdopodobnej maksymalnej straty, jaka może powstać wskutek jednego zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia. Łączna suma ubezpieczenia mienia pracowniczego odpowiada iloczynowi kwoty przyjętej jako suma ubezpieczenia przypadająca na jednego pracownika i liczby pracowników.

§ 17. USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

1. W zależności od wartości przyjętych do ubezpieczenia, wysokość odszkodowania określa się w następujący sposób:

1) dla maszyn, urządzeń i wyposażenia – według ceny zakupu, naprawy bądź kosztów wytworzenia rzeczy tego samego rodzaju, typu lub mocy, powiększonej o koszty transportu lub montażu, przy czym:

a) w przypadku ubezpieczenia według wartości odtworzeniowej (nowej) – dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień zużycia technicznego mienia nie przekracza 50% – bez potrącania stopnia faktycznego zużycia technicznego mienia; dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień zużycia technicznego mienia przekracza 50% – według wartości rzeczywistej;

b) w przypadku ubezpieczenia według wartości księgowej brutto – dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień amortyzacji nie przekracza 50% – bez potrącania stopnia amortyzacji, przy czym całkowita wartość odszkodowania nie może przekroczyć wartości księgowej brutto przedmiotu ubezpieczenia na dzień wystąpienia zdarzenia; dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień amortyzacji przekracza 50% – według wartości rzeczywistej;

c) w przypadku ubezpieczenia według wartości rzeczywistej – po potrąceniu stopnia faktycznego zużycia technicznego mienia;

2) dla środków obrotowych – według ceny ich zakupu lub kosztów wytworzenia, kosztów naprawy lub czyszczenia;

3) dla mienia osób trzecich:

a) w odniesieniu do mienia przyjętego w celu wykonania usługi – według kosztów naprawy uszkodzonego mienia lub wartości określonej w dowodzie przyjęcia bez uwzględnienia prowizji lub marży, jednak nie więcej niż do jego wartości rzeczywistej,

b) w odniesieniu do mienia przyjętego do sprzedaży komisowej – według wartości podanej w dowodzie przyjęcia, bez uwzględnienia prowizji komisowej, jednak nie więcej niż do jego wartości rzeczywistej;

4) dla niskocennych składników majątku – według ich wartości rzeczywistej,

5) dla złota, srebra, kamieni szlachetnych, pereł i bursztynu, a także platyny i pozostałych metali z grupy platynowców – według wartości rynkowej bez marży i prowizji, a dla wyrobów z tych metali, kamieni szlachetnych, pereł lub bursztynu – według ceny ich zakupu, kosztów wytworzenia lub kosztów naprawy,

6) dla pozostałych wartości pieniężnych – według wartości nominalnej; dla zagranicznych znaków pieniężnych jest to równowartość w złotych według średniego kursu NBP z dnia powstania zdarzenia;

7) dla mienia pracowniczego – według wartości rzeczywistej, do wysokości nieprzekraczającej sumy ubezpieczenia określonej dla jednego pracownika;

8) dla nakładów inwestycyjnych – według kosztów naprawy przy uwzględnieniu dotychczasowych wymiarów, materiałów, technologii i konstrukcji;

9) dla kosztów określonych w § 3 ust 10 i 11 – na podstawie oryginalnych rachunków, dowodów wpłaty lub innych dokumentów potwierdzających zasadność poniesionych kosztów oraz fakt ich poniesienia;

2. Ceny, na podstawie których ustalana jest wysokość odszkodowania, ustalane są w wysokości na dzień powstania zdarzenia.

3. Jeżeli określona w Umowie, wg systemu sum stałych, suma ubezpieczenia dla danego przedmiotu ubezpieczenia jest niższa od jego wartości w dniu powstania zdarzenia (niedoubezpieczenie),

1) w przypadku szkody częściowej – wysokość odszkodowania, ustalona zgodnie z ust. 1 oraz § 84, zostanie ustalona poprzez zmniejszenie wartości szkody w takiej proporcji, w jakiej suma ubezpieczenia tego przedmiotu pozostaje do jego wartości w dniu powstania zdarzenia (zasada proporcji);

2) w przypadku szkody całkowitej – odszkodowanie wypłaca się do wysokości sumy ubezpieczenia uszkodzonego mienia lub określonych w umowie limitów odpowiedzialności dla tego mienia

4. Zasady proporcji, o której mowa w ust. 3, nie stosuje się jeżeli:

1) wartość ubezpieczonego mienia nie przekracza 130% zadeklarowanej sumy ubezpieczenia,

2) łączna wartość szkód doznanych przez Ubezpieczonego w następstwie jednego zdarzenia nie przekracza 10% sumy ubezpieczenia, o ile wartość szkód nie jest wyższa niż 10.000 zł,

3) w stosunku Ubezpieczającego/Ubezpieczonego będącego konsumentem w rozumieniu art. 221 Kodeksu cywilnego oraz w stosunku do Ubezpieczającego będącego osobą fizyczną zawierającą Umowę związaną bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

5. O ile nie umówiono się inaczej, należne odszkodowanie, wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości:

1) w przypadku szkód z tytułu ubezpieczenia mienia pracowniczego – 100 zł;

2) w pozostałych rodzajach szkód – 300 zł.

6. Franszyzy redukcyjnej określone w ust. 5 mogą zostać:

1) zniesione lub zastąpione franszyzą integralną za opłatą dodatkowej składki bądź

2) podwojone za zniżką składki.

7. Postanowienia ust. 5 i 6 nie dotyczą klauzul rozszerzających zakres ochrony ubezpieczeniowej w ramach ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku, w których stosuje się wyłącznie franszyzy określone w treści danej klauzuli.

UBEZPIECZENIE MIENIA OD WANDALIZMU

§ 18. PRZEDMIOT I MIEJSCE UBEZPIECZENIA

1. Przedmiotem ubezpieczenia są:

1) nakłady inwestycyjne Ubezpieczonego przedsiębiorcy,

2) stanowiące własność Ubezpieczonego przedsiębiorcy lub znajdujące się w posiadaniu Ubezpieczonego przedsiębiorcy na podstawie innego tytułu prawnego:

- a) budynki, budowle i lokale;
- b) maszyny, urządzenia i wyposażenie;
- c) środki obrotowe;
- d) niskocenne składniki majątku.

2. Ochroną ubezpieczeniową może być objęte mienie osób trzecich.

3. Mienie, o którym mowa w ust. 1 oraz ust. 2 objęte jest ochroną ubezpieczeniową w miejscu ubezpieczenia określonym w Umowie.

§ 19. ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Mienie, o którym mowa w § 18, objęte jest ochroną ubezpieczeniową od zdarzeń powstałych w okresie ubezpieczenia bezpośrednio wskutek wandalizmu, z wyłączeniem graffiti, przy czym ochroną objęte są również szkody będące następstwem uszkodzenia lub zniszczenia ubezpieczonego

mienia w związku z kradzieżą z włamaniem, z zastrzeżeniem § 21 ust. 2.

2. Za opłatą dodatkowej, składki zakres ubezpieczenia może zostać rozszerzony o szkody powstałe w następstwie graffiti.

§ 20. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI SZCZEGÓLNE

Ubezpieczenie, oprócz wyłączeń odpowiedzialności wymienionych w § 6 ust. 1 i § 77, nie obejmuje również szkód:

- 1) będących następstwem utraty mienia;
- 2) w elementach wykonanych ze szkła, kamienia, minerałów i ich imitacji lub z tworzyw sztucznych,
- 3) w sprzęcie muzycznym lub oświetleniowym:
  - a) stanowiącym wyposażenie dyskotek, klubów, rewii, cyrków, przedsiębiorstw branży rozrywkowej,
  - b) wykorzystywanym w czasie imprez, w których przewidywana liczba uczestników przekracza 300 osób.

§ 21. SUMA UBEZPIECZENIA I LIMITY ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Suma ubezpieczenia mienia od wandalizmu ustalana jest według systemu na pierwsze ryzyko i nie może być wyższa niż 100.000 zł.

2. COMPENSA ponosi odpowiedzialność za szkody będące następstwem uszkodzenia lub zniszczenia ubezpieczonego mienia w związku z kradzieżą z włamaniem:

1) w przypadku, gdy Umowa nie obejmuje ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku – maksymalnie do wysokości 20% sumy ubezpieczenia mienia od wandalizmu, nie więcej jednak niż 10.000 zł;

2) w przypadku, gdy Umowa obejmuje ubezpieczenie mienia od wandalizmu oraz ubezpieczenie mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku – w ramach sumy ubezpieczenia określonej dla danego mienia w ubezpieczeniu mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku.

3. Limit odpowiedzialności ustalony w ramach sumy ubezpieczenia mienia od wandalizmu za szkody w niskocennych składnikach majątku ograniczony jest do kwoty stanowiącej równowartość 10% sumy ubezpieczenia mienia od wandalizmu, nie więcej niż 10.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Limit odpowiedzialności ustalony w ramach sumy ubezpieczenia mienia od wandalizmu dla szkód będących następstwem graffiti określony jest w Umowie i nie może być wyższy niż 5.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

§ 22. USTALENIE ROZMIARU SZKODY I WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

1. Wysokość odszkodowania określa się według cen z dnia powstania zdarzenia, zgodnie z poniższymi zasadami:

1) dla budynków, budowli i lokali – według kosztów odbudowy w tym samym miejscu lub remontu (naprawy) z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, materiałów, technologii i konstrukcji;

2) dla maszyn, urządzeń i wyposażenia – według ceny zakupu, kosztów naprawy lub kosztów wytworzenia mienia o tych samych bądź zbliżonych parametrach technicznych z uwzględnieniem kosztów transportu i montażu;

3) dla środków obrotowych – według ceny ich zakupu lub kosztów wytworzenia, kosztów naprawy lub czyszczenia;

4) dla mienia osób trzecich:

a) w odniesieniu do mienia przyjętego w celu wykonania usługi – według kosztów naprawy uszkodzonego mienia lub wartości określonej w dowodzie przyjęcia bez uwzględnienia prowizji lub marży, jednak nie więcej niż do jego wartości rzeczywistej;

b) w odniesieniu do mienia przyjętego do sprzedaży komisowej – według

wartości podanej w dowodzie przyjęcia, bez uwzględnienia prowizji komisowej, jednak nie więcej niż do jego wartości rzeczywistej;

5) dla niskocennych składników majątku – według ich wartości rzeczywistej;

6) dla nakładów inwestycyjnych – według kosztów naprawy przy uwzględnieniu dotychczasowych wymiarów, materiałów, technologii i konstrukcji;

7) dla kosztów określonych w § 3 ust. 10 i 11 – na podstawie oryginalnych rachunków, dowodów wpłaty lub innych dokumentów potwierdzających zasadność poniesionych kosztów oraz fakt ich poniesienia.

2. Z zastrzeżeniem ust. 3, należne odszkodowanie wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 300 zł lub w innej wysokości ustalonej w Umowie.

3. W szkodach powstałych w mieniu znajdującym się na zewnątrz budynków, budowli, lokali stosuje się franszyzę redukcyjną w wysokości 10% wartości szkody jednak nie mniej niż 300 zł.

UBEZPIECZENIE SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO

Dział I – UBEZPIECZENIE SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO OD SZKÓD RZECZOWYCH

§ 23. PRZEDMIOT I MIEJSCE UBEZPIECZENIA

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest stanowiący własność lub znajdujący się w posiadaniu Ubezpieczonego przedsiębiorcy sprzęt elektroniczny wykorzystywany do prowadzenia działalności gospodarczej wskazanej w Umowie (na polisie), jednakże nie starszy w dacie zawierania Umowy niż 10 lat licząc od daty jego wytworzenia. Objęcie Umową danego sprzętu elektronicznego wymaga wskazania go w załączonym do Umowy wykazie.

2. Ubezpieczeniem może być objęty sprzęt elektroniczny, w odniesieniu do którego przeprowadzono próbę eksploatacyjną z wynikiem pozytywnym oraz który zainstalowano na stanowisku pracy u Ubezpieczonego.

3. Wykaz sprzętu elektronicznego, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać następujące informacje:

1) rodzaj sprzętu z podaniem numeru identyfikacyjnego (numer fabryczny lub ewidencyjny),

2) sumę ubezpieczenia dla danego sprzętu,

3) rok produkcji danego sprzętu.

4. COMPENSA może odstąpić od wymogu załączania wykazu, o którym mowa w ust. 1 i 3, jeżeli ubezpieczony jest - według wartości księgowej brutto - cały sprzęt elektroniczny nie starszy niż 10 lat licząc od daty jego wytworzenia będący środkiem trwałym Ubezpieczonego, o ile łączna wartość tego sprzętu nie przekracza kwoty 500.000 zł.

5. Sprzęt elektroniczny objęty jest ochroną ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w miejscu ubezpieczenia określonym w Umowie, także w czasie jego przemieszczania lub transportowania w obrębie tego miejsca ubezpieczenia.

§ 24. ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Z zastrzeżeniem ust. 4 i 5, ochrona ubezpieczeniowa obejmuje zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia bezpośrednio wskutek wszystkich ryzyk, które nie zostały wyłączone z zakresu ochrony ubezpieczeniowej zgodnie z postanowieniami niniejszego Działu OWU lub dodatkowymi postanowieniami Umowy.

2. Z uwzględnieniem postanowień ust. 1, ubezpieczeniem objęte są w szczególności zdarzenia powstałe wskutek:

1) niewłaściwej obsługi ubezpieczonego sprzętu wynikającej z niedbalstwa;

2) wandalizmu;

3) kradzieży z włamaniem lub rabunku;

4) pożaru, osmalenia, przypalenia, działania sadzy lub wysokiej temperatury;

5) wybuchu, uderzenia pioruna lub upadku statku powietrznego;

6) zalania opadami wody bądź innymi czynnikami atmosferycznymi (np. para, mgła, mróz, wilgoć), a także innymi rodzajami cieczy niż woda lub korozją powstałą w wyniku działania ww. czynników;

7) burzy, wiatru, przypływów sztormowych, gradu, lawiny, osuwisk skalnych lub zapadania się bądź osuwania się ziemi;

8) błędów projektowych, produkcyjnych lub konstrukcyjnych, a także ukrytych wad materiałowych;

9) przepięcia, przetężenia lub zjawiska indukcji.

3. Na wniosek Ubezpieczającego, za opłatą dodatkowej składki, ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk może zostać rozszerzone o ryzyko powodzi.

4. Lampy (obrazowe, rentgenowskie lub laserowe, poza lampami katodowymi w komputerowych urządzeniach peryferyjnych), hermetyczne napędy dyskowe, pośrednie nośniki obrazu (bębny selenowe) objęte są ochroną ubezpieczeniową wyłącznie od szkód spowodowanych przez pożar, zalanie, wandalizm, kradzież z włamaniem lub rabunek.

5. Na wniosek Ubezpieczającego do Umowy – na zasadach i w zakresie określonym w Załączniku nr 2 do OWU – mogą zostać włączone następujące klauzule:

1) aktów terroru, strajków, zamieszek i rozruchów;

2) ubezpieczenia sprzętu elektronicznego poza miejscem ubezpieczenia (101/1);

3) sprzętu elektronicznego na stałe zainstalowanego w pojazdach samochodowych (101/2);

4) rozszerzenia terytorialnego (102).

§ 25. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI SZCZEGÓLNE

1. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód:

1) w częściach i materiałach szybko zużywających się lub podlegających wielokrotnej bądź okresowej wymianie ze względu na swoje specyficzne przeznaczenie lub skład (np. materiałów pomocniczych, wymiennych narzędzi, wymiennalnych nośników danych, taśm, pisaków, głowic drukarek, źródeł światła);

2) w maszynach i urządzeniach latających (np. drony) lub pływających;

3) w przedmiotach, za które w ramach obowiązującego prawa lub postanowień umownych odpowiada osoba trzecia działająca w charakterze serwisanta, przewoźnika lub spedytora;

4) w sprzęcie, maszynach i urządzeniach, które na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub na podstawie innej umowy, zostały oddane przez Ubezpieczonego w posiadanie zależne osobom trzecim;

5) w sprzęcie muzycznym lub oświetleniowym:

a) stanowiącym wyposażenie dyskotek, klubów, rewii, cyrków, przedsiębiorstw branży rozrywkowej,

b) wykorzystywanym w czasie imprez, w których przewidywana liczba uczestników przekracza 300 osób;

6) w sprzęcie służącym do rejestracji obrazu lub dźwięku, który jest wykorzystywany do działalności zawodowej w zakresie realizacji obrazów, filmów lub dźwięków, którego wartość odtworzeniowa pojedynczego przedmiotu w chwili zawarcia Umowy przekracza 10.000 zł (np. kamery, obiektywy, aparaty fotograficzne).

2. Ubezpieczenie, oprócz wyłączeń odpowiedzialności wymienionych w § 77, nie obejmuje również zdarzeń będących następstwem:

- 1) eksploatacji przedmiotu ubezpieczenia niezgodnie z jego przeznaczeniem, jednakże wyłącznie w zakresie w jakim taka niewłaściwa eksploatacja spowodowała lub zwiększyła rozmiar szkody;
  - 2) sprzeniewierzenia, oszustwa, defraudacji, zaginięcia bądź zgubienia przedmiotu ubezpieczenia lub kradzieży nie stanowiącej kradzieży z włamaniem lub rabunku;
  - 3) kradzieży z włamaniem w lokalach zabezpieczonych niezgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia określonych w Załączniku nr I do niniejszych OWU, z zastrzeżeniem Klauzuli ubezpieczenia sprzętu elektronicznego poza miejscem ubezpieczenia (101/I), jednakże wyłącznie w zakresie w jakim brak ww. zabezpieczeń spowodował lub zwiększył rozmiar szkody;
  - 4) nieusunięcia funkcjonalnych wad lub usterek (np. skutków działania złośliwego oprogramowania komputerowego), chyba że te wady lub usterki powstały w wyniku zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia;
  - 5) naturalnego zużycia lub starzenia się części ubezpieczonego mienia, wynikającego z jego normalnego użytkowania lub eksploatacji; jeżeli jednak w wyniku takiego ryzyka nastąpią szkody w innych częściach bądź modułach urządzenia (nie polegające na zużyciu lub starzeniu się tych elementów), będą one objęte ochroną ubezpieczeniową;
  - 6) jakichkolwiek zobowiązań następczych, polegających na utracie zysku bądź płatnościach ponad odszkodowania za szkody rzeczowe przewidziane Umową;
  - 7) trzęsienia ziemi, wybuchu (erupcji) wulkanu, trzęsienia dna morskiego, tsunami;
  - 8) tajfunu, cyklonu lub tornada;
  - 9) uszkodzeń wpływających wyłącznie na estetykę w tym: zadrapania, porysowania, poplamienia.;
  - 10) zamierzonego (umyślnego) przeciążenia mienia;
  - 11) niedziałania, nieprawidłowego działania sprzętu, oprogramowania lub nośników informacji używanych w dowolnym elektronicznym urządzeniu, systemie (np. w komputerze, sterowniku mikroprocesorowym, układzie scalonym) lub sieci, a także niedostępności, utraty lub zniekształcenia informacji przechowywanej lub przetwarzanej przez sprzęt, oprogramowanie lub nośnik informacji, używane w dowolnym elektronicznym urządzeniu, systemie lub sieci;
  - 12) uszkodzenia elementów elektronicznych będących częścią ubezpieczonego sprzętu elektronicznego w następstwie innych przyczyn niż przyczyny zewnętrzne, z zastrzeżeniem, że COMPENSA ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe w innych wymiennych elementach powstałe w wyniku tego uszkodzenia;
  - 13) powodzi, o ile zakres ubezpieczenia nie został rozszerzony o to ryzyko.
3. Ponadto zakres udzielonej ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje szkód powstałych podczas:
- 1) tymczasowego magazynowania lub okresowego wyłączenia z użytkowania ubezpieczonych przedmiotów;
  - 2) testów, z wyjątkiem testów dokonywanych w związku z okresowymi badaniami eksploatacyjnymi (np. oględzinami, przeglądami);
  - 3) doświadczeń lub eksperymentów przeprowadzonych w nadzwyczajnych dla danego sprzętu warunkach (innych niż wskazane w instrukcji użytkowania).
4. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje szkód powstałych w sprzęcie elektronicznym znajdującym się w budynkach, budowlach lub lokalach, które zostały zbudowane bez wymaganych zezwoleń lub nie spełniają warunków prawa budowlanego (w tym nie są gotowe do eksploatacji

lub nie posiadają odbioru technicznego), jednakże wyłącznie jeżeli szkoda była następstwem nieprawidłowego stanu technicznego budynku lub braku spełnienia innych warunków prawa budowlanego.

5. Ponadto ubezpieczenie nie obejmuje kosztów:

- 1) ponoszonych przez Ubezpieczonego niezależnie od faktu zaistnienia ryzyka objętego ochroną ubezpieczeniową (np. związanych z konserwacją ubezpieczonego sprzętu);
- 2) modyfikacji lub ulepszeń dokonanych w ubezpieczonym przedmiocie w związku z jego naprawą po zaistniałej szkodzie;
- 3) dodatkowych, związanych z przeprowadzeniem napraw prowizorycznych bądź tymczasowych przedmiotu ubezpieczenia.

§ 26. SUMA UBEZPIECZENIA SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO

1. Suma ubezpieczenia określona dla danego sprzętu elektronicznego winna odpowiadać wartości odtworzeniowej (nowej) lub wartości księgowej brutto tego przedmiotu ubezpieczenia.
2. Suma ubezpieczenia sprzętu elektronicznego ustalana jest w systemie ubezpieczenia na sumy stałe.

§ 27. USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

1. Wysokość odszkodowania określa się w granicach sum ubezpieczenia określonych w Umowie dla każdego przedmiotu ubezpieczenia oddzielnie.
2. Wysokość odszkodowania określa się według cen z dnia powstania zdarzenia zgodnie z poniższymi zasadami:
  - 1) jeżeli sprzęt nadaje się do naprawy a koszt naprawy jest niższy od wartości sprzętu w chwili zdarzenia w stanie nieuszkodzonym (szkoda częściowa) – na podstawie udokumentowanych rachunkami faktycznie poniesionych kosztów naprawy niezbędnych do przywrócenia uszkodzonego sprzętu do stanu z okresu bezpośrednio poprzedzającego powstanie szkody, bez potrąceń z tytułu zużycia technicznego uszkodzonych części, które zostały wymienione podczas naprawy sprzętu, według kosztów zakupu materiału i kosztów robocizny niezbędnej w celu naprawienia uszkodzonego przedmiotu, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i ponownego montażu, opłat celnych i innych tego typu należności, z wyłączeniem kosztów transportu ekspresowego i lotniczego;
  - 2) w przypadku wymiany sprzętu, gdy naprawa sprzętu jest niemożliwa lub gdy koszty naprawy byłaby równa lub przekroczyłaby wartość sprzętu z chwili zdarzenia w stanie nieuszkodzonym (szkoda całkowita) – według kosztów zakupu identycznego, fabrycznie nowego przedmiotu lub przedmiotu analogicznego rodzaju i jakości, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i ponownego montażu, oraz opłat celnych i innych tego typu należności, z wyłączeniem kosztów transportu ekspresowego i lotniczego.
3. Jeżeli suma ubezpieczenia dla danego przedmiotu ubezpieczenia jest niższa od jego wartości ustalonej według przyjętej w Umowie wartości (odtworzeniowa lub księgowa brutto) w dniu powstania zdarzenia (niedoubezpieczenie):
  - 1) w przypadku szkody częściowej - wysokość odszkodowania (ustalona zgodnie z ust. 1-2 i § 84) zostanie zmniejszona w takiej proporcji, w jakiej suma ubezpieczenia tego przedmiotu pozostaje do jego wartości w dniu powstania zdarzenia (zasada proporcji);
  - 2) w przypadku szkody całkowitej – odszkodowanie wypłaca się do wysokości sumy ubezpieczenia uszkodzonego mienia lub określonych w Umowie limitów odpowiedzialności dla tego mienia.
4. Zasady proporcji, o której mowa w ust. 3, nie stosuje się w stosunku Ubezpieczającego/Ubezpieczonego będącego konsumentem

w rozumieniu art. 221 Kodeksu cywilnego oraz w stosunku do Ubezpieczającego będącego osobą fizyczną zawierającą Umowę związaną bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

5. O ile nie umówiono się inaczej, należne odszkodowanie wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 300 zł.

6. Za opłatą dodatkowej składki franszyzę redukcyjną określoną w ust. 5 można znieść lub zamienić na franszyzę integralną, bądź za zniżką składki franszyzę redukcyjną można podwoić.

7. Postanowienia ust. 5 i 6 nie dotyczą:

1) szkód powstałych w sprzęcie medycznym, sprzęcie używanym w kosmetologii, sprzęcie weterynaryjnym, w których stosuje się franszyzę redukcyjną w wysokości 15% wartości szkody, jednak nie mniej niż 500 zł;

2) szkód powstałych w wyniku upadku sprzętu elektronicznego, w których wysokość franszyzy redukcyjnej wynosi 15% szkody, jednak, niemniej niż 500 zł;

3) szkód polegających na uszkodzeniu ekranu sprzętu elektronicznego, w których wysokość franszyzy redukcyjnej wynosi 15% szkody, jednak nie mniej niż 500 zł;

4) szkód w telefonach komórkowych, w których wysokość franszyzy redukcyjnej wynosi 15% szkody, jednak nie mniej niż 500 zł;

5) klauzul rozszerzających ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od szkód rzeczowych, w których stosuje się wyłącznie franszyzy określone w treści danej klauzuli.

Dział II – UBEZPIECZENIE ZEWNĘTRZNYCH NOŚNIKÓW DANYCH ORAZ DANYCH

§ 28. PRZEDMIOT I MIEJSCE UBEZPIECZENIA

1. Jeżeli Umowa obejmuje ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od szkód rzeczowych (Dział I), na wniosek Ubezpieczającego ochrona ubezpieczeniowa może zostać rozszerzona o ubezpieczenie danych, a także ubezpieczenie zewnętrznych nośników danych, na których ubezpieczone dane są zapisane. Dla celów tego ubezpieczenia, dane objęte ubezpieczeniem stanowią rzeczy, których utrata, uszkodzenie lub zniszczenie uznawane jest za zdarzenie w rozumieniu OWU.

2. Ubezpieczeniu nie podlegają:

1) nośniki danych, na których zostały zapisane dane przy użyciu nielicencjonowanego lub nieautoryzowanego oprogramowania;

2) dane zapisane jedynie w pamięci jednostki centralnej komputera (rozumianego jako zasadnicza część zestawu komputerowego zawierająca najważniejsze elementy składowe komputera, zawarte we wspólnej obudowie, obejmujące zasilacz, płytę główną z procesorem, pamięcią operacyjną oraz porty do komunikacji z pozostałymi składnikami zestawu komputerowego, przy czym w skład jednostki centralnej mogą wchodzić również dalsze składniki, np. dysk twardy, karta rozszerzeń).

3. Dane oraz zewnętrzne nośniki danych są objęte ochroną ubezpieczeniową:

1) w miejscu ubezpieczenia określonym w Umowie, albo

2) w miejscu ich archiwizacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poza miejscem ubezpieczenia albo

3) podczas transportu pomiędzy miejscem ubezpieczenia a miejscem ich archiwizacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 29. ZAKRES UBEZPIECZENIA

W ramach ubezpieczenia zewnętrznych nośników danych oraz danych, ochroną ubezpieczeniową objęte są zdarzenia powstałe

w okresie ubezpieczenia bezpośrednio wskutek wszystkich ryzyk uniemożliwiających odczyt bądź zapisanie danych, o ile ich przyczyny nie zostały wyłączone w OWU lub postanowieniach dodatkowych do Umowy.

§ 30. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI SZCZEGÓLNE

1. Ubezpieczenie, oprócz wyłączeń odpowiedzialności wymienionych w § 25 ust. 2 i 3 oraz § 77, nie obejmuje również zdarzeń i szkód spowodowanych przez:

1) wadliwe działanie lub uszkodzenie napędów dyskowych, komunikacyjnych portów USB;

2) brak konserwacji zewnętrznych nośników danych lub ich niewłaściwe, niezgodne z instrukcją obsługi, przechowywanie;

3) złośliwe oprogramowanie komputerowe;

4) utratę danych wskutek działania pola elektromagnetycznego lub nieumyślne bądź przypadkowe ich usunięcie, w tym przez Ubezpieczonego lub pracowników;

5) nieprzestrzeganie przez Ubezpieczonego przedsiębiorcę lub pracowników ustalonych procedur kopiowania danych, a w szczególności terminów tworzenia zapasowych kopii danych;

6) postępowanie przez Ubezpieczonego przedsiębiorcę lub pracowników z zewnętrznym nośnikiem danych niezgodne z przeznaczeniem i zaleceniami producenta zewnętrznych nośników danych lub wykorzystywanie go niezgodnie z jego przeznaczeniem.

2. Ubezpieczenie nie obejmuje także kosztów:

1) zmian lub udoskonaleń dokonanych w zewnętrznych nośnikach danych lub danych po zajściu szkody,

2) zakupu nowych licencji związanych z utratą bądź niewłaściwym działaniem zabezpieczeń ubezpieczonych danych (tzw. kluczy sprzętowych).

§ 31. SUMA UBEZPIECZENIA

1. Suma ubezpieczenia zewnętrznych nośników danych oraz danych winna odpowiadać wartości wymiany zewnętrznych nośników danych tego samego rodzaju i jakości oraz wartości kosztów niezbędnych do odtworzenia danych na tych nośnikach, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Suma ubezpieczenia zewnętrznych nośników danych oraz danych ustalana jest według systemu pierwszego ryzyka i nie może przekroczyć 100.000 zł.

§ 32. USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

1. Wysokość odszkodowania określa się oddzielnie dla zewnętrznych nośników danych oraz dla danych podlegających ubezpieczeniu w oparciu o koszty:

1) wymiany zniszczonych, uszkodzonych lub utraconych zewnętrznych nośników danych na nowe tego samego rodzaju i jakości;

2) odtworzenia danych, tj. koszty związane z wprowadzeniem danych z rezerwowych nośników danych (zawierających kopie danych lub oryginalne oprogramowanie) bądź, o ile inne sposoby odtworzenia danych nie są skuteczne, koszty związane z manualnym wprowadzeniem danych do systemów komputerowych na podstawie dostępnej dokumentacji.

2. Jeżeli dane nie zostaną odtworzone w ciągu roku od dnia zdarzenia objętego ubezpieczeniem, COMPENSA określa odszkodowanie wyłącznie w oparciu o koszty wymiany zniszczonych, uszkodzonych lub utraconych zewnętrznych nośników danych.

3. O ile nie umówiono się inaczej, należne odszkodowanie wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 5% wartości szkody, jednak nie mniej niż 300 zł.

4. Za opłatą dodatkowej składki franszyzę redukcyjną określoną w ust. 3 można znieść lub zamienić na franszyzy integralne bądź – za zniżką składki – franszyzę redukcyjną można podwoić.

UBEZPIECZENIE MIENIA OD WSZYSTKICH RYZYK

§ 33. PRZEDMIOT I MIEJSCE UBEZPIECZENIA

1. Przedmiotem ubezpieczenia mogą być określone w Umowie (na polisie), wykorzystywane w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą wskazaną w Umowie (na polisie):

- 1) nakłady inwestycyjne Ubezpieczonego przedsiębiorcy;
- 2) stanowiące własność Ubezpieczonego przedsiębiorcy lub znajdujące się w posiadaniu Ubezpieczonego przedsiębiorcy na podstawie innego tytułu prawnego:

- a) budynki, budowle i lokale;
- b) maszyny, urządzenia i wyposażenie;
- c) środki obrotowe;
- d) niskocenne składniki majątku;
- e) wartości pieniężne.

2. Ochroną ubezpieczeniową może być objęte:

- 1) określone w Umowie mienie osób trzecich;
- 2) mienie pracownicze.

3. Przedmiotem ubezpieczenia nie stanowi sprzęt elektroniczny, chyba że mienie to nie zostało ubezpieczone w ramach Umowy w zakresie ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od szkód rzeczowych.

4. Mienie, o którym mowa w ust. 1 oraz w ust. 2 pkt 1, objęte jest ochroną ubezpieczeniową w miejscu ubezpieczenia określonym w Umowie.

5. Na wniosek Ubezpieczającego, za opłatą dodatkowej składki, wartości pieniężne w czasie transportu objęte są ochroną w każdym miejscu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w którym znalazły się w toku transportu własnego tych wartości.

6. Mienie pracownicze ubezpieczone jest w każdym miejscu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w którym na polecenie Ubezpieczonego przedsiębiorcy świadczona jest praca przez pracownika, którego to mienie jest własnością.

7. O ile Umowa nie obejmuje ubezpieczenia nakładów inwestycyjnych ochroną ubezpieczeniową od szkód powstałych w wyniku kradzieży z włamaniem lub rabunku objęte są również stałe elementy wykończeniowe, z zastrzeżeniem § 36 ust. 8.

8. Ochroną ubezpieczeniową od szkód powstałych w wyniku kradzieży z włamaniem lub rabunku objęte są również zamontowane na stałe na zewnątrz budynku lub budowli: markizy, rolety, siłowniki bram, zewnętrzne elementy telewizji przemysłowej, zewnętrzne elementy instalacji alarmowej, lampy i oprawy świetlne, zewnętrzne elementy urządzeń klimatyzacyjnych, z zastrzeżeniem ust. 9 i § 36 ust. 9.

9. Zewnętrzne urządzenia lub elementy budynków lub budowli określone w ust. 8 objęte są ochroną ubezpieczeniową od kradzieży z włamaniem, jednakże mienie to musi znajdować się w miejscu ubezpieczenia na terenie oświetlonym od zachodu do wschodu Słońca oraz:

- 1) dozorowanym przynajmniej poza godzinami pracy przedsiębiorstwa lub
- 2) na terenie objętym bezpośrednim zasięgiem urządzeń monitorujących teren miejsca ubezpieczenia i przekazujących stale sygnał do policji lub licencjonowanej agencji ochrony bądź do osoby sprawującej dozór miejsca ubezpieczenia zgodnie z definicją dozoru określoną w Załączniku nr 1 do niniejszych OWU, lub
- 3) musi być zamocowane na budynku położonym w miejscu ubezpieczenia na wysokości nie mniejszej niż 2,5 metra od poziomu terenu lub na dachu budynku.

10. W przypadku ubezpieczenia budynków, budowli, lokali lub nakładów inwestycyjnych, ubezpieczeniem objęte są również poniesione i udokumentowane przez Ubezpieczonego koszty poszukiwania przyczyn powstania szkody będącej następstwem ww. ryzyk, o ile COMPENSA ponosi odpowiedzialność za tą szkodę na podstawie Umowy. Za koszty te uznaje się:

1) koszty wykonania czynności niezbędnych dla ustalenia elementów, których uszkodzenie bądź wada była bezpośrednią przyczyną powstania szkody;

2) koszty naprawy uszkodzonego mienia wskutek poszukiwania przyczyny tej szkody.

11. W przypadku, o którym mowa w ust. 10, ubezpieczeniem objęte są dodatkowo udokumentowane i poniesione przez Ubezpieczonego koszty naprawy lub wymiany uszkodzonych lub wadliwych elementów, które były przyczyną powstania tej szkody.

12. Koszty, o których mowa w ust. 10 – 11 objęte są odpowiedzialnością z tytułu Umowy wyłącznie do wyczerpania limitu odpowiedzialności w wysokości 10% sumy ubezpieczenia budynków, budowli, lokali, nakładów inwestycyjnych, nie więcej jednak niż:

1) w przypadku kosztów określonych w ust. 10 – 10.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia;

2) ust. 11 – 1.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

§ 34. ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia bezpośrednio wskutek wszystkich ryzyk, które nie zostały wyłączone z zakresu ochrony ubezpieczeniowej zgodnie z postanowieniami niniejszych OWU lub dodatkowymi postanowieniami Umowy.

2. Na wniosek Ubezpieczającego, za opłatą dodatkowej składki, ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk można rozszerzyć o ryzyko powodzi.

3. Na wniosek Ubezpieczającego, za opłatą dodatkowej składki, ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk można rozszerzyć o ryzyko kradzieży z włamaniem i rabunku mienia znajdującego się w lokalu lub na placu w miejscu ubezpieczenia określonym w Umowie, przy czym mienie to musi być zabezpieczone zgodnie z wymogami określonymi w Załączniku nr 1 do niniejszych OWU.

4. Na wniosek Ubezpieczającego, wartości pieniężne mogą zostać objęte ochroną w czasie transportu od szkód powstałych wskutek:

- 1) rabunku,
- 2) zniszczenia lub uszkodzenia pojazdu mechanicznego stanowiącego środek transportu w wyniku pożaru, uderzenia pioruna, wybuchu lub wypadku drogowego,
- 3) ryzyk powodujących śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia osoby sprawującej pieczę nad ubezpieczonym mieniem, uniemożliwiających ochronę przewożonych wartości pieniężnych.

5. Na wniosek Ubezpieczającego, do Umowy mogą zostać włączone – na zasadach i w zakresie określonym w Załączniku nr 2 do OWU – następujące klauzule:

- 1) rzeczoznawców;
- 2) aktów terroru, strajków, zamieszek i rozruchów;
- 3) budynków, budowli i lokali w trakcie budowy, przebudowy, remontu i modernizacji i innych robót;
- 4) obiektów innych niż budynki/budowle nie związanych trwale z gruntem lub znajdującego się w nich mienia;
- 5) mienia od szkód elektrycznych;

- 6) maszyn od awarii;
- 7) mienia poza miejscem ubezpieczenia;
- 8) zepsucia środków obrotowych lub mienia osób trzecich;
- 9) utraty dokumentów niezbędnych do refundacji recept;
- 10) stałych oraz zwiększonych kosztów działalności;
- 11) wykupienia zasady proporcji;
- 12) pojazdów używanych;
- 13) katastrofy budowlanej;
- 14) nieosiągnięcia zysku w następstwie szkody;
- 15) zwiększenia limitu odpowiedzialności za stałe elementy wykończeniowe.

§ 35. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI SZCZEGÓLNE

1. Ubezpieczenie, oprócz wyłączeń odpowiedzialności wymienionych w § 77, nie obejmuje również szkód powstałych w:

- 1) taborze kolejowym lub pływającym, statkach powietrznych (w tym w dronach), maszynach latających pojazdach podlegających rejestracji, chyba że stanowią fabrycznie nowe środki obrotowe lub fabrycznie nowe mienie osób trzecich;
- 2) pojazdach nie podlegających rejestracji, poruszających się poza terenem zakładu Ubezpieczonego w miejscu ubezpieczenia wskazanym w Umowie;
- 3) myjniach bezdotykowych samoobsługowych;
- 4) złożach geologicznych, zarówno w pokładach naturalnych, jak i po wydobywaniu, na składowiskach, hałdach, zwałowiskach;
- 5) przedmiotach znajdujących się w kopalniach głębinowych, odkrywkowych lub wykorzystywanych do prac prowadzonych na otwartym morzu;
- 6) dziełach sztuki, antykach, zbiorach kolekcjonerskich, filatelistycznych, numizmatycznych, muzealnych;
- 7) dokumentach, aktach, rękopisach, księgach, rysunkach, planach, pieczętach;
- 8) materiałach wybuchowych, sztucznych ogniach, petardach, broni lub amunicji;
- 9) sprzęcie muzycznym lub oświetleniowym:
- a) stanowiącym wyposażenie dyskotek, klubów, rewii, cyrków, przedsiębiorstw branży rozrywkowej,
- b) wykorzystywanym w czasie imprez, w których przewidywana liczba uczestników przekracza 300 osób;
- 10) automatach wrzutowych;
- 11) kartach kredytowych lub płatniczych, wekslach, czekach;
- 12) prototypach, modelach poglądowych, wzorach;
- 13) danych, z wyłączeniem oprogramowań komputerowych stanowiących środki obrotowe;
- 14) inwentarzu żywym, drzewostanie, roślinach na pnium, uprawach;
- 15) przeterminowanych lub wycofanych z obrotu środków obrotowych;
- 16) maszynach, urządzeniach lub wyposażeniu przeznaczonych – zgodnie z istniejącą na datę powstania szkody dokumentacją – na złom lub do likwidacji;
- 17) liniach przesyłowych, transmisyjnych lub dystrybucyjnych (w tym liniach energetycznych, telefonicznych, telegraficznych, światłowodowych, wodociągowych, kanalizacyjnych, gazowych), z włączeniem przewodów, kabli, słupów, wież i wszelkiego rodzaju sprzętu, który może być połączony z tymi instalacjami, w tym wszelkiego rodzaju podstacji znajdujących się w odległości większej niż 100m od ubezpieczonych budynków i budowli;
- 18) szklarniach, kurnikach, namiotach, budynkach lub budowlach w całości lub części zbudowanych z tworzyw sztucznych, w tym pokrytych brezentem lub w mieniu znajdującym się w szklarniach, kurnikach,

myjniach bezdotykowych samoobsługowych, namiotach, budynkach lub budowlach w całości lub części zbudowanych z tworzyw sztucznych, w tym pokrytych brezentem;

19) kioskach, kontenerach, obiektach budowlanych nie związanych trwale z gruntem lub znajdującym się w nich mieniu, z zastrzeżeniem, że za opłatą dodatkowej składki Umowa może zostać rozszerzona na zasadach określonych w klauzuli obiektów innych niż budynki/budowle nie związane trwale z gruntem lub znajdującym się w nich mienia;

20) gruntach (łącznie z systemem melioracji lub kanałów przepustowych), jezdniach, chodnikach, drogach, trawnikach, pasach startowych, liniach kolejowych, wałach, rowach, zbiornikach wodnych, wodach powierzchniowych lub podziemnych, kanałach, platformach wiertniczych, studniach, rurociągach przesyłowych, kablach podziemnych, tunelach, mostach, dokach, nabrzeżach, molach, pirsach lub innych budowlach wodnych;

21) materiałach eksploatacyjnych takich jak smary, paliwa, katalizatory, o ile nie stanowią one środków obrotowych lub mienia powierzonego osobom trzecim;

22) środkach odurzających lub substancjach psychotropowych, chyba że stanowią środki obrotowe Ubezpieczonego prowadzącego działalność aptekarską, hurtownię farmaceutyczną lub świadczącego usługi medyczne, o ile te rodzaje działalności wskazane zostały w Umowie;

23) silosach lub magazynach zbożowych;

24) mieniu znajdującym się na straganach lub na targowiskach;

25) stanowiących mienie pracownicze wartościach pieniężnych, pojazdach mechanicznych;

26) maszynach, urządzeniach, wyposażeniu lub środkach obrotowych, które zostały oddane przez Ubezpieczonego w posiadanie zależne osobom trzecim;

27) wartościach pieniężnych w transporcie od szkód powstałych wskutek:

a) rabunku;

b) zniszczenia lub uszkodzenia pojazdu mechanicznego stanowiącego środek transportu w wyniku pożaru, uderzenia pioruna, wybuchu lub wypadku drogowego;

c) ryzyk powodujących śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia osoby sprawującej pieczę nad ubezpieczonym mieniem, uniemożliwiających ochronę przewożonych wartości pieniężnych, o ile zakres ubezpieczenia nie został rozszerzony o ubezpieczenie wartości pieniężnych w transporcie;

28) budynkach, budowlach, lokalach oraz znajdującym się w tych budynkach, budowlach, lokalach mieniu, jeśli:

a) przeznaczone są one do rozbiórki,

b) wybudowane zostały bez wymaganych zezwoleń lub nie spełniają warunków prawa budowlanego (w tym nie są gotowe do eksploatacji lub nie posiadają odbioru technicznego),

c) znajdują się w trakcie budowy, przebudowy, montażu lub modernizacji, na których przeprowadzenie wymagane jest zezwolenie na prowadzenie tych robót,

d) wykorzystywane są do działalności gospodarczej innej niż wskazana w Umowie (na polisie).

2. Ponadto ubezpieczenie nie obejmuje szkód powstałych w wyniku:

1) zalania przez wody morskie będące skutkiem : sztormu, wiatru, przypyływu, tsunami, przerwania tam lub umocnień nadbrzeży;

2) modyfikacji genetycznych;

3) oddziaływania warunków atmosferycznych na mienie znajdujące się na wolnym powietrzu, jeżeli zgodnie z przeznaczeniem, warunkami przechowywania lub magazynowania nie powinno ono być tam składowane;

4) przenikania lub podniesienia się wód gruntowych, chyba że jest to skutkiem powodzi i zakres ubezpieczenia został rozszerzony o ryzyko powodzi;

5) zalania środków obrotowych lub mienia osób trzecich składowanego w lokalach poniżej poziomu gruntu, jeśli mienie to nie było składowane na paletach, półkach lub stelażach znajdujących się na wysokości co najmniej 10 centymetrów od poziomu podłogi, chyba że do szkody doszło w wyniku zalania z góry;

6) ograniczenia lub przerwy w dostawie energii elektrycznej, ciepłej, gazu, wody, innych mediów lub jakichkolwiek niesprawności urządzeń klimatyzacyjnych, chłodniczych, grzewczych lub produkcyjnych wynikających z przyczyn tkwiących wewnątrz tych przedmiotów lub z błędów w obsłudze, z zastrzeżeniem że COMPENSA:

a) ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe w wyniku zalania,

b) za opłatą dodatkowej składki ponosi odpowiedzialność za szkody w środkach obrotowych powstałe wskutek zepsucia na warunkach określonych w Klauzuli dotyczącej tego rodzaju szkód;

7) bezpośrednich następstw eksploatacji (spowodowanych normalnym zużyciem, ścieraniem, starzeniem, kawitacją, erozją, korozją, utlenianiem, rdzą, kamieniem kotłowym);

8) przepięcia piorunowego oddziałującego na elementy zabezpieczające (np. odgromniki, mierniki, liczniki, lampy);

9) niewłaściwej, niezgodnej z zaleceniami producentów, obsługi, konserwacji, napraw lub przeprowadzonych testów z zastrzeżeniem, że za opłatą dodatkowej składki Umowa może zostać rozszerzona na zasadach określonych w klauzuli maszyn od awarii;

10) wybuchu:

a) w komorze spalania silników spalinowych;

b) lamp kineskopowych, jeżeli Ubezpieczony jest ich producentem;

c) wywołanego przez Ubezpiezonego w celach produkcyjnych lub eksploatacyjnych;

d) powstałego w elementach przełączających lub przełącznikach elektrycznych wskutek występującego w nich ciśnienia gazów;

11) zakrzepnięcia lub zastygnięcia materiałów przerabianych, transportowanych bądź przechowywanych w postaci ciekłej w maszynach lub urządzeniach;

12) następstwa nie przeprowadzenia zabiegów konserwacyjno-remontowych wymaganych przez obowiązujące przepisy prawa lub zalecenia producentów, o ile ich przeprowadzenia leży po stronie Ubezpiezonego;

13) transportu oraz załadunku lub rozładunku mienia odbywającego się poza miejscem ubezpieczenia, za wyjątkiem wartości pieniężnych ubezpieczonych na czas transportu oraz mienia pracowniczego;

14) kradzieży, oszustwa, sprzeniewierzenia, defraudacji, szantażu lub wymuszenia, zaginięcia lub zagubienia z zastrzeżeniem, że COMPENSA ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe wskutek kradzieży z włamaniem lub rabunku:

a) pod warunkiem rozszerzenia Umowy o ryzyko kradzieży z włamaniem i rabunku,

b) w przypadku szkód określonych w § 33 ust 8;

15) działania złośliwego oprogramowania komputerowego;

16) zmiany kształtu, wygięcia, wybrzuszenia, odpadnięcia części przedmiotu, przebarwienia, zadrapania, zarysowania lub pęknięcia, jeżeli nie narusza to funkcjonalności przedmiotu;

17) zamarzania, przemarzania, pęknięcia mrozowego, o ile do szkody doszło z uwagi na to, iż:

a) instalacje wodne, kanalizacyjne, technologiczne, klimatyzacyjne lub grzewcze znajdowały się w nienależytym stanie technicznym;

b) w okresach spadków temperatur poniżej 0 stopni Celsjusza nie zapewniono należytego ogrzewania pomieszczeń lub odpowiednie zabezpieczenie instalacji przed działaniem mrozu;

c) w przypadku braku możliwości utrzymania dodatniej temperatury lub odpowiedniego zabezpieczenia instalacji lub zbiorników przed działaniem mrozu, nie zamknięto zaworów doprowadzających i nie usunięto wody lub innego płynu z instalacji lub zbiorników, ile powyższe zaniechania wynikły z przyczyn leżących po stronie Ubezpiezonego;

18) niewłaściwego wykonawstwa lub błędów w projekcie, zastosowania wadliwego materiału, błędów w konstrukcji, wad ukrytych, technologicznych bądź innych wad materiałowych, chyba że w ich następstwie wystąpiło inne ryzyko nie wyłączone z zakresu ubezpieczenia, wówczas COMPENSA ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego innego ryzyka;

19) awarii i uszkodzeń maszyn, urządzeń, aparatów lub sprzętu powstałych wskutek ich eksploatacji, konstrukcji obsługi lub montażu, chyba że:

a) w ich następstwie wystąpiło inne ryzyko nie wyłączone z zakresu ubezpieczenia, wówczas COMPENSA ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego ryzyka lub

b) Umowa została rozszerzona o klauzulę maszyn od awarii;

20) bezpośredniego działania prądu elektrycznego na urządzenia, maszyny lub instalacje elektryczne np.: nadmierne natężenie prądu, przepięcie elektryczne lub zwarcie (nie dotyczy skutków przepięcia piorunowego), chyba że:

a) w ich następstwie wystąpił pożar lub wybuch, wówczas COMPENSA ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki pożaru lub wybuchu lub

b) Umowa została rozszerzona o klauzulę mienia od szkód elektrycznych;

21) prowadzenia przez Ubezpiezonego lub na jego zlecenie w obrębie miejsca ubezpieczenia robót budowlanych lub montażowych, testów, prób, rozruchów próbnych lub prac konserwacyjnych, z zastrzeżeniem że za opłatą dodatkowej składki Umowa może zostać rozszerzona na zasadach określonych w klauzuli budynków, budowli i lokali w trakcie budowy, przebudowy, remontu, modernizacji i innych robót;

22) katastrofy budowlanej, zawalenia, zapadania, wyniesienia, spękania, skurczenia lub ekspansji elementów konstrukcji budynków lub budowli, chyba że nastąpiły one jako rezultat wcześniejszego zaistnienia innego ryzyka nie wyłączone z zakresu ubezpieczenia, z zastrzeżeniem, że COMPENSA ponosi odpowiedzialność za ryzyko katastrofy budowlanej pod warunkiem rozszerzenia ubezpieczenia o klauzulę katastrofy budowlanej;

23) zapadania się, osuwania się, osiadania lub przemieszczania gruntu w wyniku działalności człowieka;

24) utrzymania dachu w nienależytym stanie, niezabezpieczenia otworów dachowych lub okiennych, utrzymania w nienależytym stanie rynien dachowych lub spustowych, stolarki okiennej oraz innych elementów budynku lub budowli, o ile za ich zabezpieczenie, zamknięcie, utrzymanie lub konserwację odpowiedzialny jest Ubezpieczony;

25) skażenia lub zanieczyszczenia wszelkiego rodzaju, chyba że powstały one w ubezpieczonym mieniu wskutek innego ryzyka nie wyłączonego z zakresu ubezpieczenia;

26) oddziaływania mikroorganizmów, ptaków, roślin, pleśni, grzybów, fermentacji, wewnętrznego rozkładu lub procesów zachodzących wewnątrz ubezpieczonych przedmiotów, chyba że w ich następstwie wystąpiło inne ryzyko nie wyłączone z zakresu ubezpieczenia, wówczas COMPENSA ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego innego ryzyka;

27) stopniowego pogarszania właściwości, stopniowo postępującej

deformacji lub odkształcania, wyparowania, utraty wagi, działania światła, zmiany zapachu, smaku, koloru, struktury, stanu wykończenia, wilgotności lub temperatury;

28) zarysowania, pęknięcia lub stłuczenia szyb, wyrobów ze szkła, kamienia, minerałów i ich imitacji, szklanych elementów sprzętu elektronicznego, tworzyw sztucznych, powstałe z innych przyczyn niż ryzyka wymienionych w § 5 ust. 1, z zastrzeżeniem że COMPENSA ponosi odpowiedzialność za te ryzyka:

a) w przypadku niektórych przedmiotów pod warunkiem zawarcia Umowy w zakresie ubezpieczenia szyb i innych przedmiotów od stłuczenia lub

b) o ile do uszkodzenia doszło w wyniku kradzieży z włamaniem lub rabunku;

29) powodzi, z zastrzeżeniem że COMPENSA ponosi odpowiedzialność za te ryzyko pod warunkiem rozszerzenia ubezpieczenia, za opłatą dodatkowej składki;

30) zepsucia się środków obrotowych, z zastrzeżeniem że COMPENSA ponosi odpowiedzialność w ramach ubezpieczenia środków obrotowych od zepsucia się, pod warunkiem rozszerzenia ubezpieczenia o klauzulę;

31) upadku sprzętu elektronicznego;

32) uszkodzeń wpływających wyłącznie na estetykę w tym: zadrapania, porysowania, poplamienia.

3. W przypadku rozszerzenia ubezpieczenia o ryzyko kradzieży z włamaniem i rabunku, COMPENSA nie odpowiada za szkody powstałe w wyniku kradzieży z włamaniem mienia, w tym również w wartości pieniężnych, znajdującego się w budynkach, budowlach, lokalach lub na placu zabezpieczonych niezgodnie z postanowieniami dotyczącymi należytego zabezpieczenia mienia przed kradzieżą z włamaniem, określonymi w Załączniku nr I do niniejszych OWU, o ile szkoda była następstwem braku ww. zabezpieczenia lub w zakresie, w jakim brak ww. zabezpieczeń zwiększył rozmiar szkody.

4. W przypadku mienia będącego przedmiotem budowy, przebudowy, remontu, modernizacji, montażu lub instalacji, COMPENSA nie odpowiada za szkody powstałe w związku z prowadzeniem robót, z zastrzeżeniem że ochrona ubezpieczeniowa może zostać rozszerzona o ubezpieczenie określone w klauzuli budynków, budowli i lokali w wyniku budowy, przebudowy, remontu i modernizacji i innych robót.

§ 36. SUMA UBEZPIECZENIA I LIMITY ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Za wartość mienia w celu określenia sumy ubezpieczenia przyjmuje się:

1) dla budynków, budowli, lokali, maszyn, urządzeń i wyposażenia:

a) wartość odtworzeniową – jeżeli stopień zużycia technicznego mienia nie przekracza 50%, lub

b) wartość księgową brutto – jeżeli stopień amortyzacji nie przekracza 50%, lub

c) wartość rzeczywistą;

2) dla środków obrotowych – najwyższą wartość mienia przewidywaną w okresie ubezpieczenia, odpowiadającą cenie zakupu lub kosztom wytworzenia;

3) dla nakładów inwestycyjnych – wartość odpowiadającą wydatkom na remonty kapitalne i adaptacyjne oraz na wykończenie wnętrz oraz koszty naprawy jakie zobowiązany jest ponieść Ubezpieczony w skutek zdarzeń powstałych w niebędącym jego własnością budynku lub lokalu wykorzystywanym przez niego do prowadzenia działalności gospodarczej (wartość odtworzeniową);

4) dla mienia osób trzecich – wartość rzeczywistą, bez uwzględnienia prowizji lub marży;

5) dla niskocennych składników majątku – wartość rzeczywistą;

6) dla złota, srebra, kamieni szlachetnych, pereł, bursztynu, platyny lub pozostałych metali z grupy platynowców – wartość rynkową bez marży i prowizji, a dla wyrobów z tych metali lub kamieni szlachetnych oraz z pereł lub bursztynu – wartość odpowiadającą cenie ich zakupu lub kosztom wytworzenia;

7) dla pozostałych wartości pieniężnych – wartość nominalną (wartość nominalną waluty obcej przelicza się na złote według średniego kursu ogłoszonego przez Prezesa NBP z dnia zawarcia Umowy);

8) dla mienia pracowniczego – wartość rzeczywistą mienia przypadającego na jednego pracownika pomnożonej przez liczbę pracowników.

2. Suma ubezpieczenia dla niskocennych składników majątku ograniczona jest do kwoty stanowiącej równowartość 15% łącznej sumy ubezpieczenia określonej dla mienia ubezpieczonego od wszystkich ryzyk z wyłączeniem wartości pieniężnych i mienia pracowniczego, nie więcej niż 20.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

3. Limit odpowiedzialności COMPENSY z tytułu szkód wynikających z następujących ryzyk ograniczona jest:

1) przepięcia piorunowe – do kwoty 200.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia;

2) wandalizmu z wyłączeniem graffiti oraz szkód w elementach wykonanych ze szkła, kamienia, minerałów i ich imitacji lub tworzyw sztucznych – do kwoty 100.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia;

3) graffiti – do kwoty 5.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia.

4. Dla ryzyka kradzieży z włamaniem i rabunku, górną granicą odpowiedzialności COMPENSY są określone w Umowie limity odpowiedzialności, przy czym limity odpowiedzialności z tytułu szkód w wartościach pieniężnych nie mogą przekraczać limitów odpowiedzialności określonych w Załączniku nr I do niniejszych OWU.

5. Maksymalna odpowiedzialność COMPENSY za szkody w wartościach pieniężnych powstałe w wyniku rabunku w lokalu ograniczona jest wysokością przychodu z prowadzonej działalności gospodarczej objętej Umową uzyskanego w ciągu 5 kolejnych dni roboczych w wybranym przez Ubezpieczonego okresie, nie dłuższym jednak niż 12 miesięcy przed powstaniem zdarzenia, jednakże nie może ona przekroczyć wysokości sumy ubezpieczenia określonej w Umowie dla tego rodzaju szkód.

6. Limit odpowiedzialności za szkody w mieniu składowanym na wolnym powietrzu powstałe w wyniku gradu, wiatru, zalania oraz powodzi – o ile zakres ubezpieczenia został rozszerzony o ryzyko powodzi, ograniczony jest do kwoty 100.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia.

7. Limit odpowiedzialności za szkody będące następstwem uderzenia pojazdu będącego w posiadaniu Ubezpieczonego ograniczony jest do kwoty 5.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia.

8. O ile do ubezpieczenia nie włączona została klauzula zwiększenia limitu odpowiedzialności za stałe elementy wykończeniowe, COMPENSA odpowiada za stałe elementy wykończeniowe, określone w § 33 ust. 7:

a) w przypadku, gdy Umowa obejmuje ochroną budynki, budowle, lokale – do limitu odpowiedzialności stanowiącego równowartość 10% sumy ubezpieczenia budynków, budowli, lokali od wszystkich ryzyk nie wyższego jednak niż 10.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Limit ten ustalony jest w granicach sumy ubezpieczenia budynków, budowli, lokali; lub

b) w przypadku, gdy Umowa nie obejmuje ochroną budynków, budowli,

lokali od wszystkich ryzyk – do limitu odpowiedzialności stanowiącego równowartość 10% łącznego limitu odpowiedzialności określonego dla maszyn, urządzeń i wyposażenia oraz środków obrotowych od kradzieży z włamaniem i rabunku nie wyższego jednak niż 10.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Limit ten ustalony jest w granicach limitu odpowiedzialności mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku.

9. Limit odpowiedzialności za szkody powstałe w wyniku kradzieży na stałe zamocowanych zewnętrznych urządzeń lub elementów budynków lub budowli, określonych w § 33 ust. 8, wynosi:

- a)** w przypadku, gdy Umowa obejmuje ochroną budynki, budowle, lokale, nakłady inwestycyjne od wszystkich ryzyk – do limitu odpowiedzialności stanowiącego równowartość 10% łącznej sumy ubezpieczenia budynków, budowli, lokali, nakładów inwestycyjnych od wszystkich ryzyk nie wyższego jednak niż 10.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Limit ten ustalony jest w granicach łącznej sumy ubezpieczenia budynków, budowli, lokali, nakładów inwestycyjnych; lub
- b)** w przypadku, gdy Umowa nie obejmuje ochroną budynków, budowli, lokali, nakładów inwestycyjnych od wszystkich ryzyk – do limitu odpowiedzialności stanowiącego równowartość 10% łącznego limitu odpowiedzialności określonego dla maszyn, urządzeń i wyposażenia oraz środków obrotowych od kradzieży z włamaniem i rabunku nie wyższego jednak niż 10.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Limit ten ustalony jest w granicach limitu odpowiedzialności mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku.

§ 37. UBEZPIECZENIE NA SUMY STAŁE

Na sumy stałe może być ubezpieczone następujące mienie:

- 1) budynki, budowle i lokale;
- 2) maszyny, urządzenia i wyposażenie;
- 3) środki obrotowe;
- 4) wartości pieniężne.

§ 38. UBEZPIECZENIE NA PIERWSZE RYZYKO

1. Na pierwsze ryzyko może być ubezpieczone mienie osób trzecich, mienie pracownicze oraz nakłady inwestycyjne, a w przypadku kradzieży z włamaniem i rabunku również:

- 1) maszyny, urządzenia i wyposażenie;
- 2) środki obrotowe;
- 3) wartości pieniężne.

2. Sumę ubezpieczenia mienia pracowniczego przypadającą na jednego pracownika ustala Ubezpieczający według wysokości prawdopodobnej maksymalnej szkody, jaka może powstać wskutek jednego zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia. Łączna suma ubezpieczenia mienia pracowniczego odpowiada iloczynowi kwoty przyjętej, jako suma ubezpieczenia przypadająca na jednego pracownika i liczby pracowników.

3. Limity odpowiedzialności z tytułu szkód w wartościach pieniężnych ustala się odrębnie:

- 1) dla kradzieży z włamaniem;
- 2) dla rabunku w lokalu;
- 3) w czasie transportu.

§ 39. USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

1. Wysokość odszkodowania określa się według cen z dnia powstania zdarzenia zgodnie z poniższymi zasadami:

1) dla budynków, budowli i lokali – według kosztów zakupu (dotyczy wyłącznie lokali), kosztów odbudowy w tym samym miejscu lub remontu z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, materiałów, technologii i konstrukcji, przy czym:

a) w przypadku ubezpieczenia według wartości odtworzeniowej (nowej) – dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień zużycia technicznego mienia nie przekracza 50% – bez potrącania stopnia faktycznego zużycia technicznego mienia; dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień zużycia technicznego mienia przekracza 50% – według wartości rzeczywistej;

b) w przypadku ubezpieczenia według wartości księgowej brutto – dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień amortyzacji nie przekracza 50% – bez potrącania stopnia amortyzacji, przy czym całkowita wartość odszkodowania nie może przekroczyć wartości księgowej brutto przedmiotu ubezpieczenia na dzień wystąpienia zdarzenia; dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień amortyzacji przekracza 50% – według wartości rzeczywistej;

c) w przypadku ubezpieczenia według wartości rzeczywistej – po potrąceniu stopnia faktycznego zużycia technicznego mienia;

2) dla maszyn, urządzeń i wyposażenia – według ceny zakupu, naprawy lub kosztów wytworzenia mienia o tych samych bądź zbliżonych parametrach technicznych z uwzględnieniem kosztów transportu i montażu, przy czym:

a) w przypadku ubezpieczenia według wartości odtworzeniowej (nowej) – dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień zużycia technicznego mienia nie przekracza 50% – bez potrącania stopnia faktycznego zużycia technicznego mienia; dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień zużycia technicznego mienia przekracza 50% – według wartości rzeczywistej;

b) w przypadku ubezpieczenia według wartości księgowej brutto – dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień amortyzacji nie przekracza 50% – bez potrącania stopnia amortyzacji, jednakże całkowita wartość odszkodowania nie może przekroczyć wartości księgowej brutto przedmiotu ubezpieczenia na dzień wystąpienia zdarzenia; dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień amortyzacji przekracza 50% – według wartości rzeczywistej;

c) w przypadku ubezpieczenia według wartości rzeczywistej – po potrąceniu stopnia faktycznego zużycia technicznego mienia;

3) dla środków obrotowych – według ceny ich zakupu lub kosztów wytworzenia, kosztów naprawy lub czyszczenia;

4) dla mienia osób trzecich:

a) w odniesieniu do mienia przyjętego w celu wykonania usługi – według kosztów naprawy uszkodzonego mienia lub wartości określonej w dowodzie przyjęcia bez uwzględnienia prowizji lub marży, jednak nie więcej niż do jego wartości rzeczywistej;

b) w odniesieniu do mienia przyjętego do sprzedaży komisowej – według wartości podanej w dowodzie przyjęcia, bez uwzględnienia prowizji komisowej, jednak nie więcej niż do jego wartości rzeczywistej;

5) dla niskocennych składników majątku – według ich wartości rzeczywistej;

6) dla złota, srebra, kamieni szlachetnych, pereł i bursztynu, a także platyny i pozostałych metali z grupy platynowców – według wartości rynkowej bez marży i prowizji, a dla wyrobów z tych metali, kamieni szlachetnych, z pereł lub bursztynu – według ceny ich zakupu, kosztów wytworzenia lub kosztów naprawy;

7) dla pozostałych wartości pieniężnych – według wartości nominalnej; dla zagranicznych znaków pieniężnych jest to równowartość w złotych według średniego kursu NBP z dnia powstania zdarzenia;

8) dla mienia pracowniczego – według wartości rzeczywistej, do wysokości nie przekraczającej sumy ubezpieczenia przyjętej dla jednego pracownika;

9) dla nakładów inwestycyjnych – według kosztów naprawy przy

uwzględnieniu dotychczasowych wymiarów, materiałów, technologii i konstrukcji;

10) dla kosztów określonych w § 3 ust. 10 i 11 oraz § 33 ust. 10 i 11 – na podstawie oryginalnych rachunków, dowodów wpłaty lub innych dokumentów potwierdzających zasadność poniesionych kosztów oraz fakt ich poniesienia.

2. Ceny, na podstawie których ustalana jest wysokość odszkodowania, ustalane są w wysokości na dzień powstania zdarzenia.

3. Jeżeli określona w Umowie, wg systemu sum stałych, suma ubezpieczenia dla danego przedmiotu ubezpieczenia jest niższa od jego wartości w dniu powstania zdarzenia (niedoubezpieczenie);

1) w przypadku szkody częściowej - wysokość odszkodowania, ustalona zgodnie z ust. 1 oraz § 84, zostanie ustalona poprzez zmniejszenie wartości szkody w takiej proporcji, w jakiej suma ubezpieczenia tego przedmiotu pozostaje do jego wartości w dniu powstania zdarzenia (zasada proporcji);

2) w przypadku szkody całkowitej – odszkodowanie wypłaca się do wysokości sumy ubezpieczenia uszkodzonego mienia lub określonych w umowie limitów odpowiedzialności dla tego mienia.

4. Zasady proporcji, o której mowa w ust. 3, nie stosuje się jeżeli:

1) wartość ubezpieczonego mienia nie przekracza 130% zadeklarowanej sumy ubezpieczenia;

2) łączna wartość szkód doznanych przez Ubezpieczonego w następstwie jednego zdarzenia nie przekracza 10% sumy ubezpieczenia, o ile wartość szkód nie jest wyższa 10.000 zł;

3) w stosunku Ubezpieczającego/Ubezpieczonego będącego konsumentem w rozumieniu art. 22(1) kodeksu cywilnego oraz w stosunku do Ubezpieczającego będącego osobą fizyczną zawierającą Umowę związaną bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

5. O ile nie umówiono się inaczej, należne odszkodowanie wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości:

1) w przypadku szkód z tytułu ubezpieczenia mienia pracowniczego – 100 zł;

2) w pozostałych rodzajach szkód – 300 zł.

6. Franszyzy redukcyjnej określone w ust. 5 mogą zostać:

1) zniesione lub zastąpione franszyżą integralną za opłatą dodatkowej składki bądź

2) podwojone za zniżką składki.

7. Postanowienia ust. 5 i 6 nie dotyczą:

1) szkód powstałych w wyniku kradzieży zewnętrznych urządzeń lub elementów budynków i budowli wymienionych w § 33 ust. 8, w których stosuje się franszyżę redukcyjną w wysokości:

a) przy pierwszej szkodzi – 500 zł;

b) przy drugiej szkodzi – 1.000 zł;

c) przy trzeciej i każdej kolejnej szkodzi – 50% wartości szkody, jednak nie mniej niż 2.000 zł;

2) klauzul rozszerzających ochronę ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk, w których stosuje się wyłącznie franszyzy określone w treści danej klauzuli.

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

§ 40. PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest ustawowa odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego przedsiębiorcy za szkody osobowe lub rzeczowe wyrządzone osobom trzecim w związku z:

1) w wariantcie podstawowym – prowadzeniem działalności gospodarczej wskazanej w Umowie (na polisie) oraz posiadaniem mienia

wykorzystywanego w tej działalności, jednakże wyłącznie w zakresie określonym w Umowie, w szczególności z wyłączeniem szkód powstałych w związku z wprowadzeniem produktu do obrotu (odpowiedzialność cywilna za produkt) oraz z zastrzeżeniem ograniczeń odpowiedzialności wynikających z niniejszych OWU oraz Umowy,

2) w wariantcie rozszerzonym – prowadzeniem działalności gospodarczej wskazanej w Umowie (na polisie) oraz posiadaniem mienia wykorzystywanego w tej działalności, w tym również ustawowa odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego z tytułu szkód powstałych w związku z wprowadzeniem produktu do obrotu (odpowiedzialność cywilna za produkt), jednakże wyłącznie w zakresie określonym w Umowie, tj. przy uwzględnieniu ograniczeń i wyłączeń odpowiedzialności wynikających z jej treści oraz z treści niniejszych OWU.

2. Ochroną ubezpieczeniową, w zakresie określonym w ust. 1, objęta jest w szczególności ustawowa odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego za szkody:

1) w nieruchomościach użytkowanych przez Ubezpieczonego w związku z objętą ubezpieczeniem działalnością gospodarczą na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub innych umów uprawniających do posiadania / używania cudzego mienia (OC najemcy nieruchomości),

2) będące następstwem zdarzeń powstałych w należących do osób trzecich środkach transportu lub kontenerach podczas prowadzenia prac załadunkowych, przeładunkowych lub wyładunkowych (z wyłączeniem szkód w mieniu osób trzecich w rozumieniu niniejszych OWU lub mieniu nie stanowiącym własności Ubezpieczonego, lecz znajdującym się w jego posiadaniu na podstawie innego tytułu prawnego);

3) spowodowane przez wózki widłowe, maszyny budowlane i rolnicze oraz pojazdy wolnobieżne w rozumieniu ustawy o ruchu drogowym, w związku z wykonywaniem przez Ubezpieczonego prac i usług w ramach objętej ubezpieczeniem działalności gospodarczej,

4) będące następstwem działania promieniowania laserowego jak również poparzenia przez substancję chemiczną, bądź szkód powstałych w następstwie zabiegów naświetlania z zastrzeżeniem § 43 ust. 7;

5) w wyniku zalania, wylania cieczy z systemów wodnych lub technologicznych, a także wskutek cofnięcia się cieczy w systemach kanalizacyjnych,

6) wyrządzone przez podwykonawcę przy wykonywaniu powierzzonej mu przez Ubezpieczonego pracy lub usługi, jednakże wyłącznie w zakresie wynikającym z przepisów prawa w zakresie odpowiedzialności Ubezpieczonego wskazanego na polisie za cudze czyny.

3. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje odpowiedzialność cywilną o charakterze pozaumownym (OC deliktowa) jak i wynikającą z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (OC kontraktowa).

4. Ochrona ubezpieczeniowa może zostać zmieniona poprzez włączenie do Umowy klauzul dodatkowych określonych w Załączniku nr 3 do niniejszych OWU.

5. COMPENSA obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody będące następstwem zdarzeń zaistniałych w okresie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem wyłączeń i ograniczeń odpowiedzialności wynikających z OWU lub postanowień dodatkowych Umowy.

6. Umowa obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego przedsiębiorcy za szkodę seryjną w sytuacji, gdy pierwsze zdarzenie z serii wystąpi w okresie ubezpieczenia objętym Umową, nawet jeżeli kolejne zdarzenia z serii mają miejsce również po zakończeniu okresu ubezpieczenia. Wszystkie zdarzenia z serii traktuje się jako jedno zdarzenie.

W przypadku, w którym kolejne zdarzenia z serii nastąpiły na skutek działania umyślnego lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego lub naruszenia umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczonego obowiązków, o których mowa w § 83 ust. 2 pkt. 1), zdarzenia te nie są uznawane za element szkody seryjnej, a COMPENSA jest wolna od odpowiedzialności za skutki tych zdarzeń, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności a szkoda była następstwem rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego.

7. Zakresem ubezpieczenia objęte są również szkody wyrządzone na skutek rażącego niedbalstwa, z wyłączeniem przypadków wyraźnie wskazanych w niniejszych OWU.

8. W zakresie określonym w OWU oraz Umowie, COMPENSA ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania Ubezpieczonego, z którego szkoda wynikła, przy czym naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzały.

9. Świadczenie COMPENSY polega na zapłacie określonego odszkodowania lub świadczenia z tytułu szkody lub krzywdy, za które odpowiedzialność cywilną ponosi Ubezpieczony przedsiębiorca, jednakże wyłącznie w zakresie objętym Umową. Umową nie są objęte roszczenia o wykonanie lub należyte wykonanie zobowiązania (restrykcja naturalna). Umową nie są objęte roszczenia o zwrot kosztów poniesionych w związku z wykonaniem zastępczym zobowiązania.

10. Zakres ubezpieczenia może zostać rozszerzony dodatkowo o ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej podwykonawcy Ubezpieczonego przedsiębiorcy za szkody rzeczowe lub osobowe wyrządzone przez podwykonawcę w związku z wykonywaniem powierzonej mu przez Ubezpieczonego pracy lub usługi, jednakże wyłącznie na zasadach i w zakresie określonym w klauzuli nr 8 (rozszerzona OC podwykonawcy). Rozszerzenie to jest dodatkową ochroną poza odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego wynikającą z przepisów prawa.

11. Zakres ubezpieczenia, na podstawie włączenia do Umowy klauzuli nr 19 określonej w Załączniku nr 3, może zostać ograniczony do odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego za szkody osobowe lub rzeczowe wyrządzone osobom trzecim:

1) w przypadku Ubezpieczonych, którzy nie prowadzą działalności gospodarczej - do OC wyłącznie w związku z posiadaniem mienia wskazanego w Umowie, lub

2) w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej – do OC z tytułu prowadzenia działalności biurowej lub administracyjnej oraz posiadaniem mienia wykorzystywanego do prowadzenia działalności biurowej lub administracyjnej.

12. Z zastrzeżeniem ust. 4, ubezpieczeniem nie może być objęta odpowiedzialność cywilna z tytułu wykonywania czynności zawodowych, których wykonywanie wymaga posiadania odpowiednich uprawnień zawodowych, w szczególności: lekarzy, architektów, projektantów, osób pełniących samodzielne funkcje w budownictwie, radców prawnych, adwokatów, notariuszy, biegłych rewidentów, syndyków zarządców nieruchomości, rzeczoznawców majątkowych, komorników, brokerów i agentów ubezpieczeniowych.

§ 41. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI SZCZEGÓLNE

1. Ubezpieczenie, poza wyłączeniami, o których mowa w § 77, nie obejmuje i COMPENSA nie ponosi odpowiedzialności za zdarzenia i szkody:

1) za które Ubezpieczony jest odpowiedzialny na podstawie rozszerzenia

zakresu własnej odpowiedzialności ponad zakres wynikający z ustawy, w szczególności na podstawie umownego rozszerzenia odpowiedzialności cywilnej;

2) wyrządzone osobom bliskim Ubezpieczonego, z zastrzeżeniem możliwości rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej o szkody wyrządzone osobom bliskim Ubezpieczonego będącym pracownikami zgodnie z klauzulą nr 1;

3) objęte systemem ubezpieczeń obowiązkowych z zastrzeżeniem:

a) szkód objętych obowiązkowym ubezpieczeniem OC biura rachunkowego, które zostają objęte ochroną pod warunkiem rozszerzenia ubezpieczenia o klauzulę nr 21,

b) szkód objętych obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej pośrednika w obrocie nieruchomościami, które zostają objęte ochroną pod warunkiem rozszerzenia ubezpieczenia o klauzulę nr 22,

c) szkód objętych obowiązkowym ubezpieczeniem OC podmiotów realizujących czynności z zakresu zaopatrzenia w środki pomocnicze i wyroby medyczne będące przedmiotami ortopedycznymi, posiadających umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, które zostają objęte ochroną pod warunkiem rozszerzenia ubezpieczenia o klauzulę nr 18;

4) powstałe w związku z wykonywaniem czynności zawodowych bez uprawnień, jeżeli przepisy prawa wymagają posiadania tych uprawnień a szkoda była następstwem ich braku;

5) powstałe w związku z prowadzeniem działalności związanej z wypożyczaniem i dzierżawą sprzętu rekreacyjnego i sportowego, w szczególności łodzi wycieczkowych, kajaków, żaglówek, rowerów, segwayów, quadów, nart;

6) powstałe w związku z prowadzeniem szkoły nauki jazdy konnej;

7) wyrządzone w następstwie udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym wykonywania zabiegów medycznych, udzielania porad medycznych, za wyjątkiem udzielenia pierwszej pomocy medycznej;

8) w przedmiocie przewozu, spedycji lub prac ładunkowych, w czasie przeprowadzek;

9) wynikające z działania promieni jonizujących, maserowych, promieniowania wysokoenergetycznego, skażenia radioaktywnego, a także wynikające z oddziaływania pola magnetycznego lub elektromagnetycznego z zastrzeżeniem § 40 ust. 2 pkt 4);

10) wyrządzone przez złośliwe oprogramowanie komputerowe lub programy zakłócające pracę jakiegokolwiek programu, komputera, sieci, telefonu, niezależnie od przyczyn ich pojawienia się;

11) powstałe w wyniku uszkodzenia, zniszczenia, utraty danych, naruszenia porządku danych albo systemu zarządzania danymi, bądź uszkodzenia, zniszczenia oprogramowania;

12) powstałe w wyniku niedziałania lub nieprawidłowego działania oprogramowania;

13) będące następstwem niemożności odczytania lub nieprawidłowego odczytania daty wynikającego z faktu, że w komputerach, systemach komputerowych, oprogramowaniu komputerowym, procesorach komputerowych lub sprzęcie elektronicznym pola przechowujące liczbę roku są odtwarzane z niewystarczającą liczbą znaków, co prowadzi do braku możliwości znalezienia, zapamiętania, zapisywania lub przetwarzania jakichkolwiek danych będących następstwem przetwarzania daty; niniejsze wyłączenie dotyczy również produktów i usług, które mają na celu rozpoznawanie, usuwanie lub sprawdzanie potencjalnych i aktualnych zagrożeń mogących wystąpić w związku z opisanymi w tym punkcie problemami;

14) w wartościach pieniężnych, dziełach sztuki, zbiorach archiwalnych lub kolekcjonerskich;

15) wynikłe z powolnego działania: zagrzybienia, hałasu, wibracji, temperatury, wody, oparów lub wilgoci, pleśni, dymu, sadzy, kurzu, gazów, pyłów, bakterii, wirusów, z zastrzeżeniem Klauzuli nr 17 - przeniesienia chorób zakaźnych i zakażeń. Za działanie powolne uznaje się takie działanie wymienionych czynników, które wpływa na otoczenie w sposób ciągle prowadząc do szkody, której nie można przypisać cechy nagłej i niespodziewanej;

16) wynikłe z zapadnięcia się, wypłukania lub osiadania terenu (również budowli wzniesionej na nim), obsunięcia się ziemi, osłabienia podpór;

17) spowodowane przez wirus BSE oraz powstałe w wyniku uszkodzenia kodu genetycznego;

18) powstałe w związku z zastosowaniem azbestu lub innego materiału zawierającego azbest;

19) wynikające z produkcji, przetwarzania, przechowywania, transportu, sprzedaży lub używania materiałów wybuchowych, sztucznych ogni, petard, broni lub amunicji;

20) wynikające z naturalnego zużycia rzeczy w następstwie ich użytkowania;

21) wyrządzone przez formaldehyd, dioksyny;

22) powstałe w wyniku niezadziałania lub spóźnionego zadziałania alarmu lub systemu przeciwpożarowego lub przeciwkradzieżowego;

23) wynikające z obowiązku zapłaty: kar umownych, grzywien sądowych, administracyjnych, odszkodowań o charakterze karnym (exemplary & punitive damages) lub innych kar / środków karnych o charakterze pieniężnym, np. nawiązki;

24) będące następstwem naruszenia praw autorskich, prawa do patentów, znaków towarowych, oznaczeń lub nazw fabrycznych;

25) w produkcie wprowadzonym do obrotu, w dziele lub wykonanej usłudze (tj. polegające na poniesieniu kosztów/ceny wykonania samej usługi lub ponownego wykonania usługi), lub w częściach używanych przy wykonywanej usłudze, w przypadku gdy były one dostarczone przez Ubezpieczonego przedsiębiorcę. Ubezpieczenie nie obejmuje również roszczeń związanych z kosztami powstałymi w wyniku poszukiwania lub usunięcia usterek lub wad określonych powyżej, jak również roszczeń związanych ze spadkiem obrotu lub stratami wynikającymi z ww. usterek lub wad;

26) które Ubezpieczony zobowiązany jest naprawić w ramach umowy gwarancji jakości lub na podstawie przepisów o odpowiedzialności z tytułu niezgodności rzeczy sprzedanej z umową (tzw. rękojmia za wady);

27) wynikające z konieczności wycofania wadliwego produktu z rynku;

28) wyrządzone przez produkt zawierający ludzką krew, osocze, substancje krwipochodne pochodzenia ludzkiego, produkt zmodyfikowany genetycznie, produkt zawierający silikon wykorzystywany do celów medycznych;

29) spowodowane przez rzecz przeznaczoną do zamontowania w statkach powietrznych, pływających, kosmicznych lub w kopalniach głębinowych;

30) szkody związane z posiadaniem, produkcją, konserwacją oraz obsługą statków powietrznych (w tym wszelkiego rodzaju dronów), pływających, kosmicznych lub kopalni;

30) wyrządzone przez nieprzetworzone produkty rolne lub produkty rolne pochodzące z myślistwa;

31) wyrządzone przez produkt niespełniający norm, nieposiadający ważnego atestu, certyfikatu, aprobaty technicznej lub innego zezwolenia wymaganego przez prawo obowiązujące w kraju, w którym wprowadzono go do obrotu;

32) w środowisku, w szczególności regulowane przepisami dyrektywy 2004/35/CE o zapobieganiu i zaradzaniu szkodom wyrządzonym w środowisku naturalnym;

33) spowodowane składowaniem odpadów;

34) spowodowane oddziaływaniem wyrobów tytoniowych;

35) w przypadku ubezpieczenia w wariancie podstawowym – powstałe w związku z wprowadzeniem produktu do obrotu;

36) szkody wyrządzone podwykonawcy przez Ubezpieczonego, oraz za szkody wzajemne Ubezpieczonych w ramach jednej Umowy;

37) w nieruchomościach użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub innych umów uprawniających do posiadania / używania cudzego mienia (OC najemcy nieruchomości) powstałe wskutek:

a) zwykłego użytkowania lub zużycia budynków, budowli lub lokali, rzeczy;

b) prowadzenia wszelkich prac remontowych, modernizacyjnych lub budowlanych przeprowadzanych w nieruchomościach oraz szkód powstałych w czasie przeprowadzki;

c) zniszczenia lub uszkodzenia bądź utraty wyrobów ze szkła, terakoty, ceramiki lub tworzyw sztucznych, instalacji lub urządzeń maszynowych, kotłowych, urządzeń do ogrzewania lokali lub wody, jeżeli nie są częścią składową tych nieruchomości;

d) zniszczenia lub uszkodzenia gruntu, na którym położone są te nieruchomości;

38) wyrządzone przez pracowników agencji pośrednictwa pracy lub podobnych podmiotów;

39) powstałe w związku z prowadzeniem działalności nie objętej Umową tzn. nie wskazanej na polisie;

40) w nieruchomościach najmowanych przez Ubezpieczonego, które zostały oddane przez Ubezpieczonego osobom trzecim w posiadanie zależne na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu oraz innych podobnych umów.

2. Z zastrzeżeniem ust. 3, o ile zakres ubezpieczenia nie został za porozumieniem stron Umowy rozszerzony o klauzule dodatkowe określone w Załączniku nr 3 do niniejszych OWU, COMPENSA nie odpowiada za szkody:

1) wyrządzone pracownikom Ubezpieczonego (możliwość rozszerzenia ochrony zgodnie z klauzulą 1);

2) w rzeczach ruchomych użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub na podstawie innej podobnej umowy (możliwość rozszerzenia ochrony zgodnie z klauzulą 2);

3) w rzeczach stanowiących przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu lub innych czynności wykonywanych w ramach usług prowadzonych przez Ubezpieczonego (możliwość rozszerzenia ochrony zgodnie z klauzulą 3);

4) w rzeczach ruchomych osób trzecich znajdujących się w pieczy, pod dozorem Ubezpieczonego (możliwość rozszerzenia ochrony zgodnie z klauzulą 4);

5) poniesione przez producenta produktu finalnego, będące następstwem zniszczenia, uszkodzenia produktu finalnego wskutek wadliwości produktów dostarczonych przez Ubezpieczonego (możliwość rozszerzenia ochrony zgodnie z klauzulą 5);

6) poniesione przez użytkownika maszyn lub urządzeń wyprodukowanych, naprawionych, dostarczonych lub konserwowanych przez Ubezpieczonego, powstałych wskutek wadliwości produktów wytworzonych lub poddanych obróbce z użyciem tych maszyn lub urządzeń (możliwość rozszerzenia ochrony zgodnie z klauzulą 6);

7) wynikające z uwolnienia się jakichkolwiek substancji niebezpiecznych (możliwość rozszerzenia ochrony zgodnie z klauzulą 7);

8) będące następstwem zdarzeń powstałych poza terytorium

Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że szkoda za którą odpowiedzialność ponosi Ubezpieczony została wyrządzona:

a) przez pracowników Ubezpieczonego podczas i w związku z podróżą służbową odbywaną w celu wykonywania pracy umysłowej;

b) w przypadku ubezpieczenia w wariancie podstawowym – osobom trzecim przez usługi nabyte przez nich na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

c) w przypadku ubezpieczenia w wariancie rozszerzonym – osobom trzecim przez produkty wprowadzone do obrotu przez Ubezpieczonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub usługi nabyte przez osoby trzecie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

(możliwość rozszerzenia ochrony zgodnie z klauzulą 9);

9) wynikające z prowadzenia prac wyburzeniowych i rozbiórkowych lub używania młotów pneumatycznych, hydraulicznych, kafarów lub innych maszyn lub podobnych urządzeń powodujących drgania lub wibracje (możliwość rozszerzenia ochrony zgodnie z klauzulą 10);

10) będące następstwem utraty, zniszczenia lub zaginięcia dokumentów powierzonych Ubezpieczonemu w związku z prowadzoną przez niego działalnością (możliwość rozszerzenia ochrony zgodnie z klauzulą 11);

11) wyrządzone w podziemnych instalacjach lub urządzeniach w trakcie wykonywania prac lub usług przez Ubezpieczonego (możliwość rozszerzenia ochrony zgodnie z klauzulą 12);

12) spowodowane w związku z organizowaniem wszelkiego rodzaju imprez na ponad 50 osób licząc łącznie z obsługą imprezy (możliwość częściowego rozszerzenia ochrony zgodnie z klauzulą 13);

13) w pojazdach mechanicznych należących do osób trzecich, znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczonego lub wyposażeniu fabrycznym takich pojazdów (klauzula parkingowa dla działalności hotelarskiej – możliwość rozszerzenia ochrony zgodnie z klauzulą 14);

14) w rzeczach wniesionych przez gości hotelowych w z związku z prowadzeniem przez Ubezpieczonego działalności hotelarskiej (możliwość rozszerzenia ochrony zgodnie z klauzulą 15);

15) objęte odpowiedzialnością cywilną Ubezpieczonego będącego wspólnotą mieszkaniową za szkody wyrządzone członkom tej wspólnoty mieszkaniowej (możliwość rozszerzenia ochrony zgodnie z klauzulą 16);

16) wynikające z przeniesienia chorób zakaźnych i zakażeń (możliwość rozszerzenia ochrony zgodnie z klauzulą 17);

17) powstałe w związku z prowadzeniem działalności zawodowej aptekarza lub farmaceuty oraz za szkody objęte obowiązkowym ubezpieczeniem OC podmiotów realizujących czynności z zakresu zaopatrzenia w środki pomocnicze i wyroby medyczne, będące przedmiotami ortopedycznymi posiadających umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (możliwość rozszerzenia ochrony zgodnie z klauzulą 18);

18) objęte odpowiedzialnością cywilną członków Zarządu wspólnoty mieszkaniowej za szkody wyrządzone wspólnocie mieszkaniowej (możliwość rozszerzenia ochrony zgodnie z klauzulą 20);

19) objęte odpowiedzialnością cywilną biura rachunkowego za czyste straty finansowe powstałe w wyniku wykonywania przez Ubezpieczonego usług obsługi kadrowo płacowej oraz określonych czynności doradztwa podatkowego (możliwość rozszerzenia ochrony zgodnie z klauzulą 21);

20) mające postać czystych strat finansowych (możliwość rozszerzenia ochrony zgodnie z klauzulą 23) z zastrzeżeniem pkt 19).

3. Jeżeli zakres ubezpieczenia został za porozumieniem stron Umowy rozszerzony o klauzule dodatkowe określone w Załączniku nr 3 do niniejszych OWU, ochrona ubezpieczeniowa obejmuje zdarzenia lub szkody włączone do ubezpieczenia wyłącznie w zakresie wyraźnie wskazanym przez treść włączonej klauzuli.

4. Ubezpieczenie nie obejmuje i COMPENSA nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek zdarzeń zaistniałych na terytorium USA i Kanady oraz wszelkich terytoriów będących pod ich protektorem lub od nich zależnych.

§ 42. ŚWIADCZENIA

1. W przypadku, gdy zdarzenie objęte odpowiedzialnością oraz szkody będące jego następstwem powstały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, COMPENSA pokrywa także:

1) niezbędne koszty obrony sądowej Ubezpieczonego w postępowaniu cywilnym w związku ze zgłoszonymi przez poszkodowanego roszczeniami w sporze prowadzonym za zgodą COMPENSY. Ubezpieczeniem objęte są następujące koszty obrony sądowej:

a) koszty reprezentacji Ubezpieczonego w postępowaniu cywilnym – czyli honorarium jednego adwokata lub radcy prawnego z tytułu zastępstwa procesowego lub obrony, w wysokości minimalnego wynagrodzenia za czynności odpowiednio adwokata lub radcy prawnego, ustalonego zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa polskiego regulującymi jego wysokość; w braku takich przepisów stosuje się odpowiednie przepisy prawa Polskiego stanowiące podstawę do ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez odpowiednio adwokata lub radcę prawnego ustanowionego z urzędu;

b) koszty sądowe w sprawach cywilnych (zgodnie z ustawą o kosztach sądowych w sprawach cywilnych);

c) koszty procesu zasądzone od Ubezpieczonego na rzecz strony przeciwnej.

2) koszty wynagrodzenia ekspertów powołanych za zgodą COMPENSY w celu ustalenia okoliczności, przyczyn i rozmiaru szkody.

2. Koszty, o których mowa w ust. 1, pokrywane są w granicach sumy gwarancyjnej. W przypadku wyczerpania sumy gwarancyjnej koszty te pokrywane są w ramach dodatkowego limitu, nie więcej jednak niż do wysokości 5% sumy gwarancyjnej.

§ 43. SUMA GWARANCYJNA I LIMITY ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Suma gwarancyjna stanowi górną granicę odpowiedzialności COMPENSY za jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem limitów (podlimitów) odpowiedzialności wyznaczonych w ramach sumy gwarancyjnej dla niektórych rodzajów zdarzeń / szkód lub kosztów.

2. Suma gwarancyjna określana jest przez Ubezpieczającego.

3. W granicach sumy gwarancyjnej – w odniesieniu do określonych ryzyk, rodzajów szkód bądź z tytułu jednego zdarzenia – mogą zostać w Umowie określone indywidualne limity (podlimity) sumy gwarancyjnej.

4. Suma gwarancyjna ulega każdorazowemu zmniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania lub innego świadczenia, aż do jej całkowitego wyczerpania.

5. Wypłaty odszkodowań lub innych świadczeń w ramach poszczególnych limitów (podlimitów) sumy gwarancyjnej powodują redukcję tych limitów (podlimitów) i sumy gwarancyjnej.

6. Wysokość poszczególnych limitów (podlimitów) sumy gwarancyjnej zostaje ograniczona do wysokości zredukowanej, w następstwie wypłaty odszkodowań / innych świadczeń, sumy gwarancyjnej w przypadku łącznego zaistnienia poniższych czynników:

1) redukcja sumy gwarancyjnej nastąpiła na skutek wypłaty odszkodowań / innych świadczeń z tytułu szkody, dla której Umowa nie przewiduje limitu (podlimitu) sumy gwarancyjnej, oraz

2) redukcja sumy gwarancyjnej, wskazana w pkt 1), powoduje że suma gwarancyjna pozostała po ww. wypłacie jest niższa od wysokości

określonych w Umowie limitów (podlimitów) sumy gwarancyjnej wyznaczonych dla innego rodzaju szkód.

7. Limit odpowiedzialności za szkody będące następstwem działania promieniowania laserowego, poparzenia przez substancję chemiczną, zabiegów naświetlania w przypadku ubezpieczenia w zakresie podstawowym lub rozszerzonym wynosi 10.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

8. Na wniosek Ubezpieczającego i po opłaceniu dodatkowej składki suma gwarancyjna lub poszczególne limity (podlimity) sumy gwarancyjnej mogą zostać zwiększone lub uzupełnione za zgodą COMPENSY.

§ 44. USTALENIE WYSOKOŚCI I WYPŁATA ODSZKODOWANIA

1. COMPENSA wypłaca odszkodowanie lub inne świadczenie, na podstawie uznania roszczenia w oparciu o ocenę stanu faktycznego i prawnego, zawarcia ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.

2. COMPENSA wypłaci odszkodowanie lub inne świadczenie w kwocie odpowiadającej wysokości szkody lub krzywdy, w zakresie określonym w Umowie, nie więcej jednak niż do wysokości sumy gwarancyjnej określonej w dokumencie ubezpieczenia oraz do granic limitów tamże wskazanych.

3. O ile nie umówiono się inaczej, należne odszkodowanie wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 300 zł.

4. Franszyza redukcyjna określona w ust. 3 może zostać:

1) zniesiona lub zastąpiona franszyzą integralną za opłatą dodatkowej składki, bądź

2) podwojona za zniżką składki.

5. Postanowienie ust. 3 i 4 nie dotyczy:

a) szkód powstałych w pojazdach mechanicznych, w których stosuje się franszyzę redukcyjną w wysokości 10% wartości szkody jednak nie mniej niż 500 zł,

b) klauzul rozszerzających ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej, w których stosuje się dla danego rodzaju szkód wyłącznie franszyzy określone w treści danej klauzuli.

6. Jeżeli łączna wysokość wszystkich świadczeń po potrąceniu fransyz redukcyjnych przekracza wysokość sumy gwarancyjnej, COMPENSA wypłaca świadczenia w proporcji będącej udziałem pojedynczego świadczenia w łącznej sumie wszystkich świadczeń.

7. Zaspokojenie lub uznanie przez Ubezpieczonego roszczenia poszkodowanego nie wywołuje skutków prawnych względem COMPENSY, jeżeli COMPENSA nie wyraził na to uprzedniej zgody.

UBEZPIECZENIE SZYB I INNYCH PRZEDMIOTÓW OD STŁUCZENIA

§ 45. PRZEDMIOT I MIEJSCE UBEZPIECZENIA

1. Przedmiotem ubezpieczenia mogą być określone w Umowie oraz stanowiące własność Ubezpieczonego przedsiębiorcy lub znajdujące się w posiadaniu Ubezpieczonego przedsiębiorcy na podstawie innego tytułu prawnego nieuszkodzone, zainstalowane na stałe oraz zgodnie z przeznaczeniem:

1) stałe oszklenie zewnętrzne i wewnętrzne budynków, budowli i lokali;

2) szklane lub kamienne okładziny ścienne;

3) szklane lub kamienne elementy stanowiące część składową mebli, gablot, kontuarów;

4) szklane elementy kominków, płyt grzewczych, płyt indukcyjnych;

5) zamontowane na stałe lustra i witraże nie zabytkowe;

6) szklane lub kamienne budowle;

7) oszklenie reklamowe, szyldy, gabloty, tablice świetlne;

8) rurki neonowe;

9) lamy chłodnicze, lodówki, kolektory, baterie słoneczne i baterie fotowoltaiczne;

10) łózka solaryjne;

11) szyby w kabinach prysznicowych, z zastrzeżeniem § 48 ust. 2.

2. Mienie, o którym mowa w ust. 1, objęte jest ochroną ubezpieczeniową w miejscu ubezpieczenia określonym w Umowie.

§ 46. ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody będące następstwem zdarzeń polegających na stłuczeniu lub pęknięciu ubezpieczonego mienia, jeżeli do zdarzenia doszło w okresie ubezpieczenia.

2. W ramach ubezpieczenia COMPENSA zwraca również, w granicach sumy ubezpieczenia, udokumentowane koszty:

1) ustawienia rusztowań lub drabin umożliwiających wstawienie szyb w przypadku ich stłuczenia;

2) montażu, demontażu lub naprawy uszkodzonych instalacji świetlnych lub neonowych;

3) transportu;

4) odtworzenia znaków reklamowych i informujących na przedmiotach objętych ubezpieczeniem – jeżeli znajdowały się one na tym mieniu przed zdarzeniem i uległy uszkodzeniu lub zniszczeniu.

§ 47. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI SZCZEGÓLNE

Ubezpieczenie, oprócz wyłączeń odpowiedzialności wymienionych w § 77, nie obejmuje szkód:

1) powstałych w wyniku zadrapania, porysowania lub odprysnięcia kawałków powierzchni ubezpieczonych przedmiotów, o ile nie wpływa to na prawidłowe funkcjonowanie ubezpieczonego przedmiotu;

2) powstałych podczas montażu, wymiany lub demontażu ubezpieczonego przedmiotu;

3) powstałych podczas prac konserwacyjnych lub naprawczych;

4) będących następstwem niewłaściwego działania lub wady urządzeń oświetleniowych;

5) w szkłe stanowiącym osprzęt urządzeń technicznych lub jakichkolwiek rodzajów instalacji, z wyłączeniem urządzeń wymienionych w § 45 ust. 1 pkt 7);

6) w szybach zainstalowanych w środkach transportowych;

7) w szybach, przedmiotach szklanych, płytach ceramicznych i kamiennych przed ich ostatecznym zamontowaniem lub zainstalowaniem w miejscu ubezpieczenia;

8) w szklanych i kamiennych wykładzinach podłogowych.

§ 48. SUMA UBEZPIECZENIA I LIMITY ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Suma ubezpieczenia szyb i innych przedmiotów od stłuczenia ustalana jest wg systemu na pierwsze ryzyko i nie może przekroczyć 50.000 zł.

2. Limit odpowiedzialności za szkody w kabinach prysznicowych w ramach sumy ubezpieczenia wynosi 2.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

3. Sumę ubezpieczenia określa Ubezpieczający przy uwzględnieniu przewidywanych kosztów demontażu, montażu i transportu, ustawienia rusztowań lub drabin oraz wykonania znaków reklamowych i informujących na przedmiotach objętych ubezpieczeniem.

§ 49. USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

1. Wysokość odszkodowania ustala się na podstawie cen z dnia powstania zdarzenia przyjmując wartość przedmiotów tego samego rodzaju,

gatunku, materiału i wymiarów, według cen zakupu lub kosztów naprawy, z uwzględnieniem postanowień § 3 ust. 10 i 11, zakresu rzeczywistych uszkodzeń oraz:

- 1) kosztów demontażu i montażu;
  - 2) kosztów transportu;
  - 3) kosztów odtworzenia napisów, ozdób i liter według wzorów istniejących przed powstaniem szkody;
  - 4) kosztów ustawienia rusztowań lub drabin umożliwiających wstawienie szyb, montaż, demontaż, bądź naprawę instalacji świetlnych lub neonowych.
2. O ile nie umówiono się inaczej, należne odszkodowanie wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 100 zł.
3. Franszyza redukcyjna określona w ust. 2 może zostać:
- 1) zniesiona lub zastąpiona franszyzą integralną za opłatą dodatkowej składki bądź
  - 2) podwojona za zniżką składki.

UBEZPIECZENIE NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW

§ 50. PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest życie i zdrowie Ubezpieczonego.

2. Na potrzeby niniejszych OWU oraz wyliczania składek ubezpieczeniowych wprowadza się cztery klasy ryzyka, w zależności od stopnia ryzyka wynikającego z rodzaju wykonywanej przez Ubezpieczonego pracy lub – w przypadku sekcji i klubów sportowych – uprawianej dyscypliny sportowej:

a) I klasa ryzyka obejmuje:

osoby wykonujące wyłącznie prace umysłowe, zatrudnione w biurze, placówkach naukowych, kulturalnych lub oświatowych (z wyjątkiem nauczycieli wychowania fizycznego), osoby zawodowo grające w szachy, brydż sportowy, osoby będące pisarzami, duchownymi, młodzieżą uczącą się do 26 roku życia (w dacie zawarcia Umowy) oraz osoby wykonujące zawody nie wymienione w II klasie ryzyka;

b) II klasa ryzyka obejmuje:

osoby wykonujące prace fizyczne, zatrudnione w budownictwie, przemyśle ciężkim, leśnictwie przy pozyskiwaniu drewna, rolnictwie, żegludze, pogotowiu gazowym, elektrycznym lub energetycznym, a także osoby wykonujące zawód kierowcy, pilota wycieczek, przewodnika turystycznego, artysty cyrkowego, a także nauczyciele wychowania fizycznego;

c) III klasa ryzyka obejmuje:

osoby zawodowo lub profesjonalnie uprawiające następujące dyscypliny sportowe: badminton, baseball wraz z jego odmianami, biegi na orientację, bilard, golf, snooker, kreglarstwo, krykiet, łucznictwo, ringo, squash, taniec towarzyski, tenis stołowy, tenis ziemny, wędkarstwo oraz instruktorzy lub osoby będące trenerami ww. dyscyplin sportowych;

d) V klasa ryzyka obejmuje:

osoby zawodowo lub profesjonalnie uprawiające dyscypliny sportowe inne niż wymienione w III klasie ryzyka lub będące instruktorami lub trenerami tych dyscyplin sportowych.

3. Ubezpieczeniem nie mogą być objęte osoby wykonujące następujące zawody:

- 1) członkowie załóg statków morskich lub śródlądowych lub nurkowie;
- 2) członkowie załóg statków powietrznych;
- 3) członkowie załóg morskich platform wiertniczych;
- 4) pracownicy agencji ochrony;
- 5) personel wojskowy;

6) funkcjonariusze Policji lub Straży Miejskiej;

7) funkcjonariusze Straży Pożarnej;

8) funkcjonariusze straży granicznej, służby więziennej, służby celnej;

9) funkcjonariusze straży leśnej;

10) funkcjonariusze służby ochrony kolei.

4. Ubezpieczeniem nie mogą zostać objęte osoby, które ukończyły 67 rok życia, chyba że ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków było przez nie bezszkodowo kontynuowane w COMPENSIE nieprzerwanie przez okres 3 lat przed ukończeniem 67 roku życia.

§ 51. ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Ochroną ubezpieczeniową objęte są:

1) trwały uszczerbek na zdrowiu Ubezpieczonego będący następstwem nieszczęśliwego wypadku;

2) śmierć Ubezpieczonego na skutek nieszczęśliwego wypadku.

2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje nieszczęśliwe wypadki, które miały miejsce w okresie ubezpieczenia. Ubezpieczenie obejmuje nieszczęśliwe wypadki zaistniałe na terytorium całego świata, z zastrzeżeniem ustępu 5 i 6.

3. Zakresem ochrony ubezpieczeniowej po opłacie dodatkowej składki może zostać objęty trwały uszczerbek na zdrowiu lub śmierć Ubezpieczonego powstały w następstwie zawału serca lub udaru mózgu, jednakże ochrona w ww. zakresie może zostać rozszerzona wyłącznie w przypadku osób w wieku do 55 lat, o ile w ciągu 24 miesięcy poprzedzających zawarcie Umowy u Ubezpieczonego nie zdiagnozowano choroby układu sercowo-naczyniowego (w tym nadciśnienia tętniczego lub choroby wieńcowej) lub cukrzycy. W przypadku rozszerzenia ochrony z tytułu danej Umowy w zakresie określonym powyżej, zawał serca i udar mózgu uznaje się w ramach takiej Umowy za nieszczęśliwy wypadek.

4. Umowę można zawrzeć w zakresie pełnym lub ograniczonym.

5. Zakres pełny obejmuje odpowiedzialność COMPENSY za określone w ust. 1 następstwa nieszczęśliwych wypadków zaistniałych podczas wykonywania określonej w Umowie pracy zawodowej, w drodze z domu do pracy lub w drodze powrotnej z pracy do domu oraz podczas wykonywania czynności życia prywatnego.

6. Zakres ograniczony obejmuje odpowiedzialność COMPENSY za określone w ust. 1 następstwa nieszczęśliwych wypadków zaistniałe podczas wykonywania określonej w Umowie pracy zawodowej oraz w drodze z domu do pracy i w drodze powrotnej z pracy do domu.

§ 52. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI SZCZEGÓLNE

1. Ubezpieczenie, poza wyłączeniami, o których mowa w § 77, nie obejmuje trwałego uszczerbku na zdrowiu lub śmierci Ubezpieczonego w następstwie:

1) popełnienia lub usiłowania popełnienia przez Ubezpieczonego przestępstwa;

2) użycia przez Ubezpieczonego broni palnej;

3) posługiwania się przez Ubezpieczonego wszelkiego rodzaju petardami i środkami lub materiałami wybuchowymi;

4) czynnego udziału Ubezpieczonego w zakładach lub bójkach, za wyjątkiem działania w obronie koniecznej;

5) choroby psychicznej, zaburzeń psychicznych lub schorzenia wynikającego z uzależnienia od środków psychoaktywnych, choroby układu nerwowego lub choroby o podłożu lękowym;

6) zatrucia alkoholem, narkotykami, nikotyną, innymi środkami odurzającymi lub psychotropowymi;

7) prowadzenia przez Ubezpieczonego pojazdu lub obsługi maszyny bez wymaganego uprawnienia;

8) wykonywania przez Ubezpieczonego prac rozbiórkowych, prac na wysokości, prac przy wykonywaniu tuneli, prac związanych z działalnością wydobywczą lub materiałami wybuchowymi;

9) uczestnictwa w wyścigach pojazdów lądowych, morskich lub powietrznych;

10) trzęsienia ziemi.

2. Ponadto ubezpieczeniem nie są objęte:

1) skutki nieszczęśliwych wypadków w postaci utraty płodu bądź powikłań ciąży;

2) skutki samobójstwa lub samookaleczenia;

3) skutki nieszczęśliwych wypadków doznanych przez Ubezpieczonego w wyniku nieprzestrzegania zaleceń lekarza lub niezaleconego przez lekarza użycia leków;

4) skutki nieszczęśliwych wypadków powstałych po użyciu przez Ubezpieczonego alkoholu, pozostawaniu przez Ubezpieczonego w stanie nietrzeźwości, po użyciu narkotyków lub innych środków odurzających, chyba że nieszczęśliwy wypadek nie był następstwem użycia lub spożycia ww. substancji;

5) skutki nieszczęśliwych wypadków będące następstwem uprawiania sportów ekstremalnych;

6) następstwa infekcji;

7) następstwa uszkodzenia dysków międzykręgowych;

8) następstwa zatrucia przewodu pokarmowego;

9) śmierć lub trwały uszczerbek na zdrowiu powstałe w następstwie niewłaściwego leczenia albo niewłaściwie wykonanych zabiegów na ciele, z tym że ochrona ubezpieczeniowa istnieje, jeżeli leczenie lub zabiegi były następstwem nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową;

10) zawał serca oraz udar mózgu, z zastrzeżeniem postanowień § 51 ust. 3.

3. Świadczenia wynikające z niniejszego ubezpieczenia nie przysługują osobie, która spowodowała lub przyczyniła się do śmierci Ubezpieczonego.

4. Odpowiedzialnością COMPENSY nie jest objęte zadośćuczynienie za doznany ból, cierpienie fizyczne lub moralne oraz straty materialne polegające na utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu rzeczy należących do Ubezpieczonego powstałe w związku z nieszczęśliwym wypadkiem.

5. COMPENSA przy ustalaniu świadczeń z tytułu ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków stosuje następujące franszyzy integralne:

1) w przypadku Ubezpieczonych zaliczanych do III i IV klasy ryzyka – w wysokości do 10% trwałego uszczerbku na zdrowiu u Ubezpieczonych;

2) w przypadku Ubezpieczonych zaliczanych do I i II klasy ryzyka – w wysokości do 5% trwałego uszczerbku na zdrowiu, jednakże wyłącznie jeżeli ich suma ubezpieczenia przypadająca na jednego ubezpieczonego równa jest lub przewyższa kwotę 50.000 zł.

RODZAJE ŚWIADCZEŃ

§ 53. ŚWIADCZENIA PODSTAWOWE

1. Z tytułu ubezpieczenia przysługują następujące rodzaje świadczeń:

1) świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku w wysokości 100% sumy ubezpieczenia;

2) świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku:

a) jeżeli Ubezpieczony wskutek nieszczęśliwego wypadku doznał 100% trwałego uszczerbku na zdrowiu, COMPENSA wypłaci świadczenie w wysokości aktualnej na dzień powstania nieszczęśliwego wypadku sumy ubezpieczenia;

b) jeżeli Ubezpieczony wskutek nieszczęśliwego wypadku doznał częściowego trwałego uszczerbku na zdrowiu (poniżej 100%) COMPENSA, wypłaci taki procent sumy ubezpieczenia, jaki odpowiada procentowi trwałego uszczerbku na zdrowiu.

2. COMPENSA, w granicach sumy ubezpieczenia, dokonuje również zwrotu kosztów:

1) naprawy lub nabycia środków pomocniczych, protez i innych przedmiotów ortopedycznych oraz kosztów odbudowy stomatologicznej zębów – do wysokości 25% sumy ubezpieczenia, jednakże nie więcej niż do kwoty 3.000 zł, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3 poniżej;

2) przeszkolenia zawodowego inwalidów – do wysokości 25% sumy ubezpieczenia, jednakże nie więcej niż do kwoty 3.000 zł.

3. Zwrot kosztów odbudowy stomatologicznej zębów nie może przekroczyć kwoty 400 zł za każdy ząb.

4. Koszty nabycia środków pomocniczych, protez i innych przedmiotów ortopedycznych, jak również koszty przeszkolenia zawodowego inwalidów zwracane są wyłącznie w przypadku, gdy:

1) są niezbędne z medycznego punktu widzenia;

2) stanowią następstwo nieszczęśliwego wypadku (a w przypadku określonym w ust. 2 – zawału serca lub udaru mózgu).

5. Koszty, o których mowa w ust. 3 i 4, zwracane są wyłącznie w przypadku, gdy nie zostały pokryte z powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego lub ubezpieczeń społecznych.

§ 54. ŚWIADCZENIA DODATKOWE

1. Po opłaceniu dodatkowej składki, zakres świadczeń wypłacanych w następstwie nieszczęśliwego wypadku może zostać rozszerzony o:

1) zwrot kosztów leczenia;

2) dzienne świadczenie szpitalne;

3) zwrot udokumentowanych kosztów rehabilitacji w wyspecjalizowanych placówkach medycznych;

4) jednorazowe świadczenie z tytułu trwałej utraty zdolności do wykonywania pracy;

5) zasiłek dzienny z tytułu czasowej, pełnej niezdolności do wykonywania pracy lub nauki.

2. Ubezpieczenie obejmuje wyłącznie zwrot kosztów leczenia, które:

1) stanowiły następstwo nieszczęśliwego wypadku;

2) były niezbędne z medycznego punktu widzenia;

3) zostały poniesione na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Zwrot kosztów leczenia przysługuje do wysokości 20% sumy ubezpieczenia.

4. Dienne świadczenie szpitalne przysługuje:

1) w przypadku trwającego co najmniej 72 godziny pobytu Ubezpieczonego w szpitalu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w następstwie nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową. Dienne świadczenie szpitalne nie przysługuje w przypadku pobytu Ubezpieczonego w sanatoriach, szpitalach uzdrowiskowych, ośrodkach rehabilitacyjnych, domach opieki lub hospicjach;

2) od pierwszego dnia pobytu w szpitalu, jednak nie dłużej niż za okres 90 dni.

5. Dienne świadczenie szpitalne przysługuje w wysokości 0,15% sumy ubezpieczenia za każdy dzień pobytu w szpitalu.

6. Zwrot kosztów rehabilitacji w wyspecjalizowanych placówkach medycznych przysługuje w przypadku gdy:

1) konieczność poddania się rehabilitacji stanowiła następstwo nieszczęśliwego wypadku;

2) koszty rehabilitacji zostały poniesione na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

7. Koszty rehabilitacji zwracane są do wysokości 5% sumy ubezpieczenia.
8. Jednorazowe świadczenie z tytułu trwałej utraty zdolności do wykonywania pracy przysługuje jeżeli utrata zdolności do wykonywania pracy stanowiła następstwo nieszczęśliwego wypadku.
9. Jednorazowe świadczenie z tytułu trwałej utraty zdolności do wykonywania pracy przysługuje w wysokości 100% sumy ubezpieczenia.
10. Zasiłek dzienny z tytułu czasowej, pełnej niezdolności do wykonywania pracy lub nauki przysługuje, jeżeli była ona następstwem nieszczęśliwego wypadku. Zasiłek ten przysługuje od 10 dnia po nieszczęśliwym wypadku, a jeżeli niezdolność do pracy lub nauki trwała co najmniej 30 dni – od następnego dnia po nieszczęśliwym wypadku, nie dłużej jednak niż przez okres 90 dni od dnia nieszczęśliwego wypadku – w wysokości 0,15% sumy ubezpieczenia za każdy dzień niezdolności do pracy lub nauki.

§ 55. FORMA UMOWY UBEZPIECZENIA

1. Umowa może mieć charakter indywidualny lub grupowy.
2. Umowa grupowa może zostać zawarta w formie:
  - 1) imiennej – na podstawie imiennego wykazu Ubezpieczonych stanowiącego załącznik do Umowy;
  - 2) bezimiennej – wyłącznie w odniesieniu do ubezpieczeń grupowych, w których ubezpieczeniem objętych zostało 100% osób należących do określonej w Umowie grupy, z wyłączeniem osób, które zgodnie z § 50 ust. 3 i 4 nie mogą być objęte ubezpieczeniem.

§ 56. SUMA UBEZPIECZENIA

1. W Umowach grupowych, określa się odrębną sumę ubezpieczenia dla świadczeń podstawowych oraz odrębne sumy ubezpieczenia dla każdego świadczenia dodatkowego objętego Umową.
2. Suma ubezpieczenia określone w Umowie stanowią górną granicę odpowiedzialności COMPENSY wobec Ubezpieczonego za jedno i wszystkie nieszczęśliwe wypadki w okresie ubezpieczenia i każdorazowo ulega redukcji w następstwie wypłaty świadczenia.
3. W Umowach grupowych, określona w Umowie suma ubezpieczenia jest jednakowa dla każdego Ubezpieczonego.
4. Suma ubezpieczenia określona w Umowie nie może być niższa niż 5.000 zł i nie może być wyższa niż 100.000 zł, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. Suma ubezpieczenia stanowi wielokrotność 1.000 zł.
6. Dla świadczeń dodatkowych ustala się odrębne sumy ubezpieczenia odpowiadające procentowi wysokości sumy ubezpieczenia określonej dla świadczeń podstawowych.

§ 57. USTALANIE WYSOKOŚCI ŚWIADCZENIA

1. COMPENSA wypłaca świadczenie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z Umowy, w wyniku ustaleń dokonanych w postępowaniu likwidacyjnym, zawartej ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.
2. Uprawniony z Umowy zobowiązany jest udostępnić COMPENSIE posiadaną dokumentację lekarską oraz współpracować z COMPENSĄ w toku postępowania likwidacyjnego udzielając niezbędnych informacji, o które wnioskowała COMPENSA, jeżeli są one niezbędne do ustalenia istnienia i zakresu odpowiedzialności COMPENSY.
3. Oceny stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu dokonywana jest w oparciu o tabelę procentowego trwałego uszczerbku na zdrowiu obowiązującą w COMPENSIE, dostępną na stronie www.compensa.pl.
4. Ustalenie związku przyczynowego pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a trwałym uszczerbkiem na zdrowiu lub śmiercią następuje na podstawie zebranych w postępowaniu likwidacyjnym dowodów, w tym dokumentacji medycznej.

5. W razie utraty lub uszkodzenia organu, układu lub narządu, którego funkcje były już upośledzone wskutek wcześniejszego wypadku lub stanu chorobowego, procent trwałego uszczerbku na zdrowiu dotyczący tego organu, układu lub narządu zostanie zmniejszony odpowiednio o procent uszczerbku na zdrowiu istniejący przed nieszczęśliwym wypadkiem objętym Umową.

6. Zasiłek dzienny z tytułu czasowej, pełnej niezdolności do wykonywania pracy lub nauki wypłacany jest na podstawie zaświadczenia lekarskiego. COMPENSIE przysługuje prawo do odmowy wypłaty całości lub części świadczenia w przypadku stwierdzenia, iż w czasie niezdolności do pracy lub nauki Ubezpieczony wykonywał pracę zawodową lub uczęszczał na zajęcia szkolne, jednakże wyłącznie za okres, w którym wykonywał on pracę lub pobierał naukę.

7. Podstawą wypłaty świadczenia z tytułu trwałej utraty zdolności do wykonywania pracy jest ostateczne orzeczenie lekarza orzecznika ZUS, stwierdzające trwałą niezdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy zarobkowej.

8. Podstawą wypłaty dziennego świadczenia szpitalnego jest karta informacyjna leczenia szpitalnego.

9. Dienne świadczenie szpitalne wypłacane jest po zakończeniu leczenia szpitalnego.

10. Przy ustalaniu wysokości świadczeń z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu bądź trwałej utraty zdolności do wykonywania pracy nie uwzględnia się rodzaju pracy lub innych czynności wykonywanych przez Ubezpieczonego.

11. Koszty leczenia oraz koszty rehabilitacji zwracane są na podstawie oryginałów rachunków.

12. Należne odszkodowanie z tytułu kosztów leczenia oraz kosztów rehabilitacji wliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 20% poniesionych kosztów leczenia oraz kosztów rehabilitacji.

13. W ramach ubezpieczenia COMPENSA zwraca Ubezpieczonemu udokumentowane koszty dodatkowych badań lekarskich zleconych przez COMPENSĘ i niezbędnych w celu ustalenia prawa Ubezpieczonego do świadczenia z Umowy i wysokością tego świadczenia, z wyłączeniem badań genetycznych.

§ 58. UPRAWNIENI DO OTRZYMANIA ŚWIADCZENIA

1. Świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, jednorazowe świadczenie z tytułu trwałej utraty zdolności do wykonywania pracy, zasiłek dzienny z tytułu czasowej pełnej niezdolności do pracy lub nauki oraz dienne świadczenie szpitalne wypłacane jest Ubezpieczonemu.

2. Jeżeli Ubezpieczony zmarł przed otrzymaniem świadczeń, o których mowa w ust. 1, jeśli za życia dokonał zgłoszenia szkody a śmierć Ubezpieczonego nie było następstwem nieszczęśliwego wypadku, wskazane powyżej świadczenia wypłaca się Uprawnionemu. W przypadku świadczeń wymagających ustalenia stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu, jeżeli trwały uszczerbek na zdrowiu nie został ustalony przed śmiercią Ubezpieczonego, przyjmuje się przypuszczalny stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu ustalony na podstawie istniejącej dokumentacji medycznej dotyczącej nieszczęśliwego wypadku.

3. Świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego wypłaca się Uprawnionemu wskazanemu imiennie przez Ubezpieczonego.

4. Ubezpieczony może w każdym czasie dokonać zmiany Uprawnionego poprzez złożenie stosownego oświadczenia COMPENSIE.

5. Koszty nabycia środków pomocniczych, protez i innych przedmiotów, koszty przeszkolenia zawodowego inwalidów, koszty leczenia oraz koszty rehabilitacji zwracane są osobie, która je poniosła.

6. Jeżeli w chwili śmierci Ubezpieczonego nie ma Uprawnionego do otrzymania świadczenia, świadczenie przysługuje członkom rodziny zmarłego w następującej kolejności:

- 1) małżonkowi – w całości;
- 2) dzieciom – w częściach równych;
- 3) rodzicom – w częściach równych;
- 4) innym ustawowym spadkobiercom zmarłego – w częściach równych.

UBEZPIECZENIE MIENIA W TRANSPORCIE KRAJOWYM (CARGO)

§ 59. PRZEDMIOT I MIEJSCE UBEZPIECZENIA

1. Przedmiotem ubezpieczenia może być mienie stanowiące własność lub znajdujące się w posiadaniu Ubezpieczonego przedsiębiorcy na podstawie innego tytułu prawnego przewożone transportem drogowym wykonywanym na terenie Rzeczypospolitej Polskiej na ryzyko Ubezpieczonego transportem własnym lub transportem zawodowym.

2. Mienie, o którym mowa w ust. 1, objęte jest ubezpieczeniem:

- a) od chwili rozpoczęcia załadunku do chwili zakończenia rozładunku w miejscu przeznaczenia, pod warunkiem, że rozpoczęcie załadunku/rozładunku ma miejsce w czasie nie dłuższym niż 12 godzin przed rozpoczęciem/po zakończeniu przewozu;
- b) w czasie niezbędnego przeładunku oraz w czasie niezbędnego przejściowego składowania (do 7 dni) na trasie transportu, w czasie przewozu.

§ 60. ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje zdarzenia powstałe podczas transportu mienia wykonywanego w okresie ubezpieczenia, jednakże wyłącznie jeżeli do zdarzenia doszło bezpośrednio wskutek następujących ryzyk:

- 1) wypadku pojazdu mechanicznego stanowiącego środek transportu;
- 2) rabunku;
- 3) wandalizmu;
- 4) pożaru;
- 5) uderzenia pioruna;
- 6) wybuchu;
- 7) upadku statku powietrznego;
- 8) wiatru;
- 9) powodzi;
- 10) gradu;
- 11) osunięcia się ziemi;
- 12) zapadania się ziemi;
- 13) lawiny;
- 14) trzęsienia ziemi;
- 15) upadku na pojazd mechaniczny przedmiotu innego niż transportowany.

2. Na wniosek Ubezpieczającego do zakresu ubezpieczenia, zgodnie z Załącznikiem nr 2 do niniejszych OWU, mogą zostać włączone następujące klauzule:

- 1) kradzieżowa;
- 2) rozszerzająca odpowiedzialność o kraje UE, Wielką Brytanię, Szwajcarię, Norwegię i Islandię;
- 3) załadunku, przeładunku i rozładunku;
- 4) aktów terroru, strajków, zamieszek i rozruchów.

§ 61. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI SZCZEGÓLNE

1. Ubezpieczenie, oprócz wyłączeń odpowiedzialności wymienionych w § 77, nie obejmuje szkód powstałych wskutek:

- 1) braku miary lub wagi, wady ukrytej lub naturalnych właściwości mienia w granicach obowiązujących norm ubytku naturalnego;
- 2) niewłaściwego załadowania, składowania, wyładowania, opakowania lub zamocowania mienia;
- 3) dokonania załadunku, przeładunku, rozładunku:
  - a) przez osoby zatrudnione przez Ubezpieczonego przedsiębiorcę do tych czynności, jeżeli nie posiadały one odpowiednich uprawnień a powstanie szkody było następstwem braku umiejętności po stronie ww. osób;
  - b) za pomocą urządzeń niesprawnych lub nieposiadających aktualnego badania technicznego, jeśli Ubezpieczony przedsiębiorca był odpowiedzialny za zapewnienie sprawności oraz uzyskanie badań technicznych a powstanie szkody było następstwem niesprawności ww. urządzeń;
- 4) użycia pojazdu nieprzystosowanego do przewozu danego rodzaju mienia lub niesprawnego technicznie;
- 5) opóźnień w przewozie;
- 6) kradzieży z włamaniem, o ile nie włączona została do Umowy klauzula kradzieżowa.

2. COMPENSA nie odpowiada ponadto za zdarzenia powstałe podczas transportu dokonywanego wyłącznie w obrębie miejsca ubezpieczenia.

3. Ubezpieczenie nie obejmuje szkód powstałych w:

- 1) wartościach pieniężnych;
- 2) dziełach sztuki, antykach, zbiorach kolekcjonerskich, filatelistycznych, numizmatycznych, muzealnych;
- 3) dokumentach, aktach, rękopisach, księgach, rysunkach, planach, pieczętkach, danyh;
- 4) prototypach, modelach poglądowych, wzorach;
- 5) materiałach wybuchowych, sztucznych ogniach, petardach, broni lub amunicji;
- 6) wyrobach alkoholowych lub tytoniowych powyżej 10.000 zł,
- 7) inwentarzu żywym;
- 8) przesyłkach pocztowych lub kurierskich;
- 9) przypadku transportu zwłok;
- 10) materiałów niebezpiecznych, paliwach płynnych lub gazowych;
- 11) pojazdach mechanicznych;
- 12) przypadku transportu dokonywanego w ramach handlu obwoźnego;
- 13) mieniu uszkodzonym lub zdekompletowanym;
- 14) mieniu używanym, jednakże wyłącznie w zakresie szkód wynikających z dotychczasowego (przed wystąpieniem zdarzenia objętego ubezpieczeniem) użytkowania tego mienia;
- 15) mieniu przesiedleńczym;
- 16) urządzeniach trwale przymocowanych do pojazdów transportujących;
- 17) urządzeniach i pojazdach w czasie holowania;
- 18) czasie transportu wykonywanego pojazdami stanowiącymi własność prywatną pracowników Ubezpieczonego.

§ 62. SUMA UBEZPIECZENIA I LIMITY ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Suma ubezpieczenia powinna odpowiadać maksymalnej przewidywanej wartości mienia, które będzie przewożone na pojedynczym pojeździe mechanicznym stanowiącym środek transportu w okresie ubezpieczenia.

2. Suma ubezpieczenia nie może być wyższa niż 300.000 zł.

3. Limit odpowiedzialności za szkody będące następstwem wandalizmu ograniczony jest do równowartości 5% sumy ubezpieczenia mienia

w transporcie, nie więcej jednak niż 5.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

4. Sumę ubezpieczenia ustala się na podstawie wartości mienia określonej w fakturze lub innym dokumencie sprzedaży albo wartości ustalonej na podstawie faktycznych kosztów wytworzenia tego mienia, wraz z kosztami dostarczenia mienia do miejsca przeznaczenia.

§ 63. USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

1. Wysokość odszkodowania ustala się według:

1) w pierwszej kolejności – wartości mienia określonej w fakturze lub innym dokumencie sprzedaży;

2) jeżeli nie jest możliwe ustalenie wartości zgodnie z pkt. 1) – wartości mienia tego samego rodzaju i gatunku w miejscu i czasie jego nadania.

2. W razie braku możliwości ustalenia wysokości odszkodowania w sposób określony w ust. 1, wysokość odszkodowania ustala rzeczoznawca.

3. Wysokość odszkodowania uwzględnia potrącenie kwoty odpowiadającej wartości pozostałości, jeżeli uszkodzone mienie posiada wartość handlową, nadaje się do dalszego użytku lub przeróbki.

4. Jeżeli uszkodzone mienie nadaje się do naprawy, wartość odszkodowania ustala się w wysokości kosztów jego naprawy.

5. Należne odszkodowanie, o ile nie umówiono się inaczej, wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 300 zł.

6. Franszyza redukcyjna określona w ust. 5 może zostać:

1) zniesiona lub zastąpiona franszyzą integralną za opłatą dodatkowej składki bądź

2) podwojona za zniżką składki.

7. Postanowienie ust. 5 i 6 nie dotyczy klauzul rozszerzających ubezpieczenie mienia w transporcie krajowym, w których stosuje się wyłącznie franszyzy określone w treści danej klauzuli.

UBEZPIECZENIE ASSISTANCE

§ 64. PRZEDMIOT I MIEJSCE UBEZPIECZENIA

1. Umowa w zakresie ubezpieczenia assistance może zostać zawarta, o ile Umowa obejmuje również ubezpieczenie:

1) mienia od ognia i innych zdarzeń losowych lub

2) mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku, lub

3) sprzętu elektronicznego, lub

4) mienia od wszystkich ryzyk, lub

5) odpowiedzialności cywilnej, lub

6) następstw nieszczęśliwych wypadków.

2. Ubezpieczający może zawrzeć Umowę w zakresie ubezpieczenia assistance w wariantie podstawowym lub rozszerzonym. Wariant podstawowy ubezpieczenia różni się od wariantu rozszerzonego ubezpieczenia wysokością limitów odpowiedzialności z tytułu świadczeń assistance oraz zakresem ubezpieczenia w ramach pomocy określonej w ust. 3 pkt 3.

3. Przedmiotem ubezpieczenia assistance jest organizacja i pokrycie kosztów świadczeń assistance w zakresie:

1) pomocy technicznej w firmie (pomoc techniczna);

2) pomocy medycznej (pomoc medyczna);

3) pomocy informacyjnej, a w wariantie rozszerzonym – pomocy informacyjno-organizacyjnej.

4. Świadczenia z ubezpieczenia assistance przysługują w przypadku wystąpienia w okresie ubezpieczenia zdarzenia określonego dla danego świadczenia zgodnie z tabelą świadczeń określoną w § 65 ust. 2 lub tabelą określoną w § 66 ust. 3, przy czym w ramach:

1) pomocy medycznej ochroną ubezpieczeniową objęte są wyłącznie zdarzenia, do których doszło podczas wykonywania przez Ubezpieczonego obowiązków pracowniczych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej na rzecz Ubezpieczonego przedsiębiorcy;

2) pomocy informacyjnej i pomocy technicznej ochroną ubezpieczeniową objęte są wyłącznie zdarzenia, do których doszło w miejscu ubezpieczenia wskazanym w Umowie.

5. Świadczenia są realizowane przez COMPENSĘ za pośrednictwem Centrum Alarmowego w następującym czasie, licząc od zgłoszenia Centrum Alarmowemu zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia:

1) w ramach pomocy technicznej – w ciągu 3 godzin lub w terminie uzgodnionym pomiędzy Ubezpieczonym a Centrum Alarmowym;

2) w ramach pomocy medycznej – w ciągu 4 godzin lub w terminie uzgodnionym pomiędzy Ubezpieczonym a Centrum Alarmowym;

3) w ramach pomocy informacyjnej:

a) w razie zgłoszenia w dniu roboczym (od poniedziałku do piątku, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy), między godziną 9.00 a 17.00: 2 godzin, lub w terminie uzgodnionym pomiędzy Ubezpieczonym a Centrum ALARMOWYM;

b) w razie zgłoszenia w dniu roboczym po godzinie 17.00, w sobotę, niedzielę lub dzień ustawowo wolnych od pracy: następnego dnia roboczego.

6. Jeżeli świadczenie przysługujące w ramach ubezpieczenia nie zostanie zrealizowane w czasie określonym w ust. 5, COMPENSA pokrywa koszty poniesione samodzielnie przez Ubezpieczonego w celu zorganizowania świadczeń we własnym zakresie, jednakże wyłącznie w zakresie objętym ubezpieczeniem i do wysokości limitów odpowiedzialności dla danego rodzaju świadczenia oraz nie wyższym niż w wysokości kosztów odpowiadających rynkowym kosztom organizacji danego rodzaju świadczenia (w danym miejscu i czasie).

7. Koszty, o których mowa w ust. 6, pokrywane są na podstawie dostarczonych przez Ubezpieczonego rachunków lub faktur.

§ 65. ZAKRES UBEZPIECZENIA POMOCY TECHNICZNEJ

1. W ramach pomocy technicznej COMPENSA, za pośrednictwem Centrum Alarmowego, z organizuje następujące świadczenia:

1) interwencja specjalisty (ślusarza, hydraulika, elektryka, dekarza, murarza, szklarza, technika urządzeń grzewczych lub klimatyzacyjnych) w celu usunięcia skutków zdarzenia lub zabezpieczenia mienia przed powiększeniem się skutków zdarzenia – Centrum Alarmowe organizuje i pokrywa koszty dojazdu oraz robocizny specjalisty spośród wskazanych powyżej, odpowiedniego ze względu na rodzaj zdarzenia w miejscu ubezpieczenia (ubezpieczenie nie obejmuje kosztów części zamiennych i materiałów użytych do naprawy);

2) dozór mienia – w przypadku, gdy w następstwie zdarzenia zachodzi konieczność zabezpieczenia mienia znajdującego się w miejscu ubezpieczenia przed utratą lub uszkodzeniem, Centrum Alarmowe organizuje i pokrywa koszty dozoru mienia w lokalu znajdującym się w miejscu ubezpieczenia przez profesjonalną firmę ochroniarską;

3) transport mienia – jeżeli na skutek zdarzenia lokal znajdujący się w miejscu ubezpieczenia nie nadaje się do użytkowania i zachodzi konieczność zabezpieczenia mienia Ubezpieczonego poza miejscem ubezpieczenia, Centrum Alarmowe organizuje i pokrywa koszty przewiezienia tego mienia z miejsca ubezpieczenia do miejsca wyznaczonego przez Ubezpieczonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

4) organizacja lokalu zastępczego – jeżeli na skutek zdarzenia lokal znajdujący się w miejscu ubezpieczenia nie nadaje się do użytkowania,

Centrum Alarmowe skontaktuje się z 3 agencjami wynajmu lokali przystosowanych do prowadzenia działalności gospodarczej Ubezpieczonego i przedstawi Ubezpieczonemu oferty agencji nieruchomości przygotowane na podstawie specyfikacji lokalu określonej przez Ubezpieczonego. Wszelkie koszty związane z ewentualnym nabyciem, wynajmem, objęciem w posiadanie lub użytkowaniem lokalu zastępczego ponosi Ubezpieczony;

5) pomoc informatyka – Centrum Alarmowe organizuje i pokrywa koszty dojazdu i robocizny informatyka w celu naprawy uszkodzonego w następstwie zdarzenia sprzętu elektronicznego w postaci monitora i jednostki centralnej znajdującego się w miejscu ubezpieczenia, a jeżeli naprawa na miejscu nie jest możliwa, organizuje i pokrywa koszty transportu sprzętu do najbliższego serwisu naprawczego. Koszty naprawy w serwisie oraz koszty części zamiennych i materiałów eksploatacyjnych pokrywa Ubezpieczony. Ochroną ubezpieczeniową nie jest objęty sprzęt, którego wiek w dacie zawarcia Umowy przekracza 5 lat (zgodnie z dowodem zakupu lub innym dokumentem potwierdzającym wiek sprzętu). Świadczenie nie przysługuje, jeżeli awaria sprzętu nastąpiła wskutek nieprawidłowego użytkowania sprzętu, użycia niewłaściwych materiałów eksploatacyjnych lub nieprawidłowości software'u;

6) pomoc serwisanta – Centrum Alarmowe organizuje i pokrywa koszty dojazdu i robocizny serwisanta w celu naprawy uszkodzonego

w następstwie zdarzenia sprzętu biurowego znajdującego się w miejscu ubezpieczenia (za sprzęt biurowy uważa się wyłącznie: kserokoparkę, drukarkę, skaner, fax, niszczarkę dokumentów), a jeżeli naprawa na miejscu nie jest możliwa, organizuje i pokrywa koszty transportu sprzętu do najbliższego serwisu naprawczego. Koszty naprawy w serwisie oraz koszty części zamiennych i materiałów eksploatacyjnych pokrywa Ubezpieczony. Ochroną ubezpieczeniową nie jest objęty sprzęt, którego wiek w dacie zawarcia Umowy przekracza 5 lat (zgodnie z dowodem zakupu lub innym dokumentem potwierdzającym wiek sprzętu). Świadczenie nie przysługuje, jeżeli awaria sprzętu nastąpiła wskutek nieprawidłowego użytkowania sprzętu lub użycia niewłaściwych materiałów eksploatacyjnych;

7) informacja o sieci usługodawców – jeżeli Ubezpieczony wyraża chęć skorzystania z usług: naprawy sprzętu komputerowego lub urządzeń biurowych, usługi ślusarskiej, hydraulicznej, elektrycznej, dekarzkiej, szklarskiej, stolarskiej, murarskiej, malarskiej, glazurniczej, parkieciarskiej, dotyczącej urządzeń i instalacji grzewczych lub klimatyzacyjnych, Centrum Alarmowe udostępni Ubezpieczonemu informacje o firmach świadczących ww. usługi.

2. Limity odpowiedzialności dla poszczególnych świadczeń w ramach pomocy technicznej, stanowiące górną granicę odpowiedzialności COMPENSY z tytułu danego zdarzenia, określa poniższa tabela.

Zdarzenie	Rodzaj świadczenia	Limit na zdarzenie / liczba zdarzeń (interwencji) w okresie ubezpieczenia	
		Wariant	
		Podstawowy	Rozszerzony
Uszkodzenie mienia w miejscu ubezpieczenia	Interwencja specjalisty (hydraulik, elektryk, ślusarz, dekarz itp.)	750 zł / 2 razy w okresie ubezpieczenia	1 000 zł / 3 razy w okresie ubezpieczenia
	Dozór mienia	750 zł / 2 razy w okresie ubezpieczenia	1 000 zł / 2 razy w okresie ubezpieczenia
	Transport mienia		
	Organizacja lokalu zastępczego	+	+
Awaria sprzętu PC w miejscu ubezpieczenia	Pomoc informatyka	300 zł / 2 razy w okresie ubezpieczenia	500 zł / 2 razy w okresie ubezpieczenia
Awaria sprzętu biurowego (kserokoparka, drukarka, skaner, fax, niszczarka dokumentów) w miejscu ubezpieczenia	Pomoc serwisanta	300 zł / 2 razy w okresie ubezpieczenia	500 zł / 2 razy w okresie ubezpieczenia
Na życzenie Ubezpieczonego	Informacja o sieci usługodawców (serwisanci sprzętu biurowego, informatycy, hydraulicy, elektrycy, ślusarze, szklarze, dekarze itp.)	+	+

§ 66. ZAKRES UBEZPIECZENIA POMOCY MEDYCZNEJ

1. W ramach pomocy medycznej, w przypadku wystąpienia zdarzenia określonego dla danego świadczenia w tabeli w ust. 3 w miejscu pracy znajdującym się w miejscu ubezpieczenia lub w czasie podróży służbowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, COMPENSA za pośrednictwem Centrum Alarmowego organizuje i pokrywa koszty następujących świadczeń:

1) wizyta lekarza – Centrum Alarmowe organizuje i pokrywa koszty pierwszej wizyty lekarza pierwszego kontaktu w miejscu pracy Ubezpieczonego lub w miejscu, w którym się on znajduje w czasie podróży służbowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

2) wizyta pielęgniarki – jeżeli w ramach wizyty o której mowa w pkt. 1 lekarz pierwszego kontaktu stwierdzi potrzebę opieki pielęgniarskiej

nad Ubezpieczonym z uwagi na jego stan zdrowia, Centrum Alarmowe organizuje i pokrywa koszty wizyty pielęgniarki w miejscu zamieszkania Ubezpieczonego znajdującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

3) dostawa leków i sprzętu medyczno-rehabilitacyjnego – jeżeli w ramach wizyty o której mowa w pkt. 1 lekarz pierwszego kontaktu przepisze ubezpieczonemu leki lub zaleci zabiegi medyczno-rehabilitacyjne, Centrum Alarmowe organizuje i pokrywa koszty dostarczenia leków lub drobnego sprzętu medyczno-rehabilitacyjnego do miejsca zamieszkania Ubezpieczonego znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub miejsca pobytu Ubezpieczonego w czasie podróży służbowej Ubezpieczonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W przypadku leków wydawanych na receptę, usługa może być zrealizowana pod warunkiem dostarczenia przez Ubezpieczonego

lub osobę przez niego upoważnioną recepty przedstawicielowi Centrum Alarmowego. Koszt leków lub sprzętu jest pokrywany przez Ubezpieczonego;

4) transport pojazdem nieposiadającym aparatury ratującej i podtrzymującej życie – Centrum Alarmowe organizuje i pokrywa koszty transportu:

a) z miejsca pobytu Ubezpieczonego w czasie podróży służbowej na terytorium Rzeczypospolitej do najbliższego, wyznaczonego przez lekarza Centrum Alarmowego szpitala;

b) ze szpitala do miejsca zamieszkania Ubezpieczonego znajdującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub innego miejsca, w którym przed hospitalizacją przebywał Ubezpieczony w czasie podróży służbowej na terytorium Rzeczypospolitej – wyłącznie w przypadku, gdy pobyt w szpitalu trwał dłużej niż 5 dni.

5) Jeżeli w następstwie zdarzenia określonego dla danego świadczenia w tabeli w ust. 6 Ubezpieczony jest hospitalizowany i z informacji otrzymanych od lekarza prowadzącego wynika, iż okres pobytu w szpitalu będzie dłuższy niż 7 dni, Centrum Alarmowe zorganizuje następujące świadczenia:

a) pomoc domowa – jeżeli po zakończeniu co najmniej 7-mio dniowej hospitalizacji, lekarz stwierdzi, iż uzasadnione jest zapewnienie Ubezpieczonemu pomocy w miejscu zamieszkania Ubezpieczonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, Centrum Alarmowe organizuje

i pokrywa koszty pomocy domowej. Koszty zakupu wszelkich materiałów, środków spożywczych i usług dodatkowych ponosi Ubezpieczony.

W zakres obowiązków pomocy domowej wchodzi następujące czynności: drobne zakupy, drobne porządki, przyrządzanie posiłków;

b) organizacja procesu rehabilitacji – jeżeli Ubezpieczony wymaga rehabilitacji w następstwie zdarzenia zgodnie z opinią lekarza wyznaczonego przez Centrum Alarmowe lub lekarza prowadzącego, Centrum Alarmowe zorganizuje proces rehabilitacji (ustalenie koniecznych zabiegów oraz ich ilości jak również miejsce) bez pokrycia kosztów takiej rehabilitacji.

2. Dodatkowo COMPENSA za pośrednictwem Centrum Alarmowego:

1) zapewnia Ubezpieczonemu możliwość rozmowy z lekarzem dyżurnym Centrum Alarmowego, który w miarę posiadanej wiedzy specjalistycznej oraz istniejących możliwości udzieli ustnej informacji co do dalszego leczenia. Informacje udzielone przez lekarza Centrum Alarmowego mają charakter wyłącznie informacyjny i nie mają charakteru diagnostycznego,

2) udziela informacji o lokalizacji, numerach telefonów oraz godzinach pracy aptek, przychodni oraz szpitali na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Limity odpowiedzialności dla poszczególnych świadczeń w ramach pomocy medycznej, stanowiące górną granicę odpowiedzialności COMPENSA z tytułu danego zdarzenia, określa poniższa tabela.

Zdarzenie	Rodzaj świadczenia	Limit na zdarzenie / liczba zdarzeń (interwencji) w okresie ubezpieczenia	
		Wariant	
		Podstawowy	Rozszerzony
Uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia Ubezpieczonego w wyniku nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania	Wizyta lekarza pierwszego kontaktu	300 zł / 2 razy w okresie ubezpieczenia	300 zł / 4 razy w okresie ubezpieczenia
	Wizyta pielęgniarki	300 zł / 2 razy w okresie ubezpieczenia	300 zł / 4 razy w okresie ubezpieczenia
	Dostarczenie leków	+	+
	Dostarczenie drobnego sprzętu rehabilitacyjnego	+	+
	Transport pojazdem nieposiadającym aparatury ratującej i podtrzymującej życie do placówki medycznej	500 zł / 1 raz w okresie ubezpieczenia	1 000 zł / 1 raz w okresie ubezpieczenia
	Transport powrotny		
W przypadku nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania Ubezpieczonego + co najmniej 7 dni hospitalizacji	Dostarczenie leków	+	+
	Opieka po hospitalizacji / Pomoc domowa	Pierwsze 72 godziny	Pierwsze 72 godziny
	Dostarczenie drobnego sprzętu rehabilitacyjnego	+	+
	Organizacja rehabilitacji	+	+
Na życzenie Ubezpieczonego	Infolinia medyczna	+	+

§ 67. ZAKRES UBEZPIECZENIA POMOCY INFORMACYJNEJ

1. COMPENSA, w ramach pomocy informacyjnej, za pośrednictwem Centrum Alarmowego zapewnia Ubezpieczonemu:

1) infolinię gospodarczą;

2) infolinię socjalną;

3) infolinię rekrutacyjną;

4) informator uniijny.

2. W wariantcie rozszerzonym zakres ubezpieczenia pomocy informacyjnej rozszerzony jest o usługi concierge.

3. W ramach infolinii gospodarczej oferowane są Ubezpieczonemu informacje dotyczące:

1) krajowych programów pomocowych dla małych i średnich przedsiębiorstw;

2) krajowych programów Unii Europejskiej dla małych i średnich przedsiębiorstw;

3) kursów wymiany walut;

4) targów i konferencji branżowych organizowanych dla przedsiębiorców w kraju i za granicą;

5) danych teled adresowych instytucji zajmujących się świadczeniem usług gospodarczych dla małych i średnich przedsiębiorstw.

4. W ramach infolinii socjalnej oferowane są Ubezpieczonemu informacje dotyczące:

- 1) świadczeń emerytalnych i rentowych;
- 2) świadczeń chorobowych i macierzyńskich;
- 3) świadczeń wypadkowych;
- 4) uprawnień osób niepełnosprawnych;
- 5) świadczeń opiekuńczych, rehabilitacyjnych i pogrzebowych;
- 6) danych teled adresowych (ZUS);
- 7) przesyłanie wzorów formularzy.

5. W ramach infolinii rekrutacyjnej oferowane są Ubezpieczonemu informacje dotyczące:

- 1) adresów, godzin otwarcia/zamknięcia firm rekrutacyjnych;
  - 2) warunków współpracy firm rekrutacyjnych z firmami w procesie znajdowania pracowników;
  - 3) kosztów oraz zasad rozliczania firm rekrutacyjnych ze zleceńodawcami.
6. W ramach informatora unijnego oferowane są Ubezpieczonemu następujące świadczenia :

- 1) udzielanie informacji o programie SAPARD;
- 2) udzielanie informacji o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych (przesyłanie wzorów wniosków);
- 3) udzielanie informacji o płatnościach z tytułu wsparcia działalności rolniczej w obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarczych;
- 4) informacje o funduszach strukturalnych (przesyłanie wzorów wniosków o dofinansowanie).

7. W ramach infolinii wskazanych w ust. 3 oraz ust. 6 Centrum Alarmowe udziela jedynie ogólnie dostępnych informacji. W przypadku szczegółowych pytań pomoc polegała będzie na skierowaniu Ubezpieczonego (podanie danych teled adresowych) do wykwalifikowanego podmiotu.

8. Usługi concierge polegają na organizacji usług na życzenie Ubezpieczonego.

Koszty usług (bez organizacji) spoczywają na Ubezpieczonym i są mu każdorazowo przedstawiane do autoryzacji telefonicznie przed wykonaniem usług.

9. W ramach serwisu concierge Centrum Alarmowe zorganizuje następujące usługi:

- 1) organizacja i dostarczenie pod wskazany adres kwiatów;
- 2) organizacja i dostarczenie pod wskazany adres zakupów;
- 3) rezerwacja, organizacja, dostarczenie pod wskazany adres biletów do kin, teatrów, opery oraz na imprezy sportowe i kulturalne;
- 4) organizacja wypoczynku w wybranym miejscu na świecie (rezerwacja hotelu, pensjonatu, wycieczki, biletów lotniczych, kolejowych);
- 5) rezerwacja sal konferencyjnych w centrum biznesowym lub hotelu;
- 6) rezerwacja stolików w wybranej restauracji;
- 7) rezerwacja w klubie sportowym;
- 8) rezerwacja w stacji obsługi pojazdów;
- 9) organizacja porad architekta oraz projektanta wnętrz;
- 10) organizacja rezerwacji w klubie fitness oraz wynajęcia osobistego trenera, wizyty w gabinetach odnowy biologicznej, u fryzjera, wizażysty, stylisty, kosmetyczki, wyjazdów do ośrodków SPA;
- 11) organizacja wypoczynku w wybranym miejscu na świecie (rezerwacja hotelu, pensjonatu, wycieczki, biletów lotniczych, kolejowych);
- 12) organizacja, wynajęcie oraz podstawienie limuzyny z kierowcą;
- 13) organizacja, wynajęcie oraz podstawienie samochodu zastępczego;
- 14) organizacja tłumaczenia pisemnego i ustnego;
- 15) organizacja opieki dla dzieci;
- 16) organizacja profesjonalnej ochrony domu;

17) organizacja usług drobnej pomocy domowej;

18) organizacja usług samochodowych: mycie, konserwacja, naprawa, przeglądy.

§ 68. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI SZCZEGÓLNE

1. Z zastrzeżeniem § 64 ust. 6, COMPENSA nie zwraca kosztów poniesionych przez Ubezpieczonego samodzielnie bez uprzedniego powiadomienia i uzyskania zgody Centrum Alarmowego, chyba że powiadomienie i uzyskanie zgody Centrum Alarmowego nie jest możliwe z przyczyn leżących po stronie Centrum Alarmowego lub COMPENSY.

2. Z odpowiedzialności COMPENSY wyłączone są zdarzenia będące następstwem:

- 1) przeprowadzania prac konserwacyjnych mienia;
- 2) rozłączeniem lub przerwą w funkcjonowaniu urządzeń wodnokanalizacyjnych, do naprawy których zobowiązane są właściwe służby publiczne lub administrator budynku;
- 3) działania materiałów rozszczepialnych;
- 4) użyciem przez Ubezpieczonego alkoholu, narkotyków lub innych środków odurzających;
- 5) samobójstwem lub próbą samobójstwa Ubezpieczonego;
- 6) uczestnictwa Ubezpieczonego w bójce, z wyłączeniem przypadku obrony koniecznej.

3. Odpowiedzialność COMPENSY w ramach pomocy medycznej jest wyłączona, jeżeli konieczność interwencji medycznej lub hospitalizacji wynika z:

- 1) chorób przewlekłych Ubezpieczonego, które zdiagnozowane zostały u Ubezpieczonego przed zawarciem Umowy;
- 2) procesu leczenia lub rehabilitacji Ubezpieczonego w związku ze schorzeniem zaistniałym przed zdarzeniem.

4. Z zakresu odpowiedzialności wyłączone są:

- 1) usługi elektryka lub technika urządzeń grzewczych związane z uszkodzeniami: żarówek, bezpieczników, przedłużaczy, gniazdek elektrycznych, przełączników;
- 2) usługi hydraulika związane z uszkodzeniami: baterii wodnych, bojlerów, grzejników, podgrzewaczy przepływowych, filtrów wody, szamba, zatłokiem zlewu, umywalki lub wanny;
- 3) usługi związane z uszkodzeniami kanalizacji, rur instalacyjnych, gazowych lub wodociągowych, podziemnych linii energetycznych lub innych instalacji, za naprawę lub konserwację których odpowiadają administracja budynku lub właściwe służby pogotowia technicznego, wodno-kanalizacyjnego, gazowego lub energetycznego (a tym samym nie mogą być dokonane przez inne podmioty).

UBEZPIECZENIE iMe – UBEZPIECZENIE POMOCY INFORMATYCZNEJ

§ 69. PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Dla potrzeb niniejszego ubezpieczenia wprowadza się następujące definicje dodatkowe:

1) **APLIKACJA** – oprogramowanie komputerowe udostępnione Ubezpieczonemu przez serwis informatyczny iMe, przeznaczone do instalacji na urządzeniu należącym do Ubezpieczonego, które pozwala na bezpieczne, zdalne połączenie się przez Inżynierów iMe z urządzeniami i która jest instalowana na urządzeniach, w których możliwa jest realizacja zdalnego wsparcia informatycznego;

2) **URZĄDZENIE** – nieuszkodzony i używany zgodnie z przeznaczeniem:
a) sprzęt komputerowy to jest stacjonarna stacja komputerowa lub laptop, na którym może zostać zainstalowana aplikacja;

b) kompatybilne ze sprzętem komputerowym urządzenia peryferyjne, w szczególności: skaner, monitor, klawiatura, drukarka;

c) podpięte pod sprzęt komputerowy: tablet lub smartfon.

2. Przedmiotem ubezpieczenia jest organizacja i koszty udzielenia Ubezpieczonemu pomocy informatycznej, opartej o sieć serwisu informatycznego iMe polegającej na:

1) zdalnej diagnostyce i naprawie niewłaściwie działającego oprogramowania, jeżeli w okresie ubezpieczenia nastąpiła awaria urządzenia;

2) pomocy przy obsłudze, instalacji, konfiguracji urządzeń oraz oprogramowania, jeżeli w okresie ubezpieczenia doszło do pojawienia się problemów z ich instalacją lub konfiguracją;

3) pomocy przy usuwaniu wirusów komputerowych z urządzeń, jeżeli w okresie ubezpieczenia urządzenie zostało zainfekowane;

4) próbie odzyskania danych zgromadzonych na urządzeniach, jeżeli w okresie ubezpieczenia doszło do przypadkowej utraty danych;

5) doradztwie w zakresie doboru nowego urządzenia.

3. Pomoc określona w ust. 2 przysługuje w okresie ubezpieczenia w następstwie zdarzeń opisanych powyżej.

4. Pomoc informatyczna dostępna jest 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu.

5. W zależności od wariantu ubezpieczenia świadczenie przysługuje przy uwzględnieniu następujących limitów odpowiedzialności:

1) wariant iMe Firma – uprawnionymi do skorzystania z pomocy w ramach ubezpieczenia jest każdy pracownik Ubezpieczonego przedsiębiorcy. Limit zgłoszeń w ramach Umowy wynosi 8 i jest łączny dla wszystkich typów urządzeń (komputer stacjonarny, laptop, tablet, smartfon) i wszystkich pracowników (8 interwencji inżyniera iMe w trakcie rocznego okresu ubezpieczenia).

2) wariant iMe Fima Plus – uprawnionymi do skorzystania z pomocy w ramach ubezpieczenia jest każdy pracownik Ubezpieczonego przedsiębiorcy. Limit zgłoszeń w ramach Umowy wynosi 14 i jest łączny dla wszystkich typów urządzeń (komputer stacjonarny, laptop, tablet, smartfon) i wszystkich pracowników (14 interwencji inżyniera iMe w trakcie rocznego okresu ubezpieczenia).

6. Warunkiem zdalnego wykonania pomocy informatycznej jest zgoda Ubezpieczonego na:

1) zainstalowanie w urządzeniu aplikacji;

2) zdalne wykonanie pomocy informatycznej poprzez akceptację komunikatu wyświetlonego na monitorze urządzenia.

7. W przypadku braku zgody Ubezpieczonego lub braku technicznych możliwości zdalnego wykonania pomocy, usługa będzie polegała na telefonicznym wsparciu informatycznym.

8. W przypadku, gdy do instalacji lub reinstalacji oprogramowania konieczne jest podanie kodu/kłucza, Ubezpieczony zobowiązany jest samodzielnie podać kod/kłucz wymagany do instalacji lub reinstalacji oprogramowania.

§ 70. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Ubezpieczenie nie obejmuje kosztów będących następstwem:

1) zewnętrznego lub wewnętrznego uszkodzenia lub zniszczenia urządzenia;

2) uszkodzenia lub zniszczenia wywołanego przez złośliwe oprogramowanie oraz oprogramowanie nielegalne.

§ 71. SPOSÓB SKORZYSTANIA Z POMOCY

1. W celu skorzystania z pomocy informatycznej w ramach niniejszego ubezpieczenia należy zadzwonić pod nr tel. +48 22 244 22 20 lub napisać na adres e-mail: me@imeworldwide.com podając nr Umowy (polisy).

UBEZPIECZENIE OCHRONY PRAWNEJ

§ 72. PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Dla potrzeb niniejszego ubezpieczenia wprowadza się następujące definicje dodatkowe:

1) **ANALIZA UMÓW LUB PROJEKTÓW UMÓW** – świadczenie przez Prawnika pomocy prawnej Ubezpieczonemu drogą elektroniczną poprzez przesłanie opinii i analiz prawnych dotyczących umów lub projektów umów;

2) **CENTRUM POMOCY PRAWNEJ COMPENSY** – podmiot, który w imieniu COMPENSY organizuje i świadczy na rzecz Ubezpieczonych świadczenia prawne w ramach ubezpieczenia OCHRONA PRAWNA;

3) **DORADZTWO I KONSULTACJE PRAWNE W STACJONARNYCH KANCELARIACH PRAWNYCH** – świadczenie przez Prawnika Ubezpieczonemu pomocy prawnej bezpośrednio w siedzibie kancelarii prawnej;

4) **PORADY I KONSULTACJE PRAWNE** w formie telefonicznej – świadczenie przez Prawnika Ubezpieczonemu pomocy prawnej na odległość w celu poinformowania Ubezpieczonego o obowiązującym stanie prawnym, o jego uprawnieniach lub obowiązkach, jak również w celu wskazania Ubezpieczonemu możliwych sposobów rozwiązania problemu lub interpretacji zagadnienia prawnego;

5) **PRAWNIK** – adwokat lub radca prawny wpisany odpowiednio na listę adwokatów lub radców prawnych prowadzoną przez właściwe organy samorządu zawodowego adwokatów lub radców prawnych;

6) **SPORZĄDZANIE OPINII I ANALIZ PRAWNYCH** – świadczenie przez Prawnika Ubezpieczonemu pomocy prawnej drogą elektroniczną poprzez przesyłanie opinii i analiz prawnych w zakresie spraw objętych zakresem ubezpieczenia. Na wniosek Ubezpieczonego, oprócz opinii lub analizy prawnej, zostanie mu udostępniony wzór dokumentu lub pisma procesowego dotyczący opiniowanej sprawy;

2. Umowę ubezpieczenia OCHRONA PRAWNA można zawrzeć w jednym z dwóch wariantów zakresu ubezpieczenia: WARIANT I albo WARIANT II albo łącznie w obu wariantach.

3. Przedmiotem ubezpieczenia OCHRONA PRAWNA jest:

1) w Wariantcie I – sfinansowanie kosztów pozasądowej ochrony prawnych interesów Ubezpieczonego w przypadku wystąpienia w okresie ubezpieczenia problemów prawnych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

2) w Wariantcie II – sfinansowanie kosztów pozasądowej i sądowej ochrony prawnych interesów Ubezpieczonego w przypadku wystąpienia w okresie ubezpieczenia zdarzenia (sporu prawnego lub problemu prawnego) określonego w ust. 6, związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej.

4. Ochrona ubezpieczeniowa przysługuje Ubezpieczonemu, przy czym Ubezpieczony będący pracownikiem Ubezpieczonego objęty jest ochroną wyłącznie w przypadkach wskazanych w ust. 6 pkt 1, 2 oraz 7.

5. Ochrona ubezpieczeniowa w Wariantcie I obejmuje wszystkie problemy prawne związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

6. Ochrona ubezpieczeniowa w Wariantcie II przysługuje w przypadku wystąpienia następujących sporów prawnych lub problemów prawnych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej:

1) dochodzenie roszczeń odszkodowawczych z tytułu szkody na osobie lub mieniu, wyrządzonej czynem niedozwolonym lub czynem nieuczciwej konkurencji [ochrona prawna w prawie odszkodowań],

2) obrona przez roszczeniami odszkodowawczymi deliktowymi lub kontraktowymi poprzez pokrycie kosztów reprezentacji przez radcę prawnego lub adwokata na etapie przedsądowym i sądowym [obrona przed roszczeniami],

3) dochodzenie roszczeń ze stosunku pracy od pracowników Ubezpieczonego, w tym roszczeń z umów o zakazie konkurencji lub innych umów zawieranych z pracownikami Ubezpieczonego w związku z zatrudnieniem i świadczeniem pracy na rzecz Ubezpieczonego [ochrona prawna pracodawcy w sporach pracowniczych],

4) dochodzenie roszczeń odszkodowawczych od pracowników Ubezpieczonego [ochrona prawna pracodawcy w prawie odszkodowań],

5) obrona interesów prawnych Ubezpieczonego przed roszczeniami ze stosunku pracy [ochrona prawna pracodawcy przed roszczeniami],

6) obrona lub reprezentacja interesów prawnych w sądowych postępowaniach z zakresu prawa ubezpieczeń społecznych [ochrona prawna w prawie ubezpieczeń społecznych],

7) obrona w sprawach karnych, jeżeli zarzucane jest popełnienie nieumyślnego przestępstwa lub przestępstwo zostało popełnione nieumyślnie [ochrona prawna w prawie karnym],

8) obrona w sprawach o wykroczenie, jeżeli zarzucane jest popełnienie nieumyślnego wykroczenia lub wykroczenie zostało popełnione nieumyślnie [ochrona prawna w prawie wykroczeń],

9) obrona lub reprezentacja interesów prawnych Ubezpieczającego w postępowaniu administracyjnym lub sądowo-administracyjnym w sporach związanych z naruszeniem przepisów regulujących wymogi wykonywania działalności gospodarczej lub wolnego zawodu, zagrożonych sankcją nałożenia na Ubezpieczającego kary pieniężnej, opłaty karnej lub zastosowania innej sankcji publicznoprawnej za naruszenie przepisów prawa [ochrona prawna w prawie gospodarczym].

7. Ubezpieczenie OCHRONA PRAWNA w Wariantcie I obejmuje zapewnienie Ubezpieczonemu przez COMPENSĘ, za pośrednictwem CENTRUM POMOCY PRAWNEJ COMPENSA, pomocy prawnej w ramach limitów świadczeń określonych w § 74 ust. 2 poprzez organizację i pokrycie kosztów następujących usług prawnych:

1) porady i konsultacje prawne w formie telefonicznej,

2) sporządzanie opinii i analiz prawnych,

3) analiza umów lub projektów umów,

4) porady i konsultacje prawne w stacjonarnych kancelariach prawnych.

8. Ubezpieczenie OCHRONA PRAWNA w Wariantcie II, obejmuje organizację i pokrycie przez COMPENSĘ następujących kosztów usług prawnych :

1) wynagrodzenie Prawnika z tytułu:

a) reprezentacji Ubezpieczonego w postępowaniu cywilnym,

b) obrony Ubezpieczonego w postępowaniu karnym lub w postępowaniu w sprawie o wykroczenie, w tym reprezentacji Ubezpieczonego na etapie postępowania przygotowawczego lub na etapie czynności wyjaśniających,

c) reprezentacji Ubezpieczonego jako oskarżyciela posiłkowego lub prywatnego w postępowaniu karnym lub w postępowaniu w sprawie o wykroczenie,

2) koszty sądowe w sprawach cywilnych, karnych lub w sprawach o wykroczenia,

3) koszty procesu zasądzone od Ubezpieczonego na rzecz strony przeciwnej lub Skarbu Państwa,

4) koszty postępowania egzekucyjnego,

5) koszty postępowania sądu polubownego, łącznie z kosztami postępowania o stwierdzenie wykonalności wyroku sądu polubownego,

6) koszty postępowania przed Sądem Najwyższym,

7) wynagrodzenie Prawnika z tytułu reprezentacji Ubezpieczonego w postępowaniu administracyjnym,

8) opłaty i koszty postępowania administracyjnego z tytułu reprezentacji Ubezpieczającego przed organami administracji państwowej i samorządowej,

9) koszty sądowe w sprawach przed sądami administracyjnymi oraz Naczelnym Sądem Administracyjnym;

10) porady i konsultacje prawne w formie telefonicznej.

9. W ramach Wariantu II, poza kosztami wymienionymi w ust. 8, COMPENSA tymczasowo pokrywa koszty poręczenia majątkowego przewidzianego w prawie karnym dla uniknięcia tymczasowego aresztowania Ubezpieczonego, do wysokości 50% sumy ubezpieczenia, przy czym Ubezpieczony zobowiązany jest do zwrotu wyłożonej przez COMPENSĘ kwoty na zasadach ust. 10-11.

10. Jeżeli kwota poręczenia majątkowego zostanie zwrócona Ubezpieczonemu, jest on zobowiązany do zwrotu wyłożonej przez COMPENSĘ kwoty w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.

11. Jeżeli zostanie wydane orzeczenie, na mocy którego kwota poręczenia majątkowego nie zostanie zwrócona w całości lub części, w szczególności, gdy został orzeczony przepadek kwoty poręczenia majątkowego lub zaliczenie na poczet orzeczonej kary, Ubezpieczony zobowiązany jest do zwrotu wyłożonej przez COMPENSĘ kwoty w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

12. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje wyłącznie spory lub problemy prawne, które wystąpiły na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, podlegają prawu polskiemu i są rozstrzygane przez właściwe organy na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

13. W ramach Wariantu II COMPENSA pokrywa koszt usług prawnych, o których mowa w ust. 8, jeśli konieczność skorzystania z nich zaistniała w związku z wystąpieniem zdarzenia określonego w ust. 6.

14. Ubezpieczonemu przysługuje prawo swobodnego wyboru adwokata lub radcy prawnego w zakresie obrony, reprezentowania lub wspierania jego interesów w postępowaniu sądowym lub administracyjnym.

15. Odpowiedzialność COMPENSA obejmuje spory lub problemy prawne zaistniałe po zawarciu umowy ubezpieczenia z zastrzeżeniem ust. 16.

16. W zakresie ust. 7 odpowiedzialność COMPENSA obejmuje wszelkie problemy prawne, które zaistniały po zawarciu umowy ubezpieczenia i zostały zgłoszone w okresie odpowiedzialności COMPENSA. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje problemów prawnych zgłoszonych po rozwiązaniu lub wygaśnięciu Umowy.

§ 73. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI SZCZEGÓLNE

Ubezpieczenie, oprócz wyłączeń odpowiedzialności wymienionych w § 77, nie obejmuje następujących zdarzeń:

1) wypadków ubezpieczeniowych spowodowanych umyślnie oraz wypadków ubezpieczeniowych dotyczących zarzutów popełnienia umyślnego przestępstwa lub wykroczenia, w tym umyślnego przestępstwa lub wykroczenia skarbowego;

2) roszczeń pomiędzy Ubezpieczonym a COMPENSĄ a także roszczeń pomiędzy osobami ubezpieczonymi na podstawie tej samej Umowy ubezpieczenia; w przypadku zawarcia Umowy na rachunek osoby trzeciej – roszczeń Ubezpieczonego przeciwko Ubezpieczającemu;

3) odszkodowań, kar umownych lub innych zobowiązań, które zobowiązany jest zapłacić lub zaspokoić Ubezpieczony;

4) dochodzenia roszczeń osób nieobjętych ubezpieczeniem, w szczególności roszczeń, które zostały przeniesione na Ubezpieczonego w drodze przelewu (cesji wierzytelności) lub kosztów prawnych, które zobowiązana jest ponieść inna osoba niż Ubezpieczony, w szczególności opłat egzekucyjnych należnych od dłużnika Ubezpieczonego;

6) spraw wynikających z gier lub zakładów albo czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy, a także sporów z umów poręczenia, przejęcia lub przystąpienia do długu, gwarancji bankowych

lub ubezpieczeniowych albo innego rodzaju zabezpieczeń wierzytelności;
7) spraw dotyczących zarzutu popełnienia przestępstw lub wykroczeń lub innych wypadków ubezpieczeniowych związanych z naruszeniem przepisów celnych, w tym spraw dotyczących przemytu nielegalnych imigrantów, przestępstw lub wykroczeń skarbowych przeciwko obowiązkowi celnym oraz zasadom obrotu towarami i usługami za granicą;

8) spraw związanych ze zbiorowym prawem pracy, wynikających z przepisów o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, sporami zbiorowymi, układami lub porozumieniami zbiorowymi,

9) spraw związanych z zarządzaniem i obrotem papierami wartościowymi lub innymi instrumentami finansowymi, inwestycyjnymi lub spekulacyjnymi, w tym sporów z umów o prowadzenie rachunków maklerskich, inwestycyjnych oraz sporów dotyczących ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych, a także spraw wynikających ze sporów wynikających z umowy pożyczki lub kredytu;

10) spraw dotyczących interesów prawnych Ubezpieczonego jako właściciela, posiadacza lub kierowcy pojazdów mechanicznych;

11) spraw dotyczących nabycia lub zbycia przedsiębiorstwa lub gospodarstwa rolnego, nabycia, zbycia lub obciążenia nieruchomości (sporów wynikających z umowy sprzedaży, zamiany lub darowizny, umowy deweloperskiej, umowy o roboty budowlane, spraw dotyczących wad fizycznych lub prawnych nieruchomości, umowy pośrednictwa w zbyciu lub nabyciu nieruchomości), a także dotyczących budowy nieruchomości (budynku lub lokalu), w tym sporów wynikających z umów zawartych w celu budowy budynku lub lokalu, w tym umów pożyczki lub kredytu zawartych w celu sfinansowania nabycia nieruchomości albo budowy nieruchomości lub jej części. Wyłączenie odpowiedzialności, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym nie dotyczy umów, których przedmiotem jest remont nieruchomości lub przebudowa nieruchomości po zakończeniu procesu budowy i uzyskaniu pozwolenia na użytkowanie albo po rozpoczęciu użytkowania, jeżeli zgodnie z prawem nie jest wymagane pozwolenie na użytkowanie nieruchomości,

12) sporów pomiędzy współwłaścicielami nieruchomości, a także sporów z tytułu zarządu nieruchomością wspólną, w szczególności dotyczących sposobu prowadzenia spraw wspólnoty mieszkaniowej lub z zakresu reprezentacji wspólnoty mieszkaniowej na zewnątrz,

13) spraw dotyczących zasiedzenia nieruchomości lub ograniczonych praw rzeczowych, o ustalenie stanu prawnego dotyczącego nieruchomości lub o usunięcie niezgodności między stanem prawnym nieruchomości, ujawnionym w księdze wieczystej, a rzeczywistym stanem prawnym,

14) spraw o ochronę praw autorskich i pokrewnych, jak również dotyczących wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, znaków towarowych, oznaczeń geograficznych i topografii układów scalonych oraz o ochronę innych praw na dobrach niematerialnych,

15) spraw o uchylenie, stwierdzenie nieważności albo o ustalenie nieistnienia uchwał organów osób prawnych lub jednostek organizacyjnych niebędących osobami prawnymi, którym ustawa przyznaje zdolność prawną,

16) spraw związanych z upadłością, układem lub postępowaniem naprawczym dotyczącym Ubezpieczonego;

17) wypadków ubezpieczeniowych dotyczących życia prywatnego Ubezpieczonego, nie wynikających z prowadzenia przez Ubezpieczonego działalności gospodarczej;

18) spraw związanych ze szkodami wyrządzonymi ruchem zakładu górniczego.

§ 74. SUMA UBEZPIECZENIA I LIMITY ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Suma ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, stanowi górną granicę odpowiedzialności COMPENSY z tytułu ubezpieczenia OCHRONA PRAWNA dla jednego i wszystkich wypadków ubezpieczeniowych w rocznym okresie ubezpieczenia i jest ustalana odrębnie dla każdego wariantu: 2 500 zł dla Wariantu I oraz 30 000 zł dla Wariantu II.

2. W przypadku świadczeń określonych w § 72 ust. 7 oraz ust. 8 pkt 10), ubezpieczenie w każdym wariancie ubezpieczenia obejmuje następującą maksymalną liczbę świadczeń prawnych (limity świadczeń) przysługujących Ubezpieczonemu w okresie ubezpieczenia:

1) świadczenie prawne określone w § 72 ust. 7 pkt 1) oraz ust. 8 pkt 10) – limit roczny dwunastu porad i konsultacji;

2) świadczenia prawne określone w § 72 ust. 7 pkt 2) i 3) – limit czterech świadczeń prawnych w okresie ubezpieczenia (limit określony łącznie dla obu rodzajów świadczeń prawnych);

3) świadczenie prawne określone w § 72 ust. 7 pkt 4) – limit kwotowy do wysokości 500 zł (uwzględnia należny podatek VAT) na jedną usługę prawną, aż do wyczerpania sumy ubezpieczenia.

3. Świadczenia określone w § 72 ust. 7 pkt 4) i w ust. 8 przysługują aż do wyczerpania sumy ubezpieczenia właściwej dla danego wariantu ubezpieczenia, co oznacza, że suma ubezpieczenia ulega każdorazowo zmniejszeniu o koszt (wartość) zrealizowanej na rzecz Ubezpieczonego usługi prawnej. Świadczenia, określone w § 72 ust. 7 pkt 1) – 3) oraz ust. 8 pkt 10), nie pomniejszają sumy ubezpieczenia.

§ 75. ZASADY WYKONANIA UMOWY I USTALANIA WYSOKOŚCI KOSZTÓW PRAWNYCH (ŚWIADCZEŃ UBEZPIECZENIOWYCH)

1. W Wariancie I świadczenie usług prawnych jest zapewniane Ubezpieczonemu w sposób następujący:

1) telefoniczne lub elektroniczne zgłoszenie przez Ubezpieczonego wniosku o realizację świadczenia do CENTRUM POMOCY PRAWNEJ COMPENSY;

2) weryfikacja przez CENTRUM POMOCY PRAWNEJ COMPENSY istnienia ochrony ubezpieczeniowej oraz zakresu ubezpieczenia;

3) po potwierdzeniu istnienia oraz zakresu ochrony ubezpieczeniowej:

a) jeżeli Ubezpieczony wnioskuję o realizację świadczenia telefonicznej porady prawnej:

– CENTRUM POMOCY PRAWNEJ COMPENSY przełącza Ubezpieczonego do Prawnika w celu udzielenia świadczenia. Telefoniczna porada prawna udzielana jest w czasie rzeczywistym;

– w przypadku gdy z uwagi na skomplikowany charakter problemu prawnego zgłoszonego przez Ubezpieczonego, udzielenie natychmiastowej porady nie jest możliwe, Prawnik informuje Ubezpieczonego o możliwości udzielenia odpowiedzi w uzgodnionym z Ubezpieczonym terminie lub wykonania innego świadczenia niż telefoniczna porada prawna. W przypadku wyrażenia przez Ubezpieczonego woli skorzystania z innego świadczenia, Prawnik informuje Ubezpieczonego o możliwości samodzielnego zgłoszenia wniosku o realizację świadczeń albo dokonuje takiego zgłoszenia w imieniu Ubezpieczonego;

b) jeżeli Ubezpieczony wnioskuję o realizację świadczenia innego niż telefoniczna porada prawna (w tym w sytuacji określonej w ust. 1 pkt 3 lit. a), CENTRUM POMOCY PRAWNEJ COMPENSY przekazuje sprawę do kancelarii prawnej w celu - stosownie do wniosku Ubezpieczonego – przygotowania treści dokumentów, pisemnej opinii prawnej lub udzielenia innej pomocy prawnej objętej ubezpieczeniem przez adwokata lub radcę prawnego. Od chwili przekazania zlecenia wykonania usługi do zewnętrznej kancelarii prawnej, wyznaczony przez

kancelarię prawnik prowadzący sprawę kontaktuje się z Ubezpieczonym bez pośrednictwa CENTRUM POMOCY PRAWNEJ COMPENSY. Informacje przekazywane pomiędzy zewnętrzną kancelarią prawną i Ubezpieczonym objęte są tajemnicą radcy prawnego/adwokacką i nie są przekazywane COMPENSA.

2. Ochrona ubezpieczeniowa w przypadku finansowania kosztów pozasądowej ochrony prawnych interesów Ubezpieczonego polega na pokryciu przez COMPENSA kosztów świadczeń prawnych określonych w niniejszej klauzuli, a nie ich wykonywania. Świadczenia prawne, które w ramach ubezpieczenia OCHRONA PRAWNA organizowane i finansowane są przez COMPENSA, realizowane są przez Prawnika na zlecenie Ubezpieczonego. Prawniki ponosi w stosunku do Ubezpieczonego odpowiedzialność za wykonanie zlecenia zgodnie z przepisami ustawy o radcach prawnych lub ustawy prawo o adwokaturze. W przypadku świadczeń dotyczących opinii prawnej lub treści dokumentów prawnych, o których mowa w § 72 ust. 7 pkt 2 - 3, ich wykonanie następuje w terminie uzgodnionym z Ubezpieczonym, nie później jednak niż w terminie 72 godzin od chwili przekazania przez Ubezpieczonego informacji lub dokumentów niezbędnych do udzielenia tych świadczeń prawnych. Jeżeli w następstwie jednego zdarzenia objętego ubezpieczeniem (sporu lub problemu prawnego) wystąpią roszczenia Ubezpieczonego, które jedynie w części objęte są ochroną ubezpieczeniową, COMPENSA ponosi odpowiedzialność wyłącznie w zakresie kosztów prawnych objętych ochroną ubezpieczeniową.

3. Wynagrodzenie Prawnika z tytułu reprezentacji lub obrony Ubezpieczonego w sprawach, o których mowa w § 72 ust. 6, ustala się w wysokości stawki minimalnej zgodnie z odpowiednimi przepisami regulującymi wysokość wynagrodzenia za czynności adwokata lub radcy prawnego, z zastrzeżeniem zasad szczególnych określonych w ust. 6-7; w przypadku braku takich unormowań, stosuje się odpowiednio przepisy regulujące zasady ponoszenia przez państwo (Skarb Państwa) kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

4. COMPENSA ponosi odpowiedzialność wyłącznie w zakresie kosztów prawnych w wysokości określonej w przepisach prawa dotyczących danego sporu lub problemu prawnego. Jeżeli wysokość kosztów i wydatków prawnych nie wynika z przepisów prawnych, koszty pokrywane są w wysokości uzgodnionej w pisemnym porozumieniu z COMPENSA.

a) Świadczenie ubezpieczeniowe obejmuje podatek od towarów i usług (zwany również podatkiem od wartości dodanej lub podatkiem VAT), jeżeli Ubezpieczony nie posiada prawa do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego (prawa do tzw. odliczenia podatku VAT).

b) Koszty prawne będą ponoszone przez COMPENSĘ od momentu zgłoszenia zdarzenia, jeżeli są konieczne i prawnie uzasadnione dla reprezentowania prawnych interesów Ubezpieczonego. Koszty są konieczne i prawnie uzasadnione, gdy dochodzenie roszczeń lub obrona interesów prawnych Ubezpieczonego jest prawnie dopuszczalna oraz istnieją środki dowodowe lub prawne dla korzystnego zakończenia sprawy w całości lub w części. W Wariancie II COMPENSA ustala odpowiedzialność ubezpieczeniową za zdarzenia, dotyczące finansowania dochodzenia roszczeń z tytułu czynów niedozwolonych lub sporów z umów również w zakresie oceny szans na korzystne dla Ubezpieczonego zakończenie sprawy w przypadku wytoczenia powództwa. Jeżeli COMPENSA ustali, że brak jest środków dowodowych lub prawnych dla korzystnego zakończenia sprawy w sądzie w całości lub w części, informuje o tym pisemnie Ubezpieczonego, wskazując na okoliczności oraz podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę przyjęcia odpowiedzialności ubezpieczeniowej.

c) Koszty prawne pokrywane są przez COMPENSĘ na podstawie dokumentów potwierdzających ich zapłatę lub obowiązek zapłaty przez Ubezpieczonego. Dokumentami, o których mowa w zdaniu poprzedzającym są w szczególności faktury, rachunki albo wezwania sądów lub innych organów,

a także odpisy orzeczeń sądów lub innych organów.

d) Do zasad ustalania wynagrodzenia Prawnika (adwokata lub radcy prawnego) z tytułu reprezentacji Ubezpieczonego przed organami administracji państwowej i samorządowej, stosuje się zasady, o których mowa w ust. 4 i ust. 6.

e) COMPENSA ponosi koszty postępowania egzekucyjnego wyłącznie w zakresie trzech dowolnie wybranych przez Ubezpieczonego przedmiotów egzekucji oraz w wysokości nie wyższej niż łącznie 10% sumy ubezpieczenia na jeden spór lub problem prawny, w którego następstwie te koszty powstały.

§ 76. OBOWIĄZKI UBEZPIECZONEGO

1. W przypadku wystąpienia zdarzenia objętego ubezpieczeniem OCHRONA PRAWNA, w celu uzyskania świadczenia ubezpieczeniowego prawnego Ubezpieczony zobowiązany jest zgłosić zdarzenie CENTRUM POMOCY PRAWNEJ COMPENSY pod numer podany na dokumencie potwierdzającym zawarcie umowy ubezpieczenia (polisie) oraz przedłożyć wszystkie posiadane dokumenty, informacje lub inne dowody dotyczące tego zdarzenia.

2. Zgłoszenie zdarzenia do COMPENSY nie zwalnia Ubezpieczonego od obowiązków, jakie ma wobec podmiotów trzecich, w szczególności: sądów, prokuratury, policji lub innych zakładów ubezpieczeń, jak również z obowiązków podjęcia czynności niezbędnych do zachowania możliwości dalszego dochodzenia roszczeń lub obrony przed sądem: zgłoszenia roszczeń, wniesienia środka odwoławczego lub innego środka zaskarżania od orzeczenia sądu lub prokuratury lub innego organu.

3. Świadczenia prawne, o których mowa w § 72 ust. 7 oraz ust. 8 pkt 10) realizowane są w godzinach od 9:00 do 17:00, od poniedziałku do piątku. W godzinach od 17.00 do 9:00 oraz w dni wolne od pracy Ubezpieczony w sprawach nagłych może skorzystać z telefonicznej porady prawnej pod numerem telefonu alarmowego.

4. Osoba zgłaszająca zdarzenie powinna podać:

1) imię i nazwisko/nazwa Ubezpieczonego,

2) typ i numer polisy/ REGON lub PESEL,

3) krótki opis zdarzenia i rodzaju koniecznej pomocy,

4) numer telefonu do kontaktu zwrotnego.

5) w miarę możliwości inne informacje niezbędne do zorganizowania pomocy w ramach świadczeń prawnych, o których podanie zwróci się COMPENSA

5. Ubezpieczony na wniosek COMPENSY zobowiązany jest informować COMPENSĘ o przebiegu i stanie sprawy sądowej oraz przekazywać związane ze sprawą pisma procesowe i inne dokumenty, a także jest zobowiązany do uzgadniania z COMPENSA wszelkich czynności, które prowadzą do powstania lub zwiększenia kosztów prawnych oraz do niepodejmowania czynności, które przyczyniałyby się do ich nieuzasadnionego zwiększenia.

4. Ubezpieczony zobowiązany jest nie zawierać umowy, cofać lub dokonywać modyfikacji powództwa bez uzyskania uprzedniej pisemnej zgody COMPENSY.

5. W przypadku dochodzenia roszczeń Ubezpieczony jest ponadto zobowiązany:

1) przed wytoczeniem powództwa umożliwić COMPENSIE przeprowadzenie przedsądowego postępowania wyjaśniającego,

mającego na celu ustalenie wszystkich okoliczności zdarzenia objętego ubezpieczeniem oraz korzystne dla Ubezpieczonego rozstrzygnięcie problemów prawnych;

2) przed wytoczeniem powództwa albo przed wniesieniem środka odwoławczego lub innego środka zaskarżenia od orzeczenia sądu lub innego organu, uzyskać pisemną akceptację COMPENSY w przedmiocie odpowiedzialności COMPENSY w zakresie pokrywania kosztów prawnych w toku danej instancji. Przed wniesieniem środka odwoławczego od orzeczenia sądu Ubezpieczony zobowiązany jest zwrócić się do COMPENSY o ustalenie istnienia odpowiedzialności ubezpieczeniowej w zakresie pokrywania kosztów prawnych kolejnej instancji;

3) wstrzymać się z wytoczeniem powództwa przed sąd do czasu prawomocnego zakończenia toczącego się już innego postępowania sądowego, jeżeli jego wynik może mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu, a niezwłoczne wniesienie sprawy na drogę sądową nie jest uzasadnione przedawnieniem roszczenia lub upływem terminu zawitego.

6. Jeżeli Ubezpieczony nie wykonał obowiązków określonych powyżej umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa, COMPENSA może żądać zwrotu poniesionych kosztów prawnych jeżeli niedopełnienie tych obowiązków spowodowało utratę prawa do zwrotu kosztów procesu.

7. Do roszczeń regresowych przysługujących COMPENSA stosuje się postanowienia zawarte w § 86 ust. 1 – 5 ogólnych warunków ubezpieczenia – Compensa Firma oraz postanowienia poniższe.

8. Ubezpieczony jest zobowiązany współpracować z COMPENSA w postępowaniu dotyczącym uzyskania zwrotu poniesionych przez COMPENSĘ kosztów prawnych; w szczególności Ubezpieczony ma obowiązek dostarczać COMPENSIE informacje i dokumenty niezbędne do dochodzenia zwrotu kosztów prawnych. Ubezpieczony jest zobowiązany pisemnie powiadomić osobę trzecią, zobowiązaną do zwrotu kosztów poniesionych (lub które zostaną poniesione) przez COMPENSĘ, o dokonanych przelewach (cesji wierzytelności) lub potwierdzić upoważnienie COMPENSY do odbioru ponoszonych kosztów.

9. Jeśli koszty należne COMPENSIE zostaną zwrócone Ubezpieczonemu, jest on zobowiązany przekazać je COMPENSIE niezwłocznie, nie później niż w terminie 14 dni od ich otrzymania.

POSTANOWIENIA WSPÓLNE

§ 77. WYŁĄCZENIA GENERALNE

1. W przypadku ubezpieczeń majątkowych (ubezpieczeń obejmujących zwrot wszelkiego rodzaju kosztów), COMPENSA wolna jest od odpowiedzialności, jeżeli Ubezpieczający wyrządził szkodę umyślnie.

2. Jeśli szkoda powstała wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego, COMPENSA wolna jest od odpowiedzialności, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.

3. W razie zawarcia Umowy na cudzy rachunek, zasady określone w ust. 1, 2 stosuje się odpowiednio do Ubezpieczonego.

4. Wyłączenie odpowiedzialności za szkody powstałe w następstwie rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego nie dotyczy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, z zastrzeżeniem § 40 ust. 7.

5. Ubezpieczenie nie obejmuje szkód / nieszczęśliwych wypadków / zdarzeń:

1) powstałych w następstwie działań wojennych, inwazji, wrogich działań obcego państwa, działania o charakterze wojennym (niezależnie od tego, czy wojna została wypowiedziana, czy nie), wojny domowej, rebelii, rewolucji, powstania, lokautu, aktów sabotażu, wojskowego lub cywilnego

zamachu stanu, zorganizowanych działań osób działających w imieniu lub w powiązaniu z organizacjami politycznymi, spisku, konfiskaty, rekwizycji, zajęcia, zniszczenia lub uszkodzenia z nakazu organów sprawujących władzę;

2) powstałych w związku z aktami terroru, strajkami, zamieszkami i rozruchami, chyba że została włączona klauzula aktów terroru, strajków, zamieszek i rozruchów określona w Załączniku nr 2 do niniejszych OWU;

3) powstałych wskutek następstw reakcji jądrowej, promieniowania jądrowego lub skażenia promieniotwórczego;

4) powstałych wskutek nieprzestrzegania przez Ubezpieczonego obowiązujących przepisów prawa, w szczególności przepisów o ochronie przeciwpożarowej, o budowie i eksploatacji urządzeń technicznych, o utrzymywaniu dozoru technicznego nad tymi urządzeniami oraz przepisów prawa budowlanego, a także niestosowanie się do decyzji i zaleceń wydanych w tych sprawach przez właściwe władze oraz nieprzestrzegania obowiązków wynikających z Umowy, w tym zaleceń COMPENSY w zakresie ochrony i zabezpieczenia mienia przed szkodą, chyba że szkoda nie była następstwem szkody nieprzestrzegania ww. przepisów, decyzji lub zaleceń;

5) wyrządzone przez Ubezpieczonego po użyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości, po użyciu narkotyków lub innych środków odurzających, chyba że powstanie szkody nie było następstwem pozostawiania przez Ubezpieczonego w tym stanie;

6) górniczych;

7) będących następstwem wybuchu wulkanu, tsunami;

8) następnych, polegających na utracie zysku oraz innych stratach finansowych lub płatnościach ponad odszkodowania za szkody rzeczowe przewidziane Umową;

9) powstałych w budynkach, budowlach lub lokalach oraz mieniu znajdującym się w budynkach, budowlach lub lokalach, jeżeli budynki, budowle lub lokale, w których Ubezpieczony prowadzi działalność gospodarczą były nieużytkowane przez okres dłuższy niż 60 dni, chyba że zamiar nieużytkowania przez okres co najmniej 60 dni został zgłoszony pisemnie COMPENSIE przed jego rozpoczęciem w celu oceny ryzyka ubezpieczeniowego a ochrona za pisemną zgodą COMPENSY została rozszerzona w tym zakresie;

10) powstałych w artykułach przeterminowanych lub wycofanych z obrotu przed powstaniem szkody;

11) powstałych w mieniu, którego posiadanie jest zabronione w świetle obowiązującego prawa, chyba że Ubezpieczony posiadał zezwolenie na jego posiadanie;

12) powstałych wskutek wprowadzenia lub konieczności realizacji postanowień prawa w odniesieniu do konstrukcji budowli, budynków i lokali, prac remontowych, demontażu lub rozbiórki jakichkolwiek obiektów będących przedmiotem ubezpieczenia chyba, że realizacja postanowień prawa była następstwem wystąpienia zdarzeń objętych ochroną ubezpieczeniową.

§ 78. SUMA UBEZPIECZENIA/SUMA GWARANCYJNA

1. Określone przez Ubezpieczającego i wskazane w Umowie (na polisie) sumy ubezpieczenia / suma gwarancyjna stanowią górną granicę odpowiedzialności COMPENSY na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Limity (podlimity) odpowiedzialności wskazane w OWU, w tym w klauzulach dodatkowych, określone są w ramach sumy ubezpieczenia / sumy gwarancyjnej i stanowią górną granicę odpowiedzialności COMPENSY za szkody lub odpowiednio zdarzenia, dla których ustanowione zostały te limity.

2. Suma ubezpieczenia jest ustalana według wartości mienia podlegającego

ubezpieczeniu (nie dotyczy ubezpieczeń zawieranych w systemie na pierwsze ryzyko), bez uwzględnienia podlegającego odliczeniu podatku od towarów i usług (VAT). Pomniejszenia o podatek VAT nie stosuje się, jeżeli Ubezpieczonemu nie przysługuje prawo do obniżenia kwoty należnego podatku o podatek naliczony lub prawo do zwrotu różnicy podatku VAT.

3. Suma ubezpieczenia, suma gwarancyjna oraz limity (podlimity) odpowiedzialności ulegają każdorazowo zmniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania, innego świadczenia lub zrealizowanej usługi, aż do całkowitego ich wyczerpania.

4. Ubezpieczający, za zgodą COMPENSY, oraz po opłaceniu dodatkowej składki może podwyższyć sumę ubezpieczenia / sumę gwarancyjną.

5. Jeżeli po zawarciu umowy wartość ubezpieczonego mienia uległa zmniejszeniu, Ubezpieczający może żądać odpowiedniego zmniejszenia sumy ubezpieczenia.. Zmniejszenie sumy ubezpieczenia pociąga za sobą odpowiednie zmniejszenie składki zgodnie z obowiązującą taryfą.

6. W przypadku ubezpieczeń majątkowych, jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, Ubezpieczający nie może żądać świadczenia przewyższającego wysokość szkody. Między ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.

§ 79. SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

1. Wysokość składki ustalana jest na podstawie taryf stawek obowiązujących w dniu zawarcia Umowy lub w szczególnych wypadkach na podstawie indywidualnej oceny ryzyka, z uwzględnieniem rodzaju prowadzonej działalności objętej Umową oraz mienia podlegającego ubezpieczeniu, wysokości osiąganych obrotów, długości okresu ubezpieczenia, zakresu ubezpieczenia (w tym również przy uwzględnieniu zakresu określonego w klauzulach dodatkowych), wysokości zastosowanej franszyzy oraz sumy ubezpieczenia (sumy gwarancyjnej), rodzaju zastosowanych zabezpieczeń, dotychczasowego przebiegu ubezpieczenia oraz sposobu płatności składki.

2. W przypadku zmiany zakresu ubezpieczenia pobierana jest dodatkowa składka.

3. Składka opłacana jest jednorazowo jednocześnie z zawarciem Umowy, chyba że w Umowie (na polisie) określono inny sposób i termin opłacenia składki.

4. Na wniosek Ubezpieczającego płatność składki może zostać rozłożona na raty. Terminy płatności

i wysokość rat określone są w Umowie (na polisie).

5. Jeżeli zapłata składki dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, składkę uznaje się za zapłaconą:

1) z dniem obciążenia rachunku bankowego Ubezpieczającego, o ile na rachunku znajdowały się środki wystarczające na pokrycie kosztów składki ubezpieczeniowej;

2) z dniem nadania przekazu pocztowego.

§ 80. ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA

1. Ubezpieczający obowiązany jest podać do wiadomości COMPENSY wszystkie znane sobie okoliczności, o które COMPENSA zapytywała w formularzu oferty albo przed zawarciem Umowy w innych pismach. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez COMPENSA Umowy mimo braku

odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.

2. W czasie trwania Umowy Ubezpieczający zobowiązany jest zawiadamiać COMPENSA każdorazowo o zmianie okoliczności określonych w ust. 1 niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.

3. W razie zawarcia Umowy na cudzy rachunek obowiązki określone w ust. 1 – 2 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu Umowy na jego rachunek.

4. COMPENSA nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ustępów poprzedzających nie zostały podane do jej wiadomości. Jeżeli do naruszenia paragrafów poprzedzających doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie przewidziane Umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

5. Umowę zawiera się na 365 (albo 366 dni – w tym 29 lutego) („okres roczny”), o ile strony nie umówiły się inaczej.

6. Zawarcie Umowy COMPENSA potwierdza polisą.

§ 81. POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, odpowiedzialność COMPENSY rozpoczyna się od dnia następującego po zawarciu Umowy, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty w wysokości nie niższej niż ustalonej w Umowie.

2. Jeżeli COMPENSA ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, COMPENSA może wypowiedzieć Umowę ze skutkiem natychmiastowym i żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosił odpowiedzialność. W przypadku braku wypowiedzenia Umowy, wygasa ona z końcem okresu, za który przypadała niezapłacona składka.

3. W razie opłacania składki w ratach, niezapłacenie w terminie kolejnej raty składki powoduje ustanie odpowiedzialności wyłącznie jeżeli COMPENSA po jego upływie wezwała Ubezpieczającego na piśmie do zapłaty raty składki z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni z upływem wyznaczonego okresu.

4. Odpowiedzialność w zakresie szkód spowodowanych ryzykiem powodzi powstaje po upływie 30 dni od dnia zawarcia Umowy (karencja). Karencji nie stosuje się w przypadku nieprzerwanej kontynuacji w COMPENSIE ubezpieczenia w zakresie ryzyka powodzi.

5. Odpowiedzialność COMPENSY kończy się:

1) z chwilą zakończenia okresu ubezpieczenia;

2) z upływem dnia, na który przypadał termin zapłaty, o którym mowa w ust. 3;

3) z końcem okresu, o którym mowa w ust. 2;

4) z dniem odstąpienia od Umowy, wypowiedzenia Umowy lub jej rozwiązania z innych przyczyn.

6. W przypadku przeniesienia własności przedmiotu ubezpieczenia, prawa z Umowy przysługujące zbywcy przedmiotu ubezpieczenia mogą przejść na nabywcę wyłącznie za pisemną zgodą COMPENSY. W przypadku wyrażenia zgody przez COMPENSA na przejęcie praw z Umowy, na nabywcę przechodzą także obowiązki z Umowy obciążające zbywcę, chyba że strony za zgodą ubezpieczyciela umówiły się inaczej. Pomimo tego przejścia obowiązków zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.

7. Jeżeli prawa, o których mowa w ust. 6, nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, stosunek ubezpieczenia wygasa

z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.

§ 82. ODSTĄPIENIE I WYPOWIEDZENIE UMOWY

1. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy ubezpieczający jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy ubezpieczyciel nie poinformował ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie.

2. Odstąpienie od Umowy nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w którym COMPENSA ponosiła odpowiedzialność.

3. Ubezpieczający może wypowiedzieć Umowę w zakresie ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków każdym czasie, z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia.

4. COMPENSA może wypowiedzieć Umowę w przypadkach wynikających z przepisów prawa oraz z ważnych powodów określonych w ust. 5.

5. Za ważne powody wypowiedzenia Umowy przez COMPENSA uznaje się:

1) stwierdzenie rażących zaniedbań w zabezpieczeniu przedmiotu ubezpieczenia w stosunku do wymogów określonych w Umowie, w szczególności wynikających z OWU;

2) stwierdzenia rażącego naruszenia obowiązków, o których mowa w § 83 ust. 1;

3) uniemożliwienie przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego dokonania oględzin przedmiotu ubezpieczenia, o których mowa w § 83 ust. 5;

4) niewykonanie przez Ubezpieczonego w wyznaczonym przez COMPENSĘ terminie (pozwalającym na ich realizację) zaleceń, które wydano w następstwie dokonania oględzin przedmiotu ubezpieczenia i ujawnienia okoliczności pociągających za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa powstania szkody.

6. W przypadku odstąpienia od Umowy lub jej rozwiązania przez przed upływem przewidzianego w niej okresu ubezpieczenia, składka za niewykorzystany okres ubezpieczenia podlega zwrotowi.

7. Wysokość należnej do zwrotu składki ustala się w kwocie wyliczonej proporcjonalnie do długości niewykorzystanego okresu ubezpieczenia, przy czym każdy rozpoczęty dzień ubezpieczenia traktuje się jako pełny.

8. Składka za niewykorzystany okres ubezpieczenia nie podlega zwrotowi, jeżeli przed rozwiązaniem Umowy doszło do wyczerpania (konsumpcji) ochrony ubezpieczeniowej w całości.

§ 83. OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO / UBEZPIECZONEGO

1. W czasie trwania Umowy Ubezpieczający, a także Ubezpieczony, jeśli wiedział, że Umowę zawarto na jego rachunek, zobowiązany jest do:

1) przestrzegania przepisów dotyczących używania, konserwacji, przechowywania i zabezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia, a w szczególności przepisów prawa budowlanego, ochrony przeciwpożarowej, przepisów dotyczących Państwowej Inspekcji Pracy, przepisów o budowie i eksploatacji urządzeń technicznych oraz zaleceń producenta w zakresie montażu, warunków eksploatacji i sposobu użytkowania maszyn i urządzeń objętych Umową, jak również wykonywania dozoru technicznego nad ubezpieczonym mieniem, a w przypadku ubezpieczenia wartości pieniężnych - przepisów dotyczących zasad i wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona

wartości pieniężnych przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne;

2) przestrzegania uzgodnionych z COMPENSĄ zaleceń dodatkowych oraz terminów ich realizacji, które były warunkiem zawarcia lub kontynuacji Umowy, a w szczególności usunięcia zagrożeń będących przyczyną powstałej w okresie wcześniejszym szkody;

3) zapewnienia prawidłowego utrzymania, konserwacji i eksploatacji przedmiotu ubezpieczenia;

4) prowadzenia ewidencji ubezpieczonego mienia zgodnie z aktualnymi przepisami, w sposób umożliwiający w razie powstania szkody na odtworzenie wartości mienia; dowody ewidencji dotyczące ubezpieczonego mienia powinny być zabezpieczone w skuteczny sposób przed zniszczeniem, zaginięciem lub kradzieżą;

5) umożliwienia dostępu do przedmiotu ubezpieczenia osobie upoważnionej przez COMPENSĘ w celu dokonania oceny ryzyka.

2. W przypadku zajścia ryzyka objętego Umową Ubezpieczający, a także Ubezpieczony jeśli wiedział, że Umowę zawarto na jego rachunek, zobowiązany jest do:

1) użycia dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów;

2) niezwłocznego powiadomienia Policji o zdarzeniu, o ile zaistniały okoliczności wymagające podjęcia czynności dochodzeniowych;

3) niezwłocznego powiadomienia COMPENSY o zdarzeniu, nie później jednak niż w ciągu 3 dni roboczych od uzyskania informacji o zdarzeniu;

4) niedokonywania, ani niedopuszczania do dokonania żadnych zmian w przedmiocie ubezpieczenia przed przeprowadzeniem oględzin przez osobę upoważnioną przez COMPENSĘ, chyba że:

a) zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia po szkodzie albo zmniejszenia jej rozmiaru;

b) oględziny nie zostały dokonane w ciągu 5 dni roboczych od daty powiadomienia o zdarzeniu;

5) umożliwienia dostępu do przedmiotu ubezpieczenia osobie upoważnionej przez COMPENSĘ w celu przeprowadzenia likwidacji szkody;

6) przedłożenia COMPENSIE rachunku poniesionych strat oraz umożliwienia COMPENSIE dokonania ustaleń dotyczących przyczyny i rozmiaru szkody, jak również udostępnienia dokumentacji w tym księgowej, niezbędnej do ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia oraz udzielenia w tym celu wszelkiej pomocy i wyjaśnień.

3. COMPENSA uprawniona jest do zmniejszenia odpowiednio wysokości odszkodowania, jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zawiadomił COMPENSY o zajściu zdarzenia w terminie określonym w ust. 6 pkt 3), o ile naruszenie tego obowiązku przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło COMPENSIE ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia – nie dotyczy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej oraz ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.

4. Należne odszkodowanie wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie kwoty odpowiadającej procentowi udzielonej zniżki za zastosowanie dodatkowych zabezpieczeń, jeżeli nie zadziałały one w momencie zajścia ryzyka, które spowodowało szkodę – o ile szkoda była następstwem nie zadziałania ww. urządzeń, a brak ich działania wynikał z przyczyn zależnych od Ubezpieczonego.

5. Ubezpieczający, a w przypadku Umowy zawartej na cudzy rachunek również Ubezpieczony, zobowiązany jest do umożliwienia upoważnionym przedstawicielom COMPENSY dokonania oględzin przedmiotu ubezpieczenia w celu określenia przyczyn powstania zdarzenia objętego

ubezpieczeniem lub prawdopodobieństwa powstania szkody / zdarzenia w przyszłości.

6. W razie ujawnienia okoliczności, które pociągają za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa powstania szkody, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki należnej za okres odpowiedzialności poczynając od chwili, gdy zaszły te okoliczności, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć Umowę ze skutkiem natychmiastowym. Do ujawnienia ww. okoliczności może dojść w szczególności w wyniku dokonania oględzin, o których mowa w ust. 5 w przypadku ujawnienia się okoliczności zwiększających prawdopodobieństwo powstania szkody.

7. W sytuacji, o której mowa w ust. 6, COMPENSA może również wydać Ubezpieczonemu zalecenia dotyczące wykonanie w określonych terminach czynności lub podjęcie działań mających na celu usunięcie ww. okoliczności.

§ 84. USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

1. Dokumenty dotyczące zaistniałego zdarzenia lub nieszczęśliwego wypadku przedłożone przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego podlegają weryfikacji przez COMPENSE.

2. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania nie uwzględnia się:

1) wartości kolekcjonerskiej, naukowej, zabytkowej, pamiątkowej, numizmatycznej, emocjonalnej oraz osobistych upodobań;

2) kosztów wynikających z braku części zamiennych lub innych materiałów niezbędnych dla przywrócenia stanu istniejącego przed powstaniem zdarzenia;

3) kosztów poniesionych na odkażenie, usunięcie zanieczyszczeń gleby, wody, powietrza lub rekultywacji gruntów;

4) podatku od towarów i usług (VAT), jeżeli Ubezpieczonemu przysługuje prawo do obniżenia kwoty należnego podatku o podatek naliczony lub prawo do zwrotu różnicy podatku VAT zgodnie z obowiązującymi przepisami, chyba że umówiono się inaczej;

5) kosztów naprawy przewyższających cenę zakupu lub koszt wytworzenia.

3. Jeżeli suma ubezpieczenia została ustalona według wartości odtworzeniowej (nowej), a Ubezpieczony nie udokumentuje odtworzenia zniszczonego lub utraconego mienia, COMPENSA wypłaci Ubezpieczonemu odszkodowanie w wysokości ustalonej według wartości rzeczywistej ubezpieczonego mienia.

4. W przypadku, gdy nie jest możliwe zastosowanie technologii, parametrów technicznych oraz materiałów identycznych z tymi mającymi zastosowanie w konstrukcji pierwotnie ubezpieczonego mienia, w procesie odtworzenia zastosowanie mają technologie, parametry technicznej oraz materiały możliwie najbardziej zbliżone do tych mających oryginalne zastosowanie.

5. Jeżeli po wypłacie odszkodowania Ubezpieczony odzyskał utracone przedmioty, COMPENSA może zażądać od Ubezpieczonego zwrotu wypłaconego za te przedmioty odszkodowania albo przeniesienia praw do tych przedmiotów na COMPENSE. Ubezpieczony jest zobowiązany do powiadomienia COMPENSY o odzyskaniu utraconych przedmiotów niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 5 dni roboczych.

6. W celu ustalenia przyczyny powstania oraz prawidłowej wysokości szkody, każda ze stron może na własny koszt powołać rzeczoznawcę. W przypadku rozbieżności w opiniach rzeczoznawców strony mogą powołać rzeczoznawcę – arbitra, który na podstawie przeprowadzonych przez obie strony ekspertyz oraz własnej oceny stanu faktycznego wyda opinię ostateczną. Koszty związane z wydaniem opinii przez

rzeczoznawcę – arbitra, o ile nie umówiono się inaczej, ponoszą po połowie obie strony.

7. Przy ustalaniu należnego odszkodowania uwzględnia się potrącenie kwot odpowiadających wartości pozostałości tj. niezniszczonych i nieuszkodzonych elementów, części, podzespołów i zespołów – posiadających wartość handlową i nadających się do wykorzystania zgodnie z ich przeznaczeniem.

8. Należne odszkodowanie wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie kwoty odpowiadającej procentowi udzielonej zniżki za zastosowanie dodatkowych zabezpieczeń, jeżeli nie zadziałały one w momencie zajścia ryzyka, które spowodowało szkodę – o ile szkoda była następstwem nie zadziałania ww. urządzeń, a brak ich działania został spowodowany przez Ubezpieczonego.

9. Należne odszkodowanie, o ile nie umówiono się inaczej, wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej lub udziału własnego ustalonego dla danego ubezpieczenia.

10. Wartość szkody ustala się na podstawie Katalogów Nakładów Rzeczowych i Katalogów Nakładów Pracy oraz publikowanych, ogólnie dostępnych cenników.

§ 85. WYPŁATA ODSZKODOWANIA LUB ŚWIADCZENIA

1. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, COMPENSA informuje o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia, a także informuje osobę występującą z roszczeniem, na piśmie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń lub wysokości świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.

2. W przypadku umowy zawartej na cudzy rachunek, w szczególności ubezpieczenia grupowego, zawiadomienie o zajściu zdarzenia losowego może zgłosić również Ubezpieczony albo jego spadkobiercy; w takim przypadku spadkobierca jest traktowany tak jak uprawniony z umowy.

3. Postanowień ust. 1 i 2 stosuje się do zdarzeń objętych ochroną ubezpieczeniową na podstawie umowy w zakresie ubezpieczenia assistance, jeżeli świadczenie jest spełnione bezpośrednio po zgłoszeniu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową lub bez przeprowadzania postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia.

4. COMPENSA obowiązana jest wypłacić odszkodowanie / spełnić świadczenie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu objętym ubezpieczeniem. Jeżeli wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności COMPENSY albo wysokości odszkodowania lub innego świadczenia nie jest możliwe, odszkodowanie lub inne świadczenie wypłacane jest w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporna część odszkodowania lub innego świadczenia zostanie wypłacona w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku.

5. Jeżeli w terminach określonych w ust. 4 COMPENSA nie wypłaci odszkodowania lub świadczenia, zawiadamia na piśmie osobę zgłaszającą roszczenie oraz Ubezpieczonego, w przypadku umowy zawartej na cudzy rachunek, w szczególności w ubezpieczeniu grupowym, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie – o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub w części, a także powinien wypłacić bezsporną

część świadczenia.

6. Jeżeli odszkodowanie lub świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, COMPENSA informuje o tym na piśmie osobę występującą z roszczeniem oraz Ubezpieczonego, w przypadku umowy zawartej na cudzy rachunek, w ubezpieczeniu grupowym, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie – wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia; informacja powinna zawierać pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.

7. COMPENSA udostępnia Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy, informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności COMPENSA lub wysokości odszkodowania lub świadczenia. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez COMPENSA udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez COMPENSA.

8. Informacje i dokumenty, o których mowa w ust. 7, COMPENSA udostępnia, na żądanie, w postaci elektronicznej.

9. COMPENSA wypłaca odszkodowanie lub świadczenie na podstawie uznania roszczenia uprawnionego z umowy w wyniku ustaleń dokonanych w przeprowadzonym przez siebie postępowaniu, o którym mowa w ustępach powyżej, zawartej z nim ugody lub prawomocnego orzeczenia sądu.

§ 86. ROSZCZENIA REGRESOWE

1. W przypadku ubezpieczeń majątkowych, z dniem zapłaty odszkodowania przez COMPENSĘ, roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na COMPENSĘ do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli wypłacone odszkodowanie pokrywa tylko część szkody, Ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia roszczeń przed COMPENSĄ.

2. Nie przechodzą na COMPENSĘ roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.

3. Zasady wynikające z ust. 1 – 2 stosuje się odpowiednio do Ubezpieczonego w razie zawarcia Umowy na cudzy rachunek.

4. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony skutecznie zrzekł się roszczenia odszkodowawczego w stosunku do sprawcy szkody w całości lub w części, COMPENSA może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w części – w zakresie w jakim Ubezpieczający/Ubezpieczony zrzekł się odszkodowania. Natomiast, jeżeli fakt ten ujawniony zostanie już po wypłaceniu odszkodowania, COMPENSA może żądać zwrotu całości lub części odszkodowania.

5. Ubezpieczający i Ubezpieczony zobowiązani są do udzielenia COMPENSIE informacji, dostarczenia dokumentów oraz umożliwienia prowadzenia czynności niezbędnych do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych.

§ 87. POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE SKŁADANIA REKLAMACJI

1. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu oraz uprawnionemu z umowy ubezpieczenia będącemu osobą fizyczną, jak również Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu oraz poszukującemu ochrony ubezpieczeniowej będącemu osobą prawną albo spółką nieposiadającą osobowości prawnej przysługuje prawo do wniesienia reklamacji, przy czym w przypadku ww. osób fizycznych przez reklamację należy rozumieć wystąpienie

skierowane do COMPENSY, w którym osoba wnosząca reklamację zgłasza zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez COMPENSĘ. Złożenie reklamacji niezwłocznie po powzięciu przez osobę składającą reklamację zastrzeżeń ułatwi i przyspieszy rzetelne jej rozpatrzenie przez COMPENSĘ.

2. Reklamacja może zostać złożona w każdej jednostce COMPENSY, w której zakresie obowiązków jest obsługa klientów.

3. Reklamacja może zostać złożona w formie:

1) pisemnej – za pośrednictwem poczty, kuriera lub pisma złożonego osobiście w siedzibie COMPENSY lub w jednostce terenowej wskazanej w ust. 2 powyżej;

2) ustnej – telefonicznie na numer telefonu 22 501 61 00,

3) ustnie do protokołu, podczas wizyty w siedzibie COMPENSY lub jednostce wskazanej w ust. 2 powyżej – wyłącznie w przypadku Ubezpieczającego, Ubezpieczonego oraz uprawnionego z umowy ubezpieczenia będącego osobą fizyczną;

4) elektronicznej, pocztą elektroniczną kierowaną na adres e-mail reklamacje@compensa.pl - wyłącznie w przypadku Ubezpieczającego, Ubezpieczonego oraz uprawnionego z umowy ubezpieczenia będącego osobą fizyczną.

4. W celu przyspieszenia postępowania, reklamacja powinna zawierać:

1) imię i nazwisko (nazwa firmy) osoby wnoszącej reklamację;

2) adres osoby wnoszącej reklamację;

3) informację, czy wnoszący reklamację żąda otrzymania odpowiedzi drogą elektroniczną, a jeżeli tak – również adres email, na który odpowiedź ma zostać przesłana;

4) PESEL/REGON;

5) numer dokumentu ubezpieczenia lub nr szkody.

5. Na żądanie osoby wnoszącej reklamację, COMPENSA potwierdzi fakt złożenia reklamacji na piśmie lub w inny uzgodniony z nią sposób.

6. Odpowiedź na reklamację powinna zostać udzielona przez COMPENSĘ bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji.

7. W przypadku uzasadnionej niemożności udzielenia odpowiedzi w terminie określonym w ust. 6, COMPENSA zobowiązana jest poinformować osobę wnoszącą reklamację o:

1) przyczynach braku możliwości dotrzymania ww. terminu (przyczynach opóźnienia);

2) okolicznościach, które muszą zostać ustalone;

3) przewidywanym terminie rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, nie dłuższym jednak niż 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.

8. Odpowiedzi na reklamację COMPENSA udziela w postaci papierowej lub:

1) w przypadku Ubezpieczających, Ubezpieczonych oraz uprawnionych z umowy ubezpieczenia będących osobami fizycznymi – za pomocą innego trwałego nośnika informacji w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, jednakże odpowiedź może zostać dostarczona osobie składającej reklamację pocztą elektroniczną wyłącznie na jej wniosek;

2) w przypadku poszukującego ochrony ubezpieczeniowej, Ubezpieczającego oraz Ubezpieczonego będących osobami prawnymi albo spółkami nieposiadającymi osobowości prawnej – na innym trwałym nośniku informacji w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta.

9. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu oraz uprawnionemu z umowy ubezpieczenia będącemu osobą fizyczną, przysługuje prawo złożenia wniosku o rozpatrzenie sprawy przez Rzecznika Finansowego, w szczególności w przypadku:

1) nieuwzględnienia roszczeń osoby zgłaszającej reklamację w trybie rozpatrywania reklamacji;

2) niewykonania czynności wynikających z reklamacji rozpatrzonej zgodnie z wolą osoby zgłaszającej reklamację w terminie określonym w odpowiedzi na tę reklamację.

10. Na wniosek Ubezpieczającego, Ubezpieczonego oraz uprawnionego z umowy ubezpieczenia będącego osobą fizyczną, spór z COMPENSA może zostać poddany pozasądowemu postępowaniu w sprawie rozwiązywania sporów między Klientem a podmiotem rynku finansowego przeprowadzonemu przez Rzecznika Finansowego (szczegółowe informacje w tym zakresie dostępne są na stronie internetowej Rzecznika Finansowego: <https://rf.gov.pl>)

§ 88. POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE SKŁADANIA SKARG

1. Podmioty, którym nie przysługuje prawo złożenia reklamacji, zgodnie z postanowieniami § 87, przysługuje prawo złożenia skargi dotyczącej usług lub działalności COMPENSY.

2. Do skargi określonej w ust. 1 zastosowanie znajdują postanowienia § 87 dotyczące reklamacji składanych przez Ubezpieczających, Ubezpieczonych oraz poszukujących ochrony ubezpieczeniowej będących osobami prawnymi albo spółkami nieposiadającymi osobowości prawnej, z wyłączeniem § 87 ust. 8. Odpowiedź na skargę udzielana jest w formie pisemnej, chyba że ze skarżącym uzgodniono inną formę odpowiedzi. Jeśli życzeniem skarżącego jest otrzymanie odpowiedzi drogą elektroniczną na wskazany adres e-mail i skarżący wyraził zgodę na otrzymywanie odpowiedzi drogą elektroniczną, odpowiedź wysyłana jest mu tą drogą.

§ 89. WAŻNE INFORMACJE DLA UBEZPIECZAJĄCYCH, UBEZPIECZONYCH, I UPRAWNIONYCH Z UMOWY

1. COMPENSA podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

2. W przypadku zastrzeżeń co do wykonywania działalności przez COMPENSA Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu lub uprawnionemu

z umowy przysługuje prawo wystąpienia do Komisji Nadzoru Finansowego.

3. Powództwo o roszczenia wynikające z umów ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej (sąd właściwy miejscowo dla siedziby COMPENSY) albo przed sądem właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

4. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

5. Osoba będąca konsumentem może ponadto zwrócić się o pomoc do właściwego miejscowo Powiatowego (Miejskiego) Rzecznika Konsumenta.

6. Prawem właściwym dla umowy zawartej na podstawie niniejszych OWU jest prawo polskie.

W sprawach nie uregulowanych w OWU mają zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego, ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz innych obowiązujących aktów prawnych obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 90. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia składane przez strony w związku z umową powinny być dokonywane na piśmie za pokwitowaniem przyjęcia, wysłane listem poleconym lub dokonywane w inny uzgodniony przez strony sposób. Strony zobowiązują się informować wzajemnie o zmianie ich siedziby (adresu). Pisemne zawiadomienie o szkodzie Ubezpieczający może złożyć w każdej jednostce terenowej COMPENSY.

2. OWU zostały zatwierdzone przez Zarząd Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group Uchwałą nr 4/12/2018 z dnia 3.12.2018 roku i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 14.12.2018 roku.

Artur Borowiński
Prezes Zarządu

Jarosław Szwaigier
Zastępca Prezesa Zarządu

ZAŁĄCZNIK NR I – ŚRODKI BEZPIECZEŃSTWA

§ 1. ZABEZPIECZENIE MIENIA

1. Ubezpieczone mienie musi być zabezpieczone zgodnie z przepisami o ochronie przeciwpożarowej.

2. W przypadku ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku (również w ramach ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk) i/lub ubezpieczenia sprzętu elektronicznego, ubezpieczone mienie uważa się za należycie zabezpieczone, jeżeli spełnione zostały minimalne środki bezpieczeństwa określone w § 2 – § 10.

3. W razie nie dopełnienia przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego (jeśli wiedział o zawarciu Umowy na jego rachunek) któregośkolwiek z wymienionych obowiązków zabezpieczenia mienia, o których mowa w § 1 ust. 1 i 2, jeśli stanowi to przejaw rażącego niedbalstwa oraz jeżeli szkoda była następstwem lub uległa zwiększeniu w następstwie niedopełnienia danego obowiązku, COMPENSA, jeżeli szkoda była następstwem niedopełnienia danego obowiązku, odmawia wypłaty odszkodowania, albo ogranicza wysokość odszkodowania proporcjonalnie do rozmiaru zwiększenia szkody w następstwie niedopełnienia danego obowiązku.

§ 2. KONSTRUKCJA ŚCIAN, SUFITÓW, PODŁÓG I DACHÓW LOKALI, W KTÓRYCH PRZECHOWYWANE JEST UBEZPIECZONE MIENIE

1. Ubezpieczone mienie musi znajdować się w lokalach.

2. Ściany, sufity, podłogi i dachy lokali muszą być wykonane z materiałów odpornych na zniszczenie lub na wyważenie za pomocą prostych, ogólnodostępnych narzędzi.

3. Lokale wykonane w całości lub w części z siatki drucianej lub z innych konstrukcji ażurowych, a także z brezentu i powłok z tworzyw sztucznych (np. budowle pneumatyczne, tunele foliowe, namioty), nie są uważane za należycie zabezpieczone.

4. Jeżeli lokal, w którym znajduje się ubezpieczone mienie, jest połączony drzwiami, oknem lub innym otworem z lokalem nie objętym ochroną ubezpieczeniową przez COMPENSĘ, otwory te muszą być zabezpieczone w sposób opisany w § 3 oraz § 4 albo zamurowane co najmniej na grubość jednej cegły.

§ 3. ZABEZPIECZENIE OKIEN I INNYCH OTWORÓW ZEWNĘTRZNYCH

1. Wszystkie okna i inne zewnętrzne oszklone otwory w lokalach muszą być właściwie osadzone i zamknięte, a ich stan techniczny musi zapewniać trwałe zamocowanie zamków w taki sposób, aby nie było możliwości ich wypchnięcia bez wyłamania.

2. Okna i inne zewnętrzne otwory lokali znajdujących się w piwnicach, suterrenach i na parterach muszą być na całej powierzchni zabezpieczone kratami, roletami lub żaluzjami, szybami o zwiększonej odporności na przebicie i rozbicie o klasie odporności co najmniej P3A lub P3 wg ogólnodostępnej klasyfikacji Instytutu Mechaniki Precyzyjnej lub okiennicami w sposób uniemożliwiający dokonanie kradzieży bez włamania.

3. Kraty, rolety, żaluzje oraz okiennice muszą być prawidłowo osadzone i zamknięte co najmniej na 1 zamek wielozastawkowy lub zamek otwierany przy pomocy złożonego kodu dostępu innego niż klucz lub kłódkę wielozastawkową.

4. Elementy krat nie mogą być łączone za pomocą śrub lub wkrętów, chyba że te śruby lub wkręty są trwale zablokowane przed odkręceniem.

5. Okiennice muszą być tak osadzone, aby wyjęcie ich z zawiasów nie było możliwe bez ich uszkodzenia.

6. Wymogi określone w ust. 2 – 5 mogą zostać zniesione w lokalach, w których ustanowiono stały dozór lub w lokalach zaopatrzonych w czynne urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe z uwzględnieniem ust. 7 i/lub 8 oraz § 1 ust. 3. W takim przypadku zniżka za dodatkowe zabezpieczenie w postaci stałego dozoru lub czynnego urządzenia sygnalizacyjno-alarmowego nie przysługuje.

7. Urządzenie sygnalizacyjno-alarmowe uznawane jest za czynne tylko jeżeli (poniższe wymogi muszą być spełnione łącznie):

1) jest włączone w stan gotowości do odbioru bodźców sygnalizujących zagrożenie nieupoważnionego przekroczenia chronionego obszaru i przekazywania ich w formie określonej w konstrukcji do wyznaczonego miejsca lub wywołuje alarm lokalny,

2) zostało zainstalowane przez osobę posiadającą uprawnienia określone przepisami prawa,

3) pełna kontrola działania systemu, w tym czujek i torów transmisji, jest dokonywana w odstępach nie dłuższych niż 12 miesięcy przez serwisanta urządzeń alarmowych z zastrzeżeniem pkt 4),

4) w przypadku, gdy Ubezpieczony posiada obowiązującą w czasie całego okresu ubezpieczenia umowę z licencjonowaną agencją ochrony mienia lub Policją o świadczenie usług polegających na monitoringu sygnału i sprawności urządzenia sygnalizacyjno-alarmowego w miejscu ubezpieczenia, odstępuje się od wymogu określonego w pkt. 3).

8. Za dozór rozumie się osobową ochronę przedmiotu ubezpieczenia w godzinach, w których Ubezpieczony nie prowadzi działalności gospodarczej, wykonywaną:

1) przez pełnoletnich pracowników Ubezpieczonego posiadających w zakresie obowiązków wskazane wprost zadania związane z ochroną osób i/lub mienia;

2) na podstawie umowy łączącej Ubezpieczonego z innym podmiotem prawa zatrudniającym osoby, które posiadają w zakresie obowiązków wskazane wprost zadania związane z ochroną osób i/lub mienia.

§ 4. KONSTRUKCJA I ZABEZPIECZENIE DRZWI ZEWNĘTRZNYCH

1. Wszystkie drzwi do lokali, w których znajduje się ubezpieczone mienie, powinny znajdować się w należytych stanie technicznym oraz być tak skonstruowane, osadzone i zamknięte, aby ich wyłamanie, wyjęcie lub wyważenie nie było możliwe bez użycia siły lub narzędzi, a otwarcie – bez użycia podrobionych lub dopasowanych kluczy.

2. Drzwi muszą być zamknięte na co najmniej:

– dwa zamki wielozastawkowe, lub

– dwie kłódki wielozastawkowe, zawieszone na oddzielnych skoblach, lub

– jeden zamek atestowany (zamek oraz wkładka), lub

– jeden zamek wielozastawkowy i jedną kłódkę wielozastawkową, lub

– jeden zamek wielozastawkowy jedynie w przypadku, gdy ubezpieczone mienie znajduje się w lokalu mieszczącym się w budynku biurowym, galerii, centrum handlowym lub centrum handlowo – rozrywkowym, bądź innym budynku, dla których to budynków ustanowiono stały dozór lub budynki te są wyposażone w czynne urządzenie sygnalizacyjno-alarmowe z przekazywaniem sygnału do Policji lub licencjonowanej agencji ochrony mienia z włączeniem do akcji grup patrolowo-interwencyjnych z czasem dojazdu do 15 min. a działanie urządzenia sygnalizacyjno-alarmowego obejmuje ubezpieczony lokal, lub

– jeden zamek otwierany przy pomocy złożonego kodu dostępu innego

niż klucz (karta magnetyczna, kod cyfrowy, czytnik biologiczny np. linii papilarnych, tęczówki) – wyłącznie w przypadku, gdy ubezpieczone mienie znajduje się w lokalu, w którym ustanowiono stały dozór, albo w lokalu wyposażonym w czynne przeciwwkradzieżowe urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, o ile spełniony jest wymóg, o którym mowa w § 3 ust. 7 i 8.

3. W przypadku drzwi wyposażonych w jeden zamek wielozastawkowy lub jedną kłódkę wielozastawkową, brak drugiego zamka lub kłódki może zostać zastąpiony przez zainstalowanie w ubezpieczonym lokalu czynnego urządzenia sygnalizacyjno-alarmowego lub ustanowienie stałego dozoru z uwzględnieniem § 3 ust. 7 i/lub 8 oraz § 1 ust. 3. W takim przypadku zniżka za dodatkowe zabezpieczenie w postaci stałego dozoru lub czynnego urządzenia sygnalizacyjno-alarmowego nie przysługuje.

4. Drzwi oszklone poza wymogiem zabezpieczenia w sposób określony w ust. 2, muszą być na powierzchni oszklonej zabezpieczone kratami, roletami lub żaluzjami, szybami o zwiększonej odporności na przebicie i rozbicie o klasie odporności co najmniej P3A lub P3 wg ogólnodostępnej klasyfikacji Instytutu Mechaniki Precyzyjnej lub okiennicami, w sposób uniemożliwiający dokonanie kradzieży bez włamania, o ile wielkość powierzchni oszklonej umożliwia dostanie się sprawcy do ubezpieczonego lokalu w razie jej stłuczenia; elementy krat nie mogą być łączone za pomocą śrub lub wkrętów, chyba że śruby lub wkręty są trwale zablokowane przed odkręceniem. Kraty, rolety, żaluzje oraz okiennice muszą być prawidłowo osadzone i zamknięte co najmniej na 1 zamek wielozastawkowy lub zamek otwierany przy pomocy złożonego kodu dostępu innego niż klucz lub kłódkę wielozastawkową.

5. Drzwi oszklone nie mogą być zaopatrzone w zamki, które można otworzyć bez klucza przez otwór wybity w szybie.

6. W przypadku drzwi dwuskrzydłowych, jedno skrzydło musi być unieruchomione przy pomocy zasuw u góry i u dołu drzwi, zamykanych od wewnątrz.

7. Wymogi określone w ust. 4 - 5 mogą zostać zniesione w lokalach, w których ustanowiono stały dozór lub w lokalach zaopatrzonych w czynne urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, o ile spełniony jest wymóg o którym mowa w § 3 ust. 7 i 8/lub § 1 ust. 3. W takim przypadku zniżka za dodatkowe zabezpieczenie w postaci stałego dozoru lub czynnego urządzenia sygnalizacyjno-alarmowego nie przysługuje.

§ 5. KONSTRUKCJA ZAMKÓW, KŁÓDEK I UCHWYTÓW

1. Zamki, kłódki i uchwyty zastosowane do zamknięcia ubezpieczonego mienia powinny odpowiadać następującym wymagom:

1) zamkiem wielozastawkowym jest zamek, do którego klucz posiada w łopacie więcej niż jedno żłobienie prostopadłe do trzonu;

2) kłódki wielozastawkowe powinny posiadać zamek z więcej niż jednym żłobieniem prostopadłym do trzonu;

3) uchwyty do mocowania kłódek powinny być wykonane z płaskownika przymocowanego na stałe do drzwi lub krat w sposób uniemożliwiający jego oberwanie, ukręcenie lub obcięcie. Grubość płaskownika i otwór do wprowadzenia kabłąka lub bolca powinien odpowiadać parametrom kłódki;

4) atestowane zamki powinny posiadać atest określający stopień odporności na włamanie wystawiony przez upoważniony podmiot.

§ 6. ZABEZPIECZENIE KLUCZY

1. Klucze oryginalne lub zapasowe do lokalu, w którym znajduje się ubezpieczone mienie muszą być przechowywane w sposób chroniący je przed kradzieżą i uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieuprawnionym.

2. W razie zagubienia albo zaginięcia kluczy (także kluczy zapasowych) ubezpieczony zobowiązany jest niezwłocznie zmienić zamki na swój koszt.

§ 7. ZABEZPIECZENIE MIENIA W INNYM MIEJSCU NIŻ LOKAL (MIENIE NA PLACU)

1. W przypadku ubezpieczenia mienia znajdującego się w innym miejscu niż lokal, za należyte zabezpieczenie uważa się teren (plac, parking) spełniający łącznie wszystkie poniższe wymogi:

1) jest oświetlony od zachodu do wschodu słońca,

2) znajdujący się pod stałym dozorem w rozumieniu § 3 ust. 8, lub objęty jest zasięgiem monitoringu czynnego urządzenia sygnalizacyjno-alarmowego, zgodnie z § 3 ust. 7, które przekazuje sygnał do Policji lub licencjonowanej agencji ochrony z włączeniem do akcji grup patrolowo-interwencyjnych z czasem dojazdu do 15 min.,

3) jest w całości ogrodzony parkanem, siatką drucianą lub płotem o wysokości co najmniej 160 cm.. Ogrodzenie nie może być w jakikolwiek sposób uszkodzone, przerwane lub niepełne. Brama prowadząca na teren, na którym przechowywane jest mienie, powinna być zamykana na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę wielozastawkową.

2. W przypadku pojazdów mechanicznych znajdujących się na terenie, o którym mowa w ust. 1, kluczyki od stacyjek zapłonowych nie mogą znajdować się we wnętrzu pojazdu, a wszystkie drzwi muszą być zamknięte na zamek fabryczny; kluczyki muszą być przechowywane w taki sposób, aby dostęp do nich miały tylko osoby upoważnione.

§ 8. ZABEZPIECZENIE WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH PODCZAS PRZECHOWYWANIA

1. Wartości pieniężne ubezpieczone od kradzieży z włamaniem, z zachowaniem poniższych limitów odpowiedzialności COMPENSY, muszą znajdować się w lokalach zabezpieczonych w sposób określony w niniejszych OWU, a ponadto w zamkniętych schowkach zgodnych z wymogami obowiązujących przepisów prawa dotyczących przechowywania wartości pieniężnych oraz z zachowaniem następujących wymogów:

1) dla wartości pieniężnych do kwoty 2.500 zł – zabezpieczeniem minimalnym jest pojedyncza kasetka stalowa lub pojedyncza kasa fiskalna, a kluczyk od kasety powinien znajdować się w miejscu niewidocznym;

2) dla wartości pieniężnych do kwoty 10.000 zł – zabezpieczeniem minimalnym są kasety stalowe lub kasy fiskalne z zastrzeżeniem pkt. 1);

3) dla wartości pieniężnych ponad 2.500 zł do kwoty 30.000 zł – zabezpieczeniem minimalnym jest pojemnik bezpieczny do przechowywania wartości pieniężnych bez udokumentowanej klasy odporności na włamanie;

4) dla wartości pieniężnych ponad 30.000 zł do 100.000 zł – zabezpieczeniem minimalnym jest urządzenie mechaniczne do przechowywania wartości pieniężnych o klasie odporności na włamanie I-IV według właściwej Polskiej Normy potwierdzonej odpowiednim dokumentem (atest lub certyfikat);

5) dla wartości pieniężnych ponad 100.000 zł do 150.000 zł – zabezpieczeniem minimalnym jest urządzenie mechaniczne do przechowywania wartości pieniężnych o klasie odporności na włamanie V lub wyższej – według właściwej Polskiej Normy potwierdzonej odpowiednim dokumentem (atest lub certyfikat);

6) pojemniki bezpieczne i urządzenia mechaniczne do przechowywania wartości pieniężnych o masie poniżej 300 kilogramów (z wyłączeniem kaset stalowych i kas fiskalnych) powinny być na trwale przymocowane do ściany, podłogi lub innego elementu konstrukcyjnego budynku.

2. Ustalono powyżej w ust. 1 wartości są górnymi granicami odpowiedzialności COMPENSY za wartości pieniężne przechowywane w poszczególnych schowkach.

3. Za pojemnik bezpieczny do przechowywania wartości pieniężnych uznaje się pojemnik wykonany ze stopu metali, używany w celu ochrony zawartości przed włamaniem.

4. Za urządzenie do przechowywania wartości pieniężnych uznaje się urządzenie mechaniczne o określonej według właściwej Polskiej Normy klasie odporności na włamanie służące do przechowywania i transportowania wartości pieniężnych.

§ 9 ZABEZPIECZENIE WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH PODCZAS TRANSPORTU

1. Wartości pieniężne w transporcie, z zachowaniem poniższych limitów odpowiedzialności COMPENSY, muszą być zabezpieczone zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa dotyczącymi transportu wartości pieniężnych oraz spełniać następujące warunki:

1) dla wartości pieniężnych do kwoty 30.000 zł – transport może być wykonywany samochodem lub pieszo, jeżeli ze względu na odległość użycie samochodu jest nieuzasadnione,

2) dla wartości pieniężnych ponad kwotę 30.000 zł do kwoty 50.000 zł – transport może być wykonywany samochodem lub pieszo, jeżeli ze względu na odległość użycie samochodu jest nieuzasadnione, natomiast osoba transportująca musi być chroniona przez pracownika (dodatkowa osoba); osoba chroniąca nie musi być uzbrojona,

3) dla wartości pieniężnych ponad kwotę 50.000 zł do kwoty 150.000 zł – transport może być wykonywany samochodem lub pieszo, jeżeli ze względu na odległość użycie samochodu jest nieuzasadnione, a do przenoszenia musi być użyte zabezpieczenie techniczne takie jak specjalne walizki z paralizatorem, sygnałem akustycznym lub substancją niszczącą banknoty, natomiast osoba transportująca musi być chroniona przez co najmniej jednego pracownika ochrony, który może być nieuzbrojony,

4) pracownik ochrony, o którym mowa w pkt 3) to osoba posiadająca licencję pracownika ochrony fizycznej lub licencję pracownika zabezpieczenia technicznego i wykonująca wyłącznie zadania ochrony w ramach wewnętrznej służby ochrony albo na rzecz przedsiębiorcy, który uzyskał koncesję na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie ochrony osób i mienia,

5) transport wartości pieniężnych nie może odbywać się środkami komunikacji zbiorowej, w przeciwnym razie w przypadku szkody

COMPENSA jest wolny od odpowiedzialności.

2. Ustalono powyżej wartości są górnymi granicami odpowiedzialności COMPENSY za wartości pieniężne transportowane przy zachowaniu wymaganych powyżej zabezpieczeń.

§ 10 ZABEZPIECZENIE PRZENOŚNEGO SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO UBEZPIECZONEGO KLAUZULĄ POZA MIEJSCEM UBEZPIECZENIA (101/I)

Elektroniczny sprzęt przenośny ubezpieczony w ramach klauzuli ubezpieczenia sprzętu elektronicznego poza miejscem ubezpieczenia (101/I) objęty jest ochroną od szkód powstałych w wyniku kradzieży z włamaniem z lokalu znajdującego się poza miejscem ubezpieczenia wskazanym na polisie pod warunkiem, że lokal, w którym przechowywany jest ten sprzęt spełnia poniżej określone wymagania:

1. w przypadku przenośnego sprzętu elektronicznego o wartości do 20.000 zł:

a) drzwi zewnętrzne do lokalu muszą być prawidłowo osadzone pod względem technicznym, posiadać odpowiednią konstrukcję i być wykonane z materiałów właściwych dla drzwi zewnętrznych oraz muszą być zamykane na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub jeden zamek otwierany przy pomocy złożonego kodu dostępu innego niż klucz (karta magnetyczna, kod cyfrowy, czytnik biologiczny, np. linii papilarnych, tęczówki); w przypadku drzwi zewnętrznych dwuskrzydłowych jedno skrzydło musi być unieruchomione przy pomocy zasuw u góry i u dołu zamykanych od wewnątrz;

b) wszystkie otwory w ścianach lub stropach muszą być zabezpieczone w sposób uniemożliwiający dokonanie kradzieży bez włamania;

c) stan techniczny drzwi i okien wraz z ościeżnicami musi zapewnić trwałe zamocowanie zamków tak, aby nie było możliwości ich wypchnięcia bez wyłamania;

d) drzwi tarasowe lub balkonowe muszą spełniać wymagania takie jak w przypadku zabezpieczenia okien;

e) drzwi prowadzące do budowli, budynków gospodarczych muszą być pełne, zamykane na jeden zamek wielozastawkowy albo co najmniej jedną kłódkę wielozastawkową;

f) klucze od zamków muszą być w wyłącznym posiadaniu Ubezpieczonego, osób uprawnionych do ich posiadania lub przechowywania;

2. w przypadku przenośnego sprzętu elektronicznego o wartości powyżej 20.000 zł – wymagania określone w § 1 – § 6.

ZAŁĄCZNIK NR 2 – KLAUZULE DODATKOWE DO UBEZPIECZENIA MIENIA

KLAUZULA RZECZOZNAWCÓW

mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych oraz ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, w granicach limitu odpowiedzialności w wysokości 25.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, COMPENSA pokryje poniesione przez Ubezpieczonego uzasadnione koszty ekspertyz rzeczoznawców przeprowadzonych w celu ustalenia przyczyny, zakresu i rozmiaru szkody, z zastrzeżeniem, że powołanie konkretnego rzeczoznawcy wymaga uprzedniej akceptacji COMPENSY.

2. Powołany rzeczoznawca nie może pozostawać w stosunku rodzinnym, służbowym, kapitałowym z Ubezpieczonym.

3. Limit odpowiedzialności ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.

KLAUZULA AKTÓW TERRORU, STRAJKÓW, ZAMIESZEK I ROZRUCHÓW

mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych, ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od szkód rzeczowych, ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk oraz mienia w transporcie.

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, zakres udzielonej ochrony ubezpieczeniowej dla mienia wskazanego w Umowie (na polisie) zostaje rozszerzony o szkody powstałe w ubezpieczonym mieniu w wyniku pożaru, wybuchu, upadku statku powietrznego lub uderzenia pojazdu, będących bezpośrednim następstwem aktów terroru, strajku, zamieszek lub rozruchów.

2. Limit odpowiedzialności COMPENSY za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej klauzuli ustalony jest przez Ubezpieczającego, z zastrzeżeniem, że nie może on przekroczyć wartości 200.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Limit odpowiedzialności wskazywany jest w Umowie (na polisie).

3. Limit odpowiedzialności ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.

4. Należne odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia mienia wynikającego z niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 10% wartości szkody, jednak nie mniej niż 500 zł.

KLAUZULA BUDYNKÓW, BUDOWLI I LOKALI W TRAKCIE PRZEBUDOWY, REMONTU LUB MODERNIZACJI I INNYCH ROBÓT

mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych oraz ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, zakres udzielonej ochrony ubezpieczeniowej dla mienia wskazanego w Umowie (na polisie) zostaje rozszerzony o szkody powstałe wskutek ryzyk określonych w ubezpieczeniu mienia od ognia i innych zdarzeń losowych lub mienia od wszystkich ryzyk – w zależności od wybranej w Umowie opcji ubezpieczenia – które powstałe w związku z prowadzeniem robót budowlanych związanych z przebudową, remontem lub modernizacją, o ile realizacja tych robót nie wiąże się z naruszeniem konstrukcji nośnej obiektu lub konstrukcji dachu a roboty te prowadzone są przez lub na zlecenie Ubezpieczonego w obiektach oddanych do użytkowania /eksploatacji.

2. Zakres ochrony ubezpieczeniowej, poza wyłączeniami, o których mowa w § 6, § 35 oraz § 77 OWU, nie obejmuje również szkód powstałych w budynkach, budowlach lub lokalach, które znajdują się w stadium budowy, bez względu na to, na jakim etapie znajduje się ta budowa.

3. Limit odpowiedzialności COMPENSY za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej klauzuli ustalony jest przez Ubezpieczającego z zastrzeżeniem, że nie może przekroczyć on wartości 500.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Limit odpowiedzialności wskazywany jest w Umowie (na polisie).

4. Limit odpowiedzialności ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.

5. Należne odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia mienia wynikającego z niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 10% wartości szkody, jednak nie mniej niż 500 zł.

KLAUZULA UBEZPIECZENIA OBIEKTÓW INNYCH NIŻ BUDYNKI/BUDOWLE, NIE ZWIĄZANYCH TRWALE Z GRUNTEM LUB ZNAJDUJĄCEGO SIĘ W NICH MIENIA

mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych, mienia od wszystkich ryzyk oraz ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku.

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, za opłatą dodatkowej składki, Compensa obejmuje ochroną ubezpieczeniową w miejscu ubezpieczenia wskazanym w Umowie budowle tymczasowe w postaci nie połączonych trwale z gruntem kiosków, baraki, pawilonów, kontenerów, kontenerów-chłodni lub znajdującego się w takich tymczasowych budowlach mienia.

2. W przypadku, gdy Umowa obejmuje ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk, ochrona ubezpieczeniowa w ramach niniejszej klauzuli obejmuje szkody powstałe wskutek

1) następujących zdarzeń losowych:

- a) pożaru;
- b) lawiny;
- c) osunięcia się ziemi;
- d) zapadania się ziemi;
- e) zalania;
- f) dymu i sadzy;
- g) wybuchu;
- h) uderzenia pioruna;
- i) upadku statku powietrznego;
- j) fali uderzeniowej;

2) kradzieży z włamaniem i rabunku.

3. W przypadku, gdy Umowa obejmuje ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych, ochrona ubezpieczeniowa w ramach niniejszej klauzuli obejmuje szkody powstałe wskutek następujących zdarzeń losowych:

- 1) pożaru;
- 2) lawiny;
- 3) osunięcia się ziemi;
- 4) zapadania się ziemi;
- 5) zalania;
- 6) dymu i sadzy;
- 7) wybuchu;

- 8) uderzenia pioruna;
9) upadku statku powietrznego;
10) fali uderzeniowej.
4. W przypadku, gdy Umowa obejmuje ubezpieczenie mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku, ochrona ubezpieczeniowa w ramach niniejszej klauzuli obejmuje szkody powstałe wskutek kradzieży z włamaniem i rabunku.
5. COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo za szkody powstałe w:
- 1) budowlach tymczasowych, w których prowadzona jest działalność produkcyjna, wytwórcza lub przetwórcza, oraz w mieniu znajdującym się w takich budowlach tymczasowych;
  - 2) budowlach tymczasowych stanowiących zaplecze budowy (w szczególności baraki, kontenery);
  - 3) myjniach bezdotykowych samoobsługowych;
  - 4) w namiotach i pawilonach pokrytych brezentem;
  - 5) mieniu pracowniczym;
  - 6) wartościach pieniężnych.
6. Limity odpowiedzialności dla szkód objętych ochroną w ramach niniejszej klauzuli wskazane są w Umowie (na polisie) z zastrzeżeniem, że nie mogą one przekroczyć:
- 1) dla szkód wynikających z ust. 2. pkt. 1 oraz ustępu 3:
    - a) 50.000 zł dla szkód w budowlach tymczasowych;
    - b) 20.000 zł dla szkód w mieniu ruchomym znajdującym się w budowlach tymczasowych,przy czym łączny limit odpowiedzialności dla szkód określonych w pkt a) – b) nie może być wyższy niż 50.000 zł.
  - 2) dla szkód wynikających z ust. 2 pkt 2. oraz ust. 4: 20.000 zł, dla szkód w mieniu ruchomym znajdującym się w budowlach tymczasowych.
7. Za mienie ruchome w myśl niniejszej klauzuli uznaje się:
- a) środki obrotowe;
  - b) maszyny, urządzenia i wyposażenie oraz mienie osób trzecich, dla których limit odpowiedzialności nie może być wyższy niż 10.000 zł.
8. Limity odpowiedzialności ulegają obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.
9. Należne odszkodowanie za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości:
- 1) 10% wartości szkody, jednak nie mniej niż 500 zł dla szkód powstałych wskutek zdarzeń wymienionych w ust. 2 pkt 1 oraz ust. 3;
  - 2) 500 zł dla szkód powstałych wskutek zdarzeń wymienionych w ust. 2 pkt. 2) oraz ust. 4.

KLAUZULA STAŁYCH ELEMENTÓW ZEWNĘTRZNYCH OD USZKODZEŃ WSKUTEK OSUWANIA SIĘ ZALEGAJĄCEGO ŚNIEGU LUB LODU

mającą zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych.

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, zakres udzielonej ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o szkody w stałych elementach zewnętrznych budynku powstałe wskutek osuwania się zalegającego śniegu lub lodu.
2. Przez stałe elementy zewnętrzne budynku w myśl niniejszej klauzuli rozumie się rynny, dachówki, płotki śnieżne, opierzenia blacharskie, kominki wentylacyjne, ławki kominiarskie, parapety zewnętrzne.
3. Limit odpowiedzialności COMPENSY dla szkód objętych ochroną w ramach niniejszej klauzuli ustalony jest przez Ubezpieczającego

z zastrzeżeniem, że nie może przekroczyć on 5% sumy ubezpieczenia budynków i budowli oraz wynosić nie więcej niż 50.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Limit odpowiedzialności wskazywany jest w Umowie (na polisie).

4. Limit odpowiedzialności ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.

5. Należne odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia mienia wynikającego z niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 300 zł.

KLAUZULA UBEZPIECZENIA MIENIA OD SZKÓD ELEKTRYCZNYCH

mającą zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych oraz ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, zakres udzielonej ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o szkody spowodowane działaniem prądu elektrycznego powstałe w mieniu ubezpieczonym w ramach ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych lub ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk:

- 1) budynkach, budowlach, lokalach;
- 2) czynnych i zainstalowanych na stanowiskach pracy maszynach elektrycznych;
- 3) aparatach elektrycznych i urządzeniach elektrycznych.

2. Budynki, budowle, lokale, maszyny elektryczne, aparaty elektryczne i urządzenia elektryczne są objęte ochroną w miejscu ubezpieczenia wymienionym w Umowie, podczas ich eksploatacji, napraw, remontów, montażu lub demontażu, jak również od szkód powstałych wskutek akcji ratowniczej prowadzonej w związku ze zdarzeniami będącymi następstwem jakiegokolwiek działania prądu elektrycznego.

3. Suma ubezpieczenia mienia określonego w ust. 1 ustalana jest wg wartości określonej w Umowie (na polisie) w ramach odpowiednio ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych lub ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.

4. Ubezpieczenie, oprócz wyłączeń odpowiedzialności wymienionych w § 6, § 35 oraz § 77 OWU nie obejmuje również szkód:

- 1) powstałych w elektroenergetycznych liniach przesyłowych;
- 2) powstałych we wszelkiego rodzaju wkładkach topikowych, bezpiecznikach, stycznikach, odgromnikach, czujnikach, żarówkach, lampach, grzejnych urządzeniach elektrycznych;
- 3) powstałych w transformatorach eksploatowanych w dacie zawarcia Umowy co najmniej 25 lat;
- 4) powstałych wskutek doświadczeń lub eksperymentów przeprowadzonych w nadzwyczajnych dla danego urządzenia warunkach (innych niż wskazane w instrukcji użytkowania);
- 5) powstałych w maszynach, aparatach i urządzeniach elektrycznych, w których nie przeprowadzono badań eksploatacyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami o eksploatacji urządzeń elektrycznych, o ile szkoda była następstwem braku przeprowadzenia ww. badań;
- 6) powstałych w wyniku naturalnego zużycia albo długotrwałej degradacji właściwości użytkowych maszyn, aparatów lub urządzeń elektrycznych;
- 7) powstałych w sitach, węzłach, ogumieniu, okładzinach, opaskach z tkanin lub tworzyw sztucznych, szczotkach, linach, łańcuchach, pasach, częściach szklanych lub porcelanowych lub innych elementach, których czas prawidłowego funkcjonowania jest krótszy od trwałości maszyny, aparatu lub urządzenia;
- 8) powstałych w elementach maszyn, aparatów lub urządzeń uszkodzonych mechanicznie, chyba że szkody mechaniczne powstały w następstwie uszkodzeń elektrycznych.

5. Limit odpowiedzialności COMPENSY za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej klauzuli ustalony jest przez Ubezpieczającego, z zastrzeżeniem, że nie może przekroczyć on 200.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Limit odpowiedzialności wskazywany jest w Umowie (na polisie).

6. Limit odpowiedzialności ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.

7. Należne odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia mienia wynikającego z niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 10% wartości szkody, jednak nie mniej niż 500 zł.

KLAUZULA UBEZPIECZENIA MASZYN OD AWARII

mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych oraz ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, zakres udzielonej ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o szkody spowodowane awarią, które powstały w maszynach lub urządzeniach ubezpieczonych w ramach ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych lub mienia od wszystkich ryzyk.

2. Ubezpieczeniem od awarii objęte są maszyny lub urządzenia, które:

- 1) zostały zainstalowane na stanowisku pracy;
- 2) w dacie zawarcia Umowy nie są starsze niż 10 lat od daty ich wytworzenia; według dokumentacji dotyczącej maszyny;
- 3) zostały poddane wymaganiom przepisami prawa lub wytycznymi producenta testom rozruchowym i zakończyły te testy wynikiem pozytywnym.

3. Za awarię w myśl niniejszej klauzuli uważa się nagłe, nieprzewidziane i niezależne od woli Ubezpieczonego zakłócenie w funkcjonowaniu maszyny lub urządzenia ograniczające uniemożliwiające działanie maszyny lub urządzenia powstałe wskutek:

- 1) błędów w obsłudze, użytkowania niezgodnie z przeznaczeniem lub niezgodnie z instrukcją użytkowania;
- 2) dostania się do wnętrza maszyny jakichkolwiek ciał obcych;
- 3) wad odlewniczych i materiałowych;
- 4) błędów konstrukcyjnych lub wadliwego wykonania;
- 5) błędów warsztatowych lub montażowych;
- 6) braku wody w kotłach;
- 7) rozerwania z powodu działania siły odśrodkowej.

4. Maszyny lub urządzenia są objęte ochroną w miejscu ubezpieczenia wymienionym w Umowie podczas eksploatacji, spoczynku, konserwacji, remontu okresowego lub w okresie testów związanych z remontami.

5. Suma ubezpieczenia mienia określonego w ust. 1 ustalana jest wg wartości określonej w Umowie (na polisie) – odpowiednio w ramach ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych lub w ramach ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.

6. Ubezpieczenie, oprócz wyłączeń odpowiedzialności wymienionych w § 6, § 35 oraz § 77 OWU, nie obejmuje również szkód:

- 1) powstałych w sprzęcie medycznym lub weterynaryjnym oraz sprzęcie używanym w kosmetologii;
- 2) powstałych w sprzęcie elektronicznym z zastrzeżeniem, że wyłączenie to nie dotyczy elektronicznych części maszyn i urządzeń stanowiących ich integralne części;
- 3) powstałych w środkach eksploatacyjnych wszelkiego rodzaju, tj.: częściach lub materiałach szybko zużywających się lub podlegających wielokrotnej bądź okresowej wymianie w trakcie czynności konserwacyjnych zgodnie z dokumentacją techniczną – rozruchową

lub na zaleceniami producenta ze względu na swoje specyficzne przeznaczenie lub charakter pracy (w szczególności dotyczy to materiałów pomocniczych, wymiennych elementów i narzędzi, np. wiertel, młotów do kruszenia, stempli, noży ostrzy, brzeszczotów pił, elektrod, żarówek, filtrów, lamp, wkładek topikowych bezpieczników, form odlewniczych lub wtryskowych, matryc, walców deseniowych, obmurzy kotłów, wykładzin lub powłok ogniotrwałych, rusztów palenisk, dysz palików, elementów z gumy, tkanin lub filcu, sit, pasów łańcuchów napędowych, pasów, taśm lub łańcuchów przesyłowych, lin drutów lub kabli, paliw, katalizatorów, czynników chłodzących, grzewczych, smarów lub olejów);

4) powstałych w dźwigach osobowych lub towarowych, kotłach CO, prototypach;

5) powstałych w wyniku zaniku zasilania maszyny, zwarcia, przetężenia, przepięcia elektrycznego lub innego rodzaju działania prądu;

6) polegających na awarii oprogramowania maszyny lub urządzenia, o ile jest możliwe odtworzenie oprogramowania na podstawie posiadanej licencji;

7) powstałych wskutek doświadczeń lub eksperymentów przeprowadzonych w nadzwyczajnych dla danej maszyny lub urządzenia warunkach (innych niż określone w instrukcji użytkownika);

8) powstałych w maszynach lub urządzeniach, w których nie przeprowadzono wymaganych przepisami prawa lub wytycznymi producenta badań lub testów rozruchowych bądź badania lub testy te zakończyły się wynikiem negatywnym, o ile niedopełnienie obowiązku przeprowadzenia badań, testów lub ich wynik był przyczyną szkody lub wpłynął na zwiększenie jej rozmiarów (w tym ostatnim przypadku odpowiedzialność wyłączona jest jedynie w zakresie, w jakim niedopełnienie ww. obowiązku spowodowało lub zwiększyło rozmiar szkody);

9) powstałych w wyniku naturalnego zużycia albo długotrwałej degradacji właściwości użytkowych maszyn lub urządzeń, w tym wskutek kawitacji, erozji, korozji, rozszerzania się kamienia kotłowego, szlamu lub innych osadów, działania środków żrących lub starzenia się izolacji.

7. Limit odpowiedzialności COMPENSY za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej klauzuli ustalony jest przez Ubezpieczającego, z zastrzeżeniem, że nie może przekroczyć on 100.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Limit odpowiedzialności wskazywany jest w Umowie (na polisie).

8. Limit odpowiedzialności ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.

9. Należne odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia mienia wynikającego z niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 10% wartości szkody, jednak nie mniej niż 1.000 zł.

KLAUZULA UBEZPIECZENIA MIENIA POZA MIEJSCEM UBEZPIECZENIA

mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych, ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku oraz ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, zakres terytorialny ubezpieczenia, dla maszyn i urządzeń oraz środków obrotowych będących przedmiotem ubezpieczenia w ramach Umowy zostaje rozszerzony o ochronę poza miejscem ubezpieczenia wskazanym w Umowie (na polisie), jednakże wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli ze względu na swoje przeznaczenie są one wykorzystywane przez Ubezpieczonego lub jego pracowników także poza miejscem ubezpieczenia.

2. Ochrona ubezpieczeniowa dla mienia określonego w ust. 1 nie obejmuje szkód powstałych podczas transportu, załadunku, przeładunku i rozładunku tego mienia.

3. Z zastrzeżeniem ust. 5, objęcie maszyny i urządzenia ochroną ubezpieczeniową w ramach niniejszej klauzuli wymaga wskazania ubezpieczonego mienia w wykazie stanowiącym załącznik do Umowy.

4. Wykaz, o którym mowa w ust. 3, powinien zawierać co najmniej następujące informacje:

1) rodzaj sprzętu wraz z jego numerem identyfikacyjnym (numer fabryczny lub ewidencyjny);

2) rok produkcji;

3) sumę ubezpieczenia dla poszczególnych maszyn i urządzeń.

5. W przypadku, gdy limit odpowiedzialności dla maszyn i urządzeń nie przekracza wartości 30.000 zł, nie ma obowiązku dołączania wykazu, o którym mowa w ust. 3.

6. Maszyny i urządzenia oraz środki obrotowe objęte są ochroną ubezpieczeniową w ramach niniejszej klauzuli wyłącznie w zakresie ryzyk, od których zostały wcześniej ubezpieczone w miejscu ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 7.

7. Jeśli Umowa w zakresie ubezpieczenia w miejscu ubezpieczenia obejmuje również ubezpieczenie mienia od kradzieży z włamaniem lub rabunku – objęcie ochroną ubezpieczenia maszyn i urządzeń oraz środków obrotowych w ramach niniejszej klauzuli z tytułu szkód powstałych w wyniku kradzieży

z włamaniem wymaga zabezpieczenia lokali, w których ww. mienie się znajduje poza miejscem ubezpieczenia oraz zabezpieczenia pojazdów, w których mienie jest przechowywane, poza miejscem ubezpieczenia zgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia określonych w Załączniku nr I do OWU. W razie nie dopełnienia przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego (jeśli wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek) ww. obowiązków zabezpieczenia mienia, jeśli stanowiło to rażące niedbalstwo a jeżeli szkoda była następstwem lub uległa zwiększeniu w następstwie niedopełnienia danego obowiązku, COMPENSA może odmówić wypłaty odszkodowania lub ograniczyć wysokość odszkodowania proporcjonalnie do zakresu, w jakim szkoda była następstwem braku wypełnienia ww. obowiązków.

8. Ubezpieczenie, oprócz wyłączeń odpowiedzialności wymienionych w § 6, § 20, § 35 oraz § 77 OWU, nie obejmuje również szkód:

1) powstałych w następstwie użytkowania mienia niezgodnie z przeznaczeniem lub instrukcją użytkowania;

2) zaistniałych podczas naprawy;

3) w środkach obrotowych, które zostały wbudowane lub zainstalowane w budowaną, remontowaną lub modernizowaną nieruchomość lub zostały zamontowane i stanowią część rzeczy ruchomej.

9. Z zastrzeżeniem ust. 10, limit odpowiedzialności COMPENSY za szkody powstałe wskutek zdarzeń objętych niniejszą klauzulą określa Ubezpieczający przy czym limit ten nie może przekroczyć 200.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Limit odpowiedzialności wskazywany jest w Umowie (na polisie).

10. Limit odpowiedzialności COMPENSY za szkody powstałe w środkach obrotowych ustalany jest w ramach limitu określonego w ust. 9 i nie może przekroczyć 10.000 zł.

11. Limity odpowiedzialności ulegają obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.

12. Należne odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia mienia wynikającego z niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy w wysokości 500 zł, z zastrzeżeniem ust. 13.

13. W przypadku szkód powstałych wskutek kradzieży z włamaniem lub

rabunku, franszyza redukcyjna wynosi 20% wartości szkody, jednak nie mniej niż 500 zł.

KLAUZULA UBEZPIECZENIA ZEPSUCIA ŚRODKÓW OBROTOWYCH LUB MIENIA OSÓB TRZECICH

mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych oraz ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, zakres udzielonej ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o szkody powstałe wskutek zepsucia środków obrotowych lub mienia osób trzecich pod warunkiem, że stanowią one przedmiot ubezpieczenia w ramach ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych lub od wszystkich ryzyk w ramach Umowy.

2. Przez zepsucie w myśl niniejszej klauzuli rozumie się utratę przydatności do użycia produktów, które wymagają przechowywania w temperaturze co najwyżej plus 8 stopni Celsjusza, w wyniku podwyższenia temperatury przechowywania w urządzeniu chłodniczym ponad powyższą wartość, do czego doszło bezpośrednio na skutek:

1) awarii urządzenia chłodniczego, w którym przechowywane są ubezpieczone środki obrotowe lub mienie osób trzecich, albo przepięcia piorunowego lub elektrycznego, powodujących uszkodzenie urządzenia chłodniczego;

2) przerwy w dostawie prądu elektrycznego trwającej nieprzerwanie co najmniej 2 godziny.

3. W ramach niniejszej klauzuli, z zastrzeżeniem ust. 6, COMPENSA na podstawie protokołu kasacji lub przekazania do utylizacji, zwraca koszty utylizacji leków oraz produktów spożywczych jeżeli konieczność utylizacji będzie następstwem ryzyk i zdarzeń wchodzących w zakres Umowy zawartej na podstawie OWU.

4. Ubezpieczenie, oprócz wyłączeń odpowiedzialności wymienionych w § 6, § 35 oraz § 77 OWU, nie obejmuje również szkód powstałych wskutek:

1) niewywiązania się z płatności wobec dostawcy energii;

2) planowanych przerw w dostawie energii elektrycznej;

3) zepsucia się na skutek niewłaściwego przechowywania środków obrotowych.

5. Limit odpowiedzialności COMPENSY z tytułu szkód objętych ochroną w ramach niniejszej klauzuli określa Ubezpieczający, z zastrzeżeniem, że nie może przekroczyć on 100.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Limit odpowiedzialności wskazywany jest w Umowie (na polisie).

6. Limit odpowiedzialności COMPENSY za koszty utylizacji określone w ust. 3 ustalany jest w ramach limitu określonego w ust. 5 i nie może przekroczyć 10.000 zł.

7. Limity odpowiedzialności ulegają obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.

8. Należne odszkodowanie wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 300 zł oddzielnie w przypadku szkód z ryzyka zepsucia środków obrotowych lub mienia osób trzecich lub ryzyka kosztów utylizacji leków oraz produktów spożywczych.

KLAUZULA UTRATY DOKUMENTÓW DO REFUNDACJI RECEPT

mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych, ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku oraz ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą

klauzulą postanowień OWU, ochroną ubezpieczeniową zostają objęte dokumenty (recepty), niezbędne do refundacji leków przez organ administracji publicznej nadzorujący refundację.

2. Dokumenty (recepty), o których mowa w ust. 1, ubezpieczone są od zdarzeń powodujących brak możliwości refundacji leków w zakresie wybranego przez Ubezpieczającego rodzaju ubezpieczenia, którym objęte jest w ramach Umowy pozostałe mienie.

3. Ubezpieczony przedsiębiorca zobowiązany jest do:

1) bieżącej archiwizacji w formie elektronicznej dokumentów (recept) będących przedmiotem ubezpieczenia (nie rzadziej niż jeden raz w miesiącu);

2) przechowywania danych komputerowych, na podstawie których dokonywana jest refundacja leków przez maksymalny okres umożliwiający takie przechowywanie w świetle przepisów prawa.

4. W przypadku utraty, zniszczenia lub uszkodzenia ubezpieczonych dokumentów w wyniku ryzyk objętych ubezpieczeniem w ramach Umowy, zarówno dokumentów (recept), jak i danych komputerowych, wysokość odszkodowania zostanie ustalona w oparciu o średnie wielkości refundacji z okresu 6 miesięcy poprzedzających dzień szkody, potwierdzone przez organ administracji publicznej nadzorujący refundację.

5. COMPENSA nie ponosi odpowiedzialności, jeżeli brak możliwości refundacji leków jest następstwem nie spełnienia przez Ubezpieczonego przedsiębiorcę wymogów określonych w ust. 3.

6. Limit odpowiedzialności COMPENSY dla szkód objętych ochroną w ramach niniejszej klauzuli wynosi 50.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

7. Limit odpowiedzialności ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.

8. Należne odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia mienia wynikającego z niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 300 zł.

KLAUZULA STAŁYCH ORAZ ZWIĘKSZONYCH KOSZTÓW DZIAŁALNOŚCI

mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych oraz ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, zakres udzielonej ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o ubezpieczenie udokumentowanych, stałych oraz zwiększonych kosztów działalności, które Ubezpieczony przedsiębiorca poniósł w czasie przerwy w działalności gospodarczej prowadzonej w miejscu ubezpieczenia wskazanym w Umowie, w wyniku szkody w mieniu objętej odpowiedzialnością COMPENSA w ramach Umowy w zakresie ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych lub mienia od wszystkich ryzyk.

2. Za stałe koszty działalności uznaje się związane z prowadzeniem działalności gospodarczej wydatki, które nie zależą od wielkości zakupów, produkcji lub sprzedaży, a które byłoby pokryte przez Ubezpieczonego przy niezakłóconym przebiegu działalności gospodarczej, to jest:

1) opłaty dzierżawne i czynsze oraz opłaty za pobór energii elektrycznej, ciepłej, wody i gazu związane ze znajdującym się w miejscu ubezpieczenia i objętym ubezpieczeniem budynkiem, budowlą lub lokalem, w którym powstała szkoda;

2) podstawowe wynagrodzenie pracowników z tytułu umów o pracę;

3) raty kredytów i raty leasingowe.

3. Z zastrzeżeniem ust 4 za zwiększone koszty działalności uznaje się ponoszone przez Ubezpieczonego przedsiębiorcę koszty powstałe

w związku z działaniami mającymi na celu uniknięcie lub zmniejszenie zakłóceń w prowadzeniu działalności gospodarczej takie jak, :

1) koszty związane z koniecznością użytkowania zastępczych lokali;

2) koszty związane z koniecznością użytkowania zastępczych maszyn i urządzeń;

3) koszty przeniesienia lub przewiezienia maszyn, urządzeń, wyposażenia, środków obrotowych do zastępczych lokali;

4) dodatkowe koszty pracy: godziny nadliczbowe, dodatki za pracę w nocy, niedziele i święta;

5) działania niezbędne w celu poinformowania stałych klientów, w tym pisma i telefony, o zmianach w prowadzonej działalności.

4. W przypadku ubezpieczenia mienia, które wykorzystywane jest do wynajmu za zwiększone koszty działalności uznaje się koszty ponoszone przez Ubezpieczonego przedsiębiorcę powstałe w związku z działaniami mającymi na celu uniknięcie lub zmniejszenie zakłóceń w prowadzeniu przez Ubezpieczonego wyłącznie działalności biurowej.

5. Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są koszty powstałe w wyniku:

1) decyzji właściwych organów administracji lokalnej lub państwowej, które uniemożliwiają lub opóźniają odtworzenie zniszczonego mienia;

2) nieuzasadnionego opóźnienia wznowienia działalności po szkodzie w wyniku decyzji Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego;

3) opóźnienia spowodowanego wprowadzaniem innowacji lub ulepszeń zniszczonego lub uszkodzonego w następstwie zdarzenia mienia w trakcie jego odbudowy zniszczonego mienia;

4) zmiany decyzji o rodzaju i miejscu prowadzonej działalności;

5) braku kapitału niezbędnego do odtworzenia zniszczonego mienia w możliwie najkrótszym czasie;

6) odkażania, zniszczenia lub zepsucia surowców, półfabrykatów lub gotowych produktów;

7) w przypadku stałych kosztów działalności dodatków specjalnych do wynagrodzeń, wynagrodzenia w godzinach nadliczbowych, premii, wynagrodzeń z tytułu umów o dzieło i umów zlecenia;

8) konieczności poniesienia kosztów dodatkowych poniesionych przez najemców Ubezpieczonego.

6. COMPENSA pokrywa niezbędne koszty poniesione przez Ubezpieczonego przedsiębiorcę w okresie odszkodowawczym. Przez okres odszkodowawczy uważa się okres faktycznych zakłóceń działalności, jednakże licząc od 4 dnia od zaistnienia zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową w mieniu powodującego zakłócenie w działalności do dnia przywrócenia mienia do stanu pierwotnego i zapewnienia technicznych możliwości prowadzenia działalności gospodarczej, nie dłuższy jednak niż 3 miesiące.

7. Limit odpowiedzialności COMPENSY, odrębnie dla stałych kosztów działalności i zwiększonych kosztów działalności, określa Ubezpieczający z zastrzeżeniem, że żaden z tych limitów nie może przekroczyć 100.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Limity odpowiedzialności wskazywane są w Umowie (na polisie).

8. Limity odpowiedzialności ulegają obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.

10. Należne odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia zwiększonych kosztów działalności wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 5% wartości szkody, jednak nie mniej niż 1.000 zł.

KLAUZULA WYKUPIENIA ZASADY PROPORCJI

mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych oraz ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, zasada proporcji nie ma zastosowania dla szkód, których wartość jest mniejsza lub równa niż 200.000 zł.

2. Bez względu na zawarcie Umowy z uwzględnieniem niniejszej Klauzuli, w przypadku szkód o wartości powyżej 200.000 zł, zasada proporcji stosowana jest zgodnie z postanowieniami OWU.

3. Przy ustalaniu odszkodowań za szkody objęte ubezpieczeniem na podstawie niniejszej klauzuli zastosowanie znajduje franszyza ustalona odpowiednio dla ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych bądź mienia od wszystkich ryzyk – w zależności od tego, które ubezpieczenie zostało objęte Umową.

KLAUZULA UBEZPIECZENIA POJAZDÓW UŻYWANYCH

mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych, ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku oraz ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, ochroną ubezpieczeniową zastają objęte zarejestrowane pojazdy mechaniczne używane, które:

1) stanowią środki obrotowe Ubezpieczonego przedsiębiorcy albo
2) stanowią mienie osób trzecich przekazane Ubezpieczonemu przedsiębiorcy w celu wykonania przez niego usługi na rzecz tych osób trzecich, w zakresie działalności gospodarczej objętej Umową, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3 niniejszej klauzuli.

2. Rozszerzenie ochrony ubezpieczeniowej o ubezpieczenie w zakresie niniejszej klauzuli możliwe jest wyłącznie w przypadku Umowy zawartej na rachunek Ubezpieczonego przedsiębiorcy będącego podmiotem prowadzącym warsztat samochodowy lub będącym dealerem samochodów (w tym świadczącym usługi komisowe jako działalność poboczną), jednakże ochrona ubezpieczeniowa w ramach niniejszej klauzuli nie obejmuje mienia osób trzecich powierzonego Ubezpieczonemu w celu wykonania usług komisowych lub parkingu strzeżonego.

3. Z zastrzeżeniem ust. 2 rozszerzenie ochrony ubezpieczeniowej o ubezpieczenie w zakresie niniejszej klauzuli nie jest możliwe, w przypadku Umowy zawartej na rachunek Ubezpieczonego będącego przedsiębiorcą, którego zakres działalności gospodarczej obejmuje:

1) świadczenie usług komisowych lub
2) prowadzenie parkingów strzeżonych.

4. Mienie określone w ust. 1 objęte jest ubezpieczeniem w miejscu ubezpieczenia wskazanym w Umowie (na polisie). Ubezpieczony zobowiązany jest zastosować w stosunku do ubezpieczonego mienia zabezpieczenia określone w Załączniku nr I do OWU. W razie nie dopełnienia przez Ubezpieczonego ww. obowiązków zabezpieczenia mienia, jeżeli stanowiło to rażące niedbalstwo i jeżeli szkoda była następstwem lub uległa zwiększeniu w następstwie niedopełnienia danego obowiązku, COMPENSA może odmówić wypłaty odszkodowania lub ograniczyć wysokość odszkodowania proporcjonalnie do zakresu, w jakim szkoda była następstwem braku wypełnienia ww. obowiązków.

5. Stosownie do zakresu ubezpieczenia objętego Umową, mienie określone w ust. 1 objęte jest ubezpieczeniem w zakresie:

1) ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych – z uwzględnieniem postanowień ust. 6 lub

2) ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku albo

3) ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk – z zastrzeżeniem ust. 6 i 7.

6. Ryzyko powodzi objęte jest zakresem ubezpieczenia wynikającego z niniejszej klauzuli pod warunkiem, że zakres Umowy został rozszerzony o to ryzyko zgodnie z postanowieniami OWU.

7. W przypadku Umowy obejmującej ubezpieczenie mienia od

wszystkich ryzyk, szkody powstałe w wyniku wandalizmu oraz graffiti nie są objęte ochroną ubezpieczeniową z tytułu niniejszej klauzuli.

8. Limit odpowiedzialności COMPENSY za szkody powstałe w mieniu objętym ochroną w ramach niniejszej klauzuli ustala w Umowie Ubezpieczający z zastrzeżeniem, że nie może on przekroczyć:

1) 300.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia w przypadku ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych lub ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk (z wyłączeniem ryzyka kradzieży z włamaniem i rabunku) oraz

2) 100.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie w przypadku ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku, jak również ryzyka kradzieży z włamaniem i rabunku w ramach ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk, o ile ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk zostało rozszerzone o ryzyko kradzieży z włamaniem i rabunku.

9. Limity określone w ust. 8 ustalone są w ramach wskazanych w Umowie (na polisie) sum ubezpieczenia przyjętych odpowiednio dla środków obrotowych lub mienia osób trzecich oraz w zakresie poszczególnych ryzyk objętych Umową.

10. Podlimit odpowiedzialności za szkody powstałe w wyniku gradu ustalony w ramach limitu określonego zgodnie z ust. 8, wynosi 20.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

11. Podlimit odpowiedzialności za szkody powstałe w wyniku wiatru, zalanía i powodzi ustalony w ramach limitu określonego zgodnie z ust. 8, wynosi 50.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

12. Limit i podlimity odpowiedzialności ulegają obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.

13. Należne odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia mienia wynikającego z niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej:

a) w przypadku szkód powstałych w wyniku gradu – w wysokości 15% wartości szkody, jednak nie mniej niż 1.500 zł;

b) w przypadku pozostałych szkód – w wysokości 10% wartości szkody, jednak nie mniej niż 1.000 zł.

KLAUZULA KATASTROFY BUDOWLANEJ

mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych oraz ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, zakres udzielonej ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o szkody spowodowane katastrofą budowlaną, powstałe w ubezpieczonym mieniu w ramach ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych lub mienia od wszystkich ryzyk.

2. Suma ubezpieczenia mienia określonego w ust. 1 ustalana jest wg wartości określonej w Umowie (na polisie) – w ramach odpowiednio ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych lub ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.

3. Ubezpieczenie, oprócz wyłączeń odpowiedzialności wymienionych w § 6, § 35 oraz § 77 OWU, nie obejmuje również szkód:

1) powstałych w budynkach murowanych lub żelbetowych, które zostały zbudowane przed 1945 rokiem;

2) powstałych w budynkach stalowych, które zostały wybudowane przed 1980 rokiem;

3) powstałych w budynkach o konstrukcji drewnianej;

4) powstałych w budynkach krytych słomą, trzciną, trawą (strzechą) lub innym materiałem drewnopochodnym;

5) powstałych w wyniku prowadzenia prac budowlanych, montażowych, modernizacyjnych lub remontowych;

6) wynikających z wad projektowych;

- 7) powstałych wskutek wadliwego wykonania budynku lub wykonania budynku z użyciem wadliwych materiałów;
  - 8) będących następstwem samoistnego zawalenia się obiektów małej architektury lub tymczasowych obiektów budowlanych;
  - 9) powstałych w związku z nienależytą dbałością o obiekt budowlany, o ile odpowiada za nią Ubezpieczający lub Ubezpieczony.
  - 10) budynkach eksploatowanych niezgodnie z ich przeznaczeniem.
4. W przypadku wystąpienia ryzyka katastrofy budowlanej Ubezpieczony zobowiązany jest:
- 1) zorganizować doraźną pomoc poszkodowanym i przeciwdziałać rozszerzeniu się skutków katastrofy budowlanej;
  - 2) niezwłocznie zawiadomić o katastrofie właściwy organ nadzoru budowlanego, właściwego miejscowo prokuratora, Policję lub inne organy lub jednostki organizacyjne, które powinny o tym być poinformowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ;
  - 3) zabezpieczyć miejsce katastrofy przed zmianami uniemożliwiającymi prowadzenie postępowania wyjaśniającego przez właściwy organ nadzoru budowlanego (niniejszego postanowienia nie stosuje się do czynności mających na celu ratowanie życia lub zabezpieczenie przed rozszerzaniem się skutków katastrofy; w tych przypadkach należy szczegółowo opisać stan po katastrofie oraz zmiany w nim prowadzone, z oznaczeniem miejsc ich wprowadzenia na szkicach i, w miarę możliwości, na fotografiach).
5. Limit odpowiedzialności COMPENSY, za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej klauzuli, ustalony jest przez Ubezpieczającego, z zastrzeżeniem, że nie może on przekroczyć sumy ubezpieczenia budynków ubezpieczonych od ognia i innych zdarzeń losowych lub od wszystkich ryzyk oraz wartości 1.000.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Limit odpowiedzialności wskazywany jest w Umowie (na polisie).
6. Limit odpowiedzialności ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.
7. Należne odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia mienia wynikającego z niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 10% wartości szkody, jednak nie mniej niż 500 zł.

KLAUZULA NIEOSIĄGNIĘCIA ZYSKU W NASTĘPSTWIE SZKODY

mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych oraz mienia od wszystkich ryzyk.

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, zakres ochrony ubezpieczeniowej rozszerza się o ubezpieczenie nieosiągnięcia zysku w następstwie szkody.
2. Za nieosiągnięcie zysku w następstwie szkody, w myśl niniejszej klauzuli, uznaje się nieosiągnięcie zysków z uwagi na brak możliwości prowadzenia działalności gospodarczej przez Ubezpieczonego z powodu wystąpienia zdarzenia powodującego szkodę objętą ochroną na podstawie Umowy w ramach ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych lub mienia od wszystkich ryzyk – w zależności od tego, jaki zakres ubezpieczenia został objęty Umową.
3. Ubezpieczenie obejmuje szkodę wynikającą z nieosiągnięcia zysku w następstwie szkody pod warunkiem, że zdarzenie powodujące powstanie szkody w ubezpieczonym mieniu powstało w okresie ubezpieczenia oraz w miejscu ubezpieczenia określonym w Umowie.
4. Ubezpieczenie, oprócz wyłączeń odpowiedzialności wymienionych w § 6, § 35 oraz § 77, nie obejmuje szkód:
  - 1) będących następstwem nieuzasadnionej obiektywnymi okolicznościami zwłoki Ubezpieczonego w podjęciu działalności gospodarczej;

- 2) będących następstwem opóźnienia spowodowanego wprowadzaniem innowacji lub ulepszeń zniszczonego lub uszkodzonego w następstwie zdarzenia mienia w trakcie jego odbudowy lub remontu;
  - 3) będących następstwem niemożności dochodzenia wierzytelności (należności) w rezultacie utraty dokumentów.
5. W ramach niniejszej klauzuli, COMPENSA wypłaca świadczenie w wysokości określonego w Umowie (na polisie) dziennego limitu odpowiedzialności za każdy dzień przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej z uwzględnieniem ust. 7 i 9.
6. Dzienny limit odpowiedzialności COMPENSY, o którym mowa w ust. 5, powinien odpowiadać zyskowi, który zostałby osiągnięty przez Ubezpieczonego w danym okresie, gdyby nie doszło do szkody w ubezpieczonym mieniu. Limit ten określa Ubezpieczając, z zastrzeżeniem, że nie może on przekroczyć 1.000 zł. Limit odpowiedzialności wskazywany jest w Umowie (na polisie).
7. Świadczenie, o którym mowa powyżej, wypłacane jest za każdy dzień przerwy w działalności gospodarczej Ubezpieczonego licząc od 6 dnia zaistnienia zdarzenia powodującego szkodę w mieniu określonego w ust. 3 do momentu wznowienia prowadzenia działalności, nie dłużej jednak niż przez okres odpowiedzialności określony w niniejszej klauzuli i wskazany w Umowie (na polisie).
8. Okres odpowiedzialności, o którym mowa w ust 7, zgodnie z wyborem Ubezpieczającego, może wynosić:
- 1) 30 dni licząc od momentu zaistnienia zdarzenia powodującego szkodę w mieniu;
  - 2) 60 dni licząc od momentu zaistnienia zdarzenia powodującego szkodę w mieniu;
  - 3) 90 dni licząc od momentu zaistnienia zdarzenia powodującego szkodę w mieniu.

KLAUZULA UBEZPIECZENIA ELEMENTÓW ZEWNĘTRZNYCH PRZYMOCOWANYCH NA STAŁE DO BUDYNKÓW I BUDOWLI

mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku.

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, ochroną ubezpieczeniową w miejscu ubezpieczenia wskazanym w Umowie od szkód będących następstwem kradzieży innej niż kradzież z włamaniem mogą zostać objęte, stanowiące własność Ubezpieczonego lub będące w jego posiadaniu na podstawie innego tytułu prawnego, urządzenia lub elementy budynków i budowli, które ze względu na swoje przeznaczenie są zamontowane na stałe na zewnątrz budynku lub budowli, w szczególności: markizy, siłowniki bram, zewnętrzne elementy telewizji przemysłowej, zewnętrzne elementy instalacji alarmowej, lampy i oprawy świetlne, zewnętrzne elementy urządzeń klimatyzacyjnych.
2. Zewnętrzne urządzenia lub elementy budynków i budowli mogą zostać objęte ochroną ubezpieczeniową, pod warunkiem, że znajdują się w miejscu ubezpieczenia, na terenie oświetlonym od zachodu do wschodu słońca oraz:
  - 1) dozorowanym przynajmniej w czasie poza pracą przedsiębiorstwa Ubezpieczonego lub
  - 2) objętym bezpośrednim zasięgiem urządzeń monitorujących przedmioty ubezpieczenia i przekazujących stale sygnał do Policji lub licencjonowanej agencji ochrony bądź do osoby sprawującej dozór miejsca ubezpieczenia zgodnie z definicją dozoru określoną w Załączniku nr I do niniejszych OWU, lub
  - 3) są zamocowane na budynku na wysokości nie mniejszej niż 2,5 metra od poziomu terenu lub na dachu budynku.

3. Objęcie ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli wymaga określenia ubezpieczanych urządzeń oraz zewnętrznych elementów budynków i budowli w wykazie załączonym do Umowy jeżeli limit odpowiedzialności za szkody objęte niniejszą klauzulą jest wyższy niż 10.000 zł.

4. Wykaz, o którym mowa w ust. 3, powinien zawierać co najmniej opis urządzenia lub zewnętrznego elementu budynku i budowli oraz określenie jego wartości.

5. Ubezpieczenie, oprócz wyłączeń odpowiedzialności wymienionych w § 13 oraz § 77, nie obejmuje szkód powstałych w następstwie prowadzenia napraw lub prac remontowych i konserwatorskich.

6. Limit odpowiedzialności COMPENSY za szkody powstałe w na stałe zamocowanych zewnętrznych urządzeń lub elementach budynków i budowli określa Ubezpieczający z zastrzeżeniem, że nie może on przekroczyć 25.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Limit odpowiedzialności wskazywany jest w Umowie (na polisie).

7. Limit odpowiedzialności ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.

8. Należne odszkodowanie za pierwszą, w okresie ubezpieczenia, szkodę objętą ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 500 zł z zastrzeżeniem ust. 9.

9. Odszkodowanie za drugą szkodę objętą ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 1.000 zł, z zastrzeżeniem ust. 10.

10. Odszkodowanie za trzecią i każdą kolejną szkodę objętą ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 50% wartości szkody, jednak nie mniej jednak niż 2.000 zł.

KLAUZULA ZWIĘKSZENIA LIMITU ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA STAŁE ELEMENTY WYKOŃCZENIOWE

mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku oraz mienia od wszystkich ryzyk.

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, zwiększa się, ustalony w § 11 ust. 9 lub § 36 ust. 8 OWU, limit odpowiedzialności za szkody w stałych elementach wykończeniowych wewnątrz budynków, budowli lub lokali, stanowiących własność Ubezpiezonego lub będące w jego posiadaniu na podstawie innego tytułu prawnego (mienie osób trzech) powstałych w wyniku kradzieży z włamaniem i rabunku.

2. Limit odpowiedzialności COMPENSY za szkody powstałe w stałych elementach wykończeniowych określa Ubezpieczający z zastrzeżeniem, że nie może on przekroczyć 200.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Limit odpowiedzialności wskazywany jest w Umowie (na polisie).

3. Limit odpowiedzialności, o którym mowa w pkt. 2, jest limitem ponad limit określony w § 11 ust. 9 lub § 36 ust. 8 OWU.

4. Limit odpowiedzialności ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.

5. Należne odszkodowanie z tytułu szkód określonych w ust. 1 wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości określonej dla ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem lub mienia od wszystkich ryzyk.

KLAUZULE MAJĄCE ZASTOSOWANIE WYŁĄCZNIE DO UBEZPIECZENIA SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO OD SZKÓD RZECZOWYCH

KLAUZULA UBEZPIECZENIA SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO POZA MIEJSCEM UBEZPIECZENIA (101/I)

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, zakres ubezpieczenia sprzętu elektronicznego zostaje rozszerzony o szkody w przenośnym sprzęcie elektronicznym powstałe w czasie jego użytkowania poza miejscem ubezpieczenia określonym w Umowie (na polisie) w zakresie ryzyk objętych Umową.

2. COMPENSA ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe wskutek kradzieży z włamaniem z pojazdu, o ile:

1) pojazd był wyposażony w stały dach (sztywna konstrukcja);

2) pojazd został po zaparkowaniu należycie zamknięty (co najmniej na zamknięcia fabryczne);

3) ubezpieczony przedmiot był przechowywany w bagażniku pojazdu i nie był widoczny z zewnątrz;

4) w godzinach nocnych tzn. w godz. 22.00-6.00 pojazd był zaparkowany na parkingu strzeżonym lub w garażu zamkniętym na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę wielozastawkową na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę wielozastawkową i wyposażony był w sprawne i atestowane urządzenie antywłamaniowe (np. wywołujące alarm).

W razie nie dopełnienia przez Ubezpiezonego ww. obowiązków zabezpieczenia mienia, jeżeli wynikało to z rażącego niedbalstwa a szkoda była następstwem lub uległa zwiększeniu w następstwie niedopełnienia danego obowiązku, COMPENSA może odmówić wypłaty odszkodowania lub odpowiednio ograniczyć wysokość odszkodowania w zakresie w jakim szkoda była następstwem braku wypełnienia ww. obowiązków.

3. Limit odpowiedzialności ustalany jest przez Ubezpieczającego, w ramach sumy ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od szkód rzeczowych. Limit odpowiedzialności wskazywany jest w Umowie (na polisie).

4. Limit odpowiedzialności ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.

5. Należne odszkodowanie za szkody objęte ubezpieczeniem na podstawie niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 300 zł, z zastrzeżeniem ust. 6 – 9.

6. Należne odszkodowanie za szkody w ubezpieczonym sprzęcie elektronicznym spowodowane kradzieżą z włamaniem lub upuszczeniem wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 15% wartości szkody, jednak nie mniej niż 500 zł.

7. Należne odszkodowanie za szkody polegające na uszkodzeniu ekranu sprzętu elektronicznego (pęknięcie, stłuczenie, zarysowanie) wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 15% wartości szkody, jednak nie mniej niż 500 zł.

8. Należne odszkodowanie za szkodę w telefonach komórkowych wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 15% szkody, jednak nie mniej niż 500 zł.

9. Należne odszkodowanie za szkody w przenośnym sprzęcie medycznym, sprzęcie używanym w kometologii, sprzęcie weterynaryjnym wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 15% wartości szkody, jednak nie mniej niż 500 zł.

KLAUZULA SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO NA STAŁE ZAINSTALOWANEGO W POJAZDACH SAMOCHODOWYCH (101/2)

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, za opłatą dodatkowej składki zakres ubezpieczenia sprzętu elektronicznego zostaje rozszerzony o szkody w sprzęcie elektronicznym na stałe zainstalowanym w pojazdach samochodowych w rozumieniu ustawy Prawo o ruchu drogowym w zakresie ryzyk objętych Umową.

2. COMPENSA ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe wskutek kradzieży z włamaniem z pojazdu samochodowego, o ile:

1) pojazd samochodowy posiadał twardy dach (jednolita sztywna konstrukcja);

2) pojazd samochodowy był prawidłowo zamknięty na klucz (co najmniej na zamknięcia fabryczne);

3) sprzęt był zamocowany zgodnie z zaleceniami producenta;

4) w godzinach nocnych tzn. w godz. 22.00-6.00 pojazd był zaparkowany na parkingu strzeżonym lub w garażu zamkniętym na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę wielozastawkową na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę wielozastawkową i wyposażony był w sprawne i atestowane urządzenie antywłamaniowe (np. wywołujące alarm).

W razie nie dopełnienia przez Ubezpieczonego ww. obowiązków zabezpieczenia mienia, jeżeli było to rażące niedbalstwo i jeżeli szkoda była następstwem lub uległa zwiększeniu w następstwie niedopełnienia danego obowiązku, COMPENSA może odmówić wypłaty odszkodowania lub odpowiednio ograniczyć wysokość odszkodowania w zakresie w jakim szkoda była następstwem braku wypełnienia ww. obowiązków.

4. Ubezpieczenie, oprócz wyłączeń odpowiedzialności wymienionych w § 6, § 35 oraz § 77, nie obejmuje:

1) szkód powstałych wskutek wypadku komunikacyjnego, do którego doszło na skutek nienależytego stanu technicznego pojazdu, o ile obowiązek utrzymania pojazdu w należytym stanie technicznym spoczywał na Ubezpieczonym;

2) szkód podlegających kompensacji w ramach obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadacza pojazdu mechanicznego.

5. Limit odpowiedzialności COMPENSY ustalany jest przez Ubezpieczającego, w ramach sumy ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od szkód rzeczowych. Limit odpowiedzialności wskazywany jest w Umowie (na polisie).

6. Limit odpowiedzialności ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.

7. Należne odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia mienia wynikającego z niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 300 zł, z zastrzeżeniem ust. 8 – 9.

8. Należne odszkodowanie za szkody polegające na uszkodzeniu ekranu sprzętu elektronicznego (pęknięcie, stłuczenie, zarysowanie) wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 15% wartości szkody, jednak nie mniej niż 500 zł.

9. Należne odszkodowanie za szkody w sprzęcie medycznym, sprzęcie używanym w kometologii, sprzęcie weterynaryjnym wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 15% wartości szkody, jednak nie mniej niż 500 zł.

KLAUZULA ROZSZERZENIA ZAKRESU TERYTORIALNEGO (102)

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, zakres terytorialny ubezpieczenia sprzętu

elektronicznego zostaje rozszerzony poprzez objęcie ubezpieczeniem zdarzeń powstałych na terytorium krajów Unii Europejskiej oraz Wielkiej Brytanii, Szwajcarii, Norwegii i Islandii.

2. Limit odpowiedzialności COMPENSY za szkody objęte ochroną w ramach niniejszej Klauzuli, ustalany jest przez Ubezpieczającego, w ramach sumy ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od szkód rzeczowych. Limit odpowiedzialności wskazywany jest w Umowie (na polisie).

3. Limit odpowiedzialności ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.

4. Należne odszkodowanie za szkody objęte ubezpieczeniem na podstawie niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 300 zł, z zastrzeżeniem ust. 5 – 8.

5. Należne odszkodowanie za szkody w ubezpieczonym przenośnym sprzęcie elektronicznym spowodowane kradzieżą z włamaniem lub upuszczeniem wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 15% wartości szkody, jednak nie mniej niż 500 zł.

6. Należne odszkodowanie za szkody polegające na uszkodzeniu ekranu sprzętu elektronicznego (pęknięcie, stłuczenie, zarysowanie) wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 15% wartości szkody, jednak nie mniej niż 500 zł.

7. Należne odszkodowanie za szkodę w telefonach komórkowych wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 15% wartości szkody, jednak nie mniej niż 500 zł.

8. Należne odszkodowanie za szkody w przenośnym sprzęcie medycznym, sprzęcie używanym w kometologii, sprzęcie weterynaryjnym wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 15% wartości szkody, jednak nie mniej niż 500 zł.

KLAUZULE MAJĄCE ZASTOSOWANIE WYŁĄCZNIE DO UBEZPIECZENIA MIENIA W TRANSPORCIE KRAJOWYM (CARGO)

KLAUZULA KRADZIEŻOWA

mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia w transporcie (cargo)

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, zakres ubezpieczenia mienia w transporcie zostaje rozszerzony o ryzyko kradzieży z włamaniem mienia z pojazdu oraz kradzieży mienia wraz z pojazdem.

2. W związku z rozszerzeniem ochrony ubezpieczeniowej na podstawie niniejszej klauzuli, o ile:

1) pojazd użyty do przewozu mienia jest do tego konstrukcyjnie przeznaczony;

2) w pojeździe pozostawionym bez opieki osób realizujących przewóz wszystkie okna i inne otwory, przez które możliwy jest dostęp do wnętrza pojazdu lub przewożonego mienia są w należytym stanie technicznym i, o ile jest to możliwe, zamknięte na klucz;

3) w pojeździe pozostawionym bez opieki osób realizujących przewóz uruchomiony został atestowany i sprawny system antywłamaniowy oraz co najmniej blokada kierownicy, blokada skrzyni biegów, immobilizer lub inne urządzenie uniemożliwiające uruchomienie pojazdu;

4) wewnątrz przestrzeni ładunkowej pojazdu nie jest widoczne z zewnątrz;

5) kierowca pozostawiający pojazd z towarem zobowiązany jest wyłączyć silnik, zamknąć pojazd na klucz, zabrać ze sobą kluczyki do pojazdu, dowód rejestracyjny, prawo jazdy oraz dokumenty ładunkowe;

6) w godzinach 22.00 – 6.00 pojazd pozostawiony bez opieki osób realizujących przewóz jest zaparkowany;

a) w garażu zamkniętym na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę atestowaną lub

b) na parkingu, jeżeli zaparkowane na nim pojazdy są całodobowo pilnowane przez obsługę parkingu i chronione przed kradzieżą, tj.:

- parking jest ogrodzony ze wszystkich stron stałym ogrodzeniem i posiada zamykaną bramę wjazdową lub szlaban wjazdu;

- przy wyjeździe obsługa parkingu zobowiązana jest sprawdzić, czy osoba wyprowadzająca pojazd jest do tego uprawniona.

3. W razie nie dopełnienia przez Ubezpieczonego obowiązków zabezpieczenia mienia wskazanych w ust. 2, jeżeli wynikało to z rażącego niedbalstwa a szkoda była następstwem lub uległa zwiększeniu w następstwie niedopełnienia danego obowiązku, COMPENSA może odmówić wypłaty odszkodowania lub ograniczyć wysokość odszkodowania proporcjonalnie do zakresu, w jakim szkoda była następstwem braku wypełnienia ww. obowiązków.

4. Ubezpieczony powinien udzielić wszystkim osobom, którymi posługuje się przy dokonywaniu przewozów, pisemnej instrukcji zgodnej z warunkami określonymi w niniejszej klauzuli.

5. Limit odpowiedzialności COMPENSY ustalany jest przez Ubezpieczającego, w ramach sumy ubezpieczenia mienia w transporcie. Limit odpowiedzialności wskazywany jest w Umowie (na polisie).

6. Limit odpowiedzialności ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.

7. Należne odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia mienia wynikającego z niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 10% wartości szkody, jednak nie mniej niż 300 zł.

KLAUZULA TERYTORIALNA

mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia w transporcie (cargo)

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, zakres terytorialny ubezpieczenia mienia w transporcie zostaje rozszerzony poprzez objęcie ubezpieczeniem zdarzeń powstałych na terytorium krajów Unii Europejskiej oraz Wielkiej Brytanii, Szwajcarii, Norwegii i Islandii.

2. Niniejsza klauzula ma zastosowanie wyłącznie dla transportów, których początek lub koniec ma miejsce na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Limit odpowiedzialności COMPENSY ustalany jest przez Ubezpieczającego, w ramach sumy ubezpieczenia mienia w transporcie. Limit odpowiedzialności wskazywany jest w Umowie (na polisie).

4. Limit odpowiedzialności ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.

5. Należne odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia mienia wynikającego z niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 10% wartości szkody, jednak nie mniej niż 2.000 zł.

KLAUZULA ZAŁADUNKU, PRZEŁADUNKU I ROZŁADUNKU

mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia w transporcie (cargo)

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, zakres ubezpieczenia mienia w transporcie zostaje rozszerzony o szkody polegające na uszkodzeniu lub zniszczeniu ubezpieczonego mienia wskutek jego upadku lub wskutek uderzenia przez urządzenie załadunkowe w trakcie wykonywania czynności ładunkowych rozumianych jako czynności załadunkowe, przeładunkowe i wyładunkowe, jeśli czynności te są wykonywane na ryzyko Ubezpieczonego.

2. Za początek czynności ładunkowych, w myśl niniejszej klauzuli, uznaje się moment rozpoczęcia podnoszenia mienia w magazynie lub miejscu składowania nadawcy w celu przeniesienia go do pojazdu stanowiącego środek transportu. Za koniec czynności ładunkowych, w myśl niniejszej klauzuli, rozumie uznaje bezpośrednie umieszczenie mienia w pojeździe stanowiącym środek transportu.

3. Za początek czynności przeładunkowych, w myśl niniejszej klauzuli, uznaje się chwilę, w której zakończono usuwanie mocowań transportowych przed rozpoczęciem zdejmowania mienia z pojazdu stanowiącego środek transportu w celu przeniesienia tego mienia do pojazdu stanowiącego następny środek transportu. Za koniec czynności przeładunkowych, w myśl niniejszej klauzuli, rozumie uznaje bezpośrednie umieszczenie mienia w pojeździe stanowiącym następny środek transportu.

4. Za początek czynności rozładunkowych, w myśl niniejszej klauzuli, uznaje się chwilę, w której zakończono usuwanie mocowań transportowych przed rozpoczęciem zdejmowania mienia z pojazdu stanowiącego środek transportu. Za koniec czynności rozładunkowych, w myśl niniejszej klauzuli, uznaje się zakończenie wyładunku mienia i – złożenie go w magazynie lub miejscu składowania odbiorcy po zdjęciu z pojazdu stanowiącego środek transportu.

5. Ubezpieczenie, oprócz wyłączeń odpowiedzialności wymienionych w § 61 oraz § 77, nie obejmuje:

1) szkód powstałych wskutek niesprawności lub wadliwego działania urządzeń transportowych służących do czynności ładunkowych;

2) szkód powstałych w następstwie wykonywania czynności ładunkowych przez osoby, które nie posiadają uprawnień do posługiwania się urządzeniami służącymi do wykonywania takich czynności.

6. Limit odpowiedzialności COMPENSY ustalany jest przez Ubezpieczającego, w ramach sumy ubezpieczenia mienia w transporcie. Limit odpowiedzialności wskazywany jest w Umowie (na polisie).

7. Limit odpowiedzialności ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.

8. Należne odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia mienia wynikającego z niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 10% wartości szkody, jednak nie mniej niż 300 zł.

ZAŁĄCZNIK NR 3 – KLAUZULE DODATKOWE DO UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

KLAUZULA NR 1

włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone pracownikom Ubezpieczonego (OC pracodawcy)

1. Zakres ubezpieczenia

Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, COMPENSA obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody osobowe i rzeczowe doznane przez jego pracowników, w tym również będących osobami bliskimi, w następstwie wypadku przy pracy w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

2. Wyłączenia dodatkowe

COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo:

- 1) za szkody z tytułu powstania chorób zawodowych;
- 2) za szkody w wartościach pieniężnych;
- 3) za szkody w pojazdach mechanicznych.

3. Zastrzeżenia

1) W przypadku rozszerzenia zakresu ubezpieczenia o klauzulę 8, zakres ochrony ubezpieczeniowej udzielony niniejszą klauzulą nie obejmuje odpowiedzialności podwykonawcy Ubezpieczonego za szkody wyrządzone pracownikom Ubezpieczonego.

2) Odpowiedzialność COMPENSY w zakresie, o którym mowa powyżej, jest ograniczona do wysokości limitu odpowiedzialności określonego w Umowie (na polisie).

KLAUZULA NR 2

włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w rzeczach ruchomych użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub na podstawie innej umowy uprawniającej do posiadania / używania cudzego mienia (OC najemcy ruchomości)

1. Zakres ubezpieczenia

Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, COMPENSA obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody wyrządzone w rzeczach ruchomych użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu albo innych umów uprawniających do posiadania / używania cudzego mienia i wykorzystywanych w prowadzonej działalności objętej Umową.

2. Wyłączenia dodatkowe

COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo za szkody:

- 1) wynikające ze zwykłego zużycia rzeczy ruchomych lub używania ich ponad przewidzianą przez producenta normę;
- 2) w wyrobach ze szkła, terakoty, ceramiki lub tworzyw sztucznych, chyba że stanowią część składową najmowanych, dzierżawionych, użyczonych, leasingowanych lub posiadanych / użytkowanych na podstawie innej podobnej umowy ruchomości;
- 3) w pojazdach mechanicznych, statkach powietrznych, pływających i wyposażeniu tych pojazdów oraz statków, jak i w rzeczach pozostawionych w tych pojazdach oraz statkach;

4) w sprzęcie elektronicznym lub komputerowym, obiektach fotograficznych.

3. Zastrzeżenia

1) Odpowiedzialność COMPENSY za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli jest ograniczona do wysokości limitu określonego w Umowie (na polisie).

2) Należne odszkodowanie za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 500 zł.

KLAUZULA NR 3

włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w rzeczach stanowiących przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu lub innych czynności wykonywanych w ramach usług prowadzonych przez Ubezpieczonego

1. Zakres ubezpieczenia

Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, Compensa obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody w rzeczach ruchomych i nieruchomościach stanowiących przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu lub innych czynności wykonywanych w ramach usług prowadzonych przez Ubezpieczonego, powstałe w czasie ich wykonania od momentu przyjęcia mienia do momentu wydania.

2. Wyłączenia dodatkowe

COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo za szkody:

- 1) wynikające z utraty rzeczy, która nie ma związku z jej uszkodzeniem lub zniszczeniem;
- 2) w wartościach pieniężnych, wszelkiego rodzaju dokumentach oraz dziełach sztuki;
- 3) wyrządzone podczas prac załadunkowych, przeładunkowych, rozładunkowych;
- 4) wyrządzone w związku z wykonywaniem usługi „door to door” polegającej na przyprowadzaniu od usługobiorcy lub odprowadzaniu do usługobiorcy pojazdów mechanicznych lub z przeprowadzaniem jazd próbnych, o ile zdarzenie wywołujące szkodę miało miejsce w odległości większej niż 20 km od miejsca wykonywania usługi;
- 5) w mieniu przekazanym w celu wykonania usługi przechowania (w tym parkowania), chyba że mienie to było przechowywane w związku z wykonaniem usługi obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu lub usług o podobnym charakterze.

3. Zastrzeżenia

1) Odpowiedzialność COMPENSY, za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli jest ograniczona do wysokości limitu określonego w Umowie (na polisie).

2) Gdy przedmiotem obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu lub innych czynności jest część rzeczy, za przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu lub innych czynności uznaje się możliwą do wyodrębnienia pod względem funkcjonalnym lub konstrukcyjnym część rzeczy poddaną obróbce, czyszczeniu, naprawie, serwisowi lub innym czynnościom wykonywanym przez Ubezpieczonego.

3) W przypadku pojazdów mechanicznych przyjmuje się, że przedmiotem

obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu lub innych czynności prowadzonych przez Ubezpieczonego jest cały pojazd mechaniczny.

4) Należne odszkodowanie za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 10% wartości szkody, jednak nie mniej niż 500 zł.

KLAUZULA NR 4

włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w rzeczach ruchomych osób trzecich znajdujących się w pieczy lub pod dozorem Ubezpieczonego

1. Zakres ubezpieczenia

Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, za opłatą dodatkowej składki, COMPENSA obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody w rzeczach ruchomych osób trzecich znajdujących się w jego pieczy lub pod dozorem, rozumianych jako przechowanie w związku z prowadzoną przez Ubezpieczonego działalnością gospodarczą objętą Umową i będące następstwem ich uszkodzenia, zniszczenia lub utraty.

2. Wyłączenia dodatkowe

COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo za szkody:

- 1) w pojazdach mechanicznych lub ich wyposażeniu, a także w rzeczach w nich pozostawionych;
- 2) w wartościach pieniężnych, dziełach sztuki, zbiorach archiwalnych lub kolekcjonerskich, dokumentach;
- 3) w rzeczach stanowiących przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu lub innych czynności powstałych w trakcie ich wykonywania;
- 4) w rzeczach użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub innych umów uprawniających do posiadania / używania cudzego mienia;
- 5) wynikiłe z zaginięcia, podmiiany, braków inwentarzowych rzeczy ruchomych;
- 6) poświadczenia nieprawdy, podstęp, wymuszenia, szantażu, niszczenia, usuwania, ukrywania, przerabiania lub podrabiania dokumentów lub znaków identyfikacyjnych dotyczących rzeczy ruchomych oraz wprowadzenia w błąd lub wykorzystania pozostawiania w błędzie odnośnie ww. dokumentów lub znaków identyfikacyjnych;
- 7) w rzeczach, które zostały oddane przez Ubezpieczonego osobom trzecim w posiadanie zależne na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu oraz innych podobnych umów.

3. Zastrzeżenia

- 1) W razie utraty rzeczy w wyniku kradzieży z włamaniem lub rabunku, Ubezpieczony jest zobowiązany niezwłocznie, jednak nie później niż w ciągu 48 godzin, zawiadomić Policję o zaistniałym zdarzeniu.
- 2) Odpowiedzialność COMPENSY za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli jest ograniczona do wysokości limitu określonego W Umowie (na polisie).
- 3) Należne odszkodowanie za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 500 zł.

KLAUZULA NR 5

włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody poniesione przez producenta produktu finalnego wskutek wadliwości produktów dostarczonych przez Ubezpieczonego

1. Zakres ubezpieczenia

Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, COMPENSA obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za następujące szkody poniesione przez producenta produktu finalnego wskutek wadliwości produktów dostarczonych przez Ubezpieczonego:

- 1) koszty zniszczonych lub uszkodzonych rzeczy producenta produktu finalnego zmieszanych lub połączonych z wadliwymi produktami dostarczonymi przez Ubezpieczonego z wyłączeniem kwoty odpowiadającej cenie dostarczonych przez Ubezpieczonego produktów;
- 2) poniesione przez producenta produktu finalnego koszty ponownej produkcji wyrobu finalnego (z wyłączeniem kwoty odpowiadającej cenie dostarczonych przez Ubezpieczonego produktów) albo uszczerbek majątkowy wynikający ze zmniejszenia przychodów wskutek konieczności obniżenia ceny produktu finalnego (z zastrzeżeniem, że COMPENSA nie pokrywa kwot zapłaconych za dostarczony przez Ubezpieczonego produkt).
- 3) koszty doprowadzenia przerobionego produktu do stanu umożliwiającego jego sprzedaż, jeżeli takie działanie jest ekonomicznie uzasadnione.

2. Wyłączenia dodatkowe

COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo za szkody:

- 1) wynikłe z opóźnień jakiegokolwiek rodzaju;
- 2) polegające na nie uzyskaniu spodziewanego zysku, z zastrzeżeniem ust. 1 pkt 2);
- 3) w postaci kosztów usunięcia lub demontażu i zastąpienia lub montażu wadliwej rzeczy przez rzecz wolną od wad;
- 4) w postaci jakichkolwiek strat pośrednich innych niż objęte ubezpieczeniem zgodnie z niniejszą klauzulą.

3. Zastrzeżenia

- 1) Odpowiedzialność COMPENSY za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli jest ograniczona do wysokości limitu określonego w Umowie (na polisie).
- 2) Należne odszkodowanie za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 10% wartości szkody, jednak nie mniej niż 1.000 zł.

KLAUZULA NR 6

włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody poniesione przez użytkownika maszyn lub urządzeń wyprodukowanych, naprawionych, dostarczonych lub konserwowanych przez Ubezpieczonego, powstałe wskutek wadliwości rzeczy wytworzonych lub poddanych obróbce z użyciem tych maszyn lub urządzeń

1. Zakres ubezpieczenia

Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, COMPENSA obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za następujące szkody poniesione przez użytkownika maszyn lub urządzeń wyprodukowanych, naprawionych, dostarczonych lub konserwowanych przez Ubezpieczonego, powstałe wskutek wadliwości produktów

wytworzonych lub poddanych obróbce z użyciem tych maszyn lub urządzeń:

- 1) koszty zniszczenia lub uszkodzenia produktów wytworzonych lub poddanych obróbce z użyciem tych maszyn lub urządzeń;
- 2) koszty produkcji lub obróbki ww. wadliwych produktów;
- 3) dodatkowe koszty usunięcia wad w produktach wytworzonych lub poddanych obróbce z użyciem tych maszyn lub urządzeń, w celu doprowadzenia ich do stanu odpowiadającego wymogom prawnym lub rynkowym, jeżeli takie działanie jest ekonomicznie uzasadnione.

2. Wyłączenia dodatkowe

COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo za szkody:

- 1) wynikłe z opóźnień jakiegokolwiek rodzaju;
- 2) polegające na nie uzyskaniu spodziewanego zysku;
- 3) polegające na konieczności poniesienia kosztów usunięcia lub demontażu i zastąpienia lub montażu wadliwej produktu przez produkt wolny od wad;
- 4) w postaci jakichkolwiek strat pośrednich innych niż objęte ubezpieczeniem zgodnie z niniejszą klauzulą.

3. Zastrzeżenia

- 1) Odpowiedzialność COMPENSY za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli jest ograniczona do wysokości limitu określonego w Umowie (na polisie).
- 2) Należne odszkodowanie za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 10% wartości szkody, jednak nie mniej niż 1.000 zł.

KLAUZULA NR 7

włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wynikające z uwolnienia się jakiegokolwiek substancji niebezpiecznych (klauzula 72 godzin)

1. Zakres ubezpieczenia

- 1) Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, COMPENSA obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody osobowe i rzeczowe wyrządzone wskutek uwolnienia się substancji niebezpiecznych mogących spowodować skażenie lub zanieczyszczenie ziemi, atmosfery lub jakiegokolwiek strumienia, rzeki, kanału czy zbiornika wodnego oraz koszty usunięcia, neutralizacji lub oczyszczenia gleby z substancji niebezpiecznych poniesione przez osobę trzecią.
- 2) Compensa ponosi odpowiedzialność za wskazane w ust. 1 ryzyko jeśli spełnione są łącznie wszystkie następujące warunki:
  - a) uwolnienie się substancji niebezpiecznych ma charakter zdarzenia nagłego, niemożliwego do przewidzenia i niemożliwego do zapobieżenia przy zachowaniu przez Ubezpieczonego należytej staranności przy prowadzeniu działalności gospodarczej objętej Umową;
  - b) początek uwalniania się substancji niebezpiecznych ma miejsce w okresie ubezpieczenia;
  - c) fakt uwolnienia się substancji niebezpiecznych jest wykryty w ciągu 72 godzin od chwili rozpoczęcia się tego uwalniania;
- 3) Szkada objęta zakresem niniejszej klauzuli powinna zostać zgłoszona niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 30 dni od chwili rozpoczęcia uwalniania się substancji niebezpiecznej.

2. Definicje

- 1) **SUBSTANCJE NIEBEZPIECZNE** – jakiekolwiek stałe, ciekłe, gazowe, termiczne środki drażniące lub zanieczyszczające,

w szczególności: dymy, wyziewy, sadze, opary, kwasy, zasady, chemikalia, odpady lub inne środki drażniące.

- 2) **UWOLNIENIE** – rozlanie, wyciek, wypompowanie, wylanie, emisja, opróżnienie, wtłoczenie, wyrzucenie lub usunięcie, wydzielenie, rozrzucenie, wydobywanie się.

3. Wyłączenia dodatkowe

COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo za koszty usuwania substancji niebezpiecznych dla środowiska z nieruchomości, która jest własnością Ubezpieczonego lub posiada ją na innej podstawie prawnej.

4. Zastrzeżenia

- 1) Odpowiedzialność COMPENSY za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli jest ograniczona do wysokości limitu określonego w Umowie (na polisie).
- 2) Należne odszkodowanie za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 10% wartości szkody jednak nie mniej niż 1.000 zł.

KLAUZULA NR 8

włączenie rozszerzonej odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przez podwykonawcę Ubezpieczonego (rozszerzona OC podwykonawcy)

1. Zakres ubezpieczenia

- 1) Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, COMPENSA obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną za czyny niedozwolone (OC deliktowa) podwykonawcy Ubezpieczonego przedsiębiorcy za szkody rzeczowe lub osobowe wyrządzone przez podwykonawcę w związku z wykonywaniem zleconej przez Ubezpieczonego przedsiębiorcę czynności (w ramach tej klauzuli podwykonawcę uważa się za Ubezpieczonego).
- 2) Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje OC deliktowe za szkody będące następstwem zdarzeń zaistniałych w okresie ubezpieczenia. Zakresem ubezpieczenia objęte są również szkody wyrządzone na skutek rażącego niedbalstwa z wyłączeniem sytuacji, o której mowa w pkt. 3.
- 3) Umowa obejmuje ochroną ubezpieczeniową OC deliktowe podwykonawcy za szkodę seryjną w sytuacji, gdy pierwsze zdarzenie z serii wystąpi w okresie ubezpieczenia objętym Umową, nawet jeżeli kolejne zdarzenia z serii mają miejsce również po zakończeniu okresu ubezpieczenia. Wszystkie zdarzenia z serii traktuje się jako jedno zdarzenie. W przypadku, w którym któreś ze zdarzeń z serii nastąpiło na skutek działania umyślnego lub rażącego niedbalstwa podwykonawcy lub naruszenia umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez podwykonawcę obowiązków, o których mowa w § 83 ust. 2 pkt. 1) OWU, szkody powstałe na ich skutek nie są uznawane za element szkody seryjnej, a COMPENSA jest wolna od odpowiedzialności za ich skutki, chyba że zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności zaś szkoda była następstwem rażącego niedbalstwa podwykonawcy.
- 4) Do ubezpieczenia wynikającego z niniejszej klauzuli nie mogą zostać zastosowane rozszerzenia ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikające z pozostałych klauzul dodatkowych.

2. Wyłączenia dodatkowe

COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo za szkody wyrządzone przez podwykonawcę innemu podwykonawcy Ubezpieczonego przedsiębiorcy.

3. Zastrzeżenia

1) Odpowiedzialność COMPENSY za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli jest ograniczona do wysokości określonej w Umowie (na polisie).

2) Należne odszkodowanie za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 10% wartości szkody, jednak nie mniej niż 500 zł.

KLAUZULA NR 9

włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody będące następstwem zdarzeń powstałych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z wyłączeniem terytorium USA i Kanady oraz ich terytoriów zależnych

1. Zakres ubezpieczenia

Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, COMPENSA obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody osobowe i rzeczowe będące następstwem zdarzeń zaistniałych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z wyłączeniem szkód powstałych na skutek zdarzeń zaistniałych na terytorium USA, Kanady oraz ich terytoriów zależnych.

2. Zastrzeżenia

1) Odpowiedzialność COMPENSY za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli jest ograniczona do wysokości limitu w Umowie (na polisie).

2) Należne odszkodowanie za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 10% wartości szkody jednak nie mniej niż 1.000 zł.

KLAUZULA NR 10

włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wynikające z prowadzenia prac wyburzeniowych i rozbiórkowych oraz używania młotów pneumatycznych, hydraulicznych, kafarów lub innych maszyn lub urządzeń o działaniu powodujących drgania lub wibracje

1. Zakres ubezpieczenia

Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, COMPENSA obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody osobowe i rzeczowe powstałe w związku z prowadzeniem prac wyburzeniowych lub rozbiórkowych oraz z używaniem młotów pneumatycznych, hydraulicznych, kafarów lub innych maszyn, narzędzi lub urządzeń o działaniu powodujących drgania lub wibracje.

2. Wyłączenia dodatkowe

COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo za szkody:

1) będących następstwem zdarzeń powstałych w odległości mniejszej niż 50 metrów od epicentrum wybuchu – w przypadku prowadzenia prac wyburzeniowych lub rozbiórkowych z użyciem materiałów wybuchowych;

2) których powstanie jest pewne ze względu na rodzaj prowadzonych prac budowlanych lub sposób ich wykonania;

3) będących następstwem uszkodzeń powierzchniowych tj. takich, które nie naruszają stabilności budynków, budowli, gruntu lub innego mienia, jak i nie zagrażają ich użytkownikom.

3. Zastrzeżenia

1) Odpowiedzialność COMPENSY za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli jest ograniczona do wysokości limitu określonego w Umowie (na polisie).

2) Należne odszkodowanie za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 10% wartości szkody, jednak nie mniej niż 1.000 zł.

KLAUZULA NR 11

włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wynikające z utraty, zniszczenia lub zaginięcia dokumentów powierzonych Ubezpieczonemu w związku z prowadzoną przez niego działalnością

1. Zakres ubezpieczenia

1) Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, COMPENSA obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody wynikające z utraty, zniszczenia lub zagubienia dokumentów (z wyłączeniem danych) powierzonych Ubezpieczonemu w związku z prowadzoną przez niego działalnością objętą Umową.

2) COMPENSA pokrywa w powyższym zakresie szkody w postaci kosztów odtworzenia wyżej wymienionych dokumentów. Ubezpieczeniem nie są objęte inne szkody i straty, będące następstwem utraty, zniszczenia lub zagubienia dokumentów, a w szczególności utracone korzyści.

2. Zastrzeżenia

1) Odpowiedzialność COMPENSY za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli jest ograniczona do wysokości limitu określonego w Umowie (na polisie).

2) Należne odszkodowanie za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 500 zł.

KLAUZULA NR 12

włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone w podziemnych instalacjach lub urządzeniach w trakcie wykonywania prac lub usług przez Ubezpieczonego

1. Zakres ubezpieczenia

Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, COMPENSA obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody wyrządzone w podziemnych instalacjach lub urządzeniach, w szczególności: gazowych, elektrycznych, światłowodowych, teletechniczne, wodnokanalizacyjnych, w trakcie wykonywania prac lub usług w ramach prowadzonej działalności objętej Umową.

2. Zastrzeżenia

1) Odpowiedzialność COMPENSY za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli jest ograniczona do wysokości limitu określonego w Umowie (na polisie).

2) Należne odszkodowanie za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 10% wartości szkody, nie mniej jednak niż 1.000 zł.

KLAUZULA NR 13

włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody spowodowane w związku z organizowaniem imprez

1. Zakres ubezpieczenia

Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, COMPENSA obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody osobowe i rzeczowe wyrządzone uczestnikom imprezy zorganizowanej przez Ubezpieczonego, w których zgodnie z zamierzeniem organizatora uczestniczyć będzie powyżej 50 osób licząc łącznie z obsługą imprezy, z wyłączeniem imprez masowych podlegających obowiązkowemu ubezpieczeniu odpowiedzialności cywilnej na podstawie obowiązujących przepisów prawa.

2. Definicje

IMPREZA – impreza sportowa, artystyczna lub inna odbywająca się na stadionie, w hali sportowej lub innym budynku umożliwiającym przeprowadzenie imprezy, w tym w teatrze, operze, operetce, filharmonii, kinie, muzeum, bibliotece, domu kultury, galerii sztuki, hotelu, w placówkach oświatowych lub na wolnym powietrzu;

UCZESTNIK – osoba trzecia znajdująca się w czasie trwania Imprezy na terenie, na którym jest ona przeprowadzana, w charakterze widza, biorącego udział, zaproszonego wykonawcy, zawodnika, sędziego lub obsługi techniczno – administracyjnej, o ile nie jest pracownikiem Ubezpieczonego, chyba że impreza jest organizowana przez Ubezpieczonego dla swoich pracowników, wówczas za uczestnika uważa się także pracownika Ubezpieczonego oraz osoba bliska pracownika.

3. Wyłączenia dodatkowe

COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo za szkody:

- 1) poniesione przez Policję, Państwową Straż Pożarną lub inną jednostkę ochrony przeciwpożarowej lub służby zdrowia oraz pracowników tych podmiotów;
- 2) powstałe w następstwie przeprowadzonego pokazu sztucznych ogni;
- 3) będące następstwem niedopełnienia przez Ubezpieczonego obowiązku przeprowadzenia imprezy zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony życia i zdrowia, w tym przepisami o ochronie przeciwpożarowej, o dozorze technicznym i zgodnie z prawem budowlanym.

4. Zastrzeżenia

- 1) Odpowiedzialność COMPENSY za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli jest ograniczona do wysokości limitu określonego w Umowie (na polisie).
- 2) Należne odszkodowanie za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 500 zł.

KLAUZULA NR 14

Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w pojazdach mechanicznych i ich wyposażeniu fabrycznym należących do osób trzecich, znajdujących się w pieczy, pod dozorem lub kontrolą Ubezpieczonego, który prowadzi działalność hotelarską (OC parkingowa dla działalności hotelarskiej)

1. Zakres ubezpieczenia

Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, COMPENSA obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego, który prowadzi działalność hotelarską, za szkody w pojazdach mechanicznych i ich wyposażeniu fabrycznym, należących do osób trzecich, znajdujących

się w jego pieczy, pod dozorem lub kontrolą w związku z prowadzeniem ww. działalności, będące następstwem ich uszkodzenia, zniszczenia lub utraty wynikającej z kradzieży z włamaniem lub rabunku.

2. Wyłączenia dodatkowe

COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo za szkody:

- 1) będące następstwem utraty mienia innego niż wyposażenie fabryczne z wnętrza pojazdu (za wyjątkiem utarty powstałej w wyniku kradzieży z włamaniem do bagażnika pojazdu mechanicznego);
- 2) będące następstwem nieprzestrzegania przez pracowników Ubezpieczonego, stanowiących obsługę parkingu, obowiązków wynikających z regulaminu parkingu;
- 3) powstałe w następstwie nie stosowania warunków określonych w ust.3;
- 4) w przewożonym ładunku;
- 5) powstałe w następstwie dokonywania napraw pojazdu na terenie parkingu.

3. Zastrzeżenia

1) Warunkiem objęcia ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego, w zakresie wynikającym z niniejszej klauzuli, jest spełnianie przez parking prowadzony na potrzeby działalności hotelarskiej następujących warunków:

- a) parking posiada stały dozór, w myśl zapisów niniejszych OWU (Załącznik nr 1), wykonywany przez co najmniej jedną osobę lub system monitoringu ze stałym zapisem obrazu (system telewizji przemysłowej CCTV);
  - b) teren parkingu jest wydzielony i oświetlony oraz zabezpieczony ogrodzeniem (przynajmniej metalową siatką założoną na metalowych elementach konstrukcyjnych trwale złączonych z podłożem o wysokości minimum 1,6 metra);
  - c) na parkingu obowiązuje regulamin wraz z określonym zakresem odpowiedzialności osób zobowiązanych do dozoru parkingu;
  - d) parking wyposażony jest w bramę lub szlaban;
  - e) prowadzona jest dokumentacja potwierdzająca fakt przyjęcia i wydania pojazdów;
  - f) parking jest wyposażony w czynny telefon, w tym komórkowy;
- 2) Ubezpieczony jest zobowiązany do rzetelnego prowadzenia dokumentacji potwierdzającej fakt przyjęcia i wydania pojazdu (pokwitowanie potwierdzone podpisem kierowcy i obsługującego parking) oraz przestrzegania regulaminu parkingu.
- 3) W przypadku zaistnienia szkody, Ubezpieczony ma obowiązek:
- a) niezwłocznie zawiadomić Policję o zaistniałym zdarzeniu;
  - b) niezwłocznie powiadomić o szkodzie COMPENSE;
  - c) sporządzić protokół powypadkowy określając przyczynę i okoliczności zaistnienia zdarzenia, przy czym protokół musi być podpisany przez posiadacza pojazdu.
- 4) Odpowiedzialność COMPENSY za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli jest ograniczona do wysokości limitu określonego w Umowie (na polisie).
- 5) Należne odszkodowanie za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 10% wartości szkody, jednak nie mniej niż 500 zł.

KLAUZULA NR 15

Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w rzeczach wniesionych przez gości hotelowych w związku z prowadzeniem działalności hotelarskiej

1. Zakres ubezpieczenia

Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, COMPENSA obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego prowadzącego działalność hotelarską za szkody rzeczowe będące następstwem uszkodzenia, zniszczenia albo utraty w wyniku kradzieży z włamaniem lub rabunku rzeczy:

- 1) wniesionych przez gości hotelowych korzystających z usług hotelarskich;
- 2) oddanych przez gości hotelowych na przechowanie do depozytu (w tym przypadku COMPENSA odpowiada również za szkody powstałe wskutek utraty, zniszczenia lub uszkodzenia wartości pieniężnych i dokumentów oddanych na przechowanie).

2. Wyłączenia dodatkowe

COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo za szkody:

- 1) powstałe wskutek utraty rzeczy wniesionych przez klientów do hotelowych lokali gastronomicznych, salonów fryzjerskich lub innych lokali usługowych znajdujących się w obrębie hotelu, chyba że rzeczy te zostały oddane do szatni;
- 2) powstałe na skutek utraty rzeczy pozostawionych przez gości w holach i korytarzach hotelowych.

3. Zastrzeżenia

- 1) Ubezpieczony zobowiązany jest do prowadzenia ewidencji przyjmowanych do depozytu rzeczy; ewidencja powinna zawierać dane niezbędne do zidentyfikowania właściciela rzeczy, opis i wartość depozytu oraz podpis oddającego i przyjmującego rzecz do depozytu,
- 2) Ubezpieczony w przypadku powstania szkody zobowiązany jest niezwłocznie powiadomić Policję.
- 3) W odniesieniu do wartości pieniężnych, mienie to powinno być przechowywane przez Ubezpieczonego w zamkniętym, przymocowanym trwale do podłoża lub ściany pomieszczenia, schowku, tj. szafie pancерnej, szafie stalowo betonowej, szafie stalowej lub kasecie,
- 5) W przypadku niedopełnienia przez Ubezpieczonego obowiązków określonych powyżej, COMPENSA może odmówić lub odpowiednio zmniejszyć świadczenie, jeżeli niedopełnienia obowiązku przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia, jednakże COMPENSA nie może przeciwko uprawnionemu do odszkodowania podnieść zarzutu naruszenia ww. obowiązków przez Ubezpieczonego, jeżeli nastąpiło ono po zajściu zdarzenia.
- 6) Odpowiedzialność COMPENSY za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli jest ograniczona do wysokości limitu określonego w Umowie (na polisie).
- 7) Należne odszkodowanie za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 500 zł.

KLAUZULA NR 16

Włączenie odpowiedzialności cywilnej wspólnot mieszkaniowych za szkody wyrządzone członkom tej wspólnoty mieszkaniowej

1. Zakres ubezpieczenia

- 1) Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, COMPENSA obejmuje ochroną

ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną wskazanej w Umowie wspólnoty mieszkaniowej za szkody wyrządzone członkom tej wspólnoty mieszkaniowej w związku z posiadanym mieniem wspólnym, a w szczególności za szkody powstałe w związku z posiadaniem:

- a) budynku (budynków) wraz z pomieszczeniami dodatkowym takimi jak: piwnice, wózkownie, schowki, garaże, suszarnie;
- b) miejsc postojowych znajdujących się na terenie nieruchomości wspólnej;
- c) placów, trawników, dziedzińców, ogrodów, drzew i roślin znajdujących się na terenie nieruchomości wspólnej;
- d) wszelkiego typu instalacji, w jakie wyposażona jest nieruchomość wspólna;
- e) urządzeń rekreacyjnych, placów zabaw, boisk znajdujących się na terenie nieruchomości wspólnej;

- 2) Ubezpieczonym jest wspólnota mieszkaniowa.

2. Wyłączenia dodatkowe

COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo za szkody:

- 1) za które ponosi odpowiedzialność posiadacz lokalu, jeśli jego właściciel wchodzi w skład wspólnoty mieszkaniowej;
- 2) których przyczyną było zdarzenie, które wynikało z negatywnej decyzji wspólnoty mieszkaniowej lub jej organu zarządczego odnośnie do konieczności dokonania remontów lub napraw.

3. Zastrzeżenia

- 1) Odpowiedzialność COMPENSY za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli jest ograniczona do wysokości limitu określonego w Umowie (na polisie).
- 2) Należne odszkodowanie za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 200 zł.

KLAUZULA NR 17

Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody spowodowane przeniesieniem chorób zakaźnych i zakażeń

1. Zakres ubezpieczenia

Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, COMPENSA obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody osobowe lub rzeczowe wyrządzone osobie trzeciej powstałe w następstwie przeniesienia chorób zakaźnych i zakażeń wymienionych w Ustawie:

- 1) o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2008r. Nr 234 poz. 1570 z późniejszymi zmianami),
- 2) o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt z dnia 11 marca 2004r. (Dz.U. z 2004 r. Nr 69 poz. 625).

2. Wyłączenia dodatkowe

COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo za szkody spowodowane przeniesieniem choroby Creutzfeldta-Jakoba lub innych encefalopatii gąbczastych.

3. Zastrzeżenia

Odpowiedzialność COMPENSY za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli jest ograniczona do wysokości limitu określonego w Umowie (na polisie).

KLAUZULA NR 18

Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z prowadzeniem działalności zawodowej aptekarza lub farmaceuty

1. Zakres ubezpieczenia

Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, COMPENSA obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody osobowe lub rzeczowe wyrządzone osobom trzecim w związku z prowadzeniem aptek w ramach prowadzonej przez Ubezpieczonego działalności zawodowej aptekarza lub farmaceuty, jednakże wyłącznie w zakresie:

- 1) odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w wyniku wytworzenia leków na podstawie recepty,
- 2) odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w wyniku pomyłkowego wydania leku niewłaściwego bądź przeterminowanego,
- 3) obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotów realizujących w ramach umów z NFZ wyłącznie czynności z zakresu zaopatrzenia w środki pomocnicze i wyroby medyczne będące przedmiotami ortopedycznym na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej świadczeniodawcy niebędącego podmiotem wykonującym działalność leczniczą, udzielającego świadczeń opieki zdrowotnej.

2. Wyłączenia dodatkowe

COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli:

- 1) w przypadku szkód objętych zakresem ubezpieczenia w ust. 1 pkt 1) – 2) za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo za szkody:
  - a) wynikające z niezabezpieczenia lub nienależytego zabezpieczenia substancji chemicznych, biologicznych lub radioaktywnych zgodnie z obowiązującymi normami wynikającymi z przepisów prawa lub decyzji organów państwowych;
  - b) wyrządzone przez osoby nie posiadające uprawnień do wykonywania zawodu technika farmacji lub farmaceuty;
- 2) w przypadku szkód objętych zakresem ubezpieczenia zgodnie z ust. 1 pkt 3) COMPENSA nie odpowiada wyłącznie za szkody nie objęte ochroną zgodnie z przepisami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów, o którym mowa w ust. 1 pkt 3).

3. Zastrzeżenia

- 1) Suma gwarancyjna w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3), wynosi 10.000 euro na jedno zdarzenie i 50.000 euro na wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
- 2) Odpowiedzialność COMPENSY za szkody objęte ochroną w ust. 1 pkt 1) i 2) w ramach niniejszej klauzuli jest ograniczona do wysokości limitów określonych w Umowie (na polisie).
- 3) Limity, o których mowa w pkt 1 i 2, powyżej są od siebie niezależne.

KLAUZULA NR 19

Ograniczenie zakresu ubezpieczenia do odpowiedzialności cywilnej z tytułu posiadania mienia i prowadzenia działalności biurowej

1. Zakres ubezpieczenia

Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje ograniczony do odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego za szkody osobowe lub rzeczowe wyrządzone osobom trzecim wyłącznie w związku z:

1) posiadaniem mienia, które zostało ubezpieczone od ognia i innych zdarzeń losowych lub od wszystkich ryzyk w ramach Umowy w miejscu ubezpieczenia wskazanym na polisie - w przypadku, gdy Ubezpieczonym jest osoba fizyczna,

2) prowadzeniem działalności biurowej i administracyjnej oraz posiadaniem mienia wykorzystywanego do działalności biurowej lub administracyjnej – w przypadku podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

2. Wyłączenia dodatkowe

COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo za szkody:

- 1) powstałe w związku z posiadaniem lub użytkowaniem sprzętu medycznego;
- 2) powstałe w związku z posiadaniem lub użytkowaniem sprzętu rehabilitacyjnego;
- 3) powstałe w związku z posiadaniem drogi publicznej lub parkingu.

3. Zastrzeżenia

Należne odszkodowanie za szkody objęte ubezpieczeniem na podstawie niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej określonej w Umowie (na polisie) dla ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

KLAUZULA NR 20

Włączenie odpowiedzialności cywilnej członków zarządu wspólnoty mieszkaniowej za szkody wyrządzone wspólnocie mieszkaniowej

1. Zakres ubezpieczenia

1) Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, COMPENSA obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną członków zarządu wspólnoty mieszkaniowej za szkody wyrządzone wspólnocie mieszkaniowej, będące następstwem zdarzeń powstałych w okresie ubezpieczenia.

2) W ramach niniejszej klauzuli:

- a) za Ubezpieczonego uważa się osobę fizyczną będącą członkiem zarządu wspólnoty mieszkaniowej w okresie ubezpieczenia;
- b) za wypadek uważa się zawinione, nieumyślne działanie lub zaniechanie Ubezpieczonego, polegające na niewykonaniu lub nienależytym wykonaniu obowiązków nałożonych na niego przez przepisy prawa albo postanowienia statutu, mieszczące się w zakresie pełnomocnictw udzielonych Ubezpieczonemu;
- c) za szkodę uważa się określony w pieniądzu uszczerbek majątkowy poniesiony przez wspólnotę mieszkaniową w następstwie wypadku.

2. Wyłączenia dodatkowe

1) COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo za szkody powstałe w następstwie:

- a) odniesienia przez Ubezpieczonego korzyści majątkowej, do uzyskania której nie posiadał on tytułu prawnego kosztem Wspólnoty mieszkaniowej;
- b) w następstwie popełnienia przez Ubezpieczonego wykroczenia lub przestępstwa;
- c) polegające na wypłacie środków pieniężnych na rzecz Ubezpieczonego bez uprzedniej akceptacji właściwego organu wspólnoty mieszkaniowej;
- d) w następstwie wyboru kontrahenta, zawarcia, kontynuacji, zakresu umowy ubezpieczenia na rzecz wspólnoty mieszkaniowej;
- e) wynikające z działań lub zaniechań w zakresie umownego rozszerzenia odpowiedzialności cywilnej w stosunku do zakresu wynikającego

z powszechnie obowiązujących przepisów prawa, w szczególności wprowadzającego zobowiązanie do osiągnięcia rezultatu w miejsce zobowiązania do starannego działania;

f) w następstwie utraty przez Ubezpieczonego dokumentów, gotówki lub papierów wartościowych.

2) Ubezpieczenie nie obejmuje ponadto szkód wyrządzonych wspólnocie mieszkaniowej polegających na utracie korzyści tzn. korzyści, które mogłaby wspólnota mieszkaniowa osiągnąć, gdyby Ubezpieczony nie wyrządził szkody.

3. Zastrzeżenia

1) Odpowiedzialność COMPENSY za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli jest ograniczona do wysokości limitu określonego w Umowie (na polisie).

2) Należne odszkodowanie za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 500 zł.

KLAUZULA NR 21

Włączenie obowiązkowego ubezpieczenia OC biura rachunkowego oraz odpowiedzialności cywilnej za czyste straty finansowe powstałe w wyniku wykonywania przez Ubezpieczonego usług obsługi kadrowo-płacowej oraz określonych czynności doradztwa podatkowego

1. Zakres ubezpieczenia

Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o:

1) obowiązkowe ubezpieczenie OC biura rachunkowego na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 6 listopada 2014r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorców wykonujących działalność z zakresu usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych,

2) odpowiedzialność cywilną za szkody powstałe w wyniku wykonywania przez Ubezpieczonego:

a) usług z zakresu obsługi kadrowo - płacowej polegających na:

aa) obliczaniu wynagrodzeń za pracę, w tym premii, dodatków i innych świadczeń związanych ze stosunkiem pracy;

bb) obliczaniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, obliczaniu wpłat na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oraz przekazywaniu w tym zakresie niezbędnych dokumentów;

cc) prowadzeniu dokumentacji w sprawach związanych ze stosunkiem pracy i kontroli przestrzegania terminów w tym zakresie, z wyłączeniem przygotowania umowy o pracę, umowy zmieniającej umowę o pracę, dokumentu wypowiedzenia lub rozwiązania umowy o pracę;

dd) obliczaniu miesięcznego dofinansowania do wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych oraz składaniu wniosków o wypłatę tego dofinansowania oraz innych niezbędnych dokumentów w tym zakresie oraz składaniu wniosków o zwrot kosztów (w oparciu o stosowne przepisy ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych);

ee) obliczaniu kwot zajętych przez komornika wynagrodzeń i prowadzeniu korespondencji z organami egzekucyjnymi;

b) usług z zakresu doradztwa podatkowego:

aa) prowadzenie, w imieniu i na rzecz podatników, płatników i inkasentów, ksiąg podatkowych i innych ewidencji do celów podatkowych oraz udzielanie im pomocy w tym zakresie;

bb) sporządzanie, w imieniu i na rzecz podatników, płatników i inkasentów, zeznań i deklaracji podatkowych lub udzielanie im pomocy w tym zakresie.

2. Wyłączenia dodatkowe

1) COMPENSA nie odpowiada w zakresie określonym w ust. 1 pkt 1) wyłącznie za szkody nie objęte ochroną zgodnie z przepisami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 6 listopada 2014 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przedsiębiorców wykonujących działalność z zakresu usługowego prowadzenia ksiąg rachunkowych;

2) COMPENSA nie odpowiada w zakresie określonym w ust. 1 pkt 2) w ramach niniejszej klauzuli za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo za szkody powstałe w następstwie ujawnienia wiadomości poufnej w rozumieniu przepisów prawa regulujących instytucje tajemnicy przedsiębiorstwa oraz w następstwie błędnego przeliczenia waluty.

3. Zastrzeżenia

1) Odpowiedzialność COMPENSY za szkody objęte ochroną w ust. 1 pkt 1) wynosi 10.000 euro na jedno zdarzenie w okresie ubezpieczenia.

2) Odpowiedzialność COMPENSY za szkody objęte ochroną w ust. 1 pkt 2) w ramach niniejszej klauzuli jest ograniczona do wysokości limitów określonych w Umowie (na polisie).

3) Należne odszkodowanie za szkody objęte ochroną w ust. 1 pkt 2) w ramach niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 500 zł.

4) Limity, o których mowa w pkt 1 i 2, powyżej są od siebie niezależne.

KLAUZULA NR 22

Włączenie obowiązkowego ubezpieczenia OC za szkody powstałe wskutek wykonywania czynności pośrednika w obrocie nieruchomościami

1. Zakres ubezpieczenia

Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o obowiązkowe ubezpieczenie OC pośrednika w obrocie nieruchomościami na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 grudnia 2013 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pośrednika w obrocie nieruchomościami.

2. Wyłączenia dodatkowe

COMPENSA w zakresie określonym w niniejszej klauzuli nie odpowiada wyłącznie za szkody nie objęte ochroną zgodnie z przepisami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów, o którym mowa w punkcie 1 powyżej.

3. Zastrzeżenia

Suma gwarancyjna wynosi 25.000 euro na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

KLAUZULA NR 23

Włączenie odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego za szkody mające postać czystych strat finansowych

1. Zakres ubezpieczenia

Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, COMPENSA obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody mające postać czystych strat finansowych.

2. Wyłączenia dodatkowe

COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli za szkody, za które jej odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień niniejszych OWU oraz dodatkowo za szkody:

- a) które mogą zostać objęte ubezpieczeniem poprzez włączenie do ochrony ubezpieczeniowej klauzul nr 21 i 22;
- b) spowodowane przez produkty wyprodukowane lub dostarczone przez Ubezpieczonego lub na jego zlecenie lub rachunek osobie trzeciej, która poniosła czystą stratę finansową oraz spowodowane w związku z wykonywanymi przez Ubezpieczonego usługami lub też z usługami wykonywanymi na jego zlecenie lub rachunek osobie trzeciej, która poniosła czystą stratę finansową;
- c) spowodowane przez stałe emisje takie jak szумы, zapachy, wstrząsy;
- d) spowodowane niedostarczeniem mediów;
- e) powstałe w związku z działalnością Ubezpieczonego w zakresie projektowania, planowania, doradztwa, kierowania budową lub montażem, polegającą na kontroli, opiniowaniu;
- f) wynikające z działań związanych z transakcjami finansowymi, kredytowymi, ubezpieczeniowymi, leasingowymi, w obrocie nieruchomościami oraz wynikające z prowadzenia kasy i wszelkiego rodzaju płatności, nadużycia zaufania oraz sprzeniewierzenia;
- g) wynikające z naruszenia przepisów o: ochronie danych osobowych, prawach autorskich, prawach własności przemysłowej, nieuczciwej konkurencji oraz ochronie konkurencji i konsumentów;
- h) wynikające z niedotrzymania terminów, kosztorysów, poręczeń lub gwarancji;
- i) powstałe w wyniku udzielanych porad, zaleceń lub instrukcji

powiązanych kapitałowo podmiotom, lub podjęcia wobec tych podmiotów błędnych czynności kontrolnych lub zaniechania czynności kontrolnych;

j) powstałe w związku z pośrednictwem w organizowaniu oraz organizowaniem podróży lub wyjazdów turystycznych;

k) wynikające z utraty jakichkolwiek rzeczy ruchomych, w tym wartości pieniężnych, dokumentów, oraz utraty możliwości korzystania z nich;

l) wynikające z transmisji danych, utratą danych oraz z błędów w oprogramowaniu, błędnej instalacji oprogramowania, modyfikacji lub rozbudowy oprogramowania, automatyzacji procesów ;

m) związane ze stosunkiem pracy;

n) związane z reklamą;

o) powstałych w związku ze sprawowaniem funkcji członka władz spółki kapitałowej;

p) będące następstwem naruszenia dóbr osobistych.

3. Zastrzeżenia

1) Odpowiedzialność COMPENSY za czyste straty finansowe objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli jest ograniczona do wysokości limitu określonego w Umowie (na polisie).

2) Należne odszkodowanie za czyste straty finansowe objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 10% wartości szkody, jednak nie mniej niż 1.000 zł.

OBOWIĄZEK INFORMACYJNY ADMINISTRATORA DANYCH OSOBOWYCH

Administrator danych osobowych: Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group z siedzibą w Warszawie (adres: ul. Aleje Jerozolimskie 162, 02-342 Warszawa), (dalej jako „Administrator”).

Dane kontaktowe Administratora: Z Administratorem można skontaktować się poprzez adres email centrala@compensa.pl, telefonicznie pod numerem 22 501 61 00 lub pisemnie na adres Administratora (tj. Warszawa, ul. Aleje Jerozolimskie 162, 02-342

Warszawa).

Inspektor ochrony danych: Z inspektorem ochrony danych można się skontaktować we wszystkich sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych oraz korzystania z praw związanych z przetwarzaniem danych poprzez email iod@vig-polska.pl lub pisemnie na adres Administratora (tj. Warszawa, ul. Aleje Jerozolimskie 162, 02-342 Warszawa).

Cele przetwarzania danych osobowych oraz podstawa prawna: Pani/Pana

dane mogą być przetwarzane w celu i na podstawie:

CEL PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH	PODSTAWA PRAWNA PRZETWARZANIA
ocena ryzyka ubezpieczeniowego i wykonania umowy ubezpieczenia	niezbędność przetwarzania do wykonania umowy, której stroną jest osoba, której dane dotyczą, lub do podjęcia działań na żądanie osoby, której dane dotyczą, przed zawarciem umowy; art. 41 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej; zgoda na przetwarzanie danych (w przypadku szczególnych kategorii danych osobowych);
ocena ryzyka ubezpieczeniowego w oparciu o zautomatyzowane podejmowanie decyzji, w tym profilowanie	niezbędność do zawarcia lub wykonania umowy między osobą, której dane dotyczą, a administratorem; zgoda na przetwarzanie danych (w przypadku szczególnych kategorii danych osobowych);
własne cele marketingowe Administratora, w tym cele analityczne i poprzez profilowanie, w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia	niezbędność przetwarzania do realizacji prawnie uzasadnionego interesu Administratora. Prawnienie uzasadnionym interesem Administratora jest marketing własnych produktów i usług Administratora oraz przetwarzanie danych w celach analitycznych.
własne cele marketingowe Administratora, w tym poprzez profilowanie, po zakończeniu obowiązywania umowy ubezpieczenia	zgoda na przetwarzanie danych
własne cele marketingowe w oparciu o zautomatyzowane podejmowanie decyzji, w tym profilowanie	zgoda na przetwarzanie danych
likwidacja szkody z umowy ubezpieczenia	niezbędność przetwarzania do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze; niezbędność przetwarzania do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń (w przypadku szczególnych kategorii danych osobowych).
dochodzenie roszczeń związanych z umową ubezpieczenia	niezbędność przetwarzania do realizacji prawnie uzasadnionego interesu Administratora w postaci możliwości dochodzenia przez niego roszczeń
podejmowanie czynności w związku z przeciwdziałaniem przestępstwom ubezpieczeniowym	niezbędność przetwarzania do realizacji prawnie uzasadnionego interesu Administratora w postaci możliwości przeciwdziałaniu i ściganiu przestępstw popełnianych na szkodę zakładu ubezpieczeń
reasekuracja ryzyk	niezbędność przetwarzania do realizacji prawnie uzasadnionego interesu Administratora w postaci ograniczenia negatywnego wpływu ryzyka ubezpieczeniowego związanego z zawieraną umową ubezpieczenia
przekazywanie danych osobowych przez Administratora do Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. Vienna Insurance Group w jej własnych celach marketingowych	zgoda na przetwarzanie danych

Okres przechowywania danych: Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane do momentu przedawnienia roszczeń z tytułu umowy ubezpieczenia lub do momentu wygaśnięcia obowiązku przechowywania danych wynikającego z przepisów prawa, w szczególności obowiązku przechowywania dokumentów księgowych dotyczących umowy ubezpieczenia, oraz przepisów o automatycznej wymianie informacji podatkowych z innymi państwami.

Administrator, w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia, przestanie przetwarzać dane wykorzystywane do własnych celów marketingowych, w tym celów analitycznych i poprzez profilowanie, jeżeli zgłosi Pani/Pan sprzeciw wobec przetwarzania Pani/Pana danych w tych celach.

Administrator, po zakończeniu obowiązywania umowy ubezpieczenia, przestanie przetwarzać dane wykorzystywane do własnych celów marketingowych, w tym poprzez profilowanie, jeżeli cofnie Pani/Pan wyrażoną zgodę na przetwarzanie danych w tych celach.

Odbiorcy danych: Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępnione zakładom reasekuracji oraz podmiotom uprawnionym do ich otrzymania na podstawie obowiązujących przepisów prawa.

Ponadto Pani/Pana dane mogą być przekazywane podmiotom przetwarzającym dane osobowe na zlecenie Administratora, m.in. agentom ubezpieczeniowym, dostawcom usług IT, podmiotom przechowującym i usuwającym dane, podmiotom świadczącym usługi personalizacji, kopertowania oraz dystrybucji druku, podmiotom przetwarzającym dane w celu windykacji należności, agencjom marketingowym – przy czym takie podmioty przetwarzają dane na podstawie umowy z Administratorem i wyłącznie zgodnie z poleceniami Administratora.

Pani/Pana dane osobowe nie będą przekazywane do odbiorców znajdujących się w państwach poza Europejskim Obszarem Gospodarczym.

Prawa osoby, której dane dotyczą: Przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do Pani/Pana danych oraz prawo żądania ich sprostowania, ich usunięcia lub ograniczenia ich przetwarzania.

W zakresie, w jakim podstawą przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest przesłanka prawnie uzasadnionego interesu Administratora, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych.

W zakresie, w jakim podstawą przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest zgoda, ma Pani/Pan prawo do jej wycofania. Wycofanie zgody nie ma wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej wycofaniem.

W zakresie, w jakim Pani/Pana dane są przetwarzane na podstawie zgody lub na podstawie umowy, a przetwarzanie odbywa się w sposób zautomatyzowany, przysługuje Pani/Panu prawo do przenoszenia danych

osobowych, tj. do otrzymania od Administratora Pani/Pana danych osobowych, w ustrukturyzowanym, powszechnie używanym formacie nadającym się do odczytu maszynowego. Może Pani/Pan przesłać te dane innemu administratorowi danych.

W związku ze zautomatyzowanym podejmowaniem decyzji, o którym mowa poniżej, ma Pani/Pan prawo do uzyskania wyjaśnień, zakwestionowania tej decyzji, a także do wyrażenia własnego stanowiska lub do uzyskania interwencji człowieka.

W celu skorzystania z powyższych praw należy skontaktować się z Administratorem lub z Inspektorem Ochrony Danych. Dane kontaktowe Administratora oraz Inspektora Ochrony Danych wskazano powyżej.

Przysługuje Pani/Panu również prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego zajmującego się ochroną danych osobowych.

Informacja o zautomatyzowanym podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu

W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych podejmowane będą decyzje oparte na wyłącznie zautomatyzowanym przetwarzaniu w zakresie niezbędnym do zawarcia lub wykonania umowy ubezpieczenia. Decyzje te będą dotyczyły określenia parametrów umowy ubezpieczenia, w tym m.in.: wysokości składki ubezpieczeniowej lub możliwości zawarcia umowy ubezpieczenia. Decyzje będą podejmowane na podstawie Pani/Pana danych dotyczących daty urodzenia, historii szkód, informacji o przedmiocie ubezpieczenia oraz informacji o stanie zdrowia (ubezpieczenia zdrowotne). Decyzje będą oparte o profilowanie, tj. zautomatyzowane przetwarzanie Pani/Pana danych osobowych w celu automatycznej oceny ryzyka ubezpieczeniowego.

W przypadku wyrażenia zgody na zautomatyzowane podejmowanie decyzji we własnych celach marketingowych Administratora, decyzje te będą dotyczyły kierowania do Pana/Pani określonych komunikatów marketingowych oraz przedstawienia Pani/Panu oferty produktów lub usług Administratora. Decyzje będą podejmowane na podstawie Pani/Pana danych dotyczących, daty urodzenia, wykonywanego zawodu, miejsca zamieszkania, posiadanych produktów, historii ubezpieczenia. Decyzje będą oparte o profilowanie, tj. zautomatyzowane wykorzystanie danych osobowych w celu określenia zachowań, preferencji lub potrzeb w zakresie produktów lub usług oraz w celu przedstawienia Pani/Panu oferty produktów lub usług.

Informacja o wymogu podania danych

Podanie danych osobowych w związku z zawieraniem umowy ubezpieczenia jest niezbędne do dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego oraz do zawarcia i wykonywania umowy ubezpieczenia – bez podania żądanych przez Administratora danych osobowych nie jest możliwe zawarcie umowy ubezpieczenia.

Podanie danych osobowych w celach marketingowych jest dobrowolne.

**ANEKS NR I
DO OGÓLNYCH WARUNKÓW UBEZPIECZENIA MAŁYCH I ŚREDNICH
PRZEDSIĘBIORSTW – COMPENSA FIRMA (I9043)**

**zatwierdzonych przez Zarząd Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group
uchwałą nr 4/12/2018 z dnia 3 grudnia 2018 roku.**

Niniejszym aneksem wprowadza się zmianę w Ogólnych warunkach ubezpieczenia małych i średnich przedsiębiorstw – Compensa Firma („OWU”)

I. W klauzuli NR 22 – Włączenie obowiązkowego ubezpieczenia OC za szkody powstałe wskutek wykonywania czynności pośrednika w obrocie nieruchomościami, pkt I. Zakres ubezpieczenia otrzymuje następujące brzmienie:

„Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje

rozszerzony o obowiązkowe ubezpieczenie OC pośrednika w obrocie nieruchomości na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 26 kwietnia 2019 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pośrednika w obrocie nieruchomościami.”

2. Pozostałe postanowienia OWU pozostają bez zmian.

3. Niniejszy Aneks został zatwierdzony przez Zarząd Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group uchwałą nr 12/05/2019 z dnia 7 maja 2019 roku i ma zastosowanie do umów zawieranych od dnia 8 maja 2019 roku.

Artur Borowiński
Prezes Zarządu

Jarosław Szwaigier
Zastępca Prezesa Zarządu

TABELA OCENY PROCENTOWEJ TRWAŁEGO USZCZERBKU NA ZDROWIU

Rodzaj uszkodzeń ciała	Procent trwałego uszczerbku na zdrowiu	
A. USZKODZENIA GŁOWY		
1. Uszkodzenie powłok czaszki (bez ubytków kostnych – wymagające szycia):		
a) uszkodzenia powłok czaszki blizny powyżej 5 cm dł.	2	
b) znaczne uszkodzenie powłok czaszki, pod postacią rozległych ściągających blizn – w zależności od rozmiaru /powyżej 10 cm dł.	3	
c) oskalpowanie w zależności od powierzchni		
– 5 – 10 cm średnicy	5	
– powyżej 10 cm średnicy	10	
2. Uszkodzenie kości sklepienia i podstawy czaszki z przemieszczeniem (wgłębienia, szczeliny, fragmentacja):	3-5	
3. Ubytek w kościach czaszki:		
a) o średnicy 2,5 – 5 cm	5	
b) o średnicy 5 cm – 10 cm	8	
c) o średnicy powyżej 10 cm	10	
Uwaga: Jeżeli przy uszkodzeniach i ubytkach kości czaszki (poz. 2 i 3) występują jednocześnie uszkodzenia powłok czaszki (poz. 1), należy osobno oceniać stopień trwałego uszczerbku za uszkodzenia lub ubytki kości według poz. 2 lub 3 i osobno za uszkodzenia powłok czaszki według poz. 1.		
4. Powikłania towarzyszące uszkodzeniom wymienionym w poz. 1, 2, 3 w postaci: nawracającego wycieku płynu mózgowo-rdzeniowego, przewlekłego zapalenia kości, ropowicy, zakrzepicy powłok, przepukliny mózgowej – ocenia się dodatkowo – w zależności od rodzaju i stopnia powikłań, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu o:	+ 5	
5. Porażenia i niedowłady połowicze:		
a) porażenie połowicze lub paraplegie (porażenia kończyn dolnych) uniemożliwiające samodzielne stanie i chodzenie 0 – 1° wg skali Lovette'a	100	
b) głęboki niedowład połowiczny lub parapareza 2° wg skali Lovette'a	70	
c) średniego stopnia niedowład połowiczny lub parapareza kończyn dolnych 3° wg skali Lovette'a	50	
d) niewielki lub dyskretny niedowład połowiczny lub niedowład kończyn dolnych 4° wg Skali Lovette'a, dyskretny deficyt siły przy obecności zaburzeń napięcia mięśniowego, niedostateczności precyzji ruchów itp.	20	
e) monoparezy pochodzenia ośrodkowego:	P	L
– kończyna górna – wg skali Lovett'a		
0°	40	30
1 – 2°	30	25
3°	20	15
4°	10	10
– kończyna dolna – wg skali Lovett'a		
0°	40	
1 – 2°	30	
3°	20	
4°	10	
6. Zespoły pozapiramidowe:		
a) utrwalony zespół pozapiramidowy znacznie utrudniający sprawność ustroju i wymagający stałej opieki innej osoby	80	
b) zespół pozapiramidowy utrudniający sprawność ustroju z zaburzeniami mowy, napadami ocznymi itp.	50	
c) zaznaczony zespół pozapiramidowy	15	
7. Zaburzenia równowagi pochodzenia mózdkowego:		
a) zaburzenia równowagi uniemożliwiające chodzenie i samodzielne funkcjonowanie	80	
b) utrudniające chodzenie i sprawność ruchową w stopniu znacznym	50	
c) utrudniające chodzenie i ograniczające sprawność ruchową	30	
d) dyskretnie wpływające na sposób chodu i niewielkie upośledzenie zborności i precyzji ruchów	10	

8. Padaczka:	
Padaczka jako izolowane następstwo uszkodzenia mózgu:	
a) padaczka z bardzo częstymi napadami – 3 napady w tygodniu i więcej	40
b) padaczka z napadami – powyżej 2 na miesiąc	25
c) padaczka z napadami – 2 i mniej na miesiąc	15
d) padaczka z napadami o różnej morfologii - bez utrat przytomności	8
UWAGA: Podstawą rozpoznania padaczki są: powtarzające się napady padaczkowe, typowe zmiany EEG, dokumentacja szpitalna potwierdzające rozpoznanie, ustalone rozpoznanie przez lekarza specjalistę (podejrzenie padaczki nie jest wystarczające do uznania uszczerbku z tego tytułu). W przypadku współistnienia padaczki z innymi objawami organicznego uszkodzenia mózgu należy oceniać wg punktu 9.	
9. Zaburzenia neurologiczne i psychiczne uwarunkowane organicznie (encefalopatie):	
a) otępienie lub ciężkie zaburzenia psychiczne i zachowania z dużym deficytem neurologicznym – uniemożliwiające samodzielną egzystencję	80
b) encefalopatie ze zmianami charakterologicznymi i wyraźnym deficytem neurologicznym	50
c) encefalopatie z umiarkowanymi zaburzeniami funkcjonowania w życiu codziennym ze zmianami charakterologicznymi i deficytem neurologicznym	20
Uwaga: Za encefalopatią poza zespołem psychoorganicznym przemawiają odchylenia przedmiotowe w stanie neurologicznym i psychicznym oraz zmiany w obrazie EEG, TK lub MRI. Istnienie encefalopatii musi znajdować potwierdzenie w dokumentacji medycznej (neurologa, psychologa lub psychiatry)	
10. Utrwalona nerwica i zespoły związane z urazem czaszkowo – mózgowym, uszkodzeniem ciała, potwierdzone dokumentacją z leczenia neurologicznego, PZP lub psychologa:	
a) dolegliwości subiektywne bez zmian w badaniach obrazowych – przebyte wstrząśnienie mózgu / z hospitalizacją/	1
b) utrwalone skargi subiektywne związane z urazem czaszkowo-mózgowym /ze zmianami w badaniach obrazowych / TK, MRI / w zależności od stopnia zaburzeń (bole głowy, zawroty głowy, zaburzenia pamięci i koncentracji, zaburzenia snu, drażliwość, nadpobudliwość- objawy utrzymujące się powyżej 6 miesięcy od urazu mimo leczenia neurologicznego i/lub psychiatrycznego)	5
11. Zaburzenia mowy:	
a) afazja całkowita (sensoryczna lub sensoryczno – motoryczna) z agramią i aleksją	60
b) afazja całkowita motoryczna	40
c) afazja znacznego stopnia utrudniająca porozumiewanie się	20
d) afazja nieznacznego stopnia	10
12. Zespoły podwzgórzowe i inne utrwalone zaburzenia wewnątrzwydzielnicze z potwierdzonym pochodzeniem ośrodkowym (moczówka prosta, cukrzyca, nadczynność tarczycy itp.):	
a) znacznie upośledzające czynność ustroju	30
b) nieznacznie upośledzające czynność ustroju	10
13. Uszkodzenia nerwów ruchowych gałki ocznej:	
a) nerwu okoruchowego:	
– częściowe	4
– całkowite	8
b) nerwu błotkowego	2
c) nerwu odwodzącego	
– częściowe	2
– całkowite	4
14. Uszkodzenie nerwu trójdzielnego:	
a) częściowe	4
b) całkowite	10
15. Uszkodzenie nerwu twarzowego:	
a) częściowe	4
b) całkowite	10
Uwaga: Uszkodzenie nerwu twarzowego łącznie z pęknięciem kości skalistej należy ocenić według poz. 48	
16. Uszkodzenie częściowe lub całkowite nerwów językowo-gardłowych i błędnego – w zależności od stopnia zaburzeń mowy, połykania, oddechu, krążenia i przewodu pokarmowego:	
a) jednostronne	5
b) obustronne	15
17. Uszkodzenie nerwu dodatkowego:	
a) częściowe	5
b) całkowite	10

18. Uszkodzenie nerwu podjęzykowego:	
a) częściowe	5
b) całkowite	15
B. USZKODZENIA TWARZY	
19. Uszkodzenia powłok twarzy – rany wymagające zaopatrzenia chirurgicznego (blizny i ubytki, oszpecenia):	
a) oszpecenia – widoczne, szpecące, rozległe (powyżej 1 cm długości lub powyżej 1 cm ² powierzchni)	1
b) oszpecenia – widoczne, szpecące, rozległe (powyżej 5 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni)	3
c) oszpecenia z zaburzeniami funkcji – widoczne, szpecące, rozległe (powyżej 10 cm długości lub powyżej 5 cm ² powierzchni)	5
d) oszpecenia połączone z dużymi zaburzeniami funkcji przyjmowania pokarmów, zaburzeń oddychania, mowy, zaburzenia funkcji powiek itp.)	10
e) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 1% TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	2
20. Uszkodzenia nosa:	
a) złamanie kości nosa bez zaburzeń oddychania – niewielka deformacja miejscowa	2
b) złamanie kości nosa z wyraźną deformacją z zaburzeniami oddychania	5
c) złamanie kości nosa z wyraźną deformacją z zaburzeniami oddychania i powonienia	10
d) utrata nosa w całości (łącznie z kośćmi nosa)	20
e) całkowita utrata powonienia w następstwie uszkodzenia przedniego dołu czaszki	5
21. Całkowita utrata zęba stałego:	
– za każdy ząb / siekacze	2
– pozostałe zęby	1
22. Złamania kości oczodołu szczęki i/lub żuchwy, złamania kości jarzmowej wygojone z przemieszczeniem odłamów:	
a) bez zaburzeń czynności stawu żuchwowo-skroniowego:	
– leczone zachowawczo	2
– leczone operacyjnie	5
b) z zaburzeniami czynności stawu żuchwowo-skroniowego:	
– leczone zachowawczo	5
– leczone operacyjnie	8
23. Utrata części szczęki lub żuchwy (łącznie z oszpeceniem i utratą zębów) – staw rzekomy – zależnie od rozległości ubytków, stanu odżywiania i powikłań:	
a) częściowa /powyżej 30%/	10
b) całkowita	30
24. Ubytek podniebienia:	
a) z zaburzeniami mowy i połykania	10
b) z dużymi zaburzeniami mowy i połykania / objawy niedożywienia/	20
25. Ubytki języka:	
a) bez zaburzeń mowy i połykania	2
b) z zaburzeniami mowy i połykania - w zależności od stopnia zaburzeń	6
c) z dużymi zaburzeniami mowy i połykania / objawy niedożywienia/	20
d) całkowita utrata języka	40

C. USZKODZENIA NARZĄDU WZROKU

26.												
a) przy obniżeniu ostrości wzroku lub utracie wzroku jednego lub obojga oczu trwały uszczerbek na zdrowiu określa się według następującej tabeli:												
Ostrość wzroku:												
oko prawe / oko lewe	1,0 (0/10)	0,9 (9/10)	0,8 (8/10)	0,7 (7/10)	0,6 (6/10)	0,5 (5/10)	0,4 (4/10)	0,3 (3/10)	0,2 (2/10)	0,1 (1/10)	0	
1,0 (10/10)	0	2,5	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	
0,9 (9/10)	2,5	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40	
0,8 (8/10)	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45	
0,7 (7/10)	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50	
0,6 (6/10)	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50	55	
0,5 (5/10)	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	
0,4 (4/10)	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	
0,3 (3/10)	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	
0,2 (2/10)	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	80	
0,1 (1/10)	30	35	40	45	50	55	60	65	70	80	90	
0	35	40	45	50	55	60	65	70	80	90	100	
Uwaga: Ostrość wzroku zawsze określa się po korekcji szklami zarówno przy zmętnieniu rogówki lub soczewki, jak i przy współistnieniu uszkodzenia siatkówki lub nerwu wzrokowego												
b) dwojenie obrazu bez zaburzeń ostrości wzroku											1-8	
c) utrata wzroku jednego oka z jednoczesnym wyluszczeniem gałki ocznej											38	
27. Porażenie nastawności (akomodacji) – przy zastosowaniu szkieł poprawczych:												
a) jednego oka											15	
b) obojga oczu											30	
28. Uszkodzenie gałki ocznej wskutek urazów tępych:												
a) rozdarcie naczyniówki jednego oka											wg tabeli z poz. 26a	
b) zapalenie naczyniówki i siatkówki jednego oka, powodujące zaburzenia widzenia środkowego lub obwodowego												
c) przedziurawienie plamki żółtej jednego oka												
d) zanik nerwu wzrokowego												
29. Uszkodzenie gałki ocznej wskutek urazów drążących:												
a) blizny rogówki lub twardówki											wg tabeli z poz. 26a	
b) zaćma urazowa (uszkodzenie soczewki)												
c) ciało obce wewnątrzgałkowe, powodujące obniżenie ostrości wzroku												
30. Uszkodzenie gałki ocznej wskutek urazów chemicznych i termicznych (oparzenia itp.):												wg tabeli z poz. 26a
31. Koncentryczne zwężenie pola widzenia ocenia się według poniżej podanej tabeli:												
Zwężenie do	Przy nienaruszonym drugim oku				W obu oczach				Przy ślepcie drugiego oka			
60°	0				0				35			
50°	5				15				45			
40°	10				25				55			
30°	15				50				70			
20°	20				80				85			
10°	25				90				95			
poniżej 10°	35				95				100			
32. Połowicze niedowidzenia:												
a) dwuskroniowe											20	
b) dwunosowe											20	
c) jednoimienne											20	
33. Bezsoczewkowatość pourazowa po operacyjnym usunięciu zaćmy pourazowej, przy braku jednoczesnego pojedynczego widzenia obuocznego:												
a) w jednym oku											15	
b) w obu oczach											30	
34. Pseudosoczewkowatość pourazowa (usunięcie soczewki wskutek urazu z wszczepieniem sztucznej soczewki wewnątrzgałkowej) przy współistnieniu nie poddających się korekcji zaburzeń ostrości wzroku:												
a) w jednym oku											wg tabeli 26a	
b) w obu oczach												

35. Zaburzenia w drożności przewodów łzowych (stałe łzawienie):					
a) w jednym oku					4
b) w obu oczach					8
36. Odwarstwienie siatkówki jednego oka:					wg tabeli z poz.26a
Uwaga: Odwarstwienie siatkówki jednego oka, tylko jeśli występuje po urazie oka lub głowy(odejmując inwalidztwo istniejące przed urazem). Odwarstwienia siatkówki bez potwierdzonego urazu oka lub głowy, po wysiłku, dźwignięciu, pochyleniu, skoku itp. nie są uznawane za pourazowe					
37. Jaskra – ogólny procent trwałego uszczerbku na zdrowiu nie może wynosić więcej niż 35% za jedno oko i 100% za oboje oczu:					wg tabeli z poz.26a
38. Wytrzeszcz tęczniący – w zależności od stopnia:					
a) jednostronny					30
b) obustronny					60
39. Zażyma urazowa. Usunięcie zażymy pourazowej ze wszczepieniem sztucznej soczewki wewnątrzgałkowej:					wg tabeli z poz.26a
40. Przewlekłe zapalenia spojówek związane z urazem oka:					
a) zmiany niewielkie					2
b) duże zmiany miejscowe , blizny rogówki					wg tabeli z poz.26a
D. USZKODZENIA NARZĄDU SŁUCHU					
41. Przy upośledzeniu ostrości słuchu procent trwałego uszczerbku na zdrowiu określa się według niżej podanej tabel (obliczanie procentowego trwałego uszczerbku na zdrowiu z tytułu utraty słuchu wg Rosena w mod.):					
Ucho prawe	0–25 dB	26–40 dB	41–70 dB	Pow.70 dB	
Ucho lewe	Procent trwałego uszczerbku na zdrowiu				
0 – 25 dB	0	5	10	20	
26 – 40 dB	5	15	20	30	
41 – 70 dB	10	20	30	40	
Pow. 70 dB	20	30	40	50	
Uwaga: oblicza się średnią dla ucha prawego i lewego oddzielnie dla 500, 1.000 i 2.000 Hz. Na podstawie audiogramu obiektywnego					
42. Urazy małżowiny usznej:					
a) rany małżowiny usznej – wymagające szycia pow. 2 cm					1
b) utrata części małżowiny lub jej wyraźne zniekształcenie (blizny, oparzenia i odmrożenia)					4
c) utrata całkowita jednej małżowiny					15
d) utrata całkowita obu małżowin					25
43. Zwężenie lub zarośnięcie zewnętrznego przewodu słuchowego:					
a) jednostronne z osłabieniem lub przytępieniem słuchu					wg tabeli z poz.41
b) obustronne z osłabieniem lub przytępieniem słuchu					wg tabeli z poz.41
44. Przewlekłe ropne zapalenie ucha środkowego / trwające powyżej 3 miesięcy:					
a) jednostronne					5
b) obustronne					10
45. Przewlekłe ropne zapalenie ucha środkowego powikłane: perlakiem, próchnicą kości lub polipem ucha / trwające powyżej 3 miesięcy:					
a) jednostronne					5
b) obustronne					10
46. Uszkodzenie ucha środkowego w następstwie złamania kości skroniowej z upośledzeniem słuchu:					wg tabeli z poz.41
47. Uszkodzenie ucha wewnętrznego:					
a) z uszkodzeniem części słuchowej					wg tabeli z poz.41
b) z uszkodzeniem części statycznej – w zależności od stopnia uszkodzenia					10
c) z uszkodzeniem części słuchowej i statycznej – w zależności od stopnia uszkodzenia					20
48.Uszkodzenie nerwu twarzowego łącznie z pęknięciem kości skalistej:					
a) jednostronne – w zależności od stopnia uszkodzenia					12
b) dwustronne					25
E. USZKODZENIA SZYI, KRTANI, TCHAWICY I PRZĘŁYKU					
49. Uszkodzenie gardła z upośledzeniem funkcji					
a) niewielkiego stopnia upośledzenie polykania					5
b) znaczne upośledzenie polykania lub artykulacji					10
50. Uszkodzenie lub zwężenie krtani pozwalające na obchodzenie się bez rurki dotchawiczej – w zależności od stopnia zwężenia:					5–10
51. Uszkodzenie krtani, powodujące konieczność stałego noszenia rurki dotchawiczej:					
a) z zaburzeniami głosu – w zależności od stopnia					15

b) z bezgłosem	20
52. Uszkodzenie tchawicy – w zależności od stopnia jej zwężenia:	
a) bez niewydolności oddechowej	5
b) z niewydolnością oddechową – potwierdzoną badaniami dodatkowymi (spirometrią)	15
53. Uszkodzenie przełyku powodujące:	
a) częściowe trudności w odżywianiu – z upośledzeniem stanu odżywiania	10
b) odżywianie tylko płynami	30
c) całkowitą niedrożność przełyku ze stałą przetoką żołądkową	50
54. Uszkodzenie tkanek miękkich szyi / rany wymagające szycia:	
a) oszpecenia – widoczne, szpecące, rozległe (powyżej 3 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni) bez ograniczenia ruchomości	1
b) oszpecenia z zaburzeniami funkcji – widoczne, szpecące, rozległe (powyżej 10 cm długości lub powyżej 5 cm ² powierzchni / z ograniczeniem ruchomości	3
c) oszpecenia połączone z dużymi zaburzeniami funkcji /powyżej 20 cm długości lub powyżej 10 cm ² / z niesymetrycznym ustawieniem głowy	8
d) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 1% TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	1
Uwaga: Uszkodzenie tkanek miękkich z jednoczesnym uszkodzeniem kręgosłupa szyjnego – oceniać według punktu 86.	
F. USZKODZENIA KŁATKI PIERSIOWEJ I ICH NASTĘPSTWA	
55. Urazy części miękkich klatki piersiowej, grzbietu – w zależności od stopnia zniekształcenia, rozległości blizn, ubytków mięśni i stopnia upośledzenia oddychania:	
a) widoczne zniekształcenia, ubytki i blizny skórne, rozległe (powyżej 5 cm długości), widoczne, szpecące, nie ograniczające ruchomości klatki piersiowej	1
b) widoczne zniekształcenia, ubytki i blizny skórne, rozległe (powyżej 10 cm długości) ze zmniejszeniem pojemności życiowej płuc / potwierdzone badaniem spirometrycznym	5
c) znacznego stopnia ograniczenie ruchomości klatki piersiowej, rozległe ściągające blizny, duże ubytki mięśniowe /powyżej 25cm długości lub powyżej 15cm ² / ze znacznym zmniejszeniem pojemności życiowej płuc / potwierdzone badaniem spirometrycznym	10
d) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 3% TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	1
56. Utrata brodawki sutkowej u kobiet:	
a) częściowa	3
b) całkowita	6
57. Utrata gruczołu piersiowego kobiet:	
a) częściowa / powyżej 30%	8
b) całkowita	15
58. Uszkodzenie żeber (złamanie) z obecnością zniekształceń i ze zmniejszeniem pojemności życiowej płuc w zależności od stopnia zmniejszenia pojemności życiowej w spirometrii:	
a) złamanie jednego żebra z przemieszczeniem /deformacją	1
b) złamanie dwóch żeber z przemieszczeniem /deformacją	2
c) liczne złamanie żeber – zniekształcenie znacznego stopnia	5
d) liczne złamania ze zniekształceniem i zmniejszeniem pojemności życiowej płuc	10
59. Złamanie mostka:	
a) bez przemieszczenia	2
b) z przemieszczeniem / wygojone z deformacją /	4
60. Uszkodzenie płuc i opłucnej (zmiany utrwalone -zrosty opłucnowe, uszkodzenia tkanki płucnej, ubytki tkanki płucnej, ciała obce itp. potwierdzone w badaniach obrazowych):	
a) bez cech niewydolności oddechowej	2
b) z cechami niewydolnością oddechową - w zależności od jej stopnia w spirometrii i badaniu gazometrycznym	5-10
61. Uszkodzenie tkanki płucnej powikłane przetokami oskrzelowymi, ropniem płuc przetoki – w zależności od stopnia niewydolności oddechowej w spirometrii i badaniu gazometrycznym:	+10
62. Uszkodzenie serca lub osierdzia (urazy):	
a) z wydolnym układem krążenia	5
b) z objawami niewydolności układu krążenia – I stopień wg NYHA	10
c) z objawami niewydolności układu krążenia – II stopień wg NYHA	15
d) z objawami niewydolności układu krążenia – III stopień wg NYHA	20
e) z objawami niewydolności układu krążenia – IV stopień wg NYHA	30

63. Uszkodzenia przepony – rozerwanie przepony, przepukliny przeponowe – w zależności od stopnia zaburzeń funkcji przewodu pokarmowego, oddychania i krążenia:	
a) bez zaburzeń funkcji – po leczeniu operacyjnym	4
b) zaburzenia średniego stopnia	8
c) zaburzenia dużego stopnia / z niewydolnością oddechową – potwierdzone badaniem spirometrycznym i gazometrycznym	15
G. USZKODZENIE BRZUCHA I ICH NASTĘPSTWA	
64. Pourazowe uszkodzenia tkanek miękkich powłok jamy brzusznej (rany wymagające szycia, oparzenia, przepukliny urazowe, przetoki itp.) powłok jamy brzusznej:	
a) widoczne zniekształcenia, ubytki i blizny skórne, rozległe (powyżej 5 cm długości),	1
b) uszkodzenia powłok i ubytki mięśniowe powyżej 10cm długości przepukliny pourazowe	3
c) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 3% TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	1
Uwaga: Za przepukliny urazowe uważa się przepukliny spowodowane pourazowym uszkodzeniem powłok brzusznych (np. po rozerwaniu mięśni powłok brzusznych), do których doszło w wyniku nieszczęśliwego wypadku. Przepukliny pachwinowe, pępkowe itp., oraz wszystkie które ujawniły się po wysiłku, dźwignięciu – nie są uznawane jako pourazowe.	
65. Pourazowe uszkodzenie żołądka, jelit i sieci, powodujące zaburzenia funkcji przewodu pokarmowego:	
a) po leczeniu operacyjnym, bez zaburzeń funkcji przewodu pokarmowego	3
b) po leczeniu operacyjnym z niewielkiego stopnia zaburzeniami funkcji i dostatecznym stanem odżywienia	5
c) z zaburzeniami trawienia i niedostatecznym stanem odżywienia – zaburzenia stanu odżywienia	10
d) z zaburzeniami trawienia i niedostatecznym stanem odżywienia – odżywianie jedynie pozajelitowe	20
66. Przetoki pourazowe jelitowe, kałowe i odbytu sztuczny - w zależności od stopnia zanieczyszczenia się i zmian zapalnych tkanek otaczających przetokę:	
a) jelita cienkiego	40
b) jelita grubego	30
67. Uszkodzenie dużych naczyń krwionośnych jamy brzusznej i miednicy nie powodujące upośledzenia funkcji innych narządów / leczone operacyjnie / w zależności od rozległości uszkodzenia naczyń:	8
68. Uszkodzenia odbytnicy:	
a) pełnościenne uszkodzenie leczone operacyjnie – niewielkie dolegliwości, bez zaburzeń funkcji	5
b) wypadanie odbytnicy w zależności od stopnia wypadania, utrzymujące się po leczeniu operacyjnym	15
69. Uszkodzenia zwieracza odbytu, powodujące stałe, całkowite nietrzymanie kału i gazów:	40
70. Uszkodzenie śledziony:	
a) leczone operacyjnie z zachowaniem narządu	3
b) utrata u osób powyżej 18 roku życia	10
c) utrata u osób poniżej 18 roku życia	15
71. Uszkodzenia wątroby, dróg żółciowych lub trzustki:	
a) leczone operacyjnie z zachowaniem narządu / bez zaburzeń funkcjonalnych utrata pęcherzyka żółciowego	4
b) zaburzenia czynności wątroby w stopniu A według Childa-Pugha, zaburzenia czynności zewnątrzwydzielniczej trzustki niewielkiego stopnia lub utrata części narządu	8
c) zaburzenia czynności wątroby w stopniu B według Childa-Pugha, zaburzenia czynności zewnątrz- i wewnątrzwydzielniczej trzustki średniego stopnia lub utrata znacznej części narządu	15
d) zaburzenia czynności wątroby w stopniu C według Childa-Pugha, utrata trzustki	20
H. USZKODZENIA NARZĄDÓW MOCZOWOPŁCIOWYCH	
72. Uszkodzenie nerek:	
a) uszkodzenie nerki bez zaburzeń funkcji (krwiak, pęknięcie narządu – leczone operacyjnie)	4
b) uszkodzenie nerek (leczone operacyjnie) powodujące upośledzenie ich funkcji :	
– jednej nerki	10
– obu nerek	15
73. Utrata jednej nerki przy drugiej zdrowej i prawidłowo działającej:	25
74. Utrata jednej nerki przy wyraźnym upośledzeniu funkcjonowania drugiej nerki:	35
75. Uszkodzenie moczowodu powodujące zawężenie jego światła:	
a) bez zaburzeń funkcji – leczone operacyjnie	4
b) z zaburzeniami funkcji /potwierdzone w badaniach dodatkowych i urodynamicznych	10
76. Uszkodzenie pęcherza – w zależności od stopnia zmniejszenia jego pojemności, zaburzeń w oddawaniu moczu, przewlekłych stanów zapalnych:	
a) bez zaburzeń funkcji – leczone operacyjnie	5
b) z zaburzeniami funkcji /potwierdzone w badaniach dodatkowych i urodynamicznych	15
77. Przetoki dróg moczowych i pęcherza moczowego – w zależności od stopnia stałego zanieczyszczenia się moczem (ocena po min. 6 miesiącach):	+ 10

78. Uszkodzenia cewki moczowej / leczone operacyjnie/ – potwierdzone w badaniach obrazowych i urodynamicznych:	
a) powodujące trudności w oddawaniu moczu	8
b) z nietrzymaniem lub zaleganiem moczu	15
79. Utrata prącia:	35
80. Uszkodzenie lub częściowa utrata prącia – w zależności od stopnia uszkodzenia i zaburzenia funkcji:	15
81. Utrata jednego jądra, jajnika oraz pozostałych struktur układu rozrodczego (nie ujętych w pozostałych punktach tabeli) – w zależności od stopnia uszkodzenia i upośledzenia funkcji:	
a) utrata w wieku do 50 roku życia	15
b) utrata w wieku po 50 roku życia	10
82. Utrata obu jąder lub jajników:	
a) utrata w wieku do 50 roku życia	30
b) utrata w wieku po 50 roku życia	20
83. Wodniak pourazowy jądra:	
a) wyleczony operacyjnie	2
b) w zależności od nasilenia zmian utrzymujących się po leczeniu operacyjnym	5
84. Utrata macicy:	
a) w wieku do 45 lat	35
b) w wieku powyżej 45 lat	20
85. Uszkodzenie krocza powodujące wypadnięcie narządów rodnych, w zależności od stopnia i powikłań:	
a) pochwy	5
b) pochwy i macicy	10
I. USZKODZENIA KRĘGOSŁUPA, RDZENIA KRĘGOWEGO I ICH NASTĘPSTWA	
86. Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku szyjnym:	
a) skręcenie, stłuczenie w mechanizmie zgięciowo-odgięciowym, z ograniczeniem ruchomości	1-2
b) z ograniczeniem ruchomości w zakresie rotacji lub zginania powyżej 20 % zakresu ruchomości, uszkodzenia potwierdzone w badaniach obrazowych / TK i MRI/ (przemieszczenia kręgów powyżej 4 mm, niestabilność kątowa powyżej 15 st.,)	5
c) złamania ze zniekształceniem w obrazie rtg i TK/ MRI i ograniczeniem ruchomości powyżej 20% zakresu ruchomości	8
d) złamania ze znacznym zniekształceniem w obrazie rtg i TK/ MRI, całkowitym zeszczywnieniem/ uszczywnienia operacyjne	15
87. Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku piersiowym: z zespołem bólowym:	
a) bez zniekształceń kręgów z niewielkim ograniczeniem ruchomości w zakresie rotacji lub zginania do 20 %	1
b) ze zniekształceniem kręgów z niewielkim ograniczeniem ruchomości w zakresie rotacji lub zginania powyżej 20 %	4
c) z złamania ze znacznym zniekształceniem w obrazie rtg i TK/ MRI, całkowitym zeszczywnieniem / uszczywnienia operacyjne /	10
88. Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku lędźwiowym:	
a) skręcenia ,bez zniekształceń i niewielkim ograniczeniem ruchomości do 20 % /zakresu ruchomości/	1-2
b) z ograniczeniem ruchomości w zakresie rotacji i zginania powyżej 20 % (przemieszczenia kręgów powyżej 4 mm, niestabilność kątowa powyżej 15 st.,) / uszkodzenia potwierdzone w badaniach obrazowych	5
c) z niewielkim zniekształceniem kręgów z ograniczeniem ruchomości w zakresie rotacji i zginania powyżej 20 % zakresu ruchomości	8
d) złamania ze znacznym zniekształceniem w obrazie rtg i TK/ MRI, całkowitym zeszczywnieniem / uszczywnienia operacyjne	15
89. Izolowane złamanie wyrostków poprzecznych, wyrostków ościowych, kości guzicznej:	
a) złamanie jednego wyrostka, złamanie kości guzicznej	2
b) złamania mnogie wyrostków	5
90. Uszkodzenia kręgosłupa powikłane zapaleniem kręgów, obecnością ciała obcego itp. ocenia się według poz. 87-89, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu	+5
91. Uszkodzenia rdzenia kręgowego:	
a) przy objawach poprzecznego przecięcia rdzenia z całkowitym porażeniem lub niedowładem dużego stopnia dwóch lub czterech kończyn	100
b) niedowład kończyn dolnych bez uszkodzenia górnej części rdzenia (kończyn górnych), umożliwiających poruszanie się za pomocą dwóch łasek	70
c) niedowład kończyn dolnych umożliwiających poruszanie się o jednej lasce	25
d) porażenie całkowite obu kończyn górnych z zanikami mięśniowymi, zaburzeniami czucia i zmianami troficznymi bez porażenia kończyn dolnych (po wylewie śródrzeniowym)	80
e) niedowład znacznego stopnia obu kończyn górnych znacznie upośledzający czynność kończyn (po wylewie śródrzeniowym)	60

f) niedowład nieznaczny stopnia obu kończyn górnych (po wylewie śródrdzeniowym)	20
g) zaburzenia ze strony zwieraczy i narządów płciowych bez niedowładów (zespół stożka końcowego)	20
h) zaburzenia czucia, zespoły bólowe bez niedowładów – w zależności od stopnia zaburzeń i zmian urazowych rdzenia – potwierdzone w badaniach obrazowych /TK, MRI	5-10

K. USZKODZENIA MIEDNICY

92. Utrwalone rozejście się spojenia łonowego lub rozerwania stawu krzyżowo-biodrowego:	
a) niewielkiego stopnia / leczone zachowawczo	5
b) znacznego stopnia / leczone operacyjnie	10
93. Złamanie miednicy z przerwaniem obręczy biodrowej lub wielomiejscowe – w zależności od zniekształcenia i upośledzenia chodu:	
a) w odcinku przednim (kość łonowa, kulszowa): – leczone zachowawczo – leczone operacyjnie	5 10
b) w odcinku przednim i tylnym (typ Malgaing'e'a): – leczone zachowawczo – leczone operacyjnie	10 15
94. Złamanie dna panewki – w zależności od upośledzenia funkcji stawu i zmian zniekształcających:	
a) I stopnia	8
b) II stopnia	12
c) III stopnia	16
d) IV stopnia	20
95. Izolowane złamanie miednicy (kość łonowa, kulszowa, talerz biodrowy, kolce biodrowe, guz kulszowy) – w zależności od zniekształcenia:	
– bez przemieszczenia	3
– z przemieszczeniem	5

Uwaga: Towarzyszące uszkodzenia narządów miednicy i objawy neurologiczne ocenia się dodatkowo według pozycji dotyczących odpowiednich uszkodzeń narządów miednicy lub uszkodzeń neurologicznych

I. USZKODZENIA KOŃCZYNY GÓRNEJ

Uwaga: Przy uszkodzeniach kończyn górnych u mańkutów stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu ustala się według zasad przewidzianych w tabeli, przyjmując dla uszkodzeń ręki prawej procenty ustalone dla ręki lewej, a dla uszkodzeń ręki lewej procenty ustalone dla ręki prawej. Przy współistniejących powikłaniach neurologicznych należy stosować ocenę według pozycji dotyczących uszkodzeń odpowiednich odcinków kończyny – w zależności od stopnia wypadnięcia funkcji (chyba, że w tabeli poniżej zaznaczono inaczej)

96. Złamanie łopatki:	P	L
a) wygojone złamanie łopatki z zespołem bólowym bez większych zaburzeń funkcji kończyny	2	1
b) wygojone złamanie łopatki z nieznacznym przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji /ograniczenie ruchomości powyżej 20%	5	4
c) wygojone złamanie łopatki ze znacznym przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji /ograniczenie ruchomości powyżej 50%	8	7
d) złamanie z dużym przemieszczeniem i przykurczam ze śladowym ruchem w stawie ramiennie-łopatkowym	15	12
97. Wadliwe wygojone złamanie obojczyka – w zależności od stopnia zniekształcenia, blizn, zaników mięśniowych i ograniczenia ruchów:	P	L
a) z niewielkim zniekształceniem kątowym	3	2
b) wyraźne zniekształcenie ze skróceniem bez istotnych ograniczeń ruchu barku	5	3
c) duże zniekształcenie z ograniczeniem ruchów barku powyżej 20%	7	6
d) duże zniekształcenie, zaniki mięśniowe z dużym ograniczeniem ruchów barku powyżej 50%	10	8
98. Staw rzekomy obojczyka ograniczający ruchy kończyny:	+8	+5
99. Zwichnięcie stawu obojczykowo-barkowego lub obojczykowo-mostkowego – w zależności od ograniczenia ruchów, blizn, stopnia zniekształcenia:	P	L
a) zespół bólowy, uszkodzenia I°	2	1
b) niewielka deformacja, uszkodzenia II° bez ograniczeń ruchomości barku	4	3
c) wyraźna deformacja, uszkodzenia III° (nie leczone operacyjnie), z upośledzeniem ruchomości kończyny powyżej 20%	8	6
d) duże zniekształcenie, zaniki mięśniowe z dużym ograniczeniem ruchów barku powyżej 50	10	8
100. Uszkodzenia stawu barkowego – uszkodzenie mięśni rotatorów, zwichnięcia, skręcenia, złamania bliższego końca kości ramiennej	P	L
a) skręcenia	1	1
b) zwichnięcia wymagające repozycji przez lekarza	3	2
c) złamania bez przemieszczenia	5	4

d) złamania wieloodłamowe z przemieszczeniem	8	8
e) złamania leczone pierwotną protezoplastyką	15	15
101. Zastarzałe nie odprowadzone zwichnięcie stawu barkowego – w zależności od zakresu ruchów i ustawienia kończyny	5-15	5-15
102. Staw wiszący w następstwie pourazowych ubytków kości – w zależności od zaburzeń funkcji	18	15
Uwaga: Staw wiotki z powodu porażen ocenian się według norm neurologicznych		
103. Zesztywnienie stawu barkowego:	P	L
a) w ustawieniu częściowo korzystnym (w odwiedzeniu około 70°, antepozycja 35° i rotacja zewnętrzna około 25°) w zależności od ustawienia i funkcji	18	15
b) w ustawieniu czynnościowo niekorzystnym	25	20
104. Uszkodzenie barku powikłane przewlekłym zapaleniem kości, obecnością ciał obcych, przetokami i zmianami neurologicznymi, protezy stawu ocenian się według pozycji 103-107, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu – w zależności od stopnia powikłań i upośledzenia funkcji	+5	+5
105. Utrata kończyny w barku	70	65
RAMIĘ	P	L
106. Utrata kończyny wraz z łopatką:	75	70
107. Złamanie trzonu kości ramiennej – w zależności od zmian wtórnych i upośledzenia funkcji kończyny:	P	L
a) bez przemieszczenia, bez deficytów ruchomości, ze skargami subiektywnymi	3	2
b) z niewielkim przemieszczeniem i zaburzeniem osi < 10 stopni, skróceniem do 3 cm, deficytem ruchomości do 30%	5	4
c) z przemieszczeniem i zaburzeniem osi < 20 stopni, skróceniem > 3 cm, deficytem ruchomości powyżej 30%	10	8
d) złamania powikłane przewlekłym zapaleniem kości, przetokami, brakiem zrostu, stawem rzekomym, ciałami obcymi i zmianami neurologicznymi	+5	+5
108. Uszkodzenia skóry /rany wymagające szycia/, mięśni, ścięgien i ich przyczepów w zależności od zmian wtórnych i upośledzenia funkcji:	P	L
a) rozległe uszkodzenia (powyżej 5 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych /bez ograniczenia ruchomości	I	I
b) zmiany z zaburzeniami funkcji – rozległe (powyżej 10 cm długości lub powyżej 5 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych / z ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	3	3
c) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 3% TBSA (całkowitej powierzchni ciała	I	I
109. Utrata kończyny w obrębie ramienia:	P	L
a) z zachowaniem tylko 1/3 bliższej kości ramiennej	60	55
b) przy dłuższych kikutach	55	50
ŁOKIEC		
110. Uszkodzenia stawu łokciowego – złamanie dalszego końca kości ramiennej, bliższego końca kości łokciowej, głowy kości promieniowej, blizny:	P	L
a) skręcenia z ograniczeniem ruchomości	I	I
b) zwichnięcia wymagające repozycji przez lekarza	3	3
c) złamania bez przemieszczenia	5	5
d) złamania wieloodłamowe z przemieszczeniem	8	8
e) złamania leczone pierwotną protezoplastyką	15	15
111. Zesztywnienie stawu łokciowego:	P	L
a) w zgięciu zbliżonym do kąta prostego i z zachowanymi ruchami obrotowymi przedramienia (75°-110°)	15	12
b) z barkiem ruchów obrotowych	18	15
c) w ustawieniu wyprostowanym lub zbliżonym (160°-180°)	25	22
112. Wiszący staw łokciowy:	20	20
113. Uszkodzenie stawu łokciowego powikłane przewlekłym stanem zapalnym, przetokami, ciałami obcymi, stawem rzekomym ocenian się według pozycji 110-112, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu o:	+5	+5
PRZEDRAMIĘ		
114. Złamania trzonów jednej lub obu kości przedramienia - w zależności od przemieszczeń, zniekształceń i zaburzeń czynnościowych:	P	L
a) bez przemieszczenia, bez deficytów ruchomości, ze skargami subiektywnymi	3	2
b) z niewielkim przemieszczeniem i zaburzeniem osi < 10 stopni, skróceniem do 3cm, deficytem ruchomości do 30%	5	4
c) z przemieszczeniem i zaburzeniem osi < 20 stopni, skróceniem > 3cm, deficytem ruchomości powyżej 30%	8	6
d) złamania powikłane przewlekłym zapaleniem kości, przetokami, brakiem zrostu, stawem rzekomym, ciałami obcymi i zmianami neurologicznymi	+5	+5

I 15. Złamania w obrębie dalszego końca jednej lub obu kości przedramienia, powodujące ograniczenia ruchomości nadgarstka i zniekształcenia – w zależności od stopnia zaburzeń czynnościowych:	P	L
a) izolowane złamanie wyrostka rylcowatego kości promieniowej lub łokciowej	2	1
b) niewielkie zniekształcenia i deficyt zgięcia grzbietowego i dłoniowego po -10° / złamania podokostnowe typu „zielonej gałązki”/	3	2
c) wyraźne zniekształcenie z ograniczeniem ruchomości nadgarstka i rotacji przedramienia po -20°	6	5
d) ze zniekształceniem i dużymi zaburzeniami funkcji i ruchomości, zmianami wtórnymi (troficzne, krążeniowe neurologiczne itp.)	8-12	6-10
I 16. Uszkodzenie przedramienia powikłane przewlekłym stanem zapalnym, przetokami, ciałami obcymi, stawem rzekomym ocenia się według pozycji I 14-I 15, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu o:	+5	+5
I 17. Uszkodzenie tkanek miękkich przedramienia i nadgarstka (rany wymagające szycia, mięśni, ścięgien, naczyń):	P	L
a) rozległe uszkodzenia (powyżej 5 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych /bez ograniczenie ruchomości	1	1
b) zmiany z zaburzeniami funkcji – rozległe (powyżej 10 cm długości lub powyżej 5 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych / z ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	3	3
c) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 3% TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	1	1
NADGARSTEK		
I 18. Utrata kończyny w obrębie przedramienia i nadgarstka – w zależności od charakteru kikuta i jego przydatności do protezowania:	55	50
I 19. Ograniczenie ruchomości w obrębie nadgarstka w następstwie jego uszkodzeń (skręcenia, zwichnięcia, złamania kości nadgarstka, martwice aseptyczne tych kości, blizny) – w zależności od ustawienia, zakresu ruchów, objawów bólowych i troficznych oraz funkcji palców:	P	L
a) ograniczenie ruchomości niewielkiego stopnia po przebytych skręceniach	2	1
b) ograniczenie ruchomości miernego stopnia powyżej 20% zakresu ruchomości	4	3
c) ograniczenie ruchomości dużego stopnia powyżej 50% zakresu ruchomości	8	6
I 20. Całkowite zeszytywnienie w obrębie nadgarstka:	P	L
a) w ustawieniu czynnościowo korzystnym	10	10
b) w ustawieniu czynnościowo niekorzystnym	15	15
I 21. Uszkodzenia nadgarstka powikłane trwałymi zmianami troficznymi, przewlekłym i ropnym zapaleniem kości nadgarstka, przetokami i zmianami neurologicznymi ocenia się według pozycji I 19, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu w zależności od stopnia powikłań o:	+5	+5
ŚRÓDRĘCZE		
I 22. Złamania kości śródręcza:	P	L
a) I lub II kości śródręcza / za każdą kość:/ – bez przemieszczenia – z przemieszczeniem	2 3	2 3
b) III, IV i V kości śródręcza / z każdą kość/ – bez przemieszczenia – z przemieszczeniem	1 2	1 2
I 23. Uszkodzenie tkanek miękkich śródręcza (rany wymagające szycia powyżej 3 cm, mięśni, ścięgien, naczyń):	P	L
a) rozległe uszkodzenia (powyżej 5 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych / bez ograniczenia ruchomości	1	1
b) zmiany z zaburzeniami funkcji – rozległe (powyżej 10 cm długości lub powyżej 5 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych / z ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	2	2
c) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 3% TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	1	1
KCIUK		
I 24. Utraty w obrębie kciuka:	P	L
a) utrata całkowita opuszki	1	1
b) utrata części paliczka paznokciowego	4	3
c) utrata całkowita paliczka paznokciowego	8	6
d) utrata paliczka paznokciowego i paliczka podstawowego – poniżej 2/3 długości lub utrata obu paliczków bez kości śródręcza	10	10
e) utrata obu paliczków z kością śródręcza	15	15

I25. Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie kciuka (rany wymagające szycia powyżej 2 cm, złamania uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienie, zmiany troficzne, czuciowe itp.) – powodujące:	P	L
a) niewielkie zmiany bez ograniczenia ruchomości	1	1
b) zmiany z deformacją i ograniczeniem ruchomości w przedziale 10%-30%	3	3
c) zmiany z deformacją i ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	5	5
d) zmiany z deformacją zmianami wtórnymi i ograniczeniem ruchomości powyżej 60%	8	8
Uwaga: Przy ocenie stopnia zaburzeń czynności kciuka należy brać pod uwagę przede wszystkim zdolność przeciwstawienia i chwytu.		
PALEC WSKAZUJĄCY		
I26. Utraty w obrębie palca wskazującego:	P	L
a) utrata całkowita opuszki	1	1
b) utrata części paliczka paznokciowego	3	3
c) utrata całkowita paliczka paznokciowego	5	5
d) utrata całkowita dwóch paliczków	8	8
e) utrata trzech paliczków	12	10
f) utrata palca wskazującego z kością śródręcza	20	15
I27. Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie palca wskazującego (rany wymagające szycia powyżej 3 cm, uszkodzenia ścięgien, złamania zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienie, zmiany troficzne, czuciowe itp.) powodujące:	P	L
a) niewielkie zmiany bez ograniczenia ruchomości	1	1
b) zmiany z deformacją i ograniczeniem ruchomości w przedziale 10%-30%	3	2
c) zmiany z deformacją i ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	5	4
d) zmiany z deformacją zmianami wtórnymi i ograniczeniem ruchomości powyżej 60%	8	7
PALEC TRZECI, CZWARTY I PIĄTY		
I28. Utrata całego paliczka lub części paliczka:	P	L
a) utrata części paliczka	1	1
b) palca trzeciego i czwartego – za każdy paliczek	2	2
c) palca piątego – za każdy paliczek	1,5	1,5
I29. Utrata palców III, IV lub V z kością śródręcza:	+4	+4
I30. Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie palców III, IV, V (rany wymagające szycia powyżej 2 cm, złamania uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienia, zmiany troficzne, czuciowe protezy, itp.) – powodujące:	P	L
a) niewielkie zmiany z niewielkim ograniczeniem ruchomości do 20%	1	1
b) zmiany z deformacją i ograniczeniem ruchomości w przedziale 20%-40%	2	2
c) zmiany z deformacją i ograniczeniem ruchomości powyżej 40%	3	3
d) zmiany z deformacją zmianami wtórnymi i ograniczeniem ruchomości powyżej 60%	4	4
Uwaga: Przy uszkodzeniach obejmujących większą liczbę palców globalna ocena musi być niższa niż całkowita utrata tych palców i odpowiadać stopniowi użyteczności ręki. Uszkodzenie obejmujące wszystkie palce z pełną utratą użyteczności ręki nie mogą przekroczyć dla ręki prawej 55%, a dla lewej 50%.		
J. USZKODZENIE KOŃCZYN DOLNEJ		
STAW BIODROWY		
I31. Utrata kończyny dolnej przy wyluszczeniu jej w stawie biodrowym lub odjęcie w okolicy podkrętarzowej:	65	
I32. Uszkodzenia skóry, mięśni, ścięgien (oparzenia, rany wymagające szycia, pęknięcia podskórne, przepukliny mięśniowe itp.) – w zależności od zaburzeń funkcji itp.:	oceniać wg punktu 140	
I33. Zeszywnienie stawu biodrowego – w zależności od ustawienia i wtórnych zaburzeń statyki i dynamiki:		
a) w ustawieniu czynnościowo korzystnym	20	
b) w ustawieniu czynnościowo niekorzystnym	30	
I34. Inne następstwa uszkodzeń stawu biodrowego (zwichnięć, złamań bliższego końca kości udowej, złamań szyjki, złamań przezkrętarzowych i podkrętarzowych, złamań krętarzy itp.) – w zależności od zakresu ruchów, przemieszczeń, skrócenia, zniekształceń i różnego rodzaju zmian wtórnych:		
a) złamania prawidłowo wygojone z nieznacznymi zmianami i skróceniem do 2 cm i zanikami mięśni uda do 2 cm	6	
b) ze zmianami wtórnymi i skróceniem do 2-5 cm, ograniczeniem ruchomości stawu biodrowego do 30%, zanikami mięśni >2 cm i niewydolnością chodu	12	
c) z dużymi zmianami wtórnymi, ze skróceniem powyżej 5 cm, ograniczeniem ruchomości stawu biodrowego powyżej 30%, zaniki mięśniowe < 2cm., z dużą niewydolnością chodu / stosowanie kul, lasek itp./	16	
d) z bardzo ciężkimi zmianami miejscowymi i dolegliwościami wtórnymi (staw wiszący, zmiany kręgosłupa, stawu krzyżowo-biodrowego, kolana itp.)	20	
e) leczenie uszkodzenia pierwotną alopastyką stawu	15	

I35. Przykurcze i zeszywnienia powikłane przewlekłym zapaleniem tkanki kostnej, z przetokami, ciałami obcymi:	+5
Uwaga: Jako wynik urazowego uszkodzenia biodra zgłaszane są często następujące zmiany chorobowe: krwiopochodne ropne zapalenie kości, gruźlica kostno-stawowa, nowotwory, martwice aseptyczne kości, biodro szpotawe dorastających i inne zniekształcenia powodujące zaburzenia statyki. Przy tego rodzaju stanach chorobowych należy szczególną uwagę zwracać na istnienie związku przyczynowego między tymi schorzeniami, a wypadkiem.	
UDO	
I36. Złamanie kości udowej – w zależności od zniekształceń, skrócenia, zaników mięśniowych i ograniczenia ruchów w stawach:	
a) złamania prawidłowo wygojone z zachowaną osią, nieznacznymi zmianami i skróceniem do 2 cm i zanikami mięśni uda do 2 cm	5
b) ze zmianami wtórnymi i skróceniem do 2-5 cm, ograniczeniem ruchomości stawu biodrowego i kolanowego do 30%, zanikami mięśni > 2 cm i niewydolnością chodu	10
c) z dużymi zmianami wtórnymi, ze skróceniem powyżej 5 cm, ograniczeniem ruchomości stawu biodrowego kolanowego powyżej 30%, zaniki mięśniowe < 2cm., z dużą niewydolnością chodu/ stosowanie kul, lasek itp	15
I37. Uszkodzenia skóry, mięśni, ścięgien (oparzenia, rany wymagające szcicia, pęknięcia podskórne, przepukliny mięśniowe itp.) – w zależności od zaburzeń funkcji itp.:	
a) rozległe uszkodzenia (powyżej 5 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych / bez ograniczenie ruchomości	1
b) zmiany z zaburzeniami funkcji – rozległe (powyżej 10 cm długości lub powyżej 5 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych / z ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	3
c) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 3% TBSA (całkowitej powierzchni ciała	1
I38. Uszkodzenia dużych naczyń, tętniaki pourazowe – w zależności od stopnia wtórnych zaburzeń troficznych:	5-10
I39. Powikłania w postaci przewlekłego zapalenia kości, przetok, zmian troficznych skóry z owrzodzeniami, stawów rzekomych, ubytków kostnych i zmian neurologicznych:	+5
I40. Uszkodzenia uda powikłane współistniejącym uszkodzeniem nerwu kulszowego ocenia się według pozycji I38-I40, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu w zależności od rozmiarów uszkodzenia nerwu o:	+20
Uwaga: Łączny stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu ocenianego według pozycji I36-I40 nie może przekroczyć 60%.	
I41. Utrata kończyny – zależnie od długości kikuta i przydatności jego cech do protezowania	60
KOLANO	
I42. Uszkodzenia stawu kolanowego w następstwie złamań kości tworzących staw, – w zależności od zakresu ruchów, niestabilności, zniekształceń i różnego rodzaju zmian wtórnych:	
a) z niewielkim deficytem ruchomości do 20%, bez objawów niestabilności, zaniki mięśni uda do 2 cm	4
b) średnie zmiany: objawy niestabilności, zaburzenia osi kończyny, zaniki mięśni > 2 cm ograniczenie ruchomości do 30°, niewydolność chodu	8
c) duże zmiany z niestabilnością wielopłaszczyznową, zanikami mięśni > 4cm, wysiękiem, ograniczeniem ruchomości > 30° i niewydolność chodu wymagająca stałego używania stabilizatora i stosowania kul, lasek itp.	14
d) zeszywnienie całkowite stawu kolanowego	20
e) leczenie uszkodzenia pierwotną aloplastyką stawu	15
I43. Uszkodzenia stawów kolanowych :wiązadłowe, torebkowe, łąkotek, – w zależności od niestabilności i ubytku funkcji:	
a) leczone unieruchomieniem /gips lub stabilizator/ z niewielkim deficytem ruchomości i dolegliwościami subiektywnymi	2
b) objawy niestabilności, ograniczenie ruchów do 30%, meniscectomie , przebyte rekonstrukcje więzadeł, zaniki mięśni 1-2 cm / uszkodzenia potwierdzone w badaniach obrazowych	5
c) niestabilności złożone, ograniczenie ruchomości > 30%, zaniki mięśni > 2 cm / uszkodzenia potwierdzone w badaniach obrazowych	10
d) bardzo duże zmiany z niestabilnością wielopłaszczyznową dużego stopnia, zanikami mięśni > 4 cm, wysiękiem, ograniczeniem ruchomości > 50° i niewydolność chodu wymagająca stałego używania stabilizatora i stosowania kul, lasek itp.	15
e) zwichnięcie rzepki wymagające repozycji przez lekarza / wyłączone zwichnięcia nawykowe, samo nastawienia	2
Uwaga: prawidłowo funkcjonalny zakres ruchów w stawie kolanowym przyjmuje się od 0° dla wyprost do 120° dla zgięcia. Uszkodzenia skóry oceniać z punktu I48	
I44. Utrata kończyny na poziomie stawu kolanowego:	55

PODUDZIE

I45. Złamanie kości podudzia – w zależności od zniekształcenia, przemieszczenia, powikłań wtórnych, zmian troficzných i czynnościowych kończyny itp.:	
a) złamania prawidłowo wygojone z zachowaną osią, skróceniem do 2cm z niewielkim ograniczeniem ruchów stawu skokowego, kolanowego, zanikiem mięśni <2 cm	5
b) ze zmianami wtórnymi, skróceniem 2-5 cm, zaburzenia osi kończyny, zanikiem mięśni >2 cm ograniczeniem ruchów stawu skokowego i kolanowego do 30 %	10
c) z b. dużymi wtórnymi zmianami ze skróceniem >5 cm, duże zaburzenie osi kończyny rozległymi zmianami wtórnymi, dużym ograniczeniem ruchów stawu skokowego i kolanowego powyżej 30%, niewydolność chodu wymagająca stosowania kul, lasek	15
I46. Powikłania w postaci przewlekłego zapalenia kości, przetok, zmian troficzných skóry z owrzodzeniami, stawów rzekomych, ubytków kostnych i zmian neurologiczných:	+5
I47. Izolowane złamanie kości strzałkowej (oprócz kostki bocznej):	2
I48. Uszkodzenie tkanek miękkich podudzia, rany wymagające szycia, uszkodzenia mięśni i ścięgna Achillesa – zależnie od rozległości uszkodzenia, zaburzeń czynnościowych:	
a) rozległe uszkodzenia (powyżej 5 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych / bez ograniczenia ruchomości	1
b) zmiany z zaburzeniami funkcji – rozległe (powyżej 10 cm długości lub powyżej 5 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych / z ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	3
c) uszkodzenia ścięgna Achillesa / z urazu bezpośredniego/ – leczone operacyjnie	5
d) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 3% TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	1
I49. Utrata kończyny w obrębie podudzia – w zależności od charakteru kikuta, długości, przydatności do zaprotezowania i zmian wtórnych w obrębie kończyny:	
a) przy długości kikuta do 8 cm mierzac od szpary stawowej	50
b) przy dłuższych kikutach	40
STAW GOLENIOWO-SKOKOWY I SKOKOWO-PIĘTOWY, STOPA	
I50. Uszkodzenie stawu skokowego (w następstwie wykręcenia, zwichnięcia, ran wymagających szycia – pow. 4 cm), ze zniekształceniem, upośledzeniem funkcji ruchowej i statycznej stopy – w zależności od ich stopnia i dolegliwości:	
a) leczone unieruchomieniem /gips lub stabilizator/ z niewielkim deficytem ruchomości	1
b) miernego stopnia dolegliwości, z ograniczeniem zgjęcia grzbietowego i podeszwowego stawu skokowo-goleniowego powyżej 20% z niewielką niestabilnością / uszkodzenia potwierdzone w badaniach obrazowych/	3
c) z ograniczeniem ruchów stawu skokowo-goleniowego powyżej 50% z deformacją i objawami niestabilności / uszkodzenia potwierdzone w badaniach obrazowych /	5
d) dużego stopnia zniekształcenia, upośledzeniem chodu, powikłania w postaci przewlekłego zapalenia kości, stawu, przetokami, martwicą aseptyczną, zmianami neurologicznymi itp, wymagające stosowania kul, lasek itp.	10
I51. Złamania i zwichnięcia kości wchodzących w skład stawu goleniowo-skokowego i skokowo-piętowego, nasad dalszych kości podudzia – w zależności od zniekształceń, ograniczenia ruchomości itp.:	
a) złamanie izolowane kostki z ograniczeniem ruchomości do 20%	3
b) zmiany średniego stopnia z ograniczeniem ruchomości do 50%	5
c) zmiany dużego stopnia z ograniczeniem ruchomości powyżej 50% z wyraźną deformacją	10
I52. Zesztywnienie stawu skokowego – w zależności od ustawienia stopy, zmian wtórnych i powikłań:	
a) pod kątem zbliżonym do prostego	10
b) w ustawieniach czynnościowo niekorzystnych	15
Uwaga: uszkodzenia skóry oceniać z punktu I48	
I53. Złamania kości piętowej lub skokowej z przemieszczeniem, zniekształceniem i innymi zmianami wtórnymi zależnie od wielkości zaburzeń czynnościowych:	
a) niewielkiego stopnia bez ograniczenia ruchomości	3
b) średniego stopnia ograniczenie ruchomości powyżej 30%	5
c) znacznego stopnia ograniczenie ruchomości powyżej 50% /z wyraźną deformacją/	8
d) znacznego stopnia ze zniekształceniami kości lub z powikłaniami wtórnymi – wymagającego zaopatrzenia w obuwie ortopedyczne	12
I54. Utrata kości piętowej lub kostkowej – w zależności od dolegliwości, przemieszczeń, zniekształceń, zaburzeń statyki:	
a) częściowa – powyżej 30%	10
b) całkowita	20

I55. Uszkodzenie kości stępu z przemieszczeniem, zniekształceniami i innymi zmianami wtórnymi zależnie od wielkości zaburzeń czynnościowych:		
a) niewielkiego stopnia bez ograniczenie ruchomości		1
b) średniego stopnia z ograniczeniem ruchomości powyżej 20%		3
c) znacznego stopnia lub z powikłaniami i ograniczeniem ruchomości powyżej 50%		5
I56. Złamania kości śródstopia:		
a) złamanie jednej kości z niewielkim przemieszczeniem		2
b) złamanie dwóch kości z przemieszczeniem i zniekształceniem		3
c) złamanie trzech kości ze zniekształceniem		5
d) złamanie czterech kości ze zniekształceniem		7
e) złamanie wielu kości ze zniekształceniem i upośledzeniem chodu		10
I57. Złamania kości śródstopia powikłane zapaleniem kości, przetokami, wtórnymi zmianami troficznymi i zmianami neurologicznymi ocenia się według pozycji I56, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu w zależności od stopnia powikłań o:		+5
I58. Inne uszkodzenia stopy/ rany wymagające szycia i zmiany zniekształcające - w zależności od stopnia upośledzenia czynności:		
a) rozległe (powyżej 5 cm długości lub powyżej 3 cm2 powierzchni) bez ograniczenie ruchomości		1
b) zmiany z zaburzeniami funkcji – rozległe (powyżej 10 cm długości lub powyżej 5 cm2 powierzchni / z ograniczeniem ruchomości powyżej 30%		2
c) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 2% TBSA (całkowitej powierzchni ciała)		1
I59. Utrata stopy w całości:		45
I60. Utrata stopy na poziomie stawu Choparta:		35
I61. Utrata stopy w stawie Lisfranka:		25
I62. Utrata stopy w obrębie kości śródstopia:		20
PALCE STOPY		
I63. Uszkodzenie palucha:		
a) rany wymagające szycia, złamanie bez przemieszczenia		1
b) zmiany z ograniczeniem ruchomości powyżej 50%		3
I64. Utrata palucha:		
a) części paliczka paznokciowego		2
b) paliczka paznokciowego		4
c) utrata całego palucha		8
I65. Utrata palucha wraz z I kością śródstopia:		12
I66. Utrata palców II-V za każdy utracony palec:		
a) w części – 1/2 długości		1
b) w całości		2
I67. Utrata V palca wraz z kością śródstopia:		8
I68. Utrata palców II-IV z kością śródstopia – za każdy palec:		5
I69. Inne uszkodzenia i zniekształcenia palców – za każdy palec:		0,5
K. PORAZENIE LUB NIEDOWŁADY POSZCZEGÓLNYCH NERWÓW OBWODOWYCH		
I70. Uszkodzenie częściowe lub całkowite – w zależności od stopnia zaburzeń:	P	L
a) nerwu przeponowego poniżej jego połączenia z nerwem podobojczykowym	5	
b) nerwu piersiowego długiego	7	5
c) nerwu pachowego		
– częściowe	4	3
– całkowite	8	6
d) nerwu mięśniowo-skórnego		
– częściowe	4	3
– całkowite	8	6
e) nerwu promieniowego powyżej odejścia gałązki do mięśnia trójkłowego ramienia		
– częściowe	8	6
– całkowite	20	14
f) nerwu promieniowego poniżej odejścia, gałązki od mięśnia trójkłowego ramienia		
– częściowe	8	7
– całkowite	16	14
g) nerwu promieniowego nad wejściem do kanału mięśnia odwracacza przedramienia		
– częściowe	7	6
– całkowite	13	10

h) nerwu promieniowego po wyjściu z kanału mięśnia odwracacza przedramienia		
– częściowe	5	4
– całkowite	10	8
i) nerwu pośrodkowego w zakresie ramienia		
– częściowe	8	7
– całkowite	16	14
j) nerwu pośrodkowego w zakresie nadgarstka		
– częściowe	6	4
– całkowite	14	10
k) nerwu łokciowego		
– częściowe	6	4
– całkowite	14	10
l) splotu barkowego części nadobojczykowej (górnej)		
– częściowe	8	6
– całkowite	18	16
ł) splotu barkowego części podobojczykowej (dolnej)		
– częściowe	10	8
– całkowite	22	20
m) pozostałych nerwów odcinka szyjno-piersiowego	1-5	
n) nerwu zasłonowego		
– częściowe	3	
– całkowite	6	
o) nerwu udowego		
– częściowe	8	
– całkowite	15	
p) nerwów pośladkowych (górnego i dolnego)		
– częściowe	3	
– całkowite	6	
q) nerwu sromowego wspólnego		
– częściowe	3	
– całkowite	6	
r) nerwu kulszowego przed podziałem na nerw piszczelowy i strzałkowy		
– częściowe	10	
– całkowite	30	
s) nerwu piszczelowego		
– częściowe	5	
– całkowite	12	
t) nerwu strzałkowego wspólnego		
– częściowe	4	
– całkowite	8	
u) splotu lędźwiowo-krzyżowego		
– częściowe	10	
– całkowite	30	
w) pozostałych nerwów odcinka lędźwiowo-krzyżowego	1-5	

Uwaga: Według pozycji I 70 ocenia się tylko uszkodzenia izolowane nerwów obwodowych. W przypadkach współistnienia uszkodzeń kostnych, mięśniowych i nerwowych należy stosować ocenę według pozycji dotyczących uszkodzeń kończyn górnych i dolnych. Konieczna ocena ilościowa oparta na badaniach przewodnictwa nerwowo-mięśniowego /EMG/

I 71. Ostre zatrucie gazami, substancjami chemicznymi:	
a) ze stwierdzoną utratą przytomności wymagającą hospitalizacji bez zmian wtórnych w narządach wewnętrznych	3
b) z trwałymi uszkodzeniami układu oddechowego i sercowo-naczyniowego / potwierdzone w badaniach dodatkowych	15
c) z trwałymi uszkodzeniami układu krwiotwórczego	15

Uwaga! Przy urazach pośrednich, wysiłkowych mięśni i ścięgien /np. ścięgno Achillesa, ścięgna mięśnia dwugłowego ramienia, mięśnia trójąłowego tydki, mięśnia czworogłowego uda, przywodzicieli uda itp./ należy uwzględnić stan chorobowy w wysokości 50% TU.

Tabela oceny procentowej trwałego uszczerbku na zdrowiu zatwierdzona przez Zarząd Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group uchwałą Nr 105/2015 z dnia 14 lipca 2015 roku i ma zastosowanie do umów zawieranych od dnia 20 lipca 2015 roku.

ANEKS NR I

DO TABELI OCENY PROCENTOWEJ TRWAŁEGO USZCZERBKU NA ZDROWIU

Zatwierdzonej Przez Zarząd Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group Uchwałą Nr 105/2015 z dnia 14 lipca 2015 roku.

Niniejszym aneksem wprowadza się następujące zmiany do Tabeli Oceny Procentowego Trwałego Uszczerbku na Zdrowiu:

1. Dodaje się do punktu I podpunkt 2a w części A. Uszkodzenia głowy:

A. USZKODZENIA GŁOWY	Procent trwałego uszczerbku na zdrowiu
2a) uszkodzenia powłok czaszki blizny od 3 cm długości	I

2. Dodaje się punkt 21A w części B. Uszkodzenie twarzy:

B. USZKODZENIA TWARZY	Procent trwałego uszczerbku na zdrowiu
21A. Częściowa utrata/złamanie zęba stałego: – za każdy ząb	0,5

3. Dodaje się punkt 142A w części J. Uszkodzenie kończyny dolnej – kolano:

J. USZKODZENIE KOŃCZYNY DOLNEJ KOLANO	Procent trwałego uszczerbku na zdrowiu
142A. Uszkodzenie tkanek miękkich kolana (rany wymagające szycia) – blizny od 3 cm długości	I

4. Zmienia się zapis w punkcie 150 podpunkt a) w części J. Uszkodzenie kończyny dolnej – staw goleniowo-skokowy i skokowo-piętowy, stopa:

J. USZKODZENIE KOŃCZYNY DOLNEJ STAW GOLENIOWO-SKOKOWY I SKOKOWO-PIĘTOWY, STOPA	Procent trwałego uszczerbku na zdrowiu
150. Uszkodzenie stawu skokowego (w następstwie wykręcenia, zwichnięcia, ran wymagających szycia – pow. 4 cm), ze zniekształceniem, upośledzeniem funkcji ruchowej i statycznej stopy – w zależności od ich stopnia i dolegliwości: a) leczone z niewielkim deficytem ruchomości	I

5. Dodaje się punkt L. Uszkodzenia pleców i ich następstwa:

L. USZKODZENIA PLECÓW I ICH NASTĘPSTWA	Procent trwałego uszczerbku na zdrowiu
172. Urazy części miękkich pleców – w zależności od stopnia zniekształcenia, rozległości blizn, ubytków mięśni: a) widoczne zniekształcenia, ubytki i blizny skórne, rozległe (powyżej 3 cm długości), widoczne, szpeczące, nieograniczające ruchomości pleców b) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 3 % T BSA (całkowitej powierzchni ciała)	I

6. Niniejszy Aneks został zatwierdzony przez Zarząd Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group uchwałą nr 6/09/2016 z dnia 21 września 2016 roku i ma zastosowanie do umów zawieranych od dnia 26 września 2016 roku.

Artur Borowiński
Prezes Zarządu

Jarosław Szwańgier
Zastępca Prezesa Zarządu

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA MAŁYCH PRZEDSIĘBIORSTW – MÓJ BIZNES (19035)

SPIS TREŚCI

§ 1. Postanowienia ogólne	9
§ 2. Definicje	9
§ 3. Zakres ubezpieczenia	18

UBEZPIECZENIE MIENIA OD OGNIĄ I INNYCH ZDARZEŃ LOSOWYCH 19

§ 4. Przedmiot ubezpieczenia i miejsce ubezpieczenia	19
§ 5. Zakres ubezpieczenia	20
§ 6. Wyłączenia odpowiedzialności szczególne	21
§ 7. Limity odpowiedzialności	24
§ 8. Ustalenie wysokości odszkodowania	24

UBEZPIECZENIE MIENIA OD KRADZIEŻY Z WŁAMANIEM I RABUNKU 27

§ 9. Przedmiot ubezpieczenia i miejsce ubezpieczenia	27
§ 10. Zakres ubezpieczenia	27
§ 11. Wyłączenia odpowiedzialności szczególne	28
§ 12. Limity odpowiedzialności	29
§ 13. Ustalenie wysokości odszkodowania	30

UBEZPIECZENIE SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO 31

Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od szkód rzeczowych	31
§ 14. Przedmiot ubezpieczenia i miejsce ubezpieczenia	31
§ 15. Zakres ubezpieczenia	32
§ 16. Wyłączenia odpowiedzialności szczególne	33
§ 17. Ustalenie wysokości odszkodowania	35

UBEZPIECZENIE ZEWNĘTRZNYCH NOŚNIKÓW DANYCH ORAZ DANYCH 36

§ 18. Przedmiot ubezpieczenia i miejsce ubezpieczenia	36
§ 19. Zakres ubezpieczenia	36
§ 20. Wyłączenia odpowiedzialności szczególne	36
§ 21. Ustalenie wysokości odszkodowania	37

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ 38

§ 22. Przedmiot i zakres ubezpieczenia	38
§ 23. Wyłączenia odpowiedzialności szczególne	39
§ 24. Świadczenia	43
§ 25. Suma gwarancyjna i limity odpowiedzialności	44
§ 26. Ustalenie wysokości i wypłata odszkodowania	44

RODO

RODO

RODO

RODO

RODO

RODO

RODO

RODO

RODO

UBEZPIECZENIE MIENIA W TRANSPORCIE KRAJOWYM (CARGO)	45
§ 27. Przedmiot ubezpieczenia	45
§ 28. Zakres ubezpieczenia	45
§ 29. Wyłączenia odpowiedzialności szczególne	45
§ 30. Suma ubezpieczenia	46
§ 31. Ustalenie wysokości odszkodowania	47
UBEZPIECZENIE NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW	47
§ 32. Przedmiot ubezpieczenia	47
§ 33. Zakres ubezpieczenia	48
§ 34. Wyłączenia odpowiedzialności szczególne	48
§ 35. Rodzaje świadczeń	49
§ 36. Forma umowy ubezpieczenia	50
§ 37. Suma ubezpieczenia	50
§ 38. Ustalenie wysokości świadczenia	50
§ 39. Uprawnieni do otrzymania świadczenia	51
UBEZPIECZENIE ASSISTANCE	52
§ 40. Przedmiot, zakres i miejsce ubezpieczenia	52
§ 41. Zakres ubezpieczenia pomocy technicznej	53
§ 42. Zakres ubezpieczenia pomocy medycznej	54
§ 43. Zakres ubezpieczenia pomocy informacyjnej	57
§ 44. Wyłączenia odpowiedzialności szczególne	59
UBEZPIECZENIE iMe – UBEZPIECZENIE POMOCY INFORMATYCZNEJ	59
§ 45. Przedmiot i zakres ubezpieczenia	59
§ 46. Wyłączenia odpowiedzialności	60
§ 47. Sposób skorzystania z pomocy	61
POSTANOWIENIA WSPÓLNE	61
§ 48. Wyłączenia generalne	61
§ 49. Suma ubezpieczenia / suma gwarancyjna	62
§ 50. System ubezpieczenia	63
§ 51. Składka ubezpieczeniowa	63
§ 52. Zawarcie umowy ubezpieczenia	64
§ 53. Początek i koniec odpowiedzialności	64
§ 54. Odstąpienie i wypowiedzenie umowy	65
§ 55. Obowiązki ubezpieczającego / ubezpieczonego	66
§ 56. Ustalenie wysokości odszkodowania	67
§ 57. Wypłata odszkodowania lub świadczenia	68
§ 58. Roszczenia regresowe	69
§ 59. Postanowienia dotyczące składania reklamacji	70
§ 60. Postanowienia dotyczące składania skarg	71
§ 61. Ważne informacje dla ubezpieczających, ubezpieczonych, i uprawnionych z umowy	71
§ 62. Postanowienia końcowe	72

ZAŁĄCZNIK NR 1 – ŚRODKI BEZPIECZEŃSTWA	73
§ 1. Zabezpieczenie mienia	73
§ 2. Konstrukcja ścian, sufitów, podłóg i dachów lokali, w których przechowywane jest ubezpieczone mienie	73
§ 3. Zabezpieczenie okien i innych otworów zewnętrznych	73
§ 4. Konstrukcja i zabezpieczenie drzwi zewnętrznych	74
§ 5. Konstrukcja zamków, klódek i uchwyty	75
§ 6. Zabezpieczenie kluczy	76
§ 7. Zabezpieczenie mienia w innym miejscu niż lokal (mienie na placu)	76
§ 8. Zabezpieczenie wartości pieniężnych podczas przechowywania	76
§ 9. Zabezpieczenie wartości pieniężnych podczas transportu	77
ZAŁĄCZNIK NR 2 – KLAUZULE DODATKOWE DO UBEZPIECZENIA MIENIA	78
Ubezpieczenie obiektów innych niż budynki/budowle nie związanych trwale z gruntem lub znajdującego się w nich mienia	78
Klauzula ubezpieczenia mienia poza miejscem ubezpieczenia	79
Klauzula zepsucia środków obrotowych lub mienia osób trzecich	80
Klauzula ubezpieczenia mienia od wandalizmu	81
Klauzula ubezpieczenia szyb i innych przedmiotów od stłuczenia	82
Klauzula nieosiągnięcia zysku w następstwie szkody	83
Klauzula katastrofy budowlanej	84
Klauzula aktów terroru, strajków, zamieszek i rozruchów	85
Klauzula utraty dokumentów do refundacji recept	85
Klauzula ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk	86
Klauzula mająca zastosowanie wyłącznie do ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym (cargo)	88
ZAŁĄCZNIK NR 3 – KLAUZULE DODATKOWE DO UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ	90
KLAUZULA NR 1	90
Włączenie odpowiedzialności za szkody w nieruchomościach użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub na podstawie innej umowy uprawniającej do posiadania / używania cudzego mienia (OC najemcy nieruchomości).	
KLAUZULA NR 2	90
Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w rzeczach ruchomych użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub na podstawie innej umowy uprawniającej do posiadania / używania cudzego mienia (OC najemcy mienia ruchomego).	
KLAUZULA NR 3	91
Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone pracownikom Ubezpieczonego (OC pracodawcy).	
KLAUZULA NR 4	92
Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w rzeczach stanowiących przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu lub innych czynności wykonywanych w ramach usług prowadzonych przez Ubezpieczonego, (OC za mienie powierzone w celu obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu)	

KLAUZULA NR 5	92
Włączenie odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez maszyny budowlane i rolnicze oraz pojazdy wolnobieżne w rozumieniu ustawy o ruchu drogowym, w związku z wykonywaniem prac lub usług kontraktowych (OC za maszyny budowlane i rolnicze oraz pojazdy wolnobieżne niepodlegające obowiązkowi rejestracji).	
KLAUZULA NR 6	93
Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody spowodowane przeniesieniem chorób zakaźnych i zakażeń (OC za przeniesienie chorób zakaźnych i zakażeń).	
KLAUZULA NR 7	93
Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przez podwykonawcę Ubezpieczonego (OC za działania podwykonawcy).	
KLAUZULA NR 8	94
Ograniczenie zakresu ubezpieczenia do odpowiedzialności cywilnej z tytułu posiadania mienia i prowadzenia działalności biurowej.	
KLAUZULA NR 9	95
Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z prowadzeniem działalności zawodowej aptekarza lub farmaceuty.	
OBOWIĄZEK INFORMACYJNY ADMINISTRATORA DANYCH OSOBOWYCH	96

**INFORMACJE, O KTÓRYCH MOWA W ART. 17 USTAWY
O DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ I REASEKURACYJNEJ
ORAZ ROZPORZĄDZENIU MINISTRA FINANSÓW W SPRAWIE
INFORMACJI ZAMIESZCZANYCH WE WZORCACH UMÓW
STOSOWANYCH PRZEZ ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ**

Rodzaj informacji	Numer zapisu OWU
1. Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartość wykupu ubezpieczenia	OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA: § 2 pkt. 1, 2, 6, 8 – 9, 12 – 13, 17, 18, 31, 34, 35, 36, 41, 42, 43, 44 – 45, 47, 57, 58, 63 – 65, 67, 73, 75, 77, 79, 80, § 3 ust. 3, 6, 7; 8 § 4 ust. 1, 2; § 5; § 9 ust. 1, 2; 6 § 10; § 14 ust. 1, 6, 7; § 15; § 18; § 19; § 22 ust. 1 – 10, § 24 ust. 1, 2; § 27 ust. 1, 2; § 28; § 32 ust. 1, 2; § 33; § 35 ust. 1, 2, 3, 4; § 40 ust. 2; § 41; § 42; § 43 ust. 1 – 3, 9 – 15; § 45 ZAŁĄCZNIK NR 2 KLAUZULE DODATKOWE DO UBEZPIECZENIA MIENIA: Klauzula ubezpieczenia obiektów innych niż budynki/budowle nie związanych trwale z gruntem lub znajdującego się w nich mienia: ust. 1 – 3; Klauzula ubezpieczenia mienia poza miejscem ubezpieczenia: ust. 1; Klauzula zepsucia środków obrotowych lub mienia osób trzecich: ust. 1, 2, 4; Klauzula ubezpieczenia mienia od wandalizmu: ust. 1;

Rodzaj informacji	Numer zapisu OWU
1. Przesłanki wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub wartość wykupu ubezpieczenia	Klauzula ubezpieczenia szyb i innych przedmiotów od stłuczenia: ust. 1, 5; Klauzula nieosiągnięcia zysku w następstwie szkody: ust. 1, 2; Klauzula katastrofy budowlanej: ust. 1; Klauzula aktów terroru, strajków, zamieszek i rozruchów ust. 1; Klauzula utraty dokumentów do refundacji recept ust. 1, 2, 4; Klauzula ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk ust. 1. Klauzula mająca zastosowanie wyłącznie do ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym (cargo) – Klauzula kradzieżowa: ust.1; ZAŁĄCZNIK NR 3 – KLAUZULE DODATKOWE DO UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ: KLAUZULA NR 1: ust. 1; KLAUZULA NR 2: ust. 1; KLAUZULA NR 3: ust. 1; KLAUZULA NR 4: ust. 1; KLAUZULA NR 5: ust. 1; KLAUZULA NR 6: ust. 1; KLAUZULA NR 7: ust. 1; KLAUZULA NR 8: ust. 1; KLAUZULA NR 9: ust. 1;

Rodzaj informacji	Numer zapisu OWU
2. Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA: § 3 ust. 4; § 4 ust. 3, 4; 7, § 5 ust. 2, 3; § 6; § 7; § 8; § 9 ust. 2 pkt. b), 3; § 10 ust. 6; § 11; § 12; § 13; § 14 ust. 2, 5 – 7; § 15 ust. 3; § 16; § 17; § 20; § 21; § 22 ust. 1 ; ust. 2 pkt. 4; ust. 5, 6 – 11; § 23; § 24 ust. 2; § 25 ust. 1, 3 – 7; § 26; § 27 ust. 2; § 29; § 30; § 31; § 32 ust. 3 – 4; § 33 ust. 2, 3; § 34; § 35; § 37 ust. 2, 4, 5; § 38; § 40 ust. 3 – 6; § 41 ust. 2; § 42 ust. 4; § 44, § 45 ust. 5; § 46; § 48; § 49 ust. 4, 7; § 56; ZAŁĄCZNIK NR 2 KLAUZULE DODATKOWE DO UBEZPIECZENIA MIENIA: Klauzula ubezpieczenia obiektów budowlanych nie związanych trwale z gruntem lub znajdującego się w nich mienia: ust. 4 – 7 Klauzula ubezpieczenia mienia poza miejscem ubezpieczenia: ust. 2, 4, 7 – 14; Klauzula zepsucia środków obrotowych lub mienia osób trzecich: ust. 1, 2 – 7; Klauzula ubezpieczenia mienia od wandalizmu; Klauzula ubezpieczenia szyb i innych przedmiotów od stłuczenia: ust. 2, 5 – 9; Klauzula nieosiągnięcia zysku w następstwie szkody: ust. 4, 6 – 9; Klauzula katastrofy budowlanej: ust. 2; 4 – 7;

Rodzaj informacji	Numer zapisu OWU
2. Ograniczenia oraz wyłączenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń uprawniające do odmowy wypłaty odszkodowania i innych świadczeń lub ich obniżenia	Klauzula aktów terroru, strajków, zamieszek i rozruchów ust. 2 – 4; Klauzula utraty dokumentów do refundacji recept ust. 3, 5, 6; Klauzula ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk ust. 2 – 4. Klauzula mająca zastosowanie wyłącznie do ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym (cargo) – Klauzula kradzieżowa: ust.1, 3; ZAŁĄCZNIK NR 3 – KLAUZULE DODATKOWE DO UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ: KLAUZULA NR 1: ust. 2, 3; KLAUZULA NR 2: ust. 2, 3; KLAUZULA NR 3: ust. 2, 3; KLAUZULA NR 4: ust. 2, 3; KLAUZULA NR 5: ust. 2, 3; KLAUZULA NR 6: ust. 2, 3; KLAUZULA NR 7: ust. 2, 3; KLAUZULA NR 8: ust. 2, 3; KLAUZULA NR 9: ust. 2, 3.

OGÓLNE WARUNKI UBEZPIECZENIA MAŁYCH PRZEDSIĘBIORSTW – MÓJ BIZNES (19035)

§ 1. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Na podstawie niniejszych ogólnych warunków ubezpieczenia małych przedsiębiorstw – „Mój Biznes” („OWU”), Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group zwane dalej COMPENSA, zawiera umowy ubezpieczenia („Umowa”) z osobami fizycznymi, osobami prawnymi i jednostkami organizacyjnymi nie posiadającymi osobowości prawnej wykonującymi we własnym imieniu działalność gospodarczą („Ubezpieczający”).

2. Umowa może zostać zawarta na cudzy rachunek.

3. W porozumieniu z Ubezpieczającym, COMPENSA może wprowadzić do Umowy postanowienia dodatkowe lub odmienne od zapisów niniejszych OWU. Wprowadzenie w/w postanowień wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności. W razie wprowadzenia do Umowy postanowień dodatkowych lub odmiennych, niniejsze OWU mają zastosowanie o tyle, o ile wprowadzone do Umowy postanowienia nie stanowią inaczej.

4. W przypadku zawarcia umowy na cudzy rachunek:

1) Ubezpieczający zobowiązany jest doręczyć Ubezpieczonemu warunki umowy ubezpieczenia na piśmie, lub – jeżeli osoba ta wyrazi na to zgodę, na innym trwałym nośniku, jak również poinformować Ubezpieczonego o prawie żądania od COMPENSA informacji, zgodnie z pkt 2) poniżej;

2) Ubezpieczony może żądać, aby COMPENSA udzieliła mu informacji o postanowieniach zawartej umowy oraz OWU w zakresie, w jakim dotyczą praw i obowiązków Ubezpieczonego; COMPENSA zobowiązana jest na żądanie Ubezpieczonego, zapewnić mu dostęp do ww. materiałów informacyjnych w formie papierowej, elektronicznej lub w inny uzgodniony z nim sposób;

3) z zastrzeżeniem ust. 5, Ubezpieczony jest uprawniony do żądania należnego świadczenia bezpośrednio od COMPENSY, chyba że strony uzgodniły inaczej; jednakże uzgodnienie takie nie może zostać dokonane, jeżeli zdarzenie objęte ubezpieczeniem już zaszło;

4) roszczenie o zapłatę składki przysługuje COMPENSIE wyłącznie przeciwko Ubezpieczającemu;

5) zarzut mający wpływ na odpowiedzialność COMPENSY może ona podnieść również przeciwko Ubezpieczonemu.

5. Uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od COMPENSA.

§ 2. DEFINICJE

Użyte w OWU definicje (w porządku alfabetycznym) oznaczają:

1) **AKTY TERRORU** – działanie mające na celu wywarcie wpływu na organy władzy lub administracji publicznej poprzez użycie siły, przemocy lub groźby użycia przemocy przez osobę lub grupę osób działających samodzielnie, lub na rzecz, bądź z ramienia jakiejkolwiek organizacji, bądź rządu w celach politycznych, ekonomicznych, religijnych, ideologicznych;

2) **AWARIA** – występujący nagle stan niesprawności przedmiotu uniemożliwiający jego prawidłowe funkcjonowanie lub całkowite unieruchomienie, a w przypadku instalacji i urządzeń

technologicznych – nagłe, samoistne pęknięcie lub rozszczelnienie się instalacji lub urządzeń technologicznych;

3) BUDOWLE – trwale związane z gruntem obiekty budowlane niebędące budynkami, wraz z wbudowanymi i stanowiącymi całość techniczną i użytkową instalacjami lub urządzeniami technicznymi oraz zainstalowanymi stałymi elementami wykończeniowymi nie służącymi bezpośrednio funkcjom produkcyjnym i/lub usługowym, np. wiaty, altany, ogrodzenia, bramy, podjazdy, drogi;

4) BUDYNKI – obiekty budowlane jedno lub wielokondygnacyjne trwale związane z gruntem, wydzielone z przestrzeni za pomocą przegród budowlanych, posiadające fundamenty, dach oraz wbudowane i stanowiące całość techniczną i użytkową instalacje lub urządzenia techniczne oraz zainstalowane stałe elementy wykończeniowe nie służące bezpośrednio funkcjom produkcyjnym i/lub usługowym;

5) CENTRUM ALARMOWE – podmiot, który w imieniu COMPENSY świadczy usługi assistance;

6) CZYSTA STRATA FINANSOWA – uszczerbek majątkowy doznany przez osobę trzecią niebędący szkodą rzeczową lub osobową oraz niewynikający ze szkody rzeczowej lub osobowej wyrządzonej tej osobie trzeciej;

7) DANE – dowolne przedstawienie faktów, informacji lub pojęć w formie właściwej do przetwarzania w systemie komputerowym, łącznie z odpowiednim oprogramowaniem powodującym wykonanie funkcji przez system informatyczny, to jest:

a) bazy danych rozumiane jako zbiory danych o określonej strukturze, zapamiętane w pamięci komputera oraz zewnętrznych nośnikach danych, w tym również oprogramowanie do zarządzania tymi bazami,

b) oprogramowanie systemowe i narzędziowe,

c) biblioteki programistyczne,

d) standardowe i niestandardowe w standardzie oprogramowanie firmowe, w tym oprogramowanie biurowe,

e) oprogramowanie użytkowe/aplikacyjne z danej dziedziny zastosowań wykonane przez Ubezpieczonego lub na jego zlecenie przez podmiot zewnętrzny;

8) DYM i SADZA – mieszanina ciała stałego i gazu powstała jako produkt spalania w tym na skutek pożaru;

9) FAŁA UDERZENIOWA – fala ciśnieniowa wytworzona w wyniku silnego wybuchu lub ruchu ciała z prędkością ponaddźwiękową (np. przekraczaniu prędkości dźwięku przez samolot, rakietę);

10) FRANSZYZA INTEGRALNA – ustalona w Umowie kwota, do wysokości której COMPENSA nie ponosi odpowiedzialności za szkodę (uwzględniana przy każdej szkodzie będącej następstwem jednego zdarzenia); jeżeli wysokość szkody przekracza tę kwotę, COMPENSA wypłaca odszkodowanie bez potrącenia franszyzy integralnej;

11) FRANSZYZA REDUKCYJNA – ustalona w Umowie kwotowa lub procentowa część objętej Umową szkody stanowiąca udział Ubezpieczonego w tej szkodzie (dla celów wyliczenia należnego odszkodowania wartość każdej szkody będącej następstwem jednego zdarzenia pomniejszana jest o franszyzę redukcyjną);

12) GRAD – opad atmosferyczny składający się z bryłek lodu;

13) GRAFFITI – akt wandalizmu polegający na wykonaniu rysunków, napisów lub malunków na mieniu objętym ubezpieczeniem;

14) HANDEL OBWOŻNY – sprzedaż przewożonego z miejsca na miejsce mienia, ze skrzyżń, waliz lub bezpośrednio ze środka transportu;

16) INFЕКCIJA – rozstrój zdrowia wywołany przez czynniki chorobotwórcze pochodzenia bakteryjnego, wirusowego, grzybiczego (zakażenia) oraz pasożytniczego (zarażenia, choroby inwazyjne – pasożytnicze);

17) KRADZIEŻ Z WŁAMANIEM – dokonanie albo usiłowanie zaboru:

a) mienia z lokalu:

i) po uprzednim usunięciu siłą zabezpieczenia i otworzeniu wejścia przy użyciu narzędzi, albo podrobionego lub dopasowanego klucza, bądź klucza oryginalnego, w którego posiadanie sprawca wszedł wskutek włamania do innego lokalu lub w wyniku rabunku,

ii) przez sprawcę, który ukrył się w lokalu przed jego zamknięciem,

b) mienia / ładunku z pojazdu mechanicznego:

i) po uprzednim usunięciu siłą zabezpieczenia będącego częścią konstrukcji pojazdu przy użyciu narzędzi albo podrobionego lub dopasowanego klucza, bądź oryginalnego klucza, w którego posiadanie sprawca wszedł wskutek włamania do lokalu lub w wyniku rabunku,

ii) w następstwie kradzieży tego pojazdu mechanicznego;

c) mienia z placu po uprzednim usunięciu siłą zabezpieczenia i otworzeniu wejścia (ogrodzenia) przy użyciu narzędzi, albo podrobionego lub dopasowanego klucza, bądź klucza oryginalnego, w którego posiadanie sprawca wszedł wskutek włamania do lokalu lub w wyniku rabunku;

18) LAWINA – gwałtowne zsuwanie lub staczanie mas śniegu, lodu lub kamieni z naturalnych stoków;

19) LOKAL – przestrzeń w budynku wydzielona trwałymi ścianami wraz ze stałymi elementami wykończeniowymi, stanowiąca funkcjonalną lub gospodarczą całość, służąca zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych lub użytkowych, składająca się z jednego lub większej liczby pomieszczeń;

20) MATERIAŁY NIEBEZPIECZNE – materiały i przedmioty wybuchowe, gazy, ciekłe i stałe materiały zapalne, materiały samozapalne, materiały wytwarzające w zetknięciu z wodą gazy zapalne, materiały utleniające, nadtlarki organiczne, materiały trujące, materiały zakaźne, materiały promieniotwórcze lub żrące, uznawane za towary niebezpieczne zgodnie z ustawą z dnia 19 sierpnia 2011 roku o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz.U. 2011 nr 227 poz. 1367 z późn. zm.);

21) MASZYNY, URZĄDZENIA I WYPOSAŻENIE:

a) mienie wykorzystywane przez Ubezpieczonego przedsiębiorcę do prowadzonej przez niego działalności gospodarczej stanowiące środki trwałe Ubezpieczonego przedsiębiorcy, za wyjątkiem budynków, budowli i lokali,

b) mienie niestanowiące środków trwałych Ubezpieczonego, które zostało mu przekazane w celu wykonania przy jego pomocy świadczonej przez niego usługi;

22) MIEJSCE UBEZPIECZENIA – określone w Umowie miejsce na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, w którym prowadzona jest działalność gospodarcza Ubezpieczonego i w którym znajduje się przedmiot ubezpieczenia;

23) MIENIE OSÓB TRZECICH – mienie znajdujące się w posiadaniu Ubezpieczonego, niestanowiące jego własności ani środków trwałych, będące przedmiotem usługi wykonywanej przez Ubezpieczonego;

24) MIENIE PRACOWNICZE – mienie stanowiące własność pracowników Ubezpieczonego;

25) MIENIE RUCHOME – wykorzystywane przez Ubezpiezonego do prowadzenia działalności gospodarczej;

- a) maszyny, urządzenia i wyposażenie;
- b) niskocenne składniki majątku;
- c) wartości pieniężne z zastrzeżeniem limitów określonych dla poszczególnych ubezpieczeń;

26) NAKŁADY INWESTYCYJNE:

- a) udokumentowane koszty poniesione przez Ubezpiezonego przed wystąpieniem szkody na remonty bieżące, kapitalne i adaptacyjne oraz na elementy wykończeniowe budynków lub lokali niestanowiących własności Ubezpiezonego i wykorzystywanych przez niego do prowadzenia działalności gospodarczej, lub
- b) w przypadku, gdy Ubezpieczony przedsiębiorca nie poniósł kosztów określonych w ppkt a) przed wystąpieniem zdarzenia a jest zobowiązany do naprawienia skutków zdarzenia powstałych w niebędącym jego własnością budynku lub lokalu wykorzystywanym przez niego do prowadzenia działalności gospodarczej – koszty remontu elementów wykończeniowych z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, materiałów, technologii, konstrukcji i standardu wykończenia;

27) NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK – nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w wyniku którego Ubezpieczony – niezależnie od swojej woli – doznał uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia a w następstwie tego zdarzenia doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu lub zmarł;

28) NISKOCENNE SKŁADNIKI MAJĄTKU – nieewidencjonowane rzeczowe składniki majątku Ubezpiezonego o jednostkowej wartości poniżej 10.000 zł, niezaliczane zgodnie z obowiązującymi przepisami do środków trwałych;

29) OSOBY BLISKIE – małżonek, osoby pozostające w konkubinacie, rodzeństwo, wstępni, zstępni, teściowie, zięciowie, synowie, ojczym, macocha, pasierbowie, przysposobieni i przysposabiający;

30) OSOBY TRZECIE – wszystkie podmioty pozostające poza stosunkiem ubezpieczenia (nie będące Ubezpieczającym, Ubezpieczonym lub Uprawnionym) oraz nie będące pracownikami lub podwykonawcami Ubezpiezonego;

31) OSUNIĘCIE SIĘ ZIEMI – nie spowodowane bezpośrednio działalnością ludzką usuwanie się ziemi na stokach;

32) PODWYKONAWCA – podmiot niebędący pracownikiem w rozumieniu OWU, któremu Ubezpieczony przedsiębiorca powierzył wykonanie pracy lub usługi;

33) POJAZD MECHANICZNY – pojazd samochodowy, ciągnik rolniczy, pojazd wolnobieżny, motorower, przyczepa w rozumieniu ustawy prawo o ruchu drogowym;

34) POLISA – dokument wystawiony przez COMPENSA, który potwierdza zawarcie Umowy;

35) POWÓDŹ – zalanie terenu w wyniku podniesienia się wody w korytach wód płynących lub stojących wskutek:

- a) opadów atmosferycznych;
- b) spływu wód po zboczach;
- c) topnienia kry lodowej;
- d) tworzenia się zatorów lodowych;

36) POŻAR – działanie ognia, który powstał bez przeznaczonego do tego celu paleniska lub przedostał się poza palenisko i rozprzestrzenił się o własnej sile;

37) PRACOWNIK – osoba fizyczna zatrudniona przez Ubezpiezonego przedsiębiorcę na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania, spółdzielczej umowy o pracę lub też na podstawie umowy cywilnoprawnej, jeśli przy wykonywaniu prac, czynności, usług podlega ona kierownictwu tego przedsiębiorcy i ma obowiązek do stosowania się do jego wskazówek; za pracownika uważa się również praktykanta lub wolontariusza, którym przedsiębiorca powierzył wykonie pracy, usługi lub innych czynności;

38) PRODUKT – każda rzecz ruchoma, nawet stanowiąca część składową innej rzeczy ruchomej lub nieruchomości. Za produkt uważa się także energię;

39) PRZEDSIĘBIORCA – osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą zarejestrowaną na terenie Rzeczypospolitej Polskiej; za przedsiębiorców uznaje się także wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej;

40) PRZEŁADUNEK – ogół czynności mających na celu przemieszczenie ładunku bezpośrednio z jednego środka transportu na drugi;

41) PRZEPięCIE ELEKTRYCZNE – nagły wzrost lub spadek napięcia prądu elektrycznego lub przerwa w dostawie prądu elektrycznego z przyczyn niezależnych od Ubezpiezonego;

42) PRZEPięCIE PIORUNOWE – nagły i krótkotrwały wzrost napięcia prądu, przewyższający napięcie znamionowe określone dla danego urządzenia lub instalacji, który powstał na skutek wyładowania atmosferycznego;

43) PRZEWOŹNIK ZAWODOWY – przedsiębiorca prowadzący na podstawie przepisów prawnych stałą i zarobkową działalność w zakresie transportu (dotyczy ubezpieczenia mienia w transporcie);

44) PRZEWROCENIE SIĘ DRZEW LUB ZAWALENIE BUDYNKÓW I BUDOWLI – przewrócenie się drzew lub upadek ich części bądź zawalenie się lub oderwanie się części obiektu budowlanego nie będących w posiadaniu Ubezpiezonego na mienie;

45) RABUNEK:

a) rozbój – zabór lub usiłowanie zaboru mienia połączone z użyciem przemocy wobec osoby lub groźby natychmiastowego jej użycia albo dokonane poprzez doprowadzenie osoby do stanu nieprzytomności lub bezbronności;

b) kradzież rozbójnicza – użycie przez sprawcę kradzieży mienia przemocy, groźby użycia przemocy albo doprowadzenie człowieka do stanu nieprzytomności lub bezbronności w celu utrzymania posiadania rzeczy zabranej;

c) wymuszenie rozbójnicze – doprowadzenie innej osoby do rozporządzenia mieniem za pomocą przemocy, groźby zamachu na życie lub zdrowie albo gwałtownego zamachu na mienie;

46) ROZŁADUNEK – ogół czynności wykonywanych po zakończeniu przewozu w miejscu przeznaczenia, mających na celu wyjęcie mienia ze środka transportu;

47) RYZYKO – zdarzenie faktyczne, niepewne, o charakterze nagłym i niespodziewanym, niezależne od woli Ubezpiezonego;

48) STAŁE ELEMENTY WYKOŃCZENIOWE – elementy zamontowane na stałe w sposób uniemożliwiający ich odłączenie od budynku lub lokalu bez użycia narzędzi, bez spowodowania ich uszkodzenia lub uszkodzenia substancji budynku lub lokalu, to jest:

a) powłoki malarskie;

- b) okładziny ścian, sufitów, podłóg, schodów, sufity podwieszane;
- c) przegrody, ścianki działowe oraz elementy zabudowy wewnętrznej;
- d) okna i drzwi zewnętrzne oraz wewnętrzne wraz z ościeżnicami i zamknięciami, kraty, markizy, rolety, żaluzje i okiennice;
- e) wszelkie instalacje wraz z osprzętem;
- f) meble wbudowane;

49) SPORTY EKSTREMALNE – aktywność sportowa wymagająca ponadprzeciętnych umiejętności, działania w warunkach dużego ryzyka, której wykonywanie zagraża zdrowiu i życiu, to jest:

- a) wspinaczka skalna, lodowa, taternictwo, alpinizm, himalaizm, speleologia, buldering, wszelkie odmiany Le Parkour, canyoning, trekking, jeśli choć część trasy przebiega na wysokości powyżej 3.000 m n.p.m.,
- b) kajakarstwo górskie, rafting i wszelkie jego odmiany, hydrospeed, surfing, kitesurfing, wakeboarding oraz windsurfing i wszelkie jego odmiany jeśli w czasie jego uprawiania wiatr przekracza 50km/h, pływanie długodystansowe na wodach otwartych,
- c) wszelkie odmiany nurkowania na głębokość poniżej 15m oraz freediving,
- d) żegluga poza wodami terytorialnymi w odległości powyżej 12 mil morskich od brzegu,
- e) narciarstwo ekstremalne: skialpinizm, ski-tour, zjazdy ekstremalne, freestyle, jazda poza wyznaczonymi trasami, zjazdy wyczynowe,
- f) snowboarding ekstremalny: freeride, snowboarding wysokogórski, snowboarding prędkościowy, skoki i ewolucje snowboardowe, jazda poza wyznaczonymi trasami, zjazdy wyczynowe,
- g) snake glist, snowkite, snowtrikke, snowblades, supershorties, boardercross, snowscooting, icesurfing,
- h) jazda samochodami, jazda na rowerach, rolkach, deskorolkach, motocyklach oraz quadach po trasach specjalnych (specjalnie przygotowana trasa do jazdy samochodami, jazdy na rowerach, rolkach, deskorolkach, motocyklach oraz quadach, również w terenie naturalnym, obfitująca w przeszkody w rodzaju wysokich ścianek, beczek, wszelkiego rodzaju murków, poręczy, schodów, usypanych z ziemi górów, „hopów”, „dirtów”, ramp, skoczni, zjazdów, dołów, muld, kolein, słupków lub tyczek), torach wyścigowych, halach bądź w terenie naturalnym obfitującym w przeszkody,
- i) kolarstwo: górskie, torowe, szosowe, downhill, wyczynowa jazda na BMX, street lunge, mountain boarding,
- j) udział w polowaniach na zwierzęta z użyciem broni palnej lub pneumatycznej, myślistwo, łucznictwo,
- k) wyprawy do miejsc charakteryzujących się ekstremalnymi warunkami klimatycznymi lub przyrodniczymi tj. obszary górskie lub wyżynne na wysokości powyżej 3.000 m n.p.m., do strefy podbiegunowej, na Alaskę, Syberię, Kamchatkę, w obszary pustynne, do dżungli,
- l) sporty walki oraz sporty obronne tj: karate, judo, capoeira, jujitsu, takewondo, zapasy, kendo, kung-fu, tai chi, aikido, signum polonicum, rekonstrukcje walk, bitew historycznych,
- m) zorbing;

50) SPRZĘT ELEKTRONICZNY – urządzenia składające się z elektronicznych podzespołów (półprzewodniki, chipy, tranzystory itp.), które wykorzystywane są do przetwarzania danych, przeprowadzania pomiarów, kontroli jak również do sterowania procesami, obejmujące w szczególności: sprzęt biurowy i elektronicznego przetwarzania danych, sprzęt komunikacyjny

i radiowy, sprzęt medyczny, sprzęt poligraficzny, profesjonalny sprzęt RTV (fonia i wizja), sprzęt alarmowy, pomiarowo- kontrolny;

51) SZKODA – uszczerbek majątkowy lub niemajątkowe następstwo zdarzenia w postaci śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia (szkoda osobowa) lub uszczerbek majątkowy powstały w następstwie zdarzenia w postaci utraty, zniszczenia lub uszkodzenia rzeczy (szkoda rzeczowa);

52) SZKODA SERYJNA – szkody będące następstwem serii zdarzeń, których przyczyną było to samo zaniechanie lub działanie Ubezpieczonego przedsiębiorcy, w tym spowodowane tym samym błędem konstrukcyjnym lub spowodowane wprowadzeniem do obrotu produktu posiadającego takie same wady lub braki, niezależnie od liczby poszkodowanych;

53) SZKODY GÓRNICZE – szkody powstałe w związku z prowadzeniem prac geologicznych, wydobywczych kopalini ze złóż i robót podziemnych z zastosowaniem techniki górniczej;

54) ŚRODKI OBROTOWE – materiały, wytworzone lub przetworzone produkty gotowe lub znajdujące się w toku produkcji, półprodukty, surowce, towary lub materiały nabyte w celu sprzedaży, z wyłączeniem wartości pieniężnych;

55) TRANSPORT WŁASNY – transport wykonywany środkiem transportu stanowiącym własność Ubezpieczonego przedsiębiorcy lub wykonywany na jego zlecenie przez podmiot niebędący przewoźnikiem zawodowym;

56) TRANSPORT ZAWODOWY – transport wykonywany przez przewoźnika zawodowego na podstawie umowy o przewóz, potwierdzonej wydaniem listu przewozowego lub innego dokumentu przewozowego;

57) TRWAŁY USZCZERBEK NA ZDROWIU – trwałe upośledzenie czynności organizmu będące następstwem uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia;

58) TRZĘSIENIE ZIEMI – naturalny, krótki i gwałtowny wstrząs gruntu (lub ich seria), powstały pod powierzchnią ziemi i rozchodzący się w postaci fal sejsmicznych od ośrodka (epicentrum), znajdującego się na powierzchni, gdzie drgania są najsilniejsze);

59) UBEZPIECZAJĄCY – podmiot zawierający Umowę, zobowiązany do opłacenia składki;

60) UBEZPIECZENIE NA PIERWSZE RYZYKO – system ubezpieczenia, w którym suma ubezpieczenia ustalana jest według wysokości prawdopodobnej maksymalnej szkody, jaka może powstać wskutek jednego ryzyka objętego zakresem ubezpieczenia;

61) UBEZPIECZENIE NA SUMY STAŁE – system ubezpieczenia, w którym suma ubezpieczenia mienia odpowiada całkowitej wartości mienia objętego ubezpieczeniem;

62) UBEZPIECZONY – podmiot objęty ochroną ubezpieczeniową, to jest:

a) we wszystkich, poza wskazanymi w pkt c)-e), rodzajach ubezpieczenia – wskazany w dokumencie potwierdzającym zawarcie Umowy w pozycji „Ubezpieczony”:

i) przedsiębiorca,

ii) inny podmiot, którego interes majątkowy jest objęty ochroną ubezpieczeniową,

b) w ubezpieczeniu assistance oraz ubezpieczeniu iMe - wskazany w dokumencie potwierdzającym zawarcie Umowy w pozycji Ubezpieczony:

i) przedsiębiorca oraz pracownik lub pracownicy Ubezpieczonego,

ii) inny podmiot, którego interes majątkowy jest objęty ochroną ubezpieczeniową, zgodnie z postanowieniami OWU w zakresie tych ubezpieczeń,

c) w ubezpieczeniu NNW – wskazanie w dokumencie potwierdzającym zawarcie Umowy osoby będącej pracownikami Ubezpieczonego oraz przedsiębiorca;

d) w przypadku objęcia Umową mienia osób trzecich / mienia znajdującego się w posiadaniu Ubezpieczonego przedsiębiorcy, lecz nie będącego jego własnością – osoba trzecia będąca właścicielem tego mienia;

e) w ubezpieczeniu mienia pracowniczego – pracownik będący właścicielem tego mienia;

63) UDERZENIE PIORUNA – bezpośrednie oddziaływanie siły i temperatury pochodzących z wyładowania atmosferycznego (pioruna) na mienie lub bezpośredni, natychmiastowy skutek takiego wyładowania, z wyłączeniem jego pośrednich skutków (w tym szkód spowodowanych zjawiskiem indukcji elektromagnetycznej lub przepięciem piorunowym);

64) UDERZENIE POJAZDU – uderzenie w mienie przez pojazd w rozumieniu Prawa o ruchu drogowym;

65) UPADEK STATKU POWIETRZNEGO – katastrofa bądź przymusowe lądowanie samolotu silnikowego, bezsilnikowego lub innego obiektu latającego, a także upadek jego części lub przewożonego ładunku, z włączeniem zrzuca paliwa;

66) UPRAWNIONY – osoby fizyczne uprawnione do odbioru świadczenia z tytułu śmierci Ubezpieczonego w ubezpieczeniu NNW;

67) WANDALIZM – bezprawne, rozmyślne działanie ukierunkowane wyłącznie na zniszczenie lub uszkodzenie mienia;

68) WARTOŚĆ KSIĘGOWA BRUTTO – wartość mienia wynikająca z ewidencji księgowej, która zgodnie z ustawą o rachunkowości odpowiada wartości początkowej mienia, z uwzględnieniem przeszacowań;

69) WARTOŚĆ ODTWORZENIOWA (NOWA) – wartość odpowiadająca kosztom odtworzenia mienia do stanu nowego, lecz nie ulepszego, tj.:

a) w przypadku budynków i budowli – wartość odpowiadająca kosztom remontu lub odbudowy w tym samym miejscu, z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, materiałów, technologii, konstrukcji i standardu wykończenia;

b) w przypadku lokali – wartość odpowiadająca cenie zakupu w tym samym miejscu albo kosztom remontu z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, materiałów, technologii, konstrukcji i standardu wykończenia;

c) w przypadku maszyn, urządzeń i wyposażenia – wartość odpowiadająca kosztom naprawy, zakupu lub wytworzenia nowego przedmiotu tego samego rodzaju, typu oraz o tych samych bądź zbliżonych parametrach, z uwzględnieniem kosztów transportu i montażu;

70) WARTOŚĆ RYNKOWA – wartość odpowiadająca cenie transakcyjnej możliwej do uzyskania w razie zbycia lub nabycia mienia na konkretnie oznaczonym (co do czasu i miejsca) rynku;

71) WARTOŚĆ RZECZYWISTA – wartość odtworzeniowa (nowa) pomniejszona o stopień zużycia technicznego;

72) WARTOŚCI PIENIĘŻNE:

a) krajowe i zagraniczne znaki pieniężne;

b) czek, z wyjątkiem czeków zakreślonych, skasowanych lub opatrzonych indosem pełnomocniczym, zawierającym wzmiankę „wartość do inkasa”, „należność do inkasa” lub inną o podobnym charakterze;

c) weksle, z wyjątkiem weksli opatrzonych indosem pełnomocniczym, zawierającym wzmiankę „wartość do inkasa” lub inną o podobnym charakterze;

d) inne dokumenty zastępujące w obrocie gotówkę z wyłączeniem kart płatniczych, kredytowych,

charge i debetowych;

e) złoto, srebro, platyna i pozostałe metale z grupy platynowców oraz wyroby z tych metali, a także kamienie szlachetne, perły, bursztyny;

f) wszelkiego rodzaju karty telefoniczne (w tym karty dla telefonii komórkowej) oraz druki ścisłego zarachowania opatrzone nominałem (w szczególności bony towarowe, bilety);

73) WIATR – ruch mas powietrza wywołany różnicą ciśnień atmosferycznych;

74) WPROWADZENIE PRODUKTU DO OBROTU - wprowadzenie do obrotu handlowego, to jest udostępnienie przez producenta (to jest podmiot, który wytwarza produkt w zakresie swojej działalności gospodarczej), jego upoważnionego przedstawiciela lub importera, nieodpłatnie albo za opłatą, po raz pierwszy na terytorium danego państwa produktu lub innego wyrobu w celu jego używania przez użytkownika finalnego lub dalszego dystrybuowania;

75) WYBUCH – zespół zjawisk towarzyszących gwałtownej reakcji chemicznej przebiegającej ze znacznym wzrostem temperatury i ciśnienia gazów, bądź rozerwanie ścian zbiornika wypełnionego gazami lub parą z gwałtownym wyrównaniem ciśnienia wewnętrznego i zewnętrznego wyzwalamym znaczną ilość energii; za wybuch uważa się także implozję polegającą na gwałtownym uszkodzeniu zbiornika lub aparatu próżniowego ciśnieniem zewnętrznym;

76) WYCZYNOWE UPRAWIANIE SPORTU – uprawianie dyscyplin sportowych w ramach sekcji lub klubów sportowych, polegające na regularnym uczestniczeniu w treningach i zawodach sportowych, jak również uprawianie dyscyplin sportowych w celach zarobkowych, a także uczestniczenie w wyprawach lub ekspedycjach związanych z uprawianiem sportów ekstremalnych;

77) WYPADEK ŚRODKA TRANSPORTU – nagłe działanie siły mechanicznej w momencie zetknięcia się środka transportu z osobami, przedmiotami, zwierzętami, a także przewrócenie się, wywrócenie się, wykolejenie się, spadnięcie, zatonięcie środka transportu;

78) ZAKŁAD – umowa między osobami polegająca na wykonaniu czynności, która ma na celu udowodnienie drugiej stronie swojej racji;

79) ZALANIE – działanie na mienie:

a) wody, pary wodnej lub płynów, które wydostały się z zamontowanych na stałe przewodów i urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, grzewczych, klimatyzacyjnych lub technologicznych w wyniku ich awarii, bądź pozostawienia otwartych kranów lub innych zaworów;

b) wody, która wydostała się z pralki, wirówki, automatu do napojów, dystrybutora wody, lodówki lub zmywarki oraz innych maszyn, urządzeń, wyposażenia o podobnym charakterze na skutek ich awarii;

c) wody lub ścieków na skutek cofnięcia się ich z sieci wodociągowej lub kanalizacyjnej;

d) wody lub innej substancji, która wydostała się z uruchamianej automatycznie instalacji gaśniczej, z wyłączeniem przypadków będących następstwem pożaru, prób, naprawy, przebudowy, modernizacji instalacji lub budynku;

e) wody powstałej wskutek opadów atmosferycznych;

f) wody powstałej z topnienia zalegającego śniegu lub lodu w wyniku gwałtownej zmiany temperatury;

80) ZALEGANIE ŚNIEGU LUB LODU – bezpośrednie działanie ciężaru nagromadzonego śniegu lub lodu na elementy konstrukcji dachów bądź elementy nośne budynków lub budowli;

81) ZAŁADUNEK – ogół czynności wykonywanych bezpośrednio przed rozpoczęciem przewozu w miejscu nadania, mających na celu umieszczenie przygotowanego do przewozu mienia na lub wewnątrz środka transportu;

82) ZAPADANIE SIĘ ZIEMI – obniżenie poziomu terenu z powodu zawalenia się podziemnych, pustych przestrzeni w gruncie;

83) ZDARZENIE – śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia lub utrata, zniszczenie lub uszkodzenie rzeczy; w ubezpieczeniu następstw nieszczęśliwych wypadków – nieszczęśliwy wypadek; w ubezpieczeniu assistance – objęte ubezpieczeniem zdarzenie określone w postanowieniach OWU dotyczących tego rodzaju ubezpieczenia; w ubezpieczeniu iMe – wskazane w postanowieniach OWU w zakresie tego ubezpieczenia zdarzenie uprawniające do uzyskania wsparcia informatycznego;

84) ZŁOŚLIWE OPROGRAMOWANIE KOMPUTEROWE – oprogramowanie komputerowe (aplikacje, skrypty, itp.), którego jawne lub niejawne działanie wywołuje skutki inne niż oczekiwane przez użytkownika;

85) ZUŻYCIE TECHNICZNE MIENIA – trwałe zmiany fizykochemiczne zachodzące w czasie eksploatacji, w wyniku których okres zdatności do pełnienia przez mienie określonych funkcji użytkowych stopniowo się wyczerpuje (zmniejsza).

§ 3. ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Ochroną ubezpieczeniową w ramach Umowy zawartej na podstawie niniejszych OWU objęty może zostać wyłącznie przedsiębiorca posiadający mienie w łącznej wartości nie przekraczającej 1 mln zł oraz osiągający obroty w poprzednim roku obrotowym nie przekraczające 5 mln zł rocznie.

2. W przypadku, gdy Ubezpieczonym w ramach Umowy zawartej na podstawie niniejszych OWU jest wspólnota mieszkaniowa, ochrona ubezpieczeniowa odnosi się nie do prowadzenia działalności gospodarczej i posiadania mienia wykorzystywanego w tej działalności, lecz do zarządzania mieniem wspólnoty mieszkaniowej oraz posiadania tego mienia – jednakże wyłącznie w zakresie objętym Umową.

3. Umowa może obejmować:

- 1) ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych;
- 2) ubezpieczenie mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku;
- 3) ubezpieczenie sprzętu elektronicznego;
- 4) ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej;
- 5) ubezpieczenie mienia w transporcie krajowym;
- 6) ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków;
- 7) ubezpieczenie assistance;
- 8) ubezpieczenie iMe.

4. Warunkiem zawarcia Umowy jest ubezpieczenie od ognia i innych zdarzeń losowych przynajmniej jednego z przedmiotów ubezpieczenia określonych w § 4 ust. 1.

5. W razie zajścia zdarzenia Ubezpieczający zobowiązany jest użyć dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów. W razie ubezpieczenia na cudzy rachunek powyższy obowiązek stosuje się również do Ubezpieczonego.

6. W ramach Umowy COMPENSA w granicach sumy ubezpieczenia zwraca również faktycznie poniesione przez Ubezpieczonego przedsiębiorcę:

- 1) koszty wynikłe z zastosowania środków o, których mowa w ust. 5 jeżeli zastosowane środki były celowe, chociażby okazały się bezskuteczne;

2) udokumentowane i uzasadnione koszty usunięcia pozostałości po szkodzie – do 10% ustalonej wysokości odszkodowania z tytułu tej szkody.

7. Ubezpieczone mienie objęte jest również ochroną w zakresie kosztów powstałych wskutek akcji ratowniczej lub gaśniczej, wyburzenia lub odgruzowania prowadzonych w związku z wystąpieniem określonych w Umowie ryzyk objętych zakresem ubezpieczenia i powodujących szkody w ubezpieczonym mieniu.

8. W ubezpieczeniu mienia na sumy stałe automatyczną ochroną ubezpieczeniową zostają objęte środki trwałe Ubezpieczonego, których wartość wzrosła w związku z ich modernizacją lub nabyciem nowych środków trwałych w okresie ubezpieczenia, pod następującymi warunkami:

1) automatyczna ochrona ubezpieczeniowa obowiązuje przez okres 30 dni od daty zwiększenia wartości mienia w dokumentach księgowych;

2) ochroną ubezpieczeniową objęte jest wyłącznie mienie znajdujące się w miejscu ubezpieczenia określonym w Umowie;

3) odpowiedzialność COMPENSY w stosunku do automatycznie ubezpieczonego mienia ograniczona jest do kwoty odpowiadającej 20% łącznej sumy ubezpieczenia mienia określonej dla poszczególnych kategorii mienia oraz rodzajów ubezpieczeń, nie więcej jednak niż 100.000 zł,

4) automatyczna ochrona ubezpieczeniowa nie dotyczy mienia ubezpieczonego na pierwsze ryzyko w tym również wartości pieniężnych.

UBEZPIECZENIE MIENIA OD OGNIĄ I INNYCH ZDARZEŃ LOSOWYCH

§ 4. PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA I MIEJSCE UBEZPIECZENIA

1. Przedmiotem ubezpieczenia mogą być określone w Umowie (na polisie), wykorzystywane w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą wskazaną w Umowie (na polisie):

1) nakłady inwestycyjne Ubezpieczonego;

2) stanowiące własność Ubezpieczonego lub znajdujące się w posiadaniu Ubezpieczonego na podstawie innego tytułu prawnego:

a) budynki, budowle, lokale;

b) mienie ruchome, w tym wartości pieniężne;

c) środki obrotowe.

2. Ochroną ubezpieczeniową może być objęte:

1) mienie osób trzecich znajdujące się w posiadaniu Ubezpieczonego;

2) mienie pracownicze, pod warunkiem ubezpieczenia w ramach tej samej Umowy mienia ruchomego, środków obrotowych lub mienia osób trzecich.

3. Mienie, o którym mowa w ust. 1, oraz mienie osób trzecich, objęte jest ochroną ubezpieczeniową w miejscu ubezpieczenia określonym w Umowie, znajdującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Mienie pracownicze ubezpieczone jest w każdym miejscu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w którym na polecenie Ubezpieczonego przedsiębiorcy świadczona jest praca przez pracownika, którego to mienie jest własnością.

5. W przypadku ubezpieczenia budynków, budowli, lokali lub nakładów inwestycyjnych od ognia i innych zdarzeń losowych, przedmiotem ubezpieczenia są również udokumentowane i poniesione przez Ubezpieczonego przedsiębiorcę koszty poszukiwania przyczyn powstania szkody będącej

następstwem ryzyk objętych ubezpieczeniem, o ile COMPENSA ponosi odpowiedzialność za tą szkodę na podstawie Umowy. Za koszty te uznaje się:

1) koszty wykonania czynności niezbędnych dla ustalenia elementów, których uszkodzenie bądź wada była bezpośrednią przyczyną powstania szkody;

2) koszty naprawy mienia uszkodzonego wskutek poszukiwania przyczyny tej szkody.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 5, przedmiotem ubezpieczenia są również udokumentowane i poniesione przez Ubezpieczonego przedsiębiorcę koszty naprawy lub wymiany uszkodzonych lub wadliwych elementów, które były przyczyną powstania tej szkody.

7. Koszty, o których mowa w ust. 5 - 6 objęte są odpowiedzialnością z tytułu Umowy wyłącznie do wyczerpania limitu odpowiedzialności w wysokości nie większej niż:

1) w przypadku kosztów określonych w ust. 5 – 10% sumy ubezpieczenia budynków, budowli, lokali, nakładów inwestycyjnych nie więcej niż 2.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia;

2) w przypadku kosztów określonych w ust. 6 – 1.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia

§ 5. ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia i będące bezpośrednim następstwem poniżej wymienionych ryzyk:

1) dymu i sadzy;

2) fali uderzeniowej;

3) gradu;

4) wiatru (przy czym za bezpośrednie działanie wiatru uważa się również uderzenie w ubezpieczony przedmiot rzeczy, przedmiotów, roślin uniesionych, przemieszczonych lub przewróconych przez wiatr);

5) lawiny;

6) osunięcia się ziemi;

7) pożaru;

8) przepięcia piorunowego;

9) przewrócenia się drzew lub zawalenia budynków i budowli;

10) trzęsienia ziemi;

11) uderzenia pioruna;

12) uderzenia pojazdu;

13) upadku statku powietrznego;

14) wybuchu;

15) zalania;

16) zalegania śniegu lub lodu (przy czym za bezpośrednie następstwo zalegania śniegu lub lodu uważa się zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia powstałe wskutek uszkodzenia, bądź zniszczenia elementów konstrukcji dachu, bądź elementów nośnych budynku lub budowli);

17) zapadania się ziemi;

18) przepięcia elektrycznego.

2. Po opłaceniu dodatkowej składki, ochroną ubezpieczeniową mogą zostać objęte szkody powstałe wskutek powodzi.

3. Na wniosek Ubezpieczającego, za opłatą dodatkowej składki, do Umowy mogą zostać włączone – na zasadach i w zakresie określonym w Załączniku nr 2 do OWU - następujące klauzule:

- 1) ubezpieczenie obiektów budowlanych niezwiązanych trwale z gruntem lub znajdującego się w nich mienia;
- 2) ubezpieczenia mienia poza miejscem ubezpieczenia;
- 3) ubezpieczenia na wypadek zepsucia środków obrotowych lub mienia osób trzecich;
- 4) ubezpieczenia mienia od wandalizmu;
- 5) ubezpieczenia szyb i innych przedmiotów od stłuczenia;
- 6) nieosiągnięcia zysku w następstwie szkody;
- 7) katastrofy budowlanej;
- 8) aktów terroru, strajków, zamieszek i rozruchów;
- 9) utraty dokumentów niezbędnych do refundacji recept;
- 10) ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk.

§ 6. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI SZCZEGÓLNE

1. Zakres ochrony ubezpieczeniowej, oprócz wyłączeń odpowiedzialności określonych w § 48, nie obejmuje również szkód powstałych w:

- 1) taborze kolejowym lub pływającym, statkach powietrznych (w tym w dronach), pojazdach podlegających rejestracji, chyba że stanowią fabrycznie nowe środki obrotowe lub fabrycznie nowe mienie osób trzecich;
- 2) złożach geologicznych zarówno w pokładach naturalnych jak i po wydobyciu na składowiskach, hałdach, zwałowiskach;
- 3) przedmiotach znajdujących się w kopalniach głębinowych, odkrywkowych lub wykorzystywanych do prac prowadzonych na otwartym morzu;
- 4) dziełach sztuki, antykach, zbiorach kolekcjonerskich, filatelistycznych, numizmatycznych, muzealnych;
- 5) dokumentach, aktach, rękopisach, księgach, rysunkach, planach, pieczętkach;
- 6) materiałów wybuchowych, sztucznych ogni, petard, broni lub amunicji;
- 7) sprzęcie muzycznym lub oświetleniowym:
  - a) stanowiącym wyposażenie dyskotek, klubów, rewii, cyrków, przedsiębiorstw branży rozrywkowej,
  - b) wykorzystywanym w czasie imprez, w których przewidywana liczba uczestników przekracza 300 osób;
- 8) kartach kredytowych lub płatniczych, wekslach, czekach innych niż zdefiniowane jako wartości pieniężne;
- 9) prototypach, modelach poglądowych, wzorach;
- 10) danych, z wyłączeniem oprogramowań komputerowych stanowiących środki obrotowe;
- 11) inwentarzu żywym, drzewostanach, roślinach na pniu, uprawach;
- 12) mieniu składowanym niezgodnie z wymaganiami producenta lub dostawcy, chyba że nieprawidłowe składowanie nie było przyczyną powstania lub zwiększenia rozmiaru szkody (w przypadku, gdy nieprawidłowe składowanie było przyczyną zwiększenia rozmiaru szkody, wyłączenie odpowiedzialności dotyczy wyłącznie szkody w zakresie wynikającym z nieprawidłowego składowania);

13) maszynach, urządzeniach lub wyposażeniu przeznaczonym – zgodnie z istniejącą na datę powstania szkody dokumentacją - na złom lub do likwidacji;

14) liniach przesyłowych, transmisyjnych lub dystrybucyjnych (w tym liniach energetycznych, telefonicznych, telegraficznych, światłowodowych, wodociągowych, kanalizacyjnych, gazowych), z włączeniem przewodów, kabli, słupów, wież i wszelkiego rodzaju sprzętu, który może być połączony z tymi instalacjami, w tym wszelkiego rodzaju podstacji znajdujących się w odległości większej niż 100m od ubezpieczonych budynków i budowli;

15) mieniu poddanym działaniu ognia lub ciepła w celu obróbki;

16) szklarniach, kurnikach, myjniach bezdotykowych samoobsługowych, namiotach, budynkach lub budowlach w całości lub części zbudowanych z tworzyw sztucznych, w tym pokrytych brezentem lub w mieniu znajdującym się w szklarniach, kurnikach, myjniach bezdotykowych samoobsługowych, namiotach, budynkach lub budowlach w całości lub części zbudowanych z tworzyw sztucznych, w tym pokrytych brezentem;

17) kioskach, kontenerach, obiektach budowlanych niezwiązanych trwale z gruntem lub mieniu znajdującym się w kioskach, kontenerach, obiektach budowlanych nie związanych trwale z gruntem, z zastrzeżeniem że za opłatą dodatkowej składki Umowa może zostać rozszerzona na zasadach określonych w klauzuli obiektów innych niż budynki/budowle niezwiązane trwale z gruntem lub znajdującą się w nich mienia;

18) gruntach (łącznie z systemem melioracji lub kanałów przepustowych), trawnikach, pasach startowych, liniach kolejowych, wałach, rowach, zbiornikach wodnych, wodach powierzchniowych lub podziemnych, kanałach, platformach wiertniczych, studniach, rurociągach przesyłowych, kablach podziemnych, tunelach, mostach, dokach, nabrzeżach, molach, pirsach lub innych budowlach wodnych;

19) środkach odurzających lub substancjach psychotropowych, chyba że stanowią środki obrotowe Ubezpieczonego prowadzącego działalność aptekarską, hurtownię farmaceutyczną lub świadczącego usługi medyczne, o ile te rodzaje działalności wskazane zostały w Umowie;

20) silosach, magazynach zbożowych lub mieniu znajdującym się w silosach lub magazynach zbożowych;

21) mieniu znajdującym się na straganach lub na targowiskach;

22) stanowiących mienie pracownicze wartościach pieniężnych, pojazdach mechanicznych;

23) w automatach wrzutowych na monety i bilon;

24) budynkach, budowlach, lokalach oraz znajdującą się w tych budynkach, budowlach, lokalach mienia, jeśli:

a) przeznaczone są one do rozbiórki,

b) wybudowane zostały bez wymaganych zezwoleń lub nie spełniają warunków prawa budowlanego (w tym nie są gotowe do eksploatacji lub nie posiadają odbioru technicznego),

c) znajdują się w trakcie budowy, przebudowy, montażu lub modernizacji, na których przeprowadzenie wymagane jest zezwolenie na prowadzenie tych robót,

d) wykorzystywane są do działalności gospodarczej innej niż wskazana w Umowie (na polisie);

25) przeterminowanych lub wycofanych z obrotu środkach obrotowych;

26) maszynach, urządzeniach, wyposażeniu lub środkach obrotowych, które zostały oddane przez Ubezpieczonego w posiadanie zależne osobom trzecim.

2. Ponadto zakres ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje szkód powstałych w wyniku:

-
- 1)** zalania przez wody morskie będącego skutkiem: sztormu, wiatru, przypiływu lub tsunami, przerwania tam lub umocnień nadbrzeży;
  - 2)** przenikania lub podniesienia się wód gruntowych, chyba że jest skutkiem powodzi i zakres ubezpieczenia został rozszerzony o powódź;
  - 3)** zagrzybienia, zamarzania lub przemarzania ścian, bez względu na przyczynę;
  - 4)** powolnego zawilgocenia lokalu z powodu nieszczelności urządzeń wodno-kanalizacyjnych, instalacji grzewczych lub technologicznych;
  - 5)** powodzi lub zalania, na skutek których doszło do zniszczenia lub uszkodzenia środków obrotowych lub mienia osób trzecich składowanych w lokalach poniżej poziomu gruntu – w zakresie tego mienia, jeśli mienie to nie było składowane na paletach, półkach lub stelażach znajdujących się na wysokości co najmniej 10 centymetrów od poziomu podłogi, chyba że do szkody doszło w wyniku zalania z góry;
  - 6)** przepięcia piorunowego oddziałującego na elementy zabezpieczające (np. odgromniki, mierniki, liczniki);
  - 7)** wybuchu:
    - a)** w komorze spalania silników spalinowych;
    - b)** lamp kineskopowych znajdujących się u Ubezpieczonego, który jest ich producentem;
    - c)** wywołanego przez Ubezpieczonego w celach produkcyjnych lub eksploatacyjnych;
    - d)** powstałego w elementach przełączających lub przełącznikach elektrycznych wskutek występującego w nich ciśnienia gazów;
  - 8)** przypalenia, osmolenia lub wypalenia związanego z:
    - a)** prowadzoną działalnością, np. palarnia kawy, suszarnia;
    - b)** paleniem lub suszeniem tytoniu;
  - 9)** zalania wskutek testów stałych urządzeń gaśniczych lub systemu wykrywania lub sygnalizacji pożaru;
  - 10)** nie przeprowadzenia zabiegów konserwacyjno-remontowych wymaganych przez obowiązujące przepisy prawa lub zalecenia producentów, o ile Ubezpieczony jest odpowiedzialny za ich przeprowadzenie; a szkoda powstała na skutek nienależytego stanu ubezpieczonego mienia,
  - 11)** uderzenia pojazdu będącego w posiadaniu Ubezpieczonego;
  - 12)** zapadania się, osuwania się, osiadania lub przemieszczania gruntu w wyniku działalności człowieka;
  - 13)** zalania, gradu, zalegania śniegu lub lodu, wiatru, jeśli szkoda powstała wskutek utrzymania dachu w nienależytym stanie, niezabezpieczenia otworów dachowych lub okiennych, utrzymania w nienależytym stanie rynien dachowych lub spustowych, stolarki okiennej lub innych elementów budynku lub budowli, o ile za ich zabezpieczenie, zamknięcie, utrzymanie lub konserwację ww. elementów ponosi odpowiedzialność Ubezpieczony;
  - 14)** powodzi, o ile zakres ubezpieczenia nie został rozszerzony o to ryzyko;
  - 15)** przepięcia elektrycznego oddziałującego na:
    - a)** elektroenergetyczne linie przesyłowe;
    - b)** wszelkiego rodzaju wkładki topikowe, bezpieczniki, styczniki; odgromniki, czujniki, żarówki, lampy, grzejne urządzenia elektryczne;
    - c)** transformatory eksploatowane powyżej 25 lat licząc na dzień zawarcia Umowy ;
    - d)** mienie będące przedmiotem doświadczeń lub eksperymentów;
-

- e) mienie eksploatowane w nadzwyczajnych dla niego warunkach tj. innych aniżeli wskazano w instrukcji lub zaleceniach producenta;
- f) maszyny, aparaty i urządzenia elektryczne, w których nie przeprowadzono badań eksploatacyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami o eksploatacji urządzeń elektrycznych (potwierdzanych protokołem), chyba że do szkody doszłoby również mimo przeprowadzenia ww. badań;
- g) sita i węże, ogumienie, okładziny, opaski z tkanin i tworzyw sztucznych, szczotki, linie, łańcuchy, pasy, części szklane i porcelanowe oraz inne elementy, których czas prawidłowego funkcjonowania jest krótszy od trwałości maszyny, aparatu lub urządzenia;
- 16) upadku sprzętu elektronicznego;
- 17) uszkodzeń wpływających wyłącznie na estetykę mienia (w tym zadrapania, porysowania, poplamienia).

§ 7. LIMITY ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Górna granica odpowiedzialności za szkody będące bezpośrednim następstwem przepięcia piorunowego ograniczona jest do kwoty 50.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia. Powyższy limit wyznaczony jest w ramach sum ubezpieczenia określonych na polisie dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia.
2. Górna granica odpowiedzialności za szkody będące następstwem przepięcia elektrycznego, ograniczona jest do kwoty 5.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia. Powyższy limit wyznaczony jest w ramach sum ubezpieczenia określonych na polisie dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia.
3. Górną granicę odpowiedzialności COMPENSY za szkody powstałe w mieniu pracowniczym stanowi kwota 1.000 zł na jednego pracownika, nie więcej niż 15.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Powyższy limit wyznaczony jest ponad sumy ubezpieczenia określone na polisie.
4. Górną granicę odpowiedzialności COMPENSY za szkody powstałe w wartościach pieniężnych stanowi kwota 20.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Powyższy limit wyznaczony jest w ramach sumy ubezpieczenia określonej na polisie dla mienia ruchomego.
5. W przypadku mienia ruchomego, środków obrotowych lub mienia osób trzecich, które składowane są na wolnym powietrzu, górną granicę odpowiedzialności COMPENSY za szkody powstałe w wyniku, gradu, wiatru, zalania lub powodzi (o ile zakres ubezpieczenia został rozszerzony o ryzyko powodzi) stanowi kwota 20.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia (w przypadku gradu – 5.000 zł). Powyższy limit wyznaczony jest w ramach sum ubezpieczenia określonych na polisie dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia.

§ 8. USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

1. Wysokość odszkodowania określa się według cen z dnia powstania zdarzenia zgodnie z poniższymi zasadami:
  - 1) dla budynków, budowli i lokali – według kosztów zakupu (dotyczy wyłącznie lokali), kosztów odbudowy w tym samym miejscu lub remontu (naprawy) z uwzględnieniem dotychczasowych wymiarów, materiałów, technologii i konstrukcji, przy czym:
    - a) w przypadku ubezpieczenia według wartości odtworzeniowej (nowej) – dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień zużycia technicznego nie przekracza 50% – bez potrącania

stopnia faktycznego zużycia technicznego; dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień zużycia technicznego przekracza 50% – według wartości rzeczywistej;

b) w przypadku ubezpieczenia według wartości księgowej brutto – dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień amortyzacji nie przekracza 50% – bez potrącania stopnia amortyzacji, przy czym całkowita wartość odszkodowania nie może przekroczyć wartości księgowej brutto przedmiotu ubezpieczenia na dzień wystąpienia zdarzenia; dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień amortyzacji przekracza 50% – według wartości rzeczywistej;

c) w przypadku ubezpieczenia według wartości rzeczywistej – po potrąceniu stopnia faktycznego zużycia technicznego;

2) dla maszyn, urządzeń i wyposażenia – według ceny zakupu, naprawy lub kosztów wytworzenia mienia o tych samych bądź zbliżonych parametrach technicznych z uwzględnieniem kosztów transportu i montażu, przy czym:

a) w przypadku ubezpieczenia według wartości odtworzeniowej (nowej) – dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień zużycia technicznego nie przekracza 50% – bez potrącania stopnia faktycznego zużycia technicznego; dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień zużycia technicznego przekracza 50% – według wartości rzeczywistej;

b) w przypadku ubezpieczenia według wartości księgowej brutto – dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień amortyzacji nie przekracza 50% – bez potrącania stopnia amortyzacji, jednakże całkowita wartość odszkodowania nie może przekroczyć wartości księgowej brutto przedmiotu ubezpieczenia na dzień wystąpienia zdarzenia; dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień amortyzacji przekracza 50% – według wartości rzeczywistej;

c) w przypadku ubezpieczenia według wartości rzeczywistej – po potrąceniu stopnia faktycznego zużycia technicznego;

3) dla środków obrotowych – według ceny ich zakupu lub kosztów wytworzenia, kosztów naprawy lub czyszczenia;

4) dla mienia osób trzecich:

a) w odniesieniu do mienia przyjętego w celu wykonania usługi – według kosztów naprawy uszkodzonego mienia lub wartości określonej w dowodzie przyjęcia bez uwzględnienia prowizji lub marży, jednak nie więcej niż do jego wartości rzeczywistej;

b) w odniesieniu do mienia przyjętego do sprzedaży komisowej – według wartości podanej w dowodzie przyjęcia, bez uwzględnienia prowizji komisowej, jednak nie więcej niż do jego wartości rzeczywistej;

5) dla niskocennych składników majątku – według ich wartości rzeczywistej;

6) dla złota, srebra, kamieni szlachetnych, pereł i bursztynu, a także platyny i pozostałych metali z grupy platynowców – według wartości rynkowej bez marży i prowizji, a dla w wyrobów z tych metali, kamieni szlachetnych, pereł lub bursztynu – według ceny ich zakupu, kosztów wytworzenia lub kosztów naprawy;

7) dla pozostałych wartości pieniężnych – według wartości nominalnej; dla zagranicznych znaków pieniężnych, jest to równowartość w złotych według średniego kursu NBP z dnia powstania zdarzenia;

8) dla mienia pracowniczego – według wartości rzeczywistej, do wysokości nie przekraczającej kwoty określonej dla jednego pracownika;

9) dla nakładów inwestycyjnych – według kosztów naprawy, przy uwzględnieniu dotychczasowych wymiarów, technologii i konstrukcji;

a) w przypadku ubezpieczenia według wartości odtworzeniowej (nowej) – dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień zużycia technicznego nie przekracza 50% – bez potrącania stopnia faktycznego zużycia technicznego; dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień zużycia technicznego przekracza 50% – według wartości rzeczywistej;

b) w przypadku ubezpieczenia według wartości księgowej brutto – dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień amortyzacji nie przekracza 50% – bez potrącania stopnia amortyzacji, przy czym całkowita wartość odszkodowania nie może przekroczyć wartości księgowej brutto przedmiotu ubezpieczenia na dzień wystąpienia szkody; dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień amortyzacji przekracza 50% – według wartości rzeczywistej;

c) w przypadku ubezpieczenia według wartości rzeczywistej – po potrąceniu stopnia faktycznego zużycia technicznego;

10) dla kosztów określonych w § 3 ust. 6 i 7 – na podstawie oryginalnych rachunków, dowodów wpłaty lub innych dokumentów potwierdzających zasadność poniesionych kosztów oraz fakt ich poniesienia.

2. Ceny, na podstawie których ustalana jest wysokość odszkodowania ustalone są w wysokości na dzień powstania zdarzenia.

3. Jeżeli określona w Umowie, według systemu sum stałych, suma ubezpieczenia dla danego przedmiotu ubezpieczenia jest niższa od jego wartości w dniu powstania zdarzenia (niedoubezpieczenie):

1) w przypadku szkody częściowej – wysokość odszkodowania, określana zgodnie z ust. 1 oraz § 56, zostanie ustalona poprzez zmniejszenie wartości szkody w takiej proporcji, w jakiej suma ubezpieczenia tego przedmiotu pozostaje do jego wartości w dniu powstania zdarzenia (zasada proporcji);

2) w przypadku szkody całkowitej – odszkodowanie wypłaca się do wysokości sumy ubezpieczenia uszkodzonego mienia lub określonych w umowie limitów odpowiedzialności dla tego mienia.

4. Zasady proporcji, o której mowa w ust. 3, nie stosuje się:

1) jeżeli wartość ubezpieczonego mienia nie przekracza 120% zadeklarowanej sumy ubezpieczenia;

2) jeżeli łączna wartość szkód doznanych przez Ubezpieczonego w następstwie jednego zdarzenia nie przekracza 10% sumy ubezpieczenia, o ile wartość szkód nie jest wyższa niż 10.000 zł;

3) w stosunku Ubezpieczającego/Ubezpieczonego będącego konsumentem w rozumieniu art. 221 Kodeksu cywilnego oraz w stosunku do Ubezpieczającego będącego osobą fizyczną zawierającą Umowę związaną bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

5. O ile nie umówiono się inaczej, należne odszkodowanie wyliczane jest w kwocie uwzględniającej sumę ubezpieczenia i limit odpowiedzialności dla danego przedmiotu ubezpieczenia oraz potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 300 zł.

6. Postanowienie ust. 5 nie dotyczy:

1) ubezpieczenia mienia pracowniczego, dla którego wysokość franszyzy redukcyjnej wynosi 100 zł;

2) mienia ruchomego, środków obrotowych lub mienia osób trzecich, które składowane są na wolnym powietrzu, dla szkód powstałych w wyniku deszczu nawałnego, gradu, wiatru, zalania lub powodzi (o ile zakres ubezpieczenia został rozszerzony o ryzyko powodzi), dla których wysokość franszyzy redukcyjnej wynosi 10% wartości szkody, jednak nie mniej niż 1.000 zł;

3) klauzul rozszerzających ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych, w których stosuje się wyłącznie franszyzy określone w treści danej klauzuli.

UBEZPIECZENIE MIENIA OD KRADZIEŻY Z WŁAMANIEM I RABUNKU

§ 9. PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA I MIEJSCE UBEZPIECZENIA

1. Przedmiotem ubezpieczenia mogą być określone w Umowie (na polisie), wykorzystywane w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą wskazaną w Umowie (na polisie):

1) nakłady inwestycyjne Ubezpieczonego przedsiębiorcy;

2) stanowiące własność Ubezpieczonego przedsiębiorcy lub znajdujące się w posiadaniu Ubezpieczonego przedsiębiorcy na podstawie innego tytułu prawnego:

a) mienie ruchome, w tym wartości pieniężne;

3) środki obrotowe.

2. Ochroną ubezpieczeniową może być objęte:

a) mienie osób trzecich;

b) mienie pracownicze, pod warunkiem ubezpieczenia w ramach tej samej Umowy mienia ruchomego, środków obrotowych lub mienia osób trzecich.

3. Mienie, o którym mowa w ust. 1, objęte jest ochroną ubezpieczeniową w miejscu ubezpieczenia określonym w Umowie znajdującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, z zastrzeżeniem postanowień ust. 4.

4. Wartości pieniężne w czasie transportu objęte są ochroną w każdym miejscu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej związanym z wykonywaniem przez Ubezpieczonego przedsiębiorcę lub w jego imieniu transportu tych wartości.

5. Mienie pracownicze ubezpieczone jest w każdym miejscu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w którym na polecenie Ubezpieczonego przedsiębiorcy świadczona jest praca przez pracownika, którego to mienie jest własnością.

6. Ochroną ubezpieczeniową objęte jest również mienie składowane na placu w miejscu ubezpieczenia określonym w Umowie, którego składowanie na wolnym powietrzu jest dopuszczalne zgodnie z obowiązującymi Ubezpieczonego normami lub instrukcjami postępowania z danym rodzajem mienia, przy czym plac, na którym mienie to się znajduje musi być zabezpieczony zgodnie z wymogami określonymi w Załączniku nr 1.

§ 10. ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia i będące bezpośrednim następstwem ryzyk wskazanych w ust. 2 i 3.

2. Nakłady inwestycyjne, mienie ruchome, środki obrotowe, mienie osób trzecich oraz mienie pracownicze objęte jest ochroną ubezpieczeniową od szkód powstałych wskutek następujących ryzyk:

1) kradzieży z włamaniem;

2) rabunku.

3. Wartości pieniężne objęte są ochroną ubezpieczeniową od szkód powstałych wskutek następujących ryzyk:

1) w miejscu ubezpieczenia:

a) kradzieży z włamaniem,;

b) rabunku;

2) w czasie transportu własnego:

- a) rabunku;
  - b) zniszczenia lub uszkodzenia środka transportu wskutek pożaru, uderzenia pioruna, wybuchu lub wypadku drogowego;
  - c) ryzyk powodujących śmierć, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia osoby sprawującej pieczę nad ubezpieczonym mieniem, uniemożliwiających ochronę przewożonych wartości pieniężnych.
4. O ile Umowa nie obejmuje ubezpieczenia nakładów inwestycyjnych COMPENSA pokrywa także poniesione i udokumentowane koszty naprawy zniszczonych lub uszkodzonych stałych elementów lokalu, łącznie z kosztami usunięcia uszkodzeń ścian, stropów, dachów, okien lub drzwi, o ile powstały one w następstwie dokonania lub usiłowania dokonania kradzieży z włamaniem.
5. Ochroną ubezpieczeniową objęte są również szkody w ubezpieczonym mieniu powstałe wskutek kradzieży z włamaniem dokonanej bez wejścia sprawcy do ubezpieczonego lokalu (np. kradzież z wystawy).
6. Na wniosek Ubezpieczającego do Umowy może zostać włączona – na zasadach i w zakresie określonym w Załączniku nr 2 do OWU klauzula:
- 1) ubezpieczenia obiektów budowlanych niezwiązanych trwale z gruntem lub znajdującego się w nich mienia;
  - 2) utraty dokumentów niezbędnych do refundacji recept.

§ II. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI SZCZEGÓLNE

1. Zakres ochrony ubezpieczeniowej, oprócz wyłączeń wymienionych w § 48, nie obejmuje również szkód powstałych w:
- 1) taborze kolejowym lub pływającym, statkach powietrznych (w tym w dronach), pojazdach podlegających rejestracji, chyba że stanowią fabrycznie nowe środki obrotowe lub fabrycznie nowe mienie osób trzecich;
  - 2) złożach geologicznych zarówno w pokładach naturalnych jak i po wydobyciu na składowiskach, hałdach, zwalówiskach;
  - 3) przedmiotach znajdujących się w kopalniach głębinowych, odkrywkowych lub wykorzystywanych do prac prowadzonych na otwartym morzu;
  - 4) dziełach sztuki, antykach, zbiorach kolekcjonerskich, filatelistycznych, numizmatycznych, muzealnych;
  - 5) dokumentach, aktach, rękopisach, księgach, rysunkach, planach, pieczętkach;
  - 6) materiałach wybuchowych, sztucznych ogniach, petardach, broni lub amunicji;
  - 7) sprzęcie muzycznym lub oświetleniowym:
    - a) stanowiącym wyposażenie dyskotek, klubów, rewii, cyrków, przedsiębiorstw branży rozrywkowej,
    - b) wykorzystywanym w czasie imprez, w których planowana liczba uczestników przekracza 300 osób;
  - 8) automatach wrzutowych na monety i bilon;
  - 9) kartach kredytowych lub płatniczych, wekslach, czekach innych niż zdefiniowane jako wartości pieniężne;
  - 10) prototypach, modelach poglądowych, wzorach;
  - 11) danych, z wyłączeniem oprogramowań komputerowych stanowiących środki obrotowe;
  - 12) inwentarzu żywym, drzewostanach, roślinach na pniu, uprawach;

- 13)** maszynach, urządzeniach lub wyposażeniu przeznaczonym – zgodnie z istniejącą na datę powstania szkody dokumentacją - na złom lub do likwidacji;
- 14)** wartościach pieniężnych oraz w przedmiotach ze złota, srebra, platyny lub pozostałych metali z grupy platynowców, kamieni szlachetnych, półszlachetnych lub pereł, powstałych w następstwie kradzieży z włamaniem określonej w § 10 ust. 5 (bez wejścia sprawcy do ubezpieczonego lokalu);
- 15)** mieniu, w tym również wartościach pieniężnych lub w mieniu pracowniczym znajdującym się w budynkach, budowlach, lokalach lub na placu zabezpieczonych niezgodnie z postanowieniami dotyczącymi należytego zabezpieczenia mienia przed kradzieżą z włamaniem, określonymi w niniejszych OWU oraz Załączniku nr I do niniejszych OWU – o ile szkoda była następstwem nie zastosowania przez Ubezpieczonego ww. zabezpieczenia lub w zakresie w jakim nie zastosowanie przez Ubezpieczonego ww. zabezpieczeń zwiększył rozmiar szkody;
- 16)** mieniu znajdującym się w obiektach innych niż budynki/ budowle lub lokale (nie dotyczy wartości pieniężnych w czasie transportu i mienia składowanego na placu zgodnie z § 9 ust. 6), w obiektach budowlanych niezwiązanych trwale z gruntem lub znajdującego się w nich mienia, z zastrzeżeniem, że za opłatą dodatkowej składki Umowa może zostać rozszerzona na zasadach określonych w klauzuli obiektów innych niż budynki/budowle nie związanych trwale z gruntem lub znajdującego się w nich mienia;
- 17)** wartościach pieniężnych, powstałych w czasie ich transportu w obrębie ubezpieczonego lokalu;
- 18)** środkach odurzających lub w substancjach psychotropowych, chyba że stanowią środki obrotowe Ubezpieczonego prowadzącego działalność aptekarską, hurtownię farmaceutyczną lub świadczącego usługi medyczne o ile te rodzaje działalności wskazane zostały w Umowie;
- 19)** mieniu znajdującym się na straganach lub na targowiskach;
- 20)** stanowiących mienie pracownicze wartościach pieniężnych i pojazdach mechanicznych.

§ 12. LIMITY ODPOWIEDZIALNOŚCI

- 1.** Górną granicę odpowiedzialności COMPENSY za szkody powstałe w mieniu pracowniczym stanowi kwota 1.000 zł na jednego pracownika, nie więcej niż 15.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Powyższy limit wyznaczony jest ponad sumy ubezpieczenia określone na polisie.
- 2.** Górną granicę odpowiedzialności COMPENSY za szkody powstałe w wartościach pieniężnych stanowi kwota 20.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Powyższy limit wyznaczony jest w ramach sum ubezpieczenia określonych na polisie dla mienia ruchomego.
- 3.** Górną granicę odpowiedzialności COMPENSY dla kosztów naprawy zniszczonych lub uszkodzonych stałych elementów lokalu określonych w § 10 ust. 4, stanowi równowartość 10% łącznej sumy ubezpieczenia określonej dla mienia ruchomego i środków obrotowych, nie więcej niż 10.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Powyższy limit wyznaczony jest w ramach sum ubezpieczenia określonych na polisie dla mienia ruchomego i środków obrotowych.
- 4.** Górną granicę odpowiedzialności COMPENSY dla szkód powstałych w wyniku kradzieży z włamaniem dokonanej bez wejścia sprawcy do ubezpieczonego lokalu (np. kradzież z wystawy) określonej w § 10 ust. 5, stanowi równowartość 5% łącznej sumy ubezpieczenia mienia ruchomego, środków obrotowych i mienia osób trzecich. Powyższy limit wyznaczony jest w ramach sum ubezpieczenia określonych na polisie dla mienia ruchomego, środków obrotowych i mienia osób trzecich.

§ 13. USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

I. W zależności od wartości przyjętych do ubezpieczenia, wysokość odszkodowania określa się w następujący sposób:

1) dla maszyn, urządzeń i wyposażenia – według ceny zakupu, naprawy bądź kosztów wytworzenia rzeczy tego samego rodzaju, typu lub mocy, powiększonej o koszty transportu lub montażu, przy czym:

a) w przypadku ubezpieczenia według wartości odtworzeniowej (nowej) – dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień zużycia technicznego nie przekracza 50% – bez potrącania stopnia faktycznego zużycia technicznego; dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień zużycia technicznego przekracza 50% – według wartości rzeczywistej;

b) w przypadku ubezpieczenia według wartości księgowej brutto – dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień amortyzacji nie przekracza 50% – bez potrącania stopnia amortyzacji, przy czym całkowita wartość odszkodowania nie może przekroczyć wartości księgowej brutto przedmiotu ubezpieczenia na dzień wystąpienia zdarzenia; dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień amortyzacji przekracza 50% – według wartości rzeczywistej;

c) w przypadku ubezpieczenia według wartości rzeczywistej – po potrąceniu stopnia faktycznego zużycia technicznego;

2) dla środków obrotowych – według ceny ich zakupu lub kosztów wytworzenia, kosztów naprawy lub czyszczenia;

3) dla mienia osób trzecich:

a) w odniesieniu do mienia przyjętego w celu wykonania usługi – według kosztów naprawy uszkodzonego mienia lub wartości określonej w dowodzie przyjęcia bez uwzględnienia prowizji lub marży, jednak nie więcej niż do jego wartości rzeczywistej;

b) w odniesieniu do mienia przyjętego do sprzedaży komisowej – według wartości podanej w dowodzie przyjęcia, bez uwzględnienia prowizji komisowej, jednak nie więcej niż do jego wartości rzeczywistej;

4) dla niskocennych składników majątku – według ich wartości rzeczywistej;

5) dla złota, srebra, kamieni szlachetnych, pereł i bursztynu, a także platyny i pozostałych metali z grupy platynowców – według wartości rynkowej bez marży i prowizji, natomiast w wyrobach z tych metali, kamieni szlachetnych, pereł i bursztynu – według ceny ich zakupu, kosztów wytworzenia lub kosztów naprawy;

6) dla pozostałych wartości pieniężnych – według wartości nominalnej; dla zagranicznych znaków pieniężnych jest to równowartość w złotych według średniego kursu NBP z dnia powstania zdarzenia;

7) dla mienia pracowniczego – według wartości rzeczywistej, do wysokości nieprzekraczającej kwoty określonej dla jednego pracownika;

8) dla nakładów inwestycyjnych – według kosztów naprawy przy uwzględnieniu dotychczasowych wymiarów, technologii i konstrukcji:

a) w przypadku ubezpieczenia według wartości odtworzeniowej (nowej) – dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień zużycia technicznego nie przekracza 50% – bez potrącania stopnia faktycznego zużycia technicznego; dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień zużycia technicznego przekracza 50% – według wartości rzeczywistej;

b) w przypadku ubezpieczenia według wartości księgowej brutto – dla przedmiotu ubezpieczenia,

którego stopień amortyzacji nie przekracza 50% – bez potrącania stopnia amortyzacji, przy czym całkowita wartość odszkodowania nie może przekroczyć wartości księgowej brutto przedmiotu ubezpieczenia na dzień wystąpienia zdarzenia; dla przedmiotu ubezpieczenia, którego stopień amortyzacji przekracza 50% – według wartości rzeczywistej;

c) w przypadku ubezpieczenia według wartości rzeczywistej – po potrąceniu stopnia faktycznego zużycia technicznego;

9) dla kosztów określonych w § 3 ust. 6 i 7 – na podstawie oryginalnych rachunków, dowodów wpłaty lub innych dokumentów potwierdzających zasadność poniesionych kosztów.

2. Ceny, na podstawie których ustalana jest wysokość odszkodowania ustalane są w wysokości na dzień powstania zdarzenia.

3. Jeżeli określona w Umowie, wg systemu sum stałych, suma ubezpieczenia dla danego przedmiotu ubezpieczenia jest niższa od jego wartości w dniu powstania zdarzenia (niedoubezpieczenie):

1) w przypadku szkody częściowej - wysokość odszkodowania, ustalona zgodnie z ust. 1 i § 56 zostanie ustalona poprzez zmniejszenie odszkodowania w takiej proporcji, w jakiej suma ubezpieczenia tego przedmiotu pozostaje do jego wartości w dniu powstania zdarzenia (zasada proporcji);

2) w przypadku szkody całkowitej – odszkodowanie wypłaca się do wysokości sumy ubezpieczenia uszkodzonego mienia lub określonych w umowie limitów odpowiedzialności dla tego mienia.

4. Zasady proporcji, o której mowa w ust. 3, nie stosuje się:

1) jeżeli wartość ubezpieczonego mienia nie przekracza 120% zadeklarowanej sumy ubezpieczenia;

2) jeżeli wartość szkody nie przekracza 10% sumy ubezpieczenia, jednakże nie więcej niż 10.000 zł;

3) w stosunku Ubezpieczającego/Ubezpiezonego będącego konsumentem w rozumieniu art. 221 Kodeksu cywilnego oraz w stosunku do Ubezpieczającego będącego osobą fizyczną zawierającą Umowę związaną bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

5. Należne odszkodowanie wyliczane jest w kwocie uwzględniającej sumę ubezpieczenia i limit odpowiedzialności dla danego przedmiotu ubezpieczenia oraz, o ile nie umówiono się inaczej, potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 300 zł.

6. Postanowienie ust. 5 nie dotyczy ubezpieczenia mienia pracowniczego, dla którego wysokość franszyzy redukcyjnej wynosi 100 zł.

UBEZPIECZENIE SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO

UBEZPIECZENIE SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO OD SZKÓD RZECZOWYCH

§ 14. PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA I MIEJSCE UBEZPIECZENIA

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest stanowiący własność lub znajdujący się w posiadaniu Ubezpiezonego sprzęt elektroniczny wykorzystywany do prowadzenia działalności gospodarczej wskazanej w Umowie (na polisie), jednakże nie starszy w dacie zawierania Umowy niż 10 lat licząc od daty jego wytworzenia. Objęcie Umową danego sprzętu elektronicznego wymaga wskazania go w wykazie załączonym do Umowy.

2. Ubezpieczeniem może być objęty wyłącznie sprzęt elektroniczny, w odniesieniu do którego przeprowadzono próbę eksploatacyjną z wynikiem pozytywnym oraz który zainstalowano na stanowisku pracy u Ubezpiezonego.

3. Wykaz sprzętu elektronicznego, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać następujące informacje:

- 1) rodzaj sprzętu z podaniem numeru identyfikacyjnego (numer fabryczny lub ewidencyjny);
- 2) sumę ubezpieczenia dla danego sprzętu;
- 3) rok produkcji danego sprzętu.

4. COMPENSA może odstąpić od wymogu załączania wykazu, o którym mowa w ust. 1 i 3, jeżeli ubezpieczony jest - według wartości księgowej brutto - cały sprzęt elektroniczny nie starszy niż 10 lat licząc od daty jego wytworzenia do daty zawarcia Umowy będący środkiem trwałym Ubezpieczonego, o ile łączna wartość tego sprzętu nie przekracza kwoty 130.000 zł.

5. Sprzęt elektroniczny stacjonarny objęty jest ochroną ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w miejscu ubezpieczenia określonym w Umowie, także w czasie jego przemieszczania lub transportowania w obrębie tego miejsca ubezpieczenia.

6. Z zastrzeżeniem ust. 7, sprzęt elektroniczny przenośny objęty jest ochroną ubezpieczeniową w miejscu ubezpieczenia określonym w Umowie oraz w każdym innym miejscu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w którym sprzęt ten się znajduje, pod warunkiem używania go przez Ubezpieczonego (w tym przez jego pracowników) do wykonywania czynności służbowych.

7. COMPENSA ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe wskutek kradzieży z włamaniem z pojazdu, jednakże Ubezpieczony zobowiązany jest zapewnić, aby:

- 1) pojazd ten posiadał twarde dach (jednolita sztywna konstrukcja);
- 2) pojazd był prawidłowo zamknięty na klucz lub inne urządzenie służące do jego zamykania;
- 3) sprzęt pozostawiony w pojeździe został zamknięty w bagażniku lub w innym schowku, stanowiącym seryjne wyposażenie pojazdu;
- 4) wewnątrz bagażnika, w który umieszczono sprzęt elektroniczny, nie jest widoczne z zewnątrz;
- 5) w godzinach nocnych tzn. w godz. 22.00-6.00 pojazd był zaparkowany na parkingu strzeżonym lub w garażu zamkniętym na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę wielozastawkową i wyposażony był w sprawne i atestowane urządzenie antywłamaniowe (np. wywołujące alarm).

W razie niedopełnienia przez Ubezpieczonego ww. obowiązków zabezpieczenia mienia, jeżeli stanowi to przejaw rażącego niedbalstwa a szkoda była następstwem lub uległa zwiększeniu w następstwie niedopełnienia danego obowiązku, COMPENSA może odmówić wypłaty odszkodowania lub odpowiednio ograniczyć wysokość odszkodowania w zakresie, w jakim szkoda była następstwem braku wypełnienia ww. obowiązków. Odszkodowanie jest jednak wypłacane jeśli w danych okolicznościach przemawiają za tym względy słuszności.

§ 15. ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Z zastrzeżeniem ust. 3, ochrona ubezpieczeniowa obejmuje zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia bezpośrednio wskutek wszystkich ryzyk określonych w ust. 2 oraz innych ryzyk, które nie zostały wyłączone z zakresu ochrony ubezpieczeniowej zgodnie z postanowieniami OWU lub dodatkowymi postanowieniami Umowy (w szczególności klauzulami dodatkowymi).

2. Z uwzględnieniem postanowień ust. 1 oraz ust. 3, ubezpieczeniem objęte są zdarzenia powstałe wskutek:

- 1) niewłaściwej obsługi ubezpieczonego sprzętu wynikającej z niedbalstwa (z wyłączeniem rażącego niedbalstwa);
- 2) wandalizmu;

- 3) kradzieży z włamaniem lub rabunku;
  - 4) pożaru, osmalenia, przypalenia, działania sadzy lub wysokiej temperatury;
  - 5) wybuchu, uderzenia pioruna lub upadku statku powietrznego;
  - 6) zalania opadami wody bądź innymi czynnikami atmosferycznymi (np. para, mgła, mróz, wilgoć), a także innymi rodzajami cieczy niż woda oraz korozją powstałą w wyniku działania ww. czynników;
  - 7) burzy, wiatru, przyptywów sztormowych, gradu, lawiny, osuwisk skalnych lub zapadania się bądź osuwania się ziemi;
  - 8) błędów projektowych, produkcyjnych lub konstrukcyjnych, a także ukrytych wad materiałowych;
  - 9) przepięcia piorunowego lub elektrycznego, przetężenia lub zjawiska indukcji.
3. Lampy (obrazowe, rentgenowskie lub laserowe, poza lampami katodowymi w komputerowych urządzeniach peryferyjnych, dla których zakres ubezpieczenia nie ulega zmianie), hermetyczne napędy dyskowe, pośrednie nośniki obrazu (bębny selenowe) objęte są ochroną ubezpieczeniową wyłącznie od szkód spowodowanych przez pożar, zalanie, wandalizm, kradzież z włamaniem lub rabunek.
4. Na wniosek Ubezpieczającego, za opłatą dodatkowej składki ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk można rozszerzyć o ryzyko powodzi.

§ 16. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI SZCZEGÓLNE

1. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje:

- 1) szkód w częściach i materiałach szybko zużywających się lub podlegających wielokrotnej bądź okresowej wymianie ze względu na swoje specyficzne przeznaczenie lub skład (w szczególności dotyczy to materiałów pomocniczych, wymiennych narzędzi, wymiennialnych nośników danych, taśm, pisaków, głowic drukarek, źródeł światła);
- 2) szkód w maszynach i urządzeniach latających (np. drony) lub pływających;
- 3) szkód w przedmiotach, za które w ramach obowiązującego prawa lub postanowień umownych odpowiada osoba trzecia działająca w charakterze serwisanta, przewoźnika lub spedytora;
- 4) szkód w sprzęcie, maszynach i urządzeniach, które na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub na podstawie innej umowy zostały oddane przez Ubezpieczonego w posiadanie zależne osobom trzecim,
- 5) w sprzęcie muzycznym lub oświetleniowym:
  - a) stanowiącym wyposażenie dyskotek, klubów, rewii, cyrków, przedsiębiorstw branży rozrywkowej,
  - b) wykorzystywanym w czasie imprez, w których przewidywana liczba uczestników przekracza 300 osób,
- 6) szkód w sprzęcie służącym do rejestracji obrazu lub dźwięku, który jest wykorzystywany do działalności zawodowej w zakresie realizacji obrazów, filmów lub dźwięków, którego wartość pojedynczego przedmiotu przekracza 10.000 zł (np. kamery, obiektywy, aparaty fotograficzne).
- 7) szkód w sprzęcie elektronicznym na stałe zainstalowanym w pojazdach samochodowych.

2. Ubezpieczenie, oprócz wyłączeń odpowiedzialności wymienionych w § 48, nie obejmuje również zdarzeń będących następstwem:

- 1) eksploataowania przedmiotu ubezpieczenia niezgodnie z jego przeznaczeniem wynikającym z instrukcji lub zaleceń producenta, jednakże wyłącznie w zakresie w jakim taka niewłaściwa eksploatacja spowodowała lub zwiększyła rozmiar szkody;

-
- 2) sprzeniewierzenia, zaginięcia bądź zgubienia przedmiotu ubezpieczenia lub kradzieży nie będącej kradzieżą z włamaniem w rozumieniu niniejszych OWU;
- 3) kradzieży z włamaniem w lokalach zabezpieczonych niezgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia określonych w Załączniku nr I do niniejszych OWU, jednakże wyłącznie w zakresie w jakim brak ww. zabezpieczeń spowodował lub zwiększył rozmiar szkody i w jakim było to wynikiem rażącego niedbalstwa;
- 4) kradzieży z włamaniem przenośnego sprzętu elektronicznego z pojazdu w razie niedopełnienia przez Ubezpieczonego obowiązków zabezpieczenia mienia określonych w § 14 ust 7, o ile szkoda była następstwem lub uległa zwiększeniu w następstwie niedopełnienia danego obowiązku, jednakże wyłącznie w zakresie, w jakim szkoda była następstwem braku wypełnienia ww. obowiązków w jakim było to wynikiem rażącego niedbalstwa;
- 5) nieusunięcia funkcjonalnych wad lub usterek (np. skutków działania złośliwego oprogramowania komputerowego), chyba że te wady lub usterek powstały w wyniku zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia;
- 6) naturalnego zużycia lub starzenia się części ubezpieczonego mienia, wynikającego z jego normalnego użytkowania lub eksploatacji; jeżeli jednak w wyniku takiego ryzyka nastąpią szkody w innych częściach bądź modułach urządzenia (nie polegające na zużyciu lub starzeniu się tych elementów), są one objęte ochroną ubezpieczeniową;
- 7) jakichkolwiek zobowiązań następczych, polegających na utracie zysku bądź płatnościach ponad odszkodowania za szkody rzeczowe przewidziane Umową;
- 8) trzęsienia ziemi, wybuchu (erupcji) wulkanu, trzęsienia dna morskiego, tsunami;
- 9) tajfunu, cyklonu lub tornada;
- 10) uszkodzeń lub wad istniejących w chwili zawarcia Umowy, o których Ubezpieczający lub Ubezpieczony wiedział lub przy zachowaniu należytej staranności powinien był wiedzieć;
- 11) uszkodzeń wpływających wyłącznie na estetykę w tym: zadrapania, porysowania, poplamienia;
- 12) zamierzonego (umyślnego) przeciążenia mienia;
- 13) niedziałania, nieprawidłowego działania lub zastosowania sprzętu, oprogramowania lub nośników informacji używanych w dowolnym elektronicznym urządzeniu, systemie (np. w komputerze, sterowniku mikroprocesorowym, układzie scalonym) lub sieci, a także niedostępności, utraty lub zniekształcenia informacji przechowywanej lub przetwarzanej przez sprzęt, oprogramowanie lub nośnik informacji, używane w dowolnym elektronicznym urządzeniu, systemie lub sieci;
- 14) uszkodzenia elementów elektronicznych będących częścią ubezpieczonego sprzętu elektronicznego w następstwie innych przyczyn niż przyczyny zewnętrzne, z zastrzeżeniem, że COMPENSA ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe w innych wymienialnych elementach powstałe w wyniku tego uszkodzenia;
- 15) powodzi, o ile zakres ubezpieczenia nie został rozszerzony o to ryzyko.
3. Ponadto zakres udzielonej ochrony ubezpieczeniowej nie obejmuje szkód powstałych podczas:
- 1) tymczasowego magazynowania lub okresowego wyłączenia z użytkowania ubezpieczonych przedmiotów;
- 2) testów, z wyjątkiem testów dokonywanych w związku z okresowymi badaniami eksploatacyjnymi (np. oględzinami, przeglądami);
- 3) doświadczeń lub eksperymentów przeprowadzonych w nadzwyczajnych dla danego sprzętu
-

warunkach (innych niż wskazane w instrukcji użytkowania).

4. Zakres ubezpieczenia nie obejmuje szkód powstałych w sprzęcie elektronicznym znajdującym się w budynkach, budowlach lub lokalach, które zostały zbudowane bez wymaganych zezwoleń lub nie spełniają warunków prawa budowlanego (w tym nie są gotowe do eksploatacji lub nie posiadają odbioru technicznego), jednakże wyłącznie jeżeli szkoda była następstwem nieprawidłowego stanu technicznego budynku lub braku spełnienia innych warunków prawa budowlanego.

5. Ponadto ubezpieczenie nie obejmuje kosztów:

- 1) ponoszonych przez Ubezpieczonego niezależnie od faktu zaistnienia ryzyka objętego ochroną ubezpieczeniową (np. związanych z konserwacją ubezpieczonego sprzętu);
- 2) modyfikacji lub ulepszeń dokonanych w ubezpieczonym przedmiocie w związku z jego naprawą po zaistniałej szkodzie;
- 3) związanych z przeprowadzeniem napraw prowizorycznych bądź tymczasowych przedmiotu ubezpieczenia.

§ 17. USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

1. Wysokość odszkodowania określa się w granicach sum ubezpieczenia określonych w Umowie dla każdego przedmiotu ubezpieczenia oddzielnie.

2. Wysokość odszkodowania określa się według cen z dnia powstania zdarzenia, zgodnie z poniższymi zasadami:

1) jeżeli sprzęt nadaje się do naprawy a koszt naprawy jest niższy od wartości sprzętu w chwili zdarzenia w stanie nieuszkodzonym (szkoda częściowa) – na podstawie udokumentowanych rachunkami faktycznie poniesionych kosztów naprawy niezbędnych do przywrócenia uszkodzonego sprzętu do stanu z chwili powstania szkody, bez potrąceń z tytułu zużycia technicznego uszkodzonych części, które zostały wymienione podczas naprawy sprzętu, według kosztów zakupu materiału i kosztów robocizny niezbędnej w celu naprawienia uszkodzonego przedmiotu, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i ponownego montażu, opłat celnych i innych tego typu należności, z wyłączeniem kosztów transportu ekspresowego i lotniczego;

2) w przypadku wymiany sprzętu, gdy naprawa sprzętu jest niemożliwa lub gdy koszty naprawy byłyby równe lub przekroczyłyby wartość sprzętu z chwili zdarzenia w stanie nieuszkodzonym (szkoda całkowita) – według kosztów zakupu identycznego, fabrycznie nowego przedmiotu lub przedmiotu analogicznego rodzaju i jakości, z uwzględnieniem kosztów transportu, demontażu i ponownego montażu, oraz opłat celnych i innych tego typu należności, z wyłączeniem kosztów transportu ekspresowego i lotniczego.

3. Jeżeli suma ubezpieczenia dla danego przedmiotu ubezpieczenia jest niższa od jego wartości ustalonej według przyjętej w Umowie wartości (odtworzeniowa/ księgowa brutto) w dniu powstania zdarzenia (niedoubezpieczenie):

1) w przypadku szkody częściowej – wysokość odszkodowania, ustalona zgodnie z ust. 1-2 i § 56 zostanie zmniejszona w takiej proporcji, w jakiej suma ubezpieczenia tego przedmiotu pozostaje do jego wartości w dniu powstania zdarzenia (zasada proporcji);

2) w przypadku szkody całkowitej – odszkodowanie wypłaca się do wysokości sumy ubezpieczenia uszkodzonego mienia lub określonych w Umowie limitów odpowiedzialności dla tego mienia.

4. Zasady proporcji, o której mowa w ust. 3, nie stosuje się w stosunku do Ubezpieczającego/ Ubezpieczonego będącego konsumentem w rozumieniu art. 221 Kodeksu cywilnego oraz

w stosunku do Ubezpieczającego będącego osobą fizyczną zawierającą Umowę związaną bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową.

5. Należne odszkodowanie wyliczane jest w kwocie uwzględniającej sumę ubezpieczenia danego sprzętu oraz, o ile nie umówiono się inaczej, potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 300 zł.

6. Postanowienie ust. 5 nie dotyczy:

1) szkód powstałych w sprzęcie medycznym, sprzęcie używanym w kosmetologii, sprzęcie weterynaryjnym, w których stosuje się franszyzę redukcyjną w wysokości 15% wartości szkody, jednak nie mniej niż 500 zł;

2) szkód powstałych w wyniku upadku sprzętu elektronicznego, w których wysokość franszyzy redukcyjnej wynosi 15% szkody, jednak nie mniej niż 500 zł;

3) szkód polegających na uszkodzeniu ekranu sprzętu elektronicznego, w których wysokość franszyzy redukcyjnej wynosi 15% szkody, jednak nie mniej niż 500 zł;

4) szkód w telefonach komórkowych, w których wysokość franszyzy redukcyjnej wynosi 15% szkody, jednak nie mniej niż 500 zł.

UBEZPIECZENIE ZEWNĘTRZNYCH NOŚNIKÓW DANYCH ORAZ DANYCH

§ 18. PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA I MIEJSCE UBEZPIECZENIA

1. Jeżeli Umowa obejmuje ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od szkód rzeczowych, na wniosek Ubezpieczającego ochrona ubezpieczeniowa może zostać rozszerzona o ubezpieczenie danych, a także ubezpieczenie zewnętrznych nośników danych, na których ubezpieczone dane są zapisane. Dla celów tego ubezpieczenia, dane objęte ubezpieczeniem stanowią rzeczy, których utrata, uszkodzenie lub zniszczenie uznawane jest za zdarzenie w rozumieniu OWU.

2. Dane oraz zewnętrzne nośniki danych są objęte ochroną ubezpieczeniową:

1) w miejscu ubezpieczenia określonym w Umowie, albo

2) w miejscu ich archiwizacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej poza miejscem ubezpieczenia, albo

3) podczas transportu pomiędzy miejscem ubezpieczenia a miejscem ich archiwizacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 19. ZAKRES UBEZPIECZENIA

W ramach ubezpieczenia zewnętrznych nośników danych oraz danych, ochroną ubezpieczeniową objęte są zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia bezpośrednio wskutek wszystkich ryzyk uniemożliwiających odczyt bądź zapisanie danych, o ile ich przyczyny nie zostały wyłączone w OWU oraz postanowieniach dodatkowych do Umowy (np. aneksach lub klauzulach).

§ 20. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI SZCZEGÓLNE

1. Ubezpieczenie nie obejmuje:

1) nośników danych, które w normalnym trybie pracy nie są przewidziane do wymiany przez użytkownika (np. dyski twarde, pamięci półprzewodnikowe – w tym przypadku ma zastosowanie, które objęte są ochroną ubezpieczeniową sprzętu elektronicznego od szkód rzeczowych;

2) nośników danych, na których zostały zapisane dane przy użyciu nielicencjonowanego lub nieautoryzowanego oprogramowania;

3) dane zapisane jedynie w pamięci jednostki centralnej komputera (rozumianego jako zasadnicza część zestawu komputerowego zawierająca najważniejsze elementy składowe komputera, zawarte we wspólnej obudowie, obejmująca zasilacz, płytę główną z procesorem, pamięcią operacyjną oraz porty do komunikacji z pozostałymi składnikami zestawu komputerowego; w skład jednostki centralnej mogą wchodzić również dalsze składniki jak dysk twardy, karta rozszerzeń, itd.);

2. Ubezpieczenie, oprócz wyłączeń odpowiedzialności wymienionych w § 16 ust. 2, 3 i 4 lub § 48, nie obejmuje również zdarzeń lub szkód będących następstwem:

- 1) wadliwego działania lub uszkodzenia napędów dyskowych, komunikacyjnych portów USB;
- 2) braku konserwacji zewnętrznych nośników danych lub ich niewłaściwego, niezgodnego z instrukcją obsługi;
- 3) złośliwego oprogramowania komputerowego;
- 4) utraty danych wskutek działania pola elektromagnetycznego lub nieumyślnego bądź przypadkowego ich usunięcie, w tym przez Ubezpieczonego przedsiębiorcę lub jego pracowników;
- 5) nieprzestrzegania przez Ubezpieczonego lub jego pracowników ustalonych procedur kopiowania danych, a w szczególności terminów tworzenia zapasowych kopii danych;
- 6) postępowania przez Ubezpieczonego lub jego pracowników z zewnętrznym nośnikiem danych niezgodnie z zaleceniami producenta zewnętrznych nośników danych lub wykorzystywania go niezgodnie z jego przeznaczeniem.

3. Ubezpieczenie nie obejmuje także kosztów:

- 1) zmian lub udoskonaleń dokonanych w zewnętrznych nośnikach danych lub danych po zajściu szkody;
- 2) zakupu nowych licencji związanych z utratą bądź niewłaściwym działaniem zabezpieczeń ubezpieczonych danych (tzw. kluczy sprzętowych).

§ 21. USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

1. Wysokość odszkodowania określa się w granicach sumy ubezpieczenia określonej w Umowie oddzielnie dla zewnętrznych nośników danych oraz dla danych podlegających ubezpieczeniu.

2. Wysokość odszkodowania określa się w oparciu o koszty:

- 1) wymiany zniszczonych, uszkodzonych lub utraconych zewnętrznych nośników danych na nowe tego samego rodzaju i jakości;
- 2) odtworzenia danych, tj. koszty związane z wprowadzeniem danych z rezerwowych nośników danych (zawierających kopie danych lub oryginalne oprogramowanie) bądź o ile inne sposoby odtworzenia danych nie są skuteczne koszty związane z manualnym wprowadzeniem danych do systemów komputerowych na podstawie dostępnej dokumentacji.

3. Jeżeli dane nie zostaną odtworzone w ciągu roku od dnia zdarzenia objętego ubezpieczeniem, COMPENSA określa odszkodowanie wyłącznie w oparciu o koszty wymiany zniszczonych, uszkodzonych lub utraconych zewnętrznych nośników danych.

4. O ile nie umówiono się inaczej, należne odszkodowanie wyliczane jest w kwocie uwzględniającej sumę ubezpieczenia oraz potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 5% wartości szkody, jednak nie mniej niż 300 zł.

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

§ 22. PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest ustawowa odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego za szkody osobowe lub rzeczowe wyrządzone osobom trzecim:

1) w wariancie podstawowym – w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej wskazanej w Umowie (na polisie) oraz posiadaniem mienia wykorzystywanego w tej działalności, jednakże wyłącznie w zakresie określonym w Umowie (przy uwzględnieniu ograniczeń i wyłączeń odpowiedzialności wynikających z jej treści oraz treści niniejszych OWU) oraz z wyłączeniem szkód powstałych w związku z wprowadzeniem produktu do obrotu;

2) w wariancie rozszerzonym – w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej wskazanej w Umowie (na polisie), posiadaniem mienia wykorzystywanego w tej działalności, w tym również w zakresie ustawowej odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego z tytułu szkód powstałych w związku z wprowadzeniem produktu do obrotu (odpowiedzialność cywilna za produkt), jednakże wyłącznie w zakresie określonym w Umowie (przy uwzględnieniu ograniczeń i wyłączeń odpowiedzialności wynikających z jej treści oraz z treści niniejszych OWU).

2. Ochroną ubezpieczeniową, w zakresie określonym w ust. 1, objęta jest w szczególności ustawowa odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego przedsiębiorcy za szkody:

1) w należących do osób trzecich środkach transportu lub kontenerach podczas prowadzenia prac ładunkowych, przeładunkowych lub wyładunkowych (z wyłączeniem szkód w mieniu osób trzecich w rozumieniu niniejszych OWU lub mieniu niestanowiącym własności Ubezpieczonego lecz znajdującym się w jego posiadaniu na podstawie innego tytułu prawnego);

2) będące następstwem zdarzeń powstałych po przekazaniu wykonanej pracy lub usługi odbiorcy, jeśli powstały w wyniku jej wadliwego wykonania;

3) powstałe w wyniku zalania, wylania cieczy z systemów wodnych lub technologicznych, a także wskutek cofnięcia się cieczy w systemach kanalizacyjnych;

4) będące następstwem działania promieniowania laserowego jak również poparzenia przez substancję chemiczną, bądź szkód powstałych w następstwie zabiegów naświetlania z zastrzeżeniem § 25 ust. 7.

3. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje odpowiedzialność cywilną o charakterze pozaumownym (OC deliktowa) jak i wynikającą z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania (OC kontraktowa).

4. Ochrona ubezpieczeniowa może zostać zmieniona poprzez włączenie do Umowy klauzul dodatkowych określonych w Załączniku nr 3 do niniejszych OWU.

5. COMPENSA obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego przedsiębiorcy za szkody będące następstwem zdarzeń zaistniałych w okresie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem wyłączeń i ograniczeń odpowiedzialności wynikających z OWU lub postanowień dodatkowych Umowy.

6. Umowa obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego przedsiębiorcy za szkodę seryjną w sytuacji, gdy pierwsze zdarzenie z serii wystąpi w okresie ubezpieczenia objętym Umową, nawet jeżeli kolejne zdarzenia z serii miało miejsce również po zakończeniu okresu ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 7. Wszystkie zdarzenia z serii traktuje się jako jedno zdarzenie.

7. W przypadku, o w którym mowa w ust. 6, jeżeli kolejne zdarzenia z serii nastąpiły na skutek działania umyślnego lub rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego przedsiębiorcy lub naruszenia umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa przez Ubezpieczonego obowiązków, o których mowa w § 55 ust. 2 pkt 1), zdarzenia te nie są uznawane za element szkody seryjnej, a COMPENSA jest wolna od odpowiedzialności za skutki tych zdarzeń, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.

8. Zakresem ubezpieczenia objęte są również szkody wyrządzone na skutek rażącego niedbalstwa, z wyłączeniem przypadków wyraźnie wskazanych w niniejszych OWU.

9. COMPENSA ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania Ubezpieczonego przedsiębiorcy, z którego szkoda wynikła, przy czym naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzone.

10. Świadczenie COMPENSY polega na zapłacie określonego odszkodowania lub świadczenia z tytułu szkody lub krzywdy, za którą odpowiedzialność cywilna ponosi Ubezpieczony, jednakże wyłącznie w zakresie objętym Umową. Umową nie są objęte roszczenia o wykonanie lub należyte wykonanie zobowiązania (restytucja naturalna). Umową nie są objęte roszczenia o zwrot kosztów poniesionych w związku z wykonaniem zastępczym zobowiązania.

11. Zakres ubezpieczenia, na podstawie włączenia do Umowy klauzuli nr 8 określonej w Załączniku nr 3, może zostać ograniczony do odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego przedsiębiorcy za szkody osobowe lub rzeczowe wyrządzone osobom trzecim:

1) w przypadku Ubezpieczonych, którzy nie prowadzą działalności gospodarczej – do OC wyłącznie w związku z posiadaniem mienia wskazanego w Umowie, lub

2) w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej – do OC z tytułu prowadzeniem działalności biurowej lub administracyjnej oraz posiadaniem mienia wykorzystywanego do prowadzenia działalności biurowej lub administracyjnej.

12. Ubezpieczeniem w ramach Umowy zawartej na podstawie niniejszych OWU nie może być objęta odpowiedzialność cywilna z tytułu wykonywania czynności zawodowych, których wykonywanie wymaga posiadania odpowiednich uprawnień zawodowych i wpisania do rejestru prowadzonego przez organy władzy państwowej lub samorządowej, w szczególności: lekarzy, architektów, projektantów, osób pełniących samodzielne funkcje w budownictwie, radców prawnych, adwokatów, notariuszy, biegłych rewidentów, syndyków zarządców nieruchomości, pośredników w obrocie nieruchomościami, rzeczoznawców majątkowych, komorników, brokerów i agentów ubezpieczeniowych.

§ 23. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI SZCZEGÓLNE

1. Zakres ochrony ubezpieczeniowej – poza wyłączeniami, o których mowa w § 48 – nie obejmuje i COMPENSA nie ponosi odpowiedzialności za zdarzenia i szkody:

1) za które Ubezpieczony jest odpowiedzialny na podstawie rozszerzenia zakresu własnej odpowiedzialności ponad zakres wynikający z przepisów prawa, w szczególności na podstawie umownego rozszerzenia odpowiedzialności cywilnej;

2) wyrządzone osobom bliskim Ubezpieczonego przedsiębiorcy – z zastrzeżeniem ust. 2 pkt 3 w zakresie dotyczącym osób bliskich będących pracownikami;

3) objęte systemem ubezpieczeń obowiązkowych z zastrzeżeniem szkód objętych obowiązkowym

ubezpieczeniem OC podmiotów realizujących czynności z zakresu zaopatrzenia w środki pomocnicze i wyroby medyczne będące przedmiotami ortopedycznymi, posiadających umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, które zostają objęte ochroną pod warunkiem rozszerzenia ubezpieczenia o klauzulę nr 9;

4) powstałe w związku z wykonywaniem czynności zawodowych bez uprawnień, jeżeli przepisy prawa wymagają posiadania tych uprawnień a szkoda była następstwem ich braku;

5) powstałe w związku z prowadzeniem działalności związanej z wypożyczaniem i dzierżawą sprzętu rekreacyjnego i sportowego (np. łodzi wycieczkowych, kajaków, żaglówek, rowerów, segwayów, quadów, nart);

6) powstałe w związku z prowadzeniem szkoły nauki jazdy konnej;

7) wyrządzone w następstwie udzielania świadczeń zdrowotnych, w tym wykonywania zabiegów medycznych, udzielania porad medycznych, za wyjątkiem udzielenia pierwszej pomocy medycznej;

8) w przedmiocie przewozu, spedycji lub prac ładunkowych, w czasie przeprowadzek;

9) wynikające z działania promieni jonizujących, maserowych, promieniowania wysokoenergetycznego, skażenia radioaktywnego, lub wynikające z bezpośredniego lub pośredniego oddziaływania pola magnetycznego lub elektromagnetycznego z zastrzeżeniem § 22 ust. 2 pkt 4);

10) wyrządzone przez złośliwe oprogramowanie komputerowe lub programy zakłócające prace jakiegokolwiek programu, komputera, sieci, telefonu, niezależnie od przyczyn ich pojawienia się;

11) powstałe w wyniku uszkodzenia, zniszczenia, utraty danych, naruszenia porządku danych lub systemu zarządzania danymi, bądź też uszkodzenia, zniszczenia oprogramowania;

12) będące następstwem niemożności odczytania lub nieprawidłowego odczytania daty, wynikającego z faktu, że w komputerach, systemach komputerowych, oprogramowaniu komputerowym, procesorach komputerowych, sprzęcie elektronicznym pola przechowujące liczbę roku są odtwarzane z niewystarczającą liczbą znaków, co prowadzi do braku możliwości znalezienia, zapamiętania, zapisywania lub przetwarzania jakichkolwiek danych będących następstwem przetwarzania daty; niniejsze wyłączenie dotyczy również produktów lub usług, które mają na celu rozpoznawanie, usuwanie lub sprawdzanie potencjalnych lub aktualnych zagrożeń mogących wystąpić w związku z opisanymi w tym punkcie problemami;

13) w wartościach pieniężnych, wszelkiego rodzaju dokumentach, dziełach sztuki, zbiorach archiwalnych lub kolekcjonerskich;

14) wynikiłe z powolnego działania: zagrzybienia, hałasu, wibracji, temperatury, wody, oparów lub wilgoci, pleśni, dymu, sadzy, kurzu, gazów, pyłów, bakterii, wirusów, z zastrzeżeniem Klauzuli nr 6 do OWU - przeniesienia chorób zakaźnych i zakażeń. Za powolne działanie uznaje się takie działanie wymienionych czynników, które wpływa na otoczenie w sposób ciągły, prowadząc do szkody, której powstanie nie jest nagłe i niespodziewane;

15) wynikiłe z zapadnięcia się, wypłukania lub osiadania terenu (również budowli wzniesionej na nim), obsunięcia się ziemi, osłabienia podpór;

16) spowodowane przez wirus BSE oraz powstałe w wyniku uszkodzenia kodu genetycznego;

17) powstałe w związku z zastosowaniem azbestu lub innego materiału zawierającego azbest;

18) wynikające z produkcji, przetwarzania, przechowywania, transportu, sprzedaży lub używania materiałów wybuchowych, sztucznych ogni, petard, broni lub amunicji;

19) wyrządzone przez formaldehyd, dioksyyny;

20) wynikające z obowiązku zapłacenia: kar umownych, grzywnien sądowych, administracyjnych

lub odszkodowań o charakterze karnym, innych kar lub środków karnych o charakterze pieniężnym, np. nawiązki;

21) będące następstwem naruszenia praw autorskich, prawa do patentów, znaków towarowych, oznaczeń lub nazw fabrycznych;

22) w produkcie wprowadzonym do obrotu, w dziele lub wykonanej usłudze (tj. polegające na poniesieniu kosztów/ceny wykonania samej usługi lub ponownego wykonania usługi) lub w częściach używanych przy wykonywaniu usługi w przypadku, gdy były one dostarczone przez Ubezpieczonego. Ubezpieczenie nie obejmuje również roszczeń związanych z kosztami powstałymi w wyniku poszukiwania lub usunięcia usterek lub wad określonych powyżej, jak również roszczeń związanych ze spadkiem obrotu lub stratami wynikającymi z ww. usterek lub wad;

23) które Ubezpieczony zobowiązany jest naprawić w ramach umowy gwarancji jakości lub na podstawie przepisów o odpowiedzialności z tytułu niezgodności rzeczy sprzedanej z umową (tzw. rękojmią za wady);

24) wynikające z konieczności wycofania wadliwego produktu z rynku;

25) wyrządzone przez produkt zawierający ludzką krew, osocze, substancje krwiopochodne pochodzenia ludzkiego, produkt zmodyfikowany genetycznie, produkt zawierający silikon wykorzystywany do celów medycznych;

26) spowodowane przez rzecz przeznaczoną do zamontowania w statkach powietrznych, pływających, kosmicznych lub w kopalniach głębinowych;

27) związane z posiadaniem, produkcją, konserwacją oraz obsługą statków powietrznych (w tym wszelkiego rodzaju dronów), pływających, kosmicznych lub kopalni jak również szkody związane z posiadaniem, produkcją, konserwacją oraz obsługą tych jednostek;

28) spowodowane przez nieprzetworzone produkty rolne oraz pochodzące z myślistwa;

29) spowodowane przez produkt niespełniający norm, nieposiadający ważnego atestu, certyfikatu, aprobaty technicznej lub innego zezwolenia, wymaganych przez prawo obowiązujące w kraju, w którym wprowadzono go do obrotu;

30) w środowisku,

31) spowodowane składowaniem odpadów;

32) spowodowane oddziaływaniem wyrobów tytoniowych;

33) w przypadku ubezpieczenia w wariancie podstawowym – powstałe w związku z wprowadzeniem produktu do obrotu;

34) mające postać czystych strat finansowych;

35) powstałe poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz będące następstwem zdarzeń powstałych poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, chyba że szkoda za którą odpowiedzialność ponosi Ubezpieczony została wyrządzona:

a) przez pracowników Ubezpieczonego przedsiębiorcy podczas i w związku z podróżą służbową odbywaną w celu wykonywania pracy umysłowej;

b) w przypadku ubezpieczenia w wariancie podstawowym – osobom trzecim przez usługi nabyte przez nich na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

c) w przypadku ubezpieczenia w wariancie rozszerzonym – osobom trzecim przez produkty lub usługi nabyte przez nich na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

36) szkody wyrządzone podwykonawcy przez Ubezpieczonego przedsiębiorcę oraz szkody wzajemne Ubezpieczonych w ramach jednej Umowy;

-
- 37)** w rzeczach ruchomych osób trzecich oddanych Ubezpieczonemu do przechowania (w tym magazynowania) lub przewozu;
- 38)** poniesione przez producenta produktu finalnego wskutek wadliwości produktów dostarczonych przez Ubezpieczonego;
- 39)** poniesione przez użytkownika maszyn lub urządzeń wyprodukowanych, naprawionych, dostarczonych lub konserwowanych przez Ubezpieczonego lub powstałe wskutek wadliwości produktów wytworzonych lub poddanych obróbce z użyciem tych maszyn lub urządzeń;
- 40)** wynikające z uwolnienia się jakichkolwiek substancji niebezpiecznych;
- 41)** wynikające z prowadzenia prac wyburzeniowych lub rozbiórkowych, używania młotów pneumatycznych, hydraulicznych, kafarów lub innych maszyn lub urządzeń powodujące drgania i wibracje;
- 42)** wyrządzone w wyniku uszkodzenia podziemnych urządzeń lub instalacji;
- 43)** powstałe w związku z organizowaniem imprez masowych, w tym również imprez masowych nieodpłatnych;
- 44)** w rzeczach gości hoteli, moteli, pensjonatów, agroturystyki w związku z prowadzeniem działalności hotelarskiej lub agroturystycznej;
- 45)** wyrządzone w związku z prowadzeniem parkingów;
- 46)** wyrządzone w związku z niedostarczeniem energii lub dostarczeniem energii o niewłaściwych parametrach;
- 47)** za które odpowiedzialność ponosi gmina jako właściciel drogi publicznej lub zarządca drogi publicznej;
- 48)** powstałe w związku z prowadzeniem działalności nieobjętej Umową (nie wskazanej na polisie);
- 49)** wyrządzone przez pracowników agencji pośrednictwa pracy lub podmiotów zajmujących się tożsamą działalnością;
- 50)** w nieruchomościach najmowanych przez Ubezpieczonego, które zostały oddane przez Ubezpieczonego osobom trzecim w posiadanie zależne na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia leasingu oraz innych podobnych umów.
- 2.** Z zastrzeżeniem ust. 3, o ile zakres ubezpieczenia nie został za porozumieniem stron Umowy rozszerzony o klauzule dodatkowe określone w Załączniku nr 3 do niniejszych OWU, COMPENSA nie odpowiada za szkody:
- 1)** w nieruchomościach użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia leasingu lub innych umów o podobnym charakterze (możliwość rozszerzenia ochrony zgodnie z klauzulą 1);
- 2)** w rzeczach ruchomych użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub innych umów o podobnym charakterze (możliwość rozszerzenia ochrony zgodnie z klauzulą 2);
- 3)** wyrządzone pracownikom Ubezpieczonego (możliwość rozszerzenia ochrony zgodnie z klauzulą 3);
- 4)** w rzeczach stanowiących przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu lub innych czynności wykonywanych w ramach usług prowadzonych przez Ubezpieczonego (możliwość rozszerzenia ochrony klauzulą 4);
- 5)** wyrządzone przez maszyny budowlane, rolnicze lub pojazdy wolnobieżne w rozumieniu ustawy
-

prawo o ruchu drogowym, w związku z wykonywaniem prac lub usług kontraktowych (możliwość rozszerzenia ochrony zgodnie z klauzulą 5);

6) spowodowane przeniesieniem chorób zakaźnych lub zakażeń (możliwość rozszerzenia ochrony zgodnie z klauzulą 6);

7) wyrządzone przez podwykonawcę Ubezpieczonego przedsiębiorcy, za które to szkody odpowiedzialność cywilną z mocy prawa ponosi Ubezpieczony - odpowiedzialność za cudze czyny (możliwość rozszerzenia ochrony zgodnie z klauzulą 7);

8) powstałe w związku z prowadzeniem działalności zawodowej aptekarza lub farmaceuty oraz za szkody objęte obowiązkowym ubezpieczeniem OC podmiotów realizujących czynności z zakresu zaopatrzenia w środki pomocnicze i wyroby medyczne, będące przedmiotami ortopedycznymi posiadających umowy z Narodowym Funduszem Zdrowia o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (możliwość rozszerzenia ochrony zgodnie z klauzulą 9).

3. Jeżeli zakres ubezpieczenia został za porozumieniem stron Umowy rozszerzony o klauzule dodatkowe określone w Załączniku nr 3 do niniejszych OWU, ochrona ubezpieczeniowa obejmuje zdarzenia lub szkody włączone do ubezpieczenia wyłącznie w zakresie wyraźnie wskazanym przez treść włączonej klauzuli.

§ 24. ŚWIADCZENIA

1. W przypadku, gdy zdarzenie objęte odpowiedzialnością oraz szkody będące jego następstwem powstały na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, COMPENSA pokrywa także:

1) niezbędne koszty obrony sądowej Ubezpieczonego w postępowaniu cywilnym w związku ze zgłoszonymi roszczeniami odszkodowawczymi w sporze prowadzonym za zgodą COMPENSY. Ubezpieczeniem objęte są następujące koszty obrony sądowej:

a) reprezentacji Ubezpieczającego w postępowaniu cywilnym – czyli honorarium jednego adwokata lub radcy prawnego z tytułu zastępstwa procesowego lub obrony w wysokości minimalnego wynagrodzenia za czynności odpowiednio adwokata lub radcy prawnego, ustalonego zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa Polskiego regulującymi jego wysokość; w braku takich przepisów stosuje się odpowiednie przepisy prawa Polskiego stanowiące podstawę do ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez odpowiednio adwokata lub radcę prawnego ustanowionego z urzędu;

b) koszty sądowe w sprawach cywilnych (zgodnie z ustawą o kosztach sądowych w sprawach cywilnych);

c) koszty procesu zasądzone od Ubezpieczonego na rzecz strony przeciwnej;

2) koszty wynagrodzenia ekspertów powołanych za zgodą COMPENSY w celu ustalenia okoliczności, przyczyn i rozmiaru szkody.

2. Koszty, o których mowa w ust. 1, pokrywane są w granicach sumy gwarancyjnej; w przypadku wyczerpania sumy gwarancyjnej koszty te pokrywane są w ramach dodatkowego limitu, nie więcej jednak niż do wysokości 5% sumy gwarancyjnej.

3. Zasady określone w ust. 1-2 stosuje się odpowiednio do indywidualnych limitów sumy gwarancyjnej, o których mowa w § 25 ust. 3.

---

§ 25. SUMA GWARANCYJNA I LIMITY ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Suma gwarancyjna stanowi górną granicę odpowiedzialności COMPENSY za jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem § 24 ust.2 oraz z zastrzeżeniem limitów (podlimitów) odpowiedzialności wyznaczonych w ramach sumy gwarancyjnej dla niektórych rodzajów zdarzeń, szkód lub kosztów.

2. Suma gwarancyjna określana jest przez Ubezpieczającego.

3. W granicach sumy gwarancyjnej, w odniesieniu do określonych ryzyk, rodzajów szkód bądź z tytułu jednego zdarzenia mogą zostać w Umowie określone indywidualne limity (podlimity) sumy gwarancyjnej.

4. Suma gwarancyjna ulega każdorazowemu zmniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania lub innego świadczenia, aż do jej całkowitego wyczerpania.

5. Wypłaty odszkodowań lub innych świadczeń w ramach poszczególnych limitów (podlimitów) sumy gwarancyjnej powodują redukcję tych limitów i sumy gwarancyjnej.

6. Wypłaty odszkodowań lub innych świadczeń z tytułu szkód, dla których nie wyznaczono limitów:

1) nie powodują określonych w Umowie redukcji limitów w przypadku, gdy suma gwarancyjna pozostała po wypłacie odszkodowania jest wyższa od wysokości najwyższego z limitów (podlimitów);

2) redukują określone w Umowie limity w przypadku, gdy suma gwarancyjna pozostała po wypłacie odszkodowania jest niższa od wysokości poszczególnych limitów (podlimitów); w takim przypadku wysokość poszczególnych limitów (podlimitów) jest ograniczona do wysokości sumy gwarancyjnej.

7. Limit odpowiedzialności za szkody będące następstwem działania promieniowania laserowego, poparzenia przez substancję chemiczną, zabiegów naświetlania w przypadku ubezpieczenia w zakresie podstawowym lub rozszerzonym wynosi 10.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

8. Na wniosek Ubezpieczającego i po opłaceniu dodatkowej składki COMPENSA może, w danym okresie ubezpieczenia, zwiększyć lub uzupełnić sumę gwarancyjną lub poszczególne limity (podlimity).

§ 26. USTALENIE WYSOKOŚCI I WYPŁATA ODSZKODOWANIA

1. COMPENSA wypłaci odszkodowanie lub inne świadczenie w kwocie odpowiadającej wysokości szkody lub krzywdy, w zakresie określonym w Umowie, nie więcej jednak niż do wysokości sumy gwarancyjnej określonej w Umowie oraz do granic limitów (podlimitów) tamże wskazanych.

2. O ile nie umówiono się inaczej, należne odszkodowanie wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 300 zł.

3. Postanowienie ust. 2 nie dotyczy:

a) szkód powstałych w pojazdach mechanicznych, w których stosuje się franszyzę redukcyjną w wysokości 10% wartości szkody, jednak nie mniej niż 500 zł,

b) klauzul rozszerzających ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej, w których stosuje się wyłącznie franszyzy określone w treści danej klauzuli.

4. Zaspokojenie lub uznanie przez Ubezpieczonego roszczenia poszkodowanego nie wywołuje skutków prawnych względem COMPENSY, jeżeli COMPENSA nie wyraziła na to uprzedniej zgody

---

UBEZPIECZENIE MIENIA W TRANSPORCIE KRAJOWYM (CARGO)

§ 27. PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

1. Przedmiotem ubezpieczenia może być mienie stanowiące własność lub znajdujące się w posiadaniu Ubezpieczonego na podstawie innego tytułu prawnego, przewożone transportem drogowym wykonywanym na terenie Rzeczypospolitej Polskiej na ryzyko Ubezpieczonego transportem własnym lub transportem zawodowym.

2. Mienie, o którym mowa w ust. 1, objęte jest ubezpieczeniem:

- a) od chwili rozpoczęcia załadunku do chwili zakończenia rozładunku w miejscu przeznaczenia, z zastrzeżeniem, że rozpoczęcie załadunku/rozładunku ma miejsce w czasie nie dłuższym niż 12 godzin przed rozpoczęciem/po zakończeniu przewozu;
- b) w czasie niezbędnego przeładunku oraz w czasie niezbędnego przejściowego składowania (do 7 dni) na trasie transportu, w czasie przewozu.

3. Warunkiem ubezpieczenia mienia w transporcie jest zawarcie Umowy w zakresie ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych.

§ 28. ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje zdarzenia powstałe podczas transportu mienia wykonywanego w okresie ubezpieczenia, jednakże wyłącznie jeżeli do zdarzenia doszło bezpośrednio wskutek następujących ryzyk:

- 1) wypadku środka transportu;
- 2) rabunku;
- 3) pożaru;
- 4) uderzenia pioruna;
- 5) wybuchu;
- 6) upadku statku powietrznego;
- 7) wiatru;
- 8) powodzi;
- 9) gradu;
- 10) osunięcia się ziemi;
- 11) zapadania się ziemi;
- 12) lawiny;
- 13) trzęsienia ziemi;
- 14) upadku na środek transportu przedmiotu innego niż transportowany.

2. Na wniosek Ubezpieczającego do zakresu ubezpieczenia, zgodnie z Załącznikiem nr 2 do niniejszych OWU, może zostać włączona klauzula kradzieżowa.

§ 29. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI SZCZEGÓLNE

1. Ubezpieczenie, oprócz wyłączeń odpowiedzialności wymienionych w § 48, nie obejmuje szkód powstałych wskutek:

- 1) braku miary lub wagi, wady ukrytej lub naturalnych właściwości mienia w granicach obowiązujących norm ubytku naturalnego;
- 2) niewłaściwego załadunku, wyładunku, opakowania lub zamocowania mienia;

-
- 3) wandalizmu;
- 4) wydania mienia osobie nieuprawnionej;
- 5) dokonania załadunku, przeładunku, rozładunku:
- a) przez osoby zatrudnione przez Ubezpieczonego przedsiębiorcę do tych czynności, jeżeli nie posiadały one odpowiednich uprawnień a powstanie szkody było następstwem braku umiejętności po stronie ww. osób;
- b) za pomocą urządzeń niesprawnych lub nieposiadających aktualnego badania technicznego, jeśli Ubezpieczony przedsiębiorca był odpowiedzialny za zapewnienie sprawności oraz uzyskanie badań technicznych a powstanie szkody było następstwem niesprawności ww. urządzeń;
- 6) użycia pojazdu nie przystosowanego do przewozu danego rodzaju mienia lub niesprawnego technicznie;
- 7) opóźnień w przewozie;
- 8) kradzieży z włamaniem, o ile do Umowy nie włączona została klauzula kradzieżowa.
2. COMPENSA nie odpowiada ponadto za zdarzenia powstałe podczas transportu dokonywanego wyłącznie w obrębie miejsca ubezpieczenia.
3. Ubezpieczenie nie obejmuje szkód powstałych w:
- 1) wartościach pieniężnych;
- 2) dziełach sztuki, antykach, zbiorach kolekcjonerskich, filatelistycznych, numizmatycznych, muzealnych;
- 3) dokumentach, aktach, rękopisach, księgach, rysunkach, planach, pieczętkach, danych;
- 4) prototypach, modelach poglądowych, wzorach;
- 5) materiałach wybuchowych, sztucznych ogni, petard, broni lub amunicji;
- 6) wyrobach alkoholowych lub tytoniowych powyżej 2.000 zł;
- 7) inwentarzu żywym;
- 8) przesyłkach pocztowych lub kurierskich;
- 9) przypadku transportu zwłok;
- 10) materiałach niebezpiecznych, paliwach płynnych lub gazowych;
- 11) pojazdach mechanicznych;
- 12) przypadku transportu dokonywanego w ramach handlu obwoźnego;
- 13) mieniu uszkodzonym lub zdekompletowanym;
- 14) mieniu używanym, jednakże wyłącznie w zakresie szkód wynikających z dotychczasowego (to znaczy przed wystąpieniem zdarzenia objętego ubezpieczeniem) użytkowania tego mienia;
- 15) mieniu przesiedleńczym;
- 16) urządzeniach trwale przymocowanych do pojazdów transportujących;
- 17) urządzeniach i pojazdach w czasie holowania;
- 18) czasie transportu wykonywanego pojazdami stanowiącymi własność prywatną pracowników Ubezpieczonego.

§ 30. SUMA UBEZPIECZENIA

1. Suma ubezpieczenia powinna odpowiadać maksymalnej wartości mienia przewożonego na pojedynczym środku transportu, jaka może wystąpić w okresie ubezpieczenia oraz stanowi górną granicę odpowiedzialności COMPENSY za szkody powstałe z jednego i wszystkich zdarzeń zaistniałych w okresie ubezpieczenia.

2. Sumę ubezpieczenia ustala się na podstawie wartości mienia określonej w fakturze lub innym dokumencie sprzedaży albo wartości ustalonej na podstawie faktycznych kosztów wytworzenia tego mienia wraz z kosztami dostarczenia mienia do miejsca przeznaczenia.
3. Suma ubezpieczenia ulega każdorazowo redukcji o kwotę wypłaconego odszkodowania.

§ 31. USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

1. Wysokość odszkodowania ustala się według wartości mienia określonej w fakturze lub innym dokumencie sprzedaży a jeżeli nie jest to możliwe – według wartości mienia tego samego rodzaju i gatunku w miejscu i czasie jego nadania.
2. W razie braku możliwości ustalenia wysokości odszkodowania w sposób określony w ust. 1, wysokość odszkodowania ustala rzeczoznawca.
3. Przy ustalaniu odszkodowania uwzględnia się potrącenie kwoty odpowiadającej wartości pozostałości, jeżeli uszkodzone mienie nadaje się do dalszego użytku lub przeróbki.
4. Jeżeli uszkodzone mienie nadaje się do naprawy, wartość odszkodowania ustala się w wysokości kosztów jego naprawy, jednak nie więcej niż do wartości mienia w stanie nieuszkodzonym w chwili zdarzenia.
5. O ile nie umówiono się inaczej, należne odszkodowanie wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 300 zł.
6. Postanowienie ust. 5 nie dotyczy klauzuli kradzieżowej rozszerzającej ubezpieczenie mienia w transporcie krajowym, w której stosuje się wyłącznie franszyzę określoną w treści tej klauzuli.

UBEZPIECZENIE NASTĘPSTW NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW

§ 32. PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest życie i zdrowie Ubezpieczonego w zakresie określonym w niniejszych OWU.
2. Na potrzeby niniejszych OWU oraz wyliczania składek ubezpieczeniowych wprowadza się dwie klasy ryzyka, w zależności od stopnia ryzyka wynikającego z rodzaju wykonywanej przez Ubezpieczonego pracy:

I klasa ryzyka obejmuje:

osoby wykonujące wyłącznie prac umysłową zatrudnione w biurze, placówkach oświatowych (z wyjątkiem nauczycieli wychowania fizycznego), placówkach naukowych, kulturalnych, osoby grające zawodowo w szachy, brydż sportowy, osoby będące pisarzami, duchownymi, młodzieżą uczącą się do 26 roku życia oraz osoby wykonujące zawody nie wymienione w II klasie ryzyka

II klasa ryzyka obejmuje:

osoby wykonujące prace fizyczne, zatrudnione w budownictwie, przemyśle ciężkim, leśnictwie przy pozyskiwaniu drewna, rolnictwie, żegludze, pogotowiu gazowym, elektrycznym lub energetycznym, a także osoby wykonujące zawód kierowcy, pilota wycieczek, przewodnika turystycznego, artysty cyrkowego oraz inne zawody o zbliżonym stopniu ryzyka a także nauczyciele wychowania fizycznego,

3. Ubezpieczeniem nie mogą być objęte osoby wykonujące następujące zawody:

- 1) członkowie załóg statków morskich lub śródlądowych lub nurków;
- 2) członkowie załóg statków powietrznych;

-
- 3) członkowie załóg morskich platform wiertniczych;
  - 4) pracownicy agencji ochrony;
  - 5) personel wojskowy;
  - 6) funkcjonariusze Policji lub Straży Miejskiej;
  - 7) funkcjonariusze Straży Pożarnej;
  - 8) funkcjonariusze straży granicznej, służby więziennej, służby celnej;
  - 9) funkcjonariusze straży leśnej;
  - 10) funkcjonariusze służby ochrony kolei.

4. Ubezpieczeniem nie mogą zostać objęte osoby, które ukończyły 67 rok życia, chyba że ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków było przez nie bezszkodowo kontynuowane w COMPENSIE nieprzerwanie przez okres 3 lat przed ukończeniem 67 roku życia.

§ 33. ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Ochroną ubezpieczeniową objęte są:

- 1) trwały uszczerbek na zdrowiu Ubezpieczonego będący następstwem nieszczęśliwego wypadku;
- 2) śmierć Ubezpieczonego na skutek nieszczęśliwego wypadku.

2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje nieszczęśliwe wypadki, które miały miejsce w okresie ubezpieczenia. Ubezpieczenie obejmuje nieszczęśliwe wypadki zaistniałe na terytorium całego świata.

3. Zakresem ochrony ubezpieczeniowej po opłacie dodatkowej składki może zostać objęty trwały uszczerbek na zdrowiu lub śmierć Ubezpieczonego powstały w następstwie zawału serca lub udaru mózgu, jednakże ochrona w ww. zakresie może zostać rozszerzona wyłącznie w przypadku osób w wieku do 55 lat, o ile w ciągu 24 miesięcy poprzedzających zawarcie Umowy u Ubezpieczonego nie zdiagnozowano choroby układu sercowo-naczyniowego (w tym nadciśnienia tętniczego lub choroby wieńcowej) lub cukrzycy. W przypadku rozszerzenia ochrony z tytułu danej Umowy w zakresie określonym powyżej, zawał serca i udar mózgu uznaje się w ramach takiej Umowy za nieszczęśliwy wypadek.

4. Umowę można zawrzeć w zakresie pełnym lub ograniczonym.

5. Zakres pełny obejmuje odpowiedzialność COMPENSY za określone w ust. 1 następstwa nieszczęśliwych wypadków powstałych podczas wykonywania określonej w Umowie pracy zawodowej, w drodze z domu do pracy i w drodze z pracy do domu powrotnej oraz podczas wykonywania czynności życia prywatnego.

6. Zakres ograniczony obejmuje odpowiedzialność COMPENSY za określone w ust. 1 następstwa nieszczęśliwych wypadków powstałych podczas wykonywania określonej w Umowie pracy zawodowej oraz w drodze z domu do pracy i w drodze powrotnej z pracy do domu.

§ 34. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI SZCZEGÓLNE

1. Ubezpieczenie, poza wyłączeniami, o których mowa w § 48, nie obejmuje trwałego uszczerbku na zdrowiu lub śmierci Ubezpieczonego w następstwie:

- 1) popełnienia lub usiłowania popełnienia przez Ubezpieczonego przestępstwa;
  - 2) użycie przez Ubezpieczonego broni palnej;
  - 3) posługiwania się przez Ubezpieczonego wszelkiego rodzaju petardami lub środkami wybuchowymi o podobnym działaniu;
-

- 4) czynnego udziału Ubezpieczonego w zakładach lub bójkach, za wyjątkiem działania w obronie koniecznej;
- 5) choroby psychicznej, zaburzenia psychicznego lub schorzenia wynikającego z uzależnienia od środków psychoaktywnych, choroby układu nerwowego lub choroby o podłożu lękowym;
- 6) zatrucia alkoholem, narkotykami, nikotyną lub innymi środkami odurzającymi, psychotropowymi;
- 7) prowadzenia przez Ubezpieczonego pojazdu lub obsługi maszyny bez wymaganego uprawnienia;
- 8) wykonywania przez Ubezpieczonego prac rozbiórkowych, prac przy wykonywaniu tuneli, prac związanych z działalnością wydobywczą lub materiałami wybuchowymi;
- 9) uczestnictwa w wyścigach pojazdów lądowych, morskich lub powietrznych;
- 10) trzęsienia ziemi.

2. Ponadto ubezpieczeniem nie są objęte:

- 1) skutki nieszczęśliwych wypadków w postaci utraty płodu bądź powikłań ciąży;
  - 2) skutki samobójstwa lub samookaleczenia;
  - 3) skutki nieszczęśliwych wypadków doznanych przez Ubezpieczonego w wyniku nieprzestrzegania zaleceń lekarza lub niezaleconego przez lekarza użycia leków;
  - 4) nieszczęśliwe wypadki, których przyczyną było spożycie przez Ubezpieczonego alkoholu, zażycie narkotyków, substancji psychotropowych, psychoaktywnych, innych środków odurzających lub środków zastępczych w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu narkomanii, leków nieprzypisanych przez lekarza lub użytych niezgodnie z zaleceniem lekarza bądź niezgodnie ze wskazaniem ich użycia wynikającej z informacji dołączonej do opakowania;
  - 5) skutki nieszczęśliwych wypadków będące następstwem wyczynowego uprawiania sportu;
  - 6) skutki nieszczęśliwych wypadków będące następstwem uprawiania sportów ekstremalnych;
  - 7) następstwa infekcji;
  - 8) następstwa uszkodzenia dysków międzykręgowych;
  - 9) następstwa zatrucia przewodu pokarmowego;
  - 10) śmierć lub trwały uszczerbek na zdrowiu powstałe w następstwie niewłaściwego leczenia albo niewłaściwie wykonanych zabiegów na ciele, z tym że ochrona ubezpieczeniowa istnieje, jeżeli leczenie lub zabiegi były następstwem nieszczęśliwego wypadku objętego ochroną ubezpieczeniową;
  - 11) zawał serca lub udar mózgu, z zastrzeżeniem postanowień § 33 ust. 3.
3. Świadczenia wynikające z niniejszego ubezpieczenia nie przysługują osobie, która spowodowała lub przyczyniła się do śmierci Ubezpieczonego.
4. Odpowiedzialnością COMPENSY nie jest objęte zadośćuczynienie za doznany ból, cierpienie fizyczne, moralne lub straty materialne polegające na utracie, uszkodzeniu lub zniszczeniu rzeczy należących do Ubezpieczonego powstałe w związku z nieszczęśliwym wypadkiem.

§ 35. RODZAJE ŚWIADCZEŃ

1. Z tytułu ubezpieczenia przysługują następujące rodzaje świadczeń:

- 1) świadczenie z tytułu śmierci Ubezpieczonego wskutek nieszczęśliwego wypadku, w wysokości 100% sumy ubezpieczenia, przysługujące wyłączenie jeżeli śmierć nastąpiła w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy po dacie nieszczęśliwego wypadku;
- 2) świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku:
  - a) jeżeli Ubezpieczony wskutek nieszczęśliwego wypadku doznał 100% trwałego uszczerbku na

zdrowiu, COMPENSA wypłaci świadczenie w wysokości pełnej sumy ubezpieczenia wskazanej w Umowie;

b) jeżeli Ubezpieczony wskutek nieszczęśliwego wypadku doznał częściowego trwałego uszczerbku na zdrowiu, COMPENSA wypłaci taki procent sumy ubezpieczenia jaki odpowiada procentowi trwałego uszczerbku na zdrowiu.

2. COMPENSA, w granicach sumy ubezpieczenia, dokonuje również zwrotu kosztów:

1) naprawy lub nabycia środków pomocniczych, protez i innych przedmiotów ortopedycznych oraz kosztów odbudowy stomatologicznej zębów – do wysokości 25% sumy ubezpieczenia, jednakże nie więcej niż do kwoty 3.000 zł, z zastrzeżeniem postanowień ust. 4 poniżej;

2) przeszkolenia zawodowego inwalidów – do wysokości 25% sumy ubezpieczenia, jednakże nie więcej niż do kwoty 3.000 zł.

3. Zwrot kosztów odbudowy stomatologicznej zębów nie może przekroczyć kwoty 400 zł za każdy ząb.

4. Koszty nabycia środków pomocniczych, protez i innych przedmiotów ortopedycznych, jak również koszty przeszkolenia zawodowego inwalidów zwracane są wyłącznie w przypadku, gdy stanowią następstwo nieszczęśliwego wypadku (a w przypadku określonym § 33 ust. 3 – również zawału serca lub udaru mózgu) i są niezbędne z medycznego punktu widzenia.

5. Koszty, o których mowa w ust.4, zwracane są wyłącznie w zakresie, w jakim nie zostały pokryte z powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego lub ubezpieczeń społecznych.

§ 36. FORMA UMOWY UBEZPIECZENIA

1. Umowa może mieć charakter indywidualny lub grupowy.

2. Umowa grupowa może zostać zawarta w formie:

1) imiennej – na podstawie imiennego wykazu Ubezpieczonych stanowiącego załącznik do Umowy;

2) bezimiennej – wyłącznie w odniesieniu do ubezpieczeń grupowych, w których ubezpieczeniem objętych zostało 100% osób należących do określonej w Umowie grupy, z wyłączeniem osób, które zgodnie z § 32 ust. 3 i 4 nie mogą być objęte ubezpieczeniem.

§ 37. SUMA UBEZPIECZENIA

1. W Umowach grupowych, określona w Umowie suma ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków jest jednakowa dla każdego Ubezpieczonego i stanowi górną granicę odpowiedzialności COMPENSY.

2. Suma ubezpieczenia określone w Umowie stanowią górną granicę odpowiedzialności COMPENSY wobec Ubezpieczonego za jedno i wszystkie nieszczęśliwe wypadki w okresie ubezpieczenia i każdorazowo ulega redukcji w następstwie wypłaty świadczenia.

3. Suma ubezpieczenia jest ustalana przez Ubezpieczającego.

4. Suma ubezpieczenia określona w Umowie nie może być niższa niż 5.000 zł i nie wyższa niż 50.000 zł, z zastrzeżeniem ust. 5.

5. Suma ubezpieczenia stanowi wielokrotność 1.000 zł.

§ 38. USTALANIE WYSOKOŚCI ŚWIADCZENIA

1. Uprawniony z Umowy zobowiązany jest udostępnić COMPENSA posiadaną dokumentację lekarską oraz współpracować z COMPENSA w toku postępowania likwidacyjnego udzielając

niezbędnych informacji, o które wnioskowała COMPENSA, jeżeli są one niezbędne do ustalenia istnienia i zakresu odpowiedzialności COMPENSA.

2. Oceny stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu dokonywana jest w oparciu o tabelę procentowego trwałego uszczerbku na zdrowiu, obowiązującą w COMPENSIE, dostępną na stronie www.compensa.pl.

3. Ustalenie związku przyczynowego pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a trwałym uszczerbkiem na zdrowiu lub śmiercią następuje na podstawie zebranych w postępowaniu likwidacyjnym dowodów, w tym dokumentacji medycznej.

4. W razie utraty lub uszkodzenia organu, układu lub narządu, którego funkcje były już upośledzone wskutek wcześniejszego wypadku lub stanu chorobowego, procent trwałego uszczerbku na zdrowiu dotyczący tego organu, układu lub narządu zostanie zmniejszony odpowiednio o procent uszczerbku na zdrowiu istniejący przed nieszczęśliwym wypadkiem objętym Umową.

5. Przy ustalaniu wysokości świadczeń z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu nie uwzględnia się rodzaju pracy lub innych czynności wykonywanych przez Ubezpieczonego.

6. W ramach ubezpieczenia COMPENSA zwraca Ubezpieczonemu udokumentowane koszty dodatkowych badań lekarskich zleconych przez COMPENSĘ i niezbędnych w celu ustalenia prawa Ubezpieczonego do świadczenia z Umowy i wysokością tego świadczenia, z wyłączeniem badań genetycznych.

§ 39. UPRAWNIENI DO OTRZYMANIA ŚWIADCZENIA

1. Świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu wypłacane jest Ubezpieczonemu.

2. Jeżeli Ubezpieczony zmarł przed otrzymaniem świadczeń, o których mowa w ust. 1, jeśli za życia dokonał zgłoszenia szkody a śmierć Ubezpieczonego nie była następstwem nieszczęśliwego wypadku, ustalone przed śmiercią świadczenie wypłaca się osobie uprawnionej. W przypadku świadczeń wymagających ustalenia stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu, jeżeli trwały uszczerbek na zdrowiu nie został ustalony przed śmiercią Ubezpieczonego, przyjmuje się przypuszczalny stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu ustalony na podstawie istniejącej dokumentacji medycznej dotyczącej nieszczęśliwego wypadku.

3. Świadczenie z tytułu śmierci wypłaca się Uprawnionemu wyznaczonemu imiennie przez Ubezpieczonego.

4. Ubezpieczony może w każdym czasie dokonać zmiany Uprawnionego poprzez złożenie stosownego oświadczenia COMPENSA.

5. Koszty nabycia środków pomocniczych, protez i innych przedmiotów, koszty przeszkolenia zawodowego inwalidów zwracane są osobie, która je poniosła.

6. Jeżeli w chwili śmierci Ubezpieczonego nie ma Uprawnionego do otrzymania świadczenia, świadczenie przysługuje członkom rodziny zmarłego w następującej kolejności:

- 1) małżonkowi – w całości;
- 2) dzieciom – w częściach równych;
- 3) rodzicom – w częściach równych;
- 4) innym ustawowym spadkobiercom zmarłego – w częściach równych.

UBEZPIECZENIE ASSISTANCE

§ 40. PRZEDMIOT, ZAKRES I MIEJSCE UBEZPIECZENIA

1. Ubezpieczający można zawrzeć Umowę w zakresie ubezpieczenia assistance w wariantcie podstawowym lub rozszerzonym. Wariant podstawowy ubezpieczenia różni się od wariantu rozszerzonego ubezpieczenia wysokością limitów odpowiedzialności z tytułu świadczeń assistance oraz zakresem ubezpieczenia w ramach pomocy określonej w ust. 2 pkt 3.

2. Przedmiotem ubezpieczenia assistance jest organizacja i pokrycie kosztów świadczeń assistance w zakresie:

- 1) pomocy technicznej w firmie (pomoc techniczna);
  - 2) pomocy medycznej (pomoc medyczna);
  - 3) pomocy informacyjnej, a w wariantcie rozszerzonym - pomocy informacyjno-organizacyjnej.
3. Świadczenia z ubezpieczenia assistance przysługują w przypadku wystąpienia w okresie ubezpieczenia zdarzenia określonego dla danego świadczenia zgodnie z tabelą świadczeń określoną w § 41 ust. 2 lub tabelą określoną w § 42 ust. 4, przy czym w ramach:

1) pomocy medycznej - ochroną ubezpieczeniową objęte są wyłącznie zdarzenia, do których doszło podczas wykonywania przez Ubezpieczonego obowiązków pracowniczych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej na rzecz Ubezpieczonego przedsiębiorcy;

2) pomocy informacyjnej i pomocy technicznej - ochroną ubezpieczeniową objęte są wyłącznie zdarzenia, do których doszło w miejscu ubezpieczenia wskazanym w Umowie.

4. Świadczenia są realizowane przez COMPENSĘ za pośrednictwem Centrum Alarmowego w następującym czasie licząc od zgłoszenia Centrum Alarmowemu zdarzenia objętego zakresem ubezpieczenia:

1) w ramach pomocy technicznej – w ciągu 3 godzin lub w innym terminie uzgodnionym pomiędzy Ubezpieczonym a Centrum Alarmowym;

2) w ramach pomocy medycznej – w ciągu 4 godzin lub w innym terminie uzgodnionym pomiędzy Ubezpieczonym a Centrum Alarmowym;

3) w ramach pomocy informacyjnej:

a) w razie zgłoszenia w dniu roboczym (od poniedziałku do piątku, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy), między godziną 9.00 a 17.00: 2 godzin lub w innym terminie uzgodnionym pomiędzy Ubezpieczonym a Centrum ALARMOWYM;

b) w razie zgłoszenia w dniu roboczym po godzinie 17.00, w sobotę, niedzielę lub dzień ustawowo wolnych od pracy: następnego dnia roboczego.

5. Jeżeli świadczenie przysługujące w ramach ubezpieczenia nie zostanie zrealizowana w czasie określonym w ust.4, COMPENSA pokrywa koszty poniesione samodzielnie przez Ubezpieczonego w celu zorganizowania świadczeń we własnym zakresie, jednakże wyłącznie w zakresie objętym ubezpieczeniem i do wysokości limitów odpowiedzialności dla danego rodzaju świadczenia oraz nie wyższym niż w wysokości kosztów odpowiadających rynkowym kosztom organizacji danego rodzaju świadczenia (w danym miejscu i czasie).

6. Koszty, o których mowa w ust. 5, pokrywane są na podstawie dostarczonych przez Ubezpieczonego rachunków lub faktur.

§ 41. ZAKRES UBEZPIECZENIA POMOCY TECHNICZNEJ

I. W ramach pomocy technicznej COMPENSA, za pośrednictwem Centrum Alarmowego organizuje następujące świadczenia:

1) interwencja specjalisty (ślusarza, hydraulika, elektryka, dekarza, murarza, szklarza, technika urządzeń grzewczych lub klimatyzacyjnych) – w celu usunięcia skutków zdarzenia Centrum Alarmowe organizuje i pokrywa koszty dojazdu oraz robocizny specjalisty spośród wskazanych powyżej, odpowiedniego ze względu na rodzaj zdarzenia w miejscu ubezpieczenia (ubezpieczenie nie obejmuje kosztów części zamiennych i materiałów użytych do naprawy);

2) dozór mienia – w przypadku, gdy w następstwie zdarzenia zachodzi konieczność zabezpieczenia mienia znajdującego się w miejscu ubezpieczenia przed utratą lub uszkodzeniem, Centrum Alarmowe organizuje i pokrywa koszty dozoru mienia w lokalu znajdującym się w miejscu ubezpieczenia przez profesjonalną firmę ochroniarską;

3) transport mienia – jeżeli na skutek zdarzenia lokal znajdujący się w miejscu ubezpieczenia nie nadaje się do użytkowania i zachodzi konieczność zabezpieczenia mienia poza miejscem ubezpieczenia, Centrum Alarmowe organizuje i pokrywa koszty przewiezienia tego mienia z miejsca ubezpieczenia do miejsca wyznaczonego przez Ubezpieczonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

4) organizacja lokalu zastępczego – jeżeli na skutek zdarzenia lokal znajdujący się w miejscu ubezpieczenia nie nadaje się do użytkowania, Centrum Alarmowe skontaktuje się z 3 agencjami wynajmu lokali przystosowanych do prowadzenia działalności gospodarczej Ubezpieczonego i przedstawi Ubezpieczonemu oferty agencji nieruchomości przygotowane na podstawie specyfikacji lokalu określonej przez Ubezpieczonego. Ubezpieczenie nie obejmuje kosztów związanych z ewentualnym nabyciem, wynajmem, objęciem w posiadanie lub użytkowaniem lokalu zastępczego, do których pokrycia zobowiązany jest Ubezpieczony;

5) pomoc informatyka – Centrum Alarmowe organizuje i pokrywa koszty dojazdu i robocizny informatyka w celu naprawy uszkodzonego w następstwie zdarzenia sprzętu elektronicznego w postaci monitora i jednostki centralnej znajdujących się w miejscu ubezpieczenia, a jeżeli naprawa na miejscu nie jest możliwa, organizuje i pokrywa koszty transportu sprzętu do najbliższego serwisu naprawczego. Koszty naprawy w serwisie oraz koszty części zamiennych i materiałów eksploatacyjnych pokrywa Ubezpieczony. Ochroną ubezpieczeniową nie jest objęty sprzęt, którego wiek w dacie zawarcia Umowy przekracza 5 lat (zgodnie z dowodem zakupu lub innym dokumentem potwierdzającym wiek sprzętu). Świadczenie nie przysługuje, jeżeli awaria sprzętu nastąpiła wskutek nieprawidłowego użytkowania sprzętu, użycia niewłaściwych materiałów eksploatacyjnych lub nieprawidłowości software'u;

6) pomoc serwisanta – Centrum Alarmowe organizuje i pokrywa koszty dojazdu i robocizny serwisanta w celu naprawy uszkodzonego w następstwie zdarzenia sprzętu biurowego znajdującego się w miejscu ubezpieczenia (za sprzęt biurowy uważa się wyłącznie: kserokoparkę, drukarkę, skaner, fax, niszczarkę dokumentów), a jeżeli naprawa na miejscu nie jest możliwa, organizuje i pokrywa koszty transportu sprzętu do najbliższego serwisu naprawczego. Koszty naprawy w serwisie oraz koszty części zamiennych i materiałów eksploatacyjnych pokrywa Ubezpieczony. Ochroną ubezpieczeniową nie jest objęty sprzęt, którego wiek w dacie zawarcia Umowy przekracza 5 lat (zgodnie z dowodem zakupu lub innym dokumentem potwierdzającym wiek sprzętu). Świadczenie nie przysługuje, jeżeli awaria sprzętu nastąpiła wskutek nieprawidłowego użytkowania sprzętu lub użycia niewłaściwych materiałów eksploatacyjnych;

7) informacja o sieci usługodawców – jeżeli Ubezpieczony wyraża chęć skorzystania z usług: naprawy sprzętu komputerowego i urządzeń biurowych, usługi ślusarskiej, hydraulicznej, elektrycznej, dekarzkiej, szklarskiej, stolarskiej, murarskiej, malarskiej, glazurniczej, parkieciarskiej, dotyczącej urządzeń i instalacji grzewczych lub klimatyzacyjnych, Centrum Alarmowe udostępni Ubezpieczonemu informacje o firmach świadczących ww. usługi.

2. Limity odpowiedzialności dla poszczególnych świadczeń w ramach pomocy technicznej, stanowiące górną granicę odpowiedzialności COMPENSA z tytułu danego zdarzenia, określa poniższa tabela.

Zdarzenie	Rodzaj świadczenia	Limit na zdarzenie / liczba zdarzeń (interwencji) w okresie ubezpieczenia	
		Wariant	
		Podstawowy	Rozszerzony
Uszkodzenie mienia w miejscu ubezpieczenia	Interwencja specjalisty (hydraulik, elektryk, ślusarz, dekarz itp.)	750 zł / 2 razy w okresie ubezpieczenia	1 000 zł / 3 razy w okresie ubezpieczenia
	Dozór mienia	750 zł / 2 razy w okresie ubezpieczenia	1 000 zł / 2 razy w okresie ubezpieczenia
	Transport mienia		
	Organizacja lokalu zastępczego	+	+
Awaria sprzętu PC w miejscu ubezpieczenia	Pomoc informatyka	300 zł / 2 razy w okresie ubezpieczenia	500 zł / 2 razy w okresie ubezpieczenia
Awaria sprzętu biurowego (kserokopiarka, drukarka, skaner, fax, niszczarka dokumentów) w miejscu ubezpieczenia	Pomoc serwisanta	300 zł / 2 razy w okresie ubezpieczenia	500 zł / 2 razy w okresie ubezpieczenia
Na życzenie Ubezpieczonego	Informacja o sieci usługodawców (serwisanci sprzętu biurowego, informatycy, hydraulicy, elektrycy, ślusarze, szklarze, dekarze itp.)	+	+

§ 42. ZAKRES UBEZPIECZENIA POMOCY MEDYCZNEJ

I. W ramach pomocy medycznej, w przypadku wystąpienia zdarzenia określonego dla danego świadczenia w tabeli w ust. 4 w miejscu pracy znajdującym się w miejscu ubezpieczenia lub w czasie podróży służbowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, COMPENSA za pośrednictwem

---

Centrum Alarmowe organizuje i pokrywa koszty następujących świadczeń:

1) wizyta lekarza – Centrum Alarmowe organizuje i pokrywa koszty pierwszej wizyty lekarza pierwszego kontaktu w miejscu pracy Ubezpieczonego lub w miejscu, w którym się on znajduje w czasie podróży służbowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

2) wizyta pielęgniarki – jeżeli w ramach wizyty o której mowa w pkt. 1 lekarz pierwszego kontaktu stwierdzi potrzebę opieki pielęgniarskiej nad Ubezpieczonym z uwagi na jego stan zdrowia, Centrum Alarmowe organizuje i pokrywa koszty wizyty pielęgniarki w miejscu zamieszkania Ubezpieczonego znajdującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

3) dostawa leków i sprzętu medyczno-rehabilitacyjnego – jeżeli w ramach wizyty o której mowa w pkt. 1 lekarz pierwszego kontaktu przepisze ubezpieczonemu leki lub zaleci zabiegi medyczno-rehabilitacyjne, Centrum Alarmowe organizuje i pokrywa koszty dostarczenia leków lub drobnego sprzętu medyczno-rehabilitacyjnego do miejsca zamieszkania Ubezpieczonego znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub miejsca pobytu Ubezpieczonego w czasie podróży służbowej Ubezpieczonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. W przypadku leków wydawanych na receptę, świadczenie może być zrealizowana pod warunkiem dostarczenia przez Ubezpieczonego lub osobę przez niego upoważnioną recepty przedstawicielowi Centrum Alarmowego. Koszt leków lub sprzętu jest pokrywany przez Ubezpieczonego;

4) transport medyczny – Centrum Alarmowe organizuje i pokrywa koszty transportu medycznego:

a) z miejsca pobytu Ubezpieczonego w czasie podróży służbowej na terytorium Rzeczypospolitej do najbliższego, wyznaczonego przez lekarza Centrum Alarmowego szpitala;

b) ze szpitala do miejsca zamieszkania Ubezpieczonego znajdującym się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub innego miejsca, w którym przed hospitalizacją przebywał Ubezpieczony czasie podróży służbowej na terytorium Rzeczypospolitej – wyłącznie w przypadku, gdy pobyt w szpitalu trwał dłużej niż 5 dni.

2. Jeżeli w następstwie zdarzenia określonego dla danego świadczenia w tabeli w ust. 4 Ubezpieczony jest hospitalizowany i z informacji otrzymanych od lekarza prowadzącego wynika, iż okres pobytu w szpitalu będzie dłuższy niż 7 dni, Centrum Alarmowe zorganizuje następujące świadczenia:

1) pomoc domowa – jeżeli po zakończeniu co najmniej siedmiodniowej hospitalizacji, lekarz stwierdzi, że uzasadnione jest zapewnienie Ubezpieczonemu pomocy w miejscu zamieszkania Ubezpieczonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, Centrum Alarmowe organizuje i pokrywa koszty pomocy domowej. Koszty zakupu wszelkich materiałów, środków spożywczych i usług dodatkowych ponosi Ubezpieczony. W zakres obowiązków pomocy domowej wchodzi następujące czynności: drobne zakupy, drobne porządki, przyrządzanie posiłków;

2) organizacja procesu rehabilitacji – jeżeli Ubezpieczony wymaga rehabilitacji w następstwie zdarzenia zgodnie z opinią lekarza wyznaczonego przez Centrum Alarmowe lub lekarza prowadzącego leczenie Ubezpieczonego, Centrum Alarmowe zorganizuje proces rehabilitacji (ustalenie koniecznych zabiegów oraz ich liczby, jak również miejsce zabiegów), jednakże ubezpieczenie nie obejmuje pokrycia kosztów takiej rehabilitacji.

3. Dodatkowo COMPENSA za pośrednictwem Centrum Alarmowego:

1) zapewnia Ubezpieczonemu możliwość rozmowy z lekarzem dyżurnym Centrum Alarmowego, który w miarę posiadanej wiedzy specjalistycznej oraz istniejących możliwości udzieli ustnej informacji co do dalszego leczenia. Informacje udzielone przez lekarza Centrum Alarmowego mają charakter wyłącznie informacyjny i nie mają charakteru diagnostycznego;

---

2) udziela informacji o lokalizacji, numerach telefonów oraz godzinach pracy aptek, przychodni oraz szpitali na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Limity odpowiedzialności dla poszczególnych świadczeń w ramach pomocy medycznej, stanowiące górną granicę odpowiedzialności COMPENSA z tytułu danego zdarzenia, określa poniższa tabela.

Zdarzenie	Rodzaj świadczenia	Limit na zdarzenie / liczba zdarzeń (interwencji) w okresie ubezpieczenia	
		Wariant	
		Podstawowy	Rozszerzony
Uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia w wyniku nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania	Wizyta lekarza pierwszego kontaktu	300 zł / 2 razy w okresie ubezpieczenia	300 zł / 4 razy w okresie ubezpieczenia
	Wizyta pielęgniarki	300 zł / 2 razy w okresie ubezpieczenia	300 zł / 4 razy w okresie ubezpieczenia
	Dostarczenie leków	+	+
	Dostarczenie drobnego sprzętu rehabilitacyjnego	+	+
	Transport medyczny do placówki medycznej	500 zł / 1 raz w okresie ubezpieczenia	1 000 zł / 1 raz w okresie ubezpieczenia
	Transport powrotny		
W przypadku nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania / co najmniej 7 dni hospitalizacji	Dostarczenie leków	+	+
	Opieka po hospitalizacji / Pomoc domowa	Pierwsze 72 godziny	Pierwsze 72 godziny
	Dostarczenie drobnego sprzętu rehabilitacyjnego	+	+
	Organizacja rehabilitacji	+	+
Na życzenie Ubezpieczonego	Infolinia medyczna	+	+

§ 43. ZAKRES UBEZPIECZENIA POMOCY INFORMACYJNEJ

1. W ramach pomocy informacyjnej, COMPENSA za pośrednictwem Centrum Alarmowego zapewnia Ubezpieczonemu:

- 1) serwis prawny;
- 2) infolinię gospodarczą;
- 3) infolinię socjalną;
- 4) infolinię rekrutacyjną;
- 5) informator unijny.

2. W wariantcie rozszerzonym zakres pomocy informacyjnej rozszerzony jest o usługi concierge.

3. W ramach serwisu prawnego oferowane są Ubezpieczonemu następujące świadczenia:

1) telefoniczna informacja prawna – informacja prawna udzielana przez prawników obejmująca prawo cywilne, prawo administracyjne, prawo pracy, prawo podatkowe (ordynacja podatkowa, ustawa o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych, ustawa o podatku od towarów i usług, ustawa o podatku akcyzowym, ustawa o podatku od czynności cywilnoprawnych), prawo gospodarcze (np. ustawa o Krajowym Rejestrze Sądowym, Kodeks spółek handlowych, ustawa Prawo upadłościowe i naprawcze), prawo autorskie, prawo ubezpieczeniowe;

2) przysyłanie drogą elektroniczną aktualnych aktów prawnych: ustawy, rozporządzenia, uchwały;

3) przysyłanie drogą elektroniczną wzorów umów cywilnoprawnych: umowy sprzedaży, umowy najmu, umowy dzierżawy, umowy pożyczki, umowy darowizny, umowy o pracę, umowy o dzieło, umowa zlecenia;

4) udzielanie informacji teleadresowych dotyczących: biur podatkowych, urzędów skarbowych, sądów, prokuratur, kancelarii adwokackich, kancelarii radcowskich, kancelarii notarialnych.

4. Informacje uzyskane od prawnika mają charakter informacyjny i nie mogą być traktowane jako ostateczna ekspertyza prawna. COMPENSA nie ponosi odpowiedzialności za skutki działań podjętych przez ubezpieczonego w związku z udzieloną informacją.

5. Centrum alarmowe nie udziela informacji prawnych, jeżeli zapytanie dotyczy relacji ubezpieczonego z ubezpieczającym lub Compensą.

6. Świadczenia wskazane w ust. 3 są dostępne w godzinach roboczych, tj. między godziną 9:00 a 17:00 od poniedziałku do piątku w dni robocze.

7. Ubezpieczony otrzyma informację prawną w ramach świadczenia wskazanego w ust. 3 pkt 1) nie później, niż po upływie dwóch dni roboczych od momentu zgłoszenia przez ubezpieczonego do centrum alarmowego potrzeby skorzystania z usługi, chyba że ubezpieczony i centrum alarmowe umówią się inaczej.

8. Centrum alarmowe podejmuje maksymalnie dwie próby telefonicznego skontaktowania się z ubezpieczonym celem udzielenia mu informacji w ramach świadczenia wskazanego w ust. 3 pkt 1).

9. w ramach infolinii gospodarczej oferowane są ubezpieczonemu informacje dotyczące:

- 1) krajowych programów pomocowych dla małych i średnich przedsiębiorstw;
- 2) krajowych programów unii europejskiej dla małych i średnich przedsiębiorstw;
- 3) kursów wymiany walut;
- 4) targów i konferencji branżowych organizowanych dla przedsiębiorców w kraju i za granicą;
- 5) danych teleadresowych instytucji zajmujących się świadczeniem usług gospodarczych dla małych i średnich przedsiębiorstw.

---

10. W ramach infolinii socjalnej oferowane są Ubezpieczonemu informacje dotyczące:

- 1) świadczeń emerytalnych i rentowych;**
- 2) świadczeń chorobowych i macierzyńskich;**
- 3) świadczeń wypadkowych;**
- 4) uprawnień osób niepełnosprawnych;**
- 5) świadczeń opiekuńczych, rehabilitacyjnych i pogrzebowych;**
- 6) danych teleadresowych (zus);**
- 7) przesyłanie wzorów formularzy.**

11. W ramach infolinii rekrutacyjnej oferowane są Ubezpieczonemu informacje dotyczące:

- 1) adresów, godzin otwarcia/zamknięcia firm rekrutacyjnych;**
- 2) warunków współpracy firm rekrutacyjnych z firmami w procesie znajdowania pracowników;**
- 3) kosztów oraz zasad rozliczania firm rekrutacyjnych ze zleceniodawcami.**

12. W ramach informatora unijnego oferowane są Ubezpieczonemu następujące świadczenia:

- 1) udzielanie informacji o programie sapard;**
- 2) udzielanie informacji o płatnościach bezpośrednich do gruntów rolnych (przesyłanie wzorów wniosków);**
- 3) udzielanie informacji o płatnościach z tytułu wsparcia działalności rolniczej w obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarczych;**
- 4) informacje o funduszach strukturalnych (przesyłanie wzorów wniosków o dofinansowanie).**

13. W ramach infolinii wskazanych w punktach 9,10 oraz 12 Centrum Alarmowe udziela jedynie podstawowych informacji. W przypadku szczegółowych pytań pomoc polegała będzie na skierowaniu Ubezpieczonego (podanie danych teleadresowych) do wykwalifikowanego podmiotu.

14. Usługi concierge polegają na organizacji usług na życzenie Ubezpieczonego. Koszty usług (bez organizacji) spoczywają na Ubezpieczonym i są mu każdorazowo przedstawiane do autoryzacji telefonicznie przed wykonaniem usługi.

15. W ramach serwisu concierge Centrum Alarmowe zorganizuje następujące usługi:

- 1) organizacja i dostarczenie pod wskazany adres kwiatów;**
  - 2) organizacja i dostarczenie pod wskazany adres zakupów;**
  - 3) rezerwacja, organizacja, dostarczenie pod wskazany adres biletów do kin, teatrów, opery oraz na imprezy sportowe i kulturalne;**
  - 4) organizacja wypoczynku w wybranym miejscu na świecie (rezerwacja hotelu, pensjonatu, wycieczki, biletów lotniczych, kolejowych);**
  - 5) rezerwacja sal konferencyjnych w centrum biznesowym lub hotelu;**
  - 6) rezerwacja stolików w wybranej restauracji;**
  - 7) rezerwacja w klubie sportowym;**
  - 8) rezerwacja w stacji obsługi pojazdów;**
  - 9) organizacja porad architekta oraz projektanta wnętrz;**
  - 10) organizacja rezerwacji w klubie fitness oraz wynajęcia osobistego trenera, wizyty w gabinetach odnowy biologicznej, u fryzjera, wizażysty, stylisty, kosmetyczki wyjazdów do ośrodków SPA;**
  - 11) organizacja wypoczynku w wybranym miejscu na świecie (rezerwacja hotelu, pensjonatu, wycieczki, biletów lotniczych, kolejowych);**
  - 12) organizacja, wynajęcie oraz podstawienie limuzyny z kierowcą;**
  - 13) organizacja, wynajęcie oraz podstawienie samochodu zastępczego;**
-

- 14) organizacja tłumaczenia pisemnego i ustnego;
- 15) organizacja opieki dla dzieci;
- 16) organizacja profesjonalnej ochrony domu;
- 17) organizacja usług drobnej pomocy domowej;
- 18) organizacja usług samochodowych: mycie, konserwacja, naprawa, przeglądy.

§ 44. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI SZCZEGÓLNE

1. Z zastrzeżeniem § 40 ust. 5 COMPENSA nie zwraca kosztów poniesionych przez Ubezpieczonego samodzielnie bez uprzedniego powiadomienia i uzyskania zgody Centrum Alarmowego, chyba że powiadomienie i uzyskanie zgody Centrum Alarmowego nie jest możliwe z przyczyn leżących po stronie Centrum Alarmowego lub COMPENSY.

2. Z odpowiedzialności COMPENSY wyłączone są zdarzenia będące następstwem:

- 1) przeprowadzania prac konserwacyjnych, konserwacją mienia;
- 2) rozłączeniem lub przerwą w funkcjonowaniu urządzeń wodno-kanalizacyjnych, do naprawy których zobowiązane są właściwe służby publiczne lub administrator budynku;
- 3) działania materiałów rozszczepialnych;
- 4) spożycia przez Ubezpieczonego alkoholu, użycia narkotyków lub innych środków odurzających;
- 5) samobójstwa lub próby samobójstwa Ubezpieczonego;
- 6) uczestnictwa Ubezpieczonego w bójkę z wyłączeniem przypadku obrony koniecznej;
- 7) awariami w sprzęcie komputerowym objętym gwarancją lub takim, za który na podstawie obowiązujących przepisów prawa odpowiedzialność ponosi sprzedawca.

3. Z zakresu odpowiedzialności wyłączone są:

- 1) usługi elektryka lub technika urządzeń grzewczych związane z uszkodzeniami: żarówek, bezpieczników, przedłużaczy, gniazdek elektrycznych, przełączników;
- 2) usługi hydraulika związane z uszkodzeniami: baterii wodnych, bojlerów, grzejników, podgrzewaczy przepływowych, filtrów wody, szamba, zatkaniem zlewu, umywalki lub wanny;
- 3) usługi związane z uszkodzeniami kanalizacji, rur instalacyjnych, gazowych, wodociągowych, podziemnych linii energetycznych lub innych instalacji, za naprawę lub konserwację których odpowiadają administracja budynku lub właściwe służby pogotowia technicznego, wodno-kanalizacyjnego, gazowego lub energetycznego (a tym samym nie mogą być dokonane przez inne podmioty).

UBEZPIECZENIE iMe – UBEZPIECZENIE POMOCY INFORMATYCZNEJ

§ 45. PRZEDMIOT I ZAKRES UBEZPIECZENIA

1. Dla potrzeb niniejszego ubezpieczenia wprowadza się następujące definicje dodatkowe:

1) **APLIKACJA** – oprogramowanie komputerowe udostępnione Ubezpieczonemu przez serwis informatyczny iMe, przeznaczone do instalacji na urządzeniu należącym do Ubezpieczonego, które pozwala na bezpieczne, zdalne połączenie się przez Inżynierów iMe z urządzeniami i która jest instalowana na urządzeniach, w których możliwa jest realizacja zdalnego wsparcia informatycznego;

2) **URZĄDZENIE** – nieuszkodzony i używany zgodnie z przeznaczeniem:

- a) sprzęt komputerowy, to jest stacjonarna stacja komputerowa lub laptop, na którym może zostać zainstalowana aplikacja;
- b) podpięte pod sprzęt komputerowy: tablet lub smartfon.

2. Przedmiotem ubezpieczenia jest organizacja i koszty udzielenia Ubezpieczonemu pomocy informatycznej, opartej o sieć serwisu informatycznego iMe polegającej na:

1) dla wariantu iMe Biznes:

a) sprawdzenie poziomu bezpieczeństwa komputera – przeskanowanie w poszukiwaniu wirusów, konfiguracja programów antywirusowych;

b) uruchomienie blokady określonych stron internetowych – zgodnie z wolą klienta;

c) przyspieszenie działania komputera – optymalizacja szybkości pracy systemu operacyjnego;

2) dla wariantu iMe Biznes Plus:

a) zdalnej diagnostyce i naprawie niewłaściwie działającego oprogramowania, jeżeli w okresie ubezpieczenia nastąpiła awaria urządzenia;

b) pomocy przy obsłudze, instalacji, konfiguracji urządzeń oraz oprogramowania, jeżeli w okresie ubezpieczenia doszło do pojawienia się problemów z ich instalacją lub konfiguracją;

c) pomocy przy usuwaniu wirusów komputerowych z urządzeń, jeżeli w okresie ubezpieczenia urządzenie zostało zainfekowane;

d) pomocy w odzyskaniu danych zgromadzonych na urządzeniach, jeżeli w okresie ubezpieczenia doszło do przypadkowej utraty danych;

e) doradztwie w zakresie doboru nowego urządzenia.

3. Pomoc określona w ust. 2 przysługuje w okresie ubezpieczenia w następstwie zdarzeń opisanych powyżej.

4. Pomoc informatyczna dostępna jest 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu.

5. W zależności od wariantu ubezpieczenia świadczenie przysługuje przy uwzględnieniu następujących limitów odpowiedzialności:

1) wariant iMe Biznes – uprawnionymi do skorzystania z pomocy w ramach ubezpieczenia jest maksymalnie 3 pracowników Ubezpiezonego, przy czym każdemu z nich przysługuje jednorazowe wsparcie informatyczne dla jednego z podanych typów urządzeń (komputer stacjonarny, laptop, tablet, smartfon) w okresie ubezpieczenia;

2) wariant iMe Biznes Plus - uprawnionymi do skorzystania z pomocy w ramach ubezpieczenia jest każdy Pracownik Ubezpiezonego. Limit zgłoszeń w ramach umowy wynosi 4 i jest łączny dla wszystkich typów urządzeń (komputer stacjonarny, laptop, tablet, smartfon) i wszystkich pracowników. (4 interwencje inżyniera iMe w trakcie rocznego okresu ubezpieczenia).

6. Warunkiem zdalnego wykonania pomocy informatycznej jest zgoda Ubezpiezonego na:

1) zainstalowanie w urządzeniu aplikacji,

2) zdalne wykonanie pomocy informatycznej poprzez akceptację komunikatu wyświetlonego na monitorze urządzenia.

7. W przypadku braku zgody Ubezpiezonego lub braku technicznych możliwości zdalnego wykonania pomocy, usługa będzie polegała na telefonicznym wsparciu informatycznym.

8. W przypadku, gdy do instalacji lub reinstalacji oprogramowania konieczne jest podanie kodu/kłucza, Ubezpieczony zobowiązany jest samodzielnie podać kod/kłucz wymagany do instalacji lub reinstalacji oprogramowania.

§ 46. WYŁĄCZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

Ubezpieczenie nie obejmuje kosztów będących następstwem:

1) zewnętrznego lub wewnętrznego uszkodzenia lub zniszczenia urządzenia;

2) uszkodzenia lub zniszczenia wywołanego przez złośliwe oprogramowanie oraz oprogramowanie nielegalne.

§ 47. SPOSÓB SKORZYSTANIA Z POMOCY

W celu skorzystania z pomocy informatycznej w ramach niniejszego ubezpieczenia należy zadzwonić pod nr tel. +48 22 244 22 20 lub napisać na adres e-mail: me@imeworldwide.com podając nr Umowy (polisy).

POSTANOWIENIA WSPÓLNE

§ 48. WYŁĄCZENIA GENERALNE

1. COMPENSA wolna jest od odpowiedzialności, jeżeli Ubezpieczający wyrządził szkodę umyślnie. Z zastrzeżeniem § 22 ust. 8, jeśli szkoda powstała wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego, COMPENSA wolna jest od odpowiedzialności, chyba że w razie rażącego niedbalstwa zapłata odszkodowania odpowiada w danych okolicznościach względem słuszności.

2. W razie zawarcia Umowy na cudzy rachunek zasady określone w ust. 1 stosuje się odpowiednio do Ubezpieczonego.

3. Ubezpieczenie nie obejmuje szkód/ nieszczęśliwych wypadków / zdarzeń:

1) powstałych w następstwie działań wojennych, inwazji, wrogich działań obcego państwa, działania o charakterze wojennym (niezależnie od tego, czy wojna została wypowiedziana, czy nie), wojny domowej, rebelii, rewolucji, powstania, lokautu, aktów sabotażu, wojskowego lub cywilnego zamachu stanu, zorganizowanych działań osób działających w imieniu lub w powiązaniu z organizacjami politycznymi, spisku, konfiskaty, rekwizycji, zajęcia, zniszczenia lub uszkodzenia z nakazu organów sprawujących władzę;

2) powstałych w związku z aktami terroru, strajkami, zamieszkami lub rozruchami;

3) powstałych wskutek reakcji jądrowej, promieniowania jądrowego lub skażenia promieniotwórczego;

4) powstałych wskutek nieprzestrzegania przez Ubezpieczonego obowiązujących przepisów prawa, w szczególności przepisów o ochronie przeciwpożarowej, o budowie lub eksploatacji urządzeń technicznych, o utrzymywaniu dozoru technicznego nad tymi urządzeniami lub przepisów prawa budowlanego, a także niestosowanie się do decyzji lub zaleceń wydanych w tych sprawach przez właściwe władze lub nieprzestrzegania obowiązków wynikających z Umowy, w tym zaleceń COMPENSY w zakresie ochrony lub zabezpieczenia mienia przed szkodą, chyba że szkoda/ nieszczęśliwy wypadek/zdarzenie nie była/o następstwem nieprzestrzegania ww. przepisów, decyzji lub zaleceń;

5) wyrządzone przez Ubezpieczonego po użyciu alkoholu lub w stanie nietrzeźwości, po użyciu narkotyków lub innych środków odurzających, chyba że powstanie szkody nie było następstwem pozostawania w tym stanie;

6) górniczych;

7) będących następstwem wybuchu wulkanu, tsunami;

8) następnych, polegających na utracie zysku oraz innych stratach finansowych lub płatnościach ponad odszkodowania za szkody rzeczowe przewidziane Umową;

9) powstałych w budynkach, budowlach lub lokalach oraz mieniu znajdującym się w budynkach,

budowlach lub lokalach, jeżeli budynki, budowle lub lokale, w których Ubezpieczony prowadzi działalność gospodarczą były nieużytkowane przez okres dłuższy niż 30 dni, chyba że zamiar nieużytkowania przez okres co najmniej 30 dni został zgłoszony pisemnie COMPENSIE przed jego rozpoczęciem w celu oceny ryzyka ubezpieczeniowego a ochrona za pisemną zgodą COMPENSY została rozszerzona w tym zakresie;

10) powstałych w artykułach przeterminowanych lub wycofanych z obrotu przed powstaniem szkody;

11) powstałych w mieniu, którego posiadanie jest zabronione w świetle obowiązującego prawa, chyba że Ubezpieczony posiadał zezwolenie na jego posiadanie;

12) powstałych wskutek wprowadzenia lub konieczności realizacji orzeczeń władzy publicznej w odniesieniu do konstrukcji budowli, budynków lub lokali, prac remontowych, demontażu lub rozbiórki jakichkolwiek obiektów będących przedmiotem ubezpieczenia, chyba że realizacja tych orzeczeń była następstwem wystąpienia zdarzeń objętych ochroną ubezpieczeniową.

§ 49. SUMA UBEZPIECZENIA / SUMA GWARANCYJNA

1. Określone przez Ubezpieczającego i wskazane w polisie sumy ubezpieczenia/suma gwarancyjna stanowią górną granicę odpowiedzialności COMPENSY. Limity/podlimity odpowiedzialności wskazane w OWU, w tym w klauzulach dodatkowych, określane są w ramach sumy ubezpieczenia/sumy gwarancyjnej i stanowią górną granicę odpowiedzialności COMPENSY za szkody lub zdarzenia, dla których ustanowione zostały te limity.

2. Suma ubezpieczenia jest ustalana według wartości mienia podlegającego ubezpieczeniu (nie dotyczy ubezpieczeń zawieranych w systemie na pierwsze ryzyko), bez uwzględnienia podlegającego odliczeniu podatku od towarów i usług (VAT). Pomniejszenia o podatek VAT nie stosuje się, jeżeli Ubezpieczonemu nie przysługuje prawo do obniżenia kwoty należnego podatku o podatek naliczony lub prawo do zwrotu różnicy podatku VAT.

3. Sumę ubezpieczenia ustala się według następujących wartości:

1) budynków, budowli, lokali, maszyn, urządzeń i wyposażenia:

a) wartości odtworzeniowej – jeżeli stopień zużycia technicznego nie przekracza 50%, lub

b) wartości księgowej brutto – jeżeli stopień amortyzacji nie przekracza 50%, lub

c) wartości rzeczywistej;

2) środków obrotowych – najwyższej wartości mienia przewidywanej w okresie ubezpieczenia, odpowiadającej cenie zakupu lub kosztom wytworzenia;

3) nakładów inwestycyjnych – wartości odpowiadającej wydatkom na remonty kapitalne i adaptacyjne oraz na wykończenie wewnątrz (wartości odtworzeniowej, wartości rzeczywistej lub wartości księgowej brutto);

4) mienia osób trzecich – wartości rzeczywistej, bez uwzględnienia prowizji lub marży;

5) niskocennych składników majątku – wartości rzeczywistej;

6) złota, srebra, kamieni szlachetnych, pereł, bursztynu oraz platyny i pozostałych metali z grupy platynowców – wartości rynkowej bez marży i prowizji, natomiast dla wyrobów z tych metali i kamieni szlachetnych oraz pereł i bursztynu – wartości odpowiadająca cenie ich zakupu lub kosztom wytworzenia;

7) pozostałych wartości pieniężnych – wartości nominalnej (wartość nominalną waluty obcej przelicza się na złote według średniego kursu ogłoszonego przez Prezesa NBP);

- 8) mienia pracowniczego – wartości rzeczywistej mienia przypadającego na jednego pracownika pomnożonej przez liczbę pracowników.
4. Suma ubezpieczenia, suma gwarancyjna oraz limity odpowiedzialności ulegają każdorazowo zmniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania, aż do całkowitego ich wyczerpania.
5. Ubezpieczający za zgodą COMPENSY oraz po opłaceniu dodatkowej składki może podwyższyć sumę ubezpieczenia.
6. Jeżeli po zawarciu umowy wartość ubezpieczonego mienia uległa zmniejszeniu, Ubezpieczający może żądać odpowiedniego zmniejszenia sumy ubezpieczenia.
7. W przypadku ubezpieczeń majątkowych, jeżeli ten sam przedmiot ubezpieczenia w tym samym czasie jest ubezpieczony od tego samego ryzyka u dwóch lub więcej ubezpieczycieli na sumy, które łącznie przewyższają jego wartość ubezpieczeniową, Ubezpieczający nie może żądać świadczenia przenoszącego wysokość szkody. Między ubezpieczycielami każdy z nich odpowiada w takim stosunku, w jakim przyjęta przez niego suma ubezpieczenia pozostaje do łącznych sum wynikających z podwójnego lub wielokrotnego ubezpieczenia.

§ 50. SYSTEM UBEZPIECZENIA

1. System ubezpieczenia, według którego została zawarta Umowa ustala na polisie Ubezpieczający.
2. Umowa ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych może zostać zawarta:
- 1) w systemie na pierwsze ryzyko o ile łączna suma ubezpieczenia mienia nie przekracza 500.000 zł;
- 2) w systemie na sumy stałe z zastrzeżeniem ust. 3 jeżeli łączna suma ubezpieczenia mienia przekracza 500.000 zł.
3. Postanowienie ust. 2, nie ma zastosowania do ubezpieczenia nakładów inwestycyjnych.
4. Umowa ubezpieczenia sprzętu elektronicznego oraz mienia w transporcie krajowym (cargo) zawierana jest w systemie na sumy stałe, z uwzględnieniem limitów odpowiedzialności określonych dla poszczególnych ubezpieczeń.
5. Umowa ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku może zostać zawarta wg systemu na sumy stałe lub na pierwsze ryzyko.

§ 51. SKŁADKA UBEZPIECZENIOWA

1. Wysokość składki ustalana jest na podstawie taryfy stawek obowiązującej w dniu zawarcia Umowy lub w szczególnych wypadkach na podstawie indywidualnej oceny ryzyka, z uwzględnieniem rodzaju prowadzonej działalności oraz mienia podlegającego ubezpieczeniu, wysokości osiągniętych obrotów, długości okresu ubezpieczenia, zakresu ubezpieczenia, wysokości zastosowanej franszyzy oraz sumy ubezpieczenia (sumy gwarancyjnej), rodzaju zastosowanych zabezpieczeń, dotychczasowego przebiegu ubezpieczenia oraz sposobu płatności składki.
2. W przypadku rozszerzenia zakresu ubezpieczenia pobierana jest dodatkowa składka.
3. Składka opłacana jest jednorazowo jednocześnie z zawarciem Umowy, chyba że w Umowie (polisie) określono inny sposób i termin opłacenia składki.
4. Na wniosek Ubezpieczającego płatność składki może zostać rozłożona na raty. Terminy płatności i wysokość rat określone są w Umowie (na polisie).
5. Jeżeli zapłata składki dokonywana jest w formie przelewu bankowego lub przekazu pocztowego, składkę uznaje się za zapłaconą:
- 1) z dniem obciążenia rachunku bankowego Ubezpieczającego, o ile na rachunku znajdowały się

środkii wystarczające na pokrycie kosztów składki ubezpieczeniowej;

2) z dniem nadania przekazu pocztowego.

§ 52. ZAWARCIE UMOWY UBEZPIECZENIA

1. Ubezpieczający obowiązany jest podać do wiadomości COMPENSY wszystkie znane sobie okoliczności, o które COMPENSA zapytywała w formularzu oferty albo przed zawarciem Umowy w innych pismach. Jeżeli Ubezpieczający zawiera umowę przez przedstawiciela, obowiązek ten ciąży również na przedstawicielu i obejmuje ponadto okoliczności jemu znane. W razie zawarcia przez COMPENSA Umowy mimo braku odpowiedzi na poszczególne pytania, pominięte okoliczności uważa się za nieistotne.

2. W czasie trwania Umowy Ubezpieczający zobowiązany jest zawiadamiać COMPENSA każdorazowo o zmianie okoliczności określonych w ust. 1 niezwłocznie po otrzymaniu o nich wiadomości.

3. W razie zawarcia Umowy na cudzy rachunek obowiązki określone w ust. 1 – 2 spoczywają zarówno na Ubezpieczającym, jak i na Ubezpieczonym, chyba że Ubezpieczony nie wiedział o zawarciu Umowy na jego rachunek.

4. COMPENSA nie ponosi odpowiedzialności za skutki okoliczności, które z naruszeniem ustępów poprzedzających nie zostały podane do jej wiadomości. Jeżeli do naruszenia paragrafów poprzedzających doszło z winy umyślnej, w razie wątpliwości przyjmuje się, że zdarzenie przewidziane Umową i jego następstwa są skutkiem okoliczności, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

5. Umowę zawiera się na podstawie informacji podanych przez Ubezpieczającego przed zawarciem Umowy,

6. COMPENSA może zwrócić się do Ubezpieczającego o dodatkowe informacje, uzależniając zawarcie Umowy od ich dostarczenia oraz treści.

7. Umowę zawiera się na 365 (albo 366 dni - w tym 29 lutego) („okres roczny”), o ile strony nie umówiły się inaczej.

8. Zawarcie Umowy COMPENSA potwierdza polisą.

§ 53. POCZĄTEK I KONIEC ODPOWIEDZIALNOŚCI

1. Jeżeli strony nie umówiły się inaczej, odpowiedzialność COMPENSY rozpoczyna się od dnia następującego po zawarciu Umowy, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty w wysokości nie niższej niż ustalonej w Umowie.

2. Jeżeli COMPENSA ponosi odpowiedzialność jeszcze przed zapłaceniem składki lub jej pierwszej raty, a składka lub jej pierwsza rata nie została zapłacona w terminie, COMPENSA może wypowiedzieć Umowę ze skutkiem natychmiastowymi żądać zapłaty składki za okres, przez który ponosiła odpowiedzialność. W przypadku braku wypowiedzenia Umowy, wygasa ona z końcem okresu, za który przypadała niezapłacona składka.

3. W razie opłacania składki w ratach, niezapłacenie w terminie kolejnej raty składki powoduje ustanie odpowiedzialności wyłącznie jeżeli COMPENSA po jego upływie wezwała Ubezpieczającego na piśmie do zapłaty raty składki z zagrożeniem, że brak zapłaty w terminie 7 dni od dnia otrzymania wezwania spowoduje ustanie odpowiedzialności z upływem wyznaczonego okresu.

4. Odpowiedzialność w zakresie szkód spowodowanych ryzykiem powodzi powstaje po upływie

30 dni od dnia zawarcia Umowy (karencja). Karencji nie stosuje się w przypadku nieprzerwanej kontynuacji w COMPENSIE ubezpieczenia w zakresie ryzyka powodzi.

5. Odpowiedzialność COMPENSY kończy się:

- 1) z chwilą zakończenia okresu ubezpieczenia;
  - 2) z upływem dnia, na który przypadał termin zapłaty, o którym mowa w ust. 3;
  - 3) z końcem okresu, o którym mowa w ust. 2;
  - 4) z dniem odstąpienia od Umowy, wypowiedzenia Umowy lub jej rozwiązania z innych przyczyn.
6. W przypadku przeniesienia własności przedmiotu ubezpieczenia, prawa z Umowy przysługujące zbywcy przedmiotu ubezpieczenia mogą przejść na nabywcę wyłącznie za pisemną zgodą COMPENSY. W przypadku wyrażenia zgody przez COMPENSĘ na przejęcie praw z Umowy, na nabywcę przechodzą także obowiązki z Umowy obciążające zbywcę, chyba że strony za zgodą COMPENSA umówiły się inaczej. Pomimo tego przejścia obowiązków zbywca odpowiada solidarnie z nabywcą za zapłatę składki przypadającej za czas do chwili przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.
7. Jeżeli prawa, o których mowa w ust. 6, nie zostały przeniesione na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, stosunek ubezpieczenia wygasa z chwilą przejścia przedmiotu ubezpieczenia na nabywcę.

§ 54. Odstąpienie i wypowiedzenie umowy

1. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy ubezpieczający jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy ubezpieczyciel nie poinformował ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie.

2. Odstąpienie od Umowy nie zwalnia Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w którym COMPENSA ponosiła odpowiedzialność.

3. Ubezpieczający może wypowiedzieć Umowę w zakresie ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków w każdym czasie z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia.

4. COMPENSA może wypowiedzieć Umowę z ważnych powodów.

5. Za ważne powody wypowiedzenia Umowy przez COMPENSĘ uznaje się:

- 1) stwierdzenie rażących zaniedbań w zabezpieczeniu przedmiotu ubezpieczenia;
  - 2) stwierdzenie rażącego naruszenia obowiązków, o których mowa w § 55 ust. 1;
  - 3) uniemożliwienie przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego dokonania oględzin przedmiotu ubezpieczenia, o których mowa w § 55 ust. 5;
  - 4) niewykonanie przez Ubezpieczonego w wyznaczonym przez COMPENSĘ terminie zaleceń, które wydano w następstwie dokonania oględzin przedmiotu ubezpieczenia i ujawnienia okoliczności pociągających za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa powstania szkody;
6. W przypadku odstąpienia od Umowy lub jej rozwiązania przez którąkolwiek ze stron, składka za niewykorzystany okres ubezpieczenia podlega zwrotowi.
7. Wysokość należnej do zwrotu składki ustala się w kwocie wyliczonej proporcjonalnie do długości niewykorzystanego okresu ubezpieczenia, przy czym każdy rozpoczęty dzień ubezpieczenia traktuje się jako pełny.

8. Składka za niewykorzystany okres ubezpieczenia nie podlega zwrotowi, jeżeli przed

rozwiązaniem Umowy doszło do wyczerpania (konsumpcji) ochrony ubezpieczeniowej w całości.

§ 55. OBOWIĄZKI UBEZPIECZAJĄCEGO / UBEZPIECZONEGO

1. W czasie trwania Umowy Ubezpieczający, a także Ubezpieczony jeśli wiedział, że Umowę zawarto na jego rachunek, zobowiązany jest do:

1) przestrzegania przepisów dotyczących używania, konserwacji, przechowywania i zabezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia, a w szczególności przepisów prawa budowlanego, ochrony przeciwpożarowej, przepisów dotyczących Państwowej Inspekcji Pracy, przepisów o budowie i eksploatacji urządzeń technicznych oraz zaleceń producenta w zakresie montażu, warunków eksploatacji i sposobu użytkowania maszyn i urządzeń objętych Umową, jak również wykonywania dozoru technicznego nad ubezpieczonym mieniem, a w przypadku ubezpieczenia wartości pieniężnych przepisów dotyczących zasad i wymagań, jakim powinna odpowiadać ochrona wartości pieniężnych przechowywanych i transportowanych przez przedsiębiorców i inne jednostki organizacyjne;

2) przestrzegania uzgodnionych z COMPENSA zaleceń dodatkowych oraz terminów ich realizacji, które były warunkiem zawarcia lub kontynuacji Umowy, a w szczególności usunięcia zagrożeń będących przyczyną powstałej w okresie wcześniejszym szkody;

3) zapewnienia prawidłowego utrzymania, konserwacji i eksploatacji przedmiotu ubezpieczenia;

4) prowadzenia ewidencji ubezpieczonego mienia zgodnie z aktualnymi przepisami, w sposób umożliwiający w razie powstania szkody na odtworzenie wartości mienia; dowody ewidencji dotyczące ubezpieczonego mienia powinny być zabezpieczone w skuteczny sposób przed zniszczeniem, zaginięciem lub kradzieżą;

5) umożliwienia dostępu do przedmiotu ubezpieczenia osobie upoważnionej przez COMPENSĘ w celu dokonania oceny ryzyka.

2. W przypadku zajścia ryzyka objętego Umową Ubezpieczający, a także Ubezpieczony jeśli wiedział, że Umowę zawarto na jego rachunek, zobowiązany jest do:

1) użycia dostępnych mu środków w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia oraz zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów;

2) niezwłocznego powiadomienia Policji o zdarzeniu, o ile zaistniały okoliczności wymagające podjęcia czynności dochodzeniowych;

3) niezwłocznego powiadomienia COMPENSY o zdarzeniu, nie później jednak niż w ciągu 3 dni roboczych od daty zdarzenia lub uzyskania o nim informacji;

4) niedokonywania, ani niedopuszczenia do dokonania żadnych zmian w przedmiocie ubezpieczenia przed przeprowadzeniem oględzin przez osobę upoważnioną przez COMPENSĘ, chyba że:

a) zmiana jest niezbędna w celu zabezpieczenia przedmiotu ubezpieczenia po szkodzie albo zmniejszenia jej rozmiaru;

b) oględziny nie zostały dokonane w ciągu 5 dni roboczych od uzyskania informacji o zdarzeniu;

5) umożliwienia dostępu do przedmiotu ubezpieczenia osobie upoważnionej przez COMPENSĘ w celu przeprowadzenia likwidacji szkody;

6) przedłożenia COMPENSIE rachunku poniesionych strat oraz umożliwienia COMPENSIE dokonania ustaleń dotyczących przyczyny i rozmiaru szkody, jak również udostępnienia dokumentacji, w tym księgowej niezbędnej do ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia oraz udzielenia w tym celu wszelkiej pomocy i wyjaśnień.

3. COMPENSA uprawniona jest do zmniejszenia odpowiednio wysokości odszkodowania, jeżeli

Ubezpieczający lub Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie zawiadomił COMPENSY o zajściu zdarzenia w terminie określonym w ust. 6 pkt 3), o ile naruszenie tego obowiązku przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło COMPENSIE ustalenie okoliczności i skutków zdarzenia – nie dotyczy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej oraz ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków.

4. COMPENSA wolna jest od odpowiedzialności, jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony (jeśli wiedział o zawarciu Umowy na jego rachunek) umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa, pomimo ciążyącego na nim obowiązku nie zastosował środków określonych w ust. 2 pkt 1), a szkoda powstała wskutek niewykonania powyższego obowiązku.

5. Ubezpieczający, a w przypadku Umowy zawartej na cudzy rachunek Ubezpieczony, zobowiązany jest do umożliwienia upoważnionym przedstawicielom COMPENSY dokonanie oględzin przedmiotu ubezpieczenia w celu określenia przyczyn powstania zdarzenia objętego ubezpieczeniem lub prawdopodobieństwa powstania zdarzenia w przyszłości.

6. W razie ujawnienia okoliczności, które pociągają za sobą istotną zmianę prawdopodobieństwa powstania szkody, każda ze stron może żądać odpowiedniej zmiany wysokości składki należnej za okres odpowiedzialności poczynając od chwili, gdy zaszyły te okoliczności, nie wcześniej jednak niż od początku bieżącego okresu ubezpieczenia. W razie zgłoszenia takiego żądania druga strona może w terminie 14 dni wypowiedzieć umowę ze skutkiem natychmiastowym. Do ujawnienia ww. okoliczności może dojść w szczególności w wyniku dokonania oględzin, o których mowa w ust. 5, W przypadku ujawnienia się okoliczności zwiększających prawdopodobieństwo powstania szkody.

7. W sytuacji, o której mowa w ust. 6, COMPENSA może również wydać Ubezpieczonemu zalecenia dotyczące wykonanie w określonych terminach czynności lub podjęcie działań mających na celu usunięcie ww. okoliczności..

§ 56. USTALENIE WYSOKOŚCI ODSZKODOWANIA

1. Dokumenty dotyczące zaistniałej szkody, zdarzenia lub nieszczęśliwego wypadku przedłożone przez Ubezpieczającego podlegają weryfikacji przez COMPENSĘ.

2. Przy ustalaniu wysokości odszkodowania nie uwzględnia się:

1) wartości kolekcjonerskiej, naukowej, zabytkowej, pamiątkowej, numizmatycznej, emocjonalnej oraz osobistych upodobań;

2) kosztów wynikających z braku części zamiennych lub innych materiałów niezbędnych dla przywrócenia stanu istniejącego przed powstaniem zdarzenia;

3) kosztów poniesionych na odkażenie, usunięcia zanieczyszczeń gleby, wody, powietrza lub rekultywacji gruntów;

4) podatku od towarów i usług (VAT), jeżeli Ubezpieczonemu przysługuje prawo do obniżenia kwoty należnego podatku o podatek naliczony lub prawo do zwrotu różnicy podatku VAT zgodnie z obowiązującymi przepisami, chyba że umówiono się inaczej;

5) kosztów naprawy przewyższających cenę zakupu lub koszty wytworzenia.

3. Jeżeli suma ubezpieczenia została ustalona według wartości odtworzeniowej (nowej), a Ubezpieczony nie udokumentuje odtworzenia zniszczonego lub utraconego mienia, COMPENSA wypłaci Ubezpieczonemu odszkodowanie w wysokości ustalonej według wartości rzeczywistej ubezpieczonego mienia.

4. W przypadku, gdy nie jest możliwe zastosowanie technologii, parametrów technicznych oraz

materiałów identycznych z tymi mającymi zastosowanie w konstrukcji pierwotnie ubezpieczonego mienia, w procesie odtworzenia zastosowanie mają technologie, parametry techniczne oraz materiały możliwie najbardziej zbliżone do tych mających oryginalne zastosowanie.

5. Jeżeli po wypłacie odszkodowania Ubezpieczony odzyskał utracone przedmioty, COMPENSA może zażądać od Ubezpieczonego zwrotu wypłaconego za te przedmioty odszkodowania albo przeniesienia praw do tych przedmiotów na COMPENSĘ. Ubezpieczony jest zobowiązany do powiadomienia COMPENSY o odzyskaniu utraconych przedmiotów niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 5 dni roboczych.

6. W celu ustalenia przyczyny powstania oraz prawidłowej wysokości szkody, każda ze stron może na własny koszt powołać rzeczoznawcę. W przypadku rozbieżności w opiniach rzeczoznawców strony mogą powołać rzeczoznawcę – arbitra, który na podstawie przeprowadzonych przez obie strony ekspertyz oraz własnej oceny stanu faktycznego wyda opinię ostateczną. Koszty związane z wydaniem opinii przez rzeczoznawcę – arbitra, o ile nie umówiono się inaczej, ponoszą po połowie obie strony.

7. Przy ustalaniu należnego odszkodowania uwzględnia się potrącenie kwot odpowiadających wartości pozostałości tj. niezniszczonych i nieuszkodzonych elementów, części, podzespołów i zespołów – posiadających wartość handlową i nadających się do wykorzystania zgodnie z ich przeznaczeniem.

8. Należne odszkodowanie wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie kwoty odpowiadającej procentowi udzielonej zniżki za zastosowanie dodatkowych zabezpieczeń, jeżeli nie zadziałały one w momencie zajścia ryzyka, które spowodowało szkodę - o ile szkoda była następstwem nie zadziałania ww. urządzeń, a brak ich działania został spowodowany przez Ubezpieczonego.

9. Należne odszkodowanie, o ile nie umówiono się inaczej, wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej lub udziału własnego ustalonego dla danego ubezpieczenia.

10. Wartość szkody ustala się na podstawie Katalogów Nakładów Rzeczowych i Katalogów Nakładów Pracy oraz publikowanych, ogólnie dostępnych cenników.

§ 57. WYPŁATA ODSZKODOWANIA LUB ŚWIADCZENIA

1. Po otrzymaniu zawiadomienia o zajściu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, w terminie 7 dni od dnia otrzymania tego zawiadomienia, COMPENSA informuje o tym Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego, jeżeli nie są oni osobami występującymi z tym zawiadomieniem, oraz podejmuje postępowanie dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia, a także informuje osobę występującą z roszczeniem, na piśmie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń lub wysokości świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.

2. W przypadku umowy zawartej na cudzy rachunek, w szczególności ubezpieczenia grupowego, zawiadomienie o zajściu zdarzenia losowego może zgłosić również Ubezpieczony albo jego spadkobiercy; w takim przypadku spadkobierca jest traktowany tak jak uprawniony z umowy.

3. Postanowień ust. 1 i 2 nie stosuje się do zdarzeń objętych ochroną ubezpieczeniową na podstawie umowy w zakresie ubezpieczenia assistance, jeżeli świadczenie jest spełnione bezpośrednio po zgłoszeniu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową lub bez przeprowadzania postępowania

dotyczącego ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia.

4. COMPENSA obowiązana jest wypłacić odszkodowanie / spełnić świadczenie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu objętym ubezpieczeniem. Jeżeli wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności COMPENSY albo wysokości odszkodowania lub innego świadczenia nie jest możliwe, odszkodowanie lub inne świadczenie wypłacane jest w ciągu 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe. Jednakże bezsporna część odszkodowania lub innego świadczenia zostanie wypłacona w terminie 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia o zdarzeniu.

5. Jeżeli w terminach określonych w ust. 4 COMPENSA nie wypłaci odszkodowania lub świadczenia, zawiadamia na piśmie osobę zgłaszającą roszczenie oraz Ubezpieczonego, w przypadku umowy zawartej na cudzy rachunek, w szczególności w ubezpieczeniu grupowym, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie - o przyczynach niemożności zaspokojenia jej roszczeń w całości lub w części, a także powinien wypłacić bezsporną część świadczenia.

6. Jeżeli odszkodowanie lub świadczenie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości niż określona w zgłoszonym roszczeniu, COMPENSA informuje o tym na piśmie osobę występującą z roszczeniem oraz Ubezpieczonego, w przypadku umowy zawartej na cudzy rachunek, w ubezpieczeniu grupowym, jeżeli nie jest on osobą zgłaszającą roszczenie – wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia; informacja powinna zawierać pouczenie o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.

7. COMPENSA udostępnia Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu, osobie występującej z roszczeniem lub uprawnionemu z umowy, informacje i dokumenty gromadzone w celu ustalenia odpowiedzialności COMPENSA lub wysokości odszkodowania lub świadczenia. Osoby te mogą żądać pisemnego potwierdzenia przez COMPENSA udostępnionych informacji, a także sporządzenia na swój koszt kserokopii dokumentów i potwierdzenia ich zgodności z oryginałem przez COMPENSA.

8. Informacje i dokumenty, o których mowa w ust.7, COMPENSA udostępnia, na żądanie, w postaci elektronicznej.

§ 58. ROSZCZENIA REGRESOWE

1. W przypadku ubezpieczeń majątkowych, z dniem zapłaty odszkodowania przez COMPENSĘ, roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą z mocy prawa na COMPENSĘ do wysokości wypłaconego odszkodowania. Jeżeli wypłacone odszkodowanie pokrywa tylko część szkody, Ubezpieczającemu przysługuje co do pozostałej części pierwszeństwo zaspokojenia roszczeń przed COMPENSĄ.

2. Nie przechodzą na COMPENSĘ roszczenia Ubezpieczającego przeciwko osobom, z którymi pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym, chyba że sprawca wyrządził szkodę umyślnie.

3. Zasady wynikające z ust. 1-2 stosuje się odpowiednio do Ubezpieczonego w razie zawarcia Umowy na cudzy rachunek.

4. Jeżeli Ubezpieczający lub Ubezpieczony skutecznie zrzekł się roszczenia odszkodowawczego w stosunku do sprawcy szkody w całości lub w części, COMPENSA może odmówić wypłaty odszkodowania w całości lub w części – w zakresie w jakim Ubezpieczający/Ubezpieczony zrzekł

się odszkodowania. Natomiast, jeżeli fakt ten ujawniony zostanie już po wypłaceniu odszkodowania, COMPENSA może żądać zwrotu całości lub części odszkodowania.

5. Ubezpieczający i Ubezpieczony zobowiązani są do udzielenia COMPENSIE informacji, dostarczenia dokumentów oraz umożliwienia prowadzenia czynności niezbędnych do skutecznego dochodzenia roszczeń regresowych.

§ 59. POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE SKŁADANIA REKLAMACJI

1. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu oraz uprawnionemu z umowy ubezpieczenia będącemu osobą fizyczną, jak również Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu oraz poszukującemu ochrony ubezpieczeniowej będącemu osobą prawną albo spółką nieposiadającą osobowości prawnej przysługuje prawo do wniesienia reklamacji, przy czym w przypadku ww. osób fizycznych przez reklamację należy rozumieć wystąpienie skierowane do COMPENSY, w którym osoba wnosząca reklamację zgłasza zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez COMPENSĘ. Złożenie reklamacji niezwłocznie po powzięciu przez osobę składającą reklamację zastrzeżeń ułatwi i przyspieszy rzetelne jej rozpatrzenie przez COMPENSĘ.

2. Reklamacja może zostać złożona w każdej jednostce COMPENSY, w której zakresie obowiązków jest obsługa klientów.

3. Reklamacja może zostać złożona w formie:

1) pisemnej – za pośrednictwem poczty, kuriera lub pisma złożonego osobiście w siedzibie COMPENSY lub w jednostce terenowej wskazanej w ust. 2 powyżej;

2) ustnej – telefonicznie na numer telefonu 22 501 61 00,

3) ustnie do protokołu, podczas wizyty w siedzibie COMPENSY lub jednostce wskazanej w ust. 2 powyżej – wyłącznie w przypadku Ubezpieczającego, Ubezpiezonego oraz uprawnionego z umowy ubezpieczenia będącego osobą fizyczną;

4) elektronicznej, pocztą elektroniczną kierowaną na adres e-mail reklamacje@compensa.pl – wyłącznie w przypadku Ubezpieczającego, Ubezpiezonego oraz uprawnionego z umowy ubezpieczenia będącego osobą fizyczną.

4. W celu przyspieszenia postępowania, reklamacja powinna zawierać:

1) imię i nazwisko (nazwa firmy) osoby wnoszącej reklamację;

2) adres osoby wnoszącej reklamację;

3) informację, czy wnoszący reklamację żąda otrzymania odpowiedzi drogą elektroniczną, a jeżeli tak – również adres email, na który odpowiedź ma zostać przesłana;

4) PESEL/REGON;

5) numer dokumentu ubezpieczenia lub nr szkody.

5. Na żądanie osoby wnoszącej reklamację, COMPENSA potwierdzi fakt złożenia reklamacji na piśmie lub w inny uzgodniony z nią sposób.

6. Odpowiedź na reklamację powinna zostać udzielona przez COMPENSĘ bez zbędnej zwłoki, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji.

7. W przypadku uzasadnionej niemożności udzielenia odpowiedzi w terminie określonym w ust. 6, COMPENSA zobowiązana jest poinformować osobę wnoszącą reklamację o:

1) przyczynach braku możliwości dotrzymania ww. terminu (przyczynach opóźnienia);

2) okolicznościach, które muszą zostać ustalone;

3) przewidywanym terminie rozpatrzenia reklamacji i udzielenia odpowiedzi, nie dłuższym jednak

niż 60 dni od dnia otrzymania reklamacji.

8. Odpowiedzi na reklamację COMPENSA udziela w postaci papierowej lub:

1) w przypadku Ubezpieczających, Ubezpieczonych oraz uprawnionych z umowy ubezpieczenia będących osobami fizycznymi - za pomocą innego trwałego nośnika informacji w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o usługach płatniczych, jednakże odpowiedź może zostać dostarczona osobie składającej reklamację pocztą elektroniczną wyłącznie na jej wniosek;

2) w przypadku poszukującego ochrony ubezpieczeniowej, Ubezpieczającego oraz Ubezpieczonego będących osobami prawnymi albo spółkami nieposiadającymi osobowości prawnej – na innym trwałym nośniku informacji w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta.

9. Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu oraz uprawnionemu z umowy ubezpieczenia będącemu osobą fizyczną, przysługuje prawo złożenia wniosku o rozpatrzenie sprawy przez Rzecznika Finansowego, w szczególności w przypadku:

1) nieuwzględnienia roszczeń osoby zgłaszającej reklamację w trybie rozpatrywania reklamacji;

2) niewykonania czynności wynikających z reklamacji rozpatrzonej zgodnie z wolą osoby zgłaszającej reklamację w terminie określonym w odpowiedzi na tę reklamację.

10. Na wniosek Ubezpieczającego, Ubezpieczonego oraz uprawnionego z umowy ubezpieczenia będącego osobą fizyczną, spór z COMPENSA może zostać poddany pozasądowemu postępowaniu w sprawie rozwiązywania sporów między Klientem a podmiotem rynku finansowego przeprowadzonemu przez Rzecznika Finansowego (szczegółowe informacje w tym zakresie dostępne są na stronie internetowej Rzecznika Finansowego: <https://rf.gov.pl>)

§ 60. POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE SKŁADANIA SKARG

1. Podmioty, którym nie przysługuje prawo złożenia reklamacji, zgodnie z postanowieniami § 59, przysługuje prawo złożenia skargi dotyczącej usług lub działalności COMPENSY.

2. Do skargi określonej w ust. 1 zastosowanie znajdują postanowienia § 59 dotyczące reklamacji składanych przez Ubezpieczających, Ubezpieczonych oraz poszukujących ochrony ubezpieczeniowej będących osobami prawnymi albo spółkami nieposiadającymi osobowości prawnej, z wyłączeniem § 59 ust. 8. Odpowiedź na skargę udzielana jest w formie pisemnej, chyba że ze skarżącym uzgodniono inną formę odpowiedzi. Jeśli życzeniem skarżącego jest otrzymanie odpowiedzi drogą elektroniczną na wskazany adres e-mail i skarżący wyraził zgodę na otrzymywanie odpowiedzi drogą elektroniczną, odpowiedź wysyłana jest mu tą drogą.

§ 61. WAŻNE INFORMACJI DLA UBEZPIECZAJĄCYCH, UBEZPIECZONYCH, I UPRAWNIONYCH Z UMOWY

1. COMPENSA podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

2. W przypadku zastrzeżeń co do wykonywania działalności przez COMPENSA Ubezpieczającemu, Ubezpieczonemu lub uprawnionemu z umowy przysługuje prawo wystąpienia do Komisji Nadzoru Finansowego.

3. Powództwo o roszczenia wynikające z umów ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej (sąd właściwy miejscowo dla siedziby COMPENSY) albo przed sądem właściwym dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

4. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według

przepisów o właściwości ogólnej albo przez sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

5. Osoba będąca konsumentem może ponadto zwrócić się o pomoc do właściwego miejscowo Powiatowego (Miejskiego) Rzecznika Konsumenta.

6. Prawem właściwym dla umowy zawartej na podstawie niniejszych OWU jest prawo polskie. W sprawach nie uregulowanych w OWU mają zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego, ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz innych obowiązujących aktów prawnych obowiązujących w Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 62. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Wszelkie zawiadomienia i oświadczenia składane przez strony w związku z umową powinny być dokonywane na piśmie za pokwitowaniem przyjęcia, wysłane listem poleconym lub dokonywane w inny uzgodniony przez strony sposób. Strony zobowiązują się informować wzajemnie o zmianie ich siedziby (adresu). Pisemne zawiadomienie o szkodzie Ubezpieczający może złożyć w każdej jednostce terenowej COMPENSY.

2. OWU zostały zatwierdzone przez Zarząd Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group Uchwałą nr 2/12/2018 z dnia 3 grudnia 2018 roku i mają zastosowanie do umów ubezpieczenia zawieranych od dnia 14.12.2018 roku.

Artur Borowiński
Prezes Zarządu

Jarosław Sz wajgier
Zastępca Prezesa Zarządu

ZAŁĄCZNIK NR I – ŚRODKI BEZPIECZEŃSTWA

§ 1 ZABEZPIECZENIE MIENIA

1. Ubezpieczone mienie musi być zabezpieczone zgodnie z przepisami o ochronie przeciwpożarowej.

2. W przypadku ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku i/lub ubezpieczenia sprzętu elektronicznego ubezpieczone mienie uważa się za należycie zabezpieczone, jeżeli spełnione zostały minimalne środki bezpieczeństwa określone w § 1 ust. 1 oraz § 2 – § 9.

3. W razie niedopełnienia przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego (jeśli wiedział o zawarciu Umowy na jego rachunek) któregośkolwiek z wymienionych obowiązków zabezpieczenia mienia, o których mowa w §1 ust. 1 i 2, jeśli stanowi to przejaw rażącego niedbalstwa oraz jeżeli szkoda była następstwem lub uległa zwiększeniu w następstwie niedopełnienia danego obowiązku, COMPENSA, jeżeli szkoda była następstwem niedopełnienia danego obowiązku, odmawia wypłaty odszkodowania, albo ogranicza wysokość odszkodowania proporcjonalnie do rozmiaru zwiększenia szkody w następstwie niedopełnienia danego obowiązku.

§ 2 KONSTRUKCJA ŚCIAN, SUFITÓW, PODŁÓG I DACHÓW LOKALI, W KTÓRYCH PRZECHOWYWANE JEST UBEZPIECZONE MIENIE

1. Ubezpieczone mienie musi znajdować się w lokalach.

2. Ściany, sufity, podłogi i dachy lokali muszą być wykonane z materiałów odpornych na zniszczenie lub na wyważenie za pomocą prostych, ogólnodostępnych narzędzi.

3. Lokale wykonane w całości lub w części z siatki drucianej lub z innych konstrukcji ażurowych, a także z brezentu i powłok z tworzyw sztucznych (np. Budowle pneumatyczne, tunele foliowe, namioty) nie są uważane za należycie zabezpieczone.

4. Jeżeli lokal, w którym znajduje się ubezpieczone mienie, jest połączony drzwiami, oknem lub innym otworem z lokalem nie objętym ochroną ubezpieczeniową przez COMPENSA, otwory te muszą być zabezpieczone w sposób opisany w § 3 oraz § 4 albo zamurowane co najmniej na grubość jednej cegły.

§ 3 ZABEZPIECZENIE OKIEN I INNYCH OTWORÓW ZEWNĘTRZNYCH

1. Wszystkie okna i inne zewnętrzne oszklone otwory w lokalach muszą być właściwie osadzone i zamknięte, a ich stan techniczny musi zapewniać trwałe zamocowanie zamków w taki sposób, aby nie było możliwości ich wypchnięcia bez wyłamania.

2. Okna i inne zewnętrzne otwory lokali, które nie są trwale związane z gruntem, muszą być na całej powierzchni zabezpieczone kratami, roletami lub żaluzjami antywłamaniowymi lub szybami o zwiększonej odporności na przebicie i rozbicie o klasie odporności co najmniej P3A lub P3 wg ogólnodostępnej klasyfikacji Instytutu Mechaniki Precyzyjnej lub okiennicami w sposób uniemożliwiający dokonanie kradzieży bez włamania przy czym:

a) kraty, rolety antywłamaniowe, żaluzje antywłamaniowe oraz okiennice muszą być prawidłowo osadzone i zamknięte co najmniej na 1 zamek wielozastawkowy lub kłódkę wielozastawkową;

b) elementy krat nie mogą być łączone za pomocą śrub lub wkrętów, chyba że te śruby lub wkręty są trwale zablokowane przed odkręceniem;

c) okiennice muszą być tak osadzone aby wyjęcie ich z zawiasów nie było możliwe bez ich uszkodzenia.

Wymogi określone w punktach a) – c) mogą zostać zniesione w lokalach, w których ustanowiono stały dozór lub w lokalach zaopatrzonych w czynne urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe z uwzględnieniem ust. 3 i/lub 4 oraz §1 ust.3. W takim przypadku zniżka za dodatkowe zabezpieczenie w postaci stałego dozoru lub czynnego urządzenia sygnalizacyjno-alarmowego nie przysługuje.

3. Urządzenie sygnalizacyjno-alarmowe uznawane jest za czynne jeżeli (poniższe wymogi muszą być spełnione łącznie):

1) jest włączone w stan gotowości do odbioru bodźców sygnalizujących zagrożenie nieupoważnionego przekroczenia chronionego obszaru i przekazywania ich w formie określonej w konstrukcji do wyznaczonego miejsca lub wywołuje alarm lokalny;

2) zostało zainstalowane przez osobę posiadającą uprawnienia określone przepisami prawa;

3) pełna kontrola działania systemu, w tym czujek i torów transmisji, jest dokonywana w odstępach nie dłuższych niż 12 miesięcy przez serwisanta urządzeń alarmowych, przy czym w przypadku, gdy Ubezpieczony posiada obowiązującą w czasie całego okresu ubezpieczenia umowę z licencjonowaną agencją ochrony mienia lub Policją o świadczenie usług polegających na monitoringu sygnału i sprawności urządzenia sygnalizacyjno-alarmowego w miejscu ubezpieczenia, to odstępuje się od wymogu określonego na początku niniejszego punktu.

4. Za dozór rozumie się osobową ochronę przedmiotu ubezpieczenia w godzinach, w których Ubezpieczony nie prowadzi działalności gospodarczej, wykonywaną:

1) przez pełnoletnich pracowników Ubezpieczonego posiadających w zakresie obowiązków wskazane wprost zadania związane z ochroną osób i/lub mienia;

2) na podstawie łączącej Ubezpieczonego z innym podmiotem prawa zatrudniającym osoby, które posiadają w zakresie obowiązków wskazane wprost zadania związane z ochroną osób i/lub mienia.

§ 4 KONSTRUKCJA I ZABEZPIECZENIE DRZWI ZEWNĘTRZNYCH

1. Wszystkie drzwi do lokali, w których znajduje się ubezpieczone mienie, powinny znajdować się w należyтым stanie technicznym oraz być tak skonstruowane, osadzone i zamknięte, aby ich wyłamanie, wyjęcie lub wyważenie nie było możliwe bez użycia siły lub narzędzi, a otwarcie – bez użycia podrobionych lub dopasowanych kluczy.

2. Drzwi muszą być zamknięte na co najmniej:

– dwa zamki wielozastawkowe, lub

– dwie kłódki wielozastawkowe, zawieszane na oddzielnych skoblach, lub

– jeden zamek atestowany (zamek oraz wkładka), lub

– jeden zamek wielozastawkowy i jedną kłódkę wielozastawkową, lub

– jeden zamek wielozastawkowy jedynie w przypadku, gdy ubezpieczone mienie znajduje się w lokalu mieszczącym się w budynku biurowym, galerii, centrum handlowym lub centrum handlowo-rozrywkowym, bądź innym budynku, dla którego to budynku ustanowiono stały dozór lub budynek ten jest wyposażony w czynne urządzenie sygnalizacyjno-alarmowe z przekazywaniem sygnału do Policji lub licencjonowanej agencji ochrony mienia z włączeniem do akcji grup patrolowo-interwencyjnych z czasem dojazdu do 15 min. a działanie urządzenia sygnalizacyjno-alarmowego obejmuje ubezpieczony lokal, lub

– jeden zamek otwierany przy pomocy złożonego kodu dostępu innego niż klucz (karta magnetyczna, kod cyfrowy, czytnik biologiczny, np. linii papilarnych, tęczęwki) – wyłącznie

w przypadku, gdy ubezpieczone mienia znajduje się w lokalu, w którym ustanowiono stały dozór, albo w lokalu wyposażonym w czynne przeciwwkradzieżowe urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, o ile spełniony jest wymóg, o którym mowa w §3 ust. 3 i 4.

3. W przypadku drzwi wyposażonych w jeden zamek wielozastawkowy lub jedną kłódkę wielozastawkową, brak drugiego zamka lub kłódki może zostać zastąpiony przez zainstalowanie w ubezpieczonym lokalu czynnego urządzenia sygnalizacyjno-alarmowego lub ustanowienie stałego dozoru z uwzględnieniem wymogów, o których mowa w §3 ust. 3 i 4. W takim przypadku zniżka za dodatkowe zabezpieczenie w postaci stałego dozoru lub czynnego urządzenia sygnalizacyjno-alarmowego nie przysługuje.

4. Drzwi oszklone w budynkach nietrwale związanych z gruntem, poza wymogiem zabezpieczenia w sposób określony w ust. 2 muszą być na powierzchni oszklonej zabezpieczone kratami, roletami lub żaluzjami antywłamaniowymi, szybami o zwiększonej odporności na przebicie i rozbicie o klasie odporności co najmniej P3A lub P3 wg ogólnodostępnej klasyfikacji Instytutu Mechaniki Precyzyjnej lub okiennicami stalowymi w sposób uniemożliwiający dokonanie kradzieży bez włamania, o ile wielkość powierzchni oszklonej umożliwi dostanie się sprawcy do ubezpieczonego lokalu w razie jej stłuczenia; elementy krat nie mogą być łączone za pomocą śrub lub wkrętów, chyba że śruby lub wkręty są trwale zablokowane przed odkręceniem. Kraty, rolety, żaluzje oraz okiennice muszą być prawidłowo osadzone i zamknięte co najmniej na I zamek wielozastawkowy lub zamek otwierany przy pomocy złożonego kodu dostępu innego niż klucz lub kłódkę wielozastawkową

5. Drzwi oszklone nie mogą być zaopatrzone w zamki, które można otworzyć bez klucza, przez otwór wybity w szybie.

6. W przypadku drzwi dwuskrzydłowych, jedno skrzydło musi być unieruchomione przy pomocy zasuw u góry i u dołu drzwi, zamykanych od wewnątrz.

7. Wymogi określone w ust. 4) - 5) mogą zostać zniesione w lokalach, w których ustanowiono stały dozór oraz w lokalach zaopatrzonych w czynne urządzenia sygnalizacyjno-alarmowe, o ile spełniony jest wymóg o którym mowa w §3 ust. 3 i 4/lub §1 ust. 3. W takim przypadku zniżka za dodatkowe zabezpieczenie w postaci stałego dozoru lub czynnego urządzenia sygnalizacyjno-alarmowego nie przysługuje.

§ 5. KONSTRUKCJA ZAMKÓW, KŁÓDEK I UCHWYTÓW

Zamki, kłódki i uchwyty zastosowane do zamknięcia ubezpieczonego mienia powinny odpowiadać następującym wymogom:

1) zamkiem wielozastawkowym jest zamek, do którego klucz posiada w łopacie więcej niż jedno żłobienie prostopadłe do trzonu;

2) kłódki wielozastawkowe powinny posiadać zamek z więcej niż jednym żłobieniem prostopadłym do trzonu;

3) uchwyty do mocowania kłódek powinny być wykonane z płaskownika przymocowanego na stałe do drzwi lub krat w sposób uniemożliwiający jego oberwanie, ukręcenie lub obcięcie. Grubość płaskownika i otwór do wprowadzenia kabłąka lub bolca powinien odpowiadać parametrom kłódki;

4) atestowane zamki powinny posiadać atest określający stopień odporności na włamanie wystawiony przez upoważniony podmiot.

---

§ 6 ZABEZPIECZENIE KLUCZY

1. Klucze oryginalne lub zapasowe do lokalu, w którym znajduje się ubezpieczone mienie muszą być przechowywane w sposób chroniący je przed kradzieżą i uniemożliwiający dostęp do nich osobom nieuprawnionym.

2. W razie zagubienia albo zaginięcia kluczy (także kluczy zapasowych) Ubezpieczony zobowiązany jest niezwłocznie zmienić zamki na swój koszt.

§ 7 ZABEZPIECZENIE MIENIA W INNYM MIEJSCU NIŻ LOKAL (MIENIE NA PLACU)

1. W przypadku ubezpieczenia mienia znajdującego się w innym miejscu niż lokal, za należyte zabezpieczenie uważa się teren (plac, parking) spełniający łącznie wszystkie poniższe wymogi:

1) jest oświetlony od zachodu do wschodu słońca,
2) znajdujący się pod stałym dozorem w rozumieniu § 3 ust. 4, lub objęty jest zasięgiem monitoringu czynnego urządzenia sygnalizacyjno-alarmowego, zgodnie z § 3 ust. 3, które przekazuje sygnał do Policji lub licencjonowanej agencji ochrony z włączeniem do akcji grup patrolowo-interwencyjnych z czasem dojazdu do 15 min.;

3) jest w całości ogrodzony parkanem, siatką drucianą lub płotem o wysokości co najmniej 160 cm. Ogrodzenie nie może być w jakikolwiek sposób uszkodzone, przerwane lub niepełne. Brama prowadząca na teren, na którym przechowywane jest mienie, powinna być zamknięta na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę wielozastawkową.

2. W przypadku pojazdów mechanicznych znajdujących się na terenie, o którym mowa w ust. 1, kluczyki od stacyjek zapłonowych oraz inne urządzenia służące do otwarcia lub uruchomienia pojazdu nie mogą znajdować się we wnętrzu pojazdu, a wszystkie drzwi muszą być zamknięte na zamek fabryczny; kluczyki i ww. urządzenia muszą być przechowywane w taki sposób, aby dostęp do nich miały tylko osoby upoważnione.

§ 8 ZABEZPIECZENIE WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH PODCZAS PRZECHOWYWANIA

1. Wartości pieniężne ubezpieczone od kradzieży z włamaniem, z zachowaniem poniższych limitów odpowiedzialności COMPENSY, muszą znajdować się w lokalach zabezpieczonych w sposób określony w niniejszych OWU, a ponadto w zamkniętych schowkach zgodnych z wymogami obowiązujących przepisów prawa dotyczących przechowywania wartości pieniężnych oraz z zachowaniem następujących wymogów:

1) dla wartości pieniężnych do kwoty 2.500 zł – zabezpieczeniem minimalnym jest pojedyncza kasetka stalowa lub pojedyncza kasa fiskalna, a kluczyk od kasetki powinien znajdować się w miejscu niewidocznym;

2) dla wartości pieniężnych do kwoty 10.000 zł – zabezpieczeniem minimalnym są kasetki stalowe lub kasy fiskalne z zastrzeżeniem pkt 1) i pkt 3);

3) dla wartości pieniężnych ponad 2.500 zł do kwoty 20.000 zł – zabezpieczeniem minimalnym jest urządzenie mechaniczne do przechowywania wartości pieniężnych bez udokumentowanej klasy odporności na włamanie.

2. Urządzenia mechaniczne do przechowywania wartości pieniężnych o masie poniżej 300 kilogramów (z wyłączeniem kaset stalowych i kas fiskalnych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2) powinny być na trwałe przymocowane do ściany, podłogi lub innego elementu konstrukcyjnego budynku.

---

3. Ustalono w ust. 1 wartości są górnymi granicami odpowiedzialności COMPENSY za wartości pieniężne przechowywane w poszczególnych schowkach.

§ 9 ZABEZPIECZENIE WARTOŚCI PIENIĘŻNYCH PODCZAS TRANSPORTU

1. Wartości pieniężne w transporcie, z zachowaniem poniższych limitów odpowiedzialności COMPENSY, muszą być zabezpieczone zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi transportu wartości pieniężnych oraz spełniać następujące warunki:

1) dla wartości pieniężnych do kwoty 20.000 zł – transport może być wykonywany samochodem lub pieszo – jeżeli ze względu na odległość użycie samochodu jest nieuzasadnione;

2) transport wartości pieniężnych nie może odbywać się środkami komunikacji zbiorowej, w przeciwnym razie w przypadku szkody COMPENSA jest wolna od odpowiedzialności.

2. Ustalono w ust. 1 wartości są górnymi granicami odpowiedzialności COMPENSY za wartości pieniężne transportowane przy zachowaniu wymaganych powyżej zabezpieczeń.

ZAŁĄCZNIK NR 2 – KLAUZULE DODATKOWE DO UBEZPIECZENIA MIENIA

UBEZPIECZENIE OBIEKTÓW INNYCH NIŻ BUDYNKI/BUDOWLE NIE ZWIĄZANYCH TRWALE Z GRUNTEM LUB ZNAJDUJĄCEGO SIĘ W NICH MIENIA

mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych oraz ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku.

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, za opłatą dodatkowej składki, Compensa obejmuje ochroną ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w miejscu ubezpieczenia wskazanym w Umowie budowlę tymczasowe, które nie są budynkami i budowlami w rozumieniu OWU, w postaci niepołączonych trwale z gruntem kiosków, baraków, pawilonów, kontenerów, kontenerów-chłodni lub znajdującego się w takich budowlach tymczasowych mienia.

2. W przypadku, gdy Umowa obejmuje ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych, ochrona ubezpieczeniowa w ramach niniejszej klauzuli obejmuje szkody powstałe wskutek następujących zdarzeń losowych:

- 1) pożaru;
- 2) lawiny;
- 3) osunięcia się ziemi;
- 4) zapadania się ziemi;
- 5) zalania;
- 6) dymu i sadzy;
- 7) wybuchu;
- 8) uderzenia pioruna;
- 9) upadku statku powietrznego;
- 10) fali uderzeniowej.

3. W przypadku, gdy Umowa obejmuje ubezpieczenie mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku, ochrona ubezpieczeniowa w ramach niniejszej klauzuli obejmuje szkody powstałe mieniu ruchomym wskutek kradzieży z włamaniem i rabunku.

4. COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo za szkody powstałe w:

- 1) budowlach tymczasowych, w których prowadzona jest działalność produkcyjna, wytwórcza lub przetwórcza, oraz w mieniu znajdującym się w takich budowlach tymczasowych;
- 2) budowlach tymczasowych stanowiących zaplecze budowy (w szczególności baraki, kontenery);
- 3) myjniach bezdotykowych samoobsługowych;
- 4) w namiotach i pawilonach pokrytych brezentem;
- 5) mieniu pracowniczym;
- 6) wartościach pieniężnych.

5. Limity odpowiedzialności dla szkód objętych ochroną w ramach niniejszej klauzuli wskazane są w Umowie (na polisie), z zastrzeżeniem że nie mogą one przekroczyć:

- a) 50.000 zł dla szkód w budowlach tymczasowych;
- b) 20.000 zł dla szkód w mieniu ruchomym znajdującym się w budowlach tymczasowych, przy

czym łączny limit odpowiedzialności dla szkód określonych w pkt a) – b) nie może być wyższy niż 50.000 zł.

6. Za mienie ruchome w ramach niniejszej klauzuli uznaje się:

a) środki obrotowe;

b) maszyny, urządzenia i wyposażenie oraz mienie osób trzecich..

7. Limity odpowiedzialności ulegają obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.

8. Należne odszkodowanie za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości:

1) 10%, jednak nie mniej niż 500 zł dla szkód powstałych wskutek zdarzeń wymienionych w ust. 2;

2) 500 zł dla szkód powstałych wskutek zdarzeń wymienionych w ust. 3.

KLAUZULA UBEZPIECZENIA MIENIA POZA MIEJSCEM UBEZPIECZENIA

mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych oraz ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku.

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, za opłatą dodatkowej składki, zakres terytorialny ubezpieczenia, dla maszyn i urządzeń oraz środków obrotowych będących przedmiotem ubezpieczenia w ramach, zostaje rozszerzony o ochronę poza miejscem ubezpieczenia wskazanym w Umowie (na polisie), jednakże wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Ochrona ubezpieczeniowa dla mienia określonego w ust. 1 nie obejmuje szkód powstałych w trakcie transportu oraz załadunku, przeładunku i rozładunku tego mienia.

3. Przedmiotem ubezpieczenia są wyłącznie maszyny i urządzenia wykorzystywane w związku z prowadzoną działalnością oraz środki obrotowe stanowiące własność Ubezpieczonego lub będące w jego posiadaniu, z wyłączeniem maszyn, urządzeń lub środków obrotowych uszkodzonych lub zdekompletowanych.

4. Z zastrzeżeniem ust. 6 objęcie maszyn i urządzeń ochroną ubezpieczeniową w ramach niniejszej klauzuli wymaga wskazania ubezpieczanego mienia w wykazie jako załącznik do Umowy.

5. Wykaz, o którym mowa w ust. 4, powinien zawierać co najmniej następujące informacje:

1) rodzaj sprzętu wraz z jego numerem identyfikacyjnym (numer fabryczny lub ewidencyjny);

2) rok produkcji;

3) sumę ubezpieczenia dla poszczególnych maszyn i urządzeń.

6. W przypadku, gdy limit odpowiedzialności dla maszyn i urządzeń nie przekracza wartości 25.000 zł nie ma obowiązku dołączania do Umowy wykazu, o którym mowa w ust. 4.

7. Maszyny i urządzenia oraz środki obrotowe objęte są ochroną ubezpieczeniową w ramach niniejszej klauzuli wyłącznie w zakresie ryzyk, od których zostały wcześniej ubezpieczone w miejscu ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 8.

8. Objęcie ochroną ubezpieczenia maszyn i urządzeń oraz środków obrotowych w ramach niniejszej klauzuli z tytułu szkód powstałych w wyniku kradzieży z włamaniem wymaga zabezpieczenia lokali, w których mienie się znajduje poza miejscem ubezpieczenia oraz zabezpieczenia pojazdów, w których mienie jest przechowywane poza miejscem ubezpieczenia zgodnie z postanowieniami dotyczącymi minimalnych wymogów zabezpieczenia określonych w Załączniku nr I do OWU.

W razie niedopełnienia przez Ubezpieczającego lub Ubezpieczonego (jeśli wiedział o zawarciu umowy na jego rachunek) ww. obowiązków zabezpieczenia mienia, jeśli stanowiło to rażące niedbalstwo a jeżeli szkoda była następstwem lub uległa zwiększeniu w następstwie niedopełnienia danego obowiązku, COMPENSA może odmówić wypłaty odszkodowania lub ograniczyć wysokość odszkodowania proporcjonalnie do zakresu, w jakim szkoda była następstwem braku wypełnienia ww. obowiązków.

9. Zakres ochrony ubezpieczeniowej, poza wyłączeniami, o których mowa w § 6, § 11 oraz § 48 OWU, COMPENSA w ramach niniejszej klauzuli nie odpowiada za szkody:

1) będące następstwem eksploataowania przedmiotu ubezpieczenia niezgodnie z instrukcją użytkowania lub ze wskazaniami producenta, jednakże wyłącznie w zakresie w jakim niewłaściwa eksploatacja spowodowała lub zwiększyła rozmiar szkody;

2) zaistniałe podczas naprawy ubezpieczonego mienia;

3) w środkach obrotowych, które zostały wbudowane lub zainstalowane w budowaną, remontowaną lub modernizowaną nieruchomość lub zostały zamontowane i stanowią część rzeczy ruchomej.

10. Z zastrzeżeniem ust. 11, limit odpowiedzialności COMPENSY z tytułu szkód objętych ochroną w ramach niniejszej klauzuli określa Ubezpieczający, przy czym nie może przekroczyć 100.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Limit odpowiedzialności wskazywany jest w Umowie (polisie).

11. Limit odpowiedzialności za szkody powstałe w środkach obrotowych ustalany jest w ramach limitu określonego w ust. 10 i nie może przekroczyć 10.000 zł.

12. Limity odpowiedzialności ulegają obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.

13. Należne odszkodowanie wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy w wysokości 400 zł, z zastrzeżeniem ust. 14.

14. W przypadku szkód powstałych wskutek kradzieży z włamaniem lub rabunku, franszyza redukcyjna wynosi 20% wysokości szkody, jednak nie mniej niż 400 zł.

KLAUZULA ZEPSUCIA ŚRODKÓW OBROTOWYCH LUB MIENIA OSÓB TRZECICH

mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, za opłatą dodatkowej składki, zakres udzielonej ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o szkody powstałe wskutek zepsucia środków obrotowych lub mienia osób trzecich, pod warunkiem, że stanowią one przedmiot ubezpieczenia w ramach ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych w ramach Umowy.

2. Przez zepsucie w myśl niniejszej klauzuli rozumie się utratę przydatności do spożycia produktów, które wymagają przechowywania w temperaturze co najwyżej plus 8 stopni Celsjusza, w wyniku podwyższenia temperatury przechowywania w urządzeniu chłodniczym ponad powyższą wartość, do czego doszło bezpośrednio na skutek:

1) awarii urządzenia chłodniczego, w którym przechowywane są ubezpieczone środki obrotowe lub mienie osób trzecich, albo przepięcia piorunowego lub elektrycznego, powodujących uszkodzenie urządzenia chłodniczego;

2) nieplanowanej przerwy w dostawie prądu elektrycznego trwającej nieprzerwanie co najmniej 2 godziny.

3. W ramach niniejszej klauzuli, z zastrzeżeniem ust. 6, COMPENSA na podstawie protokołu kasacji lub przekazania do utylizacji, zwraca koszty utylizacji leków oraz produktów spożywczych, jeżeli konieczność ich utylizacji będzie następstwem ryzyk i zdarzeń wchodzących w zakres Umowy zawartej na podstawie WU.

4. Zakres ochrony ubezpieczeniowej, poza wyłączeniami, o których mowa w § 6 oraz § 48 OWU, nie obejmuje również szkód powstałych wskutek:

1) przerwy w dostawie prądu elektrycznego spowodowanej niewywiązaniem się z obowiązku płatności wobec dostawcy energii;

2) planowanych przerw w dostawie energii elektrycznej;

3) zepsucia się na skutek niewłaściwego przechowywania środków obrotowych.

5. Limit odpowiedzialności COMPENSY z tytułu szkód objętych ochroną w ramach niniejszej klauzuli określa Ubezpieczający, z zastrzeżeniem, że limit ten nie może przekroczyć 100.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Limit odpowiedzialności wskazywany jest w Umowie (na polisie).

6. Limit odpowiedzialności COMPENSY za koszty utylizacji określone w ust 3 ustalany jest w ramach limitu określonego w ust. 5 i nie może przekroczyć 10.000 zł.

7. Limity odpowiedzialności określone w niniejszej klauzuli ulegają obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.

8. Należne odszkodowanie wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 300 zł oddzielnie w przypadku szkód z ryzyka zepsucia środków obrotowych lub mienia osób trzecich lub ryzyka kosztów utylizacji leków oraz produktów spożywczych.

KLAUZULA UBEZPIECZENIA MIENIA OD WANDALIZMU

mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych.

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, za opłatą dodatkowej składki, zakres ochrony ubezpieczeniowej mienia od ognia i innych zdarzeń losowych zostaje rozszerzony o szkody powstałe wskutek wandalizmu, z wyłączeniem graffiti.

2. Na mocy niniejszej klauzuli ochroną ubezpieczeniową od szkód określonych w ust. 1 objęte jest mienie, które zostało ubezpieczone od ognia i innych zdarzeń losowych na podstawie OWU.

3. Mienie, o którym mowa w ust. 2, objęte jest ochroną ubezpieczeniową na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w miejscu ubezpieczenia wskazanym w Umowie.

4. Zakres ochrony ubezpieczeniowej, poza wyłączeniami, o których mowa w § 6 oraz § 48, nie obejmuje również szkód powstałych w:

1) mieniu składowanym na zewnątrz budynku, budowli lub lokalu;

2) wyniku zaboru przez osobę trzecią;

3) elementach wykonanych ze szkła, kamienia, minerałów, ich imitacji lub tworzyw sztucznych.

5. Limit odpowiedzialności dla szkód objętych ochroną w ramach niniejszej klauzuli określa Ubezpieczający, z zastrzeżeniem, że nie może przekroczyć on 30.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Limit odpowiedzialności wskazywany jest w Umowie (polisie).

6. Limit ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.

7. Należne odszkodowanie wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 300 zł.

KLAUZULA UBEZPIECZENIA SZYB I INNYCH PRZEDMIOTÓW OD STŁUCZENIA

mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych.

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, za opłatą dodatkowej składki, zakres udzielonej ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o szkody powstałe wskutek stłuczenia lub pęknięcia zainstalowanych na stałe w znajdującym się na terytorium Rzeczypospolitej miejscu ubezpieczenia wskazanym w Umowie:

- 1) stałych oszkleń zewnętrznych i wewnętrznych budynków, budowli i lokali;
- 2) szklanych lub kamiennych okładzin oraz budowli i elementów wykonanych ze szkła, minerałów, ich imitacji lub tworzyw sztucznych;
- 3) oszklelenia reklamowego, szyldów, gablot;
- 4) rurek neonowych;
- 5) szyb stanowiących oszklelenie lodówek, lad chłodniczych;
- 6) zamontowanych na stałe lustrach i witrażach.

2. W ramach niniejszej klauzuli przedmiotem ubezpieczenia nie mogą być:

- 1) szkło stanowiące osprzęt urządzeń technicznych lub różnego rodzaju instalacji;
- 2) szyby zainstalowane w środkach transportu;
- 3) szyby, przedmioty szklane, płyty ceramiczne lub kamienne przed ich ostatecznym zamontowaniem lub zainstalowaniem w miejscu ubezpieczenia;
- 4) szklane lub kamienne wykładziny podłogowe;
- 5) jakiegokolwiek elementy w budowlach w postaci myjni bezdotykowych samoobsługowych;
- 6) jakiegokolwiek elementy uszkodzone;
- 7) jakiegokolwiek elementy zainstalowane w miejscu lub w sposób niezgodny z ich przeznaczeniem wynikającym z instrukcji obsługi lub wskazań producenta/wytwórcy.

3. Mienie ubezpieczone w ramach niniejszej klauzuli objęte jest ochroną ubezpieczeniową od stłuczenia oraz pęknięcia powstałych w okresie ubezpieczenia.

4. W ramach niniejszej klauzuli COMPENSA zwraca również, w granicach limitu określonego w polisie, udokumentowane koszty ustawienia rusztowań lub drabin umożliwiających wstawienie szyb w przypadku ich stłuczenia oraz koszty montażu, demontażu lub naprawy uszkodzonych instalacji świetlnych lub neonowych, koszty transportu oraz koszty odtworzenia znaków reklamowych i informujących na przedmiotach objętych ubezpieczeniem.

5. Zakres ochrony ubezpieczeniowej, poza wyłączeniami, o których mowa w § 6 oraz § 48, nie obejmuje również szkód:

- 1) będących następstwem, zadrapania, porysowania powierzchni ubezpieczonych przedmiotów;
  - 2) powstałych podczas montażu, wymiany lub demontażu ubezpieczonego przedmiotu;
  - 3) zaistniałych podczas czynności konserwacyjnych lub naprawczych;
  - 4) będących następstwem niewłaściwego działania lub wady urządzeń oświetleniowych.
6. Limit odpowiedzialności dla szkód objętych ochroną w ramach niniejszej klauzuli określa Ubezpieczający, z zastrzeżeniem że limit ten nie może przekroczyć 15.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Limit odpowiedzialności wskazywany jest w Umowie (polisie).
7. Limit ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.
8. Wysokość odszkodowania za szkody objęte ochroną w ramach niniejszej klauzuli ustala się według cen zakupu lub kosztów naprawy mienia, na podstawie cen z dnia powstania zdarzenia, przyjmując
-

wartość przedmiotów tego samego rodzaju, gatunku, materiału i wymiarów, z uwzględnieniem zakresu rzeczywistych uszkodzeń oraz:

- 1) kosztów demontażu i montażu;
- 2) kosztów transportu;
- 3) kosztów odtworzenia napisów, ozdób i liter – jeżeli znajdowały się one na tym mieniu przed zdarzeniem i uległy uszkodzeniu lub zniszczeniu w jego następstwie a szkoda będąca następstwem tego zdarzenia objęta jest ubezpieczeniem;
- 4) kosztów ustawienia rusztowań lub drabin umożliwiających wstawienie szyb, montaż, demontaż, bądź naprawę instalacji świetlnych lub neonowych.
9. Należne odszkodowanie wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 100 zł.

KLAUZULA NIEOSIĄGNIĘCIA ZYSKU W NASTĘPSTWIE SZKODY

mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych.

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, za opłatą dodatkowej składki, Umowę rozszerza się o ubezpieczenie nieosiągnięcia zysku w następstwie szkody.

2. Za nieosiągnięcie zysku w następstwie szkody, w myśl niniejszej klauzuli, uznaje się nieosiągnięcie zysków z uwagi na brak możliwości prowadzenia działalności gospodarczej przez Ubezpieczonego z powodu wystąpienia zdarzenia powodującego szkodę objętą ochroną na podstawie Umowy w ramach ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych.

3. COMPENSA ponosi odpowiedzialność za nieosiągnięcie zysku w następstwie szkody, o ile zdarzenie powodujące powstanie szkody w ubezpieczonym mieniu powstało w okresie ubezpieczenia oraz w miejscu ubezpieczenia określonym w Umowie.

4. Zakres ochrony ubezpieczeniowej, poza wyłączeniami, o których mowa w § 6 oraz § 48, nie obejmuje również szkód:

1) będących następstwem nieuzasadnionej obiektywnymi okolicznościami zwłoki Ubezpieczonego w podjęciu działalności gospodarczej;

2) będących następstwem opóźnienia spowodowanego wprowadzaniem innowacji lub ulepszeń zniszczonego lub uszkodzonego w następstwie zdarzenia mienia w trakcie jego odbudowy lub remontu;

3) będących następstwem niemożności dochodzenia wierzytelności (należności) w rezultacie utraty dokumentów.

5. W ramach niniejszej klauzuli COMPENSA wypłaca świadczenie w wysokości określonego w Umowie (w polisie) dziennego limitu odpowiedzialności za każdy dzień przerwy w prowadzeniu działalności gospodarczej, z uwzględnieniem ust. 7 i 9.

6. Dzienny limit odpowiedzialności, o którym mowa w ust. 5, powinien odpowiadać zyskowi, który zostałby osiągnięty przez Ubezpieczonego w danym okresie, gdyby nie doszło do szkody w ubezpieczonym mieniu. Limit ten określa Ubezpieczający, z zastrzeżeniem że nie może przekroczyć 500 zł. Limit odpowiedzialności wskazywany jest w polisie.

7. Świadczenie, o którym mowa powyżej, wypłacane jest za każdy dzień przerwy w działalności gospodarczej Ubezpieczonego, licząc od 6 dnia od zaistnienia zdarzenia powodującego szkodę

w mieniu, o którym mowa w ust. 3, do momentu wznowienia prowadzenia działalności, nie dłużej jednak niż przez okres odpowiedzialności określony niniejszej zgodnie z postanowieniami klauzuli i wskazany w Umowie (w polisie).

8. Okres odpowiedzialności, o którym mowa w ust. 7, zgodnie z wyborem Ubezpieczającego, może wynosić:

- 1)** 30 dni licząc od momentu zaistnienia zdarzenia powodującego szkodę w mieniu;
- 2)** 60 dni licząc od momentu zaistnienia zdarzenia powodującego szkodę w mieniu;
- 3)** 90 dni licząc od momentu zaistnienia zdarzenia powodującego szkodę w mieniu.

KLAUZULA KATASTROFY BUDOWLANEJ

mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych.

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, zakres udzielonej ochrony ubezpieczeniowej zostaje rozszerzony o szkody spowodowane katastrofą budowlaną, powstałe w ubezpieczonym mieniu w ramach ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych.

2. Ubezpieczenie, oprócz wyłączeń odpowiedzialności wymienionych w § 6 oraz § 48 OWU, nie obejmuje również szkód:

- 1)** powstałych w budynkach murowanych lub żelbetowych, które zostały zbudowane przed 1945 rokiem;
- 2)** powstałych w budynkach stalowych, które zostały wybudowane przed 1980 rokiem;
- 3)** powstałych w budynkach o konstrukcji drewnianej;
- 4)** powstałych w budynkach krytych słomą, trzciną, trawą (strzechą) lub innym materiałem drewnopochodnym;
- 5)** powstałych w wyniku prowadzenia prac budowlanych, montażowych, modernizacyjnych lub remontowych;
- 6)** wynikających z wad projektowych;
- 7)** powstałych wskutek wadliwego wykonania budynku lub wykonania budynku z użyciem wadliwych materiałów;
- 8)** będących następstwem samoistnego zawalenia się obiektów małej architektury lub tymczasowych obiektów budowlanych;
- 9)** powstałych w następstwie nienależytej dbałości o obiekt budowlany, o ile odpowiada za nią Ubezpieczający lub Ubezpieczony;
- 10)** budynkach eksploatowanych niezgodnie z ich przeznaczeniem.

3. W przypadku wystąpienia ryzyka katastrofy budowlanej Ubezpieczony zobowiązany jest:

- 1)** zorganizować doraźną pomoc poszkodowanym i przeciwdziałać rozszerzeniu się skutków katastrofy budowlanej;
- 2)** niezwłocznie zawiadomić o katastrofie właściwy organ nadzoru budowlanego, właściwego miejscowo prokuratora, Policję lub inne organy lub jednostki organizacyjne, które powinny o tym być poinformowane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa;
- 3)** zabezpieczyć miejsce katastrofy przed zmianami uniemożliwiającymi prowadzenie postępowania wyjaśniającego przez właściwy organ nadzoru budowlanego, przy czym niniejszy obowiązek nie ma zastosowania do czynności mających na celu ratowanie życia lub zabezpieczenie przed

rozszerzaniem się skutków katastrofy (w takich przypadkach Ubezpieczony jest zobowiązany do szczegółowego opisanie stanu po katastrofie oraz wprowadzonych w nim zmian z oznaczeniem na szkicach i, w miarę możliwości, na fotografiach).

4. Limit odpowiedzialności COMPENSY, za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej klauzuli wynosi nie więcej niż 200.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, z zastrzeżeniem, że nie może on przekroczyć sumy ubezpieczenia budynków ubezpieczonych od ognia i innych zdarzeń losowych.

5. Limit odpowiedzialności ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.

6. Należne odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia mienia wynikającego z niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 10% wartości szkody, jednak nie mniej niż 500 zł.

KLAUZULA AKTÓW TERRORU, STRAJKÓW, ZAMIESZEK I ROZRUCHÓW

mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych, ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od szkód rzeczowych oraz mienia w transporcie.

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, zakres udzielonej ochrony ubezpieczeniowej dla mienia wskazanego w Umowie (na polisie) zostaje rozszerzony o szkody powstałe w ubezpieczonym mieniu w wyniku pożaru, wybuchu, upadku statku powietrznego lub uderzenia pojazdu, będących bezpośrednim następstwem aktów terroru, strajku, zamieszek lub rozruchów.

2. Limit odpowiedzialności COMPENSY za szkody objęte ochroną ubezpieczeniową na podstawie niniejszej klauzuli wynosi nie więcej niż 50.000 zł.

3. Limit odpowiedzialności ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.

4. Należne odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia mienia wynikającego z niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 10% wartości szkody, jednak nie mniej niż 500 zł.

KLAUZULA UTRATY DOKUMENTÓW DO REFUNDACJI RECEPT

mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych oraz ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku.

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, ochroną ubezpieczeniową zostają objęte dokumenty (recepty), niezbędne do refundacji leków przez organ administracji publicznej nadzorujący refundację.

2. Dokumenty (recepty), o których mowa w ust. 1, ubezpieczone są od zdarzeń powodujących brak możliwości refundacji leków w zakresie wybranego przez Ubezpieczającego rodzaju ubezpieczenia, którym objęte jest w ramach Umowy pozostałe mienie.

3. Ubezpieczony przedsiębiorca zobowiązany jest do:

1) bieżącej archiwizacji w formie elektronicznej dokumentów (recept) będących przedmiotem ubezpieczenia (nie rzadziej niż jeden 3 razy w tygodniu);

- 2) przechowywania danych komputerowych, na podstawie których dokonywana jest refundacja leków przez maksymalny okres umożliwiający takie przechowywanie w świetle przepisów prawa.
4. W przypadku utraty, zniszczenia lub uszkodzenia ubezpieczonych dokumentów w wyniku ryzyk objętych ubezpieczeniem w ramach Umowy, zarówno dokumentów (receipt), jak i danych komputerowych, wysokość odszkodowania zostanie ustalona w oparciu o średnie wielkości refundacji z okresu 6 miesięcy poprzedzających dzień szkody, potwierdzone przez organ administracji publicznej nadzorujący refundację.
5. COMPENSA nie ponosi odpowiedzialności, jeżeli brak możliwości refundacji leków jest następstwem nie spełnienia przez Ubezpieczonego przedsiębiorcę wymogów określonych w ust. 3.
6. Limit odpowiedzialności COMPENSY dla szkód objętych ochroną w ramach niniejszej klauzuli wynosi 50.000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.
7. Limit odpowiedzialności ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.
8. Należne odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia mienia wynikającego z niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 300 zł.

KLAUZULA UBEZPIECZENIA MIENIA OD WSZYSTKICH RYZYK

mająca zastosowanie do ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych.

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU zakres ochrony rozszerza się o szkody powstałe w wyniku wszystkich ryzyk, które nie zostały wyłączone z zakresu ochrony ubezpieczeniowej zgodnie z postanowieniami OWU i niniejszej klauzuli.
2. Ubezpieczenie wynikające z niniejszej klauzuli obejmuje wyłącznie zdarzenia powstałe w okresie ubezpieczenia, w miejscu ubezpieczenia określonym na polisie.
3. COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU Mój Biznes, (o których mowa w § 6 oraz § 48) oraz dodatkowo za szkody powstałe w wyniku:
  - 1) modyfikacji genetycznych;
  - 2) oddziaływania warunków atmosferycznych na mienie znajdujące się na wolnym powietrzu, jeżeli zgodnie z przeznaczeniem, warunkami przechowywania lub magazynowania nie powinno ono być tam składowane;
  - 3) ograniczenia lub przerwy w dostawie energii elektrycznej, ciepłej, gazu, wody, innych mediów lub jakichkolwiek niesprawności urządzeń klimatyzacyjnych, chłodniczych, grzewczych lub produkcyjnych wynikających z przyczyn tkwiących wewnątrz tych przedmiotów lub z błędów w obsłudze, z zastrzeżeniem że COMPENSA ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe w wyniku zalania, a za opłatą dodatkowej składki ponosi odpowiedzialność za szkody w środkach obrotowych powstałe wskutek zepsucia na warunkach określonych w klauzuli dotyczącej tego rodzaju szkód;
  - 4) bezpośrednich następstw eksploatacji mienia (następstw spowodowanych normalnym zużyciem, ścieraniem, starzeniem, kawitacją, erozją, korozją, utlenianiem, rdzą, kamieniem kotłowym);
  - 5) niezgodnej z instrukcją lub z zaleceniami producentów obsługi, konserwacji, napraw lub przeprowadzania testów;
  - 6) zakrzepnięcia lub zastygnięcia materiałów przerabianych, transportowanych bądź

---

przechowywanych w postaci ciekłej w maszynach lub urządzeniach;

7) następstwa nieprzeprowadzenia lub nienależytego przeprowadzenia działań konserwacyjno-remontowych wymaganych przez obowiązujące przepisy prawa lub wynikających z zalecenia producenta/wytwórcy, o ile obowiązek ich przeprowadzenia leży po stronie Ubezpieczonego;

8) transportu oraz załadunku lub rozładunku mienia odbywającego się poza miejscem ubezpieczenia, za wyjątkiem wartości pieniężnych ubezpieczonych na czas transportu oraz mienia pracowniczego;

9) kradzieży, oszustwa, sprzeniewierzenia, defraudacji, szantażu lub wymuszenia, kradzieży z włamaniem, rabunku;

10) działania złośliwego oprogramowania komputerowego;

11) zmiany kształtu, wygięcia, wybrzuszenia, odpadnięcia części przedmiotu, przebarwienia, zadrapania, zarysowania lub pęknięcia, jeżeli nie narusza to funkcjonalności przedmiotu;

12) zamarzania, przemarzania, pękania mrozowego, o ile do szkody doszło z uwagi na to, iż:

a) instalacje wodne, kanalizacyjne, technologiczne, klimatyzacyjne lub grzewcze znajdowały się w nienależytym stanie technicznym;

b) w okresach spadków temperatur poniżej 0 stopni Celsjusza nie zapewniono należytego ogrzewania pomieszczeń lub odpowiednie zabezpieczenie instalacji przed działaniem mrozu;

c) w przypadku braku możliwości utrzymania dodatniej temperatury lub odpowiedniego zabezpieczenia instalacji lub zbiorników przed działaniem mrozu, nie zamknięto zaworów doprowadzających i nie usunięto wody lub innego płynu z instalacji lub zbiorników, o ile powyższe zaniechania wynikły z przyczyn leżących po stronie Ubezpieczonego;

13) niewłaściwego wykonawstwa lub błędów w projekcie, zastosowania wadliwego materiału, błędów w konstrukcji, wad ukrytych, technologicznych bądź innych wad materiałowych, chyba że w ich następstwie wystąpiło inne ryzyko nie wyłączone z zakresu ubezpieczenia - wówczas COMPENSA ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego innego ryzyka;

14) awarii i uszkodzeń maszyn, urządzeń, aparatów lub sprzętu powstałych wskutek ich eksploatacji, konstrukcji obsługi lub montażu, chyba że w ich następstwie wystąpiło inne ryzyko nie wyłączone z zakresu ubezpieczenia - wówczas COMPENSA ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego ryzyka;

15) prowadzenia przez Ubezpieczonego lub na jego zlecenie w obrębie miejsca ubezpieczenia robót budowlanych lub montażowych, testów, prób, rozruchów próbnych lub prac konserwacyjnych;

16) katastrofy budowlanej, zawalenia, zapadania, wyniesienia, spękania, skurczenia lub ekspansji elementów konstrukcji budynków lub budowli, chyba że nastąpiły one jako rezultat wcześniejszego zaistnienia innego ryzyka nie wyłączone z zakresu ubezpieczenia, z zastrzeżeniem, że za opłatą dodatkowej składki umowa może zostać rozszerzona na zasadach określonych w Klauzuli katastrofy budowlanej;

17) zapadania się, osuwania się, osiadania lub przemieszczania gruntu w wyniku działalności człowieka;

18) utrzymania dachu w nienależytym stanie, niezabezpieczenia otworów dachowych lub okiennych, utrzymania w nienależytym stanie rynien dachowych lub spustowych, stolarki okiennej oraz innych elementów budynku lub budowli, o ile za ich zabezpieczenie, zamknięcie, utrzymanie lub konserwację odpowiedzialny jest Ubezpieczony;

19) skażenia lub zanieczyszczenia wszelkich rodzajów, chyba że powstały one w ubezpieczonym

---

mieniu wskutek innego ryzyka nie wyłączonego z zakresu ubezpieczenia;

20) oddziaływania mikroorganizmów, ptaków, roślin, pleśni, grzybów, fermentacji, wewnętrznego rozkładu lub procesów zachodzących wewnątrz ubezpieczonych przedmiotów, chyba że w ich następstwie wystąpiło inne ryzyko nie wyłączone z zakresu ubezpieczenia - wówczas COMPENSA ponosi odpowiedzialność wyłącznie za skutki takiego innego ryzyka;

21) stopniowego pogarszania właściwości, stopniowo postępującej deformacji lub odkształcania, wyparowania, utraty wagi, działania światła, zmiany zapachu, smaku, koloru, struktury, stanu wykończenia, wilgotności lub temperatury;

22) zarysowania, pęknięcia lub stłuczenia szyb, wyrobów ze szkła, kamienia, minerałów i ich imitacji, szklanych elementów sprzętu elektronicznego, tworzyw sztucznych, powstałe z innych przyczyn niż ryzyka wymienionych w § 5 ust. 1, z zastrzeżeniem że COMPENSA ponosi odpowiedzialność za te ryzyka w odniesieniu do wskazanych rodzajów oszklei pod warunkiem rozszerzenia Umowy o klauzulę ubezpieczenia szyb i innych przedmiotów od stłuczenia;

23) zepsucia się środków obrotowych, z zastrzeżeniem że COMPENSA ponosi odpowiedzialność w ramach ubezpieczenia środków obrotowych od zepsucia się, pod warunkiem rozszerzenia ubezpieczenia o klauzulę.

4. Ubezpieczenie nie obejmuje szkód powstałych w sprzęcie elektronicznym.

5. Limit odpowiedzialności COMPENSY za szkody objęte ochroną na mocy niniejszej klauzuli jest równy sumie ubezpieczenia wskazanej na polisie dla poszczególnych przedmiotów ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych.

6. Limity określone w ust. 5 ulegają każdorazowemu zmniejszeniu o wysokość wypłaconego odszkodowania, aż do ich całkowitego wyczerpania.

7. Należne odszkodowanie wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 10% wartości szkody, jednak nie mniej niż 300 zł.

KLAUZULA MAJĄCA ZASTOSOWANIE WYŁĄCZNIE DO UBEZPIECZENIA MIENIA W TRANSPORCIE KRAJOWYM (CARGO)

KLAUZULA KRADZIEŻOWA

mającą zastosowanie do ubezpieczenia mienia w transporcie (cargo).

1. Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, zakres ubezpieczenia mienia w transporcie zostaje rozszerzony o ryzyko kradzieży z włamaniem mienia z pojazdu oraz kradzieży mienia wraz z pojazdem.

2. COMPENSA udziela ochrony ubezpieczeniowej na podstawie niniejszej klauzuli, o ile:

1) pojazd użyty do przewozu mienia jest do tego konstrukcyjnie przeznaczony;

2) w pojeździe pozostawionym bez opieki osób realizujących przewóz wszystkie okna i inne otwory, przez które możliwy jest dostęp do wnętrza pojazdu lub przewożonego mienia, są w należyтым stanie technicznym i, o ile jest to możliwe, są zamknięte na klucz;

3) w pojeździe pozostawionym bez opieki osób realizujących przewóz uruchomiony został atestowany i sprawny system antywłamaniowy oraz co najmniej jedno z następujących urządzeń: blokada kierownicy, blokada skrzyni biegów, immobilizer lub inne urządzenie uniemożliwiające uruchomienie pojazdu;

-
- 4)** wewnątrz przestrzeni ładunkowej pojazdu nie jest widoczne z zewnątrz;
  - 5)** kierowca pozostawiający pojazd z towarem zobowiązany jest wyłączyć silnik, zamknąć pojazd na klucz, zabrać ze sobą kluczyki do pojazdu, dowód rejestracyjny, prawo jazdy oraz dokumenty ładunkowe;
  - 6)** w godzinach 22.00 – 6.00 pojazd pozostawiony bez opieki osób realizujących przewóz jest zaparkowany:
    - a)** w garażu zamkniętym na co najmniej jeden zamek wielozastawkowy lub kłódkę atestowaną lub
    - b)** na parkingu, jeżeli zaparkowane na nim pojazdy są całodobowo pilnowane przez obsługę parkingu i chronione przed kradzieżą, tj.:
      - parking jest ogrodzony ze wszystkich stron stałym ogrodzeniem i posiada zamykaną bramę wjazdową lub szlaban wjazdu;
      - przy wyjeździe obsługa parkingu zobowiązana jest sprawdzić, czy osoba wyprowadzająca pojazd jest do tego uprawniona.
  - 3.** W razie niedopełnienia przez Ubezpieczonego obowiązków zabezpieczenia mienia wskazanych w ust. 2, jeżeli wynikało to z rażącego niedbalstwa a szkoda była następstwem lub uległa zwiększeniu w następstwie niedopełnienia danego obowiązku, COMPENSA może odmówić wypłaty odszkodowania lub ograniczyć wysokość odszkodowania proporcjonalnie do zakresu, w jakim szkoda była następstwem braku wypełnienia ww. obowiązków.
  - 4.** Ubezpieczony powinien udzielić wszystkim osobom, którymi posługuje się przy dokonywaniu przewozów, pisemnej instrukcji zgodnej z warunkami określonymi w niniejszej klauzuli.
  - 5.** Limit odpowiedzialności COMPENSY ustalany jest przez Ubezpieczającego, w ramach sumy ubezpieczenia mienia w transporcie. Limit odpowiedzialności wskazywany jest w Umowie (na polisie).
  - 6.** Limit odpowiedzialności ulega obniżeniu o kwoty wypłaconych odszkodowań w ramach niniejszej klauzuli.
  - 7.** Należne odszkodowanie z tytułu ubezpieczenia mienia wynikającego z niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 10% wartości szkody, jednak nie mniej niż 300 zł.
-

ZAŁĄCZNIK NR 3 – KLAUZULE DODATKOWE DO UBEZPIECZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ

KLAUZULA NR 1

Włączenie odpowiedzialności za szkody w nieruchomościach użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub na podstawie innej umowy uprawniającej do posiadania / używania cudzego mienia (OC najemcy nieruchomości).

1. Zakres ubezpieczenia

Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, za opłatą dodatkowej składki, COMPENSA obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody wyrządzone w nieruchomościach użytkowanych przez Ubezpieczonego, w związku z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą objętą Umową, na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub na podstawie innej umowy uprawniającej do posiadania / używania cudzego mienia oraz szkody w części składowych ww. nieruchomości.

2. Wyłączenia dodatkowe

COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli za szkody, za które jej odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo za szkody:

- 1) wynikające ze zwykłego używania lub zużycia budynków, budowli lub pomieszczeń, rzeczy;
- 2) w wyrobach ze szkła, terakoty, ceramiki lub tworzyw sztucznych, w instalacjach lub urządzeniach maszynowych, kotłowych, urządzeniach do ogrzewania pomieszczeń lub wody, jeżeli nie są częścią składową posiadanej / użytkowanej nieruchomości;
- 3) powstałe w związku z prowadzeniem wszelkich prac remontowych lub budowlanych w najmowanych, dzierżawionych, użyczonych, leasingowanych lub posiadanych na podstawie innej podobnej umowy nieruchomościach;
- 4) w gruntach.

3. Zastrzeżenia

- 1) Odpowiedzialność COMPENSY, za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli, ograniczona jest do wysokości limitu określonego w Umowie (polisie).
- 2) Należne odszkodowanie wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 300 zł.

KLAUZULA NR 2

Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w rzeczach ruchomych użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu lub na podstawie innej umowy uprawniającej do posiadania / używania cudzego mienia (OC najemcy mienia ruchomego).

1. Zakres ubezpieczenia

Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, za opłatą dodatkowej składki, COMPENSA obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody wyrządzone w rzeczach ruchomych użytkowanych przez Ubezpieczonego na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użyczenia, leasingu albo innych umów o podobnym charakterze i wykorzystywanych w prowadzonej przez Ubezpieczonego działalności gospodarczej objętą Umową.

---

2. Wyłączenia dodatkowe

COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo za szkody:

- 1) wynikające ze zwykłego zużycia rzeczy ruchomych lub używania ich ponad przewidzianą przez producenta normę;
- 2) w wyrobach ze szkła, terakoty, ceramiki lub tworzyw sztucznych, chyba że stanowią część składową najmowanych, dzierżawionych, użyczonych, leasingowanych lub posiadanych / użytkowanych na podstawie innej podobnej umowy ruchomości;
- 3) w pojazdach mechanicznych, statkach powietrznych, pływających i wyposażeniu tych pojazdów oraz statków, jak i w rzeczach pozostawionych w tych pojazdach oraz statkach;
- 4) w sprzęcie elektronicznym lub komputerowym, obiektach fotograficznych.

3. Zastrzeżenia

- 1) Odpowiedzialność COMPENSY, za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli, ograniczona jest do wysokości limitu określonego w Umowie (polisie).
- 2) Należne odszkodowanie wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 500 zł.

KLAUZULA NR 3

Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone pracownikom Ubezpieczonego (OC pracodawcy).

1. Zakres ubezpieczenia

Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, za opłatą dodatkowej składki, COMPENSA obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody osobowe i rzeczowe poniesione przez jego pracowników, w tym również będących osobami bliskimi Ubezpieczonego, w następstwie wypadku przy pracy w rozumieniu ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

2. Wyłączenia dodatkowe

COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo za:

- 1) szkody z tytułu powstania chorób zawodowych;
- 2) szkody w wartościach pieniężnych;
- 3) szkody w pojazdach mechanicznych.

3. Zastrzeżenia

1) W przypadku rozszerzenia zakresu ubezpieczenia o klauzulę 7 zakres ochrony ubezpieczeniowej z tytułu Umowy zawartej z uwzględnieniem niniejszej klauzuli nie obejmuje szkód wyrządzonych pracownikom Ubezpieczonego przez podwykonawcę, za które odpowiedzialność cywilną ponosi Ubezpieczony.

2) Odpowiedzialność COMPENSY, za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli, jest ograniczona do wysokości limitu określonego w Umowie (polisie).

KLAUZULA NR 4

Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody w rzeczach stanowiących przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu lub innych czynności wykonywanych w ramach usług prowadzonych przez Ubezpieczonego, (OC za mienie powierzone w celu obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu).

1. Zakres ubezpieczenia

Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, COMPENSA obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody w rzeczach ruchomych i nieruchomościach stanowiących przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu lub innych czynności wykonywanych w ramach usług prowadzonych przez Ubezpieczonego, powstałe w czasie ich wykonania od momentu przyjęcia mienia do momentu wydania.

2. Wyłączenia dodatkowe

COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo za szkody:

- 1) wynikające z utraty rzeczy, która nie ma związku z jej uszkodzeniem lub zniszczeniem;
- 2) w wartościach pieniężnych, wszelkiego rodzaju dokumentach oraz dziełach sztuki;
- 3) wyrządzone podczas prac załadunkowych, przeładunkowych, rozładunkowych;
- 4) wyrządzone w związku z wykonywaniem usługi „door to door” polegającej na przyprowadzaniu od usługobiorcy lub odprowadzaniu do usługobiorcy pojazdów mechanicznych lub z przeprowadzaniem jazd próbnych, o ile zdarzenie wywołujące szkodę miało miejsce w odległości większej niż 20 km od miejsca wykonywania usługi,
- 5) w mieniu przekazanym w celu wykonania usługi przechowania (w tym parkowania), chyba że mienie to było przechowywane w związku z wykonaniem usługi obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu lub usług o podobnym charakterze.

3. Zastrzeżenia

- 1) Odpowiedzialność COMPENSY, za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli jest ograniczona do wysokości limitu określonego w Umowie (na polisie).
- 2) Gdy przedmiotem obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu lub innych czynności jest część rzeczy, za przedmiot obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu lub innych czynności uznaje się możliwą do wyodrębnienia pod względem funkcjonalnym lub konstrukcyjnym część rzeczy poddaną obróbce, czyszczeniu, naprawie, serwisowi lub innym czynnościom wykonywanym przez Ubezpieczonego.
- 3) W przypadku pojazdów mechanicznych przyjmuje się, że przedmiotem obróbki, czyszczenia, naprawy, serwisu lub innych czynności prowadzonych przez Ubezpieczonego jest cały pojazd mechaniczny.
- 4) Należne odszkodowanie za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 10% wartości szkody, jednak nie mniej niż 500 zł.

KLAUZULA NR 5

Włączenie odpowiedzialności za szkody wyrządzone przez maszyny budowlane i rolnicze oraz pojazdy wolnobieżne w rozumieniu ustawy o ruchu drogowym, w związku z wykonywaniem prac lub usług kontraktowych (OC za maszyny budowlane i rolnicze oraz pojazdy wolnobieżne niepodlegające obowiązkowi rejestracji).

---

1. Zakres ubezpieczenia

Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, za opłatą dodatkowej składki, obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody wyrządzone przez maszyny budowlane i rolnicze lub pojazdy wolnobieżne w rozumieniu ustawy o ruchu drogowym, w związku z wykonywaniem prac i usług kontraktowych.

2. Wyłączenia dodatkowe

COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo za szkody:

- 1) powstałe w związku z ruchem ww. pojazdów po drodze publicznej;
- 2) wyrządzone przy użyciu ww. pojazdów lub maszyn, jeżeli kierowały nimi osoby nie posiadające wymaganych przepisami prawa uprawnień do ich obsługi lub kierowania nimi, o ile szkoda była następstwem ww. uprawnień.

3. Zastrzeżenia

- 1) Odpowiedzialność COMPENSY, za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli, jest ograniczona do wysokości limitu określonego w Umowie (polisie).
- 2) Należne odszkodowanie wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 500 zł.

KLAUZULA NR 6

Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody spowodowane przeniesieniem chorób zakaźnych i zakażeń (OC za przeniesienie chorób zakaźnych i zakażeń).

1. Zakres ubezpieczenia

Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, COMPENSA obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody osobowe lub rzeczowe wyrządzone osobie trzeciej powstałe w następstwie przeniesienia chorób zakaźnych i zakażeń wymienionych w Ustawie:

- 1) o zapobieganiu i zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U. z 2008r. Nr 234 poz. 1570 z późniejszymi zmianami),
- 2) o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt z dnia 11 marca 2004r. (Dz.U. z 2004 r. Nr 69 poz. 625).

2. Wyłączenia dodatkowe

COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo za szkody spowodowane przeniesieniem choroby Creutzfeldta-Jakoba lub innych encefalopatii gąbczastych.

3. Zastrzeżenia

Odpowiedzialność COMPENSY za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli jest ograniczona do wysokości limitu określonego w Umowie (na polisie).

KLAUZULA NR 7

Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przez podwykonawcę Ubezpieczonego (OC za działania podwykonawcy).

---

1. Zakres ubezpieczenia

Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, za opłatą dodatkowej składki, ubezpieczenie obejmuje szkody rzeczowe lub osobowe wyrządzone przez podwykonawcę w związku z wykonywaniem powierzonych mu przez Ubezpieczonego pracy lub usługi, za które odpowiedzialność cywilną z mocy prawa ponosi Ubezpieczony.

2. Wyłączenia dodatkowe

COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo za szkody wyrządzone któremukolwiek z podwykonawców, za które to szkody odpowiedzialność ponosi którykolwiek z Ubezpieczonych w ramach jednej Umowy.

3. Zastrzeżenia

1) Odpowiedzialność COMPENSY, za szkody objęte ubezpieczeniem w ramach niniejszej klauzuli, jest ograniczona do wysokości określonej w Umowie (polisie).

2) Należne odszkodowanie wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej w wysokości 10% wartości szkody, jednak nie mniej niż 500 zł.

3) COMPENSA zachowuje prawo do dochodzenia względem podwykonawcy roszczenia regresowego w związku z wypłatą odszkodowania w związku z odpowiedzialnością gwarancyjną ponoszoną wobec Ubezpieczonego.

KLAUZULA NR 8

Ograniczenie zakresu ubezpieczenia do odpowiedzialności cywilnej z tytułu posiadania mienia i prowadzenia działalności biurowej.

1. Zakres ubezpieczenia

Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, zakres ochrony ubezpieczeniowej zostaje ograniczony do odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego za szkody osobowe lub rzeczowe wyrządzone osobom trzecim wyłącznie w związku z:

1) posiadaniem mienia, które zostało ubezpieczone od ognia i innych zdarzeń losowych w ramach Umowy w miejscu ubezpieczenia wskazanym na polisie – w przypadku, gdy Ubezpieczonym jest osoba fizyczna,

2) prowadzeniem działalności biurowej i administracyjnej oraz posiadaniem mienia wykorzystywanego do działalności biurowej lub administracyjnej – w przypadku podmiotów prowadzących działalność gospodarczą.

2. Wyłączenia dodatkowe

COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo za szkody:

1) powstałe w związku z posiadaniem lub użytkowaniem sprzętu medycznego;

2) powstałe w związku z posiadaniem lub użytkowaniem sprzętu rehabilitacyjnego;

3) powstałe w związku z posiadaniem drogi publicznej lub parkingu.

3. Zastrzeżenia

Należne odszkodowanie za szkody objęte ubezpieczeniem na podstawie niniejszej klauzuli wyliczane jest w kwocie uwzględniającej potrącenie franszyzy redukcyjnej określonej w Umowie (na polisie) dla ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

KLAUZULA NR 9

Włączenie odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z prowadzeniem działalności zawodowej aptekarza lub farmaceuty.

1. Zakres ubezpieczenia

Ustala się, że z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień OWU, COMPENSA obejmuje ochroną ubezpieczeniową odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody osobowe lub rzeczowe wyrządzone osobom trzecim w związku z prowadzeniem aptek w ramach prowadzonej przez Ubezpieczonego działalności zawodowej aptekarza lub farmaceuty, jednakże wyłącznie w zakresie:

- 1) odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w wyniku wytworzenia leków na podstawie recepty,
- 2) odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w wyniku pomyłkowego wydania leku niewłaściwego bądź przeterminowanego,
- 3) obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej podmiotów realizujących w ramach umów z NFZ wyłącznie czynności z zakresu zaopatrzenia w środki pomocnicze i wyroby medyczne będące przedmiotami ortopedycznym na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej świadczeniodawcy niebędącego podmiotem wykonującym działalność leczniczą, udzielającego świadczeń opieki zdrowotnej.

2. Wyłączenia dodatkowe

COMPENSA nie odpowiada w zakresie niniejszej klauzuli::

- 1) w przypadku szkód objętych zakresem ubezpieczenia w ust 1 pkt 1) – 2) za szkody, za które odpowiedzialność jest wyłączona na mocy pozostałych postanowień OWU oraz dodatkowo za szkody:

- a) wynikające z niezabezpieczenia lub nienależytego zabezpieczenia substancji chemicznych, biologicznych lub radioaktywnych zgodnie z obowiązującymi normami wynikającymi z przepisów prawa lub decyzji organów państwowych;
- b) wyrządzone przez osoby nie posiadające uprawnień do wykonywania zawodu technika farmacji lub farmaceuty;

- 2) w przypadku szkód objętych zakresem ubezpieczenia zgodnie z ust. 1 pkt 3) COMPENSA nie odpowiada wyłącznie za szkody nie objęte ochroną zgodnie z przepisami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów, o którym mowa w ust.1 pkt 3).

3. Zastrzeżenia

- 1) Suma gwarancyjna w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3), wynosi 10.000 euro na jedno zdarzenie i 50.000 euro na wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

- 2) Odpowiedzialność COMPENSY za szkody objęte ochroną w ust 1 pkt 1) i 2) w ramach niniejszej klauzuli jest ograniczona do wysokości limitów określonych w Umowie (na polisie).

- 3) Limity, o których mowa w pkt 1 i 2, powyżej są od siebie niezależne.

OBOWIĄZEK INFORMACYJNY ADMINISTRATORA DANYCH OSOBOWYCH

Administrator danych osobowych: Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group z siedzibą w Warszawie (adres: ul. Aleje Jerozolimskie 162, 02-342 Warszawa), (dalej jako „Administrator”).

Dane kontaktowe Administratora: Z Administratorem można skontaktować się poprzez adres email centrala@compensa.pl, telefonicznie pod numerem 22 501 61 00 lub pisemnie na adres Administratora (tj. Warszawa, ul. Aleje Jerozolimskie 162, 02-342 Warszawa).

Inspektor ochrony danych: Z inspektorem ochrony danych można się skontaktować we wszystkich sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych oraz korzystania z praw związanych z przetwarzaniem danych poprzez email iod@vig-polska.pl lub pisemnie na adres Administratora (tj. Warszawa, ul. Aleje Jerozolimskie 162, 02-342 Warszawa).

Cele przetwarzania danych osobowych oraz podstawa prawna: Pani/Pana dane mogą być przetwarzane w celu i na podstawie:

CEL PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH	PODSTAWA PRAWNA PRZETWARZANIA
ocena ryzyka ubezpieczeniowego i wykonania umowy ubezpieczenia	niezbędność przetwarzania do wykonania umowy, której stroną jest osoba, której dane dotyczą, lub do podjęcia działań na żądanie osoby, której dane dotyczą, przed zawarciem umowy; art. 41 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej; zgoda na przetwarzanie danych (w przypadku szczególnych kategorii danych osobowych);
ocena ryzyka ubezpieczeniowego w oparciu o zautomatyzowane podejmowanie decyzji, w tym profilowanie	niezbędność do zawarcia lub wykonania umowy między osobą, której dane dotyczą, a administratorem; zgoda na przetwarzanie danych (w przypadku szczególnych kategorii danych osobowych);
własne cele marketingowe Administratora, w tym cele analityczne i poprzez profilowanie, w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia	niezbędność przetwarzania do realizacji prawnie uzasadnionego interesu Administratora. Prawnym uzasadnionym interesem Administratora jest marketing własnych produktów i usług Administratora oraz przetwarzanie danych w celach analitycznych.
własne cele marketingowe Administratora, w tym poprzez profilowanie, po zakończeniu obowiązywania umowy ubezpieczenia	zgoda na przetwarzanie danych

CEL PRZETWARZANIA DANYCH OSOBOWYCH	PODSTAWA PRAWNA PRZETWARZANIA
własne cele marketingowe w oparciu o zautomatyzowane podejmowanie decyzji, w tym profilowanie	zgoda na przetwarzanie danych
likwidacja szkody z umowy ubezpieczenia	niezbędność przetwarzania do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze; niezbędność przetwarzania do ustalenia, dochodzenia lub obrony roszczeń (w przypadku szczególnych kategorii danych osobowych).
dochodzenie roszczeń związanych z umową ubezpieczenia	niezbędność przetwarzania do realizacji prawnie uzasadnionego interesu Administratora w postaci możliwości dochodzenia przez niego roszczeń
podejmowanie czynności w związku z przeciwdziałaniem przestępstwom ubezpieczeniowym	niezbędność przetwarzania do realizacji prawnie uzasadnionego interesu Administratora w postaci możliwości przeciwdziałaniu i ściganiu przestępstw popełnianych na szkodę zakładu ubezpieczeń
reasekuracja ryzyk	niezbędność przetwarzania do realizacji prawnie uzasadnionego interesu Administratora w postaci ograniczenia negatywnego wpływu ryzyka ubezpieczeniowego związanego z zawieraną umową ubezpieczenia
przekazywanie danych osobowych przez Administratora do Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. Vienna Insurance Group w jej własnych celach marketingowych	zgoda na przetwarzanie danych

Okres przechowywania danych: Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane do momentu przedawnienia roszczeń z tytułu umowy ubezpieczenia lub do momentu wygaśnięcia obowiązku przechowywania danych wynikającego z przepisów prawa, w szczególności obowiązku przechowywania dokumentów księgowych dotyczących umowy ubezpieczenia, oraz przepisów o automatycznej wymianie informacji podatkowych z innymi państwami.

Administrator, w trakcie obowiązywania umowy ubezpieczenia, przestanie przetwarzać dane wykorzystywane do własnych celów marketingowych, w tym celów analitycznych i poprzez profilowanie, jeżeli zgłosi Pani/Pan sprzeciw wobec przetwarzania Pani/Pana danych w tych celach.

Administrator, po zakończeniu obowiązywania umowy ubezpieczenia, przestanie przetwarzać dane wykorzystywane do własnych celów marketingowych, w tym poprzez profilowanie, jeżeli cofnie Pani/Pan wyrażoną zgodę na przetwarzanie danych w tych celach.

Odbiorcy danych: Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępnione zakładom reasekuracji oraz podmiotom uprawnionym do ich otrzymania na podstawie obowiązujących przepisów prawa. Ponadto Pani/Pana dane mogą być przekazywane podmiotom przetwarzającym dane osobowe na zlecenie Administratora, m.in. agentom ubezpieczeniowym, dostawcom usług IT, podmiotom przechowującym i usuwającym dane, podmiotom świadczącym usługi personalizacji, kopertowania oraz dystrybucji druku, podmiotom przetwarzającym dane w celu windykacji należności, agencjom marketingowym – przy czym takie podmioty przetwarzają dane na podstawie umowy z Administratorem i wyłącznie zgodnie z poleceniami Administratora. Pani/Pana dane osobowe nie będą przekazywane do odbiorców znajdujących się w państwach poza Europejskim Obszarem Gospodarczym.

Prawa osoby, której dane dotyczą: Przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do Pani/Pana danych oraz prawo żądania ich sprostowania, ich usunięcia lub ograniczenia ich przetwarzania.

W zakresie, w jakim podstawą przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest przesłanka prawnie uzasadnionego interesu Administratora, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania Pani/Pana danych osobowych.

W zakresie, w jakim podstawą przetwarzania Pani/Pana danych osobowych jest zgoda, ma Pani/Pan prawo do jej wycofania. Wycofanie zgody nie ma wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej wycofaniem.

W zakresie, w jakim Pani/Pana dane są przetwarzane na podstawie zgody lub na podstawie umowy, a przetwarzanie odbywa się w sposób zautomatyzowany, przysługuje Pani/Panu prawo do przenoszenia danych osobowych, tj. do otrzymania od Administratora Pani/Pana danych osobowych, w ustrukturyzowanym, powszechnie używanym formacie nadającym się do odczytu maszynowego. Może Pani/Pan przesłać te dane innemu administratorowi danych.

W związku ze zautomatyzowanym podejmowaniem decyzji, o którym mowa poniżej, ma Pani/Pan prawo do uzyskania wyjaśnień, zakwestionowania tej decyzji, a także do wyrażenia własnego stanowiska lub do uzyskania interwencji człowieka.

W celu skorzystania z powyższych praw należy skontaktować się z Administratorem lub z Inspektorem Ochrony Danych. Dane kontaktowe Administratora oraz Inspektora Ochrony Danych wskazano powyżej.

Przysługuje Pani/Panu również prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego zajmującego się ochroną danych osobowych.

Informacja o zautomatyzowanym podejmowaniu decyzji, w tym profilowaniu

W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych podejmowane będą decyzje oparte na wyłącznie zautomatyzowanym przetwarzaniu w zakresie niezbędnym do zawarcia lub wykonania umowy ubezpieczenia.

Decyzje te będą dotyczyły określenia parametrów umowy ubezpieczenia, w tym m.in.: wysokości składki ubezpieczeniowej lub możliwości zawarcia umowy ubezpieczenia. Decyzje będą

---

podejmowane na podstawie Pani/Pana danych dotyczących daty urodzenia, historii szkód, informacji o przedmiocie ubezpieczenia oraz informacji o stanie zdrowia (ubezpieczenia zdrowotne). Decyzje będą oparte o profilowanie, tj. zautomatyzowane przetwarzanie Pani/Pana danych osobowych w celu automatycznej oceny ryzyka ubezpieczeniowego.

W przypadku wyrażenia zgody na zautomatyzowane podejmowanie decyzji we własnych celach marketingowych Administratora, decyzje te będą dotyczyły kierowania do Pana/Pani określonych komunikatów marketingowych oraz przedstawienia Pani/Panu oferty produktów lub usług Administratora. Decyzje będą podejmowane na podstawie Pani/Pana danych dotyczących, daty urodzenia, wykonywanego zawodu, miejsca zamieszkania, posiadanych produktów, historii ubezpieczenia. Decyzje będą oparte o profilowanie, tj. zautomatyzowane wykorzystanie danych osobowych w celu określenia zachowań, preferencji lub potrzeb w zakresie produktów lub usług oraz w celu przedstawienia Pani/Panu oferty produktów lub usług.

Informacja o wymogu podania danych

Podanie danych osobowych w związku z zawieraną umową ubezpieczenia jest niezbędne do dokonania oceny ryzyka ubezpieczeniowego oraz do zawarcia i wykonywania umowy ubezpieczenia – bez podania żądanych przez Administratora danych osobowych nie jest możliwe zawarcie umowy ubezpieczenia.

Podanie danych osobowych w celach marketingowych jest dobrowolne.

TABELA OCENY PROCENTOWEJ TRWAŁEGO USZCZERBKU NA ZDROWIU

Rodzaj uszkodzeń ciała	Procent trwałego uszczerbku na zdrowiu	
A. USZKODZENIA GŁOWY		
1. Uszkodzenie powłok czaszki (bez ubytków kostnych – wymagające szycia):		
a) uszkodzenia powłok czaszki blizny powyżej 5 cm dł.	2	
b) znaczne uszkodzenie powłok czaszki, pod postacią rozległych ściągających blizn – w zależności od rozmiaru /powyżej 10 cm dł.	3	
c) oskalpowanie w zależności od powierzchni		
– 5 – 10 cm średnicy	5	
– powyżej 10 cm średnicy	10	
2. Uszkodzenie kości sklepienia i podstawy czaszki z przemieszczeniem (wgłębienia, szczeliny, fragmentacja):	3-5	
3. Ubytek w kościach czaszki:		
a) o średnicy 2,5 – 5 cm	5	
b) o średnicy 5 cm – 10 cm	8	
c) o średnicy powyżej 10 cm	10	
Uwaga: Jeżeli przy uszkodzeniach i ubytkach kości czaszki (poz. 2 i 3) występują jednocześnie uszkodzenia powłok czaszki (poz. 1), należy osobno oceniać stopień trwałego uszczerbku za uszkodzenia lub ubytki kości według poz. 2 lub 3 i osobno za uszkodzenia powłok czaszki według poz. 1.		
4. Powikłania towarzyszące uszkodzeniom wymienionym w poz. 1, 2, 3 w postaci: nawracającego wycieku płynu mózgowo-rdzeniowego, przewlekłego zapalenia kości, ropowicy, zakrzepicy powłok, przepukliny mózgowej – ocenia się dodatkowo – w zależności od rodzaju i stopnia powikłań, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu o:	+ 5	
5. Porażenia i niedowłady połowicze:		
a) porażenie połowicze lub paraplegie (porażenia kończyn dolnych) uniemożliwiające samodzielne stanie i chodzenie 0 – 1° wg skali Lovette'a	100	
b) głęboki niedowład połowiczny lub parapareza 2° wg skali Lovette'a	70	
c) średniego stopnia niedowład połowiczny lub parapareza kończyn dolnych 3° wg skali Lovette'a	50	
d) niewielki lub dyskretny niedowład połowiczny lub niedowład kończyn dolnych 4° wg Skali Lovette'a, dyskretny deficyt siły przy obecności zaburzeń napięcia mięśniowego, niedostateczności precyzji ruchów itp.	20	
e) monoparezy pochodzenia ośrodkowego:	P	L
– kończyna górna – wg skali Lovett'a		
0°	40	30
1 – 2°	30	25
3°	20	15
4°	10	10
– kończyna dolna – wg skali Lovett'a		
0°	40	
1 – 2°	30	
3°	20	
4°	10	
6. Zespoły pozapiramidowe:		
a) utrwalony zespół pozapiramidowy znacznie utrudniający sprawność ustroju i wymagający stałej opieki innej osoby	80	
b) zespół pozapiramidowy utrudniający sprawność ustroju z zaburzeniami mowy, napadami ocznymi itp.	50	
c) zaznaczony zespół pozapiramidowy	15	
7. Zaburzenia równowagi pochodzenia mózdkowego:		
a) zaburzenia równowagi uniemożliwiające chodzenie i samodzielne funkcjonowanie	80	
b) utrudniające chodzenie i sprawność ruchową w stopniu znacznym	50	
c) utrudniające chodzenie i ograniczające sprawność ruchową	30	
d) dyskretnie wpływające na sposób chodu i niewielkie upośledzenie zborności i precyzji ruchów	10	

8. Padaczka:	
Padaczka jako izolowane następstwo uszkodzenia mózgu:	
a) padaczka z bardzo częstymi napadami – 3 napady w tygodniu i więcej	40
b) padaczka z napadami – powyżej 2 na miesiąc	25
c) padaczka z napadami – 2 i mniej na miesiąc	15
d) padaczka z napadami o różnej morfologii - bez utrat przytomności	8
UWAGA: Podstawą rozpoznania padaczki są: powtarzające się napady padaczkowe, typowe zmiany EEG, dokumentacja szpitalna potwierdzające rozpoznanie, ustalone rozpoznanie przez lekarza specjalistę (podejrzenie padaczki nie jest wystarczające do uznania uszczerbku z tego tytułu). W przypadku współistnienia padaczki z innymi objawami organicznego uszkodzenia mózgu należy oceniać wg punktu 9.	
9. Zaburzenia neurologiczne i psychiczne uwarunkowane organicznie (encefalopatie):	
a) otępienie lub ciężkie zaburzenia psychiczne i zachowania z dużym deficytem neurologicznym – uniemożliwiające samodzielną egzystencję	80
b) encefalopatie ze zmianami charakterologicznymi i wyraźnym deficytem neurologicznym	50
c) encefalopatie z umiarkowanymi zaburzeniami funkcjonowania w życiu codziennym ze zmianami charakterologicznymi i deficytem neurologicznym	20
Uwaga: Za encefalopatią poza zespołem psychoorganicznym przemawiają odchylenia przedmiotowe w stanie neurologicznym i psychicznym oraz zmiany w obrazie EEG, TK lub MRI. Istnienie encefalopatii musi znajdować potwierdzenie w dokumentacji medycznej (neurologa, psychologa lub psychiatry)	
10. Utrwalona nerwica i zespoły związane z urazem czaszkowo – mózgowym, uszkodzeniem ciała, potwierdzone dokumentacją z leczenia neurologicznego, PZP lub psychologa:	
a) dolegliwości subiektywne bez zmian w badaniach obrazowych – przebyte wstrząśnienie mózgu / z hospitalizacją/	1
b) utrwalone skargi subiektywne związane z urazem czaszkowo-mózgowym /ze zmianami w badaniach obrazowych / TK, MRI / w zależności od stopnia zaburzeń (bole głowy, zawroty głowy, zaburzenia pamięci i koncentracji, zaburzenia snu, drażliwość, nadpobudliwość- objawy utrzymujące się powyżej 6 miesięcy od urazu mimo leczenia neurologicznego i/lub psychiatrycznego)	5
11. Zaburzenia mowy:	
a) afazja całkowita (sensoryczna lub sensoryczno – motoryczna) z agramią i aleksją	60
b) afazja całkowita motoryczna	40
c) afazja znacznego stopnia utrudniająca porozumiewanie się	20
d) afazja nieznacznego stopnia	10
12. Zespoły podwzgórzowe i inne utrwalone zaburzenia wewnątrzwydzielnicze z potwierdzonym pochodzeniem ośrodkowym (moczówka prosta, cukrzyca, nadczynność tarczycy itp.):	
a) znacznie upośledzające czynność ustroju	30
b) nieznacznie upośledzające czynność ustroju	10
13. Uszkodzenia nerwów ruchowych gałki ocznej:	
a) nerwu okoruchowego:	
– częściowe	4
– całkowite	8
b) nerwu błotkowego	2
c) nerwu odwodzącego	
– częściowe	2
– całkowite	4
14. Uszkodzenie nerwu trójdzielnego:	
a) częściowe	4
b) całkowite	10
15. Uszkodzenie nerwu twarzowego:	
a) częściowe	4
b) całkowite	10
Uwaga: Uszkodzenie nerwu twarzowego łącznie z pęknięciem kości skalistej należy ocenić według poz. 48	
16. Uszkodzenie częściowe lub całkowite nerwów językowo-gardłowych i błędnego – w zależności od stopnia zaburzeń mowy, połykania, oddechu, krążenia i przewodu pokarmowego:	
a) jednostronne	5
b) obustronne	15
17. Uszkodzenie nerwu dodatkowego:	
a) częściowe	5
b) całkowite	10

18. Uszkodzenie nerwu podjęzykowego:	
a) częściowe	5
b) całkowite	15
B. USZKODZENIA TWARZY	
19. Uszkodzenia powłok twarzy – rany wymagające zaopatrzenia chirurgicznego (blizny i ubytki, oszpecenia):	
a) oszpecenia – widoczne, szpecące, rozległe (powyżej 1 cm długości lub powyżej 1 cm ² powierzchni)	1
b) oszpecenia – widoczne, szpecące, rozległe (powyżej 5 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni)	3
c) oszpecenia z zaburzeniami funkcji – widoczne, szpecące, rozległe (powyżej 10 cm długości lub powyżej 5 cm ² powierzchni)	5
d) oszpecenia połączone z dużymi zaburzeniami funkcji przyjmowania pokarmów, zaburzeń oddychania, mowy, zaburzenia funkcji powiek itp.)	10
e) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 1% TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	2
20. Uszkodzenia nosa:	
a) złamanie kości nosa bez zaburzeń oddychania – niewielka deformacja miejscowa	2
b) złamanie kości nosa z wyraźną deformacją z zaburzeniami oddychania	5
c) złamanie kości nosa z wyraźną deformacją z zaburzeniami oddychania i powonienia	10
d) utrata nosa w całości (łącznie z kośćmi nosa)	20
e) całkowita utrata powonienia w następstwie uszkodzenia przedniego dołu czaszki	5
21. Całkowita utrata zęba stałego:	
– za każdy ząb / siekacze	2
– pozostałe zęby	1
22. Złamania kości oczodołu szczęki i/lub żuchwy, złamania kości jarzmowej wygojone z przemieszczeniem odłamów:	
a) bez zaburzeń czynności stawu żuchwowo-skroniowego:	
– leczone zachowawczo	2
– leczone operacyjnie	5
b) z zaburzeniami czynności stawu żuchwowo-skroniowego:	
– leczone zachowawczo	5
– leczone operacyjnie	8
23. Utrata części szczęki lub żuchwy (łącznie z oszpeceniem i utratą zębów) – staw rzekomy – zależnie od rozległości ubytków, stanu odżywiania i powikłań:	
a) częściowa /powyżej 30%/	10
b) całkowita	30
24. Ubytek podniebienia:	
a) z zaburzeniami mowy i połykania	10
b) z dużymi zaburzeniami mowy i połykania / objawy niedożywienia/	20
25. Ubytki języka:	
a) bez zaburzeń mowy i połykania	2
b) z zaburzeniami mowy i połykania - w zależności od stopnia zaburzeń	6
c) z dużymi zaburzeniami mowy i połykania / objawy niedożywienia/	20
d) całkowita utrata języka	40

C. USZKODZENIA NARZĄDU WZROKU

26.												
a) przy obniżeniu ostrości wzroku lub utracie wzroku jednego lub obojga oczu trwały uszczerbek na zdrowiu określa się według następującej tabeli:												
Ostrość wzroku:												
oko prawe / oko lewe	1,0 (0/10)	0,9 (9/10)	0,8 (8/10)	0,7 (7/10)	0,6 (6/10)	0,5 (5/10)	0,4 (4/10)	0,3 (3/10)	0,2 (2/10)	0,1 (1/10)	0	
1,0 (10/10)	0	2,5	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	
0,9 (9/10)	2,5	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40	
0,8 (8/10)	5	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45	
0,7 (7/10)	7,5	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50	
0,6 (6/10)	10	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50	55	
0,5 (5/10)	12,5	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	
0,4 (4/10)	15	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	
0,3 (3/10)	20	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	
0,2 (2/10)	25	30	35	40	45	50	55	60	65	70	80	
0,1 (1/10)	30	35	40	45	50	55	60	65	70	80	90	
0	35	40	45	50	55	60	65	70	80	90	100	
Uwaga: Ostrość wzroku zawsze określa się po korekcji szklami zarówno przy zmętnieniu rogówki lub soczewki, jak i przy współistnieniu uszkodzenia siatkówki lub nerwu wzrokowego												
b) двоение obrazу без zaburzeń ostrości wzroku											1-8	
c) utrata wzroku jednego oka z jednoczesnym wyluszczeniem gałki ocznej											38	
27. Porażenie nastawności (akomodacji) – przy zastosowaniu szkieł poprawczych:												
a) jednego oka											15	
b) obojga oczu											30	
28. Uszkodzenie gałki ocznej wskutek urazów tępych:												
a) rozdarcie naczyniówki jednego oka											wg tabeli z poz. 26a	
b) zapalenie naczyniówki i siatkówki jednego oka, powodujące zaburzenia widzenia środkowego lub obwodowego												
c) przedziurawienie plamki żółtej jednego oka												
d) zanik nerwu wzrokowego												
29. Uszkodzenie gałki ocznej wskutek urazów drążących:												
a) blizny rogówki lub twardówki											wg tabeli z poz. 26a	
b) zaćma urazowa (uszkodzenie soczewki)												
c) ciało obce wewnątrzgałkowe, powodujące obniżenie ostrości wzroku												
30. Uszkodzenie gałki ocznej wskutek urazów chemicznych i termicznych (oparzenia itp.):												wg tabeli z poz.26a
31. Koncentryczne zwężenie pola widzenia ocenia się według poniżej podanej tabeli:												
Zwężenie do	Przy nienaruszonym drugim oku				W obu oczach			Przy ślepcie drugiego oka				
60°	0				0			35				
50°	5				15			45				
40°	10				25			55				
30°	15				50			70				
20°	20				80			85				
10°	25				90			95				
poniżej 10°	35				95			100				
32. Połowicze niedowidzenia:												
a) dwuskroniowe											20	
b) dwunosowe											20	
c) jednoimienne											20	
33. Bezsoczewkowatość pourazowa po operacyjnym usunięciu zaćmy pourazowej, przy braku jednoczesnego pojedynczego widzenia obuocznego:												
a) w jednym oku											15	
b) w obu oczach											30	
34. Pseudosoczewkowatość pourazowa (usunięcie soczewki wskutek urazu z wszczepieniem sztucznej soczewki wewnątrzgałkowej) przy współistnieniu nie poddających się korekcji zaburzeń ostrości wzroku:												
a) w jednym oku											wg tabeli 26a	
b) w obu oczach												

35. Zaburzenia w drożności przewodów łzowych (stałe łzawienie):					
a) w jednym oku					4
b) w obu oczach					8
36. Odwarstwienie siatkówki jednego oka:					wg tabeli z poz.26a
Uwaga: Odwarstwienie siatkówki jednego oka, tylko jeśli występuje po urazie oka lub głowy(odejmując inwalidztwo istniejące przed urazem). Odwarstwienia siatkówki bez potwierdzonego urazu oka lub głowy, po wysiłku, dźwignięciu, pochyleniu, skoku itp. nie są uznawane za pourazowe					
37. Jaskra – ogólny procent trwałego uszczerbku na zdrowiu nie może wynosić więcej niż 35% za jedno oko i 100% za oboje oczu:					wg tabeli z poz.26a
38. Wytrzeszcz tęczniący – w zależności od stopnia:					
a) jednostronny					30
b) obustronny					60
39. Zażyma urazowa. Usunięcie zażymy pourazowej ze wszczepieniem sztucznej soczewki wewnątrzgałkowej:					wg tabeli z poz.26a
40. Przewlekłe zapalenia spojówek związane z urazem oka:					
a) zmiany niewielkie					2
b) duże zmiany miejscowe , blizny rogówki					wg tabeli z poz.26a
D. USZKODZENIA NARZĄDU SŁUCHU					
41. Przy upośledzeniu ostrości słuchu procent trwałego uszczerbku na zdrowiu określa się według niżej podanej tabel (obliczanie procentowego trwałego uszczerbku na zdrowiu z tytułu utraty słuchu wg Rosena w mod.):					
Ucho prawe	0–25 dB	26–40 dB	41–70 dB	Pow.70 dB	
Ucho lewe	Procent trwałego uszczerbku na zdrowiu				
0 – 25 dB	0	5	10	20	
26 – 40 dB	5	15	20	30	
41 – 70 dB	10	20	30	40	
Pow. 70 dB	20	30	40	50	
Uwaga: oblicza się średnią dla ucha prawego i lewego oddzielnie dla 500, 1.000 i 2.000 Hz. Na podstawie audiogramu obiektywnego					
42. Urazy małżowiny usznej:					
a) rany małżowiny usznej – wymagające szycia pow. 2 cm					1
b) utrata części małżowiny lub jej wyraźne zniekształcenie (blizny, oparzenia i odmrożenia)					4
c) utrata całkowita jednej małżowiny					15
d) utrata całkowita obu małżowin					25
43. Zwężenie lub zarośnięcie zewnętrznego przewodu słuchowego:					
a) jednostronne z osłabieniem lub przytępieniem słuchu					wg tabeli z poz.41
b) obustronne z osłabieniem lub przytępieniem słuchu					wg tabeli z poz.41
44. Przewlekłe ropne zapalenie ucha środkowego / trwające powyżej 3 miesięcy:					
a) jednostronne					5
b) obustronne					10
45. Przewlekłe ropne zapalenie ucha środkowego powikłane: perlakiem, próchnicą kości lub polipem ucha / trwające powyżej 3 miesięcy:					
a) jednostronne					5
b) obustronne					10
46. Uszkodzenie ucha środkowego w następstwie złamania kości skroniowej z upośledzeniem słuchu:					wg tabeli z poz.41
47. Uszkodzenie ucha wewnętrznego:					
a) z uszkodzeniem części słuchowej					wg tabeli z poz.41
b) z uszkodzeniem części statycznej – w zależności od stopnia uszkodzenia					10
c) z uszkodzeniem części słuchowej i statycznej – w zależności od stopnia uszkodzenia					20
48.Uszkodzenie nerwu twarzowego łącznie z pęknięciem kości skalistej:					
a) jednostronne – w zależności od stopnia uszkodzenia					12
b) dwustronne					25
E. USZKODZENIA SZYI, KRTANI, TCHAWICY I PRZĘŁYKU					
49. Uszkodzenie gardła z upośledzeniem funkcji					
a) niewielkiego stopnia upośledzenie polykania					5
b) znaczne upośledzenie polykania lub artykulacji					10
50. Uszkodzenie lub zwężenie krtani pozwalające na obchodzenie się bez rurki dotchawiczej – w zależności od stopnia zwężenia:					5–10
51. Uszkodzenie krtani, powodujące konieczność stałego noszenia rurki dotchawiczej:					
a) z zaburzeniami głosu – w zależności od stopnia					15

b) z bezgłosem	20
52. Uszkodzenie tchawicy – w zależności od stopnia jej zwężenia:	
a) bez niewydolności oddechowej	5
b) z niewydolnością oddechową – potwierdzoną badaniami dodatkowymi (spirometrią)	15
53. Uszkodzenie przełyku powodujące:	
a) częściowe trudności w odżywianiu – z upośledzeniem stanu odżywiania	10
b) odżywianie tylko płynami	30
c) całkowitą niedrożność przełyku ze stałą przetoką żołądkową	50
54. Uszkodzenie tkanek miękkich szyi / rany wymagające szycia:	
a) oszpeccenia – widoczne, szpecące, rozległe (powyżej 3 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni) bez ograniczenia ruchomości	1
b) oszpeccenia z zaburzeniami funkcji – widoczne, szpecące, rozległe (powyżej 10 cm długości lub powyżej 5 cm ² powierzchni / z ograniczeniem ruchomości	3
c) oszpeccenia połączone z dużymi zaburzeniami funkcji /powyżej 20 cm długości lub powyżej 10 cm ² / z niesymetrycznym ustawieniem głowy	8
d) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 1% TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	1
Uwaga: Uszkodzenie tkanek miękkich z jednoczesnym uszkodzeniem kręgosłupa szyjnego – oceniać według punktu 86.	
F. USZKODZENIA KŁATKI PIERSIOWEJ I ICH NASTĘPSTWA	
55. Urazy części miękkich klatki piersiowej, grzbietu – w zależności od stopnia zniekształcenia, rozległości blizn, ubytków mięśni i stopnia upośledzenia oddychania:	
a) widoczne zniekształcenia, ubytki i blizny skórne, rozległe (powyżej 5 cm długości), widoczne, szpecące, nie ograniczające ruchomości klatki piersiowej	1
b) widoczne zniekształcenia, ubytki i blizny skórne, rozległe (powyżej 10 cm długości) ze zmniejszeniem pojemności życiowej płuc / potwierdzone badaniem spirometrycznym	5
c) znacznego stopnia ograniczenie ruchomości klatki piersiowej, rozległe ściągające blizny, duże ubytki mięśniowe /powyżej 25cm długości lub powyżej 15cm ² / ze znacznym zmniejszeniem pojemności życiowej płuc / potwierdzone badaniem spirometrycznym	10
d) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 3% TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	1
56. Utrata brodawki sutkowej u kobiet:	
a) częściowa	3
b) całkowita	6
57. Utrata gruczołu piersiowego kobiet:	
a) częściowa / powyżej 30%	8
b) całkowita	15
58. Uszkodzenie żeber (złamanie) z obecnością zniekształceń i ze zmniejszeniem pojemności życiowej płuc w zależności od stopnia zmniejszenia pojemności życiowej w spirometrii:	
a) złamanie jednego żebra z przemieszczeniem /deformacją	1
b) złamanie dwóch żeber z przemieszczeniem /deformacją	2
c) liczne złamanie żeber – zniekształcenie znacznego stopnia	5
d) liczne złamania ze zniekształceniem i zmniejszeniem pojemności życiowej płuc	10
59. Złamanie mostka:	
a) bez przemieszczenia	2
b) z przemieszczeniem / wygojone z deformacją /	4
60. Uszkodzenie płuc i opłucnej (zmiany utrwalone -zrosty opłucnowe, uszkodzenia tkanki płucnej, ubytki tkanki płucnej, ciała obce itp. potwierdzone w badaniach obrazowych):	
a) bez cech niewydolności oddechowej	2
b) z cechami niewydolnością oddechową - w zależności od jej stopnia w spirometrii i badaniu gazometrycznym	5-10
61. Uszkodzenie tkanki płucnej powikłane przetokami oskrzelowymi, ropniem płuc przetoki – w zależności od stopnia niewydolności oddechowej w spirometrii i badaniu gazometrycznym:	+10
62. Uszkodzenie serca lub osierdzia (urazy):	
a) z wydolnym układem krążenia	5
b) z objawami niewydolności układu krążenia – I stopień wg NYHA	10
c) z objawami niewydolności układu krążenia – II stopień wg NYHA	15
d) z objawami niewydolności układu krążenia – III stopień wg NYHA	20
e) z objawami niewydolności układu krążenia – IV stopień wg NYHA	30

63. Uszkodzenia przepony – rozerwanie przepony, przepukliny przeponowe – w zależności od stopnia zaburzeń funkcji przewodu pokarmowego, oddychania i krążenia:	
a) bez zaburzeń funkcji – po leczeniu operacyjnym	4
b) zaburzenia średniego stopnia	8
c) zaburzenia dużego stopnia / z niewydolnością oddechową – potwierdzone badaniem spirometrycznym i gazometrycznym	15
G. USZKODZENIE BRZUCHA I ICH NASTĘPSTWA	
64. Pourazowe uszkodzenia tkanek miękkich powłok jamy brzusznej (rany wymagające szycia, oparzenia, przepukliny urazowe, przetoki itp.) powłok jamy brzusznej:	
a) widoczne zniekształcenia, ubytki i blizny skórne, rozległe (powyżej 5 cm długości),	1
b) uszkodzenia powłok i ubytki mięśniowe powyżej 10cm długości przepukliny pourazowe	3
c) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 3% TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	1
Uwaga: Za przepukliny urazowe uważa się przepukliny spowodowane pourazowym uszkodzeniem powłok brzusznych (np. po rozerwaniu mięśni powłok brzusznych), do których doszło w wyniku nieszczęśliwego wypadku. Przepukliny pachwinowe, pępkowe itp., oraz wszystkie które ujawniły się po wysiłku, dźwignięciu – nie są uznawane jako pourazowe.	
65. Pourazowe uszkodzenie żołądka, jelit i sieci, powodujące zaburzenia funkcji przewodu pokarmowego:	
a) po leczeniu operacyjnym, bez zaburzeń funkcji przewodu pokarmowego	3
b) po leczeniu operacyjnym z niewielkiego stopnia zaburzeniami funkcji i dostatecznym stanem odżywienia	5
c) z zaburzeniami trawienia i niedostatecznym stanem odżywienia – zaburzenia stanu odżywienia	10
d) z zaburzeniami trawienia i niedostatecznym stanem odżywienia – odżywianie jedynie pozajelitowe	20
66. Przetoki pourazowe jelitowe, kałowe i odbytu sztuczny - w zależności od stopnia zanieczyszczenia się i zmian zapalnych tkanek otaczających przetokę:	
a) jelita cienkiego	40
b) jelita grubego	30
67. Uszkodzenie dużych naczyń krwionośnych jamy brzusznej i miednicy nie powodujące upośledzenia funkcji innych narządów / leczone operacyjnie / w zależności od rozległości uszkodzenia naczyń:	8
68. Uszkodzenia odbytnicy:	
a) pełnościenne uszkodzenie leczone operacyjnie – niewielkie dolegliwości, bez zaburzeń funkcji	5
b) wypadanie odbytnicy w zależności od stopnia wypadania, utrzymujące się po leczeniu operacyjnym	15
69. Uszkodzenia zwieracza odbytu, powodujące stałe, całkowite nietrzymanie kału i gazów:	40
70. Uszkodzenie śledziony:	
a) leczone operacyjnie z zachowaniem narządu	3
b) utrata u osób powyżej 18 roku życia	10
c) utrata u osób poniżej 18 roku życia	15
71. Uszkodzenia wątroby, dróg żółciowych lub trzustki:	
a) leczone operacyjnie z zachowaniem narządu / bez zaburzeń funkcjonalnych utrata pęcherzyka żółciowego	4
b) zaburzenia czynności wątroby w stopniu A według Childa-Pugha, zaburzenia czynności zewnątrzwydzielniczej trzustki niewielkiego stopnia lub utrata części narządu	8
c) zaburzenia czynności wątroby w stopniu B według Childa-Pugha, zaburzenia czynności zewnątrz- i wewnątrzwydzielniczej trzustki średniego stopnia lub utrata znacznej części narządu	15
d) zaburzenia czynności wątroby w stopniu C według Childa-Pugha, utrata trzustki	20
H. USZKODZENIA NARZĄDÓW MOCZOWOPŁCIOWYCH	
72. Uszkodzenie nerek:	
a) uszkodzenie nerki bez zaburzeń funkcji (krwiak, pęknięcie narządu – leczone operacyjnie)	4
b) uszkodzenie nerek (leczone operacyjnie) powodujące upośledzenie ich funkcji :	
– jednej nerki	10
– obu nerek	15
73. Utrata jednej nerki przy drugiej zdrowej i prawidłowo działającej:	25
74. Utrata jednej nerki przy wyraźnym upośledzeniu funkcjonowania drugiej nerki:	35
75. Uszkodzenie moczowodu powodujące zawężenie jego światła:	
a) bez zaburzeń funkcji – leczone operacyjnie	4
b) z zaburzeniami funkcji /potwierdzone w badaniach dodatkowych i urodynamicznych	10
76. Uszkodzenie pęcherza – w zależności od stopnia zmniejszenia jego pojemności, zaburzeń w oddawaniu moczu, przewlekłych stanów zapalnych:	
a) bez zaburzeń funkcji – leczone operacyjnie	5
b) z zaburzeniami funkcji /potwierdzone w badaniach dodatkowych i urodynamicznych	15
77. Przetoki dróg moczowych i pęcherza moczowego – w zależności od stopnia stałego zanieczyszczenia się moczem (ocena po min. 6 miesiącach):	+ 10

78. Uszkodzenia cewki moczowej / leczone operacyjnie/ – potwierdzone w badaniach obrazowych i urodynamicznych:	
a) powodujące trudności w oddawaniu moczu	8
b) z nietrzymaniem lub zaleganiem moczu	15
79. Utrata prącia:	35
80. Uszkodzenie lub częściowa utrata prącia – w zależności od stopnia uszkodzenia i zaburzenia funkcji:	15
81. Utrata jednego jądra, jajnika oraz pozostałych struktur układu rozrodczego (nie ujętych w pozostałych punktach tabeli) – w zależności od stopnia uszkodzenia i upośledzenia funkcji:	
a) utrata w wieku do 50 roku życia	15
b) utrata w wieku po 50 roku życia	10
82. Utrata obu jąder lub jajników:	
a) utrata w wieku do 50 roku życia	30
b) utrata w wieku po 50 roku życia	20
83. Wodniak pourazowy jądra:	
a) wyleczony operacyjnie	2
b) w zależności od nasilenia zmian utrzymujących się po leczeniu operacyjnym	5
84. Utrata macicy:	
a) w wieku do 45 lat	35
b) w wieku powyżej 45 lat	20
85. Uszkodzenie krocza powodujące wypadnięcie narządów rodnych, w zależności od stopnia i powikłań:	
a) pochwy	5
b) pochwy i macicy	10
I. USZKODZENIA KRĘGOSŁUPA, RDZENIA KRĘGOWEGO I ICH NASTĘPSTWA	
86. Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku szyjnym:	
a) skręcenie, stłuczenie w mechanizmie zgięciowo-odgięciowym, z ograniczeniem ruchomości	1-2
b) z ograniczeniem ruchomości w zakresie rotacji lub zginania powyżej 20 % zakresu ruchomości, uszkodzenia potwierdzone w badaniach obrazowych / TK i MRI/ (przemieszczenia kręgów powyżej 4 mm, niestabilność kątowa powyżej 15 st.,)	5
c) złamania ze zniekształceniem w obrazie rtg i TK/ MRI i ograniczeniem ruchomości powyżej 20% zakresu ruchomości	8
d) złamania ze znacznym zniekształceniem w obrazie rtg i TK/ MRI, całkowitym zeszczywnieniem/ uszczywnienia operacyjne	15
87. Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku piersiowym: z zespołem bólowym:	
a) bez zniekształceń kręgów z niewielkim ograniczeniem ruchomości w zakresie rotacji lub zginania do 20 %	1
b) ze zniekształceniem kręgów z niewielkim ograniczeniem ruchomości w zakresie rotacji lub zginania powyżej 20 %	4
c) z złamania ze znacznym zniekształceniem w obrazie rtg i TK/ MRI, całkowitym zeszczywnieniem / uszczywnienia operacyjne /	10
88. Uszkodzenia kręgosłupa w odcinku lędźwiowym:	
a) skręcenia ,bez zniekształceń i niewielkim ograniczeniem ruchomości do 20 % /zakresu ruchomości/	1-2
b) z ograniczeniem ruchomości w zakresie rotacji i zginania powyżej 20 % (przemieszczenia kręgów powyżej 4 mm, niestabilność kątowa powyżej 15 st.,) / uszkodzenia potwierdzone w badaniach obrazowych	5
c) z niewielkim zniekształceniem kręgów z ograniczeniem ruchomości w zakresie rotacji i zginania powyżej 20 % zakresu ruchomości	8
d) złamania ze znacznym zniekształceniem w obrazie rtg i TK/ MRI, całkowitym zeszczywnieniem / uszczywnienia operacyjne	15
89. Izolowane złamanie wyrostków poprzecznych, wyrostków ościowych, kości guzicznej:	
a) złamanie jednego wyrostka, złamanie kości guzicznej	2
b) złamania mnogie wyrostków	5
90. Uszkodzenia kręgosłupa powikłane zapaleniem kręgów, obecnością ciała obcego itp. ocenia się według poz. 87-89, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu	+5
91. Uszkodzenia rdzenia kręgowego:	
a) przy objawach poprzecznego przecięcia rdzenia z całkowitym porażeniem lub niedowładem dużego stopnia dwóch lub czterech kończyn	100
b) niedowład kończyn dolnych bez uszkodzenia górnej części rdzenia (kończyn górnych), umożliwiających poruszanie się za pomocą dwóch łasek	70
c) niedowład kończyn dolnych umożliwiających poruszanie się o jednej lasce	25
d) porażenie całkowite obu kończyn górnych z zanikami mięśniowymi, zaburzeniami czucia i zmianami troficznymi bez porażenia kończyn dolnych (po wylewie śródrzeniowym)	80
e) niedowład znacznego stopnia obu kończyn górnych znacznie upośledzający czynność kończyn (po wylewie śródrzeniowym)	60

f) niedowład nieznaczny stopnia obu kończyn górnych (po wylewie śródrdzeniowym)	20
g) zaburzenia ze strony zwieraczy i narządów płciowych bez niedowładów (zespół stożka końcowego)	20
h) zaburzenia czucia, zespoły bólowe bez niedowładów – w zależności od stopnia zaburzeń i zmian urazowych rdzenia – potwierdzone w badaniach obrazowych /TK, MRI	5-10

K. USZKODZENIA MIEDNICY

92. Utrwalone rozejście się spojenia łonowego lub rozerwania stawu krzyżowo-biodrowego:	
a) niewielkiego stopnia / leczone zachowawczo	5
b) znacznego stopnia / leczone operacyjnie	10
93. Złamanie miednicy z przerwaniem obręczy biodrowej lub wielomiejscowe – w zależności od zniekształcenia i upośledzenia chodu:	
a) w odcinku przednim (kość łonowa, kulszowa): – leczone zachowawczo – leczone operacyjnie	5 10
b) w odcinku przednim i tylnym (typ Malgainge'a): – leczone zachowawczo – leczone operacyjnie	10 15
94. Złamanie dna panewki – w zależności od upośledzenia funkcji stawu i zmian zniekształcających:	
a) I stopnia	8
b) II stopnia	12
c) III stopnia	16
d) IV stopnia	20
95. Izolowane złamanie miednicy (kość łonowa, kulszowa, talerz biodrowy, kolce biodrowe, guz kulszowy) – w zależności od zniekształcenia:	
– bez przemieszczenia	3
– z przemieszczeniem	5

Uwaga: Towarzyszące uszkodzenia narządów miednicy i objawy neurologiczne ocenia się dodatkowo według pozycji dotyczących odpowiednich uszkodzeń narządów miednicy lub uszkodzeń neurologicznych

I. USZKODZENIA KOŃCZYNY GÓRNEJ

Uwaga: Przy uszkodzeniach kończyn górnych u mańkutów stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu ustala się według zasad przewidzianych w tabeli, przyjmując dla uszkodzeń ręki prawej procenty ustalone dla ręki lewej, a dla uszkodzeń ręki lewej procenty ustalone dla ręki prawej. Przy współistniejących powikłaniach neurologicznych należy stosować ocenę według pozycji dotyczących uszkodzeń odpowiednich odcinków kończyny – w zależności od stopnia wypadnięcia funkcji (chyba, że w tabeli poniżej zaznaczono inaczej)

96. Złamanie łopatki:	P	L
a) wygojone złamanie łopatki z zespołem bólowym bez większych zaburzeń funkcji kończyny	2	1
b) wygojone złamanie łopatki z nieznacznym przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji /ograniczenie ruchomości powyżej 20%	5	4
c) wygojone złamanie łopatki ze znacznym przemieszczeniem i ograniczeniem funkcji /ograniczenie ruchomości powyżej 50%	8	7
d) złamanie z dużym przemieszczeniem i przykurczem ze śladowym ruchem w stawie ramiennie-łopatkowym	15	12
97. Wadliwe wygojone złamanie obojczyka – w zależności od stopnia zniekształcenia, blizn, zaników mięśniowych i ograniczenia ruchów:	P	L
a) z niewielkim zniekształceniem kątowym	3	2
b) wyraźne zniekształcenie ze skróceniem bez istotnych ograniczeń ruchu barku	5	3
c) duże zniekształcenie z ograniczeniem ruchów barku powyżej 20%	7	6
d) duże zniekształcenie, zaniki mięśniowe z dużym ograniczeniem ruchów barku powyżej 50%	10	8
98. Staw rzekomy obojczyka ograniczający ruchy kończyny:	+8	+5
99. Zwichnięcie stawu obojczykowo-barkowego lub obojczykowo-mostkowego – w zależności od ograniczenia ruchów, blizn, stopnia zniekształcenia:	P	L
a) zespół bólowy, uszkodzenia I°	2	1
b) niewielka deformacja, uszkodzenia II° bez ograniczeń ruchomości barku	4	3
c) wyraźna deformacja, uszkodzenia III° (nie leczone operacyjnie), z upośledzeniem ruchomości kończyny powyżej 20%	8	6
d) duże zniekształcenie, zaniki mięśniowe z dużym ograniczeniem ruchów barku powyżej 50	10	8
100. Uszkodzenia stawu barkowego – uszkodzenie mięśni rotatorów, zwichnięcia, skręcenia, złamania bliższego końca kości ramiennej	P	L
a) skręcenia	1	1
b) zwichnięcia wymagające repozycji przez lekarza	3	2
c) złamania bez przemieszczenia	5	4

d) złamania wieloodłamowe z przemieszczeniem	8	8
e) złamania leczone pierwotną protezoplastyką	15	15
101. Zastarzałe nie odprowadzone zwichnięcie stawu barkowego – w zależności od zakresu ruchów i ustawienia kończyny	5-15	5-15
102. Staw wiszący w następstwie pourazowych ubytków kości – w zależności od zaburzeń funkcji	18	15
Uwaga: Staw wiotki z powodu porażen ocenian się według norm neurologicznych		
103. Zesztywnienie stawu barkowego:	P	L
a) w ustawieniu częściowo korzystnym (w odwiedzeniu około 70°, antepozycja 35° i rotacja zewnętrzna około 25°) w zależności od ustawienia i funkcji	18	15
b) w ustawieniu czynnościowo niekorzystnym	25	20
104. Uszkodzenie barku powikłane przewlekłym zapaleniem kości, obecnością ciał obcych, przetokami i zmianami neurologicznymi, protezy stawu ocenian się według pozycji 103-107, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu – w zależności od stopnia powikłań i upośledzenia funkcji	+5	+5
105. Utrata kończyny w barku	70	65
RAMIĘ	P	L
106. Utrata kończyny wraz z łopatką:	75	70
107. Złamanie trzonu kości ramiennej – w zależności od zmian wtórnych i upośledzenia funkcji kończyny:	P	L
a) bez przemieszczenia, bez deficytów ruchomości, ze skargami subiektywnymi	3	2
b) z niewielkim przemieszczeniem i zaburzeniem osi < 10 stopni, skróceniem do 3 cm, deficytem ruchomości do 30%	5	4
c) z przemieszczeniem i zaburzeniem osi < 20 stopni, skróceniem > 3 cm, deficytem ruchomości powyżej 30%	10	8
d) złamania powikłane przewlekłym zapaleniem kości, przetokami, brakiem zrostu, stawem rzekomym, ciałami obcymi i zmianami neurologicznymi	+5	+5
108. Uszkodzenia skóry /rany wymagające szycia/, mięśni, ścięgien i ich przyczepów w zależności od zmian wtórnych i upośledzenia funkcji:	P	L
a) rozległe uszkodzenia (powyżej 5 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych /bez ograniczenia ruchomości	I	I
b) zmiany z zaburzeniami funkcji – rozległe (powyżej 10 cm długości lub powyżej 5 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych / z ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	3	3
c) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 3% TBSA (całkowitej powierzchni ciała	I	I
109. Utrata kończyny w obrębie ramienia:	P	L
a) z zachowaniem tylko 1/3 bliższej kości ramiennej	60	55
b) przy dłuższych kikutach	55	50
ŁOKIEC		
110. Uszkodzenia stawu łokciowego – złamanie dalszego końca kości ramiennej, bliższego końca kości łokciowej, głowy kości promieniowej, blizny:	P	L
a) skręcenia z ograniczeniem ruchomości	I	I
b) zwichnięcia wymagające repozycji przez lekarza	3	3
c) złamania bez przemieszczenia	5	5
d) złamania wieloodłamowe z przemieszczeniem	8	8
e) złamania leczone pierwotną protezoplastyką	15	15
111. Zesztywnienie stawu łokciowego:	P	L
a) w zgięciu zbliżonym do kąta prostego i z zachowanymi ruchami obrotowymi przedramienia (75°-110°)	15	12
b) z barkiem ruchów obrotowych	18	15
c) w ustawieniu wyprostowanym lub zbliżonym (160°-180°)	25	22
112. Wiszący staw łokciowy:	20	20
113. Uszkodzenie stawu łokciowego powikłane przewlekłym stanem zapalnym, przetokami, ciałami obcymi, stawem rzekomym ocenian się według pozycji 110-112, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu o:	+5	+5
PRZEDRAMIĘ		
114. Złamania trzonów jednej lub obu kości przedramienia - w zależności od przemieszczeń, zniekształceń i zaburzeń czynnościowych:	P	L
a) bez przemieszczenia, bez deficytów ruchomości, ze skargami subiektywnymi	3	2
b) z niewielkim przemieszczeniem i zaburzeniem osi < 10 stopni, skróceniem do 3cm, deficytem ruchomości do 30%	5	4
c) z przemieszczeniem i zaburzeniem osi < 20 stopni, skróceniem > 3cm, deficytem ruchomości powyżej 30%	8	6
d) złamania powikłane przewlekłym zapaleniem kości, przetokami, brakiem zrostu, stawem rzekomym, ciałami obcymi i zmianami neurologicznymi	+5	+5

I 15. Złamania w obrębie dalszego końca jednej lub obu kości przedramienia, powodujące ograniczenia ruchomości nadgarstka i zniekształcenia – w zależności od stopnia zaburzeń czynnościowych:	P	L
a) izolowane złamanie wyrostka rylcowatego kości promieniowej lub łokciowej	2	1
b) niewielkie zniekształcenia i deficyt zgięcia grzbietowego i dłoniowego po -10° / złamania podokostnowe typu „zielonej gałązki”/	3	2
c) wyraźne zniekształcenie z ograniczeniem ruchomości nadgarstka i rotacji przedramienia po -20°	6	5
d) ze zniekształceniem i dużymi zaburzeniami funkcji i ruchomości, zmianami wtórnymi (troficzne, krążeniowe neurologiczne itp.)	8-12	6-10
I 16. Uszkodzenie przedramienia powikłane przewlekłym stanem zapalnym, przetokami, ciałami obcymi, stawem rzekomym ocenia się według pozycji I 14-I 15, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu o:	+5	+5
I 17. Uszkodzenie tkanek miękkich przedramienia i nadgarstka (rany wymagające szycia, mięśni, ścięgien, naczyń):	P	L
a) rozległe uszkodzenia (powyżej 5 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych /bez ograniczenie ruchomości	1	1
b) zmiany z zaburzeniami funkcji – rozległe (powyżej 10 cm długości lub powyżej 5 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych / z ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	3	3
c) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 3% TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	1	1
NADGARSTEK		
I 18. Utrata kończyny w obrębie przedramienia i nadgarstka – w zależności od charakteru kikuta i jego przydatności do protezowania:	55	50
I 19. Ograniczenie ruchomości w obrębie nadgarstka w następstwie jego uszkodzeń (skręcenia, zwichnięcia, złamania kości nadgarstka, martwice aseptyczne tych kości, blizny) – w zależności od ustawienia, zakresu ruchów, objawów bólowych i troficznych oraz funkcji palców:	P	L
a) ograniczenie ruchomości niewielkiego stopnia po przebytych skręceniach	2	1
b) ograniczenie ruchomości miernego stopnia powyżej 20% zakresu ruchomości	4	3
c) ograniczenie ruchomości dużego stopnia powyżej 50% zakresu ruchomości	8	6
I 20. Całkowite zeszytywnienie w obrębie nadgarstka:	P	L
a) w ustawieniu czynnościowo korzystnym	10	10
b) w ustawieniu czynnościowo niekorzystnym	15	15
I 21. Uszkodzenia nadgarstka powikłane trwałymi zmianami troficznymi, przewlekłym i ropnym zapaleniem kości nadgarstka, przetokami i zmianami neurologicznymi ocenia się według pozycji I 19, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu w zależności od stopnia powikłań o:	+5	+5
ŚRÓDRĘCZE		
I 22. Złamania kości śródręcza:	P	L
a) I lub II kości śródręcza / za każdą kość:/		
– bez przemieszczenia	2	2
– z przemieszczeniem	3	3
b) III, IV i V kości śródręcza / z każdą kość/		
– bez przemieszczenia	1	1
– z przemieszczeniem	2	2
I 23. Uszkodzenie tkanek miękkich śródręcza (rany wymagające szycia powyżej 3 cm, mięśni, ścięgien, naczyń):	P	L
a) rozległe uszkodzenia (powyżej 5 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych / bez ograniczenia ruchomości	1	1
b) zmiany z zaburzeniami funkcji – rozległe (powyżej 10 cm długości lub powyżej 5 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych / z ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	2	2
c) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 3% TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	1	1
KCIUK		
I 24. Utraty w obrębie kciuka:	P	L
a) utrata całkowita opuszki	1	1
b) utrata części paliczka paznokciowego	4	3
c) utrata całkowita paliczka paznokciowego	8	6
d) utrata paliczka paznokciowego i paliczka podstawowego – poniżej 2/3 długości lub utrata obu paliczków bez kości śródręcza	10	10
e) utrata obu paliczków z kością śródręcza	15	15

I25. Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie kciuka (rany wymagające szycia powyżej 2 cm, złamania uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienie, zmiany troficzne, czuciowe itp.) – powodujące:	P	L
a) niewielkie zmiany bez ograniczenia ruchomości	1	1
b) zmiany z deformacją i ograniczeniem ruchomości w przedziale 10%-30%	3	3
c) zmiany z deformacją i ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	5	5
d) zmiany z deformacją zmianami wtórnymi i ograniczeniem ruchomości powyżej 60%	8	8
Uwaga: Przy ocenie stopnia zaburzeń czynności kciuka należy brać pod uwagę przede wszystkim zdolność przeciwstawienia i chwytu.		
PALEC WSKAZUJĄCY		
I26. Utraty w obrębie palca wskazującego:	P	L
a) utrata całkowita opuszki	1	1
b) utrata części paliczka paznokciowego	3	3
c) utrata całkowita paliczka paznokciowego	5	5
d) utrata całkowita dwóch paliczków	8	8
e) utrata trzech paliczków	12	10
f) utrata palca wskazującego z kością śródręcza	20	15
I27. Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie palca wskazującego (rany wymagające szycia powyżej 3 cm, uszkodzenia ścięgien, złamania zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienie, zmiany troficzne, czuciowe itp.) powodujące:	P	L
a) niewielkie zmiany bez ograniczenia ruchomości	1	1
b) zmiany z deformacją i ograniczeniem ruchomości w przedziale 10%-30%	3	2
c) zmiany z deformacją i ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	5	4
d) zmiany z deformacją zmianami wtórnymi i ograniczeniem ruchomości powyżej 60%	8	7
PALEC TRZECI, CZWARTY I PIĄTY		
I28. Utrata całego paliczka lub części paliczka:	P	L
a) utrata części paliczka	1	1
b) palca trzeciego i czwartego – za każdy paliczek	2	2
c) palca piątego – za każdy paliczek	1,5	1,5
I29. Utrata palców III, IV lub V z kością śródręcza:	+4	+4
I30. Wszelkie inne uszkodzenia w obrębie palców III, IV, V (rany wymagające szycia powyżej 2 cm, złamania uszkodzenia ścięgien, zniekształcenia, przykurcze stawów, zeszywnienia, zmiany troficzne, czuciowe protezy, itp.) – powodujące:	P	L
a) niewielkie zmiany z niewielkim ograniczeniem ruchomości do 20%	1	1
b) zmiany z deformacją i ograniczeniem ruchomości w przedziale 20%-40%	2	2
c) zmiany z deformacją i ograniczeniem ruchomości powyżej 40%	3	3
d) zmiany z deformacją zmianami wtórnymi i ograniczeniem ruchomości powyżej 60%	4	4
Uwaga: Przy uszkodzeniach obejmujących większą liczbę palców globalna ocena musi być niższa niż całkowita utrata tych palców i odpowiadać stopniowi użyteczności ręki. Uszkodzenie obejmujące wszystkie palce z pełną utratą użyteczności ręki nie mogą przekroczyć dla ręki prawej 55%, a dla lewej 50%.		
J. USZKODZENIE KOŃCZYN DOLNEJ		
STAW BIODROWY		
I31. Utrata kończyny dolnej przy wyluszczeniu jej w stawie biodrowym lub odjęcie w okolicy podkrętarzowej:	65	
I32. Uszkodzenia skóry, mięśni, ścięgien (oparzenia, rany wymagające szycia, pęknięcia podskórne, przepukliny mięśniowe itp.) – w zależności od zaburzeń funkcji itp.:	oceniać wg punktu 140	
I33. Zeszywnienie stawu biodrowego – w zależności od ustawienia i wtórnych zaburzeń statyki i dynamiki:		
a) w ustawieniu czynnościowo korzystnym	20	
b) w ustawieniu czynnościowo niekorzystnym	30	
I34. Inne następstwa uszkodzeń stawu biodrowego (zwichnięć, złamań bliższego końca kości udowej, złamań szyjki, złamań przezkrętarzowych i podkrętarzowych, złamań krętarzy itp.) – w zależności od zakresu ruchów, przemieszczeń, skrócenia, zniekształceń i różnego rodzaju zmian wtórnych:		
a) złamania prawidłowo wygojone z nieznacznymi zmianami i skróceniem do 2 cm i zanikami mięśni uda do 2 cm	6	
b) ze zmianami wtórnymi i skróceniem do 2-5 cm, ograniczeniem ruchomości stawu biodrowego do 30%, zanikami mięśni >2 cm i niewydolnością chodu	12	
c) z dużymi zmianami wtórnymi, ze skróceniem powyżej 5 cm, ograniczeniem ruchomości stawu biodrowego powyżej 30%, zaniki mięśniowe < 2cm., z dużą niewydolnością chodu / stosowanie kul, lasek itp./	16	
d) z bardzo ciężkimi zmianami miejscowymi i dolegliwościami wtórnymi (staw wiszący, zmiany kręgosłupa, stawu krzyżowo-biodrowego, kolana itp.)	20	
e) leczenie uszkodzenia pierwotną alopastyką stawu	15	

I35. Przykurcze i zeszywnienia powikłane przewlekłym zapaleniem tkanki kostnej, z przetokami, ciałami obcymi:	+5
Uwaga: Jako wynik urazowego uszkodzenia biodra zgłaszane są często następujące zmiany chorobowe: krwiopochodne ropne zapalenie kości, gruźlica kostno-stawowa, nowotwory, martwice aseptyczne kości, biodro szpotawe dorastających i inne zniekształcenia powodujące zaburzenia statyki. Przy tego rodzaju stanach chorobowych należy szczególną uwagę zwracać na istnienie związku przyczynowego między tymi schorzeniami, a wypadkiem.	
UDO	
I36. Złamanie kości udowej – w zależności od zniekształceń, skrócenia, zaników mięśniowych i ograniczenia ruchów w stawach:	
a) złamania prawidłowo wygojone z zachowaną osią, nieznacznymi zmianami i skróceniem do 2 cm i zanikami mięśni uda do 2 cm	5
b) ze zmianami wtórnymi i skróceniem do 2-5 cm, ograniczeniem ruchomości stawu biodrowego i kolanowego do 30%, zanikami mięśni > 2 cm i niewydolnością chodu	10
c) z dużymi zmianami wtórnymi, ze skróceniem powyżej 5 cm, ograniczeniem ruchomości stawu biodrowego kolanowego powyżej 30%, zaniki mięśniowe < 2cm., z dużą niewydolnością chodu/ stosowanie kul, lasek itp	15
I37. Uszkodzenia skóry, mięśni, ścięgien (oparzenia, rany wymagające szcicia, pęknięcia podskórne, przepukliny mięśniowe itp.) – w zależności od zaburzeń funkcji itp.:	
a) rozległe uszkodzenia (powyżej 5 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych / bez ograniczenie ruchomości	1
b) zmiany z zaburzeniami funkcji – rozległe (powyżej 10 cm długości lub powyżej 5 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych / z ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	3
c) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 3% TBSA (całkowitej powierzchni ciała	1
I38. Uszkodzenia dużych naczyń, tętniaki pourazowe – w zależności od stopnia wtórnych zaburzeń troficznych:	5-10
I39. Powikłania w postaci przewlekłego zapalenia kości, przetok, zmian troficznych skóry z owrzodzeniami, stawów rzekomych, ubytków kostnych i zmian neurologicznych:	+5
I40. Uszkodzenia uda powikłane współistniejącym uszkodzeniem nerwu kulszowego ocenia się według pozycji I38-I40, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu w zależności od rozmiarów uszkodzenia nerwu o:	+20
Uwaga: Łączny stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu ocenianego według pozycji I36-I40 nie może przekroczyć 60%.	
I41. Utrata kończyny – zależnie od długości kikuta i przydatności jego cech do protezowania	60
KOLANO	
I42. Uszkodzenia stawu kolanowego w następstwie złamań kości tworzących staw, – w zależności od zakresu ruchów, niestabilności, zniekształceń i różnego rodzaju zmian wtórnych:	
a) z niewielkim deficytem ruchomości do20%, bez objawów niestabilności, zaniki mięśni uda do 2 cm	4
b) średnie zmiany: objawy niestabilności, zaburzenia osi kończyny, zaniki mięśni > 2 cm ograniczenie ruchomości do 30°, niewydolność chodu	8
c) duże zmiany z niestabilnością wielopłaszczyznową, zanikami mięśni > 4cm, wysiękiem, ograniczeniem ruchomości > 30° i niewydolność chodu wymagająca stałego używania stabilizatora i stosowania kul, lasek itp.	14
d) zeszywnienie całkowite stawu kolanowego	20
e) leczenie uszkodzenia pierwotną aloplastyką stawu	15
I43. Uszkodzenia stawów kolanowych :wiązadłowe, torebkowe, łąkotek, – w zależności od niestabilności i ubytku funkcji:	
a) leczone unieruchomieniem /gips lub stabilizator/ z niewielkim deficytem ruchomości i dolegliwościami subiektywnymi	2
b) objawy niestabilności,ograniczenie ruchów do 30%, meniscectomie ,przebyte rekonstrukcje więzadeł, zaniki mięśni 1-2 cm / uszkodzenia potwierdzone w badaniach obrazowych	5
c) niestabilności złożone, ograniczenie ruchomości > 30%, zaniki mięśni > 2 cm / uszkodzenia potwierdzone w badaniach obrazowych	10
d) bardzo duże zmiany z niestabilnością wielopłaszczyznową dużego stopnia, zanikami mięśni > 4 cm, wysiękiem, ograniczeniem ruchomości > 50° i niewydolność chodu wymagająca stałego używania stabilizatora i stosowania kul, lasek itp.	15
e) zwichnięcie rzepki wymagające repozycji przez lekarza / wyłączone zwichnięcia nawykowe, samo nastawienia	2
Uwaga: prawidłowo funkcjonalny zakres ruchów w stawie kolanowym przyjmuje się od 0° dla wyprost do 120° dla zgięcia. Uszkodzenia skóry oceniać z punktu I48	
I44. Utrata kończyny na poziomie stawu kolanowego:	55

PODUDZIE

I45. Złamanie kości podudzia – w zależności od zniekształcenia, przemieszczenia, powikłań wtórnych, zmian troficznych i czynnościowych kończyny itp.:	
a) złamania prawidłowo wygojone z zachowaną osią, skróceniem do 2cm z niewielkim ograniczeniem ruchów stawu skokowego, kolanowego, zanikiem mięśni <2 cm	5
b) ze zmianami wtórnymi, skróceniem 2-5 cm, zaburzenia osi kończyny, zanikiem mięśni >2 cm ograniczeniem ruchów stawu skokowego i kolanowego do 30 %	10
c) z b. dużymi wtórnymi zmianami ze skróceniem >5 cm, duże zaburzenie osi kończyny rozległymi zmianami wtórnymi, dużym ograniczeniem ruchów stawu skokowego i kolanowego powyżej 30%, niewydolność chodu wymagająca stosowania kul, lasek	15
I46. Powikłania w postaci przewlekłego zapalenia kości, przetok, zmian troficznych skóry z owrzodzeniami, stawów rzekomych, ubytków kostnych i zmian neurologicznych:	+5
I47. Izolowane złamanie kości strzałkowej (oprócz kostki bocznej):	2
I48. Uszkodzenie tkanek miękkich podudzia, rany wymagające szycia, uszkodzenia mięśni i ścięgna Achillesa – zależnie od rozległości uszkodzenia, zaburzeń czynnościowych:	
a) rozległe uszkodzenia (powyżej 5 cm długości lub powyżej 3 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych / bez ograniczenia ruchomości	1
b) zmiany z zaburzeniami funkcji – rozległe (powyżej 10 cm długości lub powyżej 5 cm ² powierzchni – uszkodzenia mięśni potwierdzone w badaniach obrazowych / z ograniczeniem ruchomości powyżej 30%	3
c) uszkodzenia ścięgna Achillesa / z urazu bezpośredniego/ – leczone operacyjnie	5
d) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 3% TBSA (całkowitej powierzchni ciała)	1
I49. Utrata kończyny w obrębie podudzia – w zależności od charakteru kikuta, długości, przydatności do zaprotezowania i zmian wtórnych w obrębie kończyny:	
a) przy długości kikuta do 8 cm mierzac od szpary stawowej	50
b) przy dłuższych kikutach	40
STAW GOLENIOWO-SKOKOWY I SKOKOWO-PIĘTOWY, STOPA	
I50. Uszkodzenie stawu skokowego (w następstwie wykręcenia, zwichnięcia, ran wymagających szycia – pow. 4 cm), ze zniekształceniem, upośledzeniem funkcji ruchowej i statycznej stopy – w zależności od ich stopnia i dolegliwości:	
a) leczone unieruchomieniem /gips lub stabilizator/ z niewielkim deficytem ruchomości	1
b) miernego stopnia dolegliwości, z ograniczeniem zgęcia grzbietowego i podeszwowego stawu skokowo-goleniowego powyżej 20% z niewielką niestabilnością / uszkodzenia potwierdzone w badaniach obrazowych/	3
c) z ograniczeniem ruchów stawu skokowo-goleniowego powyżej 50% z deformacją i objawami niestabilności / uszkodzenia potwierdzone w badaniach obrazowych /	5
d) dużego stopnia zniekształcenia, upośledzeniem chodu, powikłania w postaci przewlekłego zapalenia kości, stawu, przetokami, martwicą aseptyczną, zmianami neurologicznymi itp, wymagające stosowania kul, lasek itp.	10
I51. Złamania i zwichnięcia kości wchodzących w skład stawu goleniowo-skokowego i skokowo-piętowego, nasad dalszych kości podudzia – w zależności od zniekształceń, ograniczenia ruchomości itp.:	
a) złamanie izolowane kostki z ograniczeniem ruchomości do 20%	3
b) zmiany średniego stopnia z ograniczeniem ruchomości do 50%	5
c) zmiany dużego stopnia z ograniczeniem ruchomości powyżej 50% z wyraźną deformacją	10
I52. Zesztywnienie stawu skokowego – w zależności od ustawienia stopy, zmian wtórnych i powikłań:	
a) pod kątem zbliżonym do prostego	10
b) w ustawieniach czynnościowo niekorzystnych	15
Uwaga: uszkodzenia skóry oceniać z punktu I48	
I53. Złamania kości piętowej lub skokowej z przemieszczeniem, zniekształceniem i innymi zmianami wtórnymi zależnie od wielkości zaburzeń czynnościowych:	
a) niewielkiego stopnia bez ograniczenia ruchomości	3
b) średniego stopnia ograniczenie ruchomości powyżej 30%	5
c) znacznego stopnia ograniczenie ruchomości powyżej 50% /z wyraźną deformacją/	8
d) znacznego stopnia ze zniekształceniami kości lub z powikłaniami wtórnymi – wymagającego zaopatrzenia w obuwie ortopedyczne	12
I54. Utrata kości piętowej lub kostkowej – w zależności od dolegliwości, przemieszczeń, zniekształceń, zaburzeń statyki:	
a) częściowa – powyżej 30%	10
b) całkowita	20

I55. Uszkodzenie kości stępu z przemieszczeniem, zniekształceniami i innymi zmianami wtórnymi zależnie od wielkości zaburzeń czynnościowych:		
a) niewielkiego stopnia bez ograniczenie ruchomości		1
b) średniego stopnia z ograniczeniem ruchomości powyżej 20%		3
c) znacznego stopnia lub z powikłaniami i ograniczeniem ruchomości powyżej 50%		5
I56. Złamania kości śródstopia:		
a) złamanie jednej kości z niewielkim przemieszczeniem		2
b) złamanie dwóch kości z przemieszczeniem i zniekształceniem		3
c) złamanie trzech kości ze zniekształceniem		5
d) złamanie czterech kości ze zniekształceniem		7
e) złamanie wielu kości ze zniekształceniem i upośledzeniem chodu		10
I57. Złamania kości śródstopia powikłane zapaleniem kości, przetokami, wtórnymi zmianami troficznymi i zmianami neurologicznymi ocenia się według pozycji I56, zwiększając stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu w zależności od stopnia powikłań o:		+5
I58. Inne uszkodzenia stopy/ rany wymagające szycia i zmiany zniekształcające - w zależności od stopnia upośledzenia czynności:		
a) rozległe (powyżej 5 cm długości lub powyżej 3 cm2 powierzchni) bez ograniczenie ruchomości		1
b) zmiany z zaburzeniami funkcji – rozległe (powyżej 10 cm długości lub powyżej 5 cm2 powierzchni / z ograniczeniem ruchomości powyżej 30%		2
c) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 2% TBSA (całkowitej powierzchni ciała)		1
I59. Utrata stopy w całości:		45
I60. Utrata stopy na poziomie stawu Choparta:		35
I61. Utrata stopy w stawie Lisfranka:		25
I62. Utrata stopy w obrębie kości śródstopia:		20
PALCE STOPY		
I63. Uszkodzenie palucha:		
a) rany wymagające szycia, złamanie bez przemieszczenia		1
b) zmiany z ograniczeniem ruchomości powyżej 50%		3
I64. Utrata palucha:		
a) części paliczka paznokciowego		2
b) paliczka paznokciowego		4
c) utrata całego palucha		8
I65. Utrata palucha wraz z I kością śródstopia:		12
I66. Utrata palców II-V za każdy utracony palec:		
a) w części – 1/2 długości		1
b) w całości		2
I67. Utrata V palca wraz z kością śródstopia:		8
I68. Utrata palców II-IV z kością śródstopia – za każdy palec:		5
I69. Inne uszkodzenia i zniekształcenia palców – za każdy palec:		0,5
K. PORAZENIE LUB NIEDOWŁADY POSZCZEGÓLNYCH NERWÓW OBWODOWYCH		
I70. Uszkodzenie częściowe lub całkowite – w zależności od stopnia zaburzeń:	P	L
a) nerwu przeponowego poniżej jego połączenia z nerwem podobojczykowym	5	
b) nerwu piersiowego długiego	7	5
c) nerwu pachowego		
– częściowe	4	3
– całkowite	8	6
d) nerwu mięśniowo-skórnego		
– częściowe	4	3
– całkowite	8	6
e) nerwu promieniowego powyżej odejścia gałązki do mięśnia trójkłowego ramienia		
– częściowe	8	6
– całkowite	20	14
f) nerwu promieniowego poniżej odejścia, gałązki od mięśnia trójkłowego ramienia		
– częściowe	8	7
– całkowite	16	14
g) nerwu promieniowego nad wejściem do kanału mięśnia odwracacza przedramienia		
– częściowe	7	6
– całkowite	13	10

h) nerwu promieniowego po wyjściu z kanału mięśnia odwracacza przedramienia		
– częściowe	5	4
– całkowite	10	8
i) nerwu pośrodkowego w zakresie ramienia		
– częściowe	8	7
– całkowite	16	14
j) nerwu pośrodkowego w zakresie nadgarstka		
– częściowe	6	4
– całkowite	14	10
k) nerwu łokciowego		
– częściowe	6	4
– całkowite	14	10
l) splotu barkowego części nadobojczykowej (górnej)		
– częściowe	8	6
– całkowite	18	16
ł) splotu barkowego części podobojczykowej (dolnej)		
– częściowe	10	8
– całkowite	22	20
m) pozostałych nerwów odcinka szyjno-piersiowego	1-5	
n) nerwu zasłonowego		
– częściowe	3	
– całkowite	6	
o) nerwu udowego		
– częściowe	8	
– całkowite	15	
p) nerwów pośladkowych (górnego i dolnego)		
– częściowe	3	
– całkowite	6	
q) nerwu sromowego wspólnego		
– częściowe	3	
– całkowite	6	
r) nerwu kulszowego przed podziałem na nerw piszczelowy i strzałkowy		
– częściowe	10	
– całkowite	30	
s) nerwu piszczelowego		
– częściowe	5	
– całkowite	12	
t) nerwu strzałkowego wspólnego		
– częściowe	4	
– całkowite	8	
u) splotu lędźwiowo-krzyżowego		
– częściowe	10	
– całkowite	30	
w) pozostałych nerwów odcinka lędźwiowo-krzyżowego	1-5	

Uwaga: Według pozycji I 70 ocenia się tylko uszkodzenia izolowane nerwów obwodowych. W przypadkach współistnienia uszkodzeń kostnych, mięśniowych i nerwowych należy stosować ocenę według pozycji dotyczących uszkodzeń kończyn górnych i dolnych. Konieczna ocena ilościowa oparta na badaniach przewodnictwa nerwowo-mięśniowego /EMG/

I 71. Ostre zatrucie gazami, substancjami chemicznymi:	
a) ze stwierdzoną utratą przytomności wymagającą hospitalizacji bez zmian wtórnych w narządach wewnętrznych	3
b) z trwałymi uszkodzeniami układu oddechowego i sercowo-naczyniowego / potwierdzone w badaniach dodatkowych	15
c) z trwałymi uszkodzeniami układu krwiotwórczego	15

Uwaga! Przy urazach pośrednich, wysiłkowych mięśni i ścięgien /np. ścięgno Achillesa, ścięgna mięśnia dwugłowego ramienia, mięśnia trójąłowego tydki, mięśnia czworogłowego uda, przywodzicieli uda itp./ należy uwzględnić stan chorobowy w wysokości 50% TU.

Tabela oceny procentowej trwałego uszczerbku na zdrowiu zatwierdzona przez Zarząd Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group uchwałą Nr 105/2015 z dnia 14 lipca 2015 roku i ma zastosowanie do umów zawieranych od dnia 20 lipca 2015 roku.

ANEKS NR I

DO TABELI OCENY PROCENTOWEJ TRWAŁEGO USZCZERBKU NA ZDROWIU

Zatwierdzonej Przez Zarząd Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group Uchwałą Nr 105/2015 z dnia 14 lipca 2015 roku.

Niniejszym aneksem wprowadza się następujące zmiany do Tabeli Oceny Procentowego Trwałego Uszczerbku na Zdrowiu:

1. Dodaje się do punktu I podpunkt 2a w części A. Uszkodzenia głowy:

A. USZKODZENIA GŁOWY	Procent trwałego uszczerbku na zdrowiu
2a) uszkodzenia powłok czaszki blizny od 3 cm długości	I

2. Dodaje się punkt 21A w części B. Uszkodzenie twarzy:

B. USZKODZENIA TWARZY	Procent trwałego uszczerbku na zdrowiu
21A. Częściowa utrata/złamanie zęba stałego: – za każdy ząb	0,5

3. Dodaje się punkt 142A w części J. Uszkodzenie kończyny dolnej – kolano:

J. USZKODZENIE KOŃCZYNY DOLNEJ KOLANO	Procent trwałego uszczerbku na zdrowiu
142A. Uszkodzenie tkanek miękkich kolana (rany wymagające szycia) – blizny od 3 cm długości	I

4. Zmienia się zapis w punkcie 150 podpunkt a) w części J. Uszkodzenie kończyny dolnej – staw goleniowo-skokowy i skokowo-piętowy, stopa:

J. USZKODZENIE KOŃCZYNY DOLNEJ STAW GOLENIOWO-SKOKOWY I SKOKOWO-PIĘTOWY, STOPA	Procent trwałego uszczerbku na zdrowiu
150. Uszkodzenie stawu skokowego (w następstwie wykręcenia, zwichnięcia, ran wymagających szycia – pow. 4 cm), ze zniekształceniem, upośledzeniem funkcji ruchowej i statycznej stopy – w zależności od ich stopnia i dolegliwości: a) leczone z niewielkim deficytem ruchomości	I

5. Dodaje się punkt L. Uszkodzenia pleców i ich następstwa:

L. USZKODZENIA PLECÓW I ICH NASTĘPSTWA	Procent trwałego uszczerbku na zdrowiu
172. Urazy części miękkich pleców – w zależności od stopnia zniekształcenia, rozległości blizn, ubytków mięśni: a) widoczne zniekształcenia, ubytki i blizny skórne, rozległe (powyżej 3 cm długości), widoczne, szpeczące, nieograniczające ruchomości pleców b) blizny po oparzeniach powyżej stopnia IIA – za 3 % T BSA (całkowitej powierzchni ciała)	I

6. Niniejszy Aneks został zatwierdzony przez Zarząd Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. Vienna Insurance Group uchwałą nr 6/09/2016 z dnia 21 września 2016 roku i ma zastosowanie do umów zawieranych od dnia 26 września 2016 roku.

Artur Borowiński
Prezes Zarządu

Jarosław Szwańgier
Zastępca Prezesa Zarządu